KÄLLOR TILL JÄMTLANDS OCH HÄRJEDALENS HISTORIA
utgivna digitalt av Landsarkivet i Östersund och Jämtlands läns fornskriftsällskap

LITS TINGSLAGS DOMBOKSPROTOKOLL

1649–1690

Redigerade av Sonja Olausson Hestner och Monica Kämpe

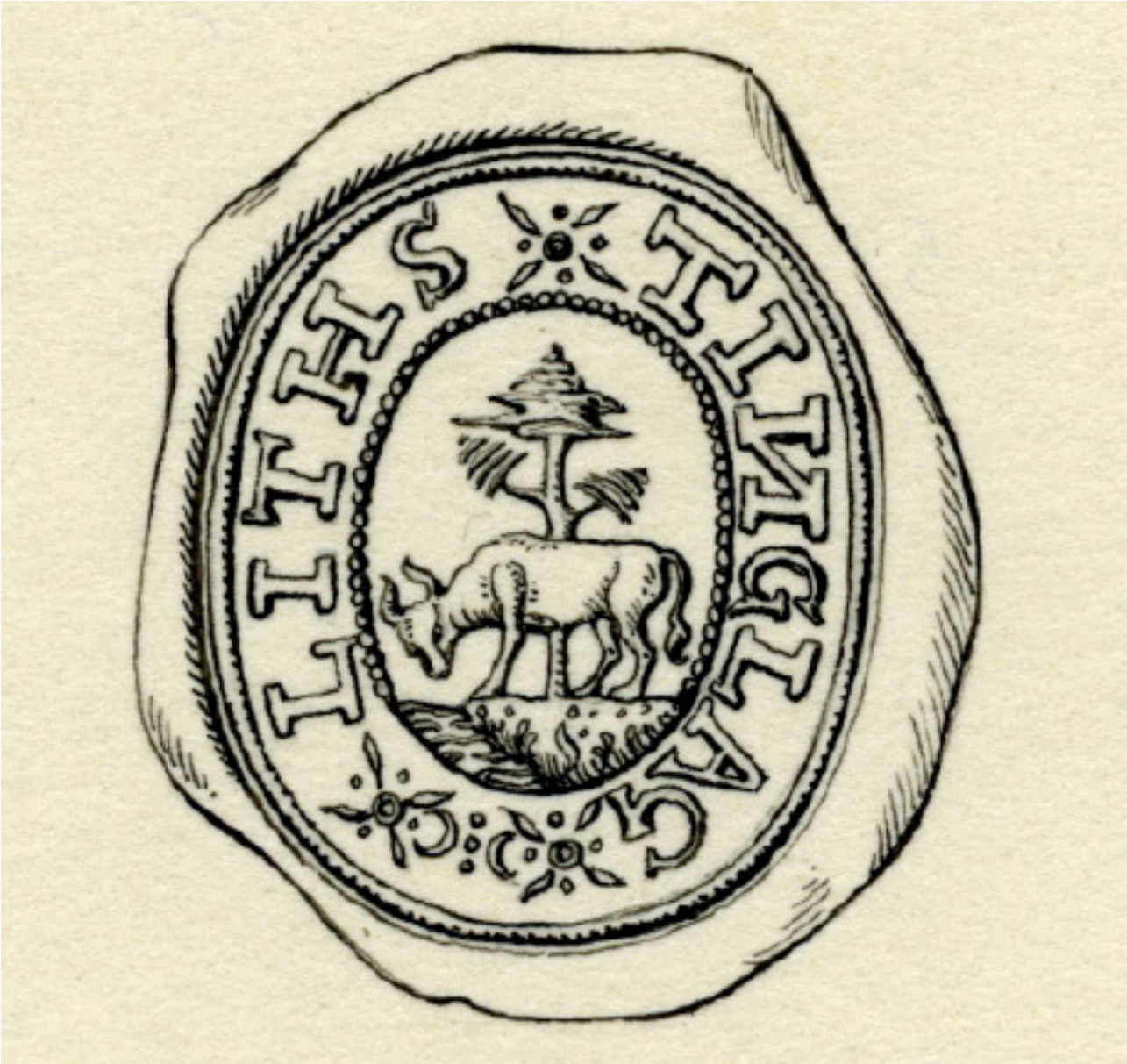

KÄLLOR TILL JÄMTLANDS OCH HÄRJEDALENS HISTORIA
UTGIVNA DIGITALT AV LANDSARKIVET I ÖSTERSUND
OCH JÄMTLANDS LÄNS FORNSKRIFTSÄLLSKAP

Lits tingslags domboksprotokoll 1649–1690

Redigerade av Sonja Olausson Hestner
och Monica Kämpe

2017

Serien *Källor till Jämtlands och Härjedalens historia* består av e-utgåvor och publiceras som fritt nedladdningsbara pdf-dokument. För närvarande kan de enbart nås via Jämtlands läns fornskriftsällskaps hemsida: www.fornskrift.se
Serieredaktörer: Olof Holm och Georg Hansson.

© 2017 Monica Kämpe och Somja Olausson Hestner
Omslagsbild: Lits tingslags sigill från omkring 1650. Efter avbildning i Svante Höglins arkiv, Landsarkivet i Östersund.
ISBN 978-91-984728-3-7

Innehållsförteckning

Förord 7

Inledning 9

Domboksprotokoll 1649–1690 11

Förteckning över återgivna protokoll 216

Förord

Denna utgåva innehåller Lits tingslags domboksprotokoll 1649–1690. Den är redigerad av Sonja Olausson Hestner, Åkersjön och Landsarkivets mångåriga medarbetare Monica Kämpe, Östersund. De flesta protokollen har transkriberats direkt från handskrifterna, men i några fall har redaktörerna utgått från avskrifter gjorda av Anton B. Hansson (1910–1981), varvid kontroller mot originalhandskrifterna har gjorts i efterhand. Hanssons avskrifter förvaras i dennes arkiv i Landsarkivet. Undertecknade har bistått med kontrolläsning av vissa protokoll.

I serien *Källor till Jämtlands och Härjedalens historia* finns nu domboksprotokoll utgivna för följande tingslag, utöver Lit: Alsen 1649–1679 (red. av Curt Malting), Hammerdal 1649–1700 (red. av Georg Hansson), Offerdal 1649–1700 (red. av Malting), Revsund 1649–1700 (red. av Ingegerd Richardsson), Sveg 1649–1690 (red. av Marianne Andersson) samt Undersåker 1649–1690 (red. av Karin Bark). Ytterligare domboksutgåvor är på gång.

Stockholm och Östersund den 15 mars 2017

Olof Holm och *Georg Hansson*
Riksarkivet/Landsarkivet i Östersund
Jämtlands läns fornskriftsällskap

Inledning

Lits tingslag omfattade fram till 1658 fem socknar: Lit, Häggenås, Kyrkås, Ås och Föllinge. Därefter överfördes Ås till Rödöns tingslag. Läsaren hittar därför mål rörande Ås socken enbart i de tidigaste protokollen i denna utgåva.

År 1650 hade Lits socken 26 byar med 81 hemman, Häggenås socken 15 byar med 29 hemman, Kyrkås socken 5 byar med 17 hemman, Ås socken 21 byar med 48 hemman och Föllinge socken 6 byar med 10 hemman (Historiskt byregister, ÖLA).

De äldsta bevarade domboksprotokollen för Lits tingslag finns utgivna i *Jämtlands domböcker och landstingsprotokoll* 1–4 (Skrifter utg. av Jämtlands läns fornskriftsällskap 3–5 och 12). Dessa tryckta utgåvor omfattar åren 1621–1648 med vissa luckor. Föreliggande utgåva omfattar 73 protokoll från perioden 1649–1690. Från åren 1657, 1659, 1672 och 1677 saknas protokoll.

Avskrifterna i denna utgåva är i regel gjorda efter originaldomböckerna i Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv i Landsarkivet i Östersund (ÖLA). När protokoll saknas i detta arkiv har i stället de renoverade protokollen i Svea hovrätts arkiv i Riksarkivet i Stockholm (RA) använts som förlaga. Källan anges vid varje protokoll.

Avskrifterna återges efter handskrifterna, men läsfel kan förekomma. Bruket av stora och små bokstäver samt interpunktion har i viss mån anpassats efter nutida praxis, för att underlätta läsningen. *Kursiv* anger upplösta förkortningar. Kompletterande text i marginaler eller mellan rader har satts på sin rätta plats mellan tecknen \ /. När handskriften är skadad har rekonstruerad text satts med rak stil inom hakparentes [ ]. Om texten inte kan rekonstrueras eller tydas, har den ersatts med …[?]. Överstruken text samt anmärkningen ”NB” här och där i handskrifternas marginaler har som regel inte återgivits. Paragrafnummer återges med fet stil, när de förekommer i handskrifterna. Av redaktörerna infogade uppgifter och kommentarer, såsom var ny sida i handskriften börjar, förtydliganden, tveksamheter etc., har satts inom hakparentes med kursiv stil.

Åkersjön och Östersund mars 2017

Sonja Olausson Hestner
Monica Kämpe

Domboksprotokoll 1649–1690

Ting 30 november 1649

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:3, fol. 127r–127v, ÖLA. Vissa kompletteringar inom hakparentes har gjorts från den renoverade domboken i Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3133 (Gävleb. län), fol. 544r–545, RA.

Anno 1649 den 30 novembris höltz laga [ting] medh allmogen i Lijtz tinglagh nährwarandes H. K. M:ttz befallningzman ehrligh och wäll:tt Pehr Erickson Niure sampt de tolff edsworne lagrättes män. Nembden [*namnen saknas i Jämtlands domsagas dombok*]:

[Nilss Anderson i Höhli	Jöran Pederson i Höhlje
Carl Carlson i Ösa	Kiehl Hemingson i Korsta
Erik Olufson i Söhre	Pär Hemingson i Ringsta
Larss Oluffson i Jonsgårdh	Jönss Månson i Åskott
Pär Gunnarson i Kougstadh	Pär Oluffson i Lungre
Ifuar i Smedhstadh	Joen Erikson i Storgård]

1. Anders Nilsson \Föling/ supplicando tillkiänna gifwer att Lars Olufs*on* \ibidem/ hafwer gåt uthi sin gårdh och tagit ett stoo och en kittil owitterligit. Lars säger dedh Anders war skyldigh sigh 6 ½ r.d:r för jordegotz, der till eij nekas, stoo är igen lefwererat men kittilen står åther.

R. Effter långsampt betänkiande bleff af den ringa rättn slutit att Lars Oluffson bleff saakfält för tagh till 40 m:r effter dedh 28 cap. Kong.b. Lars Oluffson ähr en uthfattigh man \och giälbundin man,/ äger icke till något medh betala, huarken i löst eller fast. Straffwes medh häckte ~~en fiorton dagars dagh och äta watn och brödh~~.

Löste sigh medh 20 m:r, 12 männen och gemehne [allmogen] boda för honom. [*fol. 127v*]

2. Önne Pehrson i Kennåssen klagar dedh Måns Pehrson, Hemmingh i Kennåsens dräng hafwer slagit sigh blodh sår medh en yxehammar i hufwudet, der till Måns eij nekar, säger dedh wara skiedt aff hastog mode och ordkastningh. Item slagit sigh medh en stör öfwer brystet att blånan syntes, och befallningzmannen hafwer dedh sedt.

Måns Pehrson saakfält till 3 m:r för blodh sår och 3 m:r för blånadh effter dedh 10 cap. S. medh willia.

3. Hans Larsson i Rödön fordrar effter en broder- och systerpart i Korstadh som Hans Månson brukar, halfwegården. Hans Månson framlägger documenter och bref, bewijser sigh hafwa gifwit, löst och betalt på be:te halfwegårdh sine syskon barn medh penningar och wärde, der till Hans \Larson/ eij neka kan, såsom ock löst några gamble syskon, förmehnar jorden wara drygare ähn penningar*n*e. Bleff affsagt att jorden skal opmälas.

[**4.** Pär Månsson i Kohrstadh, låther opbjuda bemelte Koorstadh andre gången.]

Ting 5 och 6 juli 1650

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:3, fol. 142r–145v, ÖLA. Vissa kompletteringar eller alternativa skrivningar angivna inom hakparentes har hämtats från den renoverade domboken i Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3133 (Gävleb. län), fol. 563v–566, RA. I denna saknas §§ 2–5.

Anno 1650 den 5 juli höltz laga tingh medh allmogen i Lijth, nährwarandes H. K. M:ttz befallningzman sampt de tolff edsworne laghrättes män. N. [*namnen saknas i Jämtlands domsagas dombok*]:

[Nilss Prijs i Hölie	Jöran Pehrson i Höhlie
Erick Oluffson i Söre	Iffwar Erickson i Smedstadh
Carl Carlson i Ösa	Pehr Gudmundson i Kalstadh
Oluff Oluffson i Fiäle	Kiel Hemmingson i Korstadh
Erick Erickson i Häggenäs	Pehr Hemmingsin i Ringstadh
Jöns Månsson i Åskot	Oluff Pehrson i Sörbyn]

1. Lähnsman Påfwel Ifwarsson [i By] ahngifwer att en ung soldat Pehr Oluffson i Filstadh uthlägdder i Lijthz sochn, hafwer giordt lönske läger medh en giänta Chirstin Jonsdotter i Brömni [Brynne] be:d, och aflat barn. Tillspordes Pehr om han rätte barnfaderen är, där till han eij nekar uthan ångrar synden bedrefwit hafwer. Wille eij samtyckia henne till ächta. Gaff henne 5 r.d:r för neso, der medh blefwo de medh handebandh wälförente.

R. Efftersom Pehr Oluffson icke will samtyckia henne till ächta bleff han saakfält till 40 m:r effter dedh 3 cap. G. b. [*fol. 142v*]

2. Ingebohr Erecksdotter i Bringåssen klagar öfwer sin granne Pehr Oluffson ibidem, att han i förleden höst hafwer slagit sigh en örfil på åkeren. Pehr säger att boskapen gick in oppå åkeren, der aff är trätan kommin.

R. Effter som Pehr hafwer slagit henne pust, ähr han saakfält till 3 m:r, S. b. medh willia.

3. Her Erik saakfält för twänne gånger för lijckt 6 m:r. [*texten överkorsad*]

4. Pehr Pehrson i Österåsen för stembningh, penninge 3 m:r.

5. Item 3 gånger på radh hafwer han lijcktat henne. Derföre saakfält 9 m:r. [*texten överkorsad*] [*fol. 143r*]

Lähnsman andrager i rätta, att \gifft/ cappelan her Erick Petri ähr berychtat, en hordombs saak skall hafwa bedrefuit medh en \ogift/ tös Britha Andersdotter be:dh i förledit åhr, och hafwer födt barn 3 pinges dagh, och nu stadigt skyller [sin hussbonde] och bekienner att her Erick ähr barn faderen. Här till her Erick aldeles nekar, säger sigh icke annat hafwa beställa medh henne än ährligit och godt är.

1. Först tilspordes konan hwadh tijdh han skulle haf*wa* medh sigh att beställa. Swarade hon att han lågh förste gången widh qwerner i Österåsen. Sädan i marcken huru många gånger dedh war weet hon icke eller sägz minnas. Detta aldeles nekar han.

2. Kyrckioherdens her Hans Claudij hustru bekänner inför rätten, att hon hafwer bekiänt sig, att en swensk soldat skulle hafwa kommit i färdh medh henne i marcken och bedrifwit denne otucht, tillsade tösan så frampt du icke effterlåter migh willian så skall iagh rända wärrian mitt igenom tigh. Denne såldaten reste till Hammerdal. Tösan bekiende, att her Erick hafwer legdt och tobbat sigh att wända på be:te soldat. Her Erick swär detta aldrigh giordt. [*fol. 143v*]

3. Frågades tösan anten någon menniskia, högh eller lågh, hafwer låckat eller tobbat henne att skylla på her Erick detta ryckte. Swarade hon att ingen hafwer ingifwit sigh eller låckat.

4. Tillspordes k. om någon h. tubbat sigh att beskylla her Erick. Tösan bekienner att ingen hafwer medh sigh att beställa uthan her Erick allena, och han rätte barnfaderen.

5. Konan bekiänner att her Erick hafwer en gångh när han skulle gåt och slog tegel wille han hafwa henne till en ladu i wägen och bedrifwa otucht men konan wille icke; bekiände att den gången fick han icke sin framgångh.

Her Erick medh sin hustru, drängh ~~och wittnen~~ bekiende att her Erick gick till Wästeråsen, drängien och konan redh på hästar. ~~Nekas.~~

6. Konan bekiänner att den tijdh her Erick gick att wittia sina ryssior skall hafwa bedrefwit otuckt i wägen medh sigh. Her Erick bekiänner och betygar att Pehr Pehrson i Häggenås Landgården fölgde sigh i åter- och framfärdh. ~~Detta nekar h. Erick aldeles till.~~ [*fol. 144r*]

Her Erik medh hustru bekiänner att den tijdh konan tiente honom hafwer hon altijdh warit wrångh emot bådhe sigh, sin hustru, barn och legofolck.

Her Erick med sin hustru swär och nekar aldeles för denne beskyllningh aldrigh wara skiedt eller händt efftersom konan står fult och fast på att her Erick skall wara rätte barn faderen.

Efftersom saaken mörck och eij bar åtagin är opskiötz saaken. Och för berörde her Erick fäste lagh till näste tingh, att han då sigh medh tolff manne edhe befrija skall ifrån detta ryckte som honom påwijst ähr. [*fol. 144v*]

Den 6.

8. Kom för rätten lähnsman Påfwel Ifwar och angaff en hordombs saak emot en gifft bonde be:d Pehr Ifwarson, som hafwer bedrefwet enfalt hoor med en ogifft kona be:d Märith Jonsdotter i Österåsen, och födt barn fiorton dagar för juhl. Nu inför rätten bekiänner stadigt på be:te Pehr Ifwarson wara rätte barnfaderen till barnet och ingen annan, dedh han eij undfalla kunde, uthan bekienner sigh (ty wer) Gudh bättre sådan graff synd och missgerningh bedrefwit hafwer, ångrandes dedh aff hiertat och nåder bediandes hos höga öfwerheten. På sådan deras bekiennelsse som de nu inför rätten bekiänt hafwa, kunde man icke befrija deras lijff, uthan aff Gudz och Sweriges lagh dömbdes de båda ifrån lijfwet till döden, effter dedh 20 cap. Levit*icus* [*3:e Mosebok*].

Tolfften i lyffte för Pehr Ifwarson. Faderen Jon Erickson i Storgården lyffte för dottran Märith Jonsdotter. Hustrun beder för \sin man/, förlåter och gifwer honom aff hiertat till. Her Erick sätter sin egendomb i lyffte till saakens uthförande. [*fol. 145r*]

9. Morthen Andersson i Prisgården klagar effter en syster part 3 delen i Hussåås som Jöns Oluffson ibidem å sine små styffbarns wägna åbor. Jöns framlägger ett bewijs medh förseglingh och elliest medh wittnen och hans egen bekiennelse hafwa opburit trettijo r.d:r och en tunna korn för be:te tredie part som är 10 mälingar Hussåsen. Och barnens fader hafwer inlöst en sösterpart, och en syster part ärfft effter sine föräldrar, löper tillhopa 20 mälingar. Nu begärer Morthen lösa barnen uth medh penningar. Barnen och Morten är lijka när skyldh till Huusåsen. Ähr uthlöst och affmint medh 30 r.d:r.

Efftersom rätten detta ärendet i noga betänckiande hadhe, bleff så dömbdt, att barnen behåller sitt fäderne 2delen och den 3de part som Morthen aff sont och mint är för 10 mälingar \haf:r/ opburit 30 r.d:r \1 th:e korn/ för be:te Hussåsen. Altså behåller barnen be:te Hussåsen och Morthen affträda. Och styfffaderen brukar jorden barnen tillhanda och fördel. Gården skall wärderas syn och proff den emillan gå och skattas.

10. Pehr Pehrson i Huse för laga stembningh, penningar 3 m:r. [*fol. 145v*]

11. Her Hans låther opbiuda andre gången sitt bytes breff på Klöstadh och Gudmundzgården.

12. Pehr Swenson låther opbiuda Korstadh gården tredie gången.

13. Jon Rederson i Röstadh låther opbiuda sitt kiöpe breff tredie gången.

Ting 30 november 1650

Källor: *A*: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:3, fol. 163v–165r, ÖLA. — *B*: Renskrivet protokoll i samma volym, fol. 177v–178v.
Angående målet § 1, jfr L. Bygdén, *Hernösands stifts herdaminne* 2 (1923), s. 92, som hänvisar till en hovrättsdom 1651 8/8.

[*A*:]

Anno 1650 den 30 novemb. tå laga tingh höltz medh allmogen uthi Lijth, nährwarandes H. K. M:ttz befallningzman ehrligh och förståndigh Pehr Erickson Niure, sampt de 12 edsworne lagrättes män:

Nilss Prijs i Hölie	Joen Pehrsson i Höllie
Erick Oluffss i Söre	Ifwar Erickson i Smedsta
Carl Carlsson i Ösa	Pehr Gudmundson Kalstadh
Oluff Oluffson i Fiäle	Kiel Hemmingson i Korstadh
Erick Erickson i Häggenås	Pehr Hemmingson i Ringstadh
Jöns Månsson i Åskot	Oluff Pehrson i Sörbyen

1. Samma dagh framkom h:r Erich Pehrsson cappelan till Lijthz giäldh, och lade i rätta en skrifft, thed 17 sochne böndr hafwa lofwat ett bewijs att de aldrig något seedt eller hördt dedh som oärligit ähr, uthan alt det som ährligit och christeligit, men icke willia de swärrja medh honom och befrija ifrån dedh ryckte som honom påwijt och tillagdt ähr aff Britha Andersdotter skulle wara faderen till barnet, som förhandlades på näste laga tingh.

Britha står fast oppå sigh. Och herr Erick nekar aldeles att wara barnsens fader, uthan beder henne taga faderen ehwarest hon will. Herr Erickz hustru står och will frija sin man. [*fol. 164r*]

Tingallmogen gåfwo her Erick ett gådt skodtzmål, thed han hafwer stält sigh ehrligen, christeligen och wäl i tinglaget bodhe i lefwerne och omgiänge den lille tijden han hafwer här warit, sigh förhållit som en rättsinnigh man ägnar och bör. Och icke kunde beskylla honom i någon måtto \men ingen will swärria medh honom/.

Förhöltz tolfften antingen frija her Erick eller fälla honom effter lagh och dommare reglan. Här till nekadhe de 12 hwarcken frija eller fälla, efftersom Britha står och håller barnet på armen och wijtar her Erick till parn [*läs:* barn-] faderen, och på ingen annan.

Efftersom de männ h:r Erich tingat hafwer att gå lagh medh \sig/ willia icke swärria, uthan goffwo honom ett godt skotzmål.

Tå begärte 12 förskoningh att en ransakningh måtte öfwersändas till den K. hofrättens i Stockholm wijdare resolution, huruledes man i saaken handla må, efftersom de 12 kan hwarcken frija eller fälla. [*fol. 164v*]

2. Oplästes välb. landzhöfdingz h:r Hans Strickz breff angående hustru Elin Kruses giäldh, som hon hafwer att kräffwia effter sin s. förrige mans Clas Larsons lagmans tuhl som resterar hos allmogen i landet, som bewijseligh är och kan finnas att uthgiöra. [*Tillagt i marginalen, oklart var det är tänkt att infogas:*] H. K. M:ttz befallning.

Allmogen swarade att den sahl. mannen war så till sinnes han sporde ingen rest. Och att den som skyldigh måtte clarera och betala för sigh för än han reser aff tinget, eller medh swornom edhe sigh befrija.

3. Befall. förhölt allmogen i gemehn att ingen sällier till kiöpman eller landzstryker några wichtualie partzeler för än guarnizonen blifwer ensatt, widh bötter som lagh förmår, eij eller föra spanmåhl till Norrige.

4. Constapelen Anders Pehrsson tillfrågar allmogen i gemehn effter som H. K. M:ttz nådigst hafwer donerat sigh Holskagen, begärer ett skotzmål, effter som hans bonde [*i marginalen:* Pehr Pehrss.] ähr förwijdt att hans hustru skall hafwa för wärckat sin \brutit/ odels rätt och gårdh i Halskagen, under ded danske. Här oppå gofwe allmogen ett sannfärdigt skotzmål, att de aldrigh hafwa hördt Pehrs hustru skulle förbrutit sin odel, för ty hon war en lijten flicka den tijdh bröderen förbröt sitt odel, förmedel[s]t manslagh; under de danske. [*fol. 165r*]

5. Erick Matzson andrager i rätta, thedh Lars Jonsson och Erick i Slätten uth[i] Fölingh hafwer slagit 2 elgzdiur 3 påsk \i otijdh/, och nu icke ähre tillstädes på tinget, derföre ähre de saakfält till 3 m:r hwarthera, till penninger 6 d:r [*läs:* m:r] \33 cap. Ting b./

Blefwo de stämbde till näste landztingh der att swara för otijdigt skiutande, widh plicht som lagh förmår.

6. Kyrckioherden her Hans angifwer i rätta, thed Korstadh männen förfogar sigh med orätt bådhe med skougz huggande, wattu wägh och engiers uthbetande höst och wåhr. Korstadh männen kan eij neka här till, säger sine barn aff orörståndh giort hafwa, bedes före, att her Hans wille denne gången tillgifwa, lofwar uth bättringh, att aldrigh mehra skee skall.

7. Pehr Öndeson i Kännåsen låther opbiuda inlöst kiöpeskrifft, gifwin aff Jens Pehrson i Torp, ett tundh sädh, liggiande uthi be:te Kiännåsen.

8. Her Hans Claudi låther opbiudha 3 gången sitt bytes breff på Klöstadh och Gudmundz-gården.

9. Pehr Swenson i Korstadh låther opbiuda Korstadh gården 3 gången.

[*fol. 177v*] [*B*:]
Nembden ut supra.

1. Framkallades h:r Erich cappelanen att befrija sigh ifrån thet rychtet han uthi kommin ähr, medh 12 mand edha som på näst här förledne tingh afsagt blef. Här Erich framträder medh een skrift för rätten, att 17 sochnebönder hafua lofuat sigh befrija medh sitt bewijss, dhet dhe aldrigh något [*fol. 178r*] oärhrligit huarken hört eller sedt hafua uthi allt sitt umgångie, det skottzmåhlet gifua honom tolften, så wähl som alle sochnemännerna, men huarken dhe andre eller thesse kunna sigh förtroo gåå eedh medh honom, aldenstundh konnan icke till thet ringaste will gå ifrån sit förra tall [etc.].

Räten och nämbden förholles, effter lagh och domare räglorna anthen frijan eller fällan. Swaradhe sigh heller wällia upstå samdrechtligen, än kunna något thera giöra, emedan sacken mechta blindh ähr och mörck att på tagha, hwarföre hafuer denne ringe rättens rådeligast syntes, hemställa detta höga betenkiande then höglofliga Kongl. hofrätten och dess gunstige resolution huru här medh procederas må, ödmiukeligst föruänta.

2. Framträdher för rätten constapelen på Frössöö skantz Anders Pedhersson, och efter som Hennes K. M:t sigh nådigast förunt och donerat hafwer Hohlskogen, och han förståt hafwer sin bon[des] hustro der samma städes skall wara förwidt, det hon sk[ulle] hafua förbrutit sin odhel rätt ibidem under deet danske regementet, ähr hännes förfrågan till rätten så wähl som almogen i gemen, att han måtte fåå dher om een wiss kunskap.

Effter hans begäran stodh mångom manne att gifua suar upå, som derom kunskap haft hafua, kunna the eij annars ähn huad sanfärdigt ähr betygha, at Per Perss. hustru uthj Höllskogen, hafuer på denn tijdhen hennes broder, förmed[elst] itt grofft mandråp, hafua förbrutit sin odhell, warit een lijthen flika, och således icke kunnat sin arflot der sammastädes förwärkat.

3. Erich Matzsson angifuer ratione officij, att Larss Joensson och Erich i Slätten skolla hafua i otijdh, n. 3 dagh p[åsk] slagit tuenne elgzdiur, hwillka nu för stemmo försummelse sackfälles till 3 m:r huarthera, och stämmes till näste landz tingh att swara till aklagan. [*fol. 178v*]

4. Kyrckioherden här Hanss beklagar Korstadh boerna, att the sigh på prästegorne någon oförrätt esomoftast tillfogha medh skogz uthhugande, watu wägh och engerss uthbethande höst och wåhr och begärer att rätten wille dem här uthinnan admonera. Korsta boerne kunna icke först neka härtill, ty förmahnes the och till att afstå medh sådant widh straf tillgiörandess som lagh förmå, bådhe för olydno som skadans wedergellningh. För thenne gången affbidia the hoos kyrkioherden sin skuldh och lofua här efter tagha sigh till wahra.

5. Befallningzmannen förholler almogen igenn att ingen sällier till kiöpmannen eller landzstrykare några victualie pertzeler för än guarnizonen blifuer försörgd medh nödhtorftigt uppehälle. Huar the lagzens plicht undfly willia, icke heller må någon föra öf:r åth Norige någon spanmåhl.

6. Per Öhnessån i Kiänåhssen låter opbiudha förste gången een inlöst köpskrift, giffuen af Jönss Persson i Torp på eet tunlandh jordh liggiande i be:te Kännåhsen.

7. Her Hanss Claudi låter upbiudha 3 gången sitt bythes breff på Klöfstadh och Gunmundz gården.

8. Peder Swensson i Korstadh, låter upbiudha Korstadh gården 3 gången.

Ting 20 juni 1651

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:3, fol. 198v–200r, ÖLA.

Anno 1651 den 20 junij höltz laga tingh medh allmogen uthi Lijth, nährwarandes ehrligh och wäll:tt Jon Jonsson Bergh, uthi befallningzmannens ställe, sampt de 12 edsworne lagrättesmänn. N.

Nilss Prijs i Hölie
Iffuer Erickson i Smedstadh
Pehr Gudmundson i Kalstadh
Kiehl Hemmingson i Korstadh
Pehr Hemmingson i Ringstadh
Pehr Oluffson i Longer
Erick Oluffson i Söre
Carl Carlsson i Ösa
Oluff Oluffson i Fiäle
Erick Erickson i Häggnås
Jöns Månsson i Åskot
Pehr Erickson i Moo
\i ställe för Jöran Pehrsson i Hölie/ [*oklart vilket namn som åsyftas*]

1. Brofougden anklagar allmogen för olaga wäga byggningh.
66 män, som hans längd uthwijsar, och den öfwer tyger hafwa ogill wägh.
[*På inhäftat blad, fol. 199r:*]
Desse effter skreffne ähre sackfällt till bötter för wägha bynningen:
Först de som skall byggia opå Jämpskoghen:
Lijdtt sochen
Oluff Larson i Handogh
Oluff Oluffson i bidem
Peder Oluffson i Ottersgården
Anders Oluffson i Höögen
Erih i Kroxgården
Oluff i Rinstee
Erih Gummunson i bidem
Nilss i Klösta
Mårten Nilson i Bude
Peder Siulson i Budhe
Hanss Oluffson i Korsta
Anders Jönson i Söree
Kiell Pederson i Korsta
Påll Pederson i Söre
Sakriass Oluffson ibidem
Anderss Tollson i Granbodh
Påll Oluffson i bidem
Påll Suenson i bidem
Jönss Nilson i Hockbäck
Oluff Jonason i Kläpee
Oluff Håkanson i bidem
Peder Pederson i Kläpee
Fylingh
Mårten Oluffson i Tunna
Erih Joenson i Lägden
~~Peder Larson i Nyland~~
Nilss Pederson i Foskbacken
Nilss Oluffson i Jonssgården
Peder Larsson i Tonnäss
Christier Larson i Nyland [*fol. 199v*]

De som haffuer försumma hem wäghen j Lidtt sochen:
Backen
Joen Joenson
Joen Oluffson
Erih Joenson

Lansem
Erih Joenson
Oluff Joenson
Joen Årneson
Sten Joenson
Hallåsen
Oluff Eskiellson
Nilss Nilson i Nästgården
Ifuar Erihson i Smista
Nilss Priss i Höllee
Erih Halffuarson i bidem
Erih Nilson i Hockbäck
Jönss Nilson i bidem
Mårten Larson i Kläpe
Mårten Oluffson i bidem
Oluff Jöenson i bidem
Erih Gunmunson i bidem
Helge Oluffson i bidem
Brönne
Nilss Oluffson
Siull Mickelson
Oluff Joenson
Erih Joenson
Longer
Erih Gunmunson
Erih Oluffson
Bringåssen
Erih Joenson
Peder Oluffson
Biörn Biörson
Åsen
Erih Oluffson
Påll Oluffson
Oluff Stenson
Joen Östenson
Ottersgården
Erih Oluffson
Peder Oluffson
Oluff Mickielson
Kroxgården
Erih Oluffson
Prissgården
Regårdtt Larson
[*Infogat nederst på fol. 199r:*] Summa 66 mantall
[*Underskrift:*] Jon Halfwarsson [*fol. 200r*]

2. Jon Christophersson i Fölingh för alla stämbno 2 gånger till 6 m:r.

Pehr Swensson i Korsta. [*Resten av sidan tom.*]

Ting 5 juli 1651

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:3, fol. 202v–204r, ÖLA.

Anno 1651 den 5 juli höltz laga tingh medh allmogen uthi Lijth, nährwarandes befallningzmannen wäll:tt Pehr Erickson Niure, sampt de 12 edsworne laghrättesmänn ut supra. [*Se protokollet 20 juni 1651 ovan.*]

1. Lähnsman Påfwel Ifwarsson andrager thet tränne bönder, Jöns Påfwelsson i Ösa, Erick Nilsson i Raffwen, och Måns Larson i Pålgårdh, hafwer för otta dagar sädan kommit ifrån Norrige, och när de wore kompne öfwer fiället, uthi Undersåker sochn i Brattlandh stulit ett stoo på marcken der det gick i beth, ifrån lähnsman Erick Spora och rest wägen åth Åss, ~~der de alle 3 blefwe fast tagne och satte, sedan gofwo de sigh uthur fängzle och togh skougen till vährn[?], och när sochnskrifwaren och några bönder i Åss skulle åther taga fast Jöns Påfwelsson sprang han och nappade till en lija och wille hugga honom medh, rände han undan så att han icke handt sigh, men nu ähre de alle 3 fast tagne och för rätta stälte. (Stooet hafwa de såldt i Näskot \till Erick Jöns hustru i Trols åss/ och kiöpet ophäfde Jöns Påfwelson och togh dedh igen.)~~ [*tillagt i vänster marginal:*] uppå huilken sin reesa tuenne \Erich och Måns/ sålde stoet, den 3 \Jöns/ kom och togh det igen, efter som han tyckte dee för ringa werde hafua denn såldt. När som så tilgångit war, och the sporde at thet bleff kunnigt om sitt skelmz stycke hadhe the sig een stund hållit undan, men omsidher kommit till sitt heem igen och til rätta fördh. [*fol. 203r*]

Tillspordes för den skuldh för retten, hwem orsaken war till det första inrådande att stiäla stooet. Swarade Måns Larsson och öfwertygade Jöns Påfwelsson att han i Norrige sade, den som kunde öfwer komma någon häst så skulle wij tagan, der till han eij heller neka kunde sig ju sådana ordh i Norrige fält hafua.

Åther frågades hwem som först rådde dee andra till att taga stoet på denna sijdan om fiället, swarade de alle 3 lijka wara ~~derom och sitt~~ samtyckte till denne groffue last och missgiärningh, \i det at/ (~~ångrar sin syndh aff hiertat och nåder hoss Gudh och höge öfwerheeten bediandes)~~ Jöns Påfwelsson ~~kunde icke neka~~ först hafwer yppat dett oråde att taga stooet, Måns Larsson gått och besett det och Erick Nilsson tagit deth, detta de nu alle här in för rätten enhälleligen bekienna, med ångerfult modhe sigh dårligen bedrifwit hafua.

Altså kunde den ringa rätten icke befrija dem ifrån gortiufnat, uthan dömmer them effter thet 2 cap. Tiuffm. b. ~~Exodi 22 cap V.1~~ till galgan.

Mehnnige allmogen i Åss rächte handh sine händer op och wille lyffta för Jöns Påfwelson, och swara att karln ähr tillstädes, in till des doomen, [*fol. 203v*] kommer ifrån den K. hoffrätten.

Herr Hans i Raffwen medh sin obligation och mehnnige allmogen ibidem lyfftade för Erick Nilsson, och till swars till dess resolution kommer.

2. Befallningzmannen angifwer thet en stor del aff Häggenäs bönderne står igen medh försseln medh chronones korn \adminialit [?]/ att uth föra, aff tresko.

Saakfältes de effterskreffne till hwar sin 3 m:r: Oluff Nilsson i Andersgården, Pehr Jonsson i Gunggården, Pehr i Landgården, Per Gislegårgården, Jöns Larsson, Anders Simonson, Önne Ifwarson, Jon Carlsson, Oluff Simonson, Bengdt Oluffson, Lars Biörnson, Oluff Pehrson i Swedie, Erich Pehrson i Nygården, Oluff Oluffson i Häggenstadh, Pehr i Kougstadh. [*fol. 204r*]

[*Följande stycke är överkorsat:*] Carl Jonsson i Österåsen och Erick Stenson ibidem hafwa båda legdt sigh i sochn att föra officerenes spanmål till Färilla, och lade den opp i Hodal och icke wille föran längre, altså hafwer befall. måst läja för kornet ifrån Hodal och till Färill för

hwart lass en r.d:r. Altså kiendes aff rätten att de betalar forsell löhn och 3 m:r hwarthera för tresko. Nilss Jonsson i Byn, Halfwar Oluffson i Sämm, Jon Mortensson i Torsta, Jöran Siulsson i Backen, Jöns Swänsson i Åskot. E. skall och betala forsselöhn. och hwarthera 3 m:r för tresko.

Lofwade willia skadan wederläggia.

Ting 18 november 1651

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:3, fol. 210v, ÖLA.

Anno 1651 den 18 novemb. höltz laga tingh medh allmogen i Lijth, nährwarandes befallningzman ehrligh och wäll:tt Pehr Erickson Niure, sampt de wahnlighe 12 edsworne lagrättes männ. [*Nämndemännens namn saknas.*]

1. Oluff Andersson i Backe saakfältes till 3 m:r för summelsse effter dedh 33 cap. Ting b.

2. Erick Jonsson i Brönne och för laga stämbninghz försummelsse 33 cap. Tingh. b. till 3 m:r.

3. Jon Redersson \i Röstadh Åss sochn/ framladhe \några/ lagståndit och opbudne kiöpe breff, där medh han bewijste sigh hafwa kiöpt Röstadh gårdhen aff rätte odelsmännen, sålunda först aff Jöns Oluffson widh Bäcken sin arff part för nijtton r.d:r. Item aff Nilss Oluffson i Grötom och för nijtton r.d:r. Där till medh aff Oluff Oluff i Flåstadh i Arbrå uthi Helsingelandh, hans jorde deel och bördh för tiugu r.d:r. Såsom och aff Abraham Oluffson i Åsta och Hans Nilsson i Fiälstadh uthi Medelpadh boendes der arfwe jordh \twänne systerpart/ som dem på deras möderne kan tillfalla för tiugu och fyra r.d:r. Item aff Faste Oluffson i Fulstadh hans hustrus arfwelott för tijo r.d:r, altså aff Oluff Andersson i Hägra uthi Krokom hans arfwe bördh och odel alt liggiandes i be:te Röstadh för fiorton r.d:r.

Ting 24 november 1652

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:3, fol. 244v–247r, ÖLA.

Anno 1652 den 24 novembris höltz laga tingh medh allmogen i Lijth, nährwarandes befallningzman ehrligh och wäll:tt Jacob Christophersson, sampt de 12 edsworne laghrättesmänn.

Nilss Prijs i Hölie	Erich Oluffson i Söhre
Iffuer Erichson i Smedstadh	Carl Carlsson i Ösa
Pehr Gudmundsson i Kalstadh	Oluff Oluffss. i Fiäle
Kiel Hemmingsson i Korstadh	Erich Erichsson i Häggenås
Pehr Hemmingson i Ringstadh	Jöns Månsson i Åskot
Pehr Oluffson i Longre	Jöran Pehrsson i Hölie

1. Samma dagh ankom den högstberömbligaste Kongl. hoffrättens resolution \daterat Stocholm 1652 den 17 septemb./ angående hwad straff som den unge drängen Pehr Oluffss. undergå måste; n*ämbligen* att han döden wärdh ähr.

2. Oplästes Jöns Påfwelsons, Erich Nilssons och Måns Larssons resolution, att de hwarthera skola bötha tredubbelt emot det de stulit hafwa och wedergälla målssäganden sitt igen.

3. Nilss Oluffson, Larss Jonsson, Erich Jonsson, Pehr Larsson, Jöns Swedh i Fölingh, hafwa nu andre gängen försummat tingz stembno, bleffwe hwarthera saakfälte till – 3 m:r.

Är och berychtat hafwa fäldt elgzdiur i olaga tijdh. [*fol. 245r*]

4. Befallningzmannen effter frågade, om några elgzdiur wore uthi olaga tijdh slagne, då framhafdes Jöns Nilsson i Hochbäck som förledin wåras hadhe funnit ett diur liggiandes på elffuen och rändt sigh ofärdigh, och slagit med en yxhammar till dödz.

[*Lucka.*]

5. Oluff Erichson i Skickia, Oluff Larsson i Handol, Jöns Rolandhson och Pehr Jonsson bekiende sigh effter wårannan hafwa funnit ett elgzdiur som hade luppet under isen i förledin höstas. [*fol. 245v*]

6. Ingridh Oluffsdotter i Brönne fordrar till Oluff Jonsson ib*id* till rätta effter något födorådh för sin jordhpart halfftannat tundlandh ib*id* hennes fäderne bördh.

Emädhan Ingrid ähr gammal giänta och årkar icke tiena sigh födha. Altså låfwadhe Oluff henne halfftannan mälingh att såå, sampt födha en koo der till medh wedh och warma, emädhan hon leffuer och i brödh ähr.

7. Erich Suensson i Grötom angafs hafwa giordt mökränckningh medh Ingebohr Oluffsdotter i Häggenås och aflat barn tillsammans och nu will han skylla på en annan och stucket sigh aff wägen. Altså bleff han saakfält till 3 m:r effter det 33 cap. T. b.

8. Lähnsman Påffwel Iffuersson för det han honom icke i tijdh stämbdt haffuer, saakfältes och till 3 m:r för olydno. Effter låtes aff rätten. [*Hela texten överkorsad.*] [*fol. 246r*]

9. Oluff Pehrsson soldat under capiten Jöns Böriessons compagnie anklagas thed han hafwer stulit kyrckioherden wördigh herr Hans Claudi desse effterfölliande pertzeler uthi hans huus och brukat twänne dyrckiller och opdyrckat lååsen i gården, mädan Hans war i bröllop till Bringååsen.

1. Först källarlååset. 2. Ett cammarlås der spetzerij inne lågh. 3. Ett kistlås. 4. Ett cammarlåås der koppar peningher waar. Desse låås bekänner han hafwa updyrckat och kan eij undandraga. Uthur källaren hafwer han tagit frantz wijn twänne gånger. Saaknas 2 kannor.

Uthur cammaren tagit brenwijn 3 gånger och hwar gången tagit en skåhl full, räcknandes till halff annan kanna. Uthur kistan muskoter[?] 4 st. En ask saffran. Pepper 4 lodh. Rusin 1 skålpundh. Fijken en näffua. Pepperkaku 2 st. små. Swiskon 1 skåhlpundh.

Uthur cammaren der koppar penningerne lågh hafwer han tagit 3 d:r. [*fol. 246v*] Oppå bastugu golfwet hafwer han tagit ostar 4 stycker. Uthi cammaren der spetzerij lågh hafwer han tagit uthur en ask halfftannat bäfwergiäldh och ett styckie der hos.

Kyrckioherden med sitt folck kan icke alt sackna hwadh mehra han tagit hafwer, hälst emädan han hafwer dyrckat så många låås, och till äfwentyrs flere som de icke affsee kunne, och kyrckioherden giör sigh en tancka, att han letadhe effter penningh pungen.

Ofwanrörde soldat \en hufwud skalck/ tillspordes hwars pass han haar och huru han hadhe stält sigh i Norrige, under compagniet, emädan som en misstancka om honom är, att han skall hafwa förhållit sigh som icke wäl rimmeligt är, och inga beskiedh framwijsa kunde.

R:s. Ärendet ställtes under den ringa rättens betänckiande, då kunde de effter lagh honom befrija, emädan såsom kyrckioherden målsäganden är, och nu inför rätten gaff honom sin rätt effter, och badh för honom, att han måtte få lindringh på straffet, såsom och mehninge allmogen. [*fol. 247r*]

Eftersåsom tiuffwen wijnet, brenwijnet med spetzerijet, osten och en stoor del aff bäffwergiäldet förslöst hafwer \halfft bäfwergiället lefwereret/, saakfältes han derföre till – 40 m:r, och hans wärder dem uthläggia \emädan de honom emot förbudh legdt hafwer, som hwarken pass eller beskiedh hadhe. Hans wärdar åtstundade högeligen, att han måtter draga aff landet/ och förwijses landet åth Norrige dädan han kommin ähr.

10. Hans Månsson i Korstadh bleff saakfält till – 6 m:r för oqwädinsordh.

[*Överkorsat:*] Erich Stensson införes i åtherförden för lönska lägret. Vide Hammerdals protocoll.

11. Erich Steensson i Grötom hadhe giordt mökränckningh medh Ingebohr Jönsdotter i Häggenås, och aflat barn medh henne, ähr och rätte barnfaderen. Erich rächte henne inför rätten handh och lofwade henne och barnet willia ächta.

R:s. Saakfältes han derföre till 20 m:r G. b. 3 cap.

Ting 20 maj 1653

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:3, fol. 262v–263r, ÖLA.

Anno 1653 den 20 maij höltz laga tingh medh allmogen i Lijth, nährwarandes lahns skrifwaren ehrligh och förståndigh Hans Larsson, sampt de 12 edsworne laghrättesmän.

Nilss Prijs i Höllie	Erich Oluffson i Söhre
Ifwar Erichson i Smedstadh	Carl Carlsson i Ösa
Pehr Gudmundsson i Kalstadh	Oluff Oluffss. i Fiäle
Kiel Hemmingsson i Korstadh	Erich Erichsson i Häggenås
Pehr Henningson i Ringstadh	Jöns Månsson i Åskot
Pehr Oluffson i Longre	Jöran Pehrsson i Höllie

1. Oplästes H. K. M:tz uthgågne placat om myntet, dat. Stockholm den 14 aprilis.

2. Fölingzmännen fäste lagh sigh å näste tingh befrija att de inge höghdiur i förbudin tijdh skutit eller fält hafwe, emädan de aff lappar och annat folck misstäncht äre, och sittia långdt afflägzse inemot fiällen.

3. Desse effterskrefne angifwes hafwa försummat byggia sin landzwägh. Sakfälles hwartera.
Hällie Larsson i Åskot, ogill wägh. 3 m:r
Anders Tolsson i Gränboo hafwer försummat tingh timman. 3m:r
Pehr Erichsson i Gränboo och ogill wägh. 3 m:r

Desse befinnes att de hafwa bygdt sin wägh rigtigh. [*Namnen överkorsade*:]
Oluff Eskillsson i Hållåsen, ogill. 3 m:r
Jon Hemmingsson i Håhlåsen, ogill. 3 m:r
Nilss Oluffson i Håhlåsen, ogill. 3 m:r [*fol. 263r*]

Christiern Jonsson i Dille, ogill wägh. 3 m.
Jon Jonsson i Backe, ogill wägh. 3 m:r

4. Öhne Pehrsson i Kiänneråsen hafwer försummat laga tingh, saakfälles han till 3 m:r.

5. Morten Oluffson i Skickia ähr lageligen stämbd och ligger hemma siuck.

6. Hustru Lavina Daal anklagar Enar Pehrsson i Wästeråsen i rätta, thedh han uthan loff och minne lagdt näät för hennes grändh och strandh, såsom och giordt henne stoor skadha och mehn. Bleff han altså der före saakfält till – 3 m:r, och förwärkat wåhnen . Bygg. b. 25 cap.

7. Giöl Andersson i Sörbyn ähr lagligen stämbd \förledin höst/ till tingz och dedh försuttit, saakfälles han till – 3 m:r för tresko.

8. Pehr Oluffsson i Kougstadh opbödh en fierdepart i be:te Kougstadh 1 gången.

9. Pehr Erichsson i Tängh ähr lageligen stämbdh till tingz och aff tresko dedh försuttit, saakfälles han till 3 m:r.

10. Öhne Stensson i Bringåssen rächte sin styffader Erich Jonsson ibidem handh in för rätten, att han skulle gifwa honom åhrligen en mälingh åker att så, gieta medh sit folck 2 koor och 2 gietter.

11. Nilss Redersson i Röstadh opbödh be:te Röstadhgården förste gången.

Ting, november 1653

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:3, fol. 280r–281, ÖLA.

Anno 1653 den _ [*tomrum*] novembris höltz laga tingh uthi Lijth sochen, nährwarandes cronones befallningzman well:t Jacob Christophersson Steenklyfft, och efftersch:e sutto i retten, nembl.

Jöran Pedhersson i Hölij	Carll Carlsson i Ösa
Pedher Gudhmunsson i Kalstadh	Per Olufsson i Lungre
Oluff Olufsson i Fiäre	Jöens Månsson i Åskott
Kiel Hemmingsson i Korstadh	Per He*m*mingsson i Ringsta
Erik Olufsson i Söre	Ifuar Ersson i Smesta
Erik Eriksson i Koustadh	Nielss Andersson i Hölie

1. Corporalen Pedher Olufsson i Bringååsen ahnklagadhe för rätten sin wärdh och bondhe Erik Joensson i Brynie, att han emot afsagdan doom på nestledne lagha tingh hafuer medh wåldh honom ifråntagit dedh korn som han i förledne höstas bekom på den deel honom aff landz- och tolffmän tillstakat bleff, och sädhan honom der ofuan opå några yx-hammarslängiar gifuit, så att han der aff föll nedher till marckien och sädhan der effter mest heela åhret ofärdigh warit: till huilket han Erik Joensson icke neeka heller undfalla kundhe. Elliest öfuertygades honom Erik Joensson hafua emot befallningzmans uthgifne pantte sedell till landz och tolfmän att uthmätha och pantta be:de corporals resterande åhrs löhn och weckokåst, medh wåldh igentagit dett stoo som der til såldatens och cronones uthlagors skuldhz afbetalandhe uthmätt hafua.

R:tio. Alldenstundh offtabe:te Erik Joensson platt intte hafuer att böötha medh, huarcken dödt heller quickt som man säija plägar, uthan een lijthen jordelått som ej mehra förslå kan uthan till cronones uthlagors och knechtens afbetalandhe, funne rätten skiäligdt att han Erik Joensson blifuer landzflychtigh, emädan såsom han een myckiet oroligh man ähr och warit [*fol. 280v*] hafuer, så att huarcken han förlijkes kan medh grannar heller någrannar, och myckiet mindre medh sina brödher, uthan huar och een som medh honom något bestilla hafuer, wetta sigh för honom eij frije på sitt lijff, huilcken slemme wahna han uthi danske regiementz tijdhen och alt sedhan hållit hafuer, dedh heela tolfften och gemehne mannen wittnadhe.

2. Corporalen Pedher Olufsson rächte kånan Kirstin Joensdotter (medh huilken han barn aflat hafuer) handen, att betala henne för dädh hon barnet öfuer sin \tijdh/ rätt födt hafuer.

3. Ahnlangandhe dedh sochneskrifuaren Hindrik Olufsson i Åås sochen och Rösta by nestledne lagha tingh den 14 julij fäste lagh att nu sigh sielff tålffte medh eedh befrija skulle ifrån dedh \uppenbara/ rychte som han uthi kommen war, att hafwa olåfligh gierningh medh giestgifuarens Joen Reddersons legopijgha Anna Jöens dotter ifrå Öösa hafft.

[*Överkorsat*:] Altså framstegh han nu sielff tolffte och sin eedh afladhe, icke olåfligh gierningh medh be:de Anna hafft och bedrifuit, och efftersch:e wore hans laghgierdzmän, nembl.

Ehuru wäll han Hindrik nu medh sine tålff werningzmän för rätten stodh, och tillbödh sigh att befrija medh eedh, lichuäl emädan såsom misstancka gifues att samma kåna som nu i Nårige ähr skall wara hafuandes, och der af i tijden förorsakas att desse thage[?] män skulle blifua meeneedare; altså oppå lades honom Hindrich, till neste tingh förskaffa sigh kyrckioherdens medh ländz- och tolfmäns bewijs ifrån Nårige, att han för barnsbörden frij ähr, såsom och att hon Anna honom Hindrik för gierningen frijkallar. I medler tijdh ähre tingelaget för honom i lyffte. [*fol. 281r*]

4. Anders Persson i Bleeka och Nääs sochen för suarelösa emot Nifzåås- heller Bergemännerne på Frössöön, saakfältes effter dedh 43 capittel aff Tingmåla balcken 3 m:r till treeskifftes.

Dhe hafwa icke fåt stembningen förskontes thee.

5. Hanss i Korsta rechte sin suoger Regortt i Berghe handen, att gifua honom för hans hustrus odals heller bördz rätt i be:te Korstadh tree rijkzd:r, och altså låff och tillsäijelsse hafua der opå fastebreef fordra och tagha.

6. Oluff Joensson i Landsom för suarelösa emot Per Ifuersson i Dille saakfeltt – 3 m:r till treeschifftes.

7. [*Text saknas.*]

Ting 30 november 1654

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:4, fol. 27r–27v, ÖLA.

Anno 1654 den 30 novemb. höltz laga tingh medh allmogen uthi lähnsmansgården, nährwarandes befallningzman ehrligh och förståndigh Jacob Christophersson Steenklyfft, sampt de 12 edsworne laghrättesmän.

Pehr Gudmundsson i Kalstadh	Pehr Hemmingsson i Ringstadh
Pehr Enbrichtsson i Nygårdh	Kiel Hemmingsson i Korstadh
Oluff Oluffsson i Fiäle	Carl Carlsson i Ösa
Erich Ericksson i Korstadh	Pehr Oluffsson i Longre
Jöns Månsson i Åskot	Nilss Oluffsson i Klöstadh
Önne Pehrsson i Kiennås	Oluff Oluffsson i Ringstadh

1. Förmantes allmogen medh flijtt förfärdiga sina landzwägar.

2. Såsom ock richtigt clarera sine uthlagor uthan någon molest, vid both tillgiörande.

3. Nilss Oluffsson i Klöstadh, Öhnne Pehrsson i Kiennerås, Pehr Ingebrichtson i Nygårdh och Oluff Oluffsson i Ringstadh blefwo satte i tolffmäns nembden och affladhe sin edh å laghbooken, att de uthi sitt ämbethe rättrådighe wara skulle.

4. Lars Oluffsson i Åsmundzgården för laga stämbno, saakfälles till 3 m:r för tresko. [*fol. 27v*]

5. Morthen Oluffsson i Skickja för laga stämbno. Saakfält till 3 m:r

6. [*Text saknas.*]

Ting 8 oktober 1655

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:4, fol. 58r–58v, ÖLA.

Anno 1655 den 8 octob. höltz laga tingh medh allmogen uthi Lijthz tinglagh wederwarandes lahnsskrifwaren ehrligh och förståndigh Lars Jonsson, sampt de 12 edsworne laghrättesmän.

Pehr Gudmundsson i Kalstadh	Oluff Oluffsson i Fiäle
Önne Pehrsson i Känneråsen	Pehr Hemmingsson i Ringsta
Pehr Enbrechtsson i Nygårdh	Erich Ericksson i Kougsta
Kiel Hemmingsson i Korsta	Carl Carlsson i Ösa
Erich Oluffsson i Söre	Oluff Oluffson i Ringsta
Nilss Oluffsson i Klöstad	Pehr Oluffsson i Longre

1. Oluff Oluffson i Ringstadh framtedde till sochnskrifwaren en odugeligh och ogill r.d:r aff lutter koppar till sin skyldz afbetalande, bekienner sigh den hafwa fått hos Faste i Rossbohl. Nembden affsadhe att Oluff söker sin fångzman. Dalern bleff huggen i tu och slagen öfwer tingzstugu döran.

2. Erich Ifwarsson i Gunghgården hafwer belägrat en ung töss, Märith Pehrsdotter ibidem o-gifft, född aff ächta sängh, och barn tillsammans aflat, bekienner sigh willia henne till hustru taga. Bleff han effter det 3 cap. G. M. b. L.L, saakfält till 20 m:r.

3. Wardt aff \rätten/ sagdt och förmant, att Fölinghboerne skola förfärdiga en dughtigh kyrckiobåth till nästkommande pingesdagh widh both som lagh sägher, emädan prästerne \kyrckioherde [och] cappelan i Lijth/ sigh högeligen beswärade att de medh stor lijffz fahra öfwer Föling siön resa måste. [*fol. 58v*]

4. Framträdde Hindrich Oluffsson i Röstadh för rätten medh sine laghwärningzmän, sigh ifrån det rop och bygd-ryckte han uthi råkat ähr, att han skulle hafwa besofwit sin legopijga Anna Jönsdotter hwilken i Norrige wistas. Och han Hindrich förledin sommar fäste lagh, deth han och nu medh effterskreffne wärningzmän medh lijflig edh å book giorde.

Hindrichz hustru Märith Jonsdotter, Anders Tohlson i Granboo, Pehr Oluffson i Bringås, Oluff Jonsson i Bröngie, ~~Erich Oluffson i Söre~~ , Oluff Oluffsson i Ringstadh, Oluff Pehrsson i Häggienås, Regordt Larsson i Prijsgårdh, Pehr Gisslesson i Häggenås Erich Oluffsson i Kougstadh, Erich Jonsson i Bryngie och Erich Oluffson i Ååsen.

Emädan Hindrich om natte tijdh hafwer låtit sigh finna uthi fähuset, när be:te tös dock icke på någon färsk giärningh, \vide 1654 åhrs protocoll/ uthan för des misstanckar sigh befrijat, efftersom de samma honom funnit hafwa, lägger honom allenast till att han der inne uthi några timmar wistades

Ting 22 november 1655

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:4, fol. 66r–66v, ÖLA.

Anno 1655 den 22 novemb. höltz laga tingh medh allmogen i Lijth, nährwarandes befallningzman ehrligh och förståndigh Jacob Christophersson Steenklyfft, sampt de 12 edsworne laghrättes män.

Jöran Pehrsson i Hölie	Öhne Pehrsson i Känneråsen
Pehr Gudmundsson i Kalstadh	Carl Carlsson i Ösa
Pehr Ingebrichtsson i Nygårdh	Erich Erichsson i Kougstadh
Oluff Oluffsson i Fiäle	Jöns Månsson i Åskott
Kiel Hemmingsson i Hougen	Pehr Oluffsson i Longre
Erich Oluffsson i Söhre	Pehr Hemmingsson i Ringstadh

1. Förmantes allmogen att de medh aldra första uthgöra sine uthlagor och åhrs räntta.

2. Kiel Oluffson i Moo hafwer warit försummeligh att föra sin tijonde uthi rättan tijdh, förgifwer sigh den så snart kunna henne föhra som hon intogz. Saakfältes han till 3 m:r för [för]summelsse skuldh.

3. Emädan herdagzmannen Oluff Oluffsson i Ringsta hafwer ~~klagat och~~ ahngifwit befallningzman och landzbetiente som reesa om landet, att de icke mehra gifwa ähn 3 öre s.m:t för milan, sädan att allmogen håller dem frij kost och fordenskap. Tillspordes allmogen om någon uthi tinglaget woro som dem fördt hafwer och icke mehr bekommit uthan 3 öre milan, såsom ock frij täringh och fordenskap måst hålla, der till de alle ehnhälleligen nekade, uthan bekommit 4 öre milan för hästen, och den som lust hafft hafwer lånt dem en mil eller 2 hästen, alt effter sin godhe tyckio och willia. \Och dee må swara som klagat haf:r./ [*fol. 66v*]

4. Kiel Hemmingsson i Höijen ~~bekiende och~~ wittnade att den tijdh Thron Börilsson och Jon Kiöpman kommo sent om een affton till sigh, och begärte huus, dedh han dem tilläth. Emädan de sutto, frågade Kiel Jon hwadh har du för en stalbroder medh digh, då swarade han att dedh är een skoleperson; Någon stundh der effter frågades åther Jon hwadh stallbroder han medh sigh hadhe. Sade han, spör icke, han är een man som weett wähl hwadh du haar uthi ditt wisthuus och kiällare.

5. Hans Månsson i Korstadh medh sin son wittnade inför rätten att Thron och Jon Kiöpman hafwer och kommit in till sigh uthi een hast, och som sigh willia intala, att Thron skulle kunna effter göra det som bort kommit ähr. Medh de formalier, för någon tijdh sädan blef bort stulit för migh 2 r.d:r och denne giorde, så att de kommo uthi mitt wåld igen.

6. [*Text saknas.*]

Ting 29 november 1656

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:4, fol. 104v, ÖLA. Komplettering har nedan gjorts från den renoverade domboken i Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3137 (Gävleb. län), fol. 370r, RA.

Anno 1656 den 29 novemb. höltz laga tingh medh allmogen i Lijth, nährwarandes landzskrifwaren förståndigh Lars Jonsson, sampt de 12 edsworne laghrättes män.

Pehr Gudmundsson i Kahlstadh	Kiel Henningsson i Korstad
Öhne Pehrsson i Kiännerås	Nilss Oluffsson i Klöstadh
Pehr Enbrichtsson i Nygårdh	Oluff Oluffsson i Ringstadh
Pehr Hemmingsson i Ringstadh	Erich Oluffsson i Söhre
Erich Erichsson i Kougstadh	Carl Carlsson i Ösa
Oluff Oluffsson i Fiäle, och	Pehr Oluffsson i Longre

1. [*Resten av sidan oskriven. Text enligt hovrättens dombok:*]

[**1.** Om chronones uthlagors ährläggiande medh rästen wardt allmogen förmante, den richtigt clarera.

2. Att de ock, rättrådeligen ingöra sin tijonde spanmåhl uthi chronones herberge, widh both som tijonde placatet innehåller.

3. Blef allmogen åthwardnat, att de omsee sigh på winter föhret, framföra wercket till allmänna broars byggningh uthi tinglaget.]

Ting 1657

Protokoll saknas.

Ting 7 juni 1658

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:4, fol. 115r–118r, ÖLA.

Anno 1658 den 7 junij höltz laga tingh medh allmogen i Lijth, nährwarandes befallningzman ehrligh och wäll:tt Daniel Bertillsson, samt wahnlige tolff edsworne.

Pehr Gudmundson i Kalstadh	Nilss Jonsson i Byn
Öhnne Pehrsson i Kännerås	Nilss Pehrsson i Fiäle
Pehr Ingebricktsson i Nygårdh	Nilss Oluffsson i Klöstadh
Kiel Hemmingsson i Kougstadh	Jöns Månsson i Åskott
Pehr Hemmingsson i Ringstadh	Morten Larsson i Kläppe
Erick Ericksson i Kougstadh, och	Erich Olufson i Söhre

1. Nilss Jonsson i Byn, Nilss Pehrsson i Fiäle och Morthen Larsson i Kläppe blefwo satte uthi nembden, afgiorde sin edh å bok, att de rättrådige wara skole.

2. Angifwer lähnsman ratione officij för rätten en groff höghmåls saak, huru såsom en ogifft \dock tillförende belägradt/ kohna Britha Andersdotter be:d, född i Kånckebacke och Rafwen sochn, skall hafwa födt och bedrefwit ett barnamordh.

Framhafdes be:te Britha, hwilken \haf:r aflat och/ nu andre gången besofwen, bekänner på en norsk leutenampt under dragounerne, \gifft/ Knuth Pehrsson be:d. Tillspordes kohnan hwadh tijdh deres samman gångh hadhe warit, swarade hon 14 dagar effter Michaelij. Be:te leutenampt hafwer legat uthi quarter [*fol. 115v*] hos Oluff Bengdtsson i Söhre och kohnan inhyster när Nilss Halfwarsson ibidem. Tå frågades kohnans wärd om han kunde förstå att de skulle hafwa hafft omgiängielsse tillsamman, då berättade bonden att leutenampten kom en gångh uthi sin gårdh och frågade effter berörde kohna, och war begärandes att hon måtte gå uth på gården, \att han kunde få tala medh henne, gick så bonden in effter henne./ När kohnan kom uth nappade han hene i armen, då följgdes de åt uthi en bondens sängstugu, der hadhe the förste gången sitt nattläger. Bekänner ock att han många resor hafuer medh warit och sin onda begärelse fullbordat. En r.d:r lofwade han, den hon icke bekom.

Den 7 maij nästförledin hafwer hon tagit tienst hos en Brondflodh boo Jon Olufsson i Torwaldh, och på wägen här ifrån uthi ett fäbodhställe Gräfzåås, lyder under Torwaldh by, sent om afftonen kom henne födzlen oppå och födde ett \dräng/ barn uthi ensligt rum, mädan hennes huussbonde och legofolck höllo uppå eldh göra och hade annat för sigh.

Tå spordes kohnan hwadh handtering hon effter födzlen hadhe, bekiände hon medh blodige tårar \otwungen/ sigh, Gudh bättre, af ond rådh och i hugkommelsse fattade uthi barnet och stack sitt finger uthi dess hals, hwar medh det straxt qwamnat bleff. Sädan lade hon det på ett fähustaak och lönn wältandhe en stoor bräda der öfwer, gick så straxt der ifrån till sitt förrige huus arbete, och ingen kunde förstå, af dem som när woro, hwadh för groff synd hon begåt hafwer. [*fol. 116r*]

Om natten straxt effter, när hon medh sin huusbonde war på henwägen blef hon swåra betagin, att hon medh stor möda kunde skrijda till bydz. Då hon war i stugun inkommin, beklagade hon sigh för sin huusbonde och syster, tå hafwa the frågat henne hwarest hon hadhe ondt, bekiände hon i ryggien, mehra kunde de henne icke spöria.

Hennes huusbonde Jon fattadhe en högh misstancka om hennes siukdom, gick så till sine granhustrur Märit och Britha i Torwaldh och war begärandes att de wille föllia sigh hemm, och bese den siuka giäntan han legdt hadhe. När the dijtt kommo, frågade de henne hwarest hon hadhe ondt, gaff hon dem till swars att swedan antastat sigh, då begärte qwinnorne besee hennes bröst, swarade hon medh afwogh röst, att de måge icke beskatta sine bröst. Omsijder öfwerwunno the henne \medh fagra ordh/ och när de såge till, kunde de märckia, hwadh som åfärde war, bekiände hon för dem, huru sin saak tillstodh, och hwarest barnet war mördat, dermed de straxt uthi regn och stormwäderet som då påstodh, dijth gingo och togho det döda fostret uthaf taaket och baar till bydtz.

Sidst frågades be:te qwinnor hwadh skapnat the tyckte om fostret, berättade the att det hadhe wacker skapnat, håår och naglar, men inte kunna the bejaka det wara fullgått.

Befallningzmannen åthwarnade kohnan många resor medh höga formalier, att hon bekiänna skulle rätta barnfadren, sade hon ingen annan wara uthan offtabe:te leutenampt, såsom ock hwadh orsaken månde wara att fostret icke war f[ör t]ijdigt född, der till swarades att hon i wägen fölte sigh illa. Altså derföre inwänder hon skulden, fostret wara otijdigt framkommen. [*fol. 116v*]

Res. Effter kohnans egen bekienneldde, bådhe för ofwanrörde hustrur, så wäl som sin kyrckioherde, wällärde herr Hans Claudij, den tijdh han henne nästförledin pingesdaghz affton medh det höghwördige sacramentet besökte, är medh denne ransakningh lijkformigh, emädan hon dy wärr en stoor och groff syndh, så emot Gudh som ~~hela werlden och sitt egit foster~~ giordt och bedrefwit hafwer, ehuruwäl hon den låther sigh högdt till hierta gå och

drager der öfwer stoor ånger och ruelser. Kan den nedrige rätten icke befrija hennes lijff, uthan dömbde henne effter Sweriges lagh och 2 capitel af höghmålom L.L. döden wärd wara.

[*Resten av sidan oskriven.*] [*fol. 117r*]

3. Oluff Pehrsson i Ottersgård medh sine consorter och rottlagare hwilka i förledit åhr leigde en soldat Oluff Pehrsson i Österåsen och gaffue honom 45 r.d:r. När upfordringen skiedde och han skulle marchera, togh soldaten skougen till wara och rymbde. Nu effter fredens slut och lyckelige ända ähr han kommin till rätta och hafwer på sidst håldne uthskrefning i Brondflodh låtit sigh inskrifwa för en annan rotha, hwilken är hans hufwudhbonde Oluf Rolamblandh[!] i Österåsen. Nu beswärer Oluf medh sine consorter kunna nå sine uthlagde penninger igen efftersom de icke nutit hadhe be:te soldat tillgodha.

Emädan h*ans g*rev*lige* excell:tz och landzherrens på mönstringen och landztinget i Brondflodh, månde publicera och befalla, att den rota som ifiol leigde knecht och rymbde, skolle wara nu närmast den att behålla. Och der så hände att någon annan rotha leigde eller lockade den rymbde för sigh, skola the wederläggia den förra rothan sine uthlagde penningar igen. Och den senarre rothen söker soldaten det bäst han gitter, effter som de wiste att han hafwer låtit sigh tillförende leiga. War och rättens enhällelige mehning och samtyckio godt som giordt och belefwat ähr. [*fol. 117v*]

4. Oluff Jonsson i Kläppe hafwer \lånt af Morthen i Kläppe en ök och/ af wådha kull kiört uthom en åker reen när han kiörde plogen, Morthens ök så att han störte. Nu fordrar Morten sin betahlningh eller wedergiällningh för be:te ök. Altså lade tolfften dem emillan Morten till skade ståndh för wådha 2 ½ r.d:r.

5. Desse effterskrefne hafwa warit stämbda och tillsagde att föhra den swänske marchsen sitt skipte, när de reste åth Norrige, och af träska hafwa the hemma suttit.

Oluff Erichson i Ottersgårdh, Oluff Pehrsson ibidem, Oluff Larsson i Huusås, Mickill Oluffsson ibidem, Rechort Larsson i Prijsgardh, Anders i Högen, Lars Oluffsson i Ringstadh, Simon Jonsson i Söhre, Oluff Oluffsson ibdm, Pehr Jonsson i Handugh, Oluff Åågeson i Fiere, Karl Jonsson ibidem, Erich Olufsson i Österåsen, Jon Olufson ibidem, Nilss Olufsson i Smistadh, Erich Halfwarsson i Höllie, Pehr i Åhsmundgården, Pehr Erichsson i Moo, Pehr Pehrsson ibidem, Erich Oluffsson i Longre, ~~Erich Olufson~~ hafwer låtit lejgt sigh, Oluff Rolambsson i Österåsen, Lars Biörnsson ib. och Erich Oluffsson i Longre låtit andre resan leigdt sigh och icke fram kom.

Saakfälles the aff rätten för tresko, effter det 33 cap. Ting. b. L.L. hwar sin 3 m:r.
Löper penning:r. Summa 72 m:r [*fol. 118r*]

6. Jon Hansson i Korstadh hafwer skiält och gifwit Anders Oluffsson i Kalstadh awogh ordh, och ähr icke till städes. Saakfälles han för swarlösa till 3 m:r.

Ting 1659

Protokoll saknas.

Ting 1 december 1660

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:4, fol. 195r, ÖLA. Bladet skadat. Kompletteringar inom hakparentes gjorda från den renoverade domboken i Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3142 (Gävleb. län), fol. 429v–430v, RA.

Anno 1660 den 1 decemb. höltz laga ting [med] allmogen i Lijth, vederwarandes befall-n[ingzman] ehrbahr och wälb:de Daniel Bertillsson, sampt d[he 12 edh]swohrne laghrättes män. N.

Pehr Gudmundsson i Kahlstadh	Kiel Hemingss[on i Kougstadh]
Pehr Ingebricktsson i Fiäle	Erick Oluffson i [Söhre]
Nilss Pehrsson i Fiäle	Per Oluffson i Kou[gstadh]
Erick Ericksson i Kougstadh	Pehr Hemmingson i Ringst[adh]
Anders Oluffsson i Kahlstadh	Morten Larsson i Kläppe
Erick Ifwersson i Smidstadh och	Pehr Nilsson i Nästgården

1. Jon Oluffson i Millesgårdh, Erick Oluffson i Kro[gz]gården och Swän Oluffsson i Skicka, på ropade[s] aff landzskrifwaren hafwa försummat fram [föra] uthi rättan tijdh och stämbno dagh sin tijonde, såsom och försuttit i öhlsmåhl tingz tijman.

Saakfälles the för sin olydno hwarthera till tw[å] gånger 3 m:r. Löper penninger – 18 [m:r]. Effter det 33 cap. Ting. b. LL.

2. Angaff lähnsman Påhl Ifwarsson desse effterskr[efne] lönskelägersmål och saaker, i dedh en ogifft giänta [Gun]nil Kielsdotter i Korstadh och aflat barn förledet åhr [med] en ryttare under leutenamptns Spillhammars co[mpagnie] Jon Gunnarsson be:dh. Ryttaren är icke tillstädes, [men] kohnan bekienner enständigt be:te ryttare [wara] barnfadren. Androm lettsinnigom till w[arnagel] bleff kohnan aff rätten saakfälter till [20 m:r.]

[*Baksidan oskriven. Följande text enligt hovrättens dombok, fol. 430r:*]

[Framhades en ogifft kohna Lucia Olofzdotter i Kougstad huilken hafwer enfalt hoor bedrifwit med en gifft bonde Michel Olsson i Huusås och aflat barn tillsamman, be:te bonde är rymbder åt Norrige och kohnan enständigt bekenner honom rätte barnefadren wara.

Effter h:s K. Maij:ttz Drottning Christinæ och den Kongl. hofrättens [*fol. 430v*] nådige resolutions 1 punct dömmes kohna Lucia af rätten till 40 dal. silf:rm:tt, belöper – 160 m:r.

Tolfmännen gingo i löffte för betalningen.

Huadh bonden Michel Olssons straf widkommer remitteras till hanss ankombst.

Daniel Jönsson i Höllie en ogifft dräng haf:r mökräncht en ogifft giänta Elin i Haga ifrån Lochne sochn och aflat barn tillsamman, bekenner sigh barnefadren wara och will henne icke till ächta taga. Sakfälles han af nämbden för mökränkning till – 40 m:r, och kohnan Elin till – 20 m:r. Effter det 3 cap. Gifftmål. b. L.L.

En ogifft giänta Seborg Jonssdotter i Österåsen hafwer låtit sig belägra af en norsk soldat Niclas Skåne[?] och aflat barn, bekenner honom rätta fadren wara till barnet. Sakfälles hon kohnan af rätten till – 20 m:r, be:te kohna haf:r tagit tiänst hoos länssman Swanberg.

Framkom een knecht änkia för rätten Agnis Erichzdotter i Höllie, huilken är belägradh af een dansk ryttare Axel be:dh och aflat barn samman, be:te kohna bekenner det ryttaren är rätte barnfadren och ingen annan. Emedan be:te ryttare medh dhe norriske afreester är, sakfälles kohnan Agnis effter 3 cap. Gifftmål. b. L.L. androm lättfärdigom till åtwarning till – 20 m:r.]

Ting 1 juli 1661

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:5, fol. 23–25, ÖLA. Första bladets kant delvis trasig.

Anno 1661 dhen 1 julij höltz lagha tingh medh allmogen af Lidtz tinglagh, wederwarandes cronones befallningzman ehrebar och wälbetroode Daniel Bertilsson sampt dhe 12 edsworne lagrättes män.

Pehr Gudmundsson i Kalstadh	Nils Phersson i Fiähle
Pehr Ingebrichtsson i Nygården	Nils Olufsson i Klöste
Erick Oluffsson i Sööre	Pehr Olufzon i Kogstadh
Erick Ericksson i Kogstadh	Anders Olufsson i Kalst[a]d
Pher Hemmingsson i Ringstadh	Mårthen Larsson i Klä[ppe]
Kiehl Hemmingsson i Korttstadh	Erick Ifvardsson i S[midstadh]

1. Angaf ländsmannen en specification uti rätten [ratio]ne officij om några bönder som Kongl Maj.ttz s[kougz or]dinantzier medh förbudh hafva öfwerträdt, och [fäldt] elgzdiur i förbuden tijdh, nembl:n, Hemming Andersson hwilken hafwer fäldt ett elgsdiur i dymbelweckan. [– – –] kan för öfwerträdde förbud sig ej befrija, samt befu[nnits] att efterskrifne hafva warit uthi rådh och dådh, med ofwanbemälte Hemming Andersson, först Nils Oluffsson [Klöstadh] Anders Jönsson i Sööre, Nils Halfwarsson i Söre, Anders Pedersson i Handal[!], Oluff Ericksson i Skickja, Knut Oluffsson i Fjäle. Ehuru wäl dhe wille sigh medh fagra ord förswara, och sin sak förfäkta, dock likwäl ej kunde sig answara denna sak, togh rätten i betankiande; Så emedan bemälte Hemming Andersson, med sine [– – –] män, som ofvanbemälte finnes, sigh nu ej kunde, till [- -]talde bedrifvne missgärning renskylla. Kunde alltså [den] nidrige rätten, dhem ej befria för Kongl. Ma[ij:tz drot]ningh Christinas, öfverträdde skougz ordina*n*tz[– – –] Blef så sackfältte efter den 9 puncten uthi be:te [– – –] om diur skiuttande till 100 d:r sölf.m:t [– – –]

Löper . . . [400 d:r] [*fol. 23v*]

2. I lijka måtte hafwer Hemming Gisselsson i Österåssen och Pher Oluffssons son i Kougstadh, skutit ett elgsdiur i förbuden tijdh nembl. efter wårfrudagen, och härifrån kunna the sigh ej frånleda, uthom för fattigdommen, dhem ther till drifvit hafwa. Så emedan ofvan bemälta personer, kunde sigh till bedrifven missgärning eij eenskylla, kan den nidrige rätten dhem \såsom/ Kongl. Maij:ttz förbudz öfwerträddare \saackfälla/ emot publicerande skougz ordinatzie efter den 9 puncten till 100 d:r sölf.

3. Än befanns att en ungh drängh Jöns Persson i Backe i Häggenåås hafwer sig dristigheten angripit och fällt ett elgsdiur i olagligh tijder, till bemälte gerning kunde han sig ej befrija. Efter nu så af honom finnes sk[iedt] wara, kunde then nidrige rätten, honom för Kongl. Maij:ttz öfverträdda förbuds bryttande icke befria, emot publicerade skougz ordinantzie förordning. Blifver nu så sakfäldt efter den 9 puncten, 100 d:r sölf.m:t för det diurs skiuttande.

Remitterades till hans höggreflige exell. och nådes högwälborne herr general gouverneurens Johann Oxenstiernas ankompst och nådiga resolution. Och nu för then skulldh anföras uthi 1662 åhrs doombok och saköhren. [*fol. 24r*]

4. Sedermera angafs att en ungh drengh, Erick Enardsson i Aspåås sochen, hafwer skutit ett lijttit elgzdiur, på wägen när han gick till Lidht och ledsa[ga] en ryttare öfver skougen. Be*mäl*te drengh ståår och ångrer sin öfverträddelsser. Så emedan ofvantalde kunde sig ej till sådanne bedrifvne missgerningh eenskylla, kan then nidrige rätten honom ej befrija, för

Kongl. Maij:ttz Drottningh Christinas öfverträdde förbudh, blef alltså sakfält efter bemälte puncten uthi skougz ordinantzien om diurs skiutande till 100 d:r s.m:t.

Remmitterades till hans grefl. ex:llts gouverneurens ankompst och nådige resolution. Oppföres förthenskuld uthi 1662 åhrz domboock och saacköhren.

För nogbe:te sackfällte phersoner gingo tolfmän uthi caution, att the sådane bötter, till nästkommande Michaëlis tijdh clarera skulle, hvilket the, af h:r befallningzmannen wunno.

5. Ländsmannen Påhl Ifvarsson angaf ett lönske läg[er] wara tildraget, att en drängh (ogifft) Lars Salmonsson i Wästeråssen, hvilken hafver besofwet en ogift kona Marit Andersdotter i Höllie, och medh henne aflat barn, till[samman] henne ~~eij~~ till ächta ~~samtycker~~ \recuserar/ hvarföre blef Lars Salmonsson sakfällt till 40 m:r.

Och konan blef af den ringa rätten i lijcka måtto [- -]ter fällt nembl. till 20 m:r efter det 3 cap. [- -] [*fol. 24v*]

6. Bewilliades af allmogen, ~~at dhe wille gifwa~~, till \capellanen/ wällärd h:r Erick ~~capellanen~~ 2 sk. af hwart mantall, dhetta året allenast beräcknandes, hwilke han till häste leijande behöf:r till Fyllinghe kyrckias gudztienstz förrättande, etc. [*Resten av sidan oskriven.*]

[*Fol. 25r:*]

1. Ifward Phersson i Kårttstadh, upbiuder hustru Brithas gårdh i Ringstadh förste gången, hwilken han för fyra tijo r.d:r sigh hafwer inlöst af hennes åttskillige creditorer.

2. [*Text saknas.*]

Ting 27 november 1661

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:5, fol. 46v–47, ÖLA.

Anno 1661 den 27 novembris, enär laga ting höltz medh allmogen i Lithz tinglagh, nährwarandes chronones befallningzman ehrbar och wälbetrodde Daniel Bertilsson, sampt dhe tolff edsworne lagrättessmän.

Pehr Gudmundsson i Kalstadh	Nils Olufzon i Klöstadh
Pher Embrichtsson Nygårdh	Kiähl Hemmingsson i Högen
Eric Olufzon i Sörom	Pehr Olufzon i Kougstadh
Nils Phersson i Fiähle	Jon Hemmingsson i Palleråsen
Erik Eriksson i Kougstadh	Pher Nilsson i Nästgården
Pher Hemmingzson i Ringstadh	Anders Olufzon i Kalstadh.

1. Publicerades Kongel. Maij:ttz placat, angående dhe inrättade manufacturer i Eschiltunna, och huru medh dhem bör förhållas.

2. Uplästes Kongel. Maij:ttz drottningh Christinas nådige resolution och förklaringh, i sträng förbudh, (daterat Stockholm d. 27 februari) then hans höglofl. exell:tz h:r gouverneuren högwälborne Johan Oxenstierna hafver uthwerkiat, at ingen må fördrista sigh, ifrån sine hemman bortsällia några ägor, till en annan, uthan låta thet som tillförenne är wordet borttsatt blifa inlösset till des anhörrige gårder som dhet underlegat haf:r.

3. Anuncierades Kongl. Maij:tz alldranådigeste mandat hvar af förmäles dhet Kongl. Maij:tz genom sin alldranådigeste behagh will hafwa perdonerat alla förrymde soldater, som i förlijdne freigde tijdher ähro ifrån sine regementer afträdde, och dhem nu här med förunna i fädhernässlandet igen inkomna. [*fol. 47r*]

4. Blef än wijdare publicerat Kongl. Maij:ttz nådige påbudh, af innehåld det några ryttare måste fast tagas, om the på thenna landzorthen kunna fram komma; emädhan dhe hafwa bortstulit h:r cammereranes egändom i Finnland, wälb:d Ingebricht Nilsson Enskiöldh, och sedhan dher medh afrymmt.

5. ~~Angaf~~ Erick Kiähllsson i Korttstadh klageligen tillkännagif:r huruleds Biörn Andersson i Söre med sin son Lars Biörnsson hafwa ~~medh wreds modh~~ inkomet uthi hans gårdh, och honom ~~öfverfallit med hugg och slag~~ fodrat een tunna korn hwilcken ~~h:r~~ befallningsmannen genom sin sedhel förbudet hafver honom att lefvereras ~~skall~~. Nu gick be:te Biörn Andersson sampt hans son här emot, frågandes honom om han ej wille betalla sigh, hwar till han ~~svarade nej~~ nekade; alltså hafwa dhe honom öfverfallit i hans gårdh, med hugg och slag, och der medh brutit hemfridh, blifver alltså sackfälte efter det 5 cap. Edhss. b. L.L. till penningar 40 m:r.

6. Ifwer Pehersson opbiuder hustro Brita änckias gård, \andre gången,/ i Ringstadh och henne derföre gifvit 40 r.d:r.

Ting 19 april 1662

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:5, fol. 69r–v, ÖLA.

Anno 1662 den 19 Aprilis, höltz laga tingh med allmogen i Lijdhtz tinglagh, nährwarandes chronohes befallningzman, ehrlig och wälförståndig Daniel Bertilsson, sampt dhe tolf edhsworne laghrättesmän, n.

Pehr Gundmunsson i Kalstadh	Pehr Hemmingzson i Ringstadh
Pehr Ingebricktsson i Norderååsen	Erick Ericksson i Kougstad
Kiehl Hemmingzson i Höien	Anders Olufsson i Kalstad
Pehr olufsson i Kougstad	Erik Olufsson i Söre
Nilss Pedersson i Kiälle	Pehr Siulsson i Bodha
Pehr Olufsson i Lunger	~~Pehr Nilsson i Nästgårdh~~

Pehr Olufsson i Vpååssen, i ställe för Pehr Nilsson i Nästgård

1. Samma dato, kierade Anders Olufsson i Kalstadh til Oluf Larsson i Huussåås det han honom hafwer uthi dryckenssmåhl kallat prästetiuf, tilspordes bemälte Oluf Larsson i Huussåås hvad skiäl han hade här till frambära? Swarandes det han tillijka medh Anders Olufsson i Kallstadh, sampt Jöns Oluffsson i Prijssgårdh, hafva för en lijten tidh sedan bekommit en bäfwer, af hwilcken the kiyrckioherden afhållet bäfwergiäldet, och detta sampteligen förtegat. Saackfälles för denskuld till 40 m:r efter drottningh Christinas utgångne resolution om ~~sampteligen af~~ prästerskapetz \privilegier/ och allehanda tijonde, \serdeles/ och i synnerheet om befwergiäldh, som serdeles prästerna tillkomma skal, och den som dätta fördristar sigh undandölia, böthe som för ähr sagt 40 m:r, och wedergiälle än tå sedan prästen befwergiäldet. [*fol. 69v*]

2. Effterskrifne perssoner sakfälltes till 3 m:r hvarthera, af orsack dhe af tresska och mottwillighet hafwa försummat sine wägebygnin[g]er, och låtit dhem aldeles förfalla, så att then ressande man dher af stoort men och förhinder lijder. Böte för den skuld som för är sagdt 3 m:r, efter det 3 cap. B. b. L.L.:

Österååssen: Pehr Hemmingzson	3 m:r
Öhnne Ifwardsson	3 m:r
Pehr Pehrsson	3 m:r
Hemming Gissleson	3 m:r
Månss Olufsson	3 m:r
Brådde Pehrsson	3 m:r
Nils Andersson	3 m:r
Erick Nilsson	3 m:r
Anders Oluffsson	3 m:r
Elssa änckia	3 m:r
Oluf Nilsson	3 m:r
Malin änckia	3 m:r
Hegenstadh: Oluf Olufsson	3 m:r
Kougstadh: Erick Ericksson	3 m:r
Pehr Olufsson	3 m:r
Erick Olufsson	3 m:r

3. Ifvard Pehrsson opbiuder hustro Britha änckias gård i Rinstadh tridie gången, för hwilken han hafver gifvit 40 r.d:r, och begjärde till öfverflöd bekomma sine penninger igen eller å nästkommande tingh taga doombref på bemälte gårdh.

Ting 28 november 1662

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:5, fol. 97v–99, ÖLA.

Anno 1662 den 28 Novembris höltz ordinarij laga tingh med allmogen af Lijdtz tinglagh, wederwarandes chronones befallningzman ehreborne och wälbetrodde Daniel Bertilsson, samt dhe tolf edsworne lagrättessmän:

Pedher Hemmingsson i Norderåss,	Kiehl Hemmingsson i Högen,
Eric Oluffsson i Söhre,	Nils Olufsson i Klöstadh,
Nils Pedersson i Fiähle,	Anders Oluffsson i Kalstadh,
Peder Hemmingsson i Ringstadh,	Pehr Oluffsson i Kougstadh,
Mårthen Larsson i Kläppe,	Pehr Gundmunsson i Kalstad,
Mårthen Nilsson i Bodhe,	Pehr Oluffsson i Åssen.

1. ~~Samma~~ På berörde dato angaf länzman Pålh Ifversson en hordombs last wara begången af en ogifft ryttare Kippe Pehrsson ~~under~~ och ryttmästaren wälb:d Bärfeldtz compagnij, hwilken anklagadt är för dhet han hafver haft lägersmåhl medh en knechte änckia Britha Jonsdotter i Norderåssen ~~och medh henne aflat barn tillsammans~~, hvilket deras olofliga beblandelse ryttaren bekiände långt efter S:t Olaj tijdh nästförledne åhr 1661 hafwa tilldragit och barnet födes widh Pihiliphi Jacobi tijdh näst der efter \a:o 1662/. Bemälte Kippe Pedersson ~~will~~ sigh her ifrån ledha förgifwandes ~~henne~~ \~~sigh~~ icke wara barnssens rätta fadher som hon berättade uthan be:te kona må sökia en annan. Såsom och wittnades af hennes näste grannar, att hon hafwer warit mycket skiörachtig, och till otuchtigt lefwerne benägen, jemwäl tilförenne något

för dätta berychtat, hafwa hafft omgengie med andre forlof*w*ade ryttare som här ifrån landet äro afreeste./ [*Överflödig text:*] wara myckit skiöraktigh och till otucktigt lefverne benägen och af andra förlofwade ryttare här i från landet ~~och~~ tillförne öfwat sitt olofliga umgenge.

R. Sackfällas alltså förbe*mäl*te ryttare tiill penninger - 3 d:r.

Och konan Britha Jonsdotter \som tillförene är besofwen äger intet bötha medh plichtar för den skuldh medh kroppen/ sackfältes efter - - - [*fol. 98r*]

2. Jöns Olufssons styfdotter i Prijssgårdh, Märitt Månssdotter ibidem, hafver låtit besofwa sigh af en norsk dragon a:o 1657 och nu war lagligen stämpt å tinget comparera att answara sin begångne syndh. Nu hafwer bemälte styfadern Jöns Olufsson ~~släppt~~ bortsatt konan sin koos \til tienst på Frössön/.

R:s. Sackfälles för then skuldh styfadheren för dhet han henne icke till tingz framhadhe till penningar - 3 d:r.

3. Lars Olufsson i Fhöling kiärande til sine grannar Jöns Stensson, Lars Jonsson i Slätten och Pher Larsson i Thonääs att the hafwer inrymdt sigh på hans skough och der honom owetterligt opbrutit ett bäfwer huus, samt borttagit en liten bäfwer, till hwilket dhe icke kunde neka.

Sakfälles alla tillhopa till - 40 m:r.

Förbemälte bönder föregifwa Nils Andersson i Bredhgårdh [*i Ströms socken*] hafwa warit i rådh och dådh medh dhem, och såsom han nu här in loco ej böhr comparera, utan länder till ett annat forum; alt derföre swara nu föreskrefne bönder till bötherne, och sökia sedan Nils i Bredhgårdh, som dhe bäst kunna eller förmå.

4. Mönsterskrifvaren ehrligh och manhafftigh Johan Oluffsson Hwessingh, under ryttmästaren wälb:d Berfältz compagnie, kierar till giästgifwaren förståndigh Hindrick Olufsson i Rijstadh och [*fol. 98v*] anghifwer i sin inlaga dhet bemälte Hindrik Olufsson hafwer uthi Moo och Lijdht sochn fäldt några oqwediandes ord och alt så deribland skyldt honom för en sielm, och ingen ehrlig karl, hvartill giästgifvaren Hindrik Olufsson aldeles will neka, men förbemälte munsterskrifvare framdrager här till nährwarande wittne, som dherres tahl påhörde nembl:n liutnampten edhel och manhaftigh Lorentz Vandskier sampt fendricken edhele och manhaftige Gustaf Ramswärdh hwilka wittna och betyga h:r munsterskrifvarens tahl wara sandfärdigt som tillförenne uthi hans inlaga nogsampt i bockstafwen widhlöftigare förmäles. Så emedan detta af hastighet och obetänckt modhe i öhlssmåhl sig hafwer tilldraget, blefwo partherne å bådha sijdhor wänner wälförlijkte.

5. Karl Jonsson i Häggenåss opbiuder Broddhe Pehrssons gårdh i Österåssen första gången, hvilcken han sigh hafwer för tiugu fem och en half rijckzd:r.

6. Gevalldigeren Pehr Mickilsson anklagar Siöre och Moo grannarna för det the icke hafwa upstyckat wägen på siön emellan bägge byarne.

R. Sakfälles altså bemälte Siöre- och Moo grannarne till hwar sine 3 m:r efter dhet 32 cap. tingmål. b. L L, belöper sig penningar 18 m:r. [*fol. 99r*]

7. På före berörde dato framträdde för rätten erlighe och beskiedlige danneman Ifwardh Pehrsson i Kortstadh och Lijdht sochn, præsenterandes en trowärdhigh och lagbudhen köpeskrift, hwar medh bewijsandes huruledes han till hustru Britha enckias åtskillige creditorer i Ringstadh, hafwer efter hennes egen begiäran betallt fyratio rijckzd:r, och honom derföre altså till fullkommelig betalning fäst och panthsatt så myckin jordh i bemälte Ringstadh till wedherlagh, med dhes tillydande låtter och lunder, som kiöpebrefvet innehåller och förmäler.

Så emädhan förberörde fyratijo r.d:r, till hennes åtskillige creditorer, richtigit then sijdste penning medh then förste till fullo nöjö betallte ähro. Dy afhender hon så myckin jordh, liggiandes i Ringstadh gården ifrån sigh och sine efterkommande, barn och ahrfvinger medh tilliggande låtter och lunder i våtho och torro, närby och fierran etc; och dhet altsammans hemuladhe som tillägnade förbemälte Ifwardh Phersson och hans efterkommande barn och ahrfvinger att nyttia brucka och behålla till ewerderligh oklandrat egendomb. Men hvadh dhen öfrige jordh i förbemälte Ringstadh gården wedkommer, som ännu finns obetalt och outhlööst, tillåtes sammaledes Ifvardh Pedhersson under gården inlöössas ~~efter som han mehr ähger i by doch~~ effter mättissmanna ordhom, etc.

Ting 1 juni 1663

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:5, fol. 107–108, ÖLA.

Anno 1663 den 1 junij höltz ordinarij laga tings med allmogen af Lijdhtz tingslags, uthi befallningsmans ställe och frånwaro, ehrlig och wäl:t Daniel Bengtsson Hillman, underlagman Pedher Classon Broman samt dhe tolf edhsworne lagrättesmän, nembl:n

Pedher Hemmingsson i Norderåsen,	Kiehl Hemingsson i Högen,
Erik Oluffsson i Söhre,	Nils Olufsson i Klöstadh,
Nils Pedersson i Fiähle,	Anders Olufsson i Kalstadh,
Peder Hemmingsson i Ringstadh,	Peder Olufsson i Kougstadh,
Mårten Larsson i Kläppe,	Peder Gunmundsson i Kalstadh,
Peder Nilsson i Nästgården och	Pedher Olufsson i Åsen.

1. Kiyrkioherden wäl:de herr Hans Claudij kiärande till efterskrefne bönder: Oluf Larsson i Hussås, Jon Olufsson ibidem, Erik Olufsson i Krågzgården Jöns Olufsson i Prijsgården, Oluf Eriksson i Vttersgårdh, att dhe som tijdigast å förrige hållne laga ting äro tillsagde såsom förmente att oppbygga och förfärdiga sin wägbyggning till Föllingh som dhe af försummelse hafva låtit förfalla, och här till ingen giörlig byggning som tarfwa kunde låtit till dato här på föllia, som nu åter af wälb:te hr. kiyrkioherden åklagas.

Blifwer för den skuld anrörde bönder arbitraliteter strafade, för sin ohörsamhet att plikta uthi kistan efter som dhe intet äga till böthers erhläggande.

2. Lieuthnampthen edhle och manhafftige Lorens Wandskier kiärade till kiyrkioherden wäl:de herr Hans Claudi om twenne fiskewatten, Märtte och Wågen, som han förmenar honom wara förundt, af Söree och Handohz ägesmänner, och således såsom en häfd med sine förrige antestorer welat sigh tillkiänna. Här till bemälte herr Hans [*fol. 107v*] sålunda omständeligen förklarade och refererade på ett inventarium som herr Hanss under några edsworne tolfmäns wetskap, samt händers och signetters bekräftande hafver upprättat, såsom ~~med egen hand~~ i pennan affattat a:o 1648 den 22 septemb; ehuru wäll wederbörande tolfmän som dätta inrättade inventarium hafva underskrefvit, nu föregifwa icke i annor mening sine nampn och signether uthgifet \eller underteg[n]at/ uthan så wijdha som parternas böxleebref om berörde \chrononeſ/ afrattz land kunna förmälla hurulunda dhe af gamble här framlijdne pastorib*us* hafwa med sine antesessorib*us* dhet nyttiat och åtniutit.

Der \medh/ till svarades af be:te kiyrkioherden: hans förmäns inventarium wara uthi hastigh upkommen wådheldh ibland andra bortmiste ägodelar i aska förbrände, som han af en prästeänckia ~~och hennes muntelige berättande~~ ~~sal.~~ Sara Hindricksdotter, sal. herr Hans Casspars efterlefverska, en ålderstijgen qwinna om hundrade åhr och något dher öf:r haf:r munteligen hördt aftällias den tijdh han be:te änckia medh det högvärdige Herrans nattvardh

besökte, så hafver hon icke annat på sin siäls salighet betygadt, \det ommälte förbrände inventariumz innehåld författades serskildt huru widha/ att hennes sal. man den tijdh han här kiyrkioherde satt, medh sin antessessor förbe:te chronones böxladhe afrads landh, medh Miärtte och Wåghe fijskewatten man efter man oklandrat häfdat och brukat är under prästegården, det samma är wittnadt af prästänkian Lavina Dhal, sal. herr Salomo*n*s efterlåtne änkia att merbe:te fijskewatten prästegården egenteligen uthi framledne tijdher tillydt och under legadt hafwer, och icke Sörre eller Handogz männen som dätta sigh tillkiänna willia.

Sedermera efter någon inquisition och ransackande blev gamble, såsom edhsworne nährbelägne grannar och män om denne sakens beskafenhet granneligen efterfrågat huru wijdha derres wethskap härom sandferdeligen kunde gifwas. Så opstegh [*fol. 108*] en nembdeman Erik Eriksson i Kougstad hvilken tillförenne sal. herr Salomon uthi långligh tijdh tient hafver (h:r Hans Claudi näste här sittande pastor) och bekiände icke annorlunda här till swara kunna uthan allenast detta wetha kungiöra, att för:de sal. herr Salomon uthi den tijdh som han tienst brukades nyttiade och fijskade erkanneligen halfwe Miärtte och Wågens fijsken såsom flera tillijka iempte honom kunna afsäija och den andra halfparten Sörre och Handogz mannen. Och såsom parterna härom strijdiga äro hwilken denna fisken förnämbligast skall med rätta tillyda, och här på inga uthtryckeliga bref kunna gifwas som dhem kan skillia så fans af den ringa rätten rådheligt efter som ingen äntelig domb i saken kunde gifvas eller fällas att här öfwer ställes en sexmanna prof och ransakning, hvar efter sedan höghwördighe herr superintendenten ransakningen öfversendes, dher på att förwäntas wäl:be hans högh ex:tz öfwergifne förklarning.

Ting 29 november 1663

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:5, fol. 169–170v, ÖLA.

Anno 1663 den 29 novemb. höltz laga tingh med allmogen uthi Lijth, öfwervarandes cronones befallningzman wellbetrodde Daniel Bertillsson samt the tolf edsworne lagrättesmän.

Peder Gunmundhson i Kalsta	Kiel Hemingsson i Högen
Peder Embrichtsson i Nygålen	Nilss Olofsson i Klöstee
Nils Persson i Fiähle	Per Hemingson i Ringsta
Erik Eriksson i Kougsta	Erik Olofsson i Sörre
Mårten Larsson i Kläppen	Peder Nilson i Wästgårde*n* [*fel för:* Näst-]
Peder Olofsson i Kougsta	Anderss Olofsson i Kalsta

1. Publicerades Kongl. Maij:tz vår aldranådigste Konnungz och Herres utgågne placat angående wissa hästmarknaders inrättande, daterat Stockholm den 29 martii 1663, medh dhes fölliande hans grefl. exellentz Johan Oxenstiernas skriffteliga befallningh a dato Stiernesundh den 24 julij 1663.

2. Där näst uplästes Högkongl. Maij:tz placat om det falska silkes sampt utsträckiande kläders införsell, sub dato den 7 aprilis anno 1663 medh bijfölliande hans höggrefl. exellentz och nådes herr gouveneurens alfvarlige befallningh at sådant vederböranden till effterrättelse skall publiceras och förkunnas. Giffvit Stiernesundh den 29 martii anno 1663. [*fol. 169v*]

3. Item publicerades Kongl. Maij:tz wår aldranådigst Konungz och Herres placat angående chronones tijonde som uthgiöras bör at ingen ther ifrån sigh skulle understå att undandraga utan then hörsamligen utgiöra.

4. Uplästes hög:h cammar collegij ordningh om cronones parther, skogh afradhz landh, såsom och chronones fiskiewatn.

5. Angaf ländzmannen Påfwel Ifvarsson et lönskeläge at en ogifft drängh Mathis Ifvarsson barnfödh uthi Österåsen, hafva hafft oloflig beblandelse medh en ogifft giänta Ingebor Månsdotter född i Prijsåsen [*dvs.* Prijsgårdhen], och efter samma beblandelse aflat barn tillsammans, och bemälte Mattis Ifvarsson hafver ingen annan för sigh at förewända uthan bekiände at han var rätte barnafadern, saakfälles derföre drängen till 40 m:r och konan 20 m:r, efter det 3 cap. giftermålebalken, är penningar - 60 m:r.

6. Trädde för rätten ryttaren Nils Geetingh, klagandes at Peder Gunmundzsons häst i Kalsta hafver bitit hans häst fördärfvat i förleden sommar, ~~förmedelst ryttarens häst war~~ samma Peder Gundzmunsons häst hafver vurit oståckat och lupit ifrån hans gårdh och till den samma byn som ryttarens häst war och således honom fördärfvat. Och blefvo ryttaren och bonden her om emellan sigh förlikte, at Peder Gundhmundhson skulle honom gifva i förlikning 1 r.d. [*fol. 170r*]

7. Item. Angaff för rätten ländzmannen Påel Ifvarson et lönskeläge att en ryttare Zacris Pederson hafver haft ~~olofligh beblandelse~~ lägersmål medh en ogift ~~pijga~~ giänta Cherstin Joensdåtter barnfödd i Prijsåås, och medh henne afflat barn tillsammans, nu föregif:r ryttaren ~~at flere skulle vara i sängh medh hänne förre~~ \at en annan ryttare/ Staphan Pålak \benemdh med henne i säng funnit hafer/, men samme Staphan Polack ähr till Norie och fåt afskedh, \ifrån regemente/ framkommer witne som henne öfvertyga kunna at be:te Staphan Pålack skulle sielf:r sagt at han sin willia med henne hafft hafver, och deropå wille the för rätten framträda och afflägga sin edh, sakfälles fördenskull ryttaren Sacris Pehrsson till 3 m:r.

8. Framhaffdes för rätten en beryktat hustru Karin Erikzdotter i Korsta och bleff anklagat för dät hon skulle brukat någon trulldom, men efter ingen kunne henne thet vist öffvertyga, bleff hon således frij kallat ifrån den beskyllningen, i dät hon först medh edh för rätten i hans wördigheetz kyrkioherdens d:n Joh. närwaro och efter hans förmaningh \och undervijsningh/ hwadh som eden betydde, frijmodeligen afladhe, jempte och tolfmännerna goffvo henne deras vitnesbördh medh oprächte fingrar at the intet något annat wiste medh hänne uthan thet som ährligit war, och effter een sådan noga ransakningh bleff hon aldeles ifrån den beskyllningen frij kallader.

9. ~~Peder Gundmundhson i Kalsta opbiuder~~ [*fol. 170v*]

9. Erik Staphanson i Hammerdaal blef lageligen stämder aff ländzmannen i Hammerdaal at han skulle komma till tingh i Lijth, och effter såsom han intet kom till tinghet sakfälles han derföre till 3 m:r.

10. Karl Joensson opbiuder Brodde Pederssons gård i Österåsen till at igen lösas af näste bördemän som han haffver till underpant för 25 ½ rixd:r.

11. Samptl. creditorne Mårten Nilsson i Boda, Lars Nilsson i Bredåå [*läs:* Brewågh], Ingebor Efversdotter opbiuder Biörn Anderssons gårdh i Söre at igenlösas aff näste bördemän som the haffva till underpant, \förste gången/ om den icke igenlöses till nästkommande vår skola creditorerna träda till hemmannet.

Ting 2 december 1664

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:5, fol. 235v–237, ÖLA.

Anno 1664 den 2 decemb. höltz laga tingh med almogen i Lijth, wedhervarandes cronones befallningsman wälach:tt Daniel Bertilson och the tolf edsworne lagrättesmän,

Pehr Gunnmunsson i Kalsta,	Erik Olofsson i Söre,
Pehr Ingebrechtsson i Nygåhlen,	Kiel Hemingsson i Högen
Nils Pehrsson i Fiäle,	Nils Olufsson i Klösta,
Mårten Larson i Kläppe	Pehr Hemingsson i Ringsta
Anders Olofsson i Kalsta,	Pehr Olofsson i Kousta
Pehr Nilsson i Nästgården,	Nils Andersson i Österåsen.

1. Tillspordhe befallningsman om några ärenden och saker fans, hvilka Gudhz samt Swerijes lag och wälfattade ordinantier emot sträfvar.

2. Framkom ryttaren Nils Lustigh och sade sigh hafva missstänkt Mårten Olofson i Skicka \NB Handogh/ för något kiyfveri, i dhet om morgonen nähr bemälte ryttare utgick i sit stal war hans fodher spilt ifrån hans stal in till bemälte Mårten Olofz bodh. Elliest hafwer bemälte Mårten för en tidh sedan skurit svantzen olofligit utaf Jon Siulz häst i Gryta hvarföre han honom i förlikning gaf en tunna korn, och sade bemälte Joen migh kan tu förlika men kronans sak, står yppe, dhen iagh ej förlika kan, uthan allenast dhen som lagh och rätt föra, är han äfven ytterligare befunnen medh kiyfveri i dhet han hafwer wittiat grändennss samtlige fiskie won, och nähr thee in på honom [*fol. 236*] kommo, sprangh han till skoogz, dher han befanns hafwa tolf giäddor, hvilket han ej neka kunde sigh således icke hafver giordt och med samma fisk hand hafwit, hvarföre emedhan han medh skiäl detta emotbära ej kunde och ingen honnom ej befrija wille. Blef slutit af rätten, at höö som war wedh pas 1 swensk pundh, werderat för 4 skilling, skulle betallas, och sedan för kiyfna böta, efter thedh 7 capitel kiyfmålabalken til ~~Tilgif:in och plichtar medh~~ ~~40 m:k~~ fängelsse.

3. Kiäradhe ryttaren Håckan Nilson, hvilken et crone-hemman i Brynie å sin lön brukar, till Enar Olofson ferkarl at han en myrslåt hafver undan bemälte Brynie hemman som bortpantat är för 8 ½ ordt, hvilket befanns och så i saningh wara. Hwarföre[?] rätten billigt funno at bemälte ryttare efter gifne resolution, tilträdha skulle bemälte slåt som under Brynie hemman legat hafver, och sädhan söke Enar sin fångzman, af hvilken han slåtten bekommit hafver, dhet beste han kan och gitter.

4. Besvärade sig hans wördighet kiyrkioherden herr Hans, at till Häggenås kiörkebole fans ingen mulbet eller skogh, såsom behöfvas kunde till nödtorftigt fallenskap, det för sådant cappelan herr Erik nödgas sigh dher ifrån begifva. Til dhetta ärendet swarade tolfmännerne, emedan för bemälte kiörkbole ingen stor skatt utgiöres, behöfves eij mer skogh der till läggia. Remiterades dhetta ährendet till hans exellentz gouveneurens lyckeliga hemkomst. [*fol. 236v*]

5. Angaf ryttaren Måns Persson, Heming Giselson i Häggiene, hvilken hafwer kommit hem uthi sit hus och slagit hanz tienstepiga för dhet at hon[?] hafwer let åt bemälte Hemings sohn enähr han slogz medh en annan gåse och honnom hugh för dhetta förskaffat. Hafver nu rätten bemälte Hemingh Giselsson ifrån böter ej kunnat befrijat, och för hemgångh sakfälla till 40 m:r.

6. Wardt af nämbden afsagt, at några män skulle nästkommande wår, uthwällias och emellan Carl Jonson i Heggienås och Nils Anderson i Österåsen om någon jordpart förlika.

7. Opbiuder Erik Olofson i Brewågh första gången ...[?] myra för 8 r.d:r.

8. Upbiudher i lika måtto Carl Joenson tridhie gången en gårdh om 2 tunnland, och dher icke han sine utlagde 25 ½ r.d:r, innan nästkomande wårfru dagh skulle han ähn nu - - [*text saknas*]

9. Upbiudher Erik Jonson i Rise andre gången en gårdh i Slätte, Föling sochen om 2 tunlandh, värderat för 60 r.d:r.

10. Upbiudhes Lars Biörs gårdh i Heggienas andra gången till creditorernes af betalningh.

11. Per Gudmunsson i Prisgårdhen, upbiuder andhre gången bemälte Prisgårdh för 52 r.d:r af honom ståndhe. [*fol. 237r*]

12. Upbödz af Hans Nilson i Brynie tridie gången Siul Mickelz gård i Brynie. Och Olof Jons gård ibidem.

Ting 30 november 1665

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:5, fol. 325–326, ÖLA.

Anno 1665 den 30 november höltz laga tingh medh allmogen uthi Lijth, i befallningsmans och nämbdemännens närwaru:

Pedher Engebrektsson i Hägenås,	Pedher Hemingsson i Risse,
Kiel Hemmingsson i Kousta,	Pehr Olofsson i Kousta,
Pedher Nilsson i Nästgållen,	Mårten Larsson i Kläppe,
Pedher Gundmundsson i Kalsta,	Anders Olofsson i Kalsta,
Nils Olofsson i Klösta,	Pedher Olofsson i Åsen,
Lars Olofsson i Jonssgården,	Olof Bengtsson i Söre.

1. Afladhe tolfmännen sin edh.

2. Ähr hans Kongl. Maij:ttz placater, jemte h:r goveneurens bref och befallningar upläsne, såsom uthi näst föreige protocoll be:t står.

[3] Angaf ländzman ryttaren Måns Pedhesson i Häggienås hafva besofwit en giänta Kerstin Larsdotter i Österåsen, och med henne aflat barn, ähro ther nu å tinget eij tillstädes, för sin siuklighets skull, utan bewittnadhe tolfmänerne i Hägienås, sigh hafwa hördt ryttaren bekient wara rätta barne fadhern. Fördenskull kunde dhee icke ifrån bötter befrias, uthan rytt. Måns 40 m:kr, kohnan 20 m:kr. [*fol. 325v*]

4. Beklagadhe sigh Enar Oloffsson fergman, huruledhz han widh siste landzting i Brundflodh ähr worden af Hindrick i Röste kallat kiywer, thet Hindrik sålunda betygadt wara refererat, och sagt att din sohn Andhers hafer olofligen uthur min ladu tagit 1 ½ lass höö, och när han sågh dhet wara orätt gjordt förde han migh ovettandes min son Jon Hindriksson i

händher, thet han emottog, dhetta Enar eij mott säija kundhe. Fördenskull androm till warnagel sakfältes Anders Enarsson efter det 9 cap. kiyfmåhl. b. till 3 mkr.

5. Ähr Nils dotter i Storgården och Jon Hemmingz dotter på Palleråssen för lägersmåhl beskylt men såsom, dhe ähnnu intet till föslo komne ähro, remiterat till nästa laga tingh.

6. Beklagade sigh Lars Salmonsson i Bye uthöf:r Ringsta männerne, i dhet the uthan laga dom, friwilligen bortslagit hafr en fäbowal Lönsiön then honom tilhörig ähr, hvilket Anders Olofson i Kousta betygade. Altså effter det 28 capit. Kong. balk ähr Olof Jonsson medh sine lagzmän i Ringsta tillhopa sakfälte till 3 hwardhera ~~40~~ m:k [?

Hö anbelangandhe, tilträdher Lars; Remiterat medh bötterne till 1666.

\Remitterat till nästa tingh./ [*fol. 326*]

7. Framtedde Hans Larsson Biörkman en rächningh medh hwilken han Lijthz tinghlagh till rest otta tunnor 22 k:r korn påförer, hvilken räkningh åtskilligh gånger här på tinget ähr anpræsenterat, ~~och~~ dhem till contentera; förmanath; men såsom dhe med quittobref sådant ej kunna efterkomma, lofwa tolfmännerna bemälte 8 tunnor 22 kannor betala; hvaremot prætenderades, dhem 3 r:d:r för tunnan erläggia, som hon dhen tijden kostade, hwilken prætention rättmätigh fans.

[8.] Upbiuder Olof Olofsson i Kalsta första gången gårdhen Höijen om 2 tunnland utsäde.

[9.] Pedher Gundmunsson upbiuder andra gången Prisgården i Westeråsen, inlöst för 52 r.d:r om 3 t.l.

[*Med annan hand:*] Dito blef af nämbden afsagdt och dömbt at Biörn Andersson i Söhre skall efter innan bemälte gode herrars slutne contract af den 16 *septem*bris 1664, med Påhls Ifvarssons och h:r leutnantens manhaftig Lorentz Wandskiers underskrifvande, åhrligen at erlägga och betala till Hindrik Olofsson i Åhs twå rixdahler, intill summan blifver betalt. Actum etc.

Extraordinarie ting 9 maj 1666

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:6, fol. 11v–14, ÖLA.

Den 9 maj 1666 hölltz extra ordinarie laga tingh uthi Lijdth, nährwarandes uthi befallningsmans ställe landz-skrijfaren, wäl:tt Lars Joensson Roshemius och nämbden. Nembl:

Pehr Gudmundson i Kahlstadh	Nils Olofsson i Klösta
Pehr Ingebrechtson i Nygården	Olof Joensson i Backgålln
Mårten Larsson i Kläppe	Pehr Nilsson i Nästgården
Anders Olofsson i Kahlsta	Pehr Hemmingsson i Rijse
Olof Bengtsson i Siöre	Pehr Olofsson på Åsen
Jöns Månson i Söhre	Pehr Persson i Siöre

Samma dato, ingaf ländzman, Jakob Jöransson, een höghmåhls saak, hurusåsom ryttaren Olof Olofsson Swahla, barnfödd i Hök [*läs:* Hög] sochen och Forsta [*läs:* Forssa] giälld och Gåcksätte by blef af en annan ryttare, Jon Larsson Skarp, barnfödder uthj Småland, Åffwinge härad och Sössåås sochn, bäggie ryttare [*fol. 12*] under ryttmestarens Bärnfällz compagnie,

ihiel stungen medh en wärria den 5 maij nästförleden om lögerdagz afftonen emot solennes nedergångh, i Norderåås by och Häggienås sochn, uthj bemälte Skarpens quarter; hwarföre her om ransakades, som föllier.

Efterfrågades hwilken ofwan bemälte dråp åskådat hafwer, och huru tillgånget warit? Swarades, att ingen mehr war tillstädes, änn dråparen Joen Skarpz hustru, och hans swärmoder [*lucka*]. Ryttaren Joen Joensson Blom, efter aflagd eedh witnade, huru trätan dheras tillgången war, nembl:n att när han d. 5 maij om lögerdags middag lågh och såf kom ryttaren Olof Olofsson Swahla dit uthi samma gårdh i Norderåsen, der Blomen sitt qwarter hade och gick så in till hans bonde, Olof Joensson klockare, och stugu granne, nähr merbemälte Blom det merkte, opstegh han och gick in till ryttaren Olof Swala medh, dher dhe hos klockaren en kanna öhl uthdrucko. Sedan bödh ryttaren Olof Swala sin kammerat ryttaren Joen Blom heem, till sitt qwarter, som näst hoos war, ett musqwet skott emillan, togh honom i handen, och då han heemfölgde, hwarest dhe twå skåhlar öhl och en remmare brännwijn uthdrucko, men såsom bemälte ryttare, Joen Blom sågh honom Olof Swahla blifwa mycket drucken, badh han honom och i sängh lada, och Olofs hustru, der fram om honom i sängen lade; skulle så Joen Blom uthgå; dock innan han kom uthom dörren, upsteeg Olof och sade, efter du mig föllgde hem, skall jagh och digh föllia hem, det han och giorde.

Enär dhe dijt kommo, såth ryttaren Joen Skarp dher, för dhem, hvilket när dhe några gånger drucko, blistrade Skarpen, sade Olof Swahla, blistra i helfwete, när hästar dricka, och icke när folk dricka, då straxt omkullkastade Olof Swahla sätet; då när Skarpen uthgick, biudandes fahra wähl, och wille gå hem till sitt qwarter, at hwijhla sigh, och Olof då straxt efterföllgde, och hindte så Skarpen uthom wäggen, [*fol. 12v*] när Joen Blom dhem der hörde, och det samma uthe uprepades som dhe förr der inne utj stugun talat hafwer, och omtwistige wore, lopp han ock dit, dher han då hörde Skarpen säga: k*äre* broor, hafwer jag något gjordt dig emot, så gif migh tillfredz, det Blomen och badh honom gifwa sig tillfredz, och afstå medh sådan handel, dher emot Olof Swala sade, jagh gifver tig intet tillfredz, förr än jag till frestat hafwer, antingen medh wäria eller öhrfijhlar. Bödh så Joen Skarp, Olof Swahla och Joen Blom fara wäl, och hemgick till sin egen gårdh och hemwist; der efter gick Olof Swahla med Blommen uthi hans qwarter, dher han Swahla en huggyxa under bänken togh, och den innom byxe-linien satte, då sade Blom, iagh dricker tig intet till, förr än tu yxan bortlägger, det han ock giorde, och lade den i askgrafwen; begierte altså sedan Blomens wäria, den han och togh på wäggen, hvilken ryttaren Joen Blom honom förwägrade och aftogh, sade så Olof Swahla, jagh äger och wärja sielf, gick altså heem och togh wärjan, och åter igen kom uthi Blomens qwarter. Drack så Blomen honom till, sade han, Swalan, sigh änteligen wille försökia ryttaren Skarpen, det Joen Blom med böhn, förwägra wille; men för hans starckhet intet förmådte, utlopp så Olof till Skarpens qwarter, ett musquot skott der inifrån, och Joen Blom honom ej längre, än uthom porten folgde, bidiandes honom sigh höra den gången, och med sådant raserij afstå, samt förlåta Skarpen det han hade honom emot brutit, der emot sade han, jag gifwer honom intet till fredz, förr än iag honom försörgt hafwer. Således åtskilldes dhe då, mera säger Joen Blom sig intet hafwa at witna, mindre afweta, förr än han förnam honom wara dödh.

Lars Olofsson i Lassgården och Norderåsen, bemälte Olof [*fol. 13*] Swahlas bonde, blef af rätten tillfrågadt, om han, om detta dråp något wiste referera, huru tillgånget war; sade han intet annat wetta, änn han något till förende hafwer sagt, sigh skulle betala Skarpen, för det han i nästförleden sommars S. Johannis tijdh uthj ett bröllop i Norderåsen och Backegården medh wärjan i hufwudet högg.

Olof Joensson i Norderåsen och Backegården, witnade efter sin styfdotters, Märit Persdotters ordh, sålundha, at när Olof Swahla skilldes medh Joen Blom, mötte hon honom straxt dehr hos, warnade hon honom, såsom och bidiandes, eij dit gåå, då sade han, k. syster, det skall intet länge ståå på, jag kommer straxt tillbaka igen; [*lucka*] betygade och i lijka måtto,

bemälte Olof Jönsson, efter sin andra stiufdotters ordh, Ingebor be*nämn*d, att när hon ifrån skogen med boskapen framkom, sågh hon, att bemälte ryttare Olof Swahla, när han då till Joen Skarpz qwarter gick, hafwandes en stöör, iempte wärjan i näfven, hvilken stöör han togh af gärdzlegården i samma löpande, och satte widh ryttaren Skarpz stuguwägg.

Ryttaren Joen Blom och Carl Nillsson j Norderåsen, den dödes hustru broder, witnade, efter sin broder, Hindrich Nilssons ordh, som samma lijk medh ryttaren Joen Blom uptogh, att den dödes hufwud lågh in emot förstugu tröskellen framstupa; dhe witnade och, att Joen Skarp intet den dagen drucken war, eller något afwiste, förr än detta wäsende förehades.

Ähn yterligare witnade ländzmannen och qwartermästaren under rytteriet, Nils Cure, sampt en tolfman Pehr Ingebrechtsson i Nygåhlen, att enär ryttaren Olof Swahla stuckin blef, skiedde det för Skarpens förstugu dörr, dehr mehr bemälte ryttare Skarp och Olof Swahla beggie emoth hwar andra stående, då han ryggen mot sin förstugudörr wändhe, och Joen Skarp honom Olof Swahla en stöt med med wärian, mitt genom wänster armen och in uthi hierta stack, att [*fol. 13v*] han straxt föll framstupa, medh bröstet och hufwudet, inn emot tröskelen, för berörde Joen Skarps stugudörr, det dhe efter Blom hafer approberat, så skedt wara. Sedan enär dhe uthi Skarpens stugu inkommo, sågo dhe wara medh en wärria uthi en stångh huggit, och 2:ne hugg öfwer dörren, men hwem dhem giordt hafwer, weet Gudh, dy ingen då tillstädes war, förr, eller då dråpet skiedde, utan hustrun och swärmodren; [*lucka*].

Qwartermästaren witnade och, att när dhe dråparen skulle fasttaga, hafwer han sig icke långt på flychten begifwit, uthan ett stycke wägh från gården sigh undanhållit, och emedan dhe maat fingo uthi tolfmannens, Pehr Ingebrechtssons gårdh, näst hos Skarpens gårdh, kom han sielfwilliandes i gården till dhem, det Per Olofsson j Kousta, den dödes hustrus måhlsägare och tillika witnade, sandt wara.

Dråparen Joen Skarp blef her hoos af rätten till sprordh, om han ofwanbemälte dråp på ryttaren Olof Swahla begångit?

R:s, det han medh ångerfullt modh bekänner sig hafwa dråpet begångit; men sådant genom nödhwärn och hemgångh säger sig till sådant wara twungin; medh ödmjuk böön hos Gudh, och nådige höga öfwerheten anhåller om nådh och lindring på straffet.

Denne rätten togh denne handelen utj noga betänckiande, och efter ytersta förståndh ransakadt och pröfwadt, att ryttaren sal. Olof Swahla hafwer efter det 1 och 6 cap. edzöris balken i landzlagen sigh förbrutit; men dråparen Joen Larsson Skarp efter det andra cap. dråpmåhla balken med willia till döden. Dock såsom han ryttaren Skarpens, som förbemält ähr, twungen, hafwer han detta giordt, och elliest måhlsägaren, som synnerligen den dödas hustrus anförvanter, och måhlsmän, som elliest allmogen uthi tingelaget underdånödmiukeligast bidia och anhålla om nåder, uthj underdånigst förmodande, den högt beprijssliga [*fol. 14*] höglofl. Kongl. hoffrätten nådhgunstigast detta ansee, och her oppå en nådigh resolution meddela tächtes; och her om wijdare allt detta den höghprijsligaste Kongl. hoffrättens judicerande uthj allsom största underdåhn. ödmiukheet hemställt och remitteradt. Sålunda ransakadt och dömbdt wara, betygar laghmans domb j wärrio hafandhe medh egen handz underskrifft, sampt giäldzens signete till styrkio. Actum anno loco et die ut supra.

Ting 1 december 1666

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:6, fol. 68–72, ÖLA.

Lijdtz tingelagh den 1 decembris 1666.

Nämbden.

Pehr Engebrechtsson i Nygården,	Pehr Gunmundsson i Kahlstadh,
Nils Olofsson i Klöstad,	Eric Olofsson i Söhre,
Pehr Siulsson i Boda,	Pehr Olofsson i Kougstadh,
Pehr Nilsson i Nästgården,	Anders Olofsson i Kahlstadh,
Pehr Olofsson på Åsen,	Nils Andersson i Häggienåhs,
Peder Larsson i Thonäs.	

Tolfmännerne aflade sin laga edh.

Ländzmannen Jacob Jöransson som tolfmännerne förmandtes alfwarligen tillkänna gifwa, dhe saker, som kunna sträfwa emot Kongl. Maij:tz påbud och stadgar, som utgågne placater.

Sedan publicerades Kongl. hoffrättens resolution angående dråpet som ryttaren Joen Skarp hafwer begångit på ryttaren Jon [*fel för:* Olof] Swahla hwilken från lijfz straffet förskontes, och Swahla ligger ogill. [*tillagt:*] Vid. d. 9 maij 1666.

H:s excell:z h:r gouvenurenz bref oplästes, angående ett siukhuus wid Sundswald oprättas skulle, der de som af franssosen bekajade ähr, skolhe dher cureras, hwartill allmogen her, som flerstedes, till dess fortsättiande, någon hielp contribuera skulle; remitterat till landztinget. [*fol. 68v*]

Fölingzboerne pålades af rätten, sig medh tolfmanna edh befrija innan nästa laga tingh, icke haffwer tillfogadt Offerdalingarne någon förfång på dheras diurwåhnor i skoug, eller andra sine naboër, dher omkring liggande, som derföre misstänkias, ty framhades dessa, som willia gå edh med sigh nembl:n Jöns i Prisgården, Jon i Huusåsen, Salomon ibid. Daniel i Ottersgården, Olof i Kalstadh, Nils i Swedie, Olof Knutson, Lars i Österåsen, Pehr Hemingson i Österåsen, Pehr Skytt, Lars i Huse och Pehr Steensson. Detta opskiutes till nästa laga tingh, att widare her om ransaka.

Kiyrkoherdens son i Lijdt Hans Hansson, trädde inför rätten, bekännandes sig hafva hafft lagers måhl medh kohnan Kerstin Hansdotter i Hammerdahl, som dher i prästgården tient hafver, och aflat barn tillhopa. Så emedan saken ähr bekänd, dy skall Hans Hansson för medelst 3 cap. giftermåhla b:n plikta 40 m:r, och kohnan Kerstin Hansdotter 5 d:r s.m:t.

Sammaledes tillstodh Hemming Persson i Bode, sig hafva belägrat konan Ellsa Bengtz dotter, och aflat med henne barn, men hon föregifwer det Hemming hafver lofvat sig ächtenskap, der till han nu nekar, och inga witnen kan framwisa; ej eller will han taga henne till ächta. Dy skall Heming först erlägga 40 m:r, efter 3 cap. giftermåhla balken och skiöta som föda barnet efter lagh, och konan Ellsa Bengtsdotter plikta 5 d:r smt.

Ländzmannen Jacob Jöransson angaf ryttaren Pehr Jonsson hafver belägrat kohnan Brita Hansdotter, hvilken förstältes och bekände sig hafva aflat barn med henne. [*fol. 69*] Så emedan desse tillstå lägersmåhlet och denne synd hafver bedrijfvit, dy saakfältes Pehr Jonsson till 40 mark, efter 3 cap. giftermåhla b:n landzlagen och kohnan Britha Hanssdotter

skall plikta medh kroppen, efter hon inga penningemedel äger, neml. uthi en månads fängelsse.

Iffvar Påhlsson i Bye klagade, at förledit åhr, hafwa tiufvar stulit uthur sitt herberge wid qwarnen 3 ½ tunna spijsmiöhl, och sedermera förnummit, det Swen Olofsson i Skickia hafwer kiöpt deraf 1/2 tunna för 1/2 r.d:r af herr leutnantens, manhaftig Lorentz Wanschers swentienare Torsten ben:d, hvilken nu icke framkommen ähr; dy pålades Swen i Skickia, at innan nästkommande laga ting herifrån sigh befrija, och imedler tid skaffa sälliaren Torsten till rätta, af hwilken han tiufgodzet köpt hafver.

Blef afsagdt at Olof Nilsson i Österåsen skall betala till Ingebor Carlsdotters förmyndare Hans Erichsson i Handogh, 11 års intresse för 21 rdr. belöpandes 1 r.d:r 1 ort och 6 sk:r om åhret, afkortades hvad der på kan betalt wara, hvilken rest skall ofördröijligst betalas.

Hanss wyrdigheet kyrkioherden, wällärde herr Hans Claëson Klockovius beswärade sigh öfwer sine grannar Erich Keelsson och änkian h. Kerstin, som äga wid pass 1/5 part uthi hemmanet Klösta, tillbiudandes dhem lösen och betalning efter mätismanna ordom at utlösa och förlijka; detta ärendet opskiötz till nästa laga tingh, och imedler tijdh skohla tolfmännen innan första wåhrdagh herom ransaka, hvad beskaffadt ähr. [*fol. 69v*]

Kyrkioherden wördig och wällärde h:r Hans Claesson prætenderar af Lars Olofson i Föhling 2 små slotte-leigder, liggiandes wid kyrkiomuuren i Föhling och allenast deraf kommer 1 lass höö, om åhret; som ländz mannen Jacob Jöransson och säxmän det proberat hafver, den 24 *septem*bris 1666, så beläget wara; såsom och dher straxt bredewid en bäck som fiskie wåhnor kunna utsättias. Efter nembdens gottfinnande, erkände rätten skiäligt, det Lars Olofsson ähr förplicktadt desse 2:ne små ängior och dher under liggiande bäck genast afträda, som han her till dagz sig tilläggna welat, och bemälte 2:ne små ängior och bäck oplåta h:s wördighet kyrkioherden, at efter denna dag nyttia, bruka och behålla, sig till gagn och goda, \helst emedan/ aldenstund dhe wid kyrkiomuren belägne ähro.

H. Märith Olofsdotter, Jöns Swenssons hustru, angifves af ländzmannen Jacob Jöransson, refererandes, at när han förlidet åhr hölt sochnstemba j Häggienås, hörde han af tolfmännerne berättas, det ingen ville hafva henne utj boolöterna med sig, icke heller sin egen halfbroder Lars Jönsson, af orsach, at dhe hafver hördt om henne hafwa med löfweri och trulldom förövadt, och förledet åhr pålades at wärria sig med laga edh, hwilket hon till datum icke efterkommit hafver. Tillspordes fördenskulld tolfmännen, om dhe wette annat med henne, än ähra och gott? Svarade dhe samtl. Neij. Uthan detta rychte wara kommet af en soldat Nils Andersson, som genom döden afgången ähr, hafwer sådant uthspridt; och ingen hafver något för den hördt något ondt af henne, uthan denna affwundz-sägn. [*fol. 70*] Hvarföre hon h. Märit Olofsdotter, oppå Kongl. Maij:ttz nådige behagh frijkännes, och dher någon kommer som henne sådant mehra före wijter och för kastar, skall derföre arbitraliteter straffas.

Blef afsagdt at änkian, h. Märit Persdotter tillåtes behålla panten, som under ryttarens Gudmund Jonssons hemman hon nu brukar, bortpantat ähr, till dess hon får sine utlagde penningar igen, 5 r.d:r.

Pålades Biörn Andersson i Åsmundgården at förlijka Måns Olofsson sin granne för dhe 90 lass giödningh han på sin åker nutit hafver; eller och föra 90 lass på hans åker igen, hvar medh de sedan skohla wara åtskillde.

Dito, afsades och alfwarligen förmandtes Klöstamännerna, Olof Nilsson, Enar Andersson, med dheras lagzman och Eric Ericsson i Brewågh, wid straff tillgiörandes, det dhe icke skulle tillfoga Nääs grannarne Siul Nillsson, Jöns Larsson och ländzmannen Jacob Jöransson någon förfång och oförrätt på dhe 18 st. älgsgrafwar som under Nääs byen, tillliggia och af ålder tillhörige warit, uthan genast träda dher ifrån, på det wederbörande icke må hafwa widare sig her öfwer at klaga.

Torkill Mårtzon lapp född i Hammerdahl, tillsades wid högsta straff till giörandes, at draga her uhr landet och till fiähls, dher dhe andra lapparne ähro, och icke plundra allmogen på ett eller annat sätt, som han her till föröfwadt hafwer, och dhe öfwer honom högeligen klaga, hota dhem med ondt, när han fuller ähr. [*fol. 70v*]

Tolfmännerne tillsades at wärdera ryttarens Jacob Olofssons hemman tillika med ländzmannen Jacob Jöransson, till Jöns Michelssons i Krokoms afbetahlning, som förr å gången domb lyder, anno 1665 utgifwen.

Jon Michelsson opböd wallärde h:r Eric Nilssons Stigzelij ring, första gången, till lössen, eller och wärderas och försällias.

Siul Nilsson i Näset, opbiuder 9 mählingar jord i Näset kiöpt af Thomas Persson i Sijkåhs för 15 r.d:r, första gången.

Eric Olofsson i Brewågh opbiuder andra gången ett slottäng pantsatt af Brodde Persson för 8 r.d:r.

Daniel Nillsson j Ottersgården opbiuder första gången sin gård ibid. kiöpt af Olof Persson för 42 ½ r.d:r.

Erich Persson i Lohråhs och Hammerdahl opbiuder första gången Huusåhs gården kiöpt af Jon Olofsson för 73 r.d:r.

Eric Jonsson i Rijse och Offerdahls sochn, opbiuder tridie gången Lars Jonssons hemman i Slättan och Föhlings sochn, honom pantsatt för 60 r.d:r. Ähr rättens här öfwer mehning och sluth, at dher Lars Jonsson dessa 60 r.d:r, med sine egen penningar innan midfasto dagh eij inlöser, och betalar; då tillåtes Erich Jonsson i Rijse at taga her på faste dombreff.

Olof Olofsson i Kahlstad, opbiuder 2 tunland andra gången ibid, han anno 1659 den 3 octobris kiöpt hafver af Anders Olofsson ibid för 44 rdr, med underskrefne witnen, och nu först af hustrun klandrat; oachtandes [*fol. 71*] at detta kiöp hafwer stått oklandrat uthi 7 åhr, men förr icke förståtdt taga fastebreff; dessuthan utståtdt all dher af gående uthlagors tunga och beswähr. Hwarföre erkände rätten skiäligt, det Olof Olofsson ähr berättigat at behålla gården, och genast taga dherpå laga dombreff, efter 18 cap. Jord b. landzlagen.

Olof Olofsson i Kahlstadh och Lijdz sochn, trädde för rätten præsenterandes ett lagbudit kiöpebref af den 3 octobris a:o 1659, hvar med bewisades, huruledes han lagligen hafwer kiöpt 2:ne tunland jord, med huus och alla tilliggande lotter och lunder, af rätte bördsmannen Anders Olofsson för fyratijo fyra r.d. Så emedan Anders Olofsson tillstår sig med sitt utgifne kiöpebref tillfullo nöijo, den sidsta penningen med den första hafwa opburit och bekommit. Hwarföre dömbde iag med nembden, samma kiöp fast och stadigt stå och aldrig återgå, med both och plicht, som S:s lag förmåår; och lijkewäl stå och blifva, som nu dömbt ähr.

Ländzmannen i Lijdt, erlig och förståndig Jacob Jöransson, föredrogh her jempte, huruledes han till föllie, af h:s excell:tz h:r gouvenörens, högwälborne Carl Sparres nådguntstiga befallning, daterat Frössön den 7 maij 1666 för rådsambt funnit, och h:r befallningsmannen sedan utj commission gifwit, at inrymma och tillställa ländzmannen i Lijdt een beqwämblig och läghlig ort, varest han kunde blifva boende oppå, hwilket af cronehemmanen till wederlagh igen tagas måste, som sedermera efter denna rättens noga effter tänckiande uthwaldt och anordnat dher till Söre gården uthi Lijdt sochn, hwilken befinnes wara dher till tiähnlig och närmast, både uthi anseende [*fol. 71v*] för den resande mannen, som och förmedelst Kongl. Maij:ttz utgångne placat och giästgifweri ordning; hafwer förden skulld ländzmannen Jacob Jöransson tillika med Biörn Andersson och Anders Jönsson i Söhre, uthj all underdåhnig höörsamhet så wida h:s excell:ts h:r gouverneurens nådige befallning fullgiordt, att dhe hafver sin emillan, uthj goda mäns nährwaro öfverens kommit, at Biörn Andersson i Söhre hafver godwilleligen cederat sin odels jord i Söhre, som räntar tree tunland med alla dess tilliggande lotter och lunder, och deremot i wederlag igen bekommit, för sin rätta odels afträdande, tree 1/2 tunland cronejord i Assmundsgården, och Lijdtz sochn belägen, med alla dess tilliggande lotter och lunder. Sammaledes hafver och Anders Jönsson i Söhre, bortbytt sin rätta odelsjord, som räntar 2 tunland och utj wederlag igen bekommit 2 tunnland cronojord i Landgården på Österåsen och Häggienås sochn, med alla dess tilliggande lotter och lunder, närby och fierran, som bägge dheras bytes skrifft af den 1 martij 1666 uthwijsar, hwar med dhe å alle sidor ähre her med contante och tillfredz stälte. Räntar således Ländzmans gården Söhre, som han nu åbor, femb tunland, detta sålunda wara passerat och avloppet, bekräffte wij underskrefne etc.

Utgafs för den skulld desse fastebref på, före detta, cronojorden, till Biörn Andersson i Assmundzgården på 3 ½ tunnland, och Anders Jönsson i Landzgården på Österåsen i Häggienåhs på 2 tunland, som dhe uthj wederlag igen hafwa bekommit, för sitt rätta odels affträdande.

Så medan desse, Biörn Andersson och Anders Jönsson för sittiande rätten bekänna, för sitt odels afträdande, ett [*fol. 72*] fullkombligit nöije och jembngått värde, efter mätismanna ordom, hafwa crone jord igen bekommit. Hwarföre och fördenskulld skohla och må, ofwanbem:te Biörn Andersson j Åssmundzgården och Anders Jönsson j Österåsen sampt dheras efterkommande barn och arfvingar, denna crone jord, her effter för sin rätta odel och erwerdelig wälfången fast oklandrat ägendomb, erkiändt och tilläggnadt warda, med alla dess tilliggande lotter och lunder, i huus och jord, uthj wåtho och torro, närby och fieran, intet undantagandes i någon måtto, som der af ålder underlegat hafver, eller her med rätta tillwinnas och läggias kan, att nyttia bruka och behålla, frijdt och opåtalat, löst för alle menns åtahl. Nu såsom detta lagligen händt och skiedt ähr, för lag och rätta kungiordt, och stadfästadt, och ingen fans, som her emot sade eller säga kunde; Hvarföre dömbde iag med nembden, så oryggeligen fast och stadigt stå och aldrig återgå, med plicht som S*weriges* lag förmåår, och lijkwäl blifwa, som nu belofwat och för afskiedat ähr. Desse sutho med mig uthj nämbden etc.

Extraordinarie ting 8 januari 1667

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:6, fol. 84–85, ÖLA.

Anno 1667 den 8 januarij hölltz extra ordinarie tingh och ransachning uthij Lijdtz ländzmansgård, närwarandes landzskrifvaren w:tt Lars Jonsson Roshemij uthj befallningzmans w:tt Daniel Bertilssons ställe, samt desse edhsworne tollffmän, nembl:n:

Pehr Gudmundsson i Kallstadh,	Nils Olofsson i Klöstad,
Pehr Ingebrectsson i Nygården,	Pehr Siullsson i Böhle,
Erik Olufsson i Handogh,	Anders Oluffsson i Kallsta,
Mårten Larsson i Kläppe,	Peder Oluffsson i Kougstad,
Pehr Nilsson i Nästgården,	Nils Andersson i Österåsen,
Pehr Larsson Tohnäs, och	Peder Oluffsson i Österåsen.

Samma dagh angaf, ländzman Jacob Jöransson, för rätten, huru såsom ett roop och ryckte kommit ähr, att förledne åhr 1666 tridhe dag juul hafwer Erik Jonsson i Bryngie kommit druckin och obudin, in uthj Per Oluffsons gård i Bringåsen, en hallfz mijl wägh ifrån hwar andra liggiande, dehr han Pehr hade sine giäster, och wore någott druckne, medh whilke han ock begy[n]the at dricka, och iblant säija, Sathan och diäfwulen ähr under mine fötter, och Pehr swaradhe wackta digh för sådana ordh, och bed Gudh bewara digh; Åther säger han, Tå diäfwulen ähr undher dina fötter medh, Pedher skulle då åther hafva honom förmahnadt, och sagdt, wachta digh hwadh du säger, öffwer heten får sådant wetta, så far du illa. Erik skulle swaradt, iagh gifver öfferheten djäfwulen. Ährendet företogz och ransakades, och efter noga förmaningh, och aflagdan edh å book wittnadhe som nähr woro, som föllier:

Ryttaren Håkan Nillsson efter aflagd edh wittnadhe, at enär han bem:te åhr 3 dagh juull, blef hemma ifrån kyrkian, och efter gudztiänstens förrättande, hembudin af Pehr Oluffson, i Bringåssen, dher han medh honom, och flere som närworo, något drucko, och till sängz, gick sig at hwila, [*fol. 84v*] hördhe han hurusom b:tte Erik Jönsson i Bryngie, sadhe Fahnen är under bordet och Per Oluffsson honom förmanade, och badh Gudh bewara sig, såsom ock till wara taga, att öfferhethen fåhr sådant wetta, så hafver han swaradt och sagt iag gifwer öfwerheten diäfwulen; Sammaledes wittnade huuswärden Pähr Oluffsson i Bringåsen, som ryttaren Håkan Joensson wittnadhe, och efter avlagdan edh.

Oluff Persson i Sehm af Åås sochn, som och för samma tidh, hos Pehr Oluffsson i Bringåsen, tillstädes war, wittnade och efter avlagdan edh, att när han om 3 dagh juull blef hem budhin af Pär Oluffsson, och dher dhe drucko; in mot och öfwer fiärde daghen, kom och Erik Jönsson i Bryngie, dit och begynte dricka, då han sadhe Diäfwulen ähr under bordet, men intet hördhe, han honom, om öfwerheten tahla, utan sadhe sig inte kunna sitta och höra på sådant ondh, utan gick till sängz.

Frågades dhem som elliest allmoghen om någon om någon Gudztiänst i kyrkiorne på 4 dagen förr hades, dher till de swarade, Neij, hvarken då eller nu brukas.

Frågades och förmanthes dessa företaldhe witnen, att de efter sin edh betracktadhe, framsäija skulle om han Erick medh sine ordh, och mening täckte, der medh högha ofwerheten, eller landzens betiänter, der til dhe swaradhe sig icke wetta, utan inständigt sadhe, att han bart gaf ofwerheten.

Tilspordes honom Erick Joensson i Bryngie hwadh han hade her til att säga eller swara, sägher och nekar inständigt sig ickie minnas eller afwetta, uthan warit all öfwer sig drucken och fuller. Dett samma wittnadhe och ryttaren Håkan Nillsson, och Peder Oluffsson, att han war blixt fuller.

Sacken togz uthi noga betänkiande, och effter [*fol. 85*] tolffmäns, samt hela menighetens, bewitnande, at han Erick, af siuckdomb, och hufwud swaghet kunne detta i dryckesmåhl, hafwa föröfwat, och icke till ondo, höga öfwerheten eller landzens betiänter ment. Alltså på

Kongl. Maij:tz nådighe behagh, kunna denna ringa rätten honom eij befrija, utan androm till varnaghel, sake känna och bötha, till Kongl. Maij:tt efter 9 cap. Konunga b:n för sitt brott, 40 m:r s.m:tt.och för sitt druckinskap, om 3 och 4 dagen med förbemälte ländzman hos Pehr Oluffsson i Bringåsen. Rimitteras till Ven:dum Consistorium at af dömas.

Ting 10 augusti 1667

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:6, fol. 96v–98, ÖLA.

Anno 1667 den 10 augustij. Hölltz laga tingh uthi Lidt, närwarandes befallningsman, och nerskreffne tollfmän, nembl.

Pehr Ingebrechtsson i Nygård,	Pehr Gudmundsson i Kallsta,
Nils Oluffsson i Klöstad,	Erik Olufsson i Handogh,
Pehr Siullsson i Bodha,	Pehr Olufsson i Kougsta,
Mårten Larsson i Kläppe,	Andhers Olufsson i Kahlsta,
Pehr Olufsson på Åssen,	Nills Andersson i Häggenåss,
Pehr Nillsson i Nästgården,	Iffwar Persson i Lungre.

Lendzman Jacop Jöransson angaf i rätta, dett kohnan Karin Jönsdotter i Höökbeck har förlidin 15 maij födt ett dödfödt barn, hwilket hon haffer tillhopa afladt, medh dhen förrymde ryttare Hans Jöransson. Karin tillfrågades om så uthi sanningh woro, swaradhe iaa, bekiännandes, det ej äldre warit, än som 16 weckor gammalt och eij fullgånget, som h. Segrin Iffwarsdotter betygar, hwilken war tillstädes när fostret föddes. Så emedan sacken är bekiändt och lägersmannen till Norrighe bortrymder, hwilken haffer fullkombligen lofwatt henne ectenskap, men eij längre sin loffwen höllt. Sakfälltz derföre Karin till 5 d:r s.m:tt efter högl. Kongl. Hofrättens resolution.

Sochen brophorserna Oluf Eriksson i Skickia och Sallmon Larsson i Huusåssen, som hafwa sig från tinget absenterat och eij opvitnadt sine bestellningars förrättandhe, sackfälltes till 3 m:k s.m:tt hwartera för swarss lössa. [*fol. 97r*]

H. Märit Pehrsdotter i Prijssgården som hafwer brukat en onyttigh mun på ländzman Jakop Jöransson då han med flehra godha män och danneqwinnor, skulle rannsaka om hennes dotter, Märit Jönsdotter i Prijsgårdhen, skulle wara hafwandhe eller eij, och nu eij effter stembningen tillstädhes ähr, sakfälltes till 3 m:r s.m:tt efter 33 cap. tingb. LL för swars lössa.

Kyrkioherdhen wyrdigh och wällärde h:r Hans Claudi Klockowj förening och sahmss skrift, emellan sig och sin granne tollfmannen Nills Oluffsson i Klöstad, angående några mälinghar jordh, dhe sins emillan hwar andra till lagz bydt haffwa, oplästes och af denna ringha rätten uthi alla sine clausulis confirmerades ståndachtigt bliffwa.

Emädhan som Lars Påhlssons fader Påhl Iffwarsson i Bye, haffer lent till h:u Gunilla änckia på Österåsen 1 Rdr, derföre honom pantsatt 16 gåhlffslättor stahrslott, så förståendes 8 om året. Sammaledes h:u Brita i Palleråsen försträckt 3 r.d:r 3 ort, derföre pantsat 15 gållffslättor, starrslott, och nu hwarcken mechtigh ähr sine penningar, eij heller få niutha panten hwarföre ährkiändhe rätten skiäligt dett Larss Påhlsson ähr berättigatt att bruka, och nyttia bemälte gålffslättor starr, intill dess, han sin sal. faders der på utlänte penningar, aff änkiorna bekommandes warder.

Oluff Hälliesson i Kläppe, opbiuder gården ibid. om 2 ½ tunl. första gången. Han ähr förehnadt om med Erik Gummunsson i Kläppe för 65 r.d:r. men detta klandrades, aff Nils Olufsson ibid. willia den inlösa.

Erik Pährsson i Huusåssen opbiuder 2 gången sin gård om 2 ½ tunl. kiöpt af Joen Oluffsson ibid. för 73 r.d:r.

Erik Pährsson i Böhle som hafwer emodt befalningsmanz order och ländzman tillnämbing förhindradt gå [*fol. 97v*] syyn emillan sig och Lars Påhlsson i Bye, hwaf deras twist står öppen än, sackfältes till 3 m:r s.m:t för sin mottwilliga.

Hans wyrdighett kyrkioherden wällärde herr Hans Claudi Klockovius beswärade sig högelighen att förledin S. Johannis tidh ähr hans såge qwarn aff utslept elldh op bränd, hwilken belägen war wid Öhråå, in emot Skickia.

Sammaledess klagade Söhre männerna at derass qwarnnar, som straxt bredewidh stodh, ähre ock opbrända, och draga fuller misstankar till änkiones h:u Kerstin Månssdotters sönner, Månz och Pehr Kielssonz sönner som der på qwarnen mahlit hafwer, om fredagen och om söndagen effter opbrändes de, men inga wissa skiähl kunna de dertill framdragha. Elliest och protestera dhe emoth Brewågz männerne, som sågo logan till byes nähr qwarnarna brunno, hwarföre de icke ditt gingo, at tillshe om möijeligt wore, om der kunde släckiaz någon eldh, men de förblefwo hemma; dy förmehnade, at de någon kunskap hafwa, hwilken som elden utsläpt haffver der till de fuller inständigt neka. Sammaledess Måns och Pehr Kielssöner, dett de ingen eldh hade med sig till qwarn, eij heller något eldföre, dett dhe derföhre lagl. willia sig wärria. Detta ährendet opskiötz till widare spaningh och ransakningh.

Leuntanten edhel och manhaftig Lorenz Wandskier klagade, att en dell her uthj detta bygdelag hafwa en delss bedragit hans tienare, en dehl giömbt och dölt med dem, mädan som han haffwer warit borta, neder åth Skåhne som dhe från honom stulit haffwa, begiärandes stembning på däm till näste laga tingh som han kan hafwa fådt spaning på warit wti lag med dem, nembl. Mårten Oluffsson i Hussåsen, Joen Oluffsson i Fiähl, Ingrid i Skickia och Giöhl Erikz [*fol. 98*] dotter i Breewågh. Dessa befaltes ländzman haffwa till städess på näste tingh.

Ting 29 november 1667

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:6, fol. 152–154v, ÖLA.

Lijdths tingelagh den 29 novembris. Nämbden:

Pehr Ingebretson i Nygården,	Nils Olufsson i Klösta,
Pehr Olufsson i Kougsta,	Erik Olufsson i Handogh,
Anderss Olufsson i Kalstad,	Pehr Larsson i Tohnäss,
Pehr Siulsson i Bodhe,	Pehr Nillsson i Nästgården,
Nills Andhersson i Häggenåhs,	Pehr Olufsson på Åsen,
Oluf Jönsson i Ringstad,	Oluf Hälliesson i Kläppe

Befallningsmannen alfwarligen förmante lendzman Jakob Jöranson som tolffmän tillkiänna gifwa dhe ährendher som sträfwa emott Kongl. Maij:tz utgångne resolutioner och placater, nembl.

Lendzman Jakob Jöransson ahngaff Fölingboerne Lars Olufsson i Jonsgården, Jöns Persson i Slätten, som hafwa emot Kongl. Maij:tz wår allernådigste herres och Konungz stränga befaldningar, försummat dhen första storböhndaghen, uthan någon skiäligh ordsak, såsom och Gudmund Tuhn dhen 3:die storböndaghen, sigh absenterat. Skola derför efter högbe:te Kongl. Maij:tz placat plichta 10 m:k sm:tt hwartera till kyrkian och dhe fattiga.

Afsadhes at emädhan som en dhel af tolfmennerne betyga dett cronones fiskie Gyssen be:d har af ålder legat undher Offerdahl som och Föllingzboerne siälff tillstå och bekiänna, dy ärkiände rätten skiäligt dett Föllingzboerne skola därefter affstå bemälte Gyssen och aldrigh tillkomma, at fiskia, widh lagh straff till giörandes med mindre dhe godwilligen och med loff sådant efterlåtitt blifver af Landöös männerne.

Lend[z]man Jakop Jöranson ahngaff dett Föllingzboerne haffwa om 3:die dagh storböndagh, som war den 9 augusti 1667 ledsagadt dhen förrymbde ryttare Hanss Jönsson huilken här uthj Lidht som flerstädes har stulit en hop saker, och be:te ryttare hafuer Pehr Larsson j Tohnäs hyst, och kungiort honom gienare wägar att rymma dher från Fölling och ahngifwit 2:ne äldsta pojkar, der i byen, som hemma wore om stor böhndaghen från kyrkian nembl. Pehr Mårthensson om 15 åhr gammal, Mårten Pehrsson i Backen och Olof Joensson om 14 åhr gammal, Joen Matesons sohn i Nyland [*fol. 152v*] hwilka hafva root honom med båthen wid pass 12 mijl till Findlien, hwartill dhe eij neka kunde; wthan föregifwa eij wettat att han hafuer rymt, från compagnie och så illa stält sig; Dy kunde denna ringa rätten eij befrija dhen från dhett 28 cap. edzöres b. L.L, Pehr Larson i Tohnäss till 40 m:r sm:tt och dhe som fördhe honom till 40 m:r sm:tt tillhopa, huar med dhe för denna gången förskontess; och ehuru wäl Pehr Larsson hafuer på 3:die böndagen warit hemma från kyrkian på dhen daghen; så hade han lagligit förfall nembl.: hustrun siuker och dottern lågh lijk; dy ophäffz dätta.

Afsades at ehuru vel rätten hade gott fog at beläggia Bringåhsmennerna medh några bötter för dhett de uthan någon laga domb hafua sigh tillägnat Byemanness gamble slottägor och dhet emot 12 gålfslättor slagitt; men för deras fattigdomb skuld och trägne ahnhållan skuldh, förskontes dhe oppå Kongl. Maij:tz nådighe behagh för denne gången; men komma dhe offtare igen skall dhem detta stå öppet; allenast dhe för denna gången förlika måhlsäganden, efter sin lofuen med 2 lass hästefoder huilka dhe genast ährläggia skall.

Lendsman Jacop Jöransson klagadhe att Måns Pehrsson ryttare, Erick Nillsson i Häggenås och Erik Oluffsson ibid. hafua honom illa afmålt hoss wellb:e h:r öfwersten och lugit på honom hafwa tillwällat sig Ehlingznähs ödeböhle, uthan laga domb, trugatt lössdrifvare tiäna hos sig uthan löhn, 3) Böndren uthgifvit pe:g:r, för hållett, och likväll måste böndren skiussa, som vellb:te h:r öfverstens breff, af den 8 julij 1667 innehåller, men rätten ährkiände vellb:d h:r öfwerstens breff uthi hög[..] æstim och witzord, ähn som dherass fåfängie stussande, elliest och betyga tollfmän, och giffwa Jacob Jöranson gott wittnesbörd sig ej så förrehållit och stält, som brefvet lydder; och ehuru wäll rätten hadhe gott fogh, at sakfälla dhem efter 20 cap. tingb:n L.L. till 40 mkr. s.m:tt hwartera, men för deras fattigdomb förskontes dhe, oppå Kongl. Maij:tz nådige behag med 40 m:r s.m:tt tillhopa. [*fol. 153*]

Föhlingzboerne 7 st, Jöns i Slätten, Mårthen i Tuun, Mårthen i Backen, Lars i Jonssgårdhen, Hemmingh i Lägdhen, Pehr Oluffson i Nyland, och Hindrik i Lien, som hafva emot Kongl. Maij:tz förbudh satt 12 band i skylen, och ickie 10 som böhr wara, förskontes denna gången för sin fattigdombs skuldh med 12 öhre s.m:tt hwartera till en liten åthvarningh.

Syynbreffuen emillan Lungremannen och Torffualmannen uthi Brundflodh som Kougstamannens emott Söhremannen, desslikes Höckbäckz förlikningz brefwett emillan grannarna publicerades å tinghet hwilket oplästes och af sampl. tolfmän uthj alla måtto, ährkiändes duchtighe godhe och gille, dhem dhe medh sitt häradz signete confirmerade till större stadhfästelse.

Uthaff dhe skiäll och bevijss som för rätten ähre framdragne, ährkiändhes Hendrick Olufssonz j Åås prætentation angående en jordepart, 1/2 tunl. uthj Ragundh Pehr Perssons hemman i Moo, af intet werdhe; helst emädhan sådant, har uthj 18 åhrs tidh stått oklandrat, parterne warit hemma stadde och ej förr här på yrkiat wordet, förr änn nu. Förden skulldh kiänness Ragundz Pehr Persson i Moo, för Hendrik Oluffsson widhare her öfwer klandher och åthalan alldeles frij och sådant tillföllie af 18 cap. jordabalkens i landzl. innehåldh.

Afsadhes, at uthaff dhe skiähl som för rätten ähre framdragne, ährkiändhe rätten skiäligt, det Lars Påhlsson i Bye på sin och sine medarfuingars wägnar skall tillställa Hindrik Oluffsson i Rösta, halfparten af 1658 sochne skrifware löhn nämbl. af 117 rökar å 3 öhre s.m:tt af hvar rök som opburne ähre när odelss hemmannen ähre afdragne, belöper 11 d:r s.m:tt när dess halfpart som ähr 5 d:r sm:tt 16 öhre sm:tt ähr Lars Påhlsson förplichtadt Hindrik Oluffsson genast contentera och betala hwar medh deras rekningar blifver ophafne och dödade.

Liutnanten edhel och manhafftigh Lorenz Wanskier, klagade det Mårten Oluffsson Lunståhl hafver kiöpt en grå klädesråck för 3 ½ ort och 1 par gambla strumpor för ett par kniifuar och 1 par skor [*fol. 153v*] af hans förrymbde tiänare Stoor Nillss, mädhan liutnanten war förrester till Skåne, så emädhan dhenne Mårthen tillståår sådant hafwa förövadt, och framwiste råcken hvilken uth slithin war skall derföre Mårthen förmedelst 4:de cap. kiöp:n plichta 3 m:r s.m:tt

Män Joen Erikson i Fiähl och Ingridh i Skickia som liutnanten och klagar öfuer på lika sätt emott hanss folk hafuer föröfuadt och ickie stembningen comparerat härföre swara skola; derföre för suarslössa plichta 3 m:r s.m:tt efter 33 cap. tingb. L.L. och saken stå öppen till nesta laga tingh då lendzmannen, skall hafua dhem tillstädhes.

Liutnanten klagar och öfwer Göhle Eriksdotter i Brefuåg hafwa på lika sätt kiöpslagat medh be:te förrymbde tiänare Johan och Stor Nillss 1 klädes råck och par strumpor för 2 ort, och dhett mehra bekommitt bränuijn, som Göhle bekiänner och tillståår, och emädhan som liutnanten förmehnar och fast påståår, denne Göhle nutitt och tubbat af dhem, af dhe linneklädher som hans huusfru mist hafuer, och drengiarna stulit hafua till hwilket hon nekat; men opskiuther till widhare spaning och ransakningh.

Ländtzman Jacob Jöransson angaf i rätta, det Arfuidh Eriksson j Krokzgårdhen och Oluf Persson i Prijsgårdhen, hafwa åtskillige gångor kommit full och druckin i kyrkian som liutnanten Wandsker och flere andre wetha at bewittna, dessutan at Oluff skulle för 3 åhr sedhan uarit hemma och giort skoor på en stoor böhndag, dätta ährendhet och sabbatzbrott, remiteras till hans wyrdigheet prouesten, och kyrkioherden herom ransaka och domma som affstraffa låtha.

Afsadhess, at emädhan som Föhling boerne Pehr Erson i Tohnäss, Mårthen Pehrson i Backen och Joen Mårtensson i Nylandh, hafua låtitt dhen förrymbdhe ryttaren Hanss Jonsson få fordenskap, hvarigiönom han till rymbning på flychten undhan kommin ähr hwilken till 15 r.d:rs godz af Hendrik Oluffsson i Rösta stulitt hafwer. Hwarföre ährkiände rätten skiäligt at desse Fölingz boor, ähr förpliktadhe desse 15 r.d:r Hindrik Oluffsson refundera och owägerligast betala, [*fol. 154*] uthan någon inv[ä]nd ähnskyllan; doch så förståendhess at dhe andre

grannarna i Föhlingh skola lika här uthj intresserad wara för särdheless ordsaker skulldh, helst emädhan dhe med sådan alldrigh affstå uthan esomofftast, sådane förrymbde bofwar emott högh öfwerhetens strängha förbudh, ledsagat och undanstuckitt hafua, och således hade dhem tillfälle medgifvitz på flychten komma.

Jöns Mikaelsson och Lars Jonsson i Ohnsahla och Brundhflodh som lagl:n ärho hitt stämbde till Lithz tingh, med sine bref at swara Bringåhs mannerne till dhen skough dhe undher sitt ödebölhe, Gudniötz böhle benämbd, inkräctadt och sig tillängnat hafva, men icke comparerat; sakfältes dhe till swarslösa, effter 33 cap. tingb:n LL till 3 m:r. sm:tt hvarthera, och be:te saaköhren införes på Brundflodz längdhen.

Ryttaren Jakob Olufsson utlofwadhe in för rätten ährläggia till Joel Mikelson i Krokom 10 r.d:r. för dhe 24 han prætinderar på h:r Oluf Ödessons wägnar i Trundhem, och dher h:r Oluf mehra fordrar må han sökia Jacob dher om siälf, effter dher ähr intet att finna hwar medh dhe så widha vore förlikte.

Syyn emillan Suen Larson i Tandh på Frösööen och hans interessenter å dhen ehna och Kläppe mannen i Lith å den andre skall oprättas näste sommardagh, och skillia deras rådgång åth, efter deras gamble brefz lydelse och innehåld.

Daniel Nillson i Ottergårdhen opbiuder sin gård andra gången, kiöp af Olof Persson ibid. for 40 r.d:r.

Erik Person i Huu[s]åsen opbiuder sin gårdh 3:die gånghen, kiöp af Joen Olufsson för 73 r.d:r. bestående af 2 ½ tundland.

Oluf Hällieson i Kläppe opbiudher sin gårdh han åbor 2:dra gången af Eric Gunmudson inlöst för 65 r.d:r men klandras af Nills Olufson i Kläppe, bördheman wara, dy afsadhes och af rätten sluthadess, at Oluf Hällieson brukar och behåller gårdhen, till tess han får igän sine uthlagde p:g:r 65 r.d:r, der han eij bekommer dhem innan medfasto dag, så effterlåtz Oluf Hällieson taga fastebreff. [*fol. 154v*]

Emädhan som pigan Giöhle Keelss d:r för rätten bekiänner och tillstår hafwa tagitt stadge p.g:r 9 öre s.m:tt af h. Anna Hansd:r, h:r Roaldz hustru, och lofvat komma i tiensten der före henne uthfästes 2 r.d:r. uthj åhrslöhnen och oachtadtandhess det hon haf:r lofwat tillforne h:u Lavina Daal, dy ährkiende rätten Göhle förplichtadt at gifva stadpenningarna 9 öhre s.m:tt åther och dhe utfäste 2 r.d:r. åther, i åhrslöhn till h. Anna Hansdotter genast tillställa, helst emädhan hon efter sin lofuen inte kom i tiensten och sådant tillföllie at Kongl. Maij:tz resolutions 4:de punct innehål om legotienst stadgande.

Skiälsordhen som ähro passerade emillan allmogen och Bye folket, opskuthes till vidhare ransakning å nestha laga ting at efterspanas huilken som ophafvet ähr der till.

Extraordinarie ting 20 januari 1668

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I: 6, fol. 177r–180v, ÖLA.

Anno 1668 den 20 januarij höltz extra ordinarie tingh uthi Lijdt, närwarandes cronones befallningsman wäl:t Daniel Bertilsson och närskrefne eedsworne nämbdh.

Pehr Gundmundsson i Kahlstadh,	Nils Olufsson i Klösta,
Pehr Ingebrechtsson i Nygården,	Erich Olufsson i Söre,
Pehr Siulsson i Bodha,	Pehr Olufsson i Kougstadh,
Mårten Larsson i Kläppe,	Anders Olufsson i Kalstadh,
Pehr Larsson i Tohnäs,	Nills Andersson i Österåsen,
Pehr Nilsson i Nästgården,	Pehr Olufsson på Åsen.

1. Anno 1667 den 10 augusti oppå Lijtz laga tingh, angaf länsman Jacob Jöransson i rätta, at så snart han förnam det [*fol. 177v*] kohnan Märit Jönsd:r i Prijsgårdhen war hafwandhe, och sådant för ingen uppenbara wille, hvarföre han förledin wåhres tijt rest, tagandes med sigh Pehr Gundmunson i Kallstadh, Per Hellisson i Backen och Erich Persson i Lohrås medh tvänne danneqvinnor, hust. Karin Mårtensd:r och hust. Märit Svänsd:r, att ehrfahra om så i sanningh wore, hon skulle wara hafvandhe heller eij? När dhe inkommo, och modern h. Märit Persd:r som kohnan Märit Jönsd:r tillfrågadhe, huru med henne tillstodh hafver modhren, som kohnan dessa bemälte män med en skamligh och ohöfwisk mun öf:rrumplat at dhe hadhe gierna sedt varit långt derifrån; och kohnan som modern inständigt i förstone påstodh aldrig wara någon sanningh, det hon skulle wara hafwande; Men efter trägit och alfwart förhållandhe måste omsider bekänna sigh wara medh barn; Men hwarest lägersmannen skulle wara, fingo dhe icke något beskedh om, uthan en karl skulle henne hafva lägrat i skougen, då hon gick i wall medh boskapen i fäbodarne, hvilken omsider förliden 8 dagar för midsommar hafver fött ett pigobarn, som än lefwer.

Kohnan Märit Jönsdotter i Prijsgården förestältes, och tillfrågades, hvarest barnafadhren ähr till hennes dotter som hon förledin midsommarstijdt födt hafver. Hvilken föregaf at förledit åhr 1666, Bartholomæi tijdh, då hon begaf sigh till fäbodarne i Långkälen med boskapen, hafver en ung karl 14 dagar före Matthæi tijdh kommit till henne i skougen och henne häfdadhe första reesan, den samma war allenast borta, wid pass någar dagar och kom igen och häfdadhe henne andra reesan. Frågades henne hvad det war för en karl? Swaradhe sig icke känna honom, hwarken för eller sedhan aldrigh någonsin sedt eller kändt hafver, war af staturen en liten karl, hade swart och knölot håår, en grå råck och liten mössa, hafwandes medh sigh en hundh, och bar en bössa på axlen, förmenandes fuller någon skulle wara af dragonerne som gå efter fågell. Henne tillspordes hvarföre [*fol. 178r*] hon ej ropadhe hielp, så at dhe andre wallbarnen hadhe kommit? Föregaf hennes oförståndh så warit, och elliest fruchtade han skulle skiuta henne ihiel. Ej heller war någon annan i fäbodarne, än en liten flicka. Hwarföre hon då för ingen haar sådant bekiändt, och förr uppenbarat sigh warit hafwande, för än länsman dijt kom? Swaradhe sådant wara skedt af oförståndh; men grannarne och dessa män förmena, at der de eij hadhe tijt kommit, hadhe hon aldrig fuller burit sitt foster wähl fram, efter hon straxt för dem ej vellat bekänna, och så länge sådant dölt haf:r.

Befallningzmannen alfwarligen denna kohna förhöltz rätta sanningen bekänna, hvilken hennes lägersman ähr och eij längre skrympta medh sådan opdichtat osanningh? Hvilken inständigt påstodh, ej på någon annan kom än som omrördt ähr. Grannarne, som elliest allmogen j tinglaget frågadhes, om dem här om något witterligit woro, at berätta? Swarades aldeles neij, ej hafva här om någon kundskap; uthan ej annat förmeent, denna skulle hafwa ställt sigh bättre, än hennes andra 3 systrar, som och medh denne odygden sig försedt hafwa, och kohner ähre, undantagandes den ena som en ryttare hafwer till ächta.

Efter som ingen sanning synes än wara bekändh, dy sattes i fängelse; men omsider sleptes uth på borgen, at man kan få vidare her om ransaka och efterspana; Och kyrkioherden wäll:de herr Hans Klockovius uthlofvade i medlertijdh at taga denna kohna uthi förhöör och sin flijt anwända, att hon kan komma till rätt bekännelse.

Den 30 novembris 1667, då laga tingh höltz utj Lijt, företrädde hans wördighet kyrkioherden wällerdhe herr Hans, gifvandes tillkänna, at han åtskillige resor hafver hafft denna kohna före, till förhöör, men ingen annan bekännelse hafver han af henne förmådt, än som förr oprepat ähr. Kohnan föreställtes åter, och formantes sielfva sanningen bekänna och barnafadern bekänna? Svaradhe som förr, ingen anna wetta af, än den fremmande [*fol. 178v*] persohnen. Frågades henne, at kan henda någon gift person eller hennes slägtinghe henne lägrat hafver, och således ej bekänna will, dertill hon aldeles nekadhe.

Den 20 januarij 1668. Föreställtes åter kohnan Märit Jönsdotter i Prijsgården och alfwarligen förmantes bekänna sanningen hvilken barnafadern är till hennes foster? Swarade inständigt, som tillförne nej, ingen annan afwetta än som bekändt ähr. Fadhren Jöns Persson i Prijsgården och modhren, h. Märit Persdotter alfvarligen förmantes, wid arbrital straff tillgiörandes bekänna, om dhe ingen kundskap hafva om sin dotters lättfärdiga lefverne och förehållandhe hvilken barnafadhren woro? Dhe excuserade sig högeligen ingen afwetta eller någon kunna förstådt som hafwer medh henne hafft beställa. Frågades allmogen som grannarne, om dhe här om hafva fått någon kundskap, eller kan hendha, de hafva misstankar till någon som barnafadhren ähr, och densamma ej wille bekänna? Dhe swarade samteliga aldeles nej.

Så emedhan denna ringa rätten icke någon annan bekännelse kan få af denna kohna eller hennes föraldrar, än som omrördt ähr, och sådant orimligit för wår ögon synes sandt wara, och nämbden oppå tillfrågan hvarken kunna denna kohnan wärja, hennes bekännelse sann wara, eller fälla som Sweriges lag fuller dem tillbiudher, inga misstankar kunna dhe till någon fatta, eij heller några andre uthwägar wetta; ähn utj allsom största underdånigst ödmiukheet hemställa och remittera denna ransakning uthj denna höglofl. Kongl. Hofrättens nådgunstige resolution och omdöhme.

N.B. Des resolution ankommen at kohnan skahl plichta 20 m:r s.m:t.

2. Kohnan Märit Erichz d:r i Kougsta föreställtes, bekiännandes sigh hafua haft lägersmåhl medh ryttaren Nilss Gethingh [*fol. 179*] och skulle aflat medh sigh barn; Men Giätingh inwänder dher emoth, på hennes frijare Nils Erichsson i Höökbäck, som dher uthi tvenne åhrs tijdh gådt hafwer och legadt uthi sängh med henne, som huusbonden Oluf Jönsson i Ringstadh bevithnade. Eij heller kan Märit dher till neka hafver legat i sängh medh Höökbäckz Nils, men ej heller tillstår barnafadern wara, uthan ryttaren Getting. Hwilket eij heller kommer öfwerens medh tijdhen, som häfdade henne medio februarij 1667 och 27 novemb. samma åhr födt barnet. Och ehuruwähl Höökbäckz Nils fuller nekar barnafadern wara, och inga wärningsmän kan sig forskaffa, wara för henne frij, ej heller kan nämbden Nils i Höökbäck, som lag säger befrija, som den hos kohnan städse funnen ähr. Och Getingh deremot antogh på sin siäls salighet, aldrigh barnafadren wara. Dy kunde rätten eij bifalla Nils i Höökbäck, från 3 cap. gifft. b. L.L, uthan saker wara till 40 m:r. smt. och kohnan till 20 m:r. smt. Men ryttaren Nils Getingh som henne sedhan häfdat hafwer, då hon warit hafwande plickta 3 m:r. s.m:t.

3. Pedher Jonsson ryttare, bekänner sig hafwa hafft lägersmåhl medh Karin Jonsdotter född i Palleråsen, förleden pingestijdh, och aflat tillhopa barn, men ännu icke födt barnet. Denne ryttare Pehr Joensson hafver och förledit åhr haft lägersmåhl med Brita Pehrsdotter, derföre

bägge plichtadt. Rätten förmante honom taga Karin till ächta, elliest blifwa bötterne uthi hans sak fördubbladhe. Begärandes dilation at betänkia sig och rådföra med sin ryttmästare hwilket honom efterlätz, till des hon hafver födt barnet.

4. Nils Olufsson i Klösta, som för rätten sig medh swärjande betedde, skall plichta 3 m:r. smt. efter 43 cap. tingm. b. L.L.

5. Göhle Erichsd:r i Brewåg, som hafuer kiöpslaget medh leutnamptenz [*fol. 179v*] manhafftigh Loretz Wandschers förrymbde drängh, Johan be:d, een råck, skall efter 4 cap. kiöpmåhla b. L.L, plikta 3 m::r s.m:t och råcken restituera.

6. Sammeledes Joen Erichsson i Fiähl för dhe ärter han hafver kiöpt af h:r leutnamptens Wandschers förrymbde drängh, plichte 3 m:r. smt. efter bemälte cap.

7. J lijka motto Ingrid Erichsdotter i Skickia, som och har medh leutnamptens Wandschers drängar kiöpslaget, saker till 3 m:r s.m:t efter 4 cap. kiöp. b. L.L.

8. Erich Månsson swäntiänare som hafuer tröskat ärter hos herr leutnampten tillijka med drängarne och sedermehra med dhem stulit, som han der från sig eij undfalla kundhe, thy sakfälltes han till 9 m:r s.m:t efter 9 cap. tiuf. b. L.L. och förlijka sig medh målsägaren.

9. Lars och Erich Påhls söner i Bye, jemte deras systrar: Dårdi och Kierstin Påhls döttrar, tillijka medh Nils Persson i Smesta, Pehr Persson i Moo, Kierstin Jönsdotter, Elizabet Jöransdotter i Höllie och Agnis Persdotter, som hafva sins emillan gifwit öknamn på somblige personer i sochnen, hwilka nu högeligen bedies före, här efter med sådant afstå, thy förskontes dhe för denna gången opå Kongl. Maij:ts nådiga behagh med hwar sine 3 m:r s.m:t. att plikta efter 43 cap. ting. b. L.L., belöper summan 21 m:r s.m:t. Men komma de offtare igen, skall dhem detta stå öppet till hårdare straff.

10. Länsman Jacob Jöransson framtädde tolfmäns och gemene allmogens attest, innehållandes om dhe skiutzfärdher ländzman hafver förrättat för en del af allmogen hvilken oplästes, och tolfmän som allmogen tilstode den sanfärdigh wara, och icke utj någon måtto hafwa öfver sin länsman det ringaste at klaga, [*fol. 180r*] hwilket dhe sålunda opå befallningsmans tillfrågan enhälligen swaradhe.

11. Erich Persson från Lohrås, opbiuder sin gårdh Huusåsen treidie gången, den han kiöpt hafuer af Joen Olufsson ibid, för 73 r.d:r, bestående af 2 ½ tunl. Efter ingen här på klandradhe, thy bewilliades fastebref, då han lagståndin blif:r.

12. Oluf Nilsson i Bodhe i Österåsen opbiuder första gången Pehr Carlssons Östergårdhen om 2 ½ tunl. som hans swärfader Bengt Oluffsson kiöpt hafver för 59 r.d:r.

13. Efter rättens skiäliga godtfinnande uthwistes parterne Nils Jönsson Kåhre och Lars Påhlsson i Bye at förlijkas om den hästen som förmehnas at Byefolcket hafva hullat och biörn sedhermera undanslagit; Sålunda omsidher förlijkte blefwo, att Lars Pålsson honom Kåhre tillsadhe 10 d:r sm:t utj skadhestånd genast erläggia, Lars i Bye 6 ½ r.d:r och Måns Olufsson i Åsmundgårdhen, ryttarens bonde 3 ½ r.d:r smt. hwarmed dhe blefvo åtskildhe

14. Den oförrätt angående som ryttaren Nils Håkansson han hafver tillfogat Lars Påhlsson i Bye, ähre dhe omsidher wänligen förlikte, antingen den andre hwarken med ordh eller

åthäfwor den andre injurierar, och parterne sattes 5 d:r s.m:tz wijthe, hwilken den andre först förolämpar.

15. Affsadhes efter rättens skäliga omdömmandhe, det Hans Nilsson i Brynie, kännes förplichtadt efter sin låfwen och tilfrielse at tillställa Biörn Biörsson i Bringåsen och hans syster Karin Biörnsdotter fiorton r.d:r för den jorde parten som liggier utj Bringåsen och tillförne warit från Bryniegården bort pantat; afkortades der af 6 ort efter godhe mäns lägningh för den skadha Hans Nilsson förledit åhr lijdit hafver af swijnbökandhe, der emot skall Biörn Biörsson förpliktat wara, at opstängia och oprätta en giärdsgårdh på det gambla [*fol. 180v*] hageståndeth, som förr der omkring stådt hafver, och af Björns wahnskötzell ähr nu uthfallne, hwar medh sedhan parterne skola wara åtskilde, och Biörn medh sine intressenter trädha aldeles der ifrån, och låta Hans Nilsson den obehindrat här efter behålla.

16. Afsadhes efter rättens skäliga ompröfwande, at Anders Nilsson i Höla skall tillställa och restituera Erich Eskilsson i Höla 10 r.d:r. han på gården inlagt haf:r, innan midfasto dagh, hwar och icke det efterkommet blif:r så tillåtes Erich Eskielsson tillträda gårdhen och de öfrige penning:ne contentera.

17. Såsom ringa slott befinnes wara till Heggienåås kyrkiobord, dy cederade Norderås männerne wördhige kyrkioherden herr Hans Klockhovio undher bem:te kyrkiobord Nordmyran på 12 golf slätter åhrligen här efter at åtniuta, och sedan wara lijka delaktigh i Kougsta och Häggiesta slott och skoug, efter proportion och utsädet att bruka, hwilken förlijkning dhe kännes pligtiga efterkomma.

18. Såsom en twist ähr opkommen emillan Söhre man, Bye och Höökbäckzman på sönner sidhan älfwen, om ohägn på deras slottägor, allstå förenades be:te parter sålunda, att dhe samptlige till nästkommandhe sommardagh skola efter quotan oprätta en skildzhaga.

Ting 27 och 28 november 1668

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I: 6, fol. 241v–244v, ÖLA.

Lijdth den 27 och 28 novembris 1668. Närwarandes befallningsmannen wäl:t Daniel Bertilsson och nämbden.

Erich Olsson i Handogh	Pehr Engelbrechtsson i Nygårdhen,
Anders Oluffsson i Kahlstadh,	Nils Olufsson i Klöstadh,
Pehr Olufsson i Kaugstadh,	Pehr Siulsson i Bodhe,
Pehr Olufsson på Åssen,	Mårten Larsson i Kläpp,
Pehr Larsson i Tohnäs,	Pehr Nilsson i Nästgårdh,
Erich Persson i Huussåsen	Nils Andersson i Häggienåss.

Befallningsman alfwarligen förmante ländzman Jacob Jöransson och tolfmän tillkännagifwa dhe saker som sträfwa emot Kongl. Maij:ts utgångne placater och resolutioner.

1. Ryttaren Bengt Erichsson tillstår och bekänner sigh hafver hafft lägersmåhl medh Agnis Persdotter i Fyhrås by i Hammerdal sochn, och aflat tillhopa barn, hvilket föddes förledin höstas, och lefwer än, men intet ächtenskap å hwartera sidan utlofwadt, eij heller påståår.

Bengt Erichson bekänner sig och hafwa anno 1658 ingådt ächtenskap med Kierstin Persdotter i Bottne sochn i Smolandh och Moo härad, och aflat med henne itt barn, sedhan har Bengt begifwit sig till Jemptel:d, och i medlertijd som Bengt bekänner at hon har låtit sigh lägra af en skräddare , hwilken hon omsider togh till ächta, medhan Bengt här i landet stadder war. Qwartermästaren Nils Curij caverade för Bengt at tillstädes wara när påfodrades in till det wist beskeedh kan komma från Smoland om hans hustrus förehållandhe, om i sanningh är, at hon giffter är andhre resan.

2. Jöns Rolandson i Handogh som af hastige modhe skiält länsman Jacob Jöransson för en lögnare, och nu bedz före, sakfältes till 3 m:r s.m:t efter 43 cap. ting. b. L.L.

3. Färgemannen i Lijdtz sunnet, Enar Olufsson klagadhe at [*fol. 242*] ryttaren Nils Lustigh hafver sent om en afton sedan Enar med sin hustru och folk hafver lagdt sigh, skrijandes och ropandes, hvarföre dhe icke hafver op achtadt honom och färgiat öf:r sunnet, slagit först Enars son, medh flata wärjan, sedhan och skuffadt och slagit färgeman Enar, sedhan han af Nils Lustigz uproor och oroliga förehållandhe, måste af sin nattsängh opstå. Till hwilket alt detta tillståår och bekänner warit något drucken, och föregifwidt at åhrorne icke skulle warit i båten på andra sidan om sunnet, som bordhe tillstädes wara. Fördenskull kan rätten eij bijfalla Nils Lustigh för denna sin begågne hemgångh sakfälla till 40 m:r s.m:t efter 5 cap. edzöris b. androm sådanom oroligom till wahrningh.

4. Ehuruwähl kyrkioherdhen wördige och wällärdhe herr Hans Claudii Klockhovius tillijka medh länssman wälförståndig Jacob Jöransson och sine consorter i Söhre by, fuller hafva dragit stora misstankar till änkians hustru Kierstins sönner i Korsta, Måns och Pedher Kiels sönner, hafwa medhan dhe på Söreby qwarnen belägen i Öhråå strömen uthslept eldh hwarigenom icke allenast kyrkioherdens sågeqwarn ähr opbrendh, uthan och watn qvarnen dhe hadhe till låns. Elliest och lill Enarsson i Brevågh som sågh eldh logan från bemälte qwarnåå, och hadhe sin dher bredhe widhstående som undslap, skulle wetta huruledes eldhen ähr utkommen. Men såsom inga fullkomliga skiähl finnes och framtaas kan, som kundhe bindha desse till sielfwa gierningen, och dhe instendigt neka till, thy befrijas dhe så wida, in till des krafftigare skiähl inkomma; Hwarföre tillnämbdes tolfnämbd widh anfordran kyrkioherdens sågeqwarn, med alle dess tillhörige innandöme wärdera, som han wählmachten stodh, desslijkest watnqvarnen som Söhre män tillkommer, på lijka sätt dess wärdhe antäckna, under tolf-mäns nampn och tinglagetz signete till större stadfästelse [*fol. 242v*] undertryckia, sedan will man sielfwa skadan efter landsens tiugu fyras resolution och bewillningh, anordna wissa tingelagar som bemälte skadha och brandstodh förhielpa skulle at refundera och något efter det lagen skadha förplicktar.

5. Jöran Månsson för swarlösa till begge tingzdagarne sakfältes till 3 m:r. s.m:t effter 33 cap. ting. b. L L.

6. Afsadhes at emedhan som Erich Joensson i Bryngie eij sig unddraga kan hafua för rundh tijdh sedhan borgat af Oluf Helliesons sahl. fadher 7 ½ r.d:r och derföre pantsatte honom några myhrslotter, hvilka kiäränden på 6 åhrs tijdh hwarken peningarne har blifvit mächtigh eller bruka sin pant till godo, uthan gårdhen sedermehra ähr crono blifwit, hwilken ryttaren Håkan Nilsson brukat hafver. Hwarföre erkiände rätten skiäligt, at Eric Joensson ähr förplichtat dessa 7 ½ r.d:r genast och uthan widare oppehåldh at betahla, och sökie han sine consorter som gårdhen hafwa ödhelagdt det bäste han gitter.

7. Emedhan såsom Jöns Persson i Slätten har åwerkat Mårten Pers fugell gilder eller flakar, saakfältes till 3 m:r s.m:t. efter 20 cap. byg. b. L.L.

8. Efter sakens noga öf:rwägande och skiärskådande erkende rätten skiäligt, at Hindrich Olufsson i Rösta ährkännes förplichtadt efter witnens Per Persson i Moo och Erich Olufsson i Knussgården aflagdhe eedh, så i sanningh wara, at uthan widare opskoff betahla på sin brodhers Keels Olufsons wäg:r 20 r.d:r till Erich Joensson i Bryngie, hwilka penningar Hindrich för än Keel uthreeste af Oluf Persson i Swidie annammadhe som obetalte ähr. Afkortandhes der på hwadh Hindrick Olufsson medh skiähl kan hafwa betalt, som bewijsligt är honom gådtgiöra bordhe. Der jempte at erläggia till Erich Jonsson der [*fol. 243*] på löpandhe interesse uthi 12 åhrs tijdh frå 1656 å 6 r.d:r pro 100, belöpandhe 7 sk:r s.m:t efter hwar r.d:r efter 20 r.d:r om åhret 1 r.d:r 1 ort och 20 skil. Hela interess summan strecker sig till 17 ½ r.d:r och således afkortandes efter handhen hwadh sidhermera betalt ähr.

9. Bergemännens gamble synebreff, hvarutinnan och för klaras skougz skilnadherne emillan Kånkebackzmannen i Ååss sochn interessenter på Frösöön Swen Larsson i Tanne, Mårten Olufson i Mählbyen och Johan Olufson i Sehm, kärander, och Kläppe männen i Kyrkioååss sochn swarandhe, approberas i alla måtto, effter Kongl. Maij:tz Drottningh Christinæ resolutions 4:de artikel och parterne behålle myre slotten inom hwar sine rådmerkier som dhe af ålder häfdat hafver, icke tillfogandes hwar annan någon oförrätt, widh laga straff tillgiörandes.

10. Daniel Nilsson i Utterstgården opbiudher gårdhen han åboer tridie gången, nästom frendom till återlössn, och emedhan ingen derpå klandradhe, dy bewilliades utgifwas, när hon lagståndin blif:r.

11. Ehuruwähl Älfwens böhle uthi Kyrkåss sochn i Lijdtz tingelagh beläget, blef anno 1666 den 10 maij uthi Rödöns tingelagh af landz cammereraren wähl:de Carl Bröms, och befallningzman wäl:t Daniel Bertilsson taxerat till Oluf Persson i Sehm och Erich Persson i Hohlskafwe efter deras angifvandhe för 12 öre s.m:t allenast för sielfwa Älfueböhles lägden inom sine wissa märkier. Men sidermerha hafue Lungremännerne i Kyrkåhs sochn dess omkring liggiandhe skough och slottemyhror som utahn ödhesböhles rådmerkier ähre, på commissorial ransakningen i Lijdt taxerat och århrl. till Kongl. Maij:tt och cronan utfäst 2 ½ r.d:r s.m:t utgiöra, fast hela godzet belägit ähr inom Lungre mäns skoug och Kyrkås sochn råd, som des unfångne affradz breff af den 3 septembris [*fol. 243v*] 1666 demonstrerer och uthwisar. Hafwa för den skuld desse väster Sehms män i Åås sochn icke allenast der emot gångit, uthan och så wähl förledit åhr, som i detta åhr, slagit dessa slotter och myror uthan ödes böhles hank och stöör eller dess märkien oachtandes Lungre män derföre dragit skatten 2 ½ d:r s.m:t om åhret och dhe andre lijkwähl slotten nyttiat och sig tillägnat wellat efter bemälte sitt ödeböhle. Hafwa desslijkess dessföruthan gådt emot landz skrifwarens wäl:t Lars Jonssons befallningh och förbudh, som förledne sommar i befallningsmans ställe förwaltadhe, ej befatta sigh med denna slott, uthan Lungre män tillhöra. Lijkawähl i denna sommar slagit och höö bergat.

Ärkendhe altså rätten skiäligt at Wester Sehm boerna Erich Persson och Oluf Persson ähre förplichtade be:te höö afträdha och det oplåta Lungre män, som taxan derföre utghiörer 2 ½ d:r smt. och ehuru wäl rätten hadhe godt fogh att sakfälla desse tredske personer till bötter 40 m:r s.m:t, men efter dhe bedies före ej bättre hafua förståtdt förskontes dhe oppå Kongl. Maij:tz nådige behagh för denne gången, men komma dhe igen skahl dem detta stå öppet.

12. Emedhan hust. Kerstin Olufsdotter, sahl. Påhl Perssons änkia, beswäära sig öf:r det byte som hennes man i lijfstiden månde för rund tijdh sedhan giöra medh Biörn Andersson i Söhre, och skulle i stället igen bekomma itt litet ängie för 3 mälingar jordh, begierandes at bemälte byte måtte tillbaka gå, så emedhan änkian icke der medh nöijdh ähr, detta icke heller lagligen procederat ähr, mindre något bref der på gifwit ähr.

Fördenskull erkendhe rätten skäligt at hwar tager sin jordh igen efter 12 cap. jord. b. innehåldh L.L, at bådhe erkännes op under dhe gårdher dher dhe forfom tillydt och legat hafver. Men för länssman Jacob Jöranssons [*fol. 244*] bruuk och gödningh så skall änkian så myckien giödningh på hans tree mählingar jordh annorstedhes igen påföra som godhe män kan pröfwa rättmätigt wara, huar medh sedhan parterne skola wara åtskilde.

13. Oluf Biörsson i Berge kunnes förplichtadt efter sin obligation at betalla 4 r.d:r till Lars Joensson i Fiähle och sedhan bägge förobligerade wara, sökia Carl i Lundh, som förmehnas dessa p:g:r till 8 r.d:r opburit det bästa dhe kunna och gitta (i medler tijdh, skall ransakas uthi 1654 åhrs protocoll om detta).

14. Emedhan som Peer Stensson i Gröthom eij hafuer fullbordat sin lofwen och förlijkningh han ingåt hafuer medh Måns Persson ryttare, om någon slott utj sitt afradz landh, men sådant eij efterkommit, uthan nu emot sin lofwen sielf der slagit, och höött bergat, erkendhe rätten skäligt, at Måns Persson skahl be:te höö tillträda och Per Steensson för sitt ostadiga lofwen och sedremehra giorde åwerkan plichta 3 m:r.

15. Oluf Nilsson i Bodhe opbiudher gården han åboer andra gången, kiöpt af åtskillige bördemän, bestående af 2⅓ tunnland.

16. Oluf Helliesson i Kläppe opbiudher gårdhen han åboer tridie gången kiöp af Erich Gundmundson för 65 r.d:r bestående af 2 ½ tunl:d men måste först taga skriftelige besked af dhe andhre odelsmännerne i Rödön till denna gården, för något fastebref bewillies på deras odels rättighetz afträde.

17. Emedhan såsom, efter godhe mäns som tolfmäns bewitnandhe, befinnes bewijsliget wara at Jöns Smedh i Föhlingh har inlagt i en gård ibid. 24 r.d:r barnp:g:r som eij utbetalte ähre, fördenskull förbiudhes her medh odelsmännerne till bemälte gårdh, [*fol. 244v*] nämbl:n Joen Skarp och Pehr i Lien på sin hustrus wäg:r at dhe först och för alltingh tillställer och förnöijer Jöns Jönsson Smedh, sine inlagde 24 r.d:r barnp:g:r, för än de sin odelsrätt till någon annan försällia eller derföre widh gårdhen befatta och wederböranden för sitt anwende bruuk och åboo, efter mätismanna ordom erlagt och contenterat blifwit, då dhe sedan sielfwa må råda om bemälte gårdh. Detta wederbörande odelsmän ställe sigh till rättelse och medh forderligaste efterkommas skahl. Effter kiäranden sine p:g:r eij längre mista kan uthan widare skadha.

Ting 29 november 1669

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I: 7, fol. 100r–103, ÖLA.

Lijdtz tingelagh d. 29 novembris 1669. Närwarandes befallningzman wäll:tt Daniel Bertillsson. Nämbden:

Nils Olufsson i Klösta,
Eric Olufsson i Handog,
Pehr Siulsson i Bodhe,
Mårten Larsson i Kläpe,
Pähr Nielsson i Nästgården,
Pehr Olufsson i Österåsen,
Pehr Ingebrechtsson i Nygården,
Anders Olufsson i Kahlsta,
Jöns Månsson i Söhre,
Nils Andersson i Österåssen,
Pähr Larsson i Tonäs,
Erich Pährsson i Huussåssen.

Dato, publicerades Kongl. Maij:tz placater och resolutioner, som på föra tingen finnes antechnade.

1. Kohnan Brijta Jonsd:r tillståår för rätten sigh hafwa hafft lägersmåhl med den förrymbde dragounen Johan Oluffsson i förledin Laris messe tijdh 1668 och aflat til hoppa barn; hwilket lägers måhl hon har tillstått för fändriken Jona Bacchæo och ländzman, wara barnafadren, men förledin sommar bordtrymbdt öfwer till Norigie. Denna hafwer intet att bötha med, ty skall hon plichta medh 14 dagars fängelsse.

2. Ehuru wäll Bengt Erichsson ryttare på förre tinget d. 27 novemb:r 1668 aff rätten pållades skafwa sigh beskedh om hans hustru Kerstin Persd:r gifter ähr eller eij, till detta tinget, men sådant eij efterkommit, uthan Joen Grytta ryttare betygar, att hon gifter ähr, i Jungrom sochnen, som annexa ähr till Joneköpingh [*fol. 100v*] een skrädare hoos h:r general maijoren Israel Ridderhielm, begiäre ännu widare dilation, att skafwa besked till wåhrtinget, deth Jon Grytta och lofwade tijt förresa och Bengt Ericsson behielpeligh wara, men Bengt Ericssons kohna Agnes Persdotter tillhåller nu hos wällb:ne h:r öfwersten.

3. Såsom Göhle Erichzd:r i Krookzgarden, haf:r om en lögerdagz affton för 3 wickor sedan, mot en söndagh, såldt brennvijn till ryttare Hans Mållare och hans bonde Salomon Olufsson j Huusåssen, der af icke allenast kommit slagsmåhl till wägha, uthan och försummat gudztiensten. Saakfälles derföre Göhle för brennwijns sällningen till 40 m:r s.m:t, för gudhz tienstens försummande; Uppå Kongl. Maij:tz nådige behagh förskotes Göhle medh halfwa böterne medh 5 d:r s.m:t för sin fattigdomb och trägne böhns skull. Angående slagzmåhl opskiutes till ryttaren Hans Mållares ankomst, efter han nu håller sig undhan.

4. Hindrich Mårtensson och Pähr Jonsson begge ryttare som stembde ähre, men eij compareret uthan hålla sigh undan sachfältes till 3 m:r s.m:t hwardhera.

5. Sammaledes och Niels Danielsson, som stämbder ähr till Erich Nielssons saak för tiufnad, men håller sig undan, saker till 3 m:r s.m:t.

6. Erich Pährsson i Österåsen, klagade att Påhl Pärsson i Kougsta hafwer förledin sommar på en söndagh under predikan, bittit och skurit hans hatt, godh om 5 orth, då han war ny, [*fol. 101r*] hwilket Påhl Persson till ståår sigh sådant aff owettenheet giordt och föregifgifver att drengarne Joen Persson och Erich Olsson haf:r warit med honom i rååd; Så emedan han tillstår denna gärning hafver föröfvat, sakfälltes han för nidingswerkie till 40 m:r s.m:tt efter 14 p. uthij Westeråås stadgan, och betalla hatten med 1 r.d:r in specie. Angående sabbatz brodt remitteres till probste tinget att plickta före, men den r.d:r dhe skulle niutet landzman med, ock bars på tingbordet gaffz till dhe fattige.

7. Erich Nilsson i Höökbäck, klagade att leutn. Wandschiers swentiänare Niels Danielsson, hafver förledin sommar tillijka med Måns Jöhs, stullit 20 al*na*r groff lerfft om 1 specie r.d:r,

hwilket han tillståår och niutit af tiufnaden 1 pahr lerfftz böxer, dömbdes alt så effter Kongl. Maij:ttz straffordning att bötha 3 dubbelt och gifva mållsägaden sitt igen.

8. Leutnanten Lorens Wandchier præsenterade sigh den 30 novemb. att swara till ländzman Jacob Jöransson kähre måhl men excuserade sig att tijden wahr kordt, eij kunne sigh skriffteligen derpå förklara, uthan begärde dilation till något längre fram, då ett extraordinarie tingh kan anställt blifwa, på dens omkostnader som saken tappar.

Öfwerwägandes och affsades, den parten som ländzman Jacob Jöransson efter sin gårdh äger uthi Klingeröhn sunnan älfwen der h:r leutn. Lorentz Vandschier instengdt hafver till hästhaga, cederade nu leutnanten godhwilligen bemälte partt affståå effter, och ländzman Jacob Jöransson berättigat att [*fol. 101v*] oklandrat behålla, stängiandes sedan efter quotan hwahr sin dehl. Men dhe andre grannarne Oluff Bengdtsson och Jöns Månsson tillstå deth bytte som dhe med leutnanten giordt hafver, uthij bemälte Klingeröhn, allenast dhe kunna der emot bekomma wedergällningh på annat ställe.

Angående Bråhn högen, som belägen ähr bredewidh h:r leutnantens gårdh, hwar utij ländzman äger en halfpardt som han föregifwer, hwilken högdt leutn. begärer få vthlösa ländzman, och gifwa honom jembgott på annat ställe igen. Hwilket parterne hemställas uthij deras egne godtyckio och disposition, dehr deth sig giöra låtter, hwar och icke tillträder ländzman sin halfpart.

9. Erich Jonson i Krooksgården, swohr inför sittande rätten, sakfälltes derföre till 3 m:r smt.

10. Pell Pährsson Khorsta, som lagl. stämbder ähr att swara till Hans Hanssons saak, om den rågh hans häst opätit haf:r men nu eij tillstädes ähr. Sakfälltes der före till 3 m:r s. mynt för swarslösse.

11. Päder Heminghsson i Österåssen, klagade att ryttaren Nills Lustigh hafver giordt honom öfwer wålldh, illa slagit, så att mycken blodh har sprungit på gållfwet, medh hvadh mehra oförrätt han honom tillfogat hafver. Hwartill 3 m:r s.m:tt.

12. Oluff Larsson Jonnsgården opbiuder gården han kiöpt hafver aff sine swågrar, om 3 tunne land, forsta gången. [*fol. 102*]

13. Befallningzman lädt publicera h:s exell:tz gouveneurens, högwälb:ne h:r Carl Sparres mandatorial dato Gefvele d. 29 martij 1669, angående 40 d:r s.m:t ehrlägiande till välb:ne h:r öfwersten utgångne penningar till skarprättaren i Hudigzwaldh, och anställte excution på en förrymbd fahn junkere, hwilken härifrån landet genom Fölingh sochn förrymbde; hwarföre hans exell:tz ähr förordsakat, Föhlingz boerne medh desse 40 d:r s.m:tt bötter påläggia att refundera wälb:ne h:r öfwersten, desse Föhlingzboer excusera sigh högeligen att när denne fahn junkaren, rymbde war han eij in uthj Föhlingz sochn, uthan tagit flychten för än han kom till Föhlingz, det dhe willia ehrhålla med sin eedh; förmantes derföre desto bättre ehrläggia med det aldra första, men begiärde dilation till hans excell:tz högwälb:ne gouverneurens ankombst; Angående några andre ryttare dhem dhe igenom släpt hafva, fixerat fordenskap aff dhem, hafva dhe derföre lagl. plichtat.

14. Länzman Jacob Jöransson insinuerade i rätten hans excell:tz högwällb:ne herr gouverneurens resolution aff dato Rödhönz landztingh den 24 februarij a:o 1669 med befallning att ransaka huru beskaffat ähr medh ländzmanshemmanet j Söhre by och Lijdz tinglagh, som beståår aff 5 tunnelandh, och till förende hwarit twenne små hemman, aff det mindre 2 tunne landh, war stor[?] åkeren någorlunda wäll brukat, men dhe 3 tunnelandh war alldeles uht-

sluttne, efter hans förman Biörn Andersson i Söhre, ringa boskapp hade, och således åkern kommen uthj wahn bruk, efter han ingen gödhningh kunde påföra. [*fol. 102v*] Men nu är hemmanet kommit uthi godt bruuk, angående huusens reparation så har ländzman efter sin ringa förmåga, sin högsta flijth anwändt, som wärderingz skriften lit. A. innehåller, aff tolfmän underskrefwen.

15. Ländzman Jacob Jöransson klagade att twenne ryttare Peder Jonsson och Hindrich, leutnantens Lorens Vandschiers sven tiänare hafwa förledin den 25 novemb:r sendt om afftonen kommit ifrån hans grannar Oloff Bengttson j Söhre (der Hindrich Oluff Bengtsson j Söhre med Pähr Jonssons wäria 2ne slängiar på sin nattsängh slagit, dok derföre affbedit hoos målls äga[n]den, och hos leutnanten affstraffwat) till ländzmandzgården dher de begge sparkade på dörren, sedhan alt gårdzfolket hafver gådt till sängz, när dhe eij insluppo hafver dhe både med sambnade hielp, uthslagit fenstren på stugun, och begge sedan j stugun inkrupit, Hindrich föråth och Pähr Jonsson efter, Hindrich hade Pehr Jonssons dragne wäria j handen, och spacerat kring om stugun, med hwilken han då ingen skada giorde, begiärandes öhl och matt för päningar. Ölet betallte dhe men maaten gafs dhem efter, sedan dhe några kannor öhl drukit hafver. Hindrich g[å]tt j askgrafwen i spijssen, der twenne resor salva venia: pijssat, huuset till wahn wyrdighet, som han sig härifrån eij vndleda kan; Eliest ock neckar Pähr Jonsson till dessa ordh sagt, när han kom in j stugun, Nu ähr iagh hemma, men ländzman ähr j helfvetit, men pijgan Anna, honom sådant fulltygar, desse ordh sagdt; och [*fol. 103*] ehuruwäl rätten hade fough, att saakfälla desse personer, efter sidsta puncten Kongl. Maij:tts krögare och gästgifware ordinatie, men för dheras fattig domb förskontes dhe, effter 5 cap. edhöres b. L.L, till 40 m:r s.m:t hwarthera för hemgången, såsom och Hindrich för sin twenne resors bedrefne otught, plichta 10 m:r s.m:t.

Här uppå ähr uthwärkat Kongl. commissariernes resolution, som sijdermehra hans excell:s herr gouverneurens befallning att cronones med heradetz andehl aff böterne ähre tillgifne sålunda lydande; insinuerat den 1 martij 1670. Kongl. commissarierne willia oppå Kongl. Maij:tts wägnar supplicanten hafwa remiterat till h:r gouvenneurn, att han blifver förskont med cronones andel aff dhe 40 m:r sölf:r m:tt bötter, så wäll som häratz nembl. 6 d:r 24 öre målz ägaden måste niuta sin dhel oaffkortat.

Gustaff Posse Johannes Gylldenstierna

Befalles härmed befallningzman sampt underlagman det dhe till fälle aff detta låtta supplicanten wara befrijat för bötterne, så wijda cronones och häratz andel widh kommer. Datum Rödöön d. 1 martij 1670.

Carl L. Sparre.

16. Saaken emillan Pähll Pährsson och Peder Olufsson i Kohrsta remitteras till ländz och tolfmän, att granneligen ransaka, hwad åboo Pähr Olsson kan anwändt hafwa, opteckna huuru alt beskafwat ähr, och när Pähl Pährsson contenterar Pähr Oluffsson effter mätes manna ordom, kännes han förplichtat ifrån halfwa garden träda. [*fol. 103v*]

17. Oluff Nielsson i Bodhe upbiuder gården han åbor tridie gången bestående aff 2 ½ tunne landh, hwar på ingen klandrade och bewilliades faste breff, när lagståndit blifwer.

Ting 22 och 23 november 1670

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I: 7, fol. 192r–195v, ÖLA.

Lijdtz tinge lagh den 22 och 23 novembris 1670. Præsente befallningzman, och nämbden.

Nills Oluffsson i Klösta,	Mårten Larsson i Kläppe,
Eric Olufsson i Handogh,	Pehr Nillsson i Nästgården,
Pehr Siulsson i Bodhe,	Pehr Olufsson på Åssen,
Pehr Larsson i Tohnäs,	Jöns Månsson i Söhre,
Erich Pehrsson i Huuss åssen,	Nills Andersson i Österåsen,
Pehr Ingebrechtsson i Nygården,	Anders Olufsson i Kalstadh.

1. Lijdtz tingelagh som eij efter många förmahningar hafwa bygdt en ny broo emillan Siöre och Moo uthan befinnes heel odugelig, så at den resande mannen högeligen dher öfwer sig beklagar, oachtandes det h:s excell:ttz högwälb:ne herr gouveneurens bref om wäge byggingarna ähre dhem föreläste, förutan den andra wägen alt från Moo och til Med skogen finnes och mäste deless odugeligh, derföre dhe samptel. tillhopa skolla plichta 40 m:r smt. efter 3 cap. bygg. L.L.

2. För detta ryttaren Jöran Månsson i Stugun som lagl. stämbder ähr, men eij comparerat at swara til det witnesmåhl han Pehr Olufsson i Kougsta påbördat, opsmidt en stulin kettel af Erich Erichsson i Brewågdt, dy sakfältess han för swar lössa till 3 m:r. smt.

3. Ländzman Jakob Jöransson i Söre, beklagade sig högeligen öfwer Måns Persson, Erich Eskillsson, Erich Nillsson och Anders Olufsson i Österåsen hafwa giordt honom stoor owärkan på Ehlingz nästetz ödeböhle, sedan han har fådt Kongl. commissariernes högwälb:ne rikzrådens h:r Gustaff Posses och h:r Johan Gylldenstiernas breff på detta Ehlingz nähss niuta 6 åhrs frijheet och sedan hålla nustning före, som resolution de dato 24 febr. 1670 innehåller, men nu dher emot förledin sommar hafva dhe slagit 15 lass staar och Anders Olufsson 10 lass, belöper 25 lass tillhoopa, [*fol. 192v*] som gode män Nills Andersson j Österåsen, Erich Erichsson j Kougsta och Ifwar Persson betyga, syyndt hafver, hwarföre till föllie till föllie af Swerigiess lagh och 28 cap. Kong. b. L.L. hade wäll rätten orsak at sakfälla desse för wåldz wärkan til 40 m:r s.m:t alle tillhopa, och mista sitt arbette för det dhe uthan låf och ägendoms tillåtelse slagit. Men såsom ingen wiss rågång ähr kringh om Ehlings nässet satt, hwar efter dhe kunna sig rätta, dy förskontes dhe för denne gången opå Kongl. Maij:tz nådige behag.

Och der parterne eij kunna semmias om den gamble härmelssen som dhe skulle hålla för råå och röör, så må tolf opartijske män tijdt sig begifva och afstaka wiss rå och röör dhem emillan. Dher j fall dhe eij sämja om dhe 3 gode mäns bewittnande som der förr gångit, då nämbde Österååsmän sex män tijdt, at derom ransaka, om icke slotten belägit ähr inpå Ehlingz näss ägor.

4. Såsom ryttaren Bengt Ericsson ähr af tingz rätten d. 27 novemb. 1668 och 29 novemb. 1669, pålagdt at skaffa beskedh, huru beskaffat ähr med hans hustru Kerstin Persd:r hwad tijdh hon trädde j ächtenskap med en skräddare som skedde nu till kommande 20 dagh juuhl 4 åhr sedan, som godhe mäns attesst af den 30 martij 1670 förmähler jempte cappelahnens h:r Måns Petri af den 2 aprilis 1670 innehåller, hans hustru då trädder war j äktenskapp, och således, omsider ähr kommith j sälskap och lägers måhl med Agnis Persd:r och aflat tilhopa barn förleden Bartolomæj tijd 1668, sedan hans hustru war gångin å andra giftet; Dy såsom lägers måhlet bekändt och intet ächtenskap utlåfwat ähr, lägersmåhlet skedt sedan som hans hustru honom Bengt Ericsson öfvergaf, kan alt derföre detta eij räknas för enfalt hoor, uthan

Bengt efter 3 cap. gifft b. plichtar 40 m:r. s.m:t \Agnis Persdotter 20 m:r s.m:t/ hwilket Be*n*gt låfwade erläggia dher han för hennes öfrige prætention må härefter befrijas. [*fol. 193*]

5. Jon Oluffsson i Huusåsen præsenterade Kongl. comissariernes hög wälb:ne richnes rådz herr Gustaff Posses och herr Johan Gyldenstiernas och desslijkes h:s excell:ts högwälborne h:r gouveneurens remissorial at optaga hans beswär lydande på 80 d:r s.m:tt bötter som han måste för sin broder Michel Olufsson som förrymbde och war en gifft man och lägrade en qwinns person Lucia Olufzd:r som tingz prottocolet af den 1 december 1660 innehåller, hwar uthinnan Lucia ähr dömbt till 40 d:r s.m:tt bötter, men Michel Olufssonz saak, ähr op skuttin till hans återkompst från Norgie, men sedan aldrig återkom, uthan som Jon Olufsson sig beswärar, måste desse 80 d:r s.m:tt erläggia, men ej igen finnes j prottocollerne då han dömbder bleff, derföre skall först ransakas utj fordom underlagmans Per Clarsons saak-öreslängder, om han dher opförder ähr, eller eij och på hwad sädt desse p:g:r uth lewererade ähre.

6. Såsom Mårten Persson, Hindrich i Lien, Jon Christopherson och dito Hindrich i Ljen kunna sig eij undraga, hafwer några förrymbde ryttare skaffat fordenskap till rymbningz, hwar före denne Jöns Persson j Slåtte hafver lijka som dhe, bötter måst, uthan orsak, erläggia och dhe derföre hafer med rätta bordt allena swara. Finner rätten fördenskull det skäligt wara, at desse personer må restituera Jöns Persson sin halfva skada half fierde r.d:r med fordeligast uthan widare opskof; men dhet öfrige så lijde och umgälle Jöns Persson för sitt duhlsmåhl, at han eij straxt sådant oppenbarade.

7. Trädde för rätten ährlige och beskedlige dannemannen Peder Olufsson i Kougstadh och Häggiens sochn, præsenterandes en lag budin och lagståndin kiöpe skrifft hwar med först bewijsandes huruledes Eric Jonsson i Rijse från Offerdahls sochn, haf:r ingått kiöp med Lars Jonsson i Slätten utj Föhling sochn, om hans gård bestående af 2 tunnl:d för sextijo r.d:r hvilka p*enninga*r Lars Jonsson för [*fol. 193v*] längst war Erich Jonsson skylldig och således han honom sin gårdh Slätten opdrog, som obligation de dato martij 1663 uthwijsar, med underskrefne wittnen herr Eric Nillsson Stigzelius, cappelan i Lijdt, Joh Christophersson i Föhling betyga; hvilken gårdh Slätten Eric Jonsson j Rijsse haf:r sedermera samma dag till köpz opdragit Per Olufsson i Kougsta emot be:te p:gars restution och åter lefwererade haf:r.

Således Pehr Olufsson förnöijadt Lars Jonsson i Slätten med otta r.d:r för sin odels afträde för uthan några andra små poster han j hanss gäld har måst betalla. Dhe öfrige 52 r.d:r som Eric Jonsson tillkom har dels Per Olufsson betalt, dels hans son Jons Persson j Sletten, som gården af fadern har fådt tilstånd at inlösa, sal. Erich Jonssons arfvingar för nöijadt, härpå Jöns Persson skall skaffa sig rigtigt qwittantz at desse 52 r.d:r wederbörande tillställte ähre, efter dhe til hålla utj ett annat tingelagh.

Så emedan Pehr Olufsson tillika med sin son hafva denna gårdh 3 resor lagl. opbiudet låtit, nembl. den 2 decembris 1663, 2 decemb. 1664 och 1 decembris 1666, men ingen här på klandrat, mindre yrkat af rätta odelsmän Lars Jonsson i Slätten, bemälte gård åter lösa, och han nu sedermera från 1666 til 1670 lagståndin ähr, ingen nu fantz som här emot sade eller säga kunde. Härföre pröfwar rätten det skäligt wara at när Jöns Persson j Slätten opwisar rigtig quittantz af sal. Erich Jonssons arfvingar i Rijsse desse 52 r.d:r contenterade ähre, då erkännes denne gård Slätten bestående af 2 tunneland under Jöns Persson hanss barn och arfwingar at nyttia bruka och behålla till en ewärdlig fast oklandrat ägendomb, med alle dess tilliggande lofter och lunder, i wåto och torro, närby och fierran, som der af ålder underlegat haf:r eller härefter lagligen til winnas och läggias kan. [*fol. 194r*]

8. Föreningz- eller syynbrefwet emillan Peder Larsson i Tohnäs och hans grannar på wäster sidan i Föhling publicerades och för sittiande rätten oplästes, hwillket parterne å både sidor godt kände, derföre och det utj alla clausulis confirmerades här efter ståndachtigt blifwa som det j bookstafwen widare uthfördt ähr, wid laga straff till giörandes icke tilfoghandes widare någontehra något meen, förfångh eller præjuditz, hwarken utj en eller annan måtto, all oenighet, afwundh, och ill willia skall wara härefter ophäfven, och j stället all god gransämmia såsom grannar erhållin blifwa; Och efter parterne för syyn hållandet gåfwo samtel. sitt samtyckie wara benögde med det gode män skulle sluta och gått finna, och ingen då från den andre sig exempterade;

Dy finner rätten det skäligt at dhe och proportionaliter måge swara till syyne omkostnaden efter tunnelanderne hwar efter parterne ställe sådant sig til efterrättelse.

9. Såsom kiäranden Oluf Påhlssons fader sal. Påhl Persson hafver utj lijfstijden gifwit sin soldat Pehr Keelsson med sine rote legor 30 r.d:r, dy förmehnar och sonen Oluf Påhlsson som och för samma rote för soldat utgången ähr, samma löhn åtnjuta, finner rätten eij oskäligt, at desse det samma må contribuera, nembl. Oluf Bengtsson i Söhre, Jöns Andersson i Häggienåhs, Biörn Andersson j Åhsmundzgården och Erich Keelsson i Kohrsta att erläggia af rottan hvar sine 6 r.d:r dock afkortandes det, hwad dhe på desse 6 r.d:r betalt hafwa,icke längre med betalningen dilationera, uthan wederböranden wid anfordran måge de uthan widare beswähr tilfredz ställa.

10. Trädde för rätten, tolfmannen ehrligh och beskedelig Eric Pedersson från Looråhs by, men nu boendes i Huusåsen, præsenterandes en trowärdig lagbundin och laghståndin [*fol. 194v*] kiöpe skrift, hwarmed bewisandes huru ledess han lagl. haf:r kiöpt och sig tillhandlat en gård j Huusåsen, bestående af 2 ½ tunnl. med alle dess tilliggiande lotter och lunder af Jon Olufsson ibid. utj Västeråssen för siuttiotre in specie r.d:r hwilka p:gar ähre Jon Olufsson nöijachteligen tilställte och af honom sielf opburne, dher af han sidermehra til en stor del utlagdt för sin förrymdbe broder Michel Olufssons bötter för enfalt hoor, dels och til cronans uthlagors erläggiande. Som kiöpe skriften de dato 3 aprilis 1666 klarligen innehåller jemte underskrefne wittnen det samma med sina namn och bomärkien betyga såsom ländzman Jacob Jöransson, Hans Nillsson i Brynie, Lars Salmonsson, Pehr Gunmunsson j Kallstad, Anders Olufsson ibid, Hellie Nillsson j Backen, Oluf Jönsson j Ringsta och Daniel Nillsson i Otterzgården.

Så emedan desse 73 r.d:r för längest betalt ähre, den sidste penningen med den förste, hwarföre afhände Jon Olufsson mehrbemälte sin rätta odelsjord j Huusåsen af 2 ½ tunl. ifrån sig, sine syskon barn och arfwingar, med alle dess tilliggiande lotter och lunder.

11. Trädde för rätten ährlige och beskiedelige danneman Daniel Nillsson j Ottersgården, præsenterandes en troowärdig, lagbundin och lagståndin kiöpeskrift, hwar med bewijsandes, huuruledes han lageligen hafver kiöpt och sig til handlat en gård, Ottersgården benämdh bestående af 2 tunnl. med alla dess tilliggiande lotter och lunder, aff Oluf Persson för detta boendes j Ottersgården, derföre han honom gifwit och nöijachteligen tillstält fyratijo r.d:r jempte utj sohne p:g:r 2 ½ r.d:r som kiöpe skriften de dato 27 februarij 1665 klarligen innehåller jempte underskrefne wittnen med sine namn och bomärkien detsamma betyga, nembl. Lars Salomonsson, Anders Olufsson i Kahlsta, Jöns Olufsson i Prisgården, [*fol. 195r*] Arwed Ericsson j Krogzgården, Ifwar Persson i Lungre och Oluf Persson j Kahlstad.

Så emedan desse p*enninga*r 42 ½ r.d:r för längest betalte ähre, Oluf Persson till fulle nöijo. Hwarföre af hände han merbe:te sin odelsjordh bestående af 2 tunl. i Ottersgården ifrån sig och sine arwingar med alla dess tilliggiande lotter och lunder etc.

12. Trädde för rätten ährlig och beskedlig danneman Oluf Larsson i Jonssgården j Norderåsen och Häggienss sochn, præsenterandes en trowärdig kiöpeskrifft, hwar med bewijsandes, huuru ledes han lagl. haf:r af sine k. swågrar kiöpt och sig tilhandlat sine systrars tillfallne arfzparter uti bemälte Jonsgården, wäll förståendes halfwa gården bestående af 1 ½ tunnl. för 40 r.d:r för uthan dhen andra hallfwa och af 1 ½ honom tillförende arfwerligen tilkommer, hwilka p:gar Oluf Larsson hafver sine swågrar: Pehr Persson i Huuse på sin hustru Ingrid Larsdotterz wägnar gifvet 20 r.d:r och till den andre swågren Jon Steensson i Föhling tillställt för sin hustru Gunbor Larsdotterz arfz part 20 r.d:r, summan 40 r.d:r, som kiöpe skriften af dato 24 aprilij 1669 innehåller, jempte underskrefne wittnen ländzman Jakob Jöransson och Pehr Ingebrechtsson i Nygården, det samma betyga. Och adderandes Oluf Larssonz arfzpart j halfva gården 40 r.d:r emot bägge systrarne 40 r.d:r summan 80 r.d:r för 3 tunnl.

Så emedan desse 20 r.d:r til hwartera systrarna för langst betalte ähre, den sidste p*enning*en med den första, hwarföre afhände dhe mehr be*mäl*te sin för detta odels jordh j Jonsgården ifrån sig och de sine, med alla etc. [*fol. 195v*]

13. Jakob Andersson hoffslagare som hafver slagit h. Ingebor Olofsdotter j Kougsta sal. Erich Erichssons ibid. en blånadh öfver armen, som tolfmän betygar, nembl. Pehr Siulsson i Bodha. Dy sakfälltes han Jakob till 3 m:r s.m:t efter 13 cap. såhrm. b. L.L. med will*ia*.

Noch för det Jakob har tilwidt Per Siulsson j Bodha, som gumman Ingebor sydt, haf:r effter ländzmanz befallning, tagit mutor, men sådant eij han honom öf:rtygha, uthan badz före, dy saakfältes han efter 43 cap. ting b. L.L till 3 m:r s.m:t.

Desslijkes för det Jakob haf:r 2:ne resor inför sittiande rätten skählt Erich Erichsson j Kougsta för tiuf och skiellm för några små gierpar och en rijpa, men nu rättar han sigh, och förgifver mist fouglar, dher i gården, men ej wedt som dhem tagit, utan som Pähr Olufsson i Koustad betygar at Erichz bröhr sal. Oluf Erichsson har fått 2:ne gierpar för det han har hulpit sig släggia, sammaledes och förwidt Erich Erichsson tagit hans häst olofwandes, hwillket han eij heller kan honom öf:rtyga, uthan med Jacobz låff har Erichs broder sal. Oluf den utbekommit at kiöra till qwarn. Och efter han inga skiähl till sådant förwitelse haf:r, dy sakfälltes han och till 3 m:r s.m:t till dess han sådant med skiähl kan honom öf:rtyga. Denne Jakob, efter han eij hade p:g:r, dy plichtade med een natt-fängelsse med jernen, efter han befinnes wara något underligh till sinnes då han druckin ähr, hwar med han forskonttes.

Ting 30 och 31 oktober 1671

Källa: Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3152 (Gävleb. län), fol. 556v–563v, RA.

Anno 1671 den 30 & 31 oktobris, höllz laga ting med allmogen af Lijdtz giäldh, närvarandes cronones befallningsman, välb:de Daniel Bertilsson och de tolf edsworne nämbdemän:

Pehr Ingebrechtsson i Nygården,	Nils Olofsson i Klösta,
Eric Olofsson i Handogh,	Pehr Olufsson i Kougsta,
Pehr Siulsson i Bodhe,	Anders Olufsson i Kahlsta,
Mårten Larsson i Kläppe,	Pehr Larsson i Tohnähs,
Pehr Olufsson på Åsen,	Pehr Nilsson i Nästgården,
Nils Andersson i Häggienåhs,	Jöns Månsson i Söhre.

Samptelige allmogen i gemen tilfrågades, om hans Maij:ttz wår allernådigste Konungs utgångne placat om barnemordet, 2 gångh om åhret ähr dhem föreläsit på rum och ställe som wederböhr? Hwilket dhe enhälligen bekände så skedt wara.

Kongl. Maij:ttz allernådigste Konungs placat, angående tobackz handelen af den 24 novembris 1670 ähr och publicerat wordin.

Önne Steensson i Bringåsen som tilsagder war af tolfman Mårten Larsson i Kläppe at stämma ryttaren Håkan Nilsson i Bryngie, til rätta, för begågne lägers måhl med Karin Olufzd:r, men sådant försummat, dy sakfeltes han till 3 m:k s.m:t effter 33 cap. ting. b. L.L.

Ländzman Jacob Jöransson angaf bemälte Håkan Nilsson hafft oächta barn med Karin Olufsd:r, hwilket föddes i Norrige dher hon nu än tilhåller. Håkan föregifwer eij wara här til lagl. stembder, dels nekar till, ehuruwäl han på probstetinget ähr saakfält till 3 r.d:r eller stå kyrkoplicht. [*fol. 557r*] Denne Håkan angifwer, att en ryttare Lars Jönsson i Höllie hafft beställa med bem:te Karin, för han lägrade henne, hwilken eij tilstädes ähr, eij heller stämbder, dy skola desse bäggie Håkan och Lars wara tilstädes nästa tingh, och dher Karin kommer tilbaka ifrån Norrige, måste ock hon comparera.

Kohnan Anna Karlsd:r födder i Lijdt sochn, bekänner sigh hafwa haft lägersmåhl med Petter Olufsson trumpetare, som af en annan trumpetare Jöns Persson blef den 30 septembris nästförledin ihielskurin med en kniff, medan dhe tillhöllo i Räfsundh, och aflat tillhopa barn, hvilket föddes här i Lijdt förledin sommar. Denne kohna Anna Karlsd:r hafwer tillförne sigh försedt med lägersmåhl med bemälte trumpetare Pehr Olufsson, derföre på Refsundz ting plichtadt, som 1670 åhrs protocoll innehåller. Desslikes hafwer denne Anna haft olofligt omgiengie med een ryttare Hans Johansson, som bortrester ähr.

Så emedan Anna Karlsd:r tridie resan igenkommer, dy sakfältes hon til tredubbla bötter efter högl. Kongl. Håffrättens resolution nembligen 80 m:r s.m:t. Men såsom hon intet äger at böta medh, dy afsadhe nämbden hon skal plichta med 6 weckors fängelse. Och ehuruwäl trumpetaren i lijfstijden hafver och, som Anna bekände, lägrat sig 2:ne resor och aflat tilhopa barn, och tredie resan med en kohna Kerstin be:d, derföre för dhe 2:ne resorna plichtat, men sidsta gången icke, uthan blef som bemält ähr, ihiälstucken den 30 septembris, hade derföre lijkwäl bordt plickta tredubbelt 4 resor 40 m:k smt. efter Kongl. Håffrättens resolution, men icke något efter honom finnes, hwar med saaköhrena kunna af hans qwarlåtenskap erläggias, utan mycket skyldig wara, så at creditorerna eij kunna nåå sin betahlningh.

Oluff Nillson i Trustad, fordrar sitt moders arff af Mårten [*fol. 557v*] Oluffsson i Kläppe, hwilken insiunerade een attest, den mäst betalt, men såsom witnen eij war tilstädes, dy pålades honom wid laga straff tilgiörandes hafwa dhem tilstädes nästa laga tingh, dher han will åtniuta sin attest til godo.

Ländzman Jacob Jöransson angaf i rätten en höghmåhls saak, at trumpetaren Jöns Persson födder i Dahlarne och Lixan sochn, som antagin är för een ryttare, hafwuer med en knif ihielstuckit trumpetare Petter Oluffsson, födder i Wäners borgh i Wästgiötland, förledin 30 septembris uthj Häggienåås sochn och Österåås by, hoos änkian, h. Märit Persd:r. Ty förekallades witnen och examinerades.

Änkian h. Märit Persdotterr, efter aflagd eed witnade, att desse bäggie trumpetare hafuer natten efter Michaëlis dagh, moot lögerdagen legat tillsammans uthj een sängh i hennes gård, då hafwer Jöns trumpetare kastat opp i sängen på Petter trumpetares skiorta, hvaraf någon oenigheet dhem emillan förordsakades, och några ord sins emillan för middagen wäxlades, men om aftonen, medan dhe fingo maat, kunde hon eij annat märkia, än dhe woro wänner.

Sedan dhe hafwa ätit, drucko dhe allenast par krus öhl tilhopa, då klädde Jöns Persson af sigh och lade sigh i sängen, men Petter trumpetare och ryttarne Nils Persson och Jöns Dufwa gingo uth ifrån honom, och uthi wästerstugan, dher dhe skodde af sigh, at torcha sina strumpor, då frågade änkian dhem, om dhe wille hafwa något dricka i afton, swarade Petter Nej, wij wehla spara det, til i mårgon (som war den 1 octobris).

Wid dhe så tahlade, kom Jöns Persson trumpetare från öster stugan och till dhem uthi wäster stugan, i låårfodret och skiortan, gick så ju på golfwet, då sade Petter til Jöns, hwarföre blifwer icke herrn uthi annor stugan? Swarade Jöns, Hwij skulle iagh blifva dher allena, må iagh icke få blifva dher annat folk ähr. Du weet, sade Jöns, det kom [*fol. 558r*] icke annat, änn af skiortan; swarade Petter, Om icke det wore emot söndagen så skulle wij fuller uth, och fresta hwar andra, Jöns sade, Ja kanskie, du frestar kleent. Då stegh Petter opp till Jöns, och togh honom fram på bröstet, wid detsamma, gick änkian åstad och skulle skillia dhem åth, förr hon kom tijt, war skadan skedd, då blef hon först warse knifwen, och ropade till Jöns Dufwa, See Jöns trumpetare haar knifwen, stegh Jöns till, och fattade honomi armen. Ropade sal. Petter, Käre Nils Persson rijd efter prästen, Jöns han skaar migh. Straxt efter sade ock suckade til Gudh, O herre, annamma min anda, k. lät folket komma in, rätt nu så döör iagh, hwilket ock skedde. Änkian bekänner intet sedt när skadan skedde, efter dhe suto alla kringh spisen och wände sigh emot elden.

Ryttaren Jöns Dufwa, efter aflagd eed witnade, att torsdagen för Michaelis dagh, haar hans cammerat Nils Persson budit sigh föllia till Häggienåhs på trolåfningh med ofvan be:te änkia, som war änstält om Michaelis dagh. Begåfwo altså sigh från sine qwarter i Åås, och kommo om torsdags afton til änkian, ock i wägen råkade dhe Petter Trumpetare, och följde så alla 3 till änkian, efter Petter war tänckter at resa till Hammerdahl. Be:te afton war Jöns trumpetare intet tijt kommen, uthan den natten förblifwit hoos capplahn på Häggienåhs kyrckiobohl, hwällärde h:r Roald Draco. Om Michaëlis dagh, gingo desse alla 3 näml. Jöns Dufwa, Nils Persson och Petter trumpetare, til kyrkian, och förmente det trolofningen skulle angå, men för det barn-arfwet eij war undanskiftat, skedde eij den gången, gingo så alla 4 från kyrkian, då Jöns trumpetare war medh, och giorde den dagen sigh lustige och woro alla wänner, och ingen talte ett ondt ord moot hwar annan hela dagen. Sedan dhe hade fått maat om afton [*fol. 558v*] gingo dhe til sängs, dher bägge trumpetare lågo tilhopa, och Jöns Dufwa lade sigh på en bänck uthi een annor stuga, och mårgon han inkom til dhem, hörde han icke dhe woro något owänner. Om lögerdahgs afton, dhe hade fått maat, gick Petter trumpetare och Nils Persson uthij wästerstugan och Jöns Dufwa blef qwar til dess Jöns Persson trumpetare hade lagt sigh, gick så til de andre utij wästerstugan, dher dhe satte sigh kringh om spijsen och drucko uhr kannan, som intagen war af änkian, sade han til Petter, will du eij gå til Jöns i annor stugan at läggia digh? Swarade han, Ja när han haar sombnat. Straxt dher efter kom Jöns inn, och dhe suto alla kringh spijsen, och Jöns Dufwa wände ryggen åth gålfwet, då sade Petter till Jöns, hwarföre blihr icke herrnn utj annar stugan? Swarade Jöns, Jag må blifwa dher annat folck ähr, då Petter sade, Ja, wore icke den afton, som det wore, så skulle wij fresta warandra. Stegh så Petter till Jöns, och togh med bägge sine händer fram på hans axlar, men icke med något hugg till biudande, wid det samma, språng Petter baaklänges och ropade, Å han skaar migh, och bad Nils Persson rida efter prästen, då Jöns Dufwa togh Jöns Persson fast, tagandes af honom knifwen och sedan fattade uthj ett par töhmar och bandt honom, mehra hade han icke at witna.

Nils Pehrsson witnade, efter aflagd eedh, lijka som Jöns Dufwa, allenast detta, om lögerdags morgon, hafwer Nils Pehrsson lånt Jöns trumpetare sin skiorta, medan hans twättades, efter han haar i sängen om natten kastat upp, men icke kunne han det förstå, att det war något orenligt kommit på Petters skiorta. Och om afton sedan Jöns Dufwa war utgången från Jöns trumpetare, har Nils Persson ingått, och dher på sängen satt sig hoos Jöns, och siungit tillhopa een afton sångh: Dagen ifrån oss [*fol. 559r*] skrijder, etc. Sedan begifwit sigh dehr ifrån i

annor stugan till dhe andre, och Jöns trumpetare sått qwar i sängen. Det öfrige lijka som Jöns Dufwa refererat. Sielfwa såret, betyga desse witnen wara med knif på wänstersidan i halsen instuckin, som förmehnas gått genom strupan, och så när uth på höger sidan, at det är blått.

Trumpetaren Jöns Persson framkallade sine witnen, hwad som tilförne dhem emillan passerat ähr, nembl. Hans Jacob förridare, efter aflagd eed witnade: Att han, med några andra cammerater, ingingo hoos Hemmingh Olufsson i Wästbyn på Frössöön, 14 dagar förr som dråpet skedde, hwar ibland Petter trumpetare och dher war, kiöpte så några kannor öhl tilhopa, då in kom Jöns Persson trumpetare, den qwartersmästaren Pehr Andersson aldrigh förr sedt. Sade Hans Jacob i tystheet til Pehr Andersson: Jag tycker det ondt wara, at Petter agerar så honom Jöns, efter han ställer sigh wäl, och een främmande karl ähr, det Petter hafwer hördt, och sagt, Jag ähr och een främmande. Något annat skedde icke medan han war dher inne.

Hans Jacob berättar och, det regemenz bardberaren m:r Oluf Lorentz Wullff, haar för sigh bekändt på Frössöön, det Petter Trumpetare skulle hafwa begärdt 2 kuhlor af m:r Oluf och sagdt, Skal skiuta ihiel Jöns, dhe han eej bekom.

Qwartermästaren Pehr Andersson, efter aflagd eed betygade, att på be:te dagh, kom han till Hans Jacob dher dhe såto och drucko, då hafwer Petter uthj åtskillige måtto agerat Jöns, icke såth han honom til lags, eej heller blåste han honom til lags, derföre blefwo dhe oense, då steg qwartersmästaren emillan, och skilde dhem åth, sedan begaf Jöns sigh från Petter.

Förledin höstas utij augusthi månad, betygade corporalen Nils Curij efter aflagd eed; att när ryttare mötet höltz i Trång i Allzen, woro bäggie trumpetarne tilstädes, Pehr Olufsson som ordinarius war, och Jöns som till ryttare antagin ähr, hafwer dessa bäggie blåst för sigh uthij een stuga, dher corporal Brevitz, [*fol. 559v*] Hans Jacob, närworo, då hafwer corporal Curij kastat åth dhem ett 6 m:k st*yck*e på golfwet, då Petter det optagit som ordinarius war, och Jöns sagt, du tager alt til tigh, och iagh fåår icke något. Då hafwer Petter skiält Jöns, för kiäringh, nidingh, cuijon och skurk. Sedan haar Curij gått dher ifrån tillika med Petter till een annan stugu, at läggia sigh, dher efter kom Jöns, som och dher skulle liggia, och uttog sin wärja, icke sade något ord, uthan drogh på dörren, då fattade Petter uthj Curiis wärja, den af honom togs, måtte så taga sin stukat och rände så efter Jöns på dörren, så at stukaten gick i 2 stycken i dörren, dock icke så, at Petter utgick efter honom.

Ryttaren Pehr Persson i Kohrsta, witnade efter avlagd eed, att måndagen för Michaëlis suto dessa trumpetare och drucko, då Petter hahr skält Jöns för kiärringh och hundzfott.

Leutenanten Lorentz Wandscher tillika med kyrkioherden wördigh och wäll:de Hans Klockhovius referera, att utij augustij månad, då leutnanten hölt graföhl åth een ryttare, hafwer Petter ryckt stohlen undan Jöns Persson, så at han föll baklängies i gålfvet, det samma h:r Oluf och h:r Pehr Hanssönner witnade wara skedt 2:ne resor, då leutnanten Wandscher haar Petter warnadt, icke så handtera een fremmande person, och med sådant afstå. Hafwer Petter seder mehra på gården brukat mun på Jöns, då han gått afsides från Petter.

Ryttaren Oluf Hansson Wähnnborg efter aflagd eed betygade, att torsdagen den 28 septembris, då dhe skulle resa till Nils Persson i Häggienås, hafwer Petter trumpetare trätt på Jöns på gården i Bode by, uthij Måns Kåhres qwarter, då Jöns gått undan, och Per trumpetare sagdt, Du skall få skam, innan iagh släpper digh.

Leutnanten Lorentz Wandscher jempte andra officerare betygar att Petter Oluffsson trumpetare haar alltid sökt krakel, då han råkat Jöns, och honom agerat, såsom och eij heller med andra kunne förlikas, det samma ock tolfmän betyga Petter warit een orolig person. [*fol. 560*]

Sine pass insinuerade Jöns Persson, från 1665 til 1671 hafwer warit på åthskillige orter, hwilka betyga, det han hafwer sigh wäl förehållit, och tienat 1 ½ åhr för laquej och sedan för trumpetare, flera skiähl och witnen, hade han eij på tilfrågan at andraga.

Nämbden efter noga ransakan och betänckiande detta ährende öfwerwägade, således som här förmähles, aldenstund Jöns Persson blef fångin widh liket och färska gerningh, han och

sielf tilståår och bekänner sigh skyldig til dråpet. Witnen efter aflagdan eed öfwertygade honom det samma. Hwarföre kan denna ringa rätten Jöns Persson icke från lifzstraffet befrija, uthan förmedelst Gudhz och Sweriges lagh: Gen. 9, v. 5, 6; Exod. 21, v. 2; Num. 35, v. 16; 2 och 35 cap. dråpm. b. med willie, landzl*age*n, saker wara til döden. Dock först denne ransakningh och domb uthj all underdånighet til den höglofl. Kongl. hofrettens högwijse resolution och omdöhme remitteres. [*Se hovrättens brev nedan, sid 74.*]

Joen Hansson i Kohrsta klagade, öfwer 2:ne ryttare, Pehr Jonsson och Jacob Börsson, som hafwa 23 januarij näst förledin, seent om een måndagz afton kommit kiörandes til Kohrsta by, och under wägen till gårdz hördt dhem ropa och skrija, då Jon Hansson kädde af sig och lade sig i sängen. Desse inkommo och frågade efter bonden Jon Hansson, swarade hustrun Rebecca Månsdotter, sin man eej wara hemma, hwilket dhe eij trodde, uthan han af sängen måste upstå, då dhe genast bonden til sporde, hwarföre han eej betalar til corporalen Nils Curij 1670 åhrs fouragie (som bonden tilförne erlagdt) haar då han swaradt, Om corporalen skal hafwa sådant, fåår han det wäl, men intet gifwer iag det godwilligen, uthan willien i panta, så må i det giöra. Sedan hafwa desse ryttare befalt bonden skaffa sigh lius, stall och höö åth sine hästar, Pehr Jonsson fattade i hans skiorte arm, som söndergick, och Jacob i håret, bägge dragit bonden öfwer stugu golfwet, genom stugudörren och i förstugun släpte dhe honom först [*fol. 560v*] af den orsak, att dhe hafwa satt sine hästar så när förstugun, fick han utrymme på östresidan, och begaf sig genast på flyckten til ländzmansgården uthj bara skiortan ock låårfodret, baarhufwud, med löst håår på axlarne som ryttarne uthdragit hafwa, sin nöd at angifwa, dher Jon Hansson begierte sigh kläder af sin swåger Jöns Månsson i Söhre, och begaf sig til cronones befallningsman wälbetrodde Daniel Bertilsson, den oförrätt honom tilfogat war, widare at beklaga, och eij fördristade sig hemgå till sitt huus medan desse dher woro, hvilka förblefwo dher från måndagsafton til onsdagsmorgon til des folket gingo i kyrkian om påskmesso dagh.

Medan bonden war borta, hafwer hustrun Rebecca straxt om måndagen gifwit dessa sill och bröd, och öhl, sammaledes om tijsdags mårgon lijka så. Om måndags afton sedan Jon Hansson war bortgångien, hafwer desse gått i kornladan och uttagit 3 st. kornband åth sine hästar, 2 allenast tilstå dhe, jemte höö, till onsdags morgon så mycket dhe kunde förtära. Medan hustrun war om tijdzdags mårgon bortgångien af efter sökia sin man, som hafwer gått till befallningsman, och hon i ländsmans gården något drygdes öfwer middagen, hafwa desse ryttare i hennes frånwaro opslagit 3:ne dörrar, neml. cammare dörren och uttagit sill, smör och bröd, een låfftz dörr dher allenast war spijsmiöhl och spiisbröd, det intet rördt, och tredie, kiällar dörren, dher urtappat een kanna öhl, som ryttarne sielfwe tillstå. B:te 3:ne låås sönderslagit. Då h. Rebecca inkom, sade dhe til henne: Wij hafwa maat redt oss sielfwa, då hustrun sagdt; Ja, det mehra i giören, dess mehra få i swara för. Den fiärde dörren i ett lofft hafwa dhe och försökt, men eij fått den opp, då Per Jonsson sagdt: Hafwa wij fått den dörr opp skulle wij bättre hafwa matstilt oss. En koppar kittel hafwa dhe uttagit och utbudit i granngården hoos Eric Persson at få öhl dher på, men eftersom Eric igenkände kittelen, lät han dhem få [*fol. 561*] een kanna öhl utan pant, hwilket skedde före än dhe opslogo källaredörren. Om påskmässo dagen, då höö begynte tryta, bad hustrun dhem i Jesu namn resa dher ifrån, ock när hennes man hemkommo, skulle han genast föra til corporalen furagie, det Jon Hansson och måste fullgiöra med penningar, til siu 6 m:k st. hwar öfwer han nu sigh beswärar, lefwererat til corporalen 3 åhrs ordinarie ränta och 4 åhrs fourage, proviant och korn. Den mat, öhl och höö dhe uttagit ähr allenast wärderat til 52 öhre s.m:tt eller een specie r.d:r.

Ryttarne Jacob Börsson och Pehr Jonsson, kunna här från aldeles icke sigh unddraga, utan mestedels tilstå hafwa föröfwat, allenast til håårdragit nekar Jacob, bekännandes at när som h:s excell:tz högwälborne h:r gouveneurens och högwälborne h:r öfwerste lieutnantens Lars Mörners breff oplästes i sochnestugan om een söndagen den 15 januarij nästförledin, att 1670

åhrs fouragie skulle utgiöras, hafwer Joen Hansson nekat straxt eij det skulle godwilligt erläggia, till corporalen Nills Curij, derföre åstad skickade corporalen 2:ne ryttare be:te fouragie skulle bonden alfwarligen förhålla det uthlefwerera. Men corporalen sigh högeligen excuserar, eij gifwit ryttarne sådane order, at dhe så skulle procedera som skedt ähr. Dhe 2:ne ryttarne beropa sigh på h:s excell:tz högvälborne h:r gouvernantens dhem gifne resolution och sina regementz officerares ordre att samma fouragie skulle af bonden exequeras om han eij wille det elliest godwilligen lefwerera, och emedan deras skiähl som dhe wille sigh med förswara, icke denne gången af dhem kunde presenteras, dhy stälte dhe personal caution för sigh at wara tilstädes, nästa tingh, hwilket dhem på höga öfwerhetens nådigste behagh ock effterlätz.

Ländzman Jacob Jöransson kännes förplichtadt at betahla kyrkioherden i Ragundh, wördigh och wällärde h:r Oluf [*fol. 561v*] Claësson 14 d:r kopp.m:t resterande penningar på Ragundz tingslags fordran, och leutenanten Wandscher erkännes frij, emedan han inga penningar hafwer emottagit.

Såsom Jacob Börsson ryttare, Pehr Olufsson på Åsen och Påhl Olufsson ibid, hafwa med sin schriftelige attest under nampn och bomärkie tillwidt Isac Ingemansson i Biskopzgården, olofwandes på een storböndagh tagit dheras bååt öfwer älwen och förfarit både låås och lååswidia, det Jacob Biörsson a:o 1669 och nu honom fullkombligen tillwijter, men kan sådant Isac hwarken med skiähl eller witnen öfwertyga, och Isac desutan intet på någon storböndagh här förbij rest, som tolfmän ock andra betyga, dy sakfältes desse för sine obewislige tilmähle til 40 m:r smt. efter 20 cap. ting. b. L.L..

Capitein leutnanten wälb. Abraham Påfwehielm beklagade sigh för medelst sin inlagu öfwer 3:ne ryttare, Nils Persson, Joen Blom och Gunmund Jonsson hafwa honom hoos wälb:ne h:r öfwersten Anders Plantingh angifwit, som han skulle opstudsat allmogen eij erläggia till rytteriet 1670 åhrs fouragie, som dhe med bönderne twista sins emillan. Så betyga samtel. tolfmän opå sin edhz plicht, att wälb. capitein leutenanten 1670 åhrs fouragie aldrigh hafwer förbudit hoos någon bonde, men 1671 åhrs ränta ordinarie som extra ordinarie hafwer fuller capiteinleutnanten allmogen warnadt den eij utgiöra, efter 1671 åhrs uthlagor ähr til soldaterne anslagin på sin löhn. Fördenskuld detta och hwad mehra som igenom ett sådant tilfälle sigh tildragit hafwer och immidiate hörer under laga tingz rätt, efter 19 puncten rättegångz ordinantien, kan icke för denna gången expedieras, förr än wälborne herr öfwersten om ett och annat i denna saken fåår sigh erkundiga.

Legofolckz ordinantien om löösdrifware publicerades för allmogen den efterlefwa wid straff tillgiörandes och [*fol. 562r*] löösdrifware anteckna på een lista til nästa laga tingh, på det ransakas må, hwilka sielf skrefne må landz militien underställas, emedan här i landet med slijkt partie tager öfwer handen.

Dato tilstod ryttaren Samuel Jöransson sigh hwara skyldigh Oluf Äfwertsson i Nääs i Norrige 6 ½ r.d:r för en undfångin häst, hwilke han låfwade betahla til kynders messo marknad nästkommande.

Corporal Måns Christiersson insinuerade een reckning lydande på 21 r.d:rs rest efter trumpetaren Petter Oluffsson wara honom skyldigh, hwar öfwer resol*vera*des concursus creditorum skall först skee, och hans qwarlåtenskap skall af gode män inventeras och efter quotan på nästa laga tingh skifta och dehla, dher något öfwer bliwer kommer det til cronans saaköhrs betahlningh.

M:r Oluf Lorentz Wullff och Joen Michelsson i Krokom insinuerade sin inlagu om skogs syyn emot Föhlings boerne, hwar öfwer resol*vera*des att ährendet remitteras till laga ransackning effter Kongl. Maij:ttz 1664 åhrs skogs ordinanties innehåld, då denne twist, såsom alla andra af samma beskaffenheet företagas kan, at decideras.

Hindrich Olufsson i Åås, och Erich Jonsson i Bryngie för märkeligit oliud för rätten, saker hwartdera till 3 m:k smt. efter 43 cap. ting. b. L.L.

Erich Jonsson i Bryngie insinuerade i rätten een domb aff den 28 novembris 1668 på 20 r.d:r capital, som Hendrich Oluffsson på sin broders, Karl Olufssons wäg:r tilldömbd blef at betala, hwarpå Erich Jonsson haar dher på upburit 12 r.d:r uthij åthskillige små poster, rester 8 r.d:r capital, hwilke Henrich wil afreckna 3 r.d:r på Erichs hustrus begrafning til h. Anna i Optand, det han med skiähl skal först bewijsa, för dhe gott giöres kunna; dhe 5 r.d:r för pante myra Karl Olufsson i pant brukat, böhr Erich eij dher til swara, emedan han eij gården brukat, eller penningarne opburit. Men för penningarnes bortwarande i långan tijdh, många resor från Norrige, [*fol. 562v*] och sedermehra här i orten giordt och på kostadt för be:te inlags penningar, skall Hindrich eller hans broder, uthan widare oppskoff förnöija med 8 r.d:r. Blifwer summan 16 r.d:r då Anna i Optandz penningar 3 r.d:r. ähr inräknade. Sökie bröderne sins emillan det bäst dhe kunna.

Iffwar Perssons gårdh i Lungre, opbödz första gången, den han af rätta odelsmännerne kiöpt hafwer.

Erich Erichssons gård i Kougsta, den han nu åboer, opbödz första gången, nästom frändom til återlössn.

Isaac Ingemarsson i Biskopsgården, kärade til ryttaren Jacob Börsson efter 7 r.d:r för en häst han 1666 Michaëlis tijdh aff honom til kiöpz togh, den Jacob Påhlsmessa 1667 hoos Isacs stiuf fader owitterligen qwarsatte, föregifwandes hästen eij wara munstergill. Hwar öfwer resol:des; Att emedan som Jacob Börsson hafwer haft hästen öfwer fråstmarkz nättren, ock icke den i rättan tidh återlefwererat, som befantz uthan lythe, dy erkänner rätten det skiäligt, at kiöpet skal efter Sweriges lagh stå ock eij återgå, och Jacob Börsson förplichtadt efter h:s excell:s högwälborne h:r gouveneurens mandatorial aff Rödöns landztingh 25 febr. 1669 uthan widare vpskoff nu genstan be:te 7 r.d:r erläggia och betahla, jemte 6 ort för opgångne expenser, och Jacob sökie sedan Påhl Persson i Biskopsgården igen, det bäst han gitter.

Jacob Jöransson prætension emot änkian h. Kerstin Olufsdotter i Söhre, om ett gammalt jordbyte, hwaröfwer nämbden sin mehningh afsade, at parterne skohla rätta sigh efter den förrige tingz dohmen 27 nobembris 1668, at hwartera tager sin jord igen som det af ålder gårdarne til lydt hafwer, efter 14 cap. jord. b. L.L.

H. Karin Persdotter i Prisgården, Oluf Perssons, ähr igenom löst sqwaller komin i roop och ryckte för trullkonst, [*fol. 563r*] dy för sakens bättre opliusning och underrättelse opskiötz detta ährendet till nästa laga ting.

Soldaterne som utrijkes från Tyskland förledit åhr hemkombne ähr, klageligen sigh beswära, eij kunna bekomma af sine rothebönder den resterande löhn dhe efter sal. gouveneurens högwälborne grefwe Johan Oxenstiernas resolution af dato Brunflod 17 maij 1658, böhra hafwa för instigs, ett åhrs löhn, klädes och siö kostpenningar 36 ½ r.d:r. Hwar öfwer resol:des: Att ländz och tålfmän efter slutin reckningh med soldaterne sedan skohla

alfwarligen tilhålla rotebönderne som finnas något restera uppå be:d 36 ½ r.d:r summa att betahla, wid laga straff tillgiörandes, dher någon uthan orsak skulle sigh uthij detta mootwilligh anställa, hwilket wederbörande wille höörsamligen effter komma.

Pastor i Lijdt, wördigh och wällärde h:r Hans Klockhovius, sigh högeligen beswärade, öfwer een del af allmogen som treskas, och motwillige finnes uthgiöra fisk och fougel sampt annor tijonde, hwaröfwer resolverades: Att ländz och tolfmän skohla förplichtade wara förordna wissa upsyhnings män, öfwer hwar tijd, som ett noga inseende hafwa skohla, kyrkioherden intet ske härutinnan någon orätt, och sådant tilföllie efter sal. glorwördigst i åminnelse Konungh Gustavi Adolphi stadga gifwen i Örebro a:o1617, hwar efter wederbörande sigh rätta, så framt dhe willia undwika det straff som lagh och samma kongl. resolution innehåller och förmåår.

Såsom betygas med klara qvittantier af rytteriet hafwa efter sal. högwälborne grefwe Johan Oxenstiernas förordningh tilfyllest opburit 1670 åhrs fouragie af sine bönder, så at 1671 åhrs ränta borde wara aldeles ograverat, men igenom högwälborne herr öfwerste leutenantens h:r Carl Mörners order, ähr likwist af bönderne utfordrat, som wår allernådigste Konungs gifne resolution [*fol. 563v*] af dato Stockholm 6 junii 1671, 5 punct, allmogen derföre befriar; och rytteriet imponeras wederbörande det restitutera, men wille det icke godwilligen efterkomma. Fördenskuld remitteres denne twist och strijdigheet till wälborne h:r öfwerstens högwise omdöhme parterne emillan at decidera och afhielpa af hwad medel dhe resterandes löhner för 1671, må dem blifwa refunderat.

Ting 1672

Protokoll saknas.

Ur Svea hovrätts exekutorial 1 mars 1672 samt attest 4 april 1672

Källa: Utdraget ur hovrättens exekutorial samt Daniels Bertilssons attest om verkställd avrättning ingår bland flera liknande anteckningar i den renoverade domboken för Jämtland och Härjedalen 1673: Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3155 (Gävleb. län), fol. 762r, RA.

Extract af Kongl. hofrättens bref af den 1 martij a:o 1672.

En ransakningh och domb ifrån Lijth i Jemptelandh öfwer en trumpetare, barnfödd i Dahlarne och Lixan sochn, Jöns Persson be:d, hwilken med en knif skal hafua trumpetaren Petter Olofsson ifrån Wennerborgh ihielstuckit, och berättas dher med således wara tillgångit:

Den 29 septemb. sistledne lågo be:de trumpetare i sängh tillsammans uthi Österåssbyen, då har Jöns upkastat på Petters skiorta, hwar af någon oenigheet dem emillan yppades, som doch straxt bijlades. Natten der effter klädde Jöns af sigh, och lade sigh der effter i wästra stugan, men Petter tillijka medh twenne andra ryttare gingo bort i öster stugan, dijt och Jöns i skiortan och lårfordren straxt effterkom, widh Petter då upstegh och fick Jöns i axlarna, seijandes, wore det icke dhen affton som det ähr, skulle wij frästa hwar andra, swaradhe Jöns, Ja kanskee du frästar kleent, och stack honom der med i halssen och strupan afskaar, hwar effter han ähr straxt fast tagen, tillståendes alt således wara tillgångit, men bekänner att den

dräpne honom offta agerat och narrat, effter som han altid warit krakelisk, men dråparen sachtmodigh och stilla, som af inkombne ransaningh ähr till at see.

Resolutio: Jöns kan ifrån lifstraffet icke befrijas, uthan skahl androm öf:rdådigom till sky och warnagel halsshuggas.

På then Kongl. hofrättens wäg:r.

Schvantes Baneer

Arfvid Ifvarson Gyldenbringh

Execution öfwer denne Jöns Pedersson trumpetare förrättades uthi Lijth den 4 aprilis a:o 1672.

Daniel Bertilsson
m*anu* p*ropria*

Ting 21 mars 1673

Källa: Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3155 (Gävleb. län), fol. 676v–677v, RA.

Anno 1673 den 21 martij höltz laga tingh med allmogen i Lijdt, närwarandes cronones befallningsman, wälb:de Daniel Bertilson och nämbden.

Nils Olufson i Klösta,
Pehr Siulson i Bodhe,
Pehr Olufson i Kougsta,
Pehr Nilson i Nästgården,
Pehr Olufson i Åsen,
Daniel Nilson i Ottersgården,
Erich Olufson i Handogh,
Anders Olufson i Kallsta,
Nils Anderson i Österåsen,
Jöns Pehrson i Fölingh,
Ifwar Person i Lungre,
Jöns Månson i Söhre.

1. Ifwar Pehrsons hemman i Lungre, af 2 tunl:d kiöpt för 50 r.d. opbödz tridie gången, nästom frändom til återlösen.

2. Sal. Anders Olufsons hemman i Swidie och Häggienåås sochn, bestående af 3 tunl:d kiöpt för 56 r.d. opbödz andre gången.

3. Påhl Pehrsons hemman i Kallstad opbödz andre gången nästom frändom til återlössen.

4. Corporalen Nils Curij opbiuder andra gången Palleråås hemmanet han åboor, wederbörande til återlössen, emot sin anwände omkostnad.

5. Ländzman Jacob Jöranson uthlofwade in för rätten at tilställa kyrkiowärden i Föhlingh Pehr Larson i Tonäs een tunna 23 ¼ kanna korn, effter h. Eliæ Oldbergs zedel 4 d:r s.m:t tunnan, hwilket han kännes plichtigh til påskhälgen effterkomma.

6. Oluf Erichson i Skickia klagade, att ländzman Jacob Jöranson hafwer kallat sigh tiuf och skälm förorsakandes [*fol. 677r*] dher af, at när han begärde fortzlelöhn af Jacob Jöranson för det han förde hans kista ifrån Stugun til Näfwerstaden? Swarade, du haar fördt henne som een tiuf och skällm, hwilken nu sig rättar, wara af hastige modhe skedt, och nu bedes före, dy saakfältes han til 3 m:k s.m:t för hwartera efter 43 cap. ting.b. L.L.

7. Emedan som befinnes att Hendrich Olufson i Rösta och Enar Olufson fergman i Lijdt, hafwa niutit sina frijheetz åhr på Grähningen, dher opbrukat åker och optagit ett boställe. Altså uthlåfwade Hendrich Olufson för rätten å sin och Enar Olufsons wäg:r här effter åhrligen hwartera til Kongl. Maij:tt och cronan skatta för een half röök och ett tunland uthsäde, fördenskuld blifwa dhe befrijade her effter at erläggia huusmans skatten.

8. Samptelige allmogen i Lijdtz tingelagh insinuerade sin inlagu emot ländzman Jacob Jöranson och hans son Pehr Jacobson, dher uti dhe beskylla ländzman för olaga pantningar. Men rytteriet beklagas öfwer hafwa föröfwat hemgånger, wåld och råån, hwar til ländzman förgaf, hwarken han eller rytteriet wara til sådan förwijtelser citerade at swara, fördenskuld detta opskiötz til nästa laga tingh, då parterna med sin skiähl skohla å båda sidor sigh infinna.

Ländzman föregaf, at dher saken emillan honom och allmogen skal företagas, begärade han een uthäradz nämbd och iäfwade tolfften i Lijdtz tingelagh ej må sittia dommare utj sin egen saak. [*fol. 677v*]

9. Regementz qwartermestaren Johan Lankusk sigh præsenterade, begärandes at capetein leutnanpten wälb: Abraham Påfwehiellm må effter vndfångin citation sig swara till dhe besparingar han hafwer opburit för åhr 1671. Hwar til befallningsman swarade, hafwa honom dher om tiltalt och swarat, willia eij comparera effter regementz qwartermestaren på hanss vndfångne laga citation eij kom tilstädes at swara til dhe injurier han hafwer i hanss egit qwarter hoos Siul i Näset honom tilfogat, men för besparningen wille giöra redo före i höglofl. Kongl. krigz collegio.

Extraordinarie ting 1 och 2 december 1673

Källa: Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3155 (Gävleb. län), fol. 736–737v, RA.

Anno 1673 den 1 och 2 decembris, höltz extraordinarie laga tingh i Lijdt med allmogen dher sammestädes, närwarande cronones befallningman wälb:de Daniel Bertilson och wthärads tolf eedsworne nämbdemän ifrån Brunflo och Frösöön.

Joen Olufson i Fugelstad,	Pehr Person i Wagle,
Pehr Olufson i Rijse,	Anders Anderson i Stocke,
Fastr Jonson i Rossbohl	Swen Jonson i Knytta,
Mattz Person i Wamstad,	Nils Keelson i Bälsta,
Jöns Michelson i Onsahla,	Giöhl Olufson i Måhlsta,
Pehr Olufson i Fugelsta,	OlufOlufson i Bärge.

1. Tolfman Pehr Olufson i Kougsta klagade, at ländzman Jacob Jöranson hafwer förledin den 17 martij 1673, på Jempte marchnaden utij Wästerhuus sigh kallat tiuf, och wore wärd at een sådan skulle sittia i högsta [*fol. 736v*] galga, det fendricken Jonas Bachæus med sin uthgifne attest betygar i sin inlagu och bekänner sagdt, intet kiänner iagh een tiuf godh at sättia migh af tiensten, du måste först befrija tigh för den koppar kittel, du för laga tingh ähr berycktat före. Och emedan ingen kan öfwertyga Pehr Olufson hwarken kiöpt eller stulit någon kittel, ehuruwäl ländzman bekänner een swäntiänare Erich Månson warit hanss sagusman, som nu bortrymbder äre. Hwarföre Jacob Jöranson saakfältes till 12 m:k s.m:t

effter 12 cap. Konungs balk St*ads* L*agen* för sitt obewijslige tilmähle, och Pehr Olufson här före aldeles befrijes.

2. Tolfman Pehr Nilson i Nästgård klagade, at ländzman Jacob Jöranson hafwer sigh öfwerfallit med skamblige ord och kallat sigh skellm, liugare och bedragare, hwartill ländzman nekar, sina ord eij wara så fälte, fördenskuld witnen examinerades. Hans Nilson i Bryngie effter aflagd eed witnade, at ländzman Jacob Jöransson hafwer hoos Pål Nilsson i Siöre sagdt til Pehr Nilsson, du ähre den största skellm i heela tingelaget, såsom och för lögnare och bedragare, då Pehr Nilsson hafwer swarat, det skal du wara, in till dess du bewijser migh för lagh och rätt, flytandes dheras träta af fouragie, at Pehr Nilsson hafwer först det vtgifwit och sedan klagat. Det samma witnade Pehr Erichsson i Siöhr och Oluf Hälliesson i Kläppe och Påhl Nilsson. Denne Pehr Nilsson som måhlsägare ähr, för rätten beder för ländzman och gifwer honom effter, aldenstund det war skedt i dryckesmåhl och af hastige modhe.

Hwarföre rätten detta ährendet öfwerlade och [*fol. 737r*] skiähligt funno at ländzman pliktar 12 m:k s.m:t för det han haar kallat honom skälm effter 12 cap. Konungs b. St.L. och 2:ne resor 3 m:k effter 43 cap. och 20 Ting:b. L.L.

3. Ländzman i Lijdtz giäldh, wälförståndigh Jacob Jöranson klageligen sigh beswärade öfwer samptelige allmogens mootwillia och utj een deel stora olydno dher sammestädes, som dhe i tu åhr och nyligen hafwa understått sigh at föröfwa, såsom och andra beskyllningar, lijka som han hafwer dhem med åthskillige utgiffter graverat, fördenskuld dhem låtit lagligen citera. Men aldenstundh försambligen, såsom klagande part sigh anstälte, blef dheras beswärs puncter först examinerade och funnes aff dhet wärde emot länssmanss nöjiachtige förklaringh, att ingen orätt war dhem skedt, uthan ländzman utj alt sitt förehafwande lefwat effter hanss exell:s högwälborne h:r gouverneurens h:r Carl Sparres och befallningsmans wäl:tt Daniel Bertilssons ordre och befallningar. När tolfmän med gemene man det förnummo, wore dee gerna til för förlijkningh och wänskap benägne, som och dhem effter den 23 punkten af rättegångs processen blef effterlåtit, aldenstund sådant missförståndh af andras instigerande war dhem emillan opkommit; insinuerade och länssman emot gemene man sin klagomåhl af större wicht och wärde, än dheras emot honom, om dhe lagligen skulle hafwa swarat till hwar saak om sigh.

Men saken således blifwit föreenat, och componerat, att hwilken som sigh emot den andra med någon oroligheet eller onödigt klander förbryter her effter eller det förriga påyrkiar, wid wijte effter Kongl. resolution och stadga för ländzman 20 d:r s.m:t, om han det giör, och församblingen [*fol. 737v*] 40 d:r s.m:t om dhe sådant olagligen förordsaka, dock böhra dhe gå ländzman tilhanda med all hörsamheet och lydno, utj det han hafwer på cronones wäg:r att säija, biuda och befalla, bewijsandes honom och all den respect och wyrdnat, som embetet fordrar och kräfwer, och han dher emot skal finnas höfligh och beskiedeligh emot hwar och een, dåck utj alt observerandes cronans jus och dess interesse, alt effter laga process, detta wid straff tilgiörande, hwilket wederbörande sigh å båda sidor hörsamblingen effterrätta.

Extraordinarie ting 3 och 4 december 1673

Källa: Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3156 (Gävleb. län), fol. 797v–799v, RA. Bilagor som nämns i texten (Lit. A och B) saknas.

Anno 1673 d. 3 och 4 decembris höltz extra ordinarie laga tingh i Lijdt med allmogen dher sammestädes, närwarandes uth häradtz edsworne nämndemän ifrån Brundfloo och Frössöön.

Brundfloo	Frössöön
Joen Olufson i Fugelsta	Pähr Persson i Wagle
Pehr Olufsson i Rijse	Anders Andersson i Stocke
Faste Jonnsson i Rossbohl	Swen Keelsson i Knytta
Mattz Pehrsson i Wamsta	Nils Keelsson i Belsta
Jöns Michelsson i Onsahla	Giöhl Olufsson i Måhlsta
Pehr Olufsson i Fugelsta	Oluf Olufsson i Bärge

Effter förgången laga citation war allmogen samptligen tilstädes, då i alles närwaro oplästes och publicerades Hanss Maij:ttz wår allernådigste Konungs remissorial de dato 12 decembris a:o 1672 til hans exell:s gouverneuren höghwälb:ne h:r Carl Sparre sampt öfwersten wälb:e h:r Andreas Plantingh, af innehåld til vnderdåhnig höörsamheet och effterfölgd een opartijsk ransakningh uthj ofwanbe:te hanss excell:s sampt öfwerstens närwahro anställas måtte, emillan allmogen i Lijdtz giäld kiärande, och leutnampten Lorentz Wandhschier, dher emot swarande. Men såsom hanss excell:tz gouverneuren för serdeles skiählige orsaker i egen persohn eij kunna wara tilstädes hafwer h:s excell:tz fördenskuld beordrat och resolverat d 27 julij 1673, det iagh vnder wälb:ne h:r öfwerstens præsidio skulle samma deras opwuxne twistige actioner effter ämbetes och eedz plicht optaga, noga examinera, ransaka och skiähr skåda hwarss och enns skiähl och klagomåhl som hwar och een af desse strijdige parter kunna hafwa emot hwar annan att framtee och prætendera. [*fol. 798r*]

Men allmogen ville intet undergå någon ransaakningh, mycket mindre sigh beqwämma att saken låta komma till examen och förhöör, ehuruwäl dhe som offtast alfwarligen förmantes med försäkrande dhem skulle wederfaras hwad Sweriges lagh och Kongl. försäkringar lijkmätigt wore; Såsom och wille allmogen föra sigh til sinnes, hwad åhåga och försårgh wår allernådigste öfwerheet drager för alla sina undersåtare och gerna seer och förnimmer hwars och eenss trefnad och wälfärd i gemeen; fördenskuld icke lijder något olagligit, een eller annan må tilfogas, uthan will sådant af Kongl. wälde, macht och myndigheet hämbna och förekommea; sådant blef dhem med flijt i 2:ne dagar förhållit. Men oachtadt alt detta, omsider eij annat till denna proposition swarat, än dhe wille hålla sigh wid sin fullmächtigh, capitein leutnampten wälb. Abraham Påfwenhielm, elliest wore han af dhem bedragin. Fördenskuld tilspordes samptl. gemene man, många gånger, om dhe eij wille mehra achta och wörda wår aller nådigste Konunghz gifne resolution och nådigste befallningh, än Påfwenhiellms anslagh och inrådande, som han egen willigen på åthskillige rum och ställen hafwer föröfwadt igenom allmogens sammankompst och stämbningh, uthan någon landzbetientes, såsom och cronones ländzmans dher sammastedes weetskap och willia, uthan warit hembligen tilhopa, under tijden uthi hanss egit qwarter Nääs 1/2 mijhl ifrån kyrckian och stundom prästegården men aldrigh i sochnstugan.

Rätten tilfrågade gemene man, hwilke orsaker mäst haar dhem beweekt att klaga? Swarade allmogen i Lijdtz [*fol. 798v*] tingelagh att dhe aldrigh hafwa sådant angifwit som supplication till hanss Kongl. Maij:tt innehåller, uthan det samptl. bekänna capitein leutnampten wälb. Abraham Påfwehiellm hafwer heela handelen skrifwa låtit och inför h:s Kongl. Maij:tt angifwit, och allmogen försäkradt skulle ståå och swara för alt efftertaal, och til ofwanbe:de klagomåhl, hwarken wille allmogen eller kunne någontingh at tahla eller swara, uthan eenhälleligen swarade med een mun, alla sina documenter öfwerlefwerert sin fullmächtigh, dher

med dhe wille stadigt förblifwa som deras skrifft under giäldzens sigill nogsampt betygar; Lit. A.

Siul Nilsson i Näset, allmogens fullmächtigh a:o 1672 sigh sålunda förklarar, uti ingen måtto hafwer för sin persohn att klaga på leutnampten Lorentz Wandschier, eller hanss underhafwande af rytteriet, uthan allmogen hafwa honom fullmächtigat under sina nampn och boomärckien. Oppå rättens tilfrågan swarade Siul Nilsson att tolfman Erich Peersson i Huusåsen hafwer skrifwit be:te fullmackt på sochnens wäg:r, Erich Persson föregifwer hafwa skrifwit be:te fullmackt dock effter capitein leutnamptz wälb. Abraham Påfwehiellms concept.

Huru sochnsignetet blef uttagit uhr sochnkistan, berättade ländzman Jacob Jöransson att allmogen hafwa den 28 julij 1672, om een söndagh skickadt 2:ne tolfmän, Pehr Nilsson i Nästgården och Ifwar Pehrsson i Lungre, til ländzman at begära nyckelen til sochnekistan, men ländzman dhem wägrade utfå sochnsignetet förr än kyrckioheerden skulle heemkomma och fingo [*fol. 799r*] höra allmogens beswähr, och effter dhe eij bekommo nyckelen, så hafwa dhe tagit kistan uhr kyrckian och den burit i sochnstugun och tolfmans Pehr Olufssons son i Kougsta, Oluf Persson hafwer ifrån brutit låset och uttagit signetet, det burit til capitein leutnamptz Påfwenhielms qwarter hoes Siul Nilsson i Näset och sina beswärs puncter således dher förseglat och bekräfftadt.

Alt sedan signete warit i prästegården hoos kyrckioheerden h:r Hans Claudj Klockhovius, hwilken ähr kommin ifrån Norrige och barnfödd i staden Bärn, och icke til datum blifwit bewarat sedan det wåldsambligen blef uttagit, som 1668 åhrs rijkzdagz bijafskeed förmåår, derföre blifwit andra gången nu för tijden missbrukat af gemehne man och capitein leutnampten, emädan ransakningen påstod och tingh hölltz, och sådant alt skedt ähr i prästegården, dher capitein leutnampten hade sitt tilhåld, det dhe tilstodo och sielfwa bekände hafwa och förseglat sidste honom gifne fullmacht, som capitein leutnampten för tijden med sigh hafwer, dess innehåld ingen wille oppenbara ehuruwäl dher effter noga ransakades, icke heller sade sigh hafwa någon copia.

Capiteinleutnampten Påfwenhielm hafwer allmogen persuaderat öfwerskicka til wälb:ne h:r öfwersten några frågepuncter, Lit. B, som han sielf hafwer conciperat, blef dher om eij mehra ransakat, än färgekarlarne aldeles neka wara för budne föra någon Lijdtz boo, hwilket dhe eedeligen wille betyga. Dock allmogen uthi detta som alt annat mycket ähr förledd och i stoort missförstånd kombne, dy fordras wisserligen til sådant olaga procedere een behörigh correction til att tydeligen förekomma dhe skadeligare consequentier som elliest syhnes willia påföllia [*fol. 799v*] af slijka irrningar, effter såsom allmogen mehra lijther een ond rådhgifware, än som högsta öfwerhetennes nådigste resolution och andra hällsosamma förmahningar.

1670 åhrs fouragie anbelangande som länge ähr omtwistadt hafwer hanss excell:tz gouverneuren höghwälborne h:r Carl Sparre den 3 martij 1673 emillan här warande cavalleriet och dher öfwer klagande allmogen giordt ett full kombligt sluut, hwar effter bäggie dhe här till strijdige parter sigh rätta skohla, och skeer dher med wederbörande ett godt nöije och satisfaction, så frampt dhe kunde reqviescera och eij lijta onda uthtydare, som dy wärr, här til händt och skedt ähr. Men dhe af 2:ne ryttare (bonden Jon Hansson i Kohrsta) tilfogade iniurier ähro lagligen afdömbde, och derföre saakfälte att plichta för begångit edzöris brått den saken blef insinuerat i rätten a:o 1671 som smma åhrs domboken i högl. Kongl. håfrätten inlefwereradt nogsampt betygar. Altså eij nödigt warit wår allernådigste öfwerheet med sådant tingz ährende beswära.

Eij heller skall någon ståndz persohn eller allmogh hafwa orsaak sigh beklaga, att när saken blifwer lagligen angifwen dhe då här in loco effter förgångin ransakan niuta hwad Gudz och Sweriges lagh förmåår, hwilket dhe eenhälleligen tilståå och bekänna. Således wara passerat som ofwanbemält ähr betygar häradzhöfdings domb i wärio hafwande. Actum ut supra.

Ting 4 december 1673

Källa: Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3155 (Gävleb. län), fol. 737v–740v, RA.

Anno 1673 den 4 decembris, höltz laga tingh med allmogen af Lijdtz tingelagh, närwarandes cronones befallningsman wälb:de Daniel Bertilsson och desse edsworne nämbdemän.

Nils Olufsson i Klösta,	Erich Olufsson i Handog,
Pehr Nilsson i Nästgård,	Pehr Siulsson i Bodhe,
Pehr Olufsson i Kogsta,	Anders Olufsson i Kallstad,
Jöns Månsson i Söhre,	Pehr Olufsson i Åsen,
Jöns Persson i Slätten,	Ifwar Persson i Lungre,
Erich Persson i Huusåsen,	Nils Andersson i Österåsen.

1. Karin Persdotter i Lungre bekänner sigh hafwa hafft lägersmåhl med dragon Oluf Persson förledin pingeshälgd 1672 och midsommarstijden dher effter, och aflat tilhopa barn, hwilket föddes förledin 12 martij 1673. Här til nekar Oluf Pedersson aldeles, någon barnafader til hennes barn wara, uthan det allenast tilståår legat i sängh med henne, och såsom Oluf Persson hafwer bekändt för wördige prästerskapet haft olofligit omgängie med Karin, men [*fol. 738r*] nekar wara barnafadren, jcke heller sielf någon will eller kan nampngifwa. Altså saakfältes han till 40 m:k s.m:t effter 3 cap. gifft. b. och Karin til 20 m:k s.m:t effter högl. Kongl. håfrättens resolution och försöria barnet med bägges deras omwårdnad effter 18 cap. ärfd. b. L.L.

2. Ryttaren Nils Gettingh bekänner sigh hafwa haft lägersmåhl med Karin Perssdotter i Wästeråsen och aflat tilhopa barn, hwilket föddes för 14 dagar sedan. Denne ryttare Nils Gettingh hafwer tilförne a:o 1663 belägrat kohnan Märit Erichsdotter i Kogsta, och derföre effter wahnligh praxin plichtade 3 m:k s.m:t. Så emedan gerningen ähr bekänd, dy saakfältes Nils Gettingh til 40 m:k s.m:t, effter 3 cap. gifft. b. men effter högl. Kongl. hofrättens resolution fördubblas bötterne til 80 m:k s.m:t, effter det ähr andra gången, och Karin Perssdotter til 20 m:k s.m:t försöriandes bägge barnet effter lagh och 18 cap. ärfd. b L.L.

3. Ryttarens Ingill Jonssons och Gummund Jonssons hemman i Handogh af 2 tunl:d opbödz första gången.

4. Erichssons hemman i Kogsta opbödz tridie gången, kiöpt af rätte bördemännene.

5. Gummund Pederssons hemman 2 t.l i Landgården opbödz första gången, kiöpt af Jöns Andersson.

6. Sal. Anders Olufssons änkia i Swidie, h. Karin Simonsdotter, opbiuder sitt hemman tridie gången, men klandras af Lars Olufsson som tilbiuder sig sin sal. moders jord willia inlösa. Hwar öfwer resol*wera*des att penningarna skohla effter mätismanna ordom wara uthlefwererade til torsdagen för midfasto sundagh. [*fol. 738v*]

7. Regementz qwartermestaren Johannes Lankusk beklagade, det allmogen eij effter häradzhöfdingens stembnings zedel af den 19 octobris 1673 hafwa comparerat att wijsa sine qvittantier på 1671, 1672 och 1673 åhrs wthlagor, hwarigenom han kunne erfara af hwilka capitein leutnampten wälb. Abraham Påfwehielm 1671 åhrs besparningh opburit hafwer eller och intet, aldenstund han nu effter Kongl. krigs collegij citation resefärdig ähr, och til datum ingen reckningh kunnat sluta för hans motwilligheet skuld, hwarken med bönderna eller med

capitein leutnmpten. Hwarföre för dheras tresko och olydno saakfältes effterskrefne til hwar sine 3 m:k s.m:t effter 33 cap. ting:b L.L. som specification på 25 persohner innehåller;

Nembl. Siul Nilsson i Näset, Nils Olufsson i Klösta, Påhl Larsson, Jöns Olufson i Prijsgårdh, Oluf Erichsson, Daniel Nilsson, Swen Andersson i Ringsta, Per Olufsson i Lungre, Oluf Larsson i Jonsgårdh, h. Karin i Swidie, Nils Erichsson i Storgård, Oluf Jonsson i Backegårdh, Pehr Jngebrechtsson i Nygårdh, Lars Olufsson i Gunggård, Pehr Jonsson i Stafzgårdh, Grötom Pehr Steensson, Per Persson i Husom, Märet Olufsson i Häggiestad, Pehr Andersson, Hemmin Giselson, Lars Jönsson, Erich Eskielsson, Oluf Nilsson, Erich Nilsson och Anders Olufsson, á 3 m:k, belöper 75 m:k s.m:t.

8. Förordnades 3 opartijske män å hwartera sidan, som skohla ransaka emillan Huse och Grötoms man, å den ena sidan, och Lars Salomomsson i Bye, om ett qwarnställe och fiskie, jempte några slotter på hwarss ägor dhe belägne äre, och fångas kunna, gifwandes rätten all god underrättelse. [*fol. 739r*]

9. Märit Påhlsdotter i Bye, angifwes hafwa vnder ächtenskapz låfwen haft lägermåhl med Carl Hindrichsson i Rösta, som förrester ähr til Stockholm och förmodas komma tilbaka i landet igen, opskiötz fördenskuld ährendet til nästa laga tingh.

10. H. Elizabet Bengtzdotter klagade, det ryttaren Nils Persson haar åtkskillige gånger föröfwadt injurier och slagsmåhl, men kunde sådant intet med witnen bewijsa, dy pålades henne skaffa dhem tilstädes, näste laga tingh.

11. Cronones ländzman angifwer, det Nils Önnesson i Nästgården ähr kommin i roop och rykte af Oluf Erichsson i Brewågh, som skulle han hafwa stulit 2 jernstörar på kyndersmesse marcknad 1671, af Jöns Erichsson i Skogh, ifrån Lillherrdahl sochn, hwilket Nils Önnesson bekänner hafwa föröfwadt, och be:te jernstörar stuhlit, dy effter Kongl. Maij:ttz strafordningh saakfältes han til 3 dubbla bötter, nembl. 3 d:r sölf m:tt.

12. Hemming Persson Smista, saakfältes til 3 m:k s.m:t effter 33 cap. ting.b. för stembnings föracht, at swara för det han ogistat korn i kyrckioherberget infördt hafwer.

13. Effter Kongl. Maij:ttz executions stadgas 26 punct förordnades opsyhnings män af Lijdt sochn, nembl. Arfwed Erichsson Krokzgårdh, Erich Persson i Korsta, Oluf Olufsson i Handogh, Lars Biörnsson i Åssmundzgården, af Häggienåås sochn, Hindrich Nilsson i Österåsen, Lars Olufsson i Gånggård, Oluf Helliesson i Kleppe för Kyrckåås sochn, hwilka aflade sin embetes eedh, [*fol. 739v*] granneligen opspana och rättrådeligen til känna gifwa hwad hwar och een sigh för bryter emot lagh och Kongl. ordningar.

Pehr Olufsson i Nyland tilsattes för Föhling sochn, som nu hafwer hemgåt, hwilket tolfman Jöns Persson skal honom til känna gifwa, och å nästa laga tingh sin eedh aflägga.

14. Gummund Mårtensson i Tuhn, och Mårten Persson i Backen som hafwa hyst een hoop löst partie, skohla stämmas til näste laga tingh, effter dhe nu eij ähre tilstädes.

15. Österååsmännene 13 st. beswärade sigh öfwer Pehr Steenson i Grötom och Pehr Persson i Huse i Häggienåås sochn, som hafwer uthom laga domb och alla bolagsmäns låf och minne opsatt ett fäboställe ytterst utj alles deras afradzland kringh om slotten, dher af boskapen hafwa åhrligen åhrs giordt skada, hwarföre til föllie af Sweriges lagh, 32 och 17 cap. bygg:b. L.L. skohla dhe plichta hwartera 3 m:k s.m:t och hafwj förgiort sitt arfwode, och fäbodarne vthrijfwa som dhe kringh om slotten opsatt hafwa. Och slottemyrorna utj heela afradzlandet

skohla dhe proportionalier effter taxan deela, nyttia och bruka, men för den skada dhe til 26 golfslätter effter Pher Jonssons, Jöns Perssons och Erich Mårtenssons eedsafläggiande med creatur förtrampat och deels opäta låtit, så erkännes dhe förplichtade at refundera för hwart starlass med 4 öre s.m:t belöper 3 d:r sölfm:t.

16. Erich Jonsson i Brynie saakfältes til 3 m:k s.m:t för stembnings försittiande, at swara Hans Nilsson i Brynie för giord åwärckan. [*fol. 740r*]

17. Corporalen Nils Curij opbiuder Pallerååshemmanet andre gången, nästom frändom til åter lössn.

18. Lijdtz giäldz allmoge, som eij hafwa bygdt sin wägh på Jemptskogen, eij heller igenom tingelaget, oachtandes dhe å laga tingen tilförne warnade ähre, men sådant eij effter kommit. Hwarföre opå Kongl. Maij:ttz nådige behagh, til een åthwarningh saakfältes heela tingelaget til 40 m:k s.m:t effter 3 cap. bygg.b. och sökie dhe sin man, Swen Nilsson i Bräcke igen, om Jemptskogs wägen, det bäst dhe gitta, som hafwer 1/2 ort af hwar röök i tingelaget opburit för wägens byggiande; och dher dhe öfwer heela tingelaget hwartera plichta 3 m:k s.m:t.

19. Drängen Hemming Persson som hafwer belägrat pigan Annika Hansdotter vnder ächtenskapz låfwen, hwilken han och nu tager til ächta. Effter som han nu andra resan igen kommer, och til förne een kohna belägrat, dock derföre lagligen plichtat, borde boten fördubblas effter Kongl. håfrättens resolution till 80 m:k s.m:t, men aldenstund han tager henne til ächta, fördenskuld på höga öfwerheetens nådige behagh och i anseende til prästerskapetz och församblingens förböhn, förskones med 20 m:k s.m:t.

20. Efftersåsom saken hafwer imedlertijd warit anhängig hoos hans Maij:tt wår aller nådigste Konungh, om det twistiga rytterietz fouragie, som hafwer warit emillan cavalleriet och allmogen allena i Lijdtz giäld här i Jemptelandh, och dhe 2:ne ryttare fördenskuld begärat [*fol. 740v*] skåtzmåhl, förmehnandes sigh kunna något igenom sin leutnampt Lorentz Wandschier hoos Kongl. Maij:tt i all vnderdånigheet, winna een annan resolution, än dher om tilförne war gifwit, men eij förmådt. Och såsom detta ährende, eij kunde tåhla längre dilation, vthan saken måtte gå in rem iudicatem.

Hwarföre af tingsrätten desse 2:ne ryttares, Pehr Jonssons och Jacob Börssons wåldsamblige förhållande emot bonden Jon Hansson i Kohrsta efter noga ransakan och öfwerwägande, som för bemält ähr, kunne dhe eij befrijas för edzöres brott, uthan effter 3 och 35 cap. edzöris b. L.L. dömmes til at vndergå det straff som lagen innehåller. Men dhe sielfwa sampt måhlsman och nämbden vnderdånigst i all som största ödmiukheet bidia, dhem kunde wederfaras nådh, och icke högsta rätt, emedan dhe föregifwer hafwa af oförstånd kommit i een sådan olycka. Altså denne ransakningh och doom, utj all vnderdånigheet til den höglofl. Kongl. håfrättens högwijse widare resolution och omdöhme remitteres.

Ting 24 januari 1674

Källa: Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3156 (Gävleb. län), fol. 736v–738r, RA.

Anno 1674 den 24 januarij höltz laga ting i Lijdt med allmogen dher samma städes närwarandes cronones befallningsman wäl:tt Daniel Bertilsson med tolf edsworne nämbdemän.

Nils Olufsson i Klösta	Erich Olufsson i Handogh
Pähr Olufsson i Kougsta	Pehr Siulsson i Bodhe
Pehr Olufsson på Åsen	Anders Olufsson i Kallstad
Jöns Månsson i Siöre	Pehr Nilsson i Nästgården
Ifwar Pährsson i Lungre	Erich Pehrsson i Huusåsen
Nils Andersson i Österåsen	Jöns Pedersson

1. Befallningzmannen wäl:tt Daniel Bertilsson anklagade cronones länssman Jacob Jöransson det han eij i rättan tijdh hafwer lefwererat tijonde längden ifrån sigh, af hwilken försummelse cronones reckningar eij kunna förfärdigas, hwarföre saakfältes för tre[d]sko effter det 30 cap. tingm. b. L.L 3 m:k s.m:tt. [*fol. 737r*]

2. Emillan Offerdahls boerne och Landöös byemän å den ena sidan, och Föhlings boerne å den andra, ähr opkommin een twist angående fiskiewattnet uthi een siöö Gysen be:d. Nämbden effter noga betänckiande funno skiähligt att bäggie parterne igenom opartijske män skohla mätha och snöhra hwilken there bohlbyn ähr närmare samma siöö belägin, såsom och nästa tingh tilsee kunna förskaffa sigh gambla troowärdige witnen som dheras strijdigheet i denna saken åthskillia kunna, hwar och icke remitteras detta ährende til laga syyn effter det 26 cap. bygg. b. L.L.

3. Hemmingh Pehrsson in för sittande rätten och uti prästerskapetz närwaro med handsträckningh låfwade taga Anna Hansdotter till ächta, som han hafwer aflat barn medh.

4. Oluf Bengtsson i Söhre kiärade til ländzman Jacob Jöranson och dragoun Oluf Påhlsson det dheras hästar hafwa drifwit hanss stood så länge at hon dheraf hafwer död luthit. Nämbden resolverade at bäggie effter det 46 cap. bygg. b. L.L skohla betahla halfwa skadan nembl. 3⅓ d:r sölf.m:t löper på hwartera 1⅔ d:r sölf.m:t.

5. Nämbden wärderade 2 skyhlar rogh som ryttaren Pähr Perssons häst opätit hafwer för wällärde h:r Pehr Klockhovio för een ort skyhlen. Hwilka 2 ortr bem:te Pehr Pehrsson pålades wällärde h:r Pehr att betahla.

6. Österåås boerne blefwo tilsagde at swara Kougsta boerne näste laga tingh til den deelo som dhe hafwa sin emillan uti skogs slott och ängiar. [*fol. 737v*]

7. Leutnampten edle och manhafftigh Lorentz Wandschier opböd Oluf Olufssons odelsjord i Söhre som honom opdragit ähr af sal. fiscalen Johan Huss, andra gången.

8. Corporalen til häst, manhafftig Nils Curij opbiuder hustru Brita Bengtzdotters med sine bröders hemman Palleråsen tridie gången.

9. Oluf Pehrsson i Prijssgårdh beswärade sigh öfwer sina grannar Jöns i Prijsgård och Oluf Erichsson i Vttersgård det han eij fåår wara i lagh med dhem utij älgs-wåhn giörande. Tolfman Anders Olufsson i Kallsta sampt Oluf Jonsson i Ringsta effter aflagdan eed witnade, det bäggie parterne hafwa warit eense, och fördenskuld effter begäran af cronones länssman

skrifftat skogen och wåhnorne dhem emillan och igenom lottkastande hwar sin 1/3 deel bekommit dher wid det förblifwa skall effter det 32 cap. bygg. b. L.L.

10. Daniel Jöransson i Höllie och Lijdtz sochn kiärade till Nills Jonsson om den hemmans handel som dhem emillan hafwer warit. Och såsom effter noga ransaakningh befanss intet något laga kiöp med witne och winn wara oprättat, mycket mindre någon gångh opbudit. Fördenskuld rätten sin mehningh afsade, såsom och dömbde att Daniel Jöransson sin hustrus jord och stiufbarns bördh igien tilträder effter det 1 och 14 cap. jord. b. L.L. Såsom och det brandstodh för huusen i gården ähr tillagdt.

Emädan Nils Jonsson igenom wådheld i dhe 2 åhren han hemmet åbodde hafwer låtit honom opbrännas och [*fol. 738r*] när så skeer böhr han niuta sina uthlagde penningar dhe 20 r.d:r såsom och blifwa wedergullin för det han bygdt hafwer effter mätismanna ordom, dock så förståendes att Daniel Jöransson blifwa för den skada igenom wådeld skedd ähr, först refunderat.

Extraordinarie ting 14 maj 1674

Källa: Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3156 (Gävleb. län), fol. 746v–749r, RA.

Anno 1674 den 14 maij höltz extra ordinarie tingh och ransaakningh i Lijdt öfwer någon begångin tiufnad. Närwarandes i cronones befallningsmanss wäl:tt Daniel Bertilssons ställe, wälförståndigh Jacob Jacobsson och desse eedsworne nämbdemän.

Nills Olufsson i Klösta	Erich Olufsson i Handogh
Pehr Olufsson i Kougsta	Pehr Siulsson i Bodhe
Erich Pehrsson i Huusåsen	Anders Olufsson i Kalsta
Jöns Månsson i Söhre	Pehr Nillsson i Nästgården
Pehr Jonsson i Stafzgården	Ifwar Persson i Lungre
Erich Pehrsson i Böhle	Jöns Persson i Slätten

Dato, klagade Pehr Pehrsson i Moo at tiufwar hafwa för 3 weckor sedan, opbrutit hanss herbergs dörr och dher bortstuhlit något sädes korn, som han eij förwist kan wetta huru mycket det war, hwilket dragoun Erich Mårtensson under wälb:ne h:r öfwerstens compagnie, födder i Sörmanland, Råhna härade och Rixa [*dvs. Ripsa*] sochn och Gäddsätter, 20 åhr g:l bekänner tillika medh färgekarlens son, Nils Enarsson hafwa föröfwadt och tilhopa uthtagit 1 ½ span korn som dhe bäggie för rätten tilstå och bekänna.

Erich Mårtensson smed sigh beklagar det han ähr bedragin af färgekarlens son Nils Enarsson i Lijdtz Färgesundet i det han först hafwer kommit till sigh uthi qwarter i Kougsta 3 weckor för påsk och begärat han skulle hielpa sigh smida, dijt han sigh begaf och der arbetade i några dagar. Men när som mathen begynte tryta gaf han honom det [*fol. 747r*] orådet att dhe skulle föllias til sin frände Pehr Persson i Moo att få sigh något korn uthi hanss herberge dijt dhe och gingo och 1 ½ span korn bortstulit dher af dhe hafwa giordt sigh dricka aff. Men Per Persson förmehnar, det dhe hafwa stuhlit mehra hwilket han dock icke kan så grant saakna och wist angifwa. Be:te korn ähr wärderat för 2 d:r s.m:t blifwer treedubbelt 6 d:r s.m:t.

2. Sedan hafwer Nils Enarsson gifwit honom anleedningh att gå til prästegården och uti wördige kyrckioheerdens stall bortstiähla een jernstångh som lågh på stallskullan, dijt Erich sigh befgaf men fann allenast een yxa, den han togh med sigh och 2:ne skiortor som hängde på hagan at torkas, een grann och een grof, hwilke han heembaar, dhe Nils hafwer emottagit så wäl som yxan, hwilke ähre wärderade för 2 d:r s.m:t blifwer treedubbelt 6 d:r s.m:t.

3. Erich Mårtensson bekänner och, det han hafwer effter Nils Enarssons hustrus begäran rodt om affton till Brewågh hoos Lars Nilsson, at dher stiähla något garn som hängde uthe på gården, det han eij giorde uthan bortstaal i förstugun een jernstångh af 2 *pund* som tilhörde ryttaren Ingil Jonsson och rodde tilbaka till Färghsundet, den han i smidian i hoopslogh och sedan burit till Häggienåås dher han dhem i skogen haar förwarat hwilken ähr wärderat för 2 d:r s.m:t, blifwer treedubbelt 6 d:r s.m:t.

4. Klagade ryttaren Nils Pehrsson Swahn at dragounerne Erich Mårtensson, Simon Jacobsson finne och Biörn Trohnsson hafwa förledin 1 maij, natten emot löhrdagen stulit af sigh uhr sin stugu nembl. [*fol. 747v*]

1 kyller god för	28 d.
1 par älgshudz böxor	9 d.
1 kiortel af rödt blomerat saijn	17 d.
Penningar uti böx fickan och andra små saker uti fänster för	2 d.
s.m:tt	56 d.

Denne tiufnad bekänner Erich Mårtensson tillika med dhee andra hafwa stulit och alla warit områdh, Simon hafwer tagit op knifwen och skurit af luuk bandet och slept lukan neder. Men Erich uttagit fänstret och inkrupit effter kläderna, dhem tagit och burit til skogs at förwaras, sedan lupit tilbaka til Färgstaden dher Nils Enarssons hustru hafwer stält för dhem färgian som dhe rodde öfwer medh. Men Biörn skildes straxt ifrån dhe andra och omsider effter kom och ropade effter bååt, med hwilken Nilsses hustru Ingrid Olufzdotter hafwer rodt effter Biörn som han fuller nu nekar till, men dhe andra henne öfwertygade. När dhe kommo til gårdz i Färgstaden hafwer Nils Enarssons hustru h. Ingrid Olufzdotter dhem hyst uti sitt herberge och fått dhenn nyckelen, dijt burit kläder dher Simon och Biörn hafwa legat och skutit dörren till medan folket hafwa gått i kyrkian, och emot Gudztiensten war ändat hafwer h. Ingrid dhem kungiordt och tillsagdt skulle gå dher ifrån i skogen och giöma sigh undan medan kyrkiofolket gingo om, dhet dhe och giorde. Imedlertijdh hafwer h. Ingridz man Nils Enarsson hemkommit ifrån Gränningen och gått till dhem ofwan för Färgstaden dher dhe tilhöllo i skogen då förbannade han dhem, hwarföre dhe öfwergåfwo kläderna, och icke togo dhem med sigh, och i skullen warit blå, som i nu hwijta ähr.

Altså öfwertalade han Simon och Biörn att resa effter kläderna och byta sin emillan, gaf så dhem een skåhl öhl den [*fol. 748r*] dhe uthdrucko. Biörn rådde föråth och Simon effter öfwer älfwen och sedan gingo opp till Häggenåås effter kläderna. När dhe kommo tilbaka hafwer ryttaren Måns Kåhre fått spaning på, och giömbdt bort åhrerna, togo dhe så bräderna i båthen och rodde öfwer. När Nils förnam at ägaren hafwer fått kundskap, då wägrade han sigh något befatta med kläderna, uthan Erich Mårtensson emottogh kyllern, Biörn böxorna och Simon kiortelen, som dhe sielfwe tilstå och bekänna. Ofwan be:te tiufnad ähr wärderat för 56 d:r, blifwer tredubbelt 168 d:r sölf:rmynt.

Simon berättar, at Nils Enarssons hustru Ingrid Olufsdotter, hafwer tillika med sin man sigh intalat, at dher dhe något öfwerkomma, skulle han med Biörn bära till sigh, så wille dhe giöma åth dhem och dhe skulle få sitt logemente och tilhåld dher uti herberget, fölgdes så

opföre backen och stego på een stoor steen och wiste dhem herbergen dher dhe skulle stiähla, nämbl. hoos Siul Nilsson i Näset, Påhl Larsson i Klösta, Erich Pehrsson i Kohrsta, dher korn och maatwahror funnos i förrådh, såsom och gifwit Simon och Biörn anleedningh at gå til Jöns Månsson i Åskott och dher bortstiähla 2:ne fläsk-sidor, hwilke hängde op wid herbergs taket, det han haar fått underrättelse af sin swärfader Oluf i Skickia, som dher något tilförne haar kiöpt een tunna korn. När dhe wore på wägen tijt, hafwa ryttare tagit dhem fast i Hahlåsen och fingo eij sitt opsåth fullborda. Nils Enarsson omsider tilståår och bekänner at hanss sambtaal och rådslag hafwer warit med Simon och Biörn, at alt hwad dhe stiähla skulle han giöma och wara lijka deelachtigh med dhem.

Ryttaren Måns Kåhre hwilken hafwa achtadt på desse tiufwar då dhe skulle komma tilbaka berättade att när han kom roendes på älfwen hafwer Nils mött honom, beklagandes det tiufwar hafwa stuhlit sigh och [*fol. 748v*] opbrutit dörren ifrån herberget dher med han skulle eenskylla sigh eij warit i rådh. Erich Mårtensson, Simon och Biörn yterligare tilstå, aldrigh hafwa burit ryttarens Nils Pehrssons kläder ifrån Häggienåås dher icke Nils Enarsson hafwer dhem öfwertahlat och inrådt dhem andra gången gåå effter kläderna.

5. Jöns Månsson i Söhre klagade och sigh mist ett liuster jern 1/2 r.d:r wärdt och det opsmidt till ett korss på rool[?], dher till han in ständigt nekar. Men Nils föregifwer hafwa ett liuster jern opsmidt som hafwer tilhördt Pehr Erichson i Fiähl, hwilket war mycket gammalt och kunde eij sådant korss dheraf smidas. Dher ifrån han omsider eij kunna unddraga, uthan bekände det kan då så wara, blifwer tredubbelt 2 d:r 8 öre sölf:rm:tt.

6. Dragoun Simon Jacobsson bekänner och hafwa stulit lijnkläder ifrån h. Ehlin Jonsdotter i Knytta,

5 st. öfwerdehlar	
3 st. förkläden	Desse lijnkläderhafwa Simon såldt
Een neder deel	til Nils Enarson i Färgsundet för 1 ½ ort,
Een halssduuk	hwilke kläder ähro wärderade för 4 d:r 16 öre
1 lärefftz hatt	s.m:t; blifwer tredubbelt 13 ½ d:r s.m:t.
1 snör mössa	

Så emedan ofwan be:te persohner Erich Mårtensson, finnen Simon Jacobsson, Biörn Trohnsson och Nilss Enarsson ofwan be:te tiufnad begångit hafwa. Hwar före effter Kongl. Maij:tz straffordningh erkändes dhe förplichtade att gifwa måhläganden sitt igen och böta tree gånger så mycket tiufnaden ähr wärderat före, belöper på

Erich Mårtensson	54 d:r s.m:t	[*fol. 749r*]
Simon Jacobsson	48: 24	
Biörn Thronsson	42: -	
Nils Enarsson i Färghsundet	57: d:r	
Summa	201 d. 24	

Desse äga intet att bötha medh, dy skohla dhe plichta med kroppen. Den 15 maij ähr execution skedd på Nils Erichsson med gatulopp, och den 27 junij wid Frössöö regementz möthe hafwa Biörn Trohnsson och Erich Mårthensson sitt straff med gatulöpande uthstådt. Men finnen Simon Jacobsson rymbde några weckor tilförende ifrån dragoune wachten på Frössöön.

Ting 1 och 2 december 1674

Källa: Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3156 (Gävleb. län), fol. 779v–781r, RA.

Anno 1674 den 1 och 2 decembris, höltz laga tingh i Lijdt, närwarandes cronones befallnings man, wäl:tt Daniel Bertillsson tillika med dhe tolf eedsworne nämbdemän.

Nils Olufsson i Klösta	Erich Olufsson i Handogh
Pehr Siulsson i Bodhe	Anders Olufsson i Kahlsta
Pehr Olufsson i Kougsta	Jöns Månsson i Söhre
Erich Persson i Huusåsen	Pehr Nilsson i Nästgårdh
Jöns Persson i Slätten	Erich Persson i Böhle
Erich Erichsson i Kougsta	Ifwar Persson i Lungre

1. Erich Erichsson i Kougsta och Erich Persson i Böhle aflade sin nämbdemanss eedh.

2. Ländzman Jacob Jöransson angifwer det ryttaren Pehr Pehrsson i Kohrsta een gifft persohn, nu uth commende[rad] til Tyskland, hafwer förledin i begynnelsse på maij månad lägrat pigan Kerstin Olufsdotter, men ännu eij födt barn, opskiötz til näste laga tingh då hon fostret födt hafwer.

3. Dragoun Håkan Olufsson under capitien Anrepz compagnie, angifwes af Märit Olufssdotter hafwer förledin sommar lägradt sigh på Frössöön uti kyrckiobyyn, och går nu fremmande med barn, opskötz til dess hon födt hafwer.

4. Daniel Jöransson i Åssmundz gården som i gåår hafwer stulit af Hendrich Olufsson i Åås 3 kannor tijonde [*fol. 780r*] korn, som han skulle inlefwerera uti kyrckioherberget, hwilken haar skiutzat til Åås, skal derföre wara tilstädes å näste laga tingh.

5. Ländzman Jacob Jöransson alfwahrligen tilsades at opsätta mijhltaflor wid Kyrckåås och Häggienåås med fordeligeste, hwar och icke sådant effterkommas, skal han derföre plichta.

6. Tobackz besökiaren Jonas Persson anklagade Swen Pehrsson i Kohrsta hafwa 2 eller 3 gånger såldt tobak til ländzman Jacob Jöransson för par skillingar hwartere gången, hwilket han föregifwer det kiöpt på marknan. Så emedan han äre befunnen med hafwa olofligen handlat med tobaket, hwarföre saakfältes han effter Kongl. resolutions 12 punct till 8 d:r sölf:rm:t.

7. Ryttarnes Ingel och Gunmund Jonss sönners hemman i Handogh opbödz andre gången.

8. Siöreby männerne Påhl Nilsson och Pehr Erichsson sigh beswärade det Lungre man Ifwar Persson med hanss grannar hafwa gått nordan om skogsskildnaden och tilfogat sigh skada på dheras skogh med huggande och muhlbetande. Och emedan Pehr Nilsson i Nästgården och Oluf Hälliesson betyga då dhe tillika med sal. Mårten Larsson i Kläppe wore förordnande på syyn emillan, blefwo dhe så för eente, at skogs skilnaden skulle wara effter bäcken som sträcker sigh i öster och wäster, så at Lungre man til kommer på den södre [*fol. 780v*] sidan och Siöre man på den norra, med hwilken samb-sättningh parterna skohla förblifwa och ingen den andra dher emoth oförrätta.

9. Oluf Hemmingsson ifrån Föhlingh angaf wid ödes-längdens opläsande, hafwa dhe 2:ne åhrs resterande öde-uthlagors rest för sitt hemman i Föhlingh med half nijonde r.d:r lefwererat till ländzman Jacob Jöransson för några åhr sedan, och dher på hafwer hanss

qvitantz. Befallningman nekar, dhem aldrig fått, dher emot ländzman föregaf hafwa dhem til befallningsman betalt, uthlåfwade til näste tingh framtee sine dokumenter dher på.

10. Kyrkioherden wördigh och wällärde h:r Hans Klockhovius sigh beklagade öfwer allmogens i Lijdt stora försummelsse med prästgårdz husens byggiande och reparerande, så at många huus blifwa förfallne för taaklösa skuld, dher igenom hanss innandöhme blifwer förderfwadt. Hwarföre allmogen alfwahrligen förmahntes, at dher dhe samma huus eij till midsommar förbättra med taak, skohla derföre lagligen plichta.

11. Befallningzman wäl:tt Daniel Bertilsson effter öfwer gifne reckningh till ländzman Jacob Jöransson fordrar pro resto 12 d:r sölf:r mynt, som han under händer hafwer [*fol. 781r*] hafft till opbördh af fallande saaköhren och afradhz penningar, hwar til Jacob Jöransson nekar, sigh eij något wara skyldigh, uthan altsammans hafwa betalt, och eij kan förstå hwar af resten flyter.

Fördenskuld hafwer landskrifwaren wäl:tt Lars Jonson tillika med tings notarien be:te räckningh öfwer seedt och befunnidt ländzmans opbördh wara 507 d:r [5] th*enare*r och sochnskrifwarens Pehr Jacobssons 633 d:r 17: 16; blifwer summan tilsammans 1140 d:r 17 öre 21 th:r s.m:t. Dher emot hafwer Pehr Jacobsson lefwerert 664 d:r 6: 14 och Jacob Jöransson åtskillige gånger betalt 400 d:r 1: 16. Noch dessuthan uti små poster lefwererat 64 d:r 6: 6 så att summan blifwer på bägges dheras lefwereringh 1128 d:r 14 : 12 och differentzen på reckningen 12 d:r 3: 9.

Så emedan Jacob Jöransson med intet skiähl kan förläggia h:r befallningsmans reckningh, eij heller med qvittobref kan bewijsa huru han desse 12 d:r 3: 9 haar betalt. Hwar före erkänner rätten skiähligt att Jacob Jöransson ähr förplichtadt ofwanstående rest uthan widare geen säijelsse betahla, jempte förordsakade expenser.

Ting 19 november 1675

Källa: Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3157 (Gävleb. län), fol. 586v–587v, RA.

Anno 1675 den 19 novembris höltz laga tingh medh allmogen af Lijdtz giäldh, närwarandes i cronones befallningsmanss ställe, landskrifwaren wäl:tt Lars Jonsson Roshemius tillika med dhe tolf edsworne nämbdemän.

Nils Olufsson i Klösta	Anders Olufsson i Kallsta
Erich Olufsson i Handogh	Pehr Nilsson i Nästgårdh
Pehr Siulsson i Bodhe	Jöns Månsson i Söhre
Erich Pehrsson i Böhle	Pehr Olufsson i Kogsta
Erich Erichsson i Kogsta	Ifwar Pehrsson i Lungre
Daniel Nilsson i Uttersgårdh	Jöns Pehrsson i Föhlingh

1. Oluf Pehrsson i Höllie och Oluf Erichsson ibid. klagade det tridiemans soldaten Nils Andersson hafwer stuhlit af dhem hwar sitt fåår, dher ifrån Nils eij undfalla kunde hwar före effter Kongl. Maij:ttz straffordningh skall han gifwa måhlsäganden sitt igen och böta tredubbelt som tiufnaden ähr wärderat före, n*emlige*n 9 m:k s.m:t för hwartera fåhret blifwa 18 m:k. Nils äger intet at böta med, skal derföre plichta med fängelsse.

2. Swen Larsson i Brewågh som lagligen stämbder ähr att swara kyrckioheerden wördig h:r Hans Klockhof för det höö han olofligen i winter haar tagit men eij kommit tilstädes, dy effter 33 cap. tingmåla balk. Saakfältes til 3 m:k s.m:t.

3. Wördige kyrckioheerden h:r Hans Claudi sigh beswärade öfwer Erich Pehrsson i Kohrsta hafwa olofligen låtit taga 2:ne lass staargolf ifrån sigh dher ifrån [*fol. 587r*] han sigh eij und draga kan hafwa befalt sin drängh taga foder dher han eij hinner opwäga till sitt staarfoder, hwilket fohr ähr wärderat för een m:k s.m:t. Hwarföre erkännes Erich Pehrsson effter Kongl. Maij:ttz straffordningh förplichtadt at gifwa måhlsäganden sitt igen och plichta tredubbelt, blifwa 12 m:k sölf:r mynt.

4. Effter hanss excell:tz generalens och gouverneurens höghwälborne h:r Carl Sparres Rödöns landztings resolution den 24 februarij 1669, och laga tingsdomb den 21 novembris 1672, af innehåld, att odelsmännerne till Palleråsen ähre plichtige att refundera corporalen Nils Curij för sitt anwände åboo på Palleråås hemmanet effter mätismanna ordom, den dhe a:o 1673 till 39 ½ r.d:r wärderat hafwer för uthan 466 fambnar giärdzle gård, hwilket hemman corporalen hafwer sedermehra tre gånger lagligen opbudit. Rätten togh detta ährendet i noga consideration och befunno skiähligt att af wärderingen afslåås 9 ½ r.d:r och dhe öfrige 30 r.d:r erkändes bördemännerne förplichtade owägerligen ehrläggia och betahla. Imedler tijdh blifwer hemmanet i underpant corporalen til säkerheet så länge han penningarna kan mächtigh blifwa.
5. Swen Larsson i Brewågh som hafwer uthan låf och wördige kyrckioheerdens h:r Hans Claudi weetskap tagit ett lass staarfoder, wärdt 16 öre s.m:t och ehurwäll han ähr tilsagd af ländzman at förlijka måhlsäganden, men eij effter kommedt. Hwarföre effter Kongl. straff-ordningh skal han gifwa måhlsäganden sit igen, 16 öre s.m:t och böta tredubbelt blifwa 6 m:k s.m:t. [*fol. 587v*]

Påhl Larssons drängh i Klösta Pehr Månsson och Jönss Larsson som hafwa skiutzat hanss excell:z och nåde höghwälborne h:r gouverneuren ifrån Lijdt och til Stugun, men sedan emot förbud opbrutit låås widian för stallet och uthtagit hästarna och heem farit, saker tilhopa effter 33 cap. tingmåla balk. L.L 3 m:k s.m:t.

Ting 28 april 1676

Källa: Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3158 (Gävleb. län), fol. 599v–600r, RA.

Anno 1676 den 28 aprilis höltz ordinarie laga tingh i Lijdt med allmogen dher sammastädes uti nämbdemäns närwaro.

Pehr Siulsson i Bodhe	Anders Olufsson i Kahlsta
Erich Peersson i Böhle	Pehr Nilsson i Nästgården
Lars Nilsson i Brewågh	Jöns Månsson i Söhre
Hemming Keelsson i Korsta	Erich Pehrsson i Huusåsen
Pehr Erichsson i Siöhr	Jöns Persson i Föhlingh
Oluf Persson i Kougsta	Salomon Persson i Nygården

1. Lars Nilsson i Brewågh, Hemming Keelsson i Kohrsta och Pehr Erichsson i Siöhr tillika med Salomon Persson i Nygården aflade sin nämbdemans eedh och uti dhe ålderzstegnes ställe tilträde.

2. Publicerades för allmogen, hans Maij:ttz wår allernådigste Konungz uthgångne resolutioner och placater, angåendhe qwarteer och tågordningen. Sammaledes hanss excell:s och nådes generalens och gouverneurens högwälborne h:r Carl Sparres resolution att ingen ehoo wara kan skall understå sig taga någon häst eller andra proviandtz partzedlar af bonden, uthom hanss excell:z special ordre.

Ting 21 november 1676

Källa: Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3158 (Gävleb. län), fol. 613r–614r, RA.

Anno 1676 den 21 novembris höltz laga tingh i Lijdt, med allmogen dher samma städes. Närwarandes cronones befallningsman wäl:tt Lars Jonsson Roshemius tillika med dhe tolf edsworne nämbdemän.

Pehr Siulsson i Bodhe	Lars Nilsson i Brewågh
Anders Olufsson i Kalsta	Hemming Keelsson i Koorsta
Erich Persson i Huusåsen	SalomonPehrsson i Nygården
Pehr Erichsson i Siöhr	Erich Olufsson i Swidie
Jöns Månsson i Söhre	Pehr Nilsson i Nästgården
Erich Peersson i Böhle	Jöns Pehrsson i Slätten

1. Cronones ländzman Jacob Jöransson angaf det een finn-soldat af capitein Christians compagnie, Michel Michelsson benembd hafwer förledin wåhr ett åhr sedan, belägrat Karin Perssdotter i Gröthom och aflat tilhopa barn, hwilket föddes förledin martij månad, och än lefwer, det samma Karin tilståår och bekänner så wara tilgångit. Men Michel Michelson hafwer tilbudit sigh ächta henne, doch omsider när han förstodh henne warit hafwande, begifwit sigh på flyckten. Tolfmän witnade att Michels broder Jöns Michelsson bekände altijdh, att Michel war een ogiffter persohn. Men hanss cammerater, effter hanss afrymmande då först oppenbarade, att Michel war een gifft perssohn, hwilke alla ähre nu commenderade til Ede skantz uti Värmland och ingentera tilstädes.

Fadren Pehr Steensson i Gröthom bekänner eij annat hafwa wettat, än Michel skulle hanss dotter ächta och talte honom till om brölloppet, eij wiste det han war giffter, som sedermehra berättades. Såsom i detta [*fol. 613v*] ährendet hafwer warit ignorantia facti, dy kunde nämbden eij fälla henne Karin för eenfalt hoor uthan på Kongl. Maij:ttz nådige behagh saakfältes effter Kongl. håf rättens resolution til 20 m:k s.m:t och Michel Michelssons saak opskiutes til hanss ankompst.

2. Anders Olufsson i Kalsta med sina lagzmän beswärade sigh öfwer Aspååsboerne Christier Nilsson i Gräffte och hanss bolagsmän hafwer giordt wåhnor och nedersatt thenar wid Långåå ströhm, för dehras bäfweer huus, som belägne ähre på nordersidan om älfwen. Hwilket och dheras fullmächtigh, Siul Andersson i Tandh tilståår att dhe hafwa dher teenor nedersatt. Opwijsandes hanss excell:tz generalens och gouverneurens höghwälborne h:r Carl Sparres resolution af d. 22 martij 1676. Dher i Gräffteboerne hafwa sigh öfwer Lijdtzboerne beswärat, giöra dhem hinder och meehn på Långå haarfiskie med för byggningh, hwilket effter noga ransakan eij i sanningh befanss, alldenstund Lijdtz boerne hwarken noot eller näät dher bruka, uthan dheras fullmächtigh sigh förklarar, att Offerdahls boerne dher med förståås, och aldrigh hafwa klagat på Lijdtzboerne, altså genom orätt berättelsse uthwärckadt och förmådt dher å hanss excell:tz resolution. Detta remitteras til näste tingh aldenstund swaranderne sielfwe eij wore tilstädes, imedlertijdh förbiudes Aspåås männerne att giöra

Lijdtz boerne någon åwerckan på bemelte bäfwer huus wåhnor, wid 40 m:k straff til giörandes.

3. Erich Peersson i Böhle klagade att Hans Hansson i Prestgården hafwer på kyrckiowallen sedan han kom uhr kyrckian slagit sigh, men eij äre tilstädes, uthan tolfmän berätta nu liggia siuker, opskötz derföre til näste tingh. [*fol. 614r*]

4. Erich Nilsson Rahm insinuerade een testamentz skrifft med sin senare hustru, Märit Olufsdotter, då bleff af rätten så wijda sambtyckt, dher stiufmodren med Erich Nilss barn kunna wäl wara öfwereens, så stånde dhem frijtt effter contractz lydelsse, som nu föraf-skiedat ähr, hwar och icke, wari barnens rätt förbehållin effter lagh, som det af 16 cap. jord.b. L.L förmåår.

5. Oluf Jonsson i Sijkåås, som ländzman Jacob Jöransson föregifwer wara stembd genom ländzman i Hammerdaal, at swara till Lars Olufssons i Larsgårdens koo, som h:r Roald Drake haar uttagit, men eij kommit tilstädes, saakfältes effter 33 cap. ting. b. L.L til 3 m:k s.m:t.

6. Ährewördige kyrckioheerden wällärde h:r Hans Klockhovius sigh högeligen beswärade öfwer Lijdtz allmogens treska det dhe eij hafwa bygdt och täckt sina prästgårds huus, såsom kornladun, dherest finnes åthskillige dråpp, som hafwer förderfwat hans korn bröt. Nämbden dher emot föregifwer ochså, att dhe huus som kyrckioheerden böör hålla widh macht, så wäl som församblingens genom hanss förwållande ähre förfallne. Derföre detta blef remitterat under opartijske män som här om skohla ransaka och skiährskåda för hwar orsaak skuld sådant skedt ähr och det effter 25 cap. jord. balk. landzl. och 1664 åhrs skogsordningh 13 punct.

Ting 1677

Protokoll saknas.

Ting 3 januari 1678

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:8, fol. 3r–6r, ÖLA. Ett ettsformulär inskrivet på fol. 6v återges också nedan. I den renoverade domboken i Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3161 (Gävleb. län), fol. 562r–564r, RA, saknas de onumrerade paragraferna.

Anno 1678 den 3 januarij, höltz ordinarie laga tingh i Lijdt med allmogen dher sammastädes. Närvarandes cronones befallningsman wälb:de Nills Olufsson Hällman, tillika med dhe tolf eedsworne nämbdemän.

Pehr Siulsson i Bode,
Erich Pehrsson i Böhle,
Heming Keelsson i Högen,
Oluf Jönsson i Ringsta,
Pehr Erichsson i Siöhr,
Nils Olufsson i Klösta för Wästeråås tolfman.
Pehr Nilsson i Nästgård,
Lars Nilsson i Brewågh,
Jöns Månsson i Söhre,
Lars Olufsson i Swedie,
Salomon Pehrsson i Nygården,
Oluf Nilsson i Jonssgården för Föhlings tolfman,

1. Effter hans exell:tz gouveneurens högwälb:ne h:r Jacob Flemingz befallningh ransakades om caduc effter dhe förrymbda, hwartil ländzman Jacob Jöranson sampt tolfmän på sin eedz plicht betygade, inga tridiemän hafwa \i dheras tingelag/ rymbdt, hwar effter någon ägendomb kan finnas.

\Uppå tilfrågan swarade ländz och tolfmän det fältsecreteraren Lars Wettrehambn inga caduc haf:r opburit i detta tingelaget, efter dher om ähr tilförne ransakadt./

2. Angående ödeshemmanen skohla ländz och tolfmän oprätta en längd huru många åhr de hafwa warit öde, hwilken dhe på sin edhz plicht kunna ehrhålla. [*fol. 3v*]

Dato. Lät befalningzman wälb:de Nils Olufsson Hälman publicera hanss exell:z gouveneurens högwälb:ne h:r Jacob Flemingz 11 memorialz puncter de dato Sunne d. 11 decemb*ris* 1677 hwilka för allmogen förelästes.

Publicerades och för allmogen h:s exell:z gouverneurens extract af protocollet hållit i Sunne d. 8 decemb*ris* 1677, närwarande landsens fullmechtige af Jempteland, innehållandes aff 13 puncter.

3. Christian Hansson Klockhof bekänner sigh hafwa hafft olåfligit omgängie med pigan Märit Siulsdotter i Ringsta och aflat tilhopa barn, som straxt effter blef dödt, och emedan intet ächtenskap ähr uthlofwadt \ingentera eij heller påståår/ hwarföre saakfeltes Christian til 40 m:k effter 3 cap. gifft. b. L.L och Märit till 20 m:k effter Kongl. håfrättens resolution.

4. Hans Hansson Klockhof tilstod för rätten hafwa hafft lägersmåhl med Karin Perssdoter i Moo och aflat tilhopa barn, hwilket än lefwer, desse begära hvar andra til ächta och räckte hwar andra hand in för rätten det at fullborda. Denne Hans Hansson oppå rättens tilfrågan bekände för 10 åhr sedan a:o 1666 hafwa hafft olofligit omgängie tilforne [*fol. 4r*] med pigan Kerstin Hanssdotter, i Knutzgård född i Hammerdahl, derföre han hafwer plichtadt.

Och efftersom Hans Hansson kommer andra gång igen borde hanss plicht wara 80 m:k s.m:tt, men i anseende han tager Karin Perssdotter til ächta, förskohnes han på Kongl. Maij:tz nådigste behagh, med halfparten nembl. 40 m:k s.m:tt. Hans åldersstegne föräldrar, wördige kyrkioherden h:r Hans Claudij Klockhof och hans k. moder anhålla ödmiukeligen det dheras son må befrijas ifrån bötterne efftersom dhe taga hwar andra till ächta, hvilket i all ödmiukheet remitteras til hans excell:z högwälborne h:r gouveneurens nådige disposition.

5. Ländzman Jacob Jöransson i Lijdt, insinuerade hanss exell:z gouverneurenz högwälb. h:r Jacob Flemingz resolution de dato 7 decemb. 1677, derutinnan han öfwer effterskrefne persohner sigh besvära, hafwa wid dhe Danskes infall, sedan Jacob Jöranson war afdragin, inbergat och emottagit efter skrefne saker. N*emligen*.

Kyrkoherden h:r Hans Klockhowius bekänner hafwa opskära låtit Jacob Jöranssons kåål, som blef 2 släde kierfwar, den ene full och den andre half, hwilken kåål han tilbiuder sig restituera. Sampt 2 tunnor rofwor, efter tolfmans jämkning och wärderingh. [*fol. 4v*]

Wörd. kyrkoherden excuserar sig högeligen hafwa swaradt ländzmans utskickade tolfmen Jöns Månsson i Söhre och Pehr Siulsson i Bode, att wid påfordran skulle ländzman få sin kåål och rofwor igen uthan något beswär.

Näthen angående, witnade drängen Nils Jonsson efter aflagd eed, sig \icke/ kunna förstå det någon i prästgården hafwa brukat ländzmans näät uthan dhe hafva hängdt uti ett loft.

Sammeledes Pehr Olufsson, det samma effter eedz afläggiande witnade, det ingen hafver näten brukat, sedan Claes Hansson dhem effter dhe norskes befallningsmans Jöns Larssons order han dhem til förwaring emottagit.

Båtarne angående, så ståår den ene opdragin wid prästgården och den andre på Söhrelandet, hwilke länzman kan dhem igentaga.

6. Wördige h:r Roald Drake vice pastor imponerades som och sielf bewilliade lefwrera til länzman Jacob Jöransson 2 st. teenfat och 1 tentalrich samt 1 span malt och 1/2 t:a mäld, 7 k:r hamp fröö och 7 skyhlar hampa. Och dher dhe hafwa någon rechning och fordran sin emillan, sökie hwar annan dher om lagligen.

Wäll:de h:r Pehr Klockhovius, bekänner hafva uti tolfmens Jöns Månssons och Per Erichson i Siöres närwaro emottagit 1 gl. swijn af ländzmans boo, med det förord, att när Jacob Jöransson kommer igen, skal han väl förlijkas med [*fol. 5r*] honom, hwilket svijn h:r Pehr hafwer slackta låtit, och tilbuder gifwa fläsket tilbaka, eller så gott svijn igen.

\Ländzman Jacob Jöransson föregifwer eij wara samma fläsk af et 3 åhrs swijn, hwilket capplan h:r Pehr påståår wara det samma, beropandes sigh på witnen. Tolfman Pehr Erichsson i Siör witnade när som h:r Pehr tog emot samma swijn, sade han straxt, det wara mycket sultit, kan hända det wore siukt. H:r Pehr vtlofwade gifwa länndzman ett så stort swijn igen, dherom dhe förlicktes och rächte hwar andra hand./

7. Claes Hansson Klockhof, föregifwer det den danske befallningsman \Jöns Larsson Skifwe/ hafwer gifwit sigh af ländzmans ägendomb, 2 kledningar, 1 skrin och messings bäcken. Hvilka saker han hafwer till äganden restituerat, när han hem kom från Medelpad.

8. Nämbden afsade, att jungfru Giska Hansdotter skal lewerera til ländzman Jacob Jöransson dhe 2 skrinnor höö hon uthur hans höö̊ladu i \hans frånwaru/ haar heemfördt, och hon efter lagh sökie sin man, sal. Pehr Jacobssons arfwingar som henne skyldig war, \och utlofwadt tilställa 2 lass höö/ det bäst hon kan och gitter.

9. Ländzman Jacob Jöransson angifwer det tolfman Pehr Pehrsson i Siöhr som hafwer inventerat hanss ägendomb, och huusgerådz saker, \må dhem restituera,/ hwilken opwiste den danske generalens Reinholt von Hovens order och befalning af d. 26 augusti 1677, [*fol. 5v*] att all ländzmans ägendomb skal inventeras och sättias i god förwahringh. Opwistes och den danske befalningmans Jöns Larsson Skifwes befalning af d. 27 septemb. at alt teen skulle lefwereras til Pehr Persson i Wagle, 13 st. tennfaat å 1/2 wåg 8 m:k med några andra \teenn/saker som tolfman på Frösöön d. 21 oktob. qwitterat haf:r och det fördt til befalningsman på Frösöön.

Framteddes och ett qwittantz som prowiandtskrif:n Per Persson efter befall:s Jöns Larss befallningh af d. [*lucka*] hafwer uttagit af ländsmannens Jacob Jöranssons huusgeradz saker til en stoor del som Pehr Persson qwitterat hafwer. Och emedan som ländzman hafwer dessuthan mist een stor del af sine saker som han eij haar igenfått, föremehnandes dhe samma eij wara kombne til fienden efter intet qwittentz finnes, \som på somblige poster,/ uthan her efter yterligare wil efterspana, til nästa laga tingh, då tolfman Per Persson i Wagle som länssmans teen haar bortfördt, böör komma tilstädes och gifva underrättelse. [*fol. 6r*]

10. Kyrkiowärden Lars Påhlsson i Lijdt, sampt alla dhe andre sexmän som hafwa räcknadt sin och dhe andres kyrckiotijonde, aflade sin eedh bekännandes att dhe alla rättrådeligen hafwa dher med omgåtz, så mycket Gud allzmecktig hafwer dhem wälsignadt, uthan all tijonde ähr i kyrkioherbergerne in kommit som dheras oprättade längd skal uthwijsa, föregifwer samptl. nu eij kunna gifwa något prof hoos allmogen.

11. Efter hanss exell:z och nådes, rijkz rådetz, feltmarskalkens och ammiral generalens hög wälborne h:r Hindrich Horns nådige befallningh ransakades om ländzmans Jacob Jöranssons

angifvande det bonden Hindrich Persson i Föhlingh skulle a:o 1675 in februario då rooteringen höltz, ledsagat sin son Anders Hindriksson öfwer fiället til Finlijen i Norige och således ej kommit til baka, uthan allenast fadren sielf, blef derföre en bonde satt i Anders stelle. Anders Hindersson her til nekar, föregifvandes hafva kyndersmesso tijden 1675 begifwit sig til Finlijen i tienst, och då ej afwiste roteringen skulle skie, som höltz d. 27 februarij. Hwilket och detsamma Oluf Nilsson bewitnade hafwa samma gångh kyndersmesso tijd tillika med Anders fader Hindrich Persson följdtz åth til Finlijen, då de ingen uthskrifningh afwiste och efter flere witnen \i Föhlingh/ eij ähre tilstedes uthan förhindrade af krigzfolket, \som woro uthskickadhe på partie til Finlijen,/ dy opskötz till widare ransakningh.

Vide d. 21 jan.

[*Härefter är på fol. 6v i domboken antecknat följande edsformulär, som inte har specifikt med Lits tingslag att göra:*]

fol. 4.

Kyrckiowärdz troohetz eedh.

Jagh N. N. beder migh så Gudh til hielp och swär wid hans helga evangelium at iagh will och skall rättrådligen tilkänna gifwa och anteckna låta cronones kyrkiotionde som ähr blifwin efter 1677 åhrs wäxt, och derföre richtigh reckning giöra, både på upbörd och utgifft, så wari mig Gudh \hulld/ till lijf och siäl som iagh detta troligen hålla skall, uthan någon argh list eller illfundigh mehningh.

Ting 19 november 1678

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:8, fol. 104r–106r, ÖLA. I den renoverade domboken i Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3161 (Gävleb. län), fol. 614v–615v, RA, saknas de onumrerade paragraferna.

Anno 1678 den 19 novembris höltz laga tingh i Lijdt med allmogen dher sammestedes, närwarandes cronones befallningzman wälb:de Jonas Flodin tillika med dhe tolf eedsworne nämbdemän.

Pehr Siulsson i Bodhe	Jöns Månsson i Söhre
Pehr Nilsson i Nästgård	Hemming Keelsson i Kohrsta
Erich Persson i Böhle	Jöns Persson i Slätten
Erich Persson i Huusåsen	Arfwed Ericsson i Brewågh
Oluf Jönsson i Ringstad	Erich Olufsson i Swedie
Pehr Erichsson i Siöhr	Salomon Persson i Nygård

1. Arfwid Erichsson i Berwågh aflade sin nämbdemans eedh.

2. Pigan Ellsa Erichdotter i Lungre och Kyrkåås sochn, bekänner sig hafwa hafft lägersmåhl förleden Jemptmarchnadz tijd eller 12 martij, med gårdz-fougden och cammartienaren hoos hanss exell:z rijkzrådetz och fältmarskalken högwälborne h:r Hindrich Horn, Erich Olufsson be:d, och alflat med honom barn hwilket föddes förledin torsdaghz 14 dagar sedan.

När hanss exell:z h:r fältmarskalken här ifrån reste följde han medh til Stockholm, och emedan ingen annan barnafader ähr än denne ogiffte Erich Olufsson, hwarföre effter Kongl. håfrättens resolution sackfältes Ellsa [till] 20 m:k s.m:tt. [*fol. 104v*]

Ehrewördige kyrkioherden wällärde h:r Hans Claudij Klockovius tillika med ländzmannen i Lijdt ehrlig och förståndig Jacob Jöransson trädde för rätten gifwandes tilkänna ehuruwäl af missförstånd något kan wara förluppit, \medan dhe danske a:o 1677 inkräcktade sigh landet, som förorsakades af ens och annans angifwande som sedermehra befans/ af intet wärde. Dock tilståendes å båda sidor ingentera wetta annat än ähra och gott och hwad dher af kunnat föranledas, \blef aldeles dödat och wänl. förlijkte, så at ingen skal hädan effter dher å yrkia eller orsaak gifwa att qwällia dher å dhe/ in för tingsrätten räckte hwar andre hand oryggeligen nu och i framtijden å båda sidor hålla skohla.

Kyrkioherden wörd. och wäll:e h:r Hans Claudij Klockovius beswärade sigh öfwer sin sons lägerqwinna N. N. som tiehnar hos vice pastoren wällärde h:r Roald Drake, icke willia drifwa henne uthur prästgården, och förr som kyrkioherdens son Christian skall dher ifrå af wijka, begärer heller det kohnan må uthdrifwas uthur prästegården. [*fol. 105s*]

3. Anders Olufsson i Kalsta och Joen Påhlsson ibidem afsade sigh all sin \land/rätt och rättigheet uti Långå ströms haar-fiskie som af Jon Edfastsson, Måns Olufsson och Christen Nilsson i Gräffte a:o 1666 d 10 maij taxerader för 3 m:k s.m:t, och cederade Aspåås boerne heela Långå ström at nyttia bruka och behålla effter commissariernes och h:r exell. högwäb:e h:r gouveneurens \der å gifne/ confirmation af Geveleborg d. 3 *septem*bris 1677, \i consideration/ helst emedan Aspåås boerne så nu in för rätten som på Rödöns laga tingh \d. 13 *novem*br*is/* hembödo Lijdt och Kalsta boerne samma fiskie, emot taxans årlige erläggiande 3 m:k s.m:t, men dhe sådant wägrade, före afstodo dhe landrätten på nordersidan

Sochnskrifwaren Hendrich Olufsson pålades wid laga straff tilgiörandes giöra richtige längder hwad som tinglaget hawer påkostat på dragouners och tridiemens uthrustningar, hafwandes dhem i beredskap när man kommer tillbaka ifrån Hammerdal. [*fol. 105v*]
4. Efter såsom sal. Lars Jonssons änkia ifrån Norderåsen h. Karin Erichs dotter ähr sedan hennes man blef frånfallin, kommin i stoor fattigdomb, lijkwäl uthärdat lijka tunga med skjutzningar som en fullsåtin bonde, hwarföre hafwer allmogen till någon upprättelse welat änkian \förskohna och/ befrija för halfparten men den andra præstera.

Erewördige kyrkioherdens h:r Hans Cludij Klockhovij grannar så i Lijdt som på andre ställen kyrkioborden närboende, alfwarligen förmantes
[*lucka*]

Befallningsman wälb:e Jonas Flodin tillkännagifwer huru såsom kykioherden h:r Hans Claudi Klockhovij hafwer antagit en landbonde på Kyrkåås kyrkiobord Lars Tohlsson be:d född i Brundflod, till hwilken åtskilligt folk när de kranka blifwer på ett eller annat sätt, besökia, att få boot för sin krankheet, hwilket han ingen tingh på intet sätt kan mediera, uthan folk inbillar kunna boota och gifwer sigh ann för en wijs man. Det och tolfmän det samma bewittna och angifwa. Hwarföre skal han tilsägas med sådant af stå, och dher ifrån drijfwes. [*fol. 106r*]

5. Pehr Olufsson i Kogsta beswärade sigh öfwer Oluf Håkansson och Pehr Mårtensson i Föhlingh ej hafwa framkommit på före sagdan dagh när leutnant Bergner marcherade

förleden winter til fiälls, här ifrån Lijdt, då een hans häst blef borttagin til skiutzning och eij den igen bekom förmehnar at Föhlingsboerne ähre plichtige den bethala.

[*Tillagt:*] Tolfman Oluf Jönsson i Ringsta som ländzman Jacob Jöransson hafwer beordrat til Föhlingh effter 3 hästar, bewitnar hafwa be:e 3 hästar uthskaffat och utnämbdt, hwilka hafwa til Mörtzil s:n skiutzat.

Dessuthan nämbden betygar dher dhet flera hästar hafwa kommit ifrån Föhling, hafwe lijkväl Pehr Olufssons häst blifwit tagin til skiutz som stadder war i wägen ifrån Norderåsen, finner rätten skiäligt at Föhlings bönderne befrijas och Pehr Olufsson söker sin fångsman det bäst han gitter.

Efter nembdens afsagde mehningh swarade Pehr Olufsson i Kougsta, betackandes för god swahr, till att spåtska rätten.

Ting 30 maj 1679

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:8, fol. 128r–130r, ÖLA. I den renoverade domboken i Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3162 (Gävleb. län), fol. 687v–689r, RA, saknas de onumrerade paragraferna.

A:o 1679 den 30 maij höltz laga ting i Lijdt. Närvarandes cronones befallningsman wälbetrodde Jonas Flodin tillika med dhe tolf edsworne nämbdemän.

Pehr Siulsson i Bode	Pehr Nilsson i Nästgården
Erich Persson i Böhle	Jöns Månsson i Söhre
Pehr Erichsson i Siör	Heming Keelsson i Korsta
Erich Persson i Huusåsen	Arwed Erichsson i Brewåg
Oluf Jönsson i Ringsta	Salomon Erichsson i Nygården
Erich Olufsson i Swedie	Jöns Persson i Slätten

1. Ryttarens Johan Hollenders hustru Kerstin Jönssdotter i Prijsgården bekänner sig hafwa hafft olofligit omgängie med een smålandz kneckt Daniel be:d, af capitein Trolles compagnie i fiohl om wårhen in aprili på Herrgården, barnet föddes 3 weckor för kyndersmässa, som än lefwer. Hennes man Johan Hollender heemkom ifrån Tyskland een månad för juul hijt i landet, hwilken oppå tilfrågan wägrar sigh taga henne igen efter hon så illa haar i hans frånwaru haar stält sigh. \Soldaten Daniel ähr här ifrån uth commenderat til Skåhne./

Hwarföre tillföllie af Kongl. Maij:ttz straffordnings 1 punct saakfeltes hon för eenfalt hoor till 80 d. s.m:t, men hafwer intet att böta med, dy skal hon plichta med kroppen. [*fol. 128v*]

2. Kohnan Anna Keelsdotter bekänner sigh hafwa hafft olofligit omgängie med kyrkioheerdens drängh Hindrich Christophersson och aflat med hwar andra barn, som dhe bägge för rätten tilstå. Denna Anna hafwer til förne warit lägrader af sal. Petter Trumpetare och derföre lagl. plichtat, men nu tridie gången åter kommen hwarföre effter Kongl. hofrättens resolution fördubbles hennes straff så offta hon igen kommer, nembl. til 80 m:k, s.m:t. Men äger intet att böta medh, dy skal hon plichta med kroppen. Drängen Hindrichz saak, saakfältes \böte/ effter wahnlig praxin til 3 m:k s.m:tt.

3. Ryttaren Per Persson i Kohrsta, angifves af cronones ländzman det han före han utreste a:o 1674 til Tyskland hafwer hafft olåfligit omgängie med sin lego piga Kerstin Olufsdotter

och aflat med henne barn. Kerstin blef straxt effter barns byrden död i bränsiuka, sammaledes och barnet. Ryttarens hustru ähr än i lifwet. Denne Per Persson ryttare här till nekar, intet hafft beställa med sin lego piga, eij heller afwiste det hon war hafwande för han utreste. Doch Pehr Persson fästade lagh til näste ting, här ifrån sielf tolffte sigh befrija. [*fol. 129r*]

4. Tridiemanss soldaten Hemmingh Persson i Ringsta, een gifft persohn, citerades til O-wijkens laga tingh den 18 junij nästkommande att swara til dez lägersmåhl \eenfalt hoor/ han har hafft medh Sigrid Nilsdotter i Hällne.

5. Corporalen Ingel Jonsson låter tridie gången opbiuda Jöns Rolandsons hemman i Handogh, som han och hanss sal. broder hafwa kiöpt för 60 r.d:r, bestående af 2 tunland.

Effter h:r general majorens order och befallning \d. 24 maij 1679/ ransakades effter dragoune stoerne:

Ländzman Jacob Jöransson hafwer kiöpt 2:ne store stoor af befallningsman Nils Hällman, effter hans exell:z \rijksrådetz och/ fältmarskalkens högwälborne h:r Hendrich Horns effterlåtelse, derföre gifwit	4 d:r. s.m:t.	2 [*st.*]
Anders i Prijsgård igenlöst ett för	2 d:r. s.m:t.	1
På samma sätt Pehr Siulsson i Bode, 1 stod för	1 d:r. s.m:t.	1
Ett stod war hos Pehr Nilsson i Nästgården, som dragoune leutnanten Magnus Bergner haar til sigh tagit, sampt 2 st. andre stoor tolfman Pehr i Siöör haar till honom lefrerat emot qvittantz, som befallningsman Hällman haar til sig tagit, blifwer		3 st
Pehr Erichsson i Siör hafwer på samma sätt kiöpt ett af befall. Hällman för	2 d:r. s.m:t.	1
Pehr Erichson och kiöpt een häst för 24 öre sm:t, den han sålde til Lars i Halfvardsgiärde för samma p:g:r, hvilken häst war kommin ifrån Hamerdal		1
1 stod kiöpte häradshöfd. wälb:e Erich Teet för 2 d:r s.m:t		1 .
		10 [*fol. 129v*]

3 st. stoer hafwa baggarna borttagit af dragone stoerne när dhe afreste här från Lijdt – 3 st.

6. Kyrckioherden wyrdig h:r Roald Drake insinuerade h:s exell:s högwälborne h:r governeurens resolution af dato Brundflod d. 11 febr. 1679 at optaga saken emillan honom och ländzman Jacob Jöransson om Söhre hemmanet som ländzman haar niutit 2 åhrs frijheet.

Uti samma hemman haar h:r Roald utgifwit 11 r.d:r och 5 dal. s.m:t \till sal. fiscalens Johan Huss änkia, och/ effter ländzman eij var lagl. stämbd, dy citerades dhe bäggie til nästa laga tingh at inkoma med begge sine documenter.

7. Oluf Jönsson i Ringsta och Anders Olufsson i Kalsta med dheras interessenter beklaga sigh öfwer Lars Salomonsson i Bye och Pehr Enarsson ibidem hafwa uthan sine \grannars och/ lagz mäns weetskap tagit 2 dragouner med sigh, som \heem/ förlåfwade ähre til Ångermannlandh, och begifwit sig förledin martij månadh til allas dheras bäfwer huus, dher ifrån dhe eij kunna undfalla, hafva gått dijt med dragounerne.

Witnen Erich Persson i Huusåsen och Anders Månsson i Prijsgården, \som be:te huus besichtigat hafwa/ berättade det ijsen wore borthuggen i bäcken på båda sidor om huset och förstördt öfwerst på kullen af huset. Pehr Enarsson bekände omsider, det dhe hafwa så accorderat sin emillan förr dhe [g]ingo åstad, att Lars Salomonsson med sine giäster dragonerne skulle behålla twådelen och Pehr trijdie delen, hwartil dhe \inständigt/ neka, ingen bäfwer hafwa fått, dock lijkwäl hafver \dhe/ huset förstördt så at ingen bäfrar \brott[?]/ dijt kommer, uthan skyyr dher ifrån sedan dhet blifvit \så/ handterat. [*fol. 130r*]

Såsom desse eij kunna undkomma, \ju/ hafwa \bäfwer/ huset ruinerat, hwarföre effter S*weriges* lagh om bäfwer huus förstörande sampt 28 cap. Konungs balk sackfeltes dhe tilhopa 40 m:k s.m:t. Twådelen Lars och tridieparten Pehr, finner nämbden skiäligt dhe erleggia som dhe förr acorderat hafwa.

8. Erich Ericsson i Kogsta, Pehr Olufsson ibid. och Nils Olufsson i Häggesta förmaantes wid 40 m:k s.m:t. tilgiörandes förfärdiga een broo på Hammerdahls skogen öfwer een stoor diup bäck på Medskogen så at den resande uthan skada kan öfwerkomma, hwilket innan pinges helgen skee skal.

Effterskrefne tridiemän hafwa ingen bonde:
Oluf Olufsson i Handogh, Hemming Persson i Ringsta.
Desse allenast en bonde:
Anders Larsson i Korsta, Lars Regartzon, Nils Andersson i Hölie, Oluf Erichsson ibid., Oluf Hemmingsson i Läjden, Hemmingh Gitzlesson, Hemming Andersson i Fiähl.

Såsom uthan twifwel wed fält cantzliet lärer nermare kundskap finnas af hwad orsaak ofwanbe:te tridiemän ähro lembnade uthan rothar, dy i ödmiukheet hemskiutas dheras klagomåhl, h:s n:e högh-edle och wälb:e h:r general majorens nådige och rättwijsa hielp till deras rättz ehrhållande.

Ting 27 november 1679

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:8, fol. 196r–200v, ÖLA. I den renoverade domboken i Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3162 (Gävleb. län), fol. 730–733r, RA, saknas de onumrerade paragraferna. Bilagorna som nämns i § 3 (lit. A–F) saknas.

A:o 1679 den 27 novembris höltz laga tingh i Lijdt. Närwarande cronones befallningsman wälbetrodde Jonas Flodin tillika med dhe tolf edsvorne nämbdemän.

Pehr Siulsson i Bode	Pehr Nilsson i Nästgården
Jöns Månsson i Söre	Erich Persson i Böhle
Pehr Erichsson i Siöhr	Hemming Kielsson i Korste
Salomon Persson i Nygårdn	Oluf Jönsson i Ringsta
Erich Olufsson i Swedie	Erich Persson i Huusåsen
Arfwed Erichsson i Brewågh	Jöns Persson ifrån Föhlingh

1. Regementskrifwaren Olaus Alstadius hafwer sig hoos h:r öfversten högwälb:e h:r Åke Ulfsparre beswäradt, \och derföre fåt hårdt tiltaal/ eij kunna mächtig blifwa någon röök längd \af Lijdtz giäld,/ dher effter capitein Duus compagni skulle för novembris månad blifwa inqvarterat. Altså är h:r öfwersten förordsakat blifwen reesa til Lijdt här om ransaka. Då hafver desse bemälte femb 5 tolfmän, Pehr Erichsson i Siör, Pehr Nilsson i Nästgården, Pehr Siulson i Bode, Jöns Månsson i Söre, och Erich Persson i Böhle inständigt påstådt lefwererat rökelängden til regementskrifvaren Oluf Alstadius. Men effter noga inqvisition och ransakan befinnes det sochneskrifvaren [*fol. 196v*] Hindrich Olufsson icke hafwer effter ländzmans befallningh uti Regementzskrifvarens närwaro öfwerlefwererat längden, uthan allenast seedt een jordbook och dher effter giordt inqwarteringh.

De 5 nämbdemän kunna ej befrijas, uthan för längdens uthewarande och eij i rättan tijd lefwererande plichta hwartera effter 33 cap. ting b. L.L 3. m:k s.m:tt. Men ländzman befrijas effter tolfmäns bewitnande hafwa imponerat sochneskrifwaren Hindrich Olufsson giöra längden färdig som eij skedt ähr.

Angående dhe 6 bönder ländzman Jacob Jöranss. hafwer för h:r öfversten angifvit det capitin Arfvid Duus skulle hafft under 6 qwarter [*resten av sidan oskriven*]. [*fol. 197r*]

Kyrkioherden ehrewyrdig h:r Hans Klockowius anklagade drängen Påhl Erichsson, som nu tienar ländzman Jacob Jöranss., hafwer tagit \fäste/ penning förledin sommar på en stoorböndagh, haft den borta några dagar och lofwat tilbaka, och sedan tagit tienst hos ländzman. Nämbden effter Kongl. Maij:ttz placat finne skiähligt, det drängen antingen gåår i tiensten eller betahla halfft åhrs löön för be:te half åhrs uthfästade tienst effter mätismanna ordom.

Kykioherden ehrewyrdig h:r Hans Klockhovius beswärade sig det Föhlings bönderne tilbiuda sigh eij willia så nu som förr af ålder warit hafwer föra sin korn tijonde ifrån Föhling til hufwudstohlen i Lijdtz prästegård, dher til dhe sålunda excusera sigh, hafft mycket beswär med sine hästar. Men här effter utlofwar dhe sig samptl. fram föra bemälte sin korn tijonde.

Elliest androgh och ehrewyrdige kyrkioherden hafwer esom offtast påmint allmogen i Lijdt med dugelige taak försöria prästgårdshusen. [*fol. 197v*]

2. Enar Olufsson i Skickia klagade det hans swåger tridieman Erich Oluffsson ibid hafwer förledin wåhr inträngdt sigh på ödeshemmanet i Skickia, twärt emot befallningsman wälb:de Jonas Flodins utgifne bref, det Enar som caution haar præsterat för heela hemmanet det oppå frijheet optaga, men Erich Olufsson kunne allenast förmå på halfwa hemmanet skulle der med afstå och uthsee sig ett annat, hafwer dher lijkwäl sådt och skurit kornet uhr aresten tagit, och tröskat sigh til nytta. Sedan utom sin systers Dårdi Olufsdotters i Smista låf och minne, hafwer förledin höst uti hennes frånwaru borttagit och slacktat hennes koo och den förtärdt och icke sin syster förlijkt eller betalt. Hwarföre kunne rätten honom icke befrija, uthan til föllie af 28 cap. Kongs. b. L.L saakfälts til 40 m:k s.m:t. och effter mätismanna ordom gälda åter skadan. [*fol. 198r*]

3. Hans exell:z h:r general majoren wälborne Anders Planting, genom corporalen Erland Jacobsson, prætenterade på ländzmans Jacob Jöranssons utlåfwade rustningh för Ehlingsnäset i Häggenåås sochn, som han a:o 1670 d. 28 februarij effter sin gifne obligation \lit*era* A/ hafwer inför dhe höge herrar, Sveriges rijkes rådh, och Kongl. commissarier högwälborne h:r Gustaff Posse och h:r Johan Gyllenstierna för obligerat præstera, hwarföre effter hans exell:z govuerneurens högwälborne h:r Jacob Flemmings nådige befallningh af d. 22 junij 1679, lit. B företogs detta til ransakningh och befunnit af den lägenhet och beskaffenheet, som tings attesten af den 1 decemb. 1674 \lit. C/ innehåller, hwilket nu warande nämbden lijka så i sanningh på sin eedz plicht bewitna och bekänna dhet ingen kan blifwa dher boende eller optaga dher något hemman til brukz af den orsaak at dher ingen säd kan komma til sin fulle mogenheet för den stora kiöld som dher åhrligen kommer af dher om kring liggiande myhror, som nogsampt pröfwat ähr.

Samma Ellingsnäset hafwer eij annat warit än fäboställen och slottmyror til Österåås by i Häggenåås sochn som allenast ähr ifrån bohlbyen 1/4 mijhl \och några fambnar/ beläget, och af ålder haar [*fol. 198v*] tilhördt efterskrefne bönder i Österåsen för odels ägor under deras skatte hemman, hwilka nu wid tinget hafwer insinuerat sin klageskrift \lit. D/ öfver dhet dhe i så långan tijd hafwa bort miste som ähr: Hemmingh Gidzlesson, fäbodställe med fäbowallen. Carl Jonssons hemman, fäbowall och 12 lass myhrslott, Brodde Persson, 12 lass starrslott, Anders Olufsson, fäbodarne och 20 lass starrslott, Oluf Nilsson, 20 lass starrslott, Lars Biörnsson, 32, Erich Olufsson, 18 lass, Erich Nilsson Rehn, fäbodarne med fäbowallen och 18 lass slott.

Men a:o 1667 den 5 februarij \uppå landztinget Andersöen/ hafwer ländzman Jacob Jöransson angifwit Ehlingsnäset för ödesböhle, som nämbden bewitne warit odels ägor under

bohlbyen Österåsen, hwilket ländzman begierde få det til sigh inlösa och derföre åhrligen gifwa afradspenningar, som honom då blef af h:s exell:z govueneuren högwälborne h:r Carl Sparre bewilliat för en taxa à 24 öre s.mynt om åhret, som lit. E uthwijsar.

Men a:o 1670 d. 24 febr. hafwer han förmådt sig de höge herrarnes, rijkzens rådz och Kongl. commissariernes resolution \lit. F/ at få niuta samma Ehlingsnäs så länge han kunne præstera derföre en rustningh, [*fol. 199r*] såsom och lofwat dher opbyggia gård och hemmanet excolera at dhet kunna i framtijden lända Kongl. Maij:tz och cronan til goda, til hwilket han nu sigh beklagar aldeles finnes oförmögen, i anseende til Ehlingsnäset odugelighet emot rusttienstz præsterande til cronan.

Dhe 7 bönderne beswere sig högeligen dher samma Ehlingsnäset blifwer längre ifrån bohlbyen borto blifwa dhe aldeles öde, som allareda med 3:ne bönder skedt ähr.

Af ofwanbemälte 3:ne ödeshemman hafver h:r majoren wälb. Carl Gustaf de Charlier, Carl Jonssons hemman på frijhet optagit, derföre proportionaliter brukat Ehlingsnäset som af ålder tilförne warit efftersom ländzman, för innewarande åhr 1679 eij sigh befattat på något sätt med samma godz brukande eller nyttiande.

Österåås by männerne trägit anhålla få i detta måhl niuta wår allernådigaste Konungs uthgifne placat af a:o 1677 och 1673 tilgode, angående slijka förlemnade hemman, aldenstund dhe dess uthan eij kunna oppå Österåsen blifwa beboende.

Rustningen anbelangande som ländzman genom sin obligation haar lofwat prestera för Ehlingsnäset til cronan, kan dher om denne ringa rätten ej något sententiera uthan i underdåhn. ödmiukhet först remittera til \hans exell:z/ gouveneurens högwälb:e h:r Jacob Fleminghs nådige resolution och högwijsa omdöhme. [*fol. 199v*]

4. Ryttaren Pehr Pehrsson förehades andra gången och med flijt examinerades om det ryckte som han a:o 1674 ähr kommit uti med sin legopiga Kerstin Olufsdotter, som hon för åtskillige haar bekändt warit häfdader af Per Persson och med honom aflat barn, men icke oppenbarat medan ryttaren war hemma, för något dher effter sedan han blef uthkommenderat åth Pommern. När ryttaren hem kom blef han här om tiltalt, för den skuld förledne sommar ting \d. 30 maij/ begärde få göra sig sielf tolffte frij effter 19 cap. ting b. L.L som han nu hade bordt prestera. Men kunne inga wärnningsmän åstad komma, föregifwandes kohnan Kerstin Olufsd:r warit dher til orsaken emedan hon i hanss frånwaru kommit honom i ofvanbe:te roop och ryckte och aldrig bekändt medan ryttaren warit hemma, wore hafwande, hwarföre imponerades nämbden effter 34 cap. ting b. L.L honom anting wäria eller fälla, men såsom inga skiähl \eller witnen/ finnes, som honom dher med kunne öfwertyga. Hwarföre nämbden i detta måhl ho*no*m frij erkänna och hemskiuta saken under Gudz domb. [*fol. 200r*]

5. Vice pastor wyrd. och wäll:de h:r Roald Drake insinuerade h:s exell:z gouveneureus högwälb:e h:r Jacob Flemings remissorial til tings rätten af d. 11 febr. 1679 at ransaka om Oluf Olufssons hemman i Söre som han föregifwit hafwa kiöpt til odel af fiscalens sal. Johan Huss änkia, h. Margareta Bochæa, det han wille bewijsa med Grels Frantzons giorde contract den 17 julij a:o 1676, hvilket ej kan approberas. Eftersom hwarken sal. fiscalens eller änkians fullmakt kan præsenteras, honom warit tillåtit at ingå kiöp med någon om slijka ödeshemman.

H:r Roald insinuerade och et remissorial af gouveneuren, högwälb:e h:r Carl Sparre af dato Frösön 5 julij 1676 dher dhe 3 tunland i Söre gård skulle ransakas om, sedan wille h:s exell:z dher öfwer widare sigh förklara.

Men imedlertijd för än det kunna låta giöra sigh hafwer ländzman Jacob Jöransson om samma ehrende giordt ansökning hos h:s exell:z h:r Carl Sparre och wunnit af d. 16 aug. 1676 den resolution att han ofwanbe:e 3 tunland i Oluf Olufssons gård Söre skulle få behålla och besittia, ett tunland på sin ländzmans tienst och dhe andre 2 tunl. effter 2:ne åhrs frijhetz

förlopp skatta före, och åhrligen erläggia för en hel röök til Cronan effter af gående [*fol. 200v*] utskylder, hwilket och lijkmätigt ähr h:r exell. gouveneurens högwäl:e Jacob Flemmings utgifne resolution af dato Brundflod d. 7 febr. 1679 gifwen til ländzman Jacob Jöransson.

Rätten finner skiehligt at h:r Roald söker sine pengar igen hos Grels Frantzon det bäst han kan och gitter, och ländzman Jacob Jöransson förblifwer med begges deras exell:ters gifne resolutioner wid cronohemmanet 3 tunl. så länge han præsterar dehr af utgående \åhrlige/ uthlagor, såsom och lagligen hemmanet häfdar.

6. Oluf Hindersson i Moo opbiuder det contract som han haar giort med sin farbroder Karl Olufson första gången. Men närmaste släkten, brodern Henrich Olofsson som systern \Karin Ol:dr/, klandra de ej wara för sin arfzjord betalte, altså imponeres länss och tolfmän här om ransaka och sluta reckningh dhem emillan.

Ting 17 juni 1680

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:8, fol. 259r–261v, ÖLA. I den renoverade domboken i Svea hovrätt, Advokatfiskalens arkiv, vol. E XI e: 3467 (Västernorrl. län), fol. 221v–223r, RA, saknas de onumrerade paragraferna.

A:o 1680 den 17 junij höltz laga tingh i Lijdt, närvarande cronones befallningsman wälbetrodde Jonas Flodin tillika med nämbden.

Pehr Siulsson i Bodhe
Jöns Månsson i Söhre
Pehr Erichsson i Siöhr
Salomon Persson i Nygården
Erich Oluffon i Swedie
Joen Påhlsson i Kahlsta
Pehr Nilsson i Nästgården
Erich Persson i Böhle
Heming Keelsson i Korsta
Oluf Jönsson i Ringsta
Arfwed Erichsson i Brewågh

[1.] Joen Påhlsson i Kahlsta aflade sin nämbdemans eedh.

[2.] Margareta Jonsdotter, feltwebelens Jon Anderssons i Brynies dotter bekänner sigh hafwa hafft lägersmåhl med en cornet Johan Falk af Östgiöta compagnit, och aflat med honom barn, hwilket än lefwer. Så emedan gerningen ähr bekänd, och corneten ähr här ifrån landet uth commenderat, altså effter högl. Kongl. håfrättens resolution saakfältes til 20 m:k s.m:t til treskrifftes och om hennes kyrkioplicht remitterar til venerandum ministerium.

Pehr Nilsson i Byyn caverade för bötterna, cronans och häradzhöfdings parten. [*fol. 259v*]

3. Lars Erichsson i Faxnälfwen och Erich Gunnarsson i Öhne ifrån Rödöön angåfwo, det Jon Nilsson i Fjähl och Lijdtz sochn hafwa i Röödön och Wäigmoon uthfördt ländzmans Jacob Jöranss:n i Lijdt, skulle hafwa gifwit 8 Lijdtz hästar låf blifwit hemma ifrån öfverstens wälb:ne Ulf Sparres marsch at skiutza til Hammerdahl, derföre skulle af bönderne hafwa opburit i mutor 1 *pund* salt af hwartera, och för den skuld hafwa Rödöns boerne med 14 hästar lupit öfver skiffte til Hammerdaal och somblige til Ramsill, beropandes sigh på een attest gifwin i Rödön at Jon Nilsson hafwer sådane ord fält, dher ifrån Joen här til ej neka kan, uthan föregifwer det de som hafwa sagdt för sigh eij willia sin ord tilstå kunna eij heller några framdraga. Desse ofwanbe:te 8 persohner neka inständigt aldrig hafwa gifwit ländzman något *pund* salt, uthan ländzman sielf förklarade sigh sålunda at dhe blefwo hemma effter dhe samma tijdh kommo ifrån Påhlsmässe marknad med salt och strömmingh och dheras hästar

voro uthkiörde och trötta, hafwa tinghlaget slept andra i stället åstad och dhe sedan effter par dagars hwijlande hafwa skiutzat andra i stället och som tingelaget haar jembnadt giordt sins emillan och desse 8 intet skyldige blifwa eller med någon skiutzfärd återstå.

Nembl:n Per Nilsson i Nästgården, Pehr Knutsson i Fiähl, Jon Broddeson i Handogh, Nils och Erich i Hökbäck, Pehr Erichsson i Fiähl, Oluf Påhlson i Söre, Bengt i Söre. [*fol. 260r*]

Så emedan Jon Nilsson hafver så illa utfördt ländzman Jacob Jöransson uti ett annat tingelagh, hafwa underståt sigh taga 1 *pund* salt af dhe otta personerne som han med intet skiälh kan bewijsa. Altså kan rätten honom eij befrija ifrån det 20 cap. ting b. L.L uthan blifver för sitt obewijslige til mähle saaker 40 m:k silf:r.mynt och betahla Rödöns boerne för sin giorde resa fram och tilbaka, hwar sin dal. s.m:t.

Eftersom Hammedahls boerne eij framkommit efter befallningsmans order til Lijdt med 80 hästar at emottaga wälb:e h:r öfwersten Ulf Sparres marche, böra så wäl Rödöns som Lijdtz boerne sökia Hammerdahlingarne dherom och giöra dher öfver en liqvidation.

Pehr Erichsson i Siör och Erich Persson i Moo, caverade för Jon Nilsson i Fiähl för cronones häradshöfdings saaköhren af desse 40 m:r. [*fol. 260v*]

4. H:r majoren wälb:e Carl Gustaff de Scharlier som 2:ne hemman i Söhre af 6 tunl:d hafwer sig til brukz påtagit af sal. leutnanthens Lorentz Wandschiers hemman, ländzman Jacob Jöranson som den tridie gården af 3 tunland, ryttaren Nils Perss:n den 4:de af 4 tunland och Pehr Zachrison den 5:te af 4 tunland, som blifwa til hopa 17 tunland, beswära sig det sal. leutnanten Wandschier hafwer desse 5 hemman brukadt, dher af ingen för wist kan wetta hwilka ägor i skogh och slott hwartera hemmanet med rätta tilhörer, begärde dhe fördenskuld samptelige få een jord-iämkning effter tunlandet åthniuta hwar sin proportion i ondt och gott, hwilket dhem bewilliades.

Sochneskrifwaren Hindrich Olufsson genom laga citation hafwer stembdt ländzman Jacob Jöransson, opwisandes een widlyfftigh reckning på dhe utlagor i Föhlingh ländzman haar opburit och icke gottgiordt sochnskrifvaren, dher emot Ländzman opwijsar een annor reckningh som Hendrich ej wil sambtyckia, och så som här utinnan sorterar liqvidation med allmogen och sochneskrifwaren om cronones uthlagor, måste först afhielpas, hvar af twisten flyter emillan sochenskrif. och ländzman, som sedermehra måste optagas til slut, hwar til uthsees een serdeles tijdh då denne liqwidation kan företagas. [*fol. 261r*]

5. Hans Hansson i Palleråsen opbiuder första gången halfwa hemmanet inlöst af leutnantens Nils Curie creditorer för 30 r.d:r.

6. Oluf Hindrichsson i Moo, opbiuder första gången sahl. Keel Olufssons hemman i Moo af 2 tunl:d för 60 r.d:r inlöst. Dher af tilkommer sal. Kiehl Olufssons änkia h. Brita Siulsdotter för sine inlagde pengar i hemmanet 15 r.d:r och hennes mårgon gåfwor 15 r.d:r blifwa 30 r.d:r. Sedan arfwer brodern Hindrich Olufsson 20 r.d:r och systern h. Karin Olufs dotter 10 r.d:r. som dhe sedermehra hafwa oplåtit be:te Oluf Hindrichsson at behålla.

7. Kyrkioherden ehrewördige h:r Hans Klockovius angaf i rätten huru såsom Föhlings boerne eij willia efter 1623 och 1634 åhrs tingsdohmar godwilligen föhra skaffte tijonden ifrån Föhling och till Lijdtz prästegård. Dehr emot allmogen sigh beswärade, wara emillan sochnerne een lång beswärlig wägh nembl. 7 g:le mijhl, och hwarken dhe, eller dheras förfäder hafwa till datum be:e skafftetijonde tilförende någon sin fördt, mehra än til Föhlings

kyrkiobord, dher hon ähr wordin tröskat \i dhe huus som sochnen har opsatt, men seder mehra hafwa dhe/ be:te uthtröskade och fallande korn, iempte annan tionde til Lijdt åhrl. framfördt, \undantagande den som pastor hafer försåldt,/ som dhe och här efter åhrligen giöra willia. Men hallmen neka dhe inständigt til den så långan wägh föra uthan [*fol. 261v*] angifwer det be:te fallande tijonde hallm borde opgifwas på Föhlings prästebord så at det eij kommer i wahn bruuk.

[*Tillagt i marginalen:*]

Eij heller hafwer ehr:w. pastor uti framflutne 40 åhrs tijd dher på förr urgerat, uthan låtit sigh benöijadt med det som skedt ähr.

Såsom nämbde männen ähre ehrewördige kyrkioherdens åhörare och partijske i denne saken, kan tings rätten här utinnan eij något sigh uthlåta, uthan i ödmiukheet remitteris til dhe högh ehrewördige \och höglärde/ herrar och venerandi consistorij rättwijsa omdöhme och goda utslagh.

Extraordinarie ting 10 juli 1680

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:8, fol. 274r–277r, ÖLA.

A:o 1680 den 10 julij höltz extaordinarie laga tingh och ransakningh i Lijdtz sochnstuga öfver ett begångit tijdelagh, nährwarande cronones befallningman wälb:de Jonas Flodin tillika med dhe tolf eedsworne nämbdemän.

Erich Olufsson i Handogh	Anders Olufsson i Kallstad
Pehr Olufsson i Kogstad	Pehr Erichsson i Siöhr
Pehr Siulsson i Boda	Jöns Månsson i Söhre
Pehr Nilsson i Nästgården	Oluf Jonsson i Ringsta
Erich Persson i Böhle	Arfwed Ericsson i Brewågh
Hemming Keelsson i Högen	Jöns Persson i Slätten

Dato, företogs be:te ransakning utj ehrewördige kyrkioherdens wällerde h:r Hans Claudij Klockhovij och capellanens wäll:de h:r Pehr Klockhovij närwaro öfwer det tijdelag cronones länssman wälförståndig h:r Jacob Jöransson hafwer d. 4 julij angifwit warit berättat af \corporalens/ Jon Perssons hustru i Brynie h. Kerstin Ericsdotter skulle hafwa påsedt när, \gårdz drängen Oluf Olufsson denne grofwa/ gierningen giorde.

Altså efter alfwarsam förmahning och aflagd eed bewitnade h. Kerstin E.d:r så wara tilgångit, at förledin 12 junij om een löger dagh haar hon gietat boskapen hoos sal. Hans Nilssons änkia i Brynie, h. Elin Olufsdotter, som då på henne belopp hwar fierde dagh [*fol. 274v*] om aftonen emot sohlens nedergång när hon haar inkördt, biäst och skulle miölka boskapen, hafwer gårdzpigan Rachel Michelsdotter gåt i gården efter miölk käril, men h. Kerstin Erichsdotter hafwer blifvit qvar inne i fähuset och satt sigh at miölka h. Ehlins boskap. När hon haar miölkat een koo och satt sigh til den andra, då öpnades fähuus döhren \och stängelssen före sattes, sedan/ fick hon se en mansperson ståendes \på mockrum stocken,/ baak om en koo, blef \derpå hon/ förskräckt så at stafwan med miölken föll uthur hennes händer, när hon omsider kom sigh föör stogh h. Kerstin op och gick så när emot honom, sägandes til Oluf hwad fahnen giör du nu, så tigde han stilla. Jagh mehnte du skulle hafwa tient din sal. huusbonde och maatmoder troligen, men nu tiehnar du fahnen. Och fann honom i fullt bohlerij med en hwijt koo, som stod på östersidan bakom dörren, då Oluf straxt öfwergaf och låfwade henne een ort åth til kommande åhr, för det hon icke skulle hans gerning oppenbara, då h. Kerstin swarade iagh gifwer dig och orten fahnen.

Imedler tijd kom pigan Rachel \och bultade på fähuus dören/. Oluf oplät stängslen och sedan satte sigh på fåårhuus kiätten, hafwer Oluf bedit och påmint henne \sägandes/ h. Kerstin kom ihåg dhet iagh haar bedt digh om, då hon swarade, dragh fahnen i wåld uthur fähuset ifrån mine ögon, iagh will eij see thig. När hon om aftonen haar fååt sigh maat tillika med dhe fremmande arbets- eller hackefolk som woro ij Brynie, [*fol. 275r*] hafver hon sedan gåt hem i grangården dher hennes man corporalen Jon Persson tilhåller at läggia sigh til hwijla, hafwer hon den natten eij kunnat sofwa, om mårgonen den 13 junij godt tilbaka och bekände för sal. Hans Nilssons änkia h. Elin Olufsd:r ofwanbe:te relation huru tilgånget war.

Då änkian högeligen blef bedröfwadt at den ena sorgen och olyckan skulle räckia den andra handen, i det hon några dagar tilförne den 6 junij haar låtit \beledsaga sin sal. man Hans N. til jorden./ Sedan det samma bekände \h. Kerstin/ för sin man Jon Persson.

Rachel Michelsdotter bekänner sigh hafwande wara af en kyrkiotiuf, som hemma war i Finland, berättade när hon löhrdagsafton haar biäst boskapen och skulle gå effter miölk käril, hafwer hon mött Oluf, då honom frågat hvart åth han wille, svarade Oluf, du hafver eij all boskapen hemma och wille see effter en hwijt bock skulle wara tilstädes, gåt sedan i fähuuset, när hon kom tilbaka stötte hon på dörren som war igensluten uthan ropade på Oluf lät opp dörren hwilket han gjorde och satte sigh på fåårkietten och sade til h. Kerstin, kom ihåg det iagh bad dig om, då hon swarade, dragh fahnen i wåld uhr fähuset.

Corporalen Jon Persson i Bryngie efter aflagd eed bewitnade, det hans hustru h. Kerstin hafwer detta först för h. Ehlin bekändt, och sedan för sigh om söndagen d. 13 junij. Förbe:te löhrdags qwäll då gerningen föröfwades hafwer Oluf gåt til Brundflod til sine föräldrar, Oluf Ersson skomakare ifrån Åsen i Sundsiö, dher bekommit 1 par skoor, en blaggarnes skiorta och gåt tilbaka om måndagen och kommit emot middagen in til Jon Persson i [*fol. 275r*] Bryngie, då hafver Oluf frågat corporalen hwarest h. Kerstin ähr, som eij hemma war, om hon haar bekändt för honom något, dher til han eij wille swara, uthan Oluf lembnade qwar en skin tröja, den han wille gifwa hustrun, för det hon ej skulle oppenbara.

Änkian h. Ehlin, oppå tilfrågan tilstår, det h. Kerstin hafwer samma bekännelse sagt för sigh den 13 junij som hon nu bewitnadt hafwer.

Drängen Oluf Olufsson född på Åsen i Sundsjö, på 19 åhret effter alfwarsam förmahningh bekände sigh hafwa be:te lögers dags affton den 12 junij, gått i fähuset, dörn igenstängdt, och til en hvit skallot koo, ährnadt bedrifwa bohlerij med henne, men nekar hafwa hafft fulkombligdt beställningh med henne, efter koon eij haar ståt stilla, och wid det samma han togs med koon, fick han se h. Kerstin på fähus gålfwet, som ropade til sigh, då han koon öfvergaf, och tilböd henne förlijkning sådant hans onda opsåt eij oppenbara.

Adde h. Roaldz verte. [*se följande sida*]

Dock efter wyrdige prästerskapetz \sedermehra/ noga förhöör \rättade Oluf sigh/ och \nu inför rätten/ fast påstod wid sin första bekännelse, en gångh hafft beställa med be:te koo. Såsom och det han hafwer lofvat h. Kerstin en ort och gifvit en skintröja för det hon eij skulle ryggia honom. [*fol. 276r*]

V. pastor wyrdige h. Roald Drake refererade när han d. 2 julij Mariæ besökelse dagh haar predikat i Kyrckåås, reste han til Brynie. Ibland annat hafwer änkian i sitt sorgeliga tilstånd, oppenbarat drängens bohlerij, då h:r Roald togh honom i förhöör, uthij tolfmans Pehr Erichsson i Siörs \och näste grannes/ Pehr Olufsson i Bringåsen och Oluf Biörssons närwaro, \då Oluf straxt bekände hafwa en gång hafft beställa med een hwijt skallot koo,/ fölliandes dhem i fähuset och sielf opwijste samma koo som han haar haft bohlerij medh. När han då blef af be:te män fasttagin och förder til ländzmansgården hafwer han den 4 julij effter Guds tienstens förrättande blifvit af ehrewördige kyrkioherden h. Hans Klockhovius uti ländzmans Jacob Jöranssons och allmogens närwaro, tilfrågadt om be:te bohlerij, då Oluf hafwer tilstådt och bekändt samma löhrdags affton \d. 12 junij/ haftt beställa med be:te koo. Det samma och

oppenbarat för cappelahn h:r Pehr Klockhoff en gång haft med henne giöra,efter han den gången war druckin om affton.

Efter widare förfrågan och ransakan, bekände Oluf hafwa många söndagar gietat boskapen för pigorne och låtit dem gå til kyrckian. Frågades, huru offta han då haar begådt herrens högwördige nattward, swarade ingen gångh til datum, efter han icke kan läsa sine cathechesimi 5 stycken. uthan Oluf som nu på sine 19 åhr ähr bekänner hafva absenterat sigh ifrån dhe tijder när cathechesini examen haar hållitz om åhret. [*fol. 276v*]

Rationes sententiæ:

Emedan, dy wärre, \denne unge persohn/ Oluf Olufsson \af 19 åhr/, upsåteligen sig i bolerij med en koo begifwit, i det han fähusdörren haar igenstängdt och förmeente ingen wara tilstädes effter han mötte Rachel wid sin til gångh.

2. Det han och tilstodt wid sin första examen \för/ vice pastor wyrdige h:r Roald Drake utij 3:ne personers öfwerwarande.

3. Det samma bekändt wid sitt öfwerförande til ländzman så wäl d. 4 julij för ehrewördige kyrkioherden och allmogen \och nu in för rätten/ een gång hafft beställa med en hvit skallut koo.

4. Samma afton då den \fast grofwa/ giärningen giordes lofwat h. Kerstin 1 ort saken at nedertysta, och om måndagen lembnade hoos hennes man en skintröija, dher med sin skyldigheet at contestera, som han nu altsammans tilståår.

5. Erkänner sigh och intet hafwa brukat högwördige altarens sacramente, af orsak at han intet kunna läsa sine cathechesimi stycken, eij heller hafwer sökt tilfälle at lähra, uthan söndagarne wallat boskapen och låtit fägårdspigorne gå til kyrkian. [*fol. 277r*]

Dy erkänner rätten honom Oluf Olufsson med samma koo mista lifwet i kraft af Gudz lagh Exod. 22, v. 19; Deut. 27, v. 21 och höghmåhls balken landzl. 14 capitel. Hwilket altsammans til högl. Kongl. hofrättens högwisa omdöhme i all underdåhn ödmiukheet hemställes.

Så wara passerat, betygar häradshöfdings doom i wärio hafwande med mit och tingelagetz wahnlige signete.

Ting 22 november 1680

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:8, fol. 306r–308v, ÖLA.

A:o 1680 den 22 novemb. höltz laga ting i Lijdt. Närwarande cronones befallningsman wälb:de Jonas Flodin och nämbden.

Erich Olufsson i Handogh	Pehr Nilsson i Nästgården
Jöns Månsson i Söhre	Oluf Jönsson i Ringsta
Pehr Erichsson i Siör	Erich Persson i Böhle
Jöns Persson i Föhling	Heming Keelsson i Högen
Salomon Persson i Nygården	Arfwed Erichsson i Brewågh
Erich Olufsson i Swedie	Joen Påhlsson i Kahlsta

1. Cronones befallningsman wälb:de Jonas Flodin begärde een attest på den execution som förledin den 15 septemb. nästförledin öfwergick på Oluf Olufsson i Brynije, som har begåt tijdelagh med en koo, den nämbden eij wägra kunde, uthan på sin eedz plicht betygade, at be:te execution efter höglofl. Kongl. håffrättens rättwijsa dombs lydelse blef den 15 septemb. sidstledin öfwer syndaren Oluf Olufsson, som creaturet, wärckställig giordt och fullkombl. exeqverat. [*fol. 306v*]

2. Såsom Oluf Erichsson i Brewågh hafwer sine 2:ne bröder, Joen Ericksson i Smista, Hans Ericksson på Åsen och 3:ne systrar h, Märit, Kerstin och Karin Erichsdöttrar owitterligen såldt dheras arfwejord ifrån, til wyrd. h:r Pehr Klockhoff Breewåghs hemmant af 3 ½ tunland, för 50 r.d:r. Hwilket kiöp arfwingarne eij sambtyckia wehla, uthan erläggia til h:r Pehr sine utlagde pen:gar 8 d:r 20 öre s.m:t til leutnantin Anders Curij den 2 september näst förledin. Och emedan odelsmännerne detta kiöp eij sambtyckia willia, hwarföre til följe af S:s lagh, 2 och 4:de cap. jord. b. L.L ehrkänner rätten skiäligt det h:r Pehr emottager sine utlagde penningar igen, och Oluf Erichsson som eij kan heemula kiöpet plichte 3 m:k s.m:t efter 12 cap. jord. b. L.L.

3. Corporalen Erland Jacobsson angaf det Hemming Siulsson i Näset hafwer förledin höst rijdit effter sigh och Oluf Jonsson i Kiählen, sägandes sigh hafwa sedt på, dhe hafwa tagit hans qwijga med i föllie ibland deras boskap, som effter par tijmers tijdh kom effter löpandes til öfwer [*fol. 307r*] Näset dher dhe öfwer natten logerade, som ryttarne Oluf Svensson och Swen Persson refererade.

Hemming högeligen bedz före sådant wara i hastighet skedt, och eij annat förstått så skulle wara passerat effter qwigan kom tijt i gården. Måhlsäganden gifwer honom effter när han betahlar förorsakade expanserne, at hafwa witnen ifrån Aspåås tilstädes. Altså efter 20 och 43 cap. ting. b. L.L saakfältes Hemming för oqwädings ord 3 m:k s.m:t effter som han in för rätten badz före och rättade sigh, och förbetale dhe förordsakade expenser effter förlijkningen.

4. Hans Hansson i Palleråsen opbiuder andra gången Palleråås hemmanet, 1 ½ tunland inlöst för 40 r.d:r. nästom frändom til återlössen.

5. Vice pastor wyrdige och wällärde h:r Roald Drake klageligen sigh beswärade öfwer länssman i Lijdt Jacob Jöransson, hafwer uti goda herrars närwaro beskylt sigh för een cronones otroo man, för det han skulle i feigdetijden corresponderat med fienden, begärandes att en sådan [*fol. 307v*] otijdigheet, må afskaffat blifwa, helst emedan ländzman något före detta anno 1676 den 21 novemb. hafwer befunnit sigh oroligh emot wyrdige prästerskapet, då dhem emillan oprättades een förlijkningh och sattes 20 d:r silf:r myntz wijte til kyrckian och dhe fattige.

Ifrån denna beskyllningh kan ländzman Jacob Jöransson eij endskylla sigh, iu i dryckesmåhl hafwer förwidt h:r Roald Drake för otroheet och sådant eij kan bewijsa, eller honom med någon otroheet öfwertyga. H:r Roald beropar sigh på Kongl. Maj:tz privelegier prästerskapet gifne 22 punct. Men ländzman dher emot exuserar sigh, eij minnas sådant, hafwa sagt, uthan blef af witnen h:r majoren, wälb. Carl Gustaff de Charlier, befallningman wälb:de Jonas Flodin och notarien Daniel Larsson öfwertygadt.

Såsom ländzman hvarken will eller kan, h:r Roald sådant bewijsa uthan in för rätten afbeder, eij annat wetta med h:r Roald änn ähra och gott. Altså oppå högsta öfwerhetennes nådigaste behagh, pröfwar rätten skiäligt, at han först lefwererar til kyrkian och dhe fattige dhet uthfästa wijthe 20 d:r s.m:t. Såsom och effter 20 cap. tingmåla balken landzl. plicktar 40 m:k s.m:tt. [*fol. 308r*]

6. Jöns Pehrsson i Slätten klagade dhet soldaten Olof Håkansson hafwer oförmodeligen genom våda brändt opp några stycken älgsgårdar, begärandes halfwa skadan igen, dher til Oluf Håkansson lofwade honom effter mätismanna ordom förlijka.

7. Nämbdeman Jöns Pehrsson i Föhling, fullmechtig å pigans Brita Jonsdotters wäg:r fordrar af sochneskrifwaren Hendrich Olofsson 5 d:r 8 öre s.m:t, som hennes sal. fader Jon

Christophersson hafver höllit finn-soldater kost före, som honom gott giörs få weder giällningh. Hwarföre erkännes Hindrich be:te 5 d:r 8 öre s.m:t betahla, och sökie han ländzman Jacob Jöransson dhet bäst han gitter.

8. Sochnskrifwaren Hendrich Olufsson erkännes förplicktat effter mons:r Scharmans öfwer lefwerade specification af innestående 1677 åhrs rest, betahla til ryttarens sal. Samuel Jöranssons hustro och barn 30 d:r s.m:t för 1675 åhrs förtient löhn, hwilke han wid återresan ifrån Hammerdahl betahla skal, helst emedan Jacob Scharman hafwer sochnskrifwaren af cronones räntor i Lijdt tilförne desse 30 d:r s.m:t affördt och honom gott giordt. [*fol. 308v*]

9. Karin Olufdotter i Fiähl bekänner sigh hafwa hafft lägersmåhl med ryttaren Torsten Jonsson, och aflat med honom barn, som hon nu gåår med, och emedan intet ächtenskap uthlåfwadt ähr, altså til föllie af Sweriges lagh 3 cap. gifft. b. L.L saakfeltes Torsten til 40 m:k och Karin effter höglofl. Kongl. håfrättens resolution 20 m:k silf:r mynt til tre skifftes.

10. Oluf Hindrichssons hemman i Moo opbödz andra gången, kiöpt af rätta bördsmännerne sine faderbröder.

Ting 7 och 8 juni 1681

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:9, fol. 72r–74v, ÖLA.

Anno 1681 den 7 och 8 junij höltz ordinarie whårting medh allmogen af Lijtz tingelagh, nährwarande befallningzman welbetrodde Jonas Flodin och nämbden Nembl.

Peder Siulsson i Boda,	Peder Nilsson i Nästgården,
Erich Pedersson i Böhle,	Peder Ersson i Skiöhr,
Olof Jönsson i Ringstad,	Jöns Pährsson i Slätta,
Jon Påhlsson i Kallstad,	Jöns Månsson i Söre,
Salomon Pärsson i Nygården,	Arfwedh Ersson i Brevåg,
Hemming Kehlsson i Korsta,	Erich Olsson i Swedie.

Dato, publcerades Kongl. Maij:tz placater och förordningar.

Ryttaren Christopher Hansson kärade till Oluff Olssonn och Oluf Hemmingsson i Handugh om 1/2 tunnel:d, som ifrå hans hemman kommitt är, huar till dee nekade, och han intet det beewijsa kunde; föregifvandes för sigh så berättat wara. Dy kan rätten för denne gången där uthi intet göra och förordna.

Ryttaren Jon Gryta angaf hustru Karin Ersdotter hafwa upbränt een stugu i Gomgården, begärandes wedergällning därföre. Hustru Karin tillståår att källarboden är opbränttt aff wådhelld för 2 åhr sedan och att Jon Gryta war då icke dijtkommen, uthan åhret efter, gården på frijheet uptagit och källarboden intet honom påfört. Befallningzman förmente sigh [*fol. 72v*] wara å cronones vägnar där uthi actor, och all denstund Jon Gryta intet medh stugun eller källarboden är graverat, så blifver hust. Kahrin för hans tilltahl där utinnan frij.

Den 8 dito

Ryttaren Nils Persson Svahn stämbder att svahra Hindrich Olsson i Färgstahn för häradz höfdingz peningarnas innehållande och intet compararat heller sigh ursächta låtit. Dy efter det 33 capit. tingmåhla b. saaker till 3 m:r s.m:t.

Henrich Olufssonn i Fähriestahn bekänner sigh wara af Erich Pärssons änkia hustru Kerstin Abrams dotter i Huusåhs för 1677 åhrs resterande 4 d. s.m:t richtig betallt.

Hendrich Olsson kärade till Erich Pärsson i Kousta om 3 dal. s.m:t som skola restera på 1675 åhrs uthlagor, huar emot Erich exciperade och föregaf att han dem till lähnsman Jacob Jöransson betallt. Det lähnsman tillstodh och medh rächning wille bewijsa så wäl dee 3 d. s.m:t som dee andre hans uthlagor wara clarerade med Hindrich Olsson. Altså warder Erich Pedersson därföre frijkallat och länzman åligger för dee 3 d. hoos Hindrich göra redo.

Hindrich Olsson fordrade efter rächning aff Peder Larsson i Tonääs 4 d. 21 öre s.m:t, som skola restera på 1675, 1676 och 1677 åhrs uthlagor. Peder Larsson föregaff sigh genom [*fol. 73r*] Daniel Nilsson i Ottersgården lefrererat 1 d. s.m:t det Daniel intygade och Henrich omsijder godt kände. Peder Larsson föregaf thesslijkes hafwa uthi Sööre betallt Hindrich 2 små plåtar 1677 om höösten och till hela restens fyllnadh af Peder Ersson i Skiör lånte 2 öre k.m:t hwilket nämbdeman Peder Ersson bewittnade att såhledes dem emellan war clarerat och Hendrich lofwat gifwa och sända honom quittens där på, huar medh Hindrich läth sig benöijia.

Emedan som Peder Larsson i Tonääs hafwer medh ärlige mäns wittnen och intygande bewist sig i Söre 1677 om hösten clarerat för 1675, 1676 och 1677 åhrs uthlagor till sochne skrifwaren Hindrich Olsson. Altså warder och Perder Larsson för Hindrich Oluffsons wijdare klander och åthall där uthinan frijdömt.

Anders Olsson i Kallstadh fordrade af Erich Jönsson i Höökebäck för någon rest på ett gammalt knekthståndh 3 ort. Erich föregaf att dee om wåren 1680 förlijchtes sålledes, att Erich skulle gifva Anders en spann korn i ett för allt, det han nu lofwade fullgiöra, och wara sedan för Anders Olufssons åthal endtledigat.

Peder Ersson i Siöör på Karin och Brijtas wägnar kärade till Önne Stensson i Bringåsen om des 1/2 hemman som dee skohla wara bördige till, och befanns att Önnes hustru Mähritt Ersdotter, war Ingeborgz dotter, som till hemmanet bördig war, och Karin och [*fol. 73v*] Brijta Larsdöttrar af den andra systran Brijta och således syskonebarn och rådande i hemmanet 1/2 parten medh Önnes hustru, som ähr 2 tunnl:d. Önne bekänner att Karin och Brita icke ähro uthlöste.

Såsom Karin och Brijta Larsdöttrar ähr rätta arfwingar till hallfwa Erich Jonssons hemman i Bringåsen af 2 tunnelandh, och ännu aff suågeren Önne Steensson icke uthlöste. Altså ehrkänner rätten billigt, att till ehrklara Karin och Brijta Larsdöttrar ett tunnelandh jordh och des proportion och andehl i gården, uthi berörde Erick Jonssons hemman som Önne Steensson een tijdh åbodt.

Peder Erssonn i Siör angaf hurusom Erich Pederson i Moo, enär baggarne 1677 marcherade här ifrån landet af sigh låhnt hoos Lars i Byom, ett sehlagrede medh det aftahl att när det icke restitueras skulle han det betala med 4 ½ d. k.m:t. Det Erich tillståår men beklagar att Oluf Nillsson i Jonsgården det af sig lånht, huar till Oluf nekar, förgifvandes att solldaterne det togo och lade på sin häst (efter som dee hällre wille köra än rijda) och han mistade hästen och redet den gången, och Erich kunde honom intet det öfwertyga.

Alldenstundh Erich Pedersson i Moo tilståår sig aff Peder Ersson i Siör a:o 1677 låhnt ett sehlagrede, medh det aftahl och förordh [*fol. 74r*] att där det icke restitueras, skulle han därföre gifwa 4 ½ d. k.m:t, och icke kunnat öfwertygha Oluf Nillsson sehlagredet af sigh låhnt, dy ehrkänner rätten skiähligt att Erich Pedersson bethaler sehlagredet till Peder Ersson i Siör med 4 ½ d. s.m:t. och söke sedan Oluf Nillsson det bästa han kan och gitter.

Peder Olufsson i Kougstadh beswährade sigh öfwer lähns- och tollfmän för ett stodh, som uthgiordes till cronones behof, och han ingen betallningh därföre fått. Lähns- och 12-män föregifwa att Nills Jönsson Blanck är beordrat 12 stycken stodh betahla, huar iblandh Peders är ett, och fuller gifwit assignation därpå till Hammerdahl, som eij gick för sig, och dy hafwer han förledne vinter af andra medell låfwat dem betahla, som ännu intet skiedt är. Huarföre moste och Peder Olsson patientera, och lähns- och tollfmän åligger penningarna uthfordra och till wederböranderne lefwerera.

Dato, opbödh Hans Hansson i Palleråsen tredie gången hallfva gården i Palleråsen som Nills Curj tillförne brukatt, och arfwingarne icke äre mächtige inlösa, och betala nederlagdt arbete, wärderat för 30 r.d. Dy är 1/2 gården medh döttrarnes Märitas Peder[sdotter] förmyndare Pehr Ersson i Siör gottfinnande sållt till Hans Hansson som den andra hallfwa gården bruukar. [*fol. 74v*]

Dato, propoonerades att Frössöö ell*er* Sunne tingel. icke ähr mächtige stå ut medh daglige skiutzningar, och dy beslöötz att Lijtz Tingelagh dem secunderar medh 2 st. hållhästar hwar vecka, förståendes att Lijth begynner strax hwarfwet. Vide plura, uthi Hallens protocoll.

Dato, aftahltes och slötz, att Lijdtz Tingelagh skall betahla till Sunne för jämkningh i ett för allt 7 m:k söllfwermynt aff röken, det nämbden i huar sin rota upfordrar.

Ting 21 och 22 oktober 1681

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:9, fol. 124r–129r, ÖLA.

Anno 1681den 21 octobris hölltz ordinarie hösttingh medh allmogenn af Lijtz tingelagh. Wederwarande [i] befallningmanns stelle vällachtat Daniel L Sidenius och nämbden.

Peder Siulson i Bodan	Peder Nilson i Nästgård
Peder Ericson i Siöör	Oluf Jönson i Ringstad
Jöns Månson i Söre	Eric Person Böhle
Hemming Kiehlsonn i Högen	Jon Påhlson i Kallstadh
Salomon Person i Nygården	Arfwedh Erson i Brewågh
Jöns Pärson i Slättenn	Erich Olsson i Swedie

Dato, publicerades förr specificerade Kongl. förordningar jempte Kongl. huusesyns ordningen.

Nämbdeman Jöns Pärsson i Slätten, kom intet förr än Kongl. ordningher wore publicerade och klåckan 12, dy saaker 3 m:k.

Ehn full[tagen] drängh får till löhn 6 d. s.m:t, 2 par skoor, 1 par strumpor, wantar och handskar, en blaggarns skiortta första åhret och det andra, där till medh een af hamplärftt, och till legopenning 12 öre s.m:t.

Een fulltagen pijga 3 d. s.m:t, skoor och strumpor som en dräng, men 7 al:r blaggarn och 3 al:r hamplärft och 6 öhre till städiepenningh.

Een gietare under 16 åhr fåår sletz kläder och 6 m:k s.m:t.

Anders Ohlsson i Kallstadh för oliudh och det han föll i annars mans saak okallader, blifwer saaker till 3 m:k. [*fol. 124v*]

Lähnsmannen Jacob Jöranssonn angaf hurusom een smålänning Jöns be:d förledne sommar medh een qwinna kom ifrå Norrie och gifwit sig till suän-tienare hoos Jon Michellson i Krokom och dagen för sidsta stoorböndagen gått härifrå till Fölingh och Gudztiensten icke upwachtatt, och enär lähnsman det för nam, befallte han nämbdeman Jöns Perssohn i Slätten att låta dem genom wissa pehrsohner bringas tillbaka, det han icke giordt och dhe altså tagitt flychten till Norrie.

Jöns Pärsson föregaff sigh tillsagt Peder Mårtensohn och Påhl Håkansson det att fullgiöra, men Peder det oachtadt om mårgonen gådt till skogz på sitt arbete, och dy hafwer Påhl allena deth eij kunnatt förrätha, Peder inwände och sade sigh eij wara af Jöns tillsagt och att hans huusfolk för sig det eij sagt, Peder tillstodh sig om afftonen fått budh att gå till tollfman men eij dijt gått. Hoos Håkan Ohlsson hafwer den förrymbde logerat till måndag middagen, där han och arbetadhe när han kom ifrå Norrie. Jöns Persson hafwer och förbudit Påhl Håkansson släppa uth dee kläder dem tillhörige, hwar till Påhl nekade och bewijste att kläderne wore hoos hustru Märiet änkia.

Emedan som nämbdeman Jöns Pedersson hafwer genom owiss ordre och egen försummellsse icke fullgiordt lähnsmans befallningh att skaffa swentienaren Jöns och den qwinnes pärson som medh honom i föllie war på rymmade footh, som och om stoorböndagen uthan laga förfall Gudztiensten försummatt, till lähnsmans gården, uthan låtit dem komma och ryma sin koos till Norrie, thy warder hans saak 40 m:k och Peder Mårtenson, som icke efter hans bud kom där om, om aftonen till tahls, och om [*fol. 125r*] morgonen till skogz gick, fallen för tredsko till 3 m:k, och Påhl Håkansson som tillstädes waritt och allena intett där utinnan uthrätta kunnatt, frijkalles för böther.

Sålldaten Nils Perssonn Bunt skulldgafz hafwa besåfwitt Kerstin Larsdotter af ächta säng födder i Brevågh och Lijt sochn, och medh henne aflat barn. Begärandes henne till ächta, som å bådhe sijdor in för rätten sambtychtes och dy blifwer deras both hallfwa mindre nembl. Nills Pehrsson 20 m:k och Kerstin 10 m:k s.m:t.

Jöns Pädersson i Slätten, Peder Mårtensson och Oluf Håkansson ibm angofwe det Peder Larsson i Toonääs medh sitt qwarndamb dem præjudicerat nembl.

1:mo. Opdammat siöen in på deras åker rehnar. 2:do. Hwar igenom deras qwarn hindras. 3:tio. Därigenom opflyter och deras kyrkiobroar. 4:tio, item deras qwarnwägh således bringar till marck och moras, och 5:tio hafwer floden tagit bårt 3 skylar hampa.

Peder Larsson insinuerade een syn och förlijkningz bref emellan Tonäs man på öster sijdan om siöen och berördhe pährsohner af des flera grannar på wästre sijdan om siöen daterat d. 6 septembris 1670 som å laga tingh d. 22 decembris, dito anno är samptyckt och confirmerat, hwar utinnan förmähles att besichtigat blef det Peder Larssons qwarndam enär floden war intet kunde skada, hwarken deras åker rehnar, mindre åkren, alldenstundh dammen eij så hög bygdt är, uthom enär floden flödher, öfwer går, lijka som där ingen dam wore. [*fol. 125v*]

Qwarn bäckarne eller åarne äro sålledes belägne att Toonäs qwarndamen är vidh siöens uthlåpp på östersijdan, och Slättens på den västra uthi siöens inlåp, det Jöns tillstodh.

Oluf Jönssonn i Ringsta och Peder Larssonn i Nylandh hafwa dijt waritt efter lähns-manns ordre och besichtigat dess lägligheeter och bewittnade att wattnet intet kan skada deras åkrar och rehnar, uthan när stoor flodh är och owädher, kan wattnet gå in på deras ängiar. Peder i Nylandh sade att den nya damen är 1/2 aln högre än den gamble war, hwar om Oluf intet kunde berätta, efter som han deth gambla eij sedt. Peder nekade alldehles där till, sägiandes sigh flyttia dammen längre uthföre och att det nya är 1/4 aln lägre än dett gambla, williandes det bewijsa af een damm arm som stått qwar af det gambla. Oluf och Peder berättadhe att Slättens mans qwarnhuus wore gambla och ruttne och sålledes stodh lågt neder och lätteligen af watn hindras och enär dhee byggie nye huus högre, kan det botas. De bekänna och att broerne enär floden kommer lärer medellst vattnetz dämmande borttflyta.

Qwarnvägen togz af dem intet i ögnosyn, doch säger Peder att wattnet af wåhrfloden kan fuller ett stycke på wägen gå. Sammaledes att dhee sågo 3 skyler hampa wara illa farne och att sönkiet war ett stycke ifrå landet, eij wettandes huru många skylar dijt lagde waritt och om några förkombne ähre. [*fol. 126r*]

Till att skillia parterne, emedan som twisten härrörer af den nya dammen, hemställtes dem antingen ägande syn taga heller skulle rätten syn nämbna och begärte dhe altså ägandhe syn och utkeste Jöns Persson, Salmon i Nygården, Jöns Månsson i Söre, Oluf Jönsson i Ringsta. Peder Larsson begärte Pehr Ersson i Siör, Pehr Nillson i Nästgården och Eric Pedersson i Böhle. Det Jöns Persson qwallde förlijkningenn som lageligen confirmerad är, differeres till des hufwudhsaaken afhielpes.

Hemming Pärsson i Sijkåhs, angaf Eric Erichzson i Kougsta restera på sin hustru broders Hemming Jönssons trediemans lön som nu döder är, Erich föregaf sigh lefererat, några gånger 12 ½ d. kopp.m:t och i Marieby (hwarest 3:die man logerade) 2 ½ d. och sålledes 15 d. betallt, hwilket Peder Olufson i Kougstadh skall wetta betyga, hwar till Peder nekadhe. Erich Ericsson bekändhe hoos sigh innehafwa dhe andra 15 d. k.m:t som Hemming bordhe hafwa.

Nills Olsson i Häggestadh förgifwer och sigh efter handen betallt Hemming 15 d. k.m:t och medh 15 d. ännu resterer kunnandes intet quittans där å taga, emedan som okunnigt war, om hans ut marche. Omsijder bekände Nills sigh restera på dee 15 d. 3 dal. kopp.m:t.

Hemming cederade och war nögder medh Eric Erssons relation om dhe 15 d:rs lefrering. [*fol. 126v*] Blifwer altså Erich Erssonn på trediemanns löhnen skylldig 15 d. och Nills Olsson 18 d. kopp.m:t, som dhee till Hemming Jönssons näste arfwinge uthan uppehålldh betala skohla.

Den 22 dito

Nämbdemännerne medh allan allmoge begärte behålla Oluf Ersonn i Kougstadh till sochne smedh så härefter som till förenne, och såssom Kongl. Maij:tz. allernådigste resolution gifwen samptel. richsens allmoge på sidsta richzdagh och dess 14:de punct tillåter hwar sochn otribulerat behålla en sochne skräddare och skomakare och i det öfrige beropar sigh på 1604 åhrs Norkiöpingz besluut som exprimerer att i den 9:de puncten att så mänge som nödtorfteligen behöfwes. Altså blifver Oluf Ersson till sochnesmedh antagen.

Munsterskrifwaren Jonas Dahn insinuerade majorens wälborne Carl Gustaf Chiarlies inlaga emot nämbdeman Peder Erssonn i Siör, af innehålld huru som han på sidste tingh inför rättenn då om det lösa manskapet ransakades opstigit och hothat att tijga, förmenandes bättre wara att hålla munnen än där om tahla, hwilcken skymph han intet kan eller bör tåhla, begärandes satisfaction där uppå.

Peder Erssonn förklarade sigh sålledes att hann icke till den ändan upstegh och ortten [orden?] fälltte att skymphera majoren, hafwandes intet någott ondt emot honom, uthan som han warit [*fol. 127r*] betrodd tahla uth tollftens mehning och discursen kom om sochnens signete, månde han så säija, af den ordsaakenn att majoren wille till olagstadde hafwa dem som twå lagstadde huusbönder hadhe heller hallfparten warit hemma hoos fadren och 1/2 parten hoos enn annan lagstad. Item om tredieman tagitt förledne höst åhrstienst, skulle han och wara löösdrifware efter som han tagit tienst före än han uthur knechtetiensten war dimitterat, hade han sedan tagitt tienst skulle och det wara orätt. Hwilkett dee intet förstode rätt wara och alltså kunde sådanne intett för löst manskap opföra och enär majoren inkom och det förmärchte, satte han sig och läth sin skrifvare efter behagh een förtächning på lösa manskapet opsättia hwar af tollften förordsakades taga afträdhe och blefwe sedan inropade och om det förra något een godh stundh tahlade och enständigt nekadhe, willia majorens opsatt medh sochnens signete verifiera, och lijkwähl omsijder till att undfly hans owänskap det måst bejaka och enär han begynte hördt på tinget urgera och producera att tollftenn det lösa manskapet sielf utnämbdt, och medh signetet besannatt, bristade han uth medh berördhe ordh till tollften och sochnanz uhrsächtan och förswar.

Jonas Dahn exciperade där emot föregifwandes att opsatzet giordes efter tollftenns gottfinnande och bejakan, hwar till Peder nekade och uprepadhe sin förra giordhe relation därom och enär sålledes passerat war, läth majoren sökia och slå efter opsatte manskap, och alltså förwitte [*fol. 127v*] allmogen tollften hafwa des follck bortt gifwitt, varandes hans mening att så förblifwa widh anbefallte och hålldne ransachningh och alltså förmente rådeligen wara tillijka medh majoren där medh stadna, och icke mehra läggia där om. Opwisandes tingelagettz fullmachtt af den 13 julij sidstledin att wara des fullmechtigh på landzmöthen och hemma widh tingen tillijka medh Pähr Nillsson i Nästgården, och i det anseende måst framföra hwad tingelaget tycker.

Samptelige nämbemän tillstå så passerat wara som Peder refererat hafwer, och när dee intett wille till sochnesignetetz undersättiande bejaka, skall majoren dem kallath cronones otrogne tienare och wille dem för hans Maij:tt anklaga, sägiandes dem willia giöra sig till een cronones otrogen mann, och om det eij blifwer verificerat, wille han det sönderrijfwa, hwar af de nödgades låta honom få signetet.

Såsom h:r majoren förwijthes hafwa efter behagh genom sin skrifware Jonas Dahn förledne wåhr låtitt oprätta een specification på lösa manskapet här i tingelaget och bragt nämbdemännerne ofogeligen den medh tingzlagetz signete att verifiera och majoren nu frånwarande är. Alltså kan intet något sluut för denne gången där utinnan giöras uthan måste lämbnas och differeras, till h:r majorens hemkombst.

Hennrich Christophersson i Brynie stämbd af Carl Swensson i Böhle för slagzmåhl och eij comparerat, dy saakfälles till 3 m:k. [*fol. 128r*]

Oluff i Jonsgården stämbdt Pähr Larsson i Tonäs och 3 gånger opropatt och eij sig infunnith. Saaker till 3 m:k.

Dato, insinuerades een wärdering på Erich Nillssons Rehms[?], Hindrich Nillsons och Oluf Nillsons branskada i Häggenåhs sochn och Österåhs by och befans Erichz skada wara wärderatt för 70 d. 18 öre s.m:t. Hindrichz för 92 d. 4 öre och Olufz 11 d. 16 öre s.m:t, görandes tillhopa 174 d. s.m:t.

Och blef sålledes aftahlatt och sluutit, att af huar behållen röök i tingelaget skall uthgiöras 1/4 tuna korn heller des wärde i annatt, hwaraff Henrich som merendehls all sin egendomb mistade skall hafwa 8 kannor, Erich 4 kan:r och Oluf 2 kannor, och emedan som det intet till deras uprättellsee förslår och tingelaget gifwitt brandstodh för någon tijdh sedan

till Hammerdal. Alltså i anledning af 37 capit. bygninga b. L.L dömmes Hammerdahls tingelag af hwar behållen röök utgifwa 5 öre söllfverm:t, fåendes Hindrich där af 3 öre och Erich 2 öre s.m:t.

Peder Ersson i Fiähl af Lijt sochn som bruukar ett hemman af 4 tunlandh, hwaraf hallfparten ähr crone och 1/2 p*ar*ten odell, hafwer accorderat medh ryttaren Hans Påhllach det han pro anno 1682 till prob skall bruuka dess 1/4 part i åker och äng och andra lägligheter och för dess uthlagor proportionaliter swara.

Oluf Hinrichsson i Moo opbiuder tredie gången sin fadres Kiehl Olssons hemman i Moo oklandratt. [*fol. 128v*]

Hemmingh Siuhlsson i Nääset uthkiestes att wara sochneprophoss ett hallft åhr ifrå dato och sedan blifwa aflöst.

Aftahlat blef att een hållmästare i hwar rotha weckotalls skall hållas och förrätta hwadh där widh böör i acht tagas.

Oluf Andersson i Fiähl hafwer accorderat medh ryttaren Bengt Erichson att låta honom aff hemmanet som är 3 tunlandh bruuka ett tunlandh, eller 1/3 dehl där af i åker och ängh och där före till skatten swara och uthi dehlningen antaga både bruukatt och obruukatt efter proportion.

Pastor herr Hans Klockhovius angaf hurusom han förledne sommar i tienst stadde Lars Ersson Fiärill uthlofwandes willia giöra sin flijt att befrija honom ifrå knechtetiensten och det medh högsta bekymber och möda giordt, men Lars imedler tijdh tagitt wärfningpenningar fast än han 6 m:k s.m:t i städiepenning tagitt att tiena fölliande åhret. Lars föregifwer sigh eij annorlunda fästepenning tagitt, änn medh willkor om pastor honom frijkalla skulle. Och eftersom det eij kunde skie, förmenar han eij wara plichtigh där längre tiena, Lars hafwer efter general munstringen tagitt wärfningz penningar.

Såsom Lars Ersson Fiärill hafwer förledne wåhr tagitt af kyrkioherden wyrd. H:r Hans Klockhofvio legopenningh att tiena fölliande åhret och uthur tiensten olåfl. gått och icke efter aftahl deth [*fol. 129r*] præsterat och om så icke warit, hadhe han som en uthgammal man är, icke den mödan sig på tagitt, att reesa på Frösoen att sökia honom ifrå knechtetiensten befrijia och Lars intet annorlunda kan bewijsa och lijkwähl sedan wärfningz penningar tagitt, hwarföre finner rätten skiäligt det Lars Ericsson skall tiena hos pastoren till nästkommande Michaelis, förståendes när han för commenderingar är frij och niuta dess löhn.

Ting 10, 11 och 12 april 1682

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:9, fol. 194v–198r, ÖLA.

Anno 1682 den 10, 11 och 12 aprilis höltz laga wåhrtingh med allmogen uthi Lijthz tinglagh, närwarande befallningsman wälb:e Jonas Flodin och nämbden

Peder Siulsson i Bodan	Peder Nillson i Nästgårdh
Peder Erson i Skiör	Oluf Jönson i Ringsta
Jöns Månson i Söre	Eric Person i Böhle
Hemming Kiehlson i Högen	Joon Påhlson i Kallsta
Salomon Person i Nygården	Arfwed Ersson i Brewågh
Eric Olsson i Swedie	Peder Larson i Tonäs

1. Dato, påmintes allmogen om förr publicerade Kongl. Maij:ttz placater och i synnerheet om lego-joons ordningens fullgiörande och om dee förrymbde, med alfwarsam åthwahrning att dee alt ställa sigh till underdånigh efterrättelse.

2. Om Kongl. Maij:tz förordningh huru socknens signete skall förwaras och brukas, påmintes i lijka måtto, med aftahl att ländzman och sochneskrifvaren skola åthminstone een förtäckningh hafua i sochnekijstan på alt det som emellan tingen verificeres, eftersom ofta händer att tijonde längderne och annat nödwändigt, der emillan behöfwa verification, och der dhet icke särdeles och oundwijkeligit är, skall deth till ordinarie tinget bero, widher lagha booth.

3. Erich Päderson i Huusåhs är genom döden afgången 1681 och lämbnat fem stycken barn efter sigh, hwilkas [*fol. 195r*] faderbröder Swen Person i Loråås och Oluf Pedersson i Gisselåsh äre, bägge uthi Hammerdahls sochn boende. Och så som intygas att hemmanet af 2 ½ tunland är barnsens fäderne. Altså åligger Swän och Oluf effter lagh och Kongl. förmyndare ordningen barngodzet wäll föresee och låtha dehla löössöhrerne emellan modhren och barnen etc. Oluf begärte Oluf Jönson i Ringsta och å änkians wägnar Joon Påhlson i Kallsta. Sochneskrifwaren Larss Påhlson i By skall och där tilstädes wara och oprätta 2:ne richtige inventarier.

4. Hustro Elin i Brynie insinuerade een rächningh emooth caplanen herr Peder Klockoff fordrandes der efter 56: 10: 20 s.m:t. Rp: Att han undandrager sigh intet och will giärna komma till rigtigheet. Begärandes få med hust. Elin där om conferera, efter som han intet war hemma stadde in februario då liquidation med andra debitorer hades under händerna. Obligerandes sigh willie opförde rest betahla, om han icke till nästkommande tingh bewijsar af sluttin rächningh med änkian contrarium där till med tillstundar högtijden som annat studium fordrar.

Såsom h:r Peder Klockoff obligerer sigh willia betahla till hustru Elin i Brynie den i rächningen påförde 56 d:r 10 öre 20 *runstycken* s.m:tt, så frampt han icke å nästkommande tingh kan bewijsa, af slutin rächningh med bem:te hust. Elin mindre quantum och debet. Alltså förunnes honom h:r Peder begärte dilation och i allt fall utan oppehåldh præstera huad i så måtto utlåfwat ähr.

5. Pastor wyrdige h:r Hans Klockovius angaf huru som Hans Person i Ringsta hafwer hoos sigh tagit halff åhrstienst och sigh icke inställt i tiensten, huar till [*fol. 195v*] Hans icke neka kunde, uhrsächtandes sigh i medler tijdh sigh gifftat och gärna welat skaffa een i sitt stelle men ingen fått, och eij heller legopenningen 10 öre s.m:t restituerat.

Såsom Hans Päderson i Rimstadh hafwer att wyrdige h. kyrkioherden h. Hans Klockof tagit half åhrstienst och legopenningen ännu i behåll och icke ifrå sigh lefrerat, och h. pastoren medelst hans antagne hemman icke i sin tienst begärer. Altså dömmes Hans Päderson at gifua tilbaka legopenningen och halfwa åhrslöönen som är 3 d. s.m:t lijkmätigdt den 4:de puncten i Kongl. Maij:tz legho jons ordningh.

6. Larss Tohlson på Kyrckeåhs kyrckiobord bestwärade sigh öfwer suäntiänaren Henrich Christopherson i Brynie, i det han obudin förledne höst kom till Päder Olsson i Bringåsen hoos huilcken Larss war giästbudin och med en öhrfijhl och 2:ne hugg och slag öfwer näsan oförskylt öfwerfallit och skägget och håret afdragit, som han wijste, så att han der af beswimade, och enär Carl i Böhle, welat det förhindra och afböija, beth han nästan aff Carl fingret som Pehr Knutzson i Fiähle kan bewittne, iempte Oluff Anderson i Fiähle och heemstältes suarendhen om han deras görande relation, uthan edhgångh och wittnes eedh wille troo och der med låtha beroo, huar till han beiakade som och till föllie aff Sweriges lagh bewilliades af rätten, och altså giorde Peder Knutzson i edzstadh föllian de relation derutinnan, nämbl:

Att han kom till Peder Olsson i Bringåhsen, i mening att talla med Öhne Stenson i Bringåsen som hoos Pehr [*fol. 196r*] Olsson till gäst war, men eij i gäststufwen ingått i förstonne uthan sedan han een stundh i andra stufwan hwijlat och kommande in, hade Lars och Henrich slagitz och Lars war blodigh i ansigtet och huden af näsan och Carll som willie dem åthskillia war då kommen med Henrich att slås och denne Pedher tagit Henrich ifrå honom Carll, och qvinfolcken Carll, ifrå hwilcka Carll sigh löös brachte, och kommande till Henrich sade, see huru du som een hundh hafwer bititt mitt finger: williandes Henrich slippa och honom derföre wijdare angripa som eij skedde.

Oluf Andersons relation att enär han dantzade blef han warse, att Henrich slagit Lars, så att han såsom swijmade. Warandes blå och huden af näsan och blef på bäncken liggiande en lijten stundh och sedan kom han sigh före och under deth beth Henrich Carll, som fredh wille tagha, i finghret så att blodh uthrann, och dy denne kallat wärdhen in att afstyra sådant buller som och skiedde, och sedan bleef dhet stillat.

Päder Olsson berättar sigh Henrich eij budit förr än han om aftonen dijt i gården kom på een dryck ööll, warandes Lars blå i ansichtet och huden af näsan. Henrich föregifwer att Larss förbrått sigh under husesynen, nedertrampet åkernn och alla som komma ifrå Brynie äre stoor på sigh och han fattige man som närmast sitter, måtte dhem emottagha som ryttaren Anders Smedzfällt skall åhört och soldathen Erich Simonson Storm och enär där efter frågades, wore dee bäggie Hendrichs cammerater och druchne tillijka med honom i gården inkommo. Carll beklagade sigh uthan skuldh wara bittin i fingret der han dock allenast i godh mehningh söchte att afhålla honom ifrå Lars. Ärret syntes på [*fol. 196v*] fingret, och att nagelln war afbålnadt, men huarcken lam eller lytte der aff.

Såsom Henrich Christopherson hafwer 1:mo slagit Lars Tohlsson blå och blodiger, så warder hans saak derföre att plichta efter det 10:de cap. såhrmåhla balken L.L med willia för huardera tree m:k. 2:do för deht han hafwer rifwitt skägget af honom i lijka måtto 3 m:k; och 3:tio för en öhrfijhl iembwell och tree m:k. Sidst och 4:to för dhet Henrich hafver bittit Carl Suenson i fingret ett såår att nagellen warit afbålnadh böthe han effter mehr bem:te capitell sex m:k.

7. Hustru Elins fullmächtige i Brynie Peder Erson i Siör opwiste ett extract på åthskillige debitorer här i tinglaget efter hennes frambledene mans Hans Nillsons boo[k] och såsom allenast några af dem äre tilstädes begära een liquidation. Altså blef afsagt att sterbhusettz fullmächtige skall emellan tilstundande wåhr och slåttandh genom opartiska män med huar och een gäldnär oprätta rächningh och om dee icke komma uthi allt öfwereens lämbna till höstinget, då ett laga uthslagh skall där å föllia.

8. Vice pastoren wyrdighe h:r Roaldh tilstår först efter sin obligation af sahl. Hans Nillson i Brynie lånt 30 r.d. à 6 m:k s.m:t och af Swän i Lunne iembwäll och 30 r.d. föregifwandes sigh något på interesset betalt. Williandes dhet intet wijdare afwetta, och så frampt det eij ährkännes, will han bewijsa sin giorde lefwereringh. Altså beslötz dhet wyrdighe h:r Roald skall strax efter hälgen träda tilsammans med hust. Elins [*fol. 197r*] fullmächtige i gode mäns närwaru och låtha öfwersee des giorde leffwereringh, och där dee icke komma öfwerens, å laga tingh uthslagh sökia och affwachta.

9. Pastor wyrdige h:r Hans Klockof angaf huru som han åtta dagar för Michaelis sidstleden i sin åhstienst stadd Lars Roggelsson och der å gifwit fästepenningh och Lars lijkewäll intet sigh instält, anhållandes nu om lagha correction. Lars tilstår sigh således legopenningen emottagit, doch med förord om han slipper sin mathmoor hust. Elin i Brynie, och kommande heem dhet för henne icke uppenbarat, uthan Michelzmässodaghen. Han föregifwer att hustru Elin om wåhren sig tiltalt att tiena fölliande åhret och där till samtycht, men huarken då eller sedan legopenning tagit af henne och behållit pastoris fästepenningh in emoot tingstijden den 21 octobris då hust. Elin den af honom tog och satt ifrå sigh.

Alldenstund Larss Roggelsson hafwer i rättan tijdh tagit fästepenning på åhrstienst aff ehrewyrdige kyrkioherden h:r Hans Klockof och i tiensten sigh icke instält och af hustru Elin i Brynie ingen förr än stämbnodagen war uthe. Altså beslötz dhett Lars Roggelson skall i sin lagstadhe tienst hoos h:r kyrkioherden uthan drögzmåhl gåå och deth efter den 4: de puncten i Kongl. stadgan om legojoon.

10. Pastoren angaf i lijka måtto huru som Larss Erson Färill på hösttinget blef dömbdh att tiena uth sitt åhr, till nästkommande Michaelis, och sigh icke instält. Begiärandes att han må lagl. der til bringas. [*fol. 197v*] Larss inwänder och befruchtar sigh det eij kunna medelst commenderingar och chronones tienst giöra, och blef påmint att högwälborne h:r öfwersten i gemehn befalt, dhet alla soldather skola sökia tienst och således bättre subsistera, och att i domen blef förodat, att han skulle obehindrader effter kommande ordre, få förrätta cronones krigstienst.

Såsom lagha dom å sidsta tingh lyder att Lars Erichson skall tiena hoos ehrewyrdige kyrkioherden, till näst kommande Michaelis, Förståendes enär han för commenderingar är frij och niutha des löön. Altså förblifwer rätten der medh och lämbnar i executorens händer.

11. Corporalen Ingel Jonson præsenterade een lagbuden och lagstånden köpeskrifft på twå tunlandz odalsiord i Handogh af Jöns Rolandson för 60 r.d:r som Ingel och hans broder Gummund kiöpt hafwa. Oppbuden äre skiedde d. 4 decemb. 1673, d. 2 decemb. 1674 och d. 30 maij 1679, och altså förlängst lagståndit och dy bewilliades der å fastebreef.

12. Sahl. Anders Olssons arfwingar i Swedie by och Norderåsen nembl.: fyra döttrar, hust. Märitt, Agnäs, hust. Karin och hust. Kerstin genom Märittz man Larss Olsson opwiste een köpeskrifft på Nillses halfwa gård af 1 ½ tunland för 56 r.d:r och för dhen andra halfwa af 1 ½ tunland 30 r.d:r huilcka äre opbudne nämbl. den 21 novemb. 1672, d 21 martij och 4 decembris 1673 och således förlängst lagståndit. [*fol. 198r*]

13. Nills Påhlson ifrå Söre opbiuder förste gången Erich Jonsons hemman i Bringåsen af twå tunnlandh kiöpt för 247 ½ d. kopp.m:tt uthaf Britha Larsdotters förmyndare Peder Ersson i Siöör, halfft, effter som hon till sina 70 åhr gammall är och af Önde Steenson den andra halfwa dehlen.

Extraordinarie ting 20 november 1682

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:9, fol. 277v–280r, ÖLA.

Anno 1682 den 20 novembris höltz extra ordin. tingh i Lijthz tingstufwa, närwarande befallningsman wälbe:d Jonas Flodin och half nämbd ifrå Sunne och half ifrån Brunflod.

Ifrå Sunne.	*Ifrå Brundfloh.*
Peder Simanson i Berge	Peder Jönson i Tårrvalla
Suen Jonson i Knytta	Olof Jonsson i Rossboo
Oluf And. i Mählbyen	Erich Jonson i Hälle
Peder Biörson i Hahra	Oluf Jonson i Bleka
Peder Broddeson i Imnäs	Nills Bengtson i Onsala
Nills Jönson i Bällstad	Peder Pederson i Ångsta

Maioren wälb. Carl Gustf de Charlier insinuerade 4 puncter emoot nämbdeman Peder Erson i Siöör. Nämbl. [*fol. 278r*]

1. Att Peder Ersson på 1681 åhrs wåhrting opstigitt och med hotande bedit maioren tijgha och bättre skulle wara hålla munnen än tahla.
2. På höstinget 1681 beskylt genom sin munsterskrif:re Jon Dahn låtit opsättia löösdrifware längden effter behagh huar af tolfften förordsakades och måtte tagha afträde.
3. Lijka som tuingat nämbden bem:te längd med sochnenes signete verificera
4. Samptl. nämbden tilstå, så passerat wara och enär dee förnekade signetet blefwe kallat otrogen tienare och för Kongl. Maj:tt derföre angifwas, beropandes h:r majoren sigh på Kongl. Maj:tz allernådigste resolution och breef till högwälb. h. baron och öfwersten Åke Ulfsparre, och h. öwerstens ordre där på de dato d. 21 martij och 5 aprilis 1681, huarefter tolfmännen genom sin sochneskrifware låtit opsättia een längd der öfwer och effter deras begäran tilstadde maioren sin skrifware hielpa sochneskrifwaren skrifua längden reen och sedan utan tuång medh signetet besannat.

Effter häradtzskrif:ns Carl Wargs attest den 25 octobris sidst förleden och fordom ländzmans Pedher Ömans af den 4 octobris förwecken. Här opå förklarade Peder Erson sigh som föllier, nembl.

1. Sigh hafua eij meera därom säija, än som på 1681 åhrs höstetingh producerades. Wettandes intet anat än enär h. maioren wille lagstadda drängiar till tuå huusbönder hålla för löösdrifuare heller half parten hemma och halfft tiena hoos een annnan [*fol. 278v*] såsom och trediemän som åhrs tienst tagitt, så monde han säija att bättre wore der med tijgha.
2. Nekar aldeles bedit maiorens skrifware till hielp och i den meningen warit, at såsom personernes nathur i h. maiorens reenskrefne ombyttas, så blefwe sådane ord fälte.
3. Nekar i lijka motto och till signetetz bewilliande effter hållit samtahl först genom Pedher Siuhlson i Boda och sedan genom sigh, och emedan som Jöns Månson i Söre som hade nyckeln till signet. Signetet tillijka medh ländzman frambar, så tijgde nämbden och lät så passera, huar till Jöns Månson nekade, föregifuandes deth skiee med tolfftens willia och wettskap, deth ländzman och refererade. Berättandes att 2:ne tolfmän följde effter signetet med den nyckellen han war betrodd om, och att han dhem inrådt slå signetet under längden, eftersom sochnen deth sielf betalt och Kongl. förordningen der om fins, minnandes eij nambnen på dee 2:ne uthskickade.

Dy tillspordes nämbdemännen huilka wore effter signetet men ingen willie tillstå sigh warit medh. Jöns Månson föregaf att Peder Erson omsijder war den förste som beiakade till sochne signetet emedan som maioren så hårdt stodh dereffter, men Peder sade sigh sittia neder på bäncken, och säija sigh eij meera där uthi kunna giöra och dy badh dhem wäll sigh betänkia. Peder Nillson i Nästgården berättar sigh på sidstonne enär maioren blef otåligh,

beiaka till signetet. Beropandes sigh aldeles på förra protokollet. Maioren excipierade der emot och sade sigh i synnerheet eij begära signetet uthan med nambn och boomärckin (som i Hammerdahl) skiedde, warit nögd men ländzman Jacob Jöranson gifvit förslagh på signettet. [*fol. 279r*]

4. Nämbden tilstå h. maioren säga där dee till signetet eij beiaka, så skulle dee angifwas för cronones otrogne tienare. H. maioren protesterade deremoth, föregifwandes sigh säija allenast att dee måghe wäll sigh betänkia så att intet efftertahl må skiäligen förordsakas och sidst att så wijda signetet förnekas så går iagh nu bort, då dee omsijder där till beiakade.

Till säkrare information och underrättelse collationerades sochneskrifwerens Lars Påhlsons håldne längdh emoot den reenskrefne af maiorens munsterskrifware Jonas Dahn hvar uti fölliande differentz finnes, nembl.:

1. Kiehl Jonson i Huusååhs 3:die man fins intet på sochnes concept men i Dahns reenskrefne opförd ibland lösse manskapet.
2. Oluf Persson Söre 3:die man dito. Dito fins och på maiorens lista.
3. På sochnens är Lars Pärson Färill opförd wara luppin uhr tiensten men i maiorens nämbnes han intet, doch på maiorens lista till comparition opförder.
4. I sochnens nämbnes Hemming And. i Handogh, men intet utförd för huad, men i reenskrefne för löösdrifuare.
5. Oluf Person i Höckbäck fins eij i sochnens, men i Dahns är i Hammerdahl löössdrifuare och i landzskrifvarens Wargens för half åhrs tienare.
6. Erich Grelson i Höckbäck, i sochnens för lagstadd åhrstienare hoos Nills Erson ib:m och oplåtit halfft till Hemming i Högen, i maiorens tienar halfft.
7. Nills Anderson i Höllie, i sochnens för bonde, i maiorens effter öfuerstens behagh blifuen bondhe, [*fol. 279v*] och i deth reenskrefne som sochnen hafuer, med annan stijl under, effter brodern går till compagniet blifuer Nills bonde.
8. Peder Pederson i Österåhsen, i sochnens, brukar halff gård, men i maiorens opförd för huusman.
9. Jöns Anderson ib:m, i sochnens brukar halft gårdh och i maiorens dito, men satt der hoos och är huusman i sochnens reenskrefne allenast brukat half gårdh, doch på maiorens gifne lista på lösa manskapet som skulle sigh inställa, ähr han opförd.
10. Larss Regertson i sochnens intet. I maiorens olagstadd i Brynie. I sochnens reenskrefne tienar hoos hust. Elin i Brynie och opförd på maiorens lista till comparition.
11. Oluf Erson i Koustad är i sochnens opförd att bruka halfft hemman och är sochnesmed. I maiorens brukar half gård och säijas wara sochnesmedh och på maiorens lista lijkewäll opförd.
12. Anders Hinderson i Lunger i sochnens wara i laglig tidh stadd hoos h:r Roald men i maiorens för löösdrifware och säges tiäna hoos h:r Roald, på maiorens lista fins han.
13. Gumunnd Ersson 3:die man nämbnes intet i sochnens men maiorens flyttiat till Hammerdahl.

Sochneskrifuaren Larss Påhlson tilfrågades huem emottogh hans oprättade längd i præsens af nämbden och allmogen? R*es*p. Maioren, och der med fick allmogen låf gåå heem och nämbden qvaar, då Lars Påhlson och gått heem och icke mehra dijt gick, wettandes intet huem som den skref reen. [*fol. 280r*]

Peder Erson i Siör med dee öfrige ordinarie nämbdemän här i Lijths tinglagh som i saken med maioren wälb. Carl Gustaf d. Charlier intresserade äre inkallades och effter någon remonstration, tillfrågades om dee icke äre sinnade att komma till een wänlig composition med wälbem:te maior, emedan som sådant föder altid ondt af sigh och dee icke må tänckia sigh aldeles oskyldige wara, då dee eenhälleligen beklagade sigh oförmodel. der till komne wara och bode deth rätten wille först tillåtha förlijkning och sedan därhän hoos h:r maioren bearbetha, williandes dee betahla alla rättegångs expensier, huar med dee togo afträde.

Rätten inkallade maioren och deras mening uthförligen förstå läth, då maioren förklarade sigh altid förr med tinglaget i god enigheet läfwat och ogärna sedth, det han således är blifwin angripin och icke owillig till composition allenast hans honeur der igenom icke blif:r læderat. Och såsom ingen fahra syntes däruthinnan wara, försächrades han der om och der med samtychte maioren till förlijkningen men ingalunda till några expenser.

Derpå inkallades ofuanbe:te nämbdemän låthandes dem maiorens mehning förstå, då den äldsta Pedher Siulson för dhem talade och opprepade kårtel. missförståndet, huar med förlijkningen skedde med handbandh inför rätten, och nämbden skall bethala dee främmande och uthsochnes nämbdemän och alla rättegångs expensier och maioren till sin honeur och existimation aldeles olæderat.

Ting 21 november 1682

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:9, fol. 280v–281v, ÖLA.

Anno 1682 den 21 novembris höltz laga höstting med allmogen af Lijthz tinglagh, wederwarande befallningsman wälb:d Jonas Flodin och nämbden.

Peder Siulson i Bodan	Peder Nilson i Nästgård
Peder Ersson i Siöör	Oluf Jönson i Ringsta
Jöns Månson i Söre	Erich Pederson i Böhle
Heming Kielson i Högen	Joon Pålson i Kallsta
Salomon Persson i Nygården	Arfwed Ersson i Breewågh
Erich Olson i Swedie	Peder Mårtson i Backa

1. Dato, aflade Peder Mårtenson i Backa sin nämbdemans Edh.

2. Dato, publicerades Kongl. Maj:tz förr specificerade placater och ordningar.

3. Om allmänningarne swarades som i andre tinglagh, dock förmenas nyttige fiskerien och grääswäxt i Fölinge emot Fijnlijen oafradzlagde ware, dy för mantes allmogen dem antaghe för billig afradh och icke göra förslagh des uthan dem bruka och sigh tillwälla.

4. Fältwäbell Anders Anderson Höllie skuldgafs hafue besåfwit ryttarens Nills Kåhres änckia Ingeborgh Olufzdåtter i Åsmundzgården och med henne aflat barn som föddes förledne Erichsmässa. Fältwäbelen hafuer desslijkest besåfwit Kahrin Steensdotter i Mickells gården på Frössöön, som [*fol. 281r*] in aprili födt barn, den han ächtat hafuer. Fälttwäbelen tilstår gärningen tillika med kåhnan Ingeborg.

Såsom fältwäbelen Anders i Höllie hafwer besåfwit änckian Ingeborgh Olssdåtter, dy blifwer hans saak effter 3 cap. gifftmåla b. L.L 40 m:k:r och Ingeborgh efter Kongl. resolutionen 20 m:k s.m:t och fältwebelen obligeres å Frössöö tingh suara för lägersmåhlet med Kahrin Steensdåtter.

5. Maioren wälb. Carl Gustaf de Charlier besuärade sigh öfwer ländzman Jacob Jöranson för deth han d. 17 septembris sidstleden på kyrckwägen, hans fru medh onda åthäfwor öfuerfallit och corporal Jonas Bäckman, som hoos honom i tienst är, med elaka ordh öfwerijhlat samma gångh, huar till ländzman eij aldeles neka kunde och badh maioren och corporalen om förlåtelse. Maioren efftergaf omsijder sin prætension derutinnan med förordh om han i een eller annor måtto kommer fram skall denne saak ståå öpen. Corporalen Beckman cederade och sin saak och förmente rätt på ben:de willkohr och förordh huar med sisterades.

6. Joon Påhlson i Kallsta och Oluf Jönson i Ringsta besuärade sigh öfwer ryttaren Tufwe Jönson för deth han illa brukar Märitt Olufsdåtters halfwa optagne ödeshemman i Ottersgården, hwaremot han exciperade och föregaf sigh des halfua dehl förswarligen bruka och befans dhem bruka till [*fol. 281v*] sammans, wettandes dy eij hoos huilcken fehlet står och derföre förordnades syn der på, nembl. på chronones wägnar Larss Påhlson, på Märittz wägnar Hemming Kielson på Högen och Tufwe begärte Jöns Månson i Söhre.

7. Dato, opbödh Henrich Biörson twå fierdedehl af Joon Nillsons och Mårten Mårtensons hustrues arfioordh i Fiäle som är half gården för 12 d. s.m:t första gången.

8. Hans Hanson i Palleråsen incaminerade een lagbuden och laghstånden köpeskrifft på halfa gården i Palleråsen som Nills Curi åbodt och påkostatt 30 r.d. och twå Märitt Pedersdöttrar eij mächtat inlösa, dy hafwer Hans Hanson dhem betalt och bem:te Pedersdöttrar uthlöst och förlijcht med 10 r.d. som är skiedt den 20 martij 1680.

9. Nils Larson i Kläppe opbiuder första gången halfua Nårrgården i Kläppe by som han hafwer kiöpt aff odalzmannen Nills Olsson boendes i Norie för 37 ½ dal. s.m:t som kiöpeskriften med troowärdige wittnen af den 12 februarij 1682 uthwisar.

Ting 19 och 20 april 1683

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:10, fol. 28v–32v, ÖLA.

Anno 1683 d. 19 och 20 aprilis höltz laga wåhrtingh med allmogen af Lijths tinglag, weder warande i befallningsmans ställe regements skrifvaren wäl:tt Daniel Larsson Sidenius och ordinarie eed sworne nämbde män.

Päder Nilson i Nästgårdh,	Päder Erichsson i Siöör,
Jöns Månsson i Söre,	Oluf Jönsson i Ringstadh,
Erich Pärsson i Böhle,	Hemming Kiehlsson i Högen,
Joon Påfwelson i Kallstad,	Salmon Persson i Nygården,
Arfwed Ersson i Brewågh,	Erich Olsson i Swedie,
Peder Mårtenson i Backen,	Erich Pedersson i Kårstadh.

1. Dato, aflade Erich Pärson i Kårstadh sin nämbdemans eedh.

2. Dato, publicerades förr specificerade Kongl. placater.

3. Befallningsman begärte attestatum att Arfwed Ersons hemman i Gränningen 1681 och 1682 öde legatt efter som dhet på dee åhrens ödeslängder icke fins opfördh, huarefter ransakades och befans att Arfwed Ersson 1681 å wåhrtinget sig utlåtitt dhet willia antagha, om han niuther sådan frijheet som han kan åth nöijas, men till datum föregifver han sigh ingen immission derpå fått, dåck till een mäling om hösten 1681 opkört, den han låtit Per Hemmingsson i Stugun 1682 beså, och han fått 8 skylar korn derpå. Af 1681 åhrs protocoll d. 8 junij 1681 fins att Arfwed Ersson war halfgårdz karl och att und komma knechte tiensten, som då påbödz, antagit bem:te Gräningen och eij mehra tilgiort änn som bemält ähr. Warandes otroligit att dhet i jordebooken infördt skall wara [*fol. 29r*] emädan som deth intet i skatt gångit ähr, dåch skall des willkor wara astimerat för 1/4 röök och 1 ½ tunland skatt. Och

så wijdha befallningsman wäl:t Jonas Flodin som dhet skall drifvit, icke tillstädes är och wijdare anledning där i kunde gifwa, stadnar man här wid denna gången.

4. Hans Erichsson på Åsom kärade till bröderne Erich Ersson och Arfwed Ersson i Brewågh, för dhet dee skohla honom owitterligen hafwa på bäggies afradzlandh, Bryniegården ben:d, oprättat älgswåhnor och tagit ilagh med sigh 3:ne bönder ifrå Stugun och Ragundz tinglag nämbl. Pär Simonsson, Oluf Pärsson och Peder Hemmingsson och älgsdiur fångit och sins emillan dehlat, huaroppå dee förklarade sigh således, att dee fuller Hans Ersson oåtspordt bem:te bönder dijt bracht och att halfua afradzlandzskogen hörer Eric Pedersson i Böhle till. Sedan Hans Ersson, Eric Jönsson i Hökbäck, Joon Ersson i Smestadh och Hällie Jonsson innehafwa 1/4 däraf och 1/4 hörer till Eric Erssons hemman på Åsom hwilketz skogh odeltt och oskiftat dem emillan är. Föregifwandes Eric Ersson att somblige opsatte wåhnor äre på Stugböndernes skogh och sombliga på Bryniegårdens afradzlandz och den i tuu åhr haft lagh i bäggie wåhnerne och förledne höst fått ett diur på Stuguskogen och een åhrs kalf på afradzlandet, hwiket biörn förtärt och allenast lämbnat lijtet af huden, warandes Peder Ericsson i Fiäle och Nills Ersson i Hökbäck i lagh med dhem och der tilhopa tagit halfparten af diuren emoth Stugubönderne såwähl af afradzlandet som af deras skattskogh, förmenandes Hans Ersson att det behåldne diuret icke är fält å Stuguboernes uthan på afradzlandz skogen.

Huarföre beslötz att besichtning der på [*fol. 29v*] skall hållas, och pröfwas på huars skogh diuret är fält, huar till Hans Ersson kieste Jöns Månsson i Söre, Peder i Siöör och Eric Pärsson i Kårstad och lämbnandes till Stugubönderne att wällia sigh 3:ne nämbdemän ifrå Ragunda tinglagh och correspondera om tijden tagandes noga i ögnasyn efter gamble böxle brefvets lydelse de anno 1590 d. 3 februarij att chronones afradzland Bryniegården, icke blifwer præiudicerat emoth des rätta rå och röör, som på nästa lagha tingh skall opgifwas och sluteligen tillijka om kalfwens fällande afhielpas.

5. Päder Erichsson i Brynie, opwiste een domb af d. 1 novembris a:o 1671, huarutinnan Henrich Olson på broderens Kiehl Olsons wägnar fins 1668 d. 28 novembris wara dömbd att betahla 20 r.d:r capital och der på betahlt 12 r.d:r så att resten war 8 r.d:r och för expensier 8 r.d:r och dy inalles skyldig 16 r.d:r. Hwaruppå nu fordras beskedh huru dee betalte äro, då Henrich bewiste 1:mo, att Kiehl lefrerat 1671 1 tunna korn och en tun:a malt för 3 r.d:r, item twå båckar och ett giethskinn för 1 ½ orth, för 1 r.d:r. För een ungh häst som Eric Ryttare, på Erich Jonsons wägnar bekom i Korsta för 4 ½ r.d. Sammaledes 1673 per Siuhl i Näset 1 tunna korn för 1 r.d., giörandes tilhopa 9 ½ r.d:r som Päder Erson erkänner. Dhet befans och att 3 r.d. effter attest och intygande af Lars Person i Optandh wara kåstatt på Erichs hustrus begrafning som å dee 16 r.d:r decourteras. Henrich opwiste vice häradtzhöftingens Knut Ingelssons zedell till ländzman Jacob Jöransson daterat Lijth d. 5 decembris 1673 att innehålla medh execution, emedan som een klahr obligation är igenfunnen och medh wittne verificerat på 5 r.d:r till nästa laga tingh som intet [*fol. 30r*] är skiett och nu förgifves eij kunna skaffas.

Emädan som Henrich Olsson widh Färiestahn alla rede den 28 novemb. 1668 är dömbd på sin broders Kiehls wägnar att betahla till Erich Jonson i Brynie 20 r.d. capital, huar å fins wara i några påster a:o 1671 betalt 12 r.d:r och dito anno dömbd till expensier 8 r.d:r så att resten och skulden då war 16 r.d. huar oppå sedermehra som ransakningen förmår är lefrerat 12 ½ r.d:r resterandes altså 3 ½ r.d:r som Henrich Olson tillijka med des jembnarfwa efter Kiehl Olson, böör till Erich Jonsons son, Päder Erson uthan oppehåld betahla, hälst emädan som Henrich eij kan omtalda obligation på 5 r.d. igen skaffa och des natur och sammanhang opwisa.

6. Lars Person i Nyland påmintes hurusom på Hammerdahls laga höstting blef slutitt, deth han nu å detta wåhrting, skulle medh skiälh och wittnen bewijsa sigh då hafde älgshud, icke sielf skuttit emoth Kongl. förbodh uthan den fått af lappen Skiärbon Jon, huilket han sålledes wille fulgiöra nämbl. Pedher Mårthenson i Backen betygade edeligen att bemelte lapp, Mathiæ tijdh förledne höst, bödh sigh en hudh till kiöps och att Lars een af honom, allhälgona tijdh köpte? Frågades om han sågh huden wara skuttin? R:p. Neij, och där hos att lapparne huarken grafwar eller gilder efter älgar bruka, uthan med bössor skiutha som bewisligit är. Päder Olson i Nyland berättade \sig/ wara tilstädes enär Lars huden som skutten war, af besagde lapp köpte, gifvandes derföre 6 r.d:r à 6 m:k s.m:t.

Lars Pärson föregaf sig eij wetta, att skiutthandet för lapparne war förbudit, och om han det wettat [*fol. 30v*] så hade han intet huden fört på offentelig marknad. Lars Person föregaf sig huden lämbna till fendrich Gabriel Falck i Offerdahl och honom imponerades den affordra och lämbna hoos ländzman i Offerdahl.

Såsom intygat är att Lars Person intet hafver älgs diuret sielf skuttit, uthan huden af lappen Skiährbohn Joon köpt. Så ärkännes han frij för olaga skiutande dåch blifuer älgshuden i quarstadh till des lappen kan träffas i Offerdahl, under hwilket tinglagh han sorterer och lagföras böör.

7. Arfwedh Ersson i Brewågh betygade att Pedher Nilson i Fjähle hafuer accorderat medh ryttaren Swän Olson Hästsko att han skall bruka 1/3 af chronhemmanet som Arfwed åboer och består af 4 tunnland, detta åår 1683 till prob.

8. Oluf Päderson i Höllie insinuerade ett testamentum med sin hustru Lijsa Jöransdotter som wijsar huad huar och een af dhem niutha skall, som opbödz första gången oklandratt.

9. Sochneskrifvaren Henrich Olson kärade till ryttaren Nills Person Suahn, om någon rest på 1677 åhrs uthlagor opwisandes een rächningh, som öfuersågs och Svahn omsijder allenast disputerade och nekade till opförde åtta öre silf:m:tt för afrad af Huus Pers gården. Henrich fordrar och häradzhöfdings penningarne för 1679. Men Suahn öfuertygade honom der å lefwererat 24 öre s.m:t, och ty der på eij mehra rester än 3 ½ öre. 1680 åhrs afradspenningar består och Suahn som är 16 öre s.m:t. 1682 åhrs färietull bestås allenast Henrich 4 k:r korn [*fol. 31r*] à 1 ½ öre giör sex öre.

Såsom ryttaren Nills Suahn ärkänner i åthskillige påster på sin 1677 åhrs ränta af 30 d:r s.m:t opburit och niuttit 29 d:r 22 ½ öre på 1679 åhrs häradzhöftingspenningar skyldig 3 ½ öre. Afradspenningar för 1680 16 öre. Item för 1682 åhrs färietull 4 kannor korn 6 öre, som ähr tilhopa 30 d. 16 öre, blifuer altså ryttaren Suahn skyldig 16 öre s.m:t som han böör betahla till Hendrich Olsson.

10. Söhre byemän opwiste ett synebref af d. 21 maij a:o 1589 af lagmannen Nills Bethelson och 22 landztingzmän lydandes, att Brewågzmän talat och yrckiat på een öö, som Pedher Erson i Söre och hans medharfvingar innehade och är belägen i Liths åhna och en myhra som kallas Stormyra att föllia Brewågsman, alt in till kaflebroohn, och dato dömbt bem:te öö och myra att höra Peder Ersson och hans arfvingar till; anhållandes blifua därwidh handhafd, huaremoth Brewågarne exciperade och ingofwo ett gammalt prob och synedom emellan Söre och Brewågh, angående be:te öö daterat den 3 februarij åhr 1590 hållen af 24 mänd efter landzherrens Ludvijk Munkz befallningh, uti hans närwaru och egne besigtning. Såsom och uti superintendentens w:e Hans Månsons, Henrich Jörgensons och Nills Bethelsons närvaru, på landztinget dömbdt mehr bem:te öö och ängies slått höra till Brewågz man, efter som öhn ligger på Brewågs äghor så gått som inför deras stugudörr och een stoor och diup twär älf skillier Söremäns ägodelar frå samma öö och [*fol. 31v*] ängies slått och för Söremäns bruuk

och arbethe å ofta be:te öö och ängsslått hafuer Brewågh dem efter oprättat förlijkningh gifwit 15 d:r för huilken öö dee nu åhrligen i afhrad till chronan gifwer 2 d:r s:r m:tt effter brefwetz inneholdh af den 3 septembris a.o 1666 förmodandes sig där widh blifwa ährholdne.

Aldenstund Brewågarne hafwer een synedom de a:o domini 1590 d. 3 februarij huarutinnan den tvistige öö och ängie slått, dem tilldömbdt är af skiähl, att den så gått som inför deras stugu dörr är belägen och en stoor och diuup twäärälf skillier Söremäns ägor frå samma öö och ängies slåt som är yngre än Söremäns breef daterat d. 21 maij a:o 1589.

2:do, befaller hennes Maij:tt Dråttningh Kristina att alla afdömbde saker under Danska regementet skola stå orörde som den fierde puncten gifuen Jemptelandz allmoge d. 25 maij 1646 dicterer och förmår, därtill medh 3:tio, gifua Brewågarne åhrliga afradh för öhn 2 d. s:r m:tt. Huaraf änteligen föllier att besagde öö med des ängies slått framgent och oqualt böör och skall höra och lyda under Brewågarne och Söhremäns prætension i deth måhlet altså af intet wärdhe.

11. Aftalat och sluttit blef att ryttaren Tufve Jonson skall innewarande åhr, uthan afgifft få bruka aff Oluf Erichssons hemman i Ottersgården nembl. Biörckmyhran af twå laduängh och till hästfoder een laduslätt nedanför buderne.

12. Wyrdig pastor h:r Roald Draco angaf hurusom han för ländzman Anders Olsons suäntiänare Lars Hanson Varm caverat enär han antogh [*fol. 32r*] ödeshemmanet i Huusåhs, som nu till skatt gångit är, och han icke allenast dhet illa häfdat uthan och rester med Tomasmäss termin, som af pastoren fordras; begärandes låf att sättia een annan karll på gården hwilket bewilliades, så wijda Lars Hanson icke kan skaffa h:r pastoren gode löftesmän i sitt ställe.

13. Oluf Henrichson i Moo insinuerade een lagbudin ochlagstånden sythnings skrift på halfua Kiehl Olsons hemman i Moo som hans hustru Britha efter giort contract hafua böör och han till sythning hoos Oluf gifwit och så wijda dhet befans d. 23 octobris 1682 wara lagståndit, thy bewilliades faste breef på halfua hemmanet i Mo och det andra halfua will han af sin fader inlösa.

14. Nils Pålson opbiuder andra gången Wästergården i Bringåhsen, kiöpt halft af Britha Larsdotter och 1/2 af Önde Stenson för 247 d. 16 öre k:m:t tilhopa och dhet utan klander.

15. Henrich Biörson opbuder andra gången Joon Nilssons i Fiäle och Mårthen Mårthensons i Lijn och Föling sochn hustrurs odalz jordh i Fiälegården af 3 tunlandhs uthsäde, nästa bördemänn till åtherlössn.

16. Comminister h:r Päder Klockhåf opbiuder första gången Stoorgården i Wästeråsen af tuå tunlandh kiöpt för 60 d. s.m:t af Henrich Nilson, Oluf Anderson och Hemming Kiehlsson nästa bördsmänn till åtherlössn.

17. Dato, iembfördes framledne Hans Nilsons rächning [*fol. 32v*] i Brynie medh sahl. pastoris h:r Hans Klockhåfwi sterbhuus contra-rächningen och fans allenast några små difficulterlige poster och dhem att undersökia sändes efter h:r Päder Klochof som excuserade sigh eij kunna der medh sig inlåtha, först, Att sterbhuset i rättan tijdh eij stämbder ähr. 2:do; Att hans medarfwe ej äre tilstädes, och 3:tio; Begärte han gode män dem emellan att liqvidera, huilket nämbden förehölt, och dee där ifrå sigh excuserade. Altså beslötz att där liqvidation icke ähr skiedt, enär bytet i prästgården til kommande sommar hållas skall, heller der under icke kan förenas. Så vill häradzhöfdingen nämbden då samman kalla och dee tuistige poster lagligen afhielpa, så att bytet icke därigenom må studza.

18. Angående herr Pehrs egen rächning, så är han icke i rättan tidh stämbd och dy efter begäran lämbnat under godhe männ och der dhet eij skee kan, skohla dee å nästa höstetingh comparera agera och domb afwachta.

Extraordinarie ting 11 juni 1683

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:10, fol. 76v–78v, ÖLA.

Anno 1683 d. 11 junij höltz extraordinarie thing i Lijth, tillfölje af deth sluth som skiedde på ordinarie tinget d. 20 aprilis sidstleden emellan hust. Elin Olufdotter i Brynie och sahl. pastoris h:r Hans Klockofvi sterbhuus, närwarande befallningsman wälb:d Jonas Wargh och ordin. nämbden, föruthan Peder Mårthenson i Backen.

Hust. Elin prætenderer intresse på dee 75 r.d. som sahl. pastor efter egen obligation d. 18 julij 1669 skyldig är, föregivandes korn tijonden af Brynie däremot wara cederat, huartill sterbhusset nekar och säger sig godtzet dyrt nogh tagitt och ingen förskrifning dhet dicterer. Ofwanbemälte obligation upwijstes och befans slutatt med dessa ord: Dissa bem:te penningar lofwar [*fol. 77r*] iagh honom udi gode waror eller penningar efter handen redeligen att betahle.

Hust. Elins fullmächtige Peder Ersson i Siöör föregaf att så wijda sahl. kyrckioherden hade lämbnat tijonden emot interesset så hafuer han den icke i sin book påfört Hans Nillsson, icke heller hafwer Hans det antächnat. Sterbhussetz fullmächtige h. Pähr Klåckhåf inwände och sade det eij af nöden wara, emedan som sådant debet war richtigt nogh efter tijonde längderne, warandes pro annis 1671, 1672, 1673, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680 och 1681 inalles 136 skyhlar 4 band korn och rågh à 18 öre s.m:t. som belöper 76 d. 16.

Huaremoth exciperes och föregifves wärdet alt för högt wara och ej kunna gifwas meera än 16 öre för skylen som sahl. pastor för Kyrckåhs böndernes tijonde 1680 opfört och berächnat. R:p. Att deth som utnämbt är, ehrkännes, och det öfrige opföres à 18 öre, eftersom dee åhren swår och dyyr tijdh war, och fast sädhen swagh war, så war prijsset högt, där emot före gafs att problängden wähl åhrsväxten utwijssar, dy opwistes 1680 åhrs och befans proben wara 3 ½ kannor på skyhlen och 1681 7 kannor.

Om wärderingen på smöret twistades och. Klåckhofwij sterbhuus opförer huart *skålpund* för 1 d. 28 öre sm:t och hust. Elin biuder 6 m:r s.m:t som markgången warit och med s. pastore i Larss Påhlssons närwaro i Byom skall aftalt wara och att då resterade 1 *skålpund* 16 m:k där emot opgaf sahl. pastoris book d. 20 januarij 1681 som wijsar restera för förrige åhren 2 *skålpund* 16 m:r à 3 öre m:k för 1680 14 m:r à 3 öre för 1681 16 m:r à 3 öre.

Lars Påhlsson examinerades och föregav sigh ej minnas om resten 1682 in januario war 1 *skålpund* 16 m: r. eller 2 *skålpund* 16 m:k. Men s. pastor à part antächnatt restera skulle pro annis 1671, 72, 73, 74, 75 och till 1681 inclusive, men intet wettat qwantumet. [*fol. 77v*] Hans Nillsson noterat d. 2 junii 1667 skola gifwa åhrligen i smöör tijonde 16 m:k och bem:te dato giort sigh skyligh 4 *skålpund* 16 m:k.

Om offret twistades och, emädan som hust. Elin föregaf åhrligen gifwa contant 1 d:r s.m:t och will dy eij bestå dee opförde 2 d. 30 ½ öre k.m:t, huar till herr Päder nekar och säger deth, att Hans Nilssons småtionde pertzedlar lämbnades på des debet opwijsandes pastoris book på offret, huar uthi Hans Nillsson eij debiteres för några perssoner antingen för 7 eller mindre uthan står blangt. Hust. Elin nekar aldeles deth betahla och föregifwer sigh eij åhrligen haft siu perssohner.

I lijka måtto will hust. Elin intet låtha på sigh föra åhrlig 12 öre s.m:t för tijonden af kåhl, hampa, humbla och fisk, rofwor, emädan som hon så gott som ingen humblegård hafwer och

eij heller något dugeligit fiskie williandes gifwa åhrl. 8 öre s.m:t det h:r Päder hölt ringa wara.

1682 åhrs tijonde af Brynie är 14 skylar 2 band korn och 4 band rogh à 18 öre som disputeres och biudes à 16 öre. Item på 2 tunnor korn à 12 öre differeres där doch qvittens i hust. Elins nambn deth besannar.

R:s att så war wähl köpet men kornet war intet så gått som låfwades. Kåhl och rooftijonde 1682 opföres för 12 öre och considereras äfven som dee förra åhren. 1682 åhrs smörtijonde af 18 köör[?] ährkännes men 3 öre m:k disputeres och föregifwes smöör budit och intet emottogs.

H:r Pehr disputerer opförde kläde för specie mynt 1675 och will eij bestå mehra änn [*lucka*] r.d. à 6 m:k:r. I contra rächningen ähr valoren ährkänt och i Norie gifwes efter specie rächningh och där godtzett [*fol. 78r*] skulle sällias à 6 m:k så wore ingen profijt uthan snarare skada.

Nämbdens betänckande:

1. Så wijda interesset intet är förskrifvet eij heller wijss dagh föresatt till betahlningh, där till medh är godz deels gifwit och deels tagit, dy beståtz intet interesse.
2. 1674, 75 och 1676 åhrs tionde berächnas à 12 öre skyl och dee övrige åhren à 16 öre, eftersom sal. pastor således tijonden åth andra i swaga byar såld och Brynie ibland dee swaga sädzbyar billigt rächnas.
3. Smöret kan ej högre berächnas än à 6 m:k:r *skålpund* efter som marckgången eij högre hemma warit uthan ibland lägre, där hoos war den andras penningar bårtha.
4. Såsom hust. Elin intet kan bewijsa 1 d:r s.m:tt wara åhrligen för offrett gifwit och pastoris änckia bedyrar deth aldrigh sant wara, dy böör hust. Elin för huart åhr betahla för 7 perssoner. Helst emedan som hon stundom mehr och stundom mindre pröfwas haft.
5. För småtionden måste hon och bestå 12 öre s.m:t, åhrligen fast änn hon ingen hampa och lijten humbla fått, eftersom kåhl, rofwor och erter det ehrsättia.
6. Differentzen på 2 tun:r korn à 12 öre måste hon och bestå eftersom kiöp är i kommit.
7. Efter specie rächning böör klädet 1675 tagit betallas efter som deth i contra rächninghen är berächnat och i Norie går alt kiöp efter spe*ci*e valor.

Såssom frambledne Hans Nillsons rächningar och upsattzer i Brynie äre iämbförde medh sahl. [*fol. 78v*] kyrkioherdens ederwyrdige h:r Hans Claudi Klockhofvi och huad som tvistigt dem emillan därutinnan warit, skiäligast modererat och afhulpit, och således formerat een sluuthrächningh emellan bäggie sterbhussen, huar efter sahl. Hans Nillssons änkia hust. Elin Olufsdåtter i Brynie utaf sahl. kyrckioherdens Klockhofvi döde huus och arffwa hafwer att fordra 24 d:r 2: 16 4/5 *runst.* s.m:t, som sielfwa liqvidationen uthförligen innehåller och wijssar, huilka uthan oppehåld böra betahlas, och wari parterne således i des twistige rächningar lagligen åthskilde.

Ting 20 och 21 november 1683

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:10, fol. 115v–121v, ÖLA.

Anno 1683 d 20 och 21 novembris höltz laga ting med allmogen af Lijths tingelagh præsente pastore ordinario och nämbden.

Peder Nillsson i Nästgården,	Peder Ersson i Siöör,
Jöns Månsson i Söhre,	Oluf Jonsson i Ringsta,
Erich Pärsson i Böhle,	Henrich Kielhlsson i Högen,
Joon Påhlsson i Kallstad,	Salmon Person i Nygården,
Arfwed Ersson i Brewåg,	Erich Olsson i Swedie,
Peder Mårtenson i Backen,	Erich Persson i Kårstad.

1. Dato, publicerades Kongl. Maij:ttz förr specificerade placater och ordningar.

2. Ryttaren Nillss Persson i Söhre skuldgafs hafwa [*fol. 116r*] hafwa besofwit Debora Andersdotter af oächta säng född, som för femb weckor sedan födt barn, warandes Nills Pehrsson den tijden sammanlaget war, ogifter. Bekännandes bäggie giärninghen och emedan som Debora af oächta sängh född är plichtar han efter det 3:de capitlet giftmåhla balken L.L allenast 20 m:k och kåhnan efter Kongl. resolution 20 marcker.

3. Corporalen Jonas Bäckman beskyltes hafwa besåfuit kånan Märitt Halfwarsdotter. Han tilstår sigh henne häfdatt een gång tree weckor efter Michaelis 1682 och icke sedan. Kåhnan berättar deth skee 3 weckor för juhl huar af hon strax hafwande blef och barnet i julio icke fulgångitt föddes, som till doop och christendom kom och 1 ½ dygn läfde. Päder Zachrissons hustru Kerstin Jonssdotter hafuer hoos henne warit under födslo stunden tilstädes iempte Nills Perssons hustru Kerstin Persd:r.

Kerstin Jonsdotter bekänner sigh icke wara tilstädes i födsle stunden uthan strax efter och att barnet intet war fullgångit men öfwer 30 weckor och icke många fehlas kunde. Kerstin Pärsdotter att hon och sedan dijt kom och hörde dee andra quinfolken säija barnet icke fullgångit wara, och så snart det war chrestnat gått der ifrå wettandes ingen annat än der med är ordentelig tilgångit.

Corporalen Jonas Chrest[ier]sson Bäckman haf:r häfdatt kåhnan Märitt Halfwarsdotter plichtar derföre efter praxin 3 m:k och kåhnan som andra gången sigh försyndatt fördubblas straffett efter Kongl. resolution som blef 40 m:k.

4. Ryttaren Nills Persson angafs af Erich Persson i Korsta hafua tillijka med corporalen Jonas [*fol. 116v*] Bäckman af sigh stulit 19 eller 20 alnar hamplärft à 5 quarteer bredt uti julio 1682 huar till Nills eij neka kunde, föregifwandes att Bäckman war i rådh med sigh där om och bäggie fölgdes till Erichs kåhl gårdh och bem:te lärft borttogo. Bärandes Nills deth heem och sin emillan deelt, och hans då warande pijga, kåhnan Debora, åth Bäckman der af een skiorta sydt och deth öfrige fått för omakett. Hon berättar sig see att dee med aln målde läfftet sin emillan då corporalen budit henne åth sigh syy een skiortha och det öfrige behålla. Skiorthan sydde hon af 6 alnar och 1 ½ aln war öfuer och quart; wettandes hon intet om dee lijka mycket där af fingo och hörde dem intet tahla där om.

Corporalen Jonas Bäckman exciperade där emoth och nekade aldeles därtill, föregifwandes sigh tree weckor efter Michaelis 1682 kiöpt af Nills Pärsson säx al:r lärft för sex tolföres stycken och dem i hans cammar lefrerat, nekandes och gifuit Debora 1 ½ alnar för sylöhnen uthan några alnar blaggarn gifwit för deth och mehra hafd omaak med tvättning och sömmande. Debora säger sig tilförne deth fått och påstår bem:t 1 ½ aln lärfft thesslijkes. Item

att hon märchte dem något hafua enär dee fölgdes åth, deth dee giömbde neder i sänghalmen, williandes intet låtha henne deth blifwa warse och samma natt låg Jonas hoos Nillss och om morgonen togz läftett där ifrå som skiedde näst för camperingen 1682 och enär den ändatt war bytte dee dhet, huar till corporalen nekar aldeles och påstår sig för 6 al:r gifuit nije marck.

Ryttaren föregifver sigh inga andra skiähl hafua, huar med han Bäckman till tyfnaden binda will och nekar sigh penningar derföre tagit och fått. Nills Persson låtit göra sigh een skiorta om säx alnar ett paar byxor om 3 al:r ett paar strumpor 2 al:r och Bäckman een skiorta om 6 alnar; Facit 17 alnar [*fol. 117r*] som efter probet wärderas för tolf öhre alnen.

Alldenstund ryttaren Nills Persson hafver efter egen bekännelsse stulit ett stycke lärft af Erich Päderson i Kårstad som pröfwas warit 17 alnar à 12 öre k:r.m:tt och iche kan öfuerbewijssa corporalen Jonas Bäckman warit där uti interesserat. Altså dömes Nills Persson efter Kongl. straff ordningen att restituera tyfgodzett som är 6 d. 12 öre k.m:tt och 3 gånger så mycket till som inalles blif:r 25 d. 16 öre k:rm:tt och corporalen Bäckman derföre befrijat wara.

5. Karin Pedersd:r i Ringsta bekänner sig wara häfdat af Erich Påhlsson i Byom sidst in julio a:o 1682 och aflatt och födt barn sidst in aprili förwecken. Erich reste 1682 till Norie, där han stadder är, wettandes ingen intyga deth han tilstått lägersmåhlet. Dy opskiuthes saken till beskied där om inkommer deth pastor och Larss Påhlsson lofuade forderl. skaffa.

6. Pastoris änkia hust. Barbru Olufsdotter tiltaltes för allmänna wäga byggningens försummelsse förledne wåhras för Klösta. Ryttaren Lars Hansson för Huusåhs. Caplan h:r Peder Klockhåf för Stoorgård. Major Charlier för Söhre och ländzman Jacob Jöransson för ländzmans hemmanett.

Pastorskan oppwiste h:r gouverneurens Sperlings exell:s resolution af [*lucka*] att hon för Klöstad skall wara frij för inbördes tunga och hålliggande, undantagandes enär marcher komma, williandes sigh skyhla der under. Lars Hansson uhrsächtar sig medelst rittmästarens ordre att icke wijka ifrå quarteret. H. Peder medelst nyss antagne hemman och icke ehrkändigatt blefuen. H:r maioren föregifver det tinglaget honom frijsagdt som ländzman betygar men nämbden påminner sig det icke [*fol. 117v*] och befins h:r maioren wara rotheratt med prästänkian. Lars ryttare och h. Kerstin i Ringstad och ingendera arbette giordt. Deth befans och att Salomon Pärsson i Nygården, Oluf Pärsson i Lasgården och Knuth Olsson i Gungården wore med h:r Päder rotherade och een karl på wägabyggningen haft, fastän h:r Päder dem intet förnögdt Ländzmans hemmanet är och rotheratt och sin plight med rothan giort.

Efter h:r governeurens resolution d 6 novembris 1683 frijkalles h:r maioren och ryttaren Lars Hansson att bötha för tredsko, dåch förplichtade nästkommande sommar det ehrsättia, och hust. Barbro Olssdotter för Klösta i lijka måtto, i anseende af h:r gouveneurens exell:tz resolution som för inbördes tunga eximerer. H:r Päder Klåckhåffs obligeres förnöija rothan som arbettet giordt. Hust. Kerstin sagdt frå sig hemmanet som merndels obrukatt warit, gåes och förbij.

7. Oluf Jonsson ifrå Norderåssen angaf huru som Mickell Jonsson ifrå Krokum förledne wåras uthlet sigh willia blifwa sin landbonde på några åår och sig och barnabarnen föda och underhålla, och enär han dijt kom bracht att få kiöpa hemmanet och i lifstijden nöijachtigt uppehälle gifua, deht han intet richtigt hållit, begärandes sitt hemman igen. Michel Jonsson opwiste kiöpeskriften af den 1 maij a:o 1683 med fyra boofaste mäns underskrift, att han sålt sin rätta odalgårdh, Backgården wid nampn för 60 d:r s.m:t och gifwit på handen 2 d. s.m:t och där iempte sitt oppehåld i lifztijden hafwa. Oluf föregaf sig intet efter låfwen wara

spijssat, huar till Michel nekar, beropandes sigh på sine grannar som berättade sig eij det förstått och icke kunde Oluf det bewijsa.

Så wijda Michell Jonsson hafuer af Oluf Jonsson [*fol. 118r*] tilhandlat sig Backgården af 2 ½ tunland uti Norderåsen och Häggenåhss sochn belägen för 60 d. s.m:t. och der å gifuit fästepenningh och fridhskilling 2 d. s.m:t som med fyra bohlfaste mäns underskrift besannat är. Altså ehrhålles Michell Jonsson wid sitt laglige giorde kiööp med win och wittne och obligeres underhålla Oluf Jonsson tilbörligen till dödedagar.

8. Leut:n Johan Nilsson Niure kärade till sine grannar i Handogh, corporalen Ingell Jonsson, Oluf Hemmingsson, Oluf Olsson, Jöns Bråddesson och Hemming Andersson för deth han intet haf:r fått wara i lagh med dhem uthij älgwåhner innewarande åår?

R:s, Att hans hemman legatt een tijdh öde och hans förman haft särdeles wåhne skogh som obrukatt och förfallen är och Oluf Olsson och Oluf Hemmingsson hafua på een särdeles ortt och till sig tagit Joon Bråddesson, Ingell Jonsson, Joon Bråddesson[!] och Hemming Anderson tilhopa på särskilt skogh, warandes skoghen lijkawähl oskiptatt. Dee bekänna att Niuren tilbudit göra iämbngått arbethe och wara i lagh med sigh, huar till dee samtycht, men han intet giortt arbete och derföre dee brukatt i åår som tilförne. Niuren angaf att Joon Bråddesson, Oluf Olsson och Oluf Hemmingsson tagit uthbyes män Bengt Hemmingsson i Fiähle i lag med sig, där till dee neka, föregifwandes sig honom legt een dagh att upsättia älgwåhnerne och icke wijdare, det Bengt och säger och intet kunde wijdare betygas.

Såsom leut:n Johan Nillsson Niure intet haf:r iämbngått arbette till älgzwåhnerne med [*fol. 118v*] sine grannar i Handdogh giordt och förfärdigatt som tillbudit och wedertagit war och dee brukatt wåhnerne som tillförne, så blifwe dee för hans prætension i deth fallet frijkallade, och enär leutnanten swarsgått arbethe där uti oprättar, wari han med sine grannar i alla wåhnor lijka dehlachtig, emädan som dee sittia i oskiptan skogh.

9. Hans Ersson på Åsen besuärade sigh öfver Carl Suänson i Böhle för deth han skall i 2 åår slagit een dehl af sitt ängh, Bränne ben:d, som under hans kiöpte hemman af uhrminnes tijder lydt och legat som Önde Stensson till 80 åår gammal betygade, begärandes dhet under bohlbyen igen, huar till Carl suarade att hans förman Jöns Andersson samma stycke slagitt som Hans Hanson i Palleråsen och Hällie Jonson på Åsen berättat, och att han fäbodar på samma tract hafuer och lijka delachtig i skogen, huartill Hans nekade och föregaf det han till fäbodarne fått låf och att hans förman Jöns fick låf ett eller 2 åår slå pass ett laduängh som Anders Olsson i Lungre som på Åsen födder är besannade och intygade det sin moder honom ett åår gaf låf der till. Erich Persson i Böhle betygade att Jöns deth stridige ängies styckett sidste tuu ååren han bodde där och hemma war, slogh och bärgade, men på huad wilkor weet han intett.

Så wijda Carls påberopade wittnen och angifvare Hans i Palleråsen och Hällie i Åhsen icke till städes ähre, så opskiuthes denna saak till wåhrtingett.

10. Pastor h:r Roald Drake besuärade sig öfwer änkian hust. Karin Erssdotter i Brewågh i det hon förledne höst haf:r stadt sigh i åhrstienst [*fol. 119r*] och tagitt legopenningen och behållit öfuer natten det hon tillstår och beklagar sig eij kunna tiena för sine barn skuld, men efter som hon legopenningen tagitt; så dömmes hon gåå i tiensten till hörsamt föllie af Kongl. legojonsstadgan och des 4:e artickel som biuder att enär fästepenningen emottagen ähr så ähr jonet legd och böör icke klandras.

11. För detta regementzskrifwaren Johan Johansson fordrade af sahl. pastoris h:r Hans Klåckhofwi döde huus, 1671, 1672, 1673 och 1674 åhrs uthlagor af des hemman Klöstad af tree tunland som åhrl. ränthar 15 d. 31: 21, militien anslagen, och han då warande compagnie prästen h:r Päder Klåckhåf assignerat som obetalte skola wara och h:r Pädher dem nu söker

och dy nödgatz sökia sterbhusett. Sterbhusetz fullmächtige Claes Hansson Klåckhåf beropade sigh på sin sahl. faders book som skulle d. 8 augusti 1680 där om wara rächningh sluten, och dy opwiste fadrens book, huar uthi antächnat fans att 15 d. 24: 20 *p:g:r* skulle åhrligen utgöras af hans hemman à 3 tunland uti Klöstad sedan fördubblingen antogz men icke nämbdt uthlagorne wara betalte. Sedan oppgafs Nillss Jönsson Blankz rächningh af d. 27 martij 1677 huaruti han debiterer sahl. kyrckioherden för 1671, 1672, 1673 och 1674 åhrs uthlagor af Klöstad å 15 d. 31: 20 *pgr*, hvilka med sölfwer föregifwes d. 30 dito wara betalte men intet qwittens der på wijsas kan. Regementz skrifwaren oppwiste underskrefne militiæ jordeboken oprättat efter Kongl. cammar collegij ordre af d. 28 octobris 1671, huaruti pastoris hemman Klösta är regementett [*fol. 119v*] påfördt och han för alla åhren måst clarera, undrandes på Nills Jönsson som den ränthan antagit och till rächning fördt, der doch ingen address eller förväxlingh emellan sahl. befalningzman och sigh skall warit, tillbiudandes sigh willia gifua 10 pen*n*ing för een om han icke sant hafuer.

H:r Päder Klockhåf berättade deth sin sahl. fader sielf befalte sigh på sin löhn begära Klösta räntan och qwittens der på, emot förnögningh som intet skedde och intet heller kan wara att Nills Jonsson uthlagorne för dee åhren bekommit utan för annan rest som war till 30 d. s.m:t. Item att befallningman Bärtelson \under/ een sin suppliquè till högwälb. h:r Carl Sparre som löhnen attesterat, det Klösta hemmanet war militzen anslagitt, eij heller haf:r Daniel Bärtilsson debiterat kyrkioherden för Klösta wijdare än för 1670 åhrs ränta inclusive som des rächningh d. 15 aug. 1670 uthwijsar, uthan efter hans dödh. Mågen Nills Jönsson Blanck, icke heller tillbiudes bewijsa att h:r Päder assignation niuttit.

Såssom af föregående ransakning befinnes att sahl. pastoris h:r Hans Klockhofvi hemman i Klösta är uti militiæ jordeboken opfördt som efter Kongl. cammar collegij ordre af d. 26 octobris 1671 inrättat är och regementzskrif:e Johan Johansson des ränta pro annis 1671, 1672, 1673 och 1674 assignerat till då warande krijgz prästen h:r Päder Klåckhåf och till öfuerflödh för samma ååren qvitterat berörde 4 åhrs uthlagor d. 15 martij 1676, huilke h:r Päder intet niuttit hafwer. Huarföre finner rätten [*fol. 120r*] skiäligt att sahl. kyrkioherdens arffwingar böra och skola uthan oppehåld betahla och fullgöra 1671, 1672, 1673 och 1674 åhrs uthlagor för Klösta hemmanet, som ähr 63 d. 31 öre 16 *pgr* silf:rm:tt och där dee kunna bewijsa dem till sahl. befallningmans Daniel Bärtelsons sterbhuus hafua betalt, så sökie deth igen som den bäst kunna och gitta.

12. Tobackz besökiaren Anders Jonsson angaf huru som h:r Päder Klockhåfs drängh och uthskickade Olof Persson i Norderåssen förledne winther förde olofligit toback ifrå Norie och han i Undersåker confiscerade 20 skålpund, anhållandes att där på må föllia laga böther.

Oluf Persson föregifuer sig af sin huusbonde h:r Päder wara utskickat med breef till borgaren Oluf Chrestophersson i Trundheem och afhämpta några begärte saker, då köpmannen uhrsächtat sig eij hafua sådane saker som begärtes och budit i des ställe taga något tobak, huartill denne säger sigh nekatt och omsijder öfuertalt föra åth honom ett *skålpund* till Löfånger och kommande dijt budit honom deth igen, emedan som tobackz fördzlen förbudin war, och borgaren försächrat hono*m* willia stå den fahran och dy deth behållitt. Oluf berättar och att h. Päder wid afreesan befalt sigh intet toback kiöpa.

Emedan som Oluff Pädersson på Norderåsen ähr beslagen med olofl. toback till 20 skål*pund* dy plichtar han först för Kongl. Maij:ttz mandatz öfuerträdande 40 m:k och iempte confiscationen af tobackett böther han för huart skålpund 20 öre s.m:t som ähr 12 d. 16 öre och det allt efter Kongl. Maij:ttz renoverade tobackz placat [*fol. 120v*] och des 12:te artickell och söke Oluf Pärsson norske köpman Oluf Chrestophersson dhet bästa han kan och gitter.

13. Sammaledes angåfwos Joon Ifuarsson i Smista, Nills Ersson och Erich Jönsson i Hökbäck för 4 ½ skålpund toback som dee ifrå Norie förled:e winther skohla infördt och con-

fiscerat blef. Deth befans att Joon Ifwarsson är i Tyskland förlängst dödh blefuen, Nills Ersson nekar aldeles och berättar det Erich Jonsson war i samma sällskap och intet toback hade. Erich hafuer gått till Rödöhn förledne lögerdagh att skaffa bewis aff några som i föllie wore och icke igenkommen. Besökiaren säger sigh ingen aff dem känna uthan på een ungh mans släda fått en stoor och en lijten rulla och tree pärssoner folgt honom i sochnestufwan och låtit ofuan skrefne nambn opsättia, tilbiudandes Nills Ersson sigh kunna eedeligen intyga sigh och Erich intet toback hafwa och mycket mindre något mistatt. Besökiaren säger sigh eij kunna känna karlen igen, och tilläggia Erich den samma wara, ehuruwähl han skall yngre wara, eftersom stuffwan war full med folck, huar med rätten läth beroo.

14. Comminister h:r Päder Klåckhåf upböd andra gången Stoorgården af 2 tunl. uti Norderåsen och Häggenåås sochn, oklandratt.

15. Henrich Biörsson opbiuder 3:die gången halffua gården Fiähl köpt af Joon Nillsson i Fiähle, och Mårthen Mårtensson i Lijen.

16. Michell Jonsson opbiuder första gången Oluff [*fol. 121r*] Jonssons hemman i Norderåsen, Backgården ben:d af 2 ½ tunland för 60 d. s.m:t, och föda Oluf till dödedagar, näste bördemän till åther lössn.

17. H:r Päder Klåckhåf tiltaltes af hust. Elin i Brynie om des skuldfordran och föregaf sigh förlagdt des rächningh och der emoth giorde contra rächningh begärandes dem igen, emedan som han förmenar dem bårtkomma enär dee sins emillan liqvidera skulle, närwarande Päder Ersson i Siöör. Päder Ersson berättade att h:r Päder därom talte och så wijda dee ibland hans skrifter intet komne woro där til nekatt. Hust. Elins son Anders Flobergh protesterade på interesse hinder och skada, och h:r Päder begärte dilation att kunna få rächningh ånyo och sig däröfuer förklara.

Resolutio. Herr Päder gifwes dilation till nästa laga tingh och der han då icke sigh på hust. Elins rächningh förklarar wara efter 1682 åhrs opskofz dom (som sedan limiterades) obligerat bethala till hust. Elin des fordran af 56 d. s.m:t.

18. Hust. Britha Knutzdotter i Fiähle, lagstämder för giäld af hust. Elin i Brynie och eij compererat, böthe dy för tredsko 3 m:k.

19. Hust. Elin i Brynie fordrade af Oluf Ersson i Brewågh 6 dahl. s.m:t huar till Oluf nekade, föregifuandes sigh Hans Nillsson betaltt deth han skyldigh warit. Dy uptogs posterne dem emillan och befans efter opsatt rächningh Oluff Ersson eij mehra blifua skyldigh änn 12 öre s.m:t eftersom han aldeles nekar sigh påförde 3 r.d. hoos Larss i Byom fått, dy dömmes Oluff att strax betahla 12 öre s.m:t och hust. Elins prætension på dee 3 r.d. förbehållen till des Lars i Byhe kan komma tilstädes och bewijsa Oluff dem handfångitt. [*fol. 121v*]

20. Drängen Larss Reggertsson tilstod sigh med hustru Elin i Brynie således wara förlijcht, att han henne gifwa skall 4 ½ d. s.m:t och stadpenningen tilbaka 16 öre s.m:t och stämbningz penningar 8 öre, halfparten contant och halfparten innan fiorton dagars tijdh.

Ting 12 mars 1684

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:10, fol. 165r–168r, ÖLA.

Anno 1684 d. 12 martij höltz lagha tingh medh allmogen af Lijtz tinglagh, närwarande häradtzskrifwaren wäll:tt Carl Warg i befallningsmans ställe och nämbden.

Päder Ersson i Siöör,	JönsMånsson i Sööre,
Erich Pädersson i Böhle,	Hemming Kiehlsson i Högen,
Erich Pädersson i Kårstad,	Oluf Jönsson i Ringstad,
Joon Påhlsson i Kalstad,	Päder Mårtenson i Backen,
Päder Nillsson i Nästgård,	Arfved Ersson i Brewågh,
Salomon Persson i Nygården.	

1. Dato, publiceraes Kongl. Maij:ttz förr specificerade placater. [*fol. 165v*]

2. Kåhnan Karin Pedersdotter i Ringsta tillspordes medelst opskåfs domen på förledne höstetingh huru hon kan bewijsa Erich Påhlsson i Byom wara barnfaderen, då hon beropade sigh på nämbdeman Pedher Ersson i Siöör som därom wettenskap skall hafwa, hwilken betygade sig i Norie d. 3 huius på Löfångers marcknan med honom Eric Påhlsson talat och frågat om han Karin besåfvit och han där till beiakatt, deth Peder Persson i Moo och af Påhl son nyligen hördt. Låfwandes der hos skaffa henne hielp till barnetz opfödelsse, warandes Erich Påhlsson ogift och kåhnan förr med den synden beslaghen. Dy fördubblas hennes straff efter Kongl. resolution och blif:r 40 m:k. Erich Påhlsson ähr skräddare och boor i Trundheim, dy kan han intet saakfällas.

3. Leutnanten Petter Moback genom häradzskrif:e Carl Wargh fordrar af ryttaren Tuffwe Jönsson 9 d. k.m:t som skohla restera på hans obligation d 19 julij 1671 af 18 d. k.m:tt huar på Moback skrifwer sigh i några små pertzedlar fått för 9 d. k.m:tt och dee öfrighe nu begärer, huaremoth Tuffwe inwänder och föregifwer sig anno 1674 under marchen till Ståckholm widh Quarnssiö i Bärgs tinglagh låtit Moback få ett cardewangs gehäng med hwijta frantzar för 8 d. och bedit honom antächna på sin skuldh, tillståendes sigh leut:t Moback allenast wara skyldigh 4 d. k.m:tt. Efter något samtahl till att unkomma wijdare klagomåål uthlåfwade Tufwe Jönsson nästkommande Johannis tijdh dee prætenderade 9 daler kopp:rm:tt betahla, hwarmedh häradzskrifwaren Wargh omsijder läth sigh nöija men emot caution, då Tufwes bonde Oluf Andersson i Ottersgården därtill beiakade och strächte Wargen däröf:r handen, hwar medh rätten stadnade. [*fol. 166r*]

4. Dato, företogs hustru Elin Olufsdåtters i Brynie innlagde rächningh emoth comministrum h:r Päder Klåckhåff, bestående debet af 67 d.17 öre s.m:t och der på till betahlningh affört 11 d. 6: 4 blifwandes resten som fordras 56 d. 10: 20. Hwaremoth h:r Päder sin contra rächningh incaminerade och disputerade fölliandhe poster nembl.

Först dee till h:r Päder 1671 sändne 2 alnar swart kläde à 6 ortt. föregifwandes sigh deth aldrig fått, begärandes wetta genom huem klädet lefrertes. R:p. att deth uthur minnet ähr fallit och håller sig stadigt wid sin sahl. mans egenhändige antächningh på och under herr Päders obligation af d 31 martii 1674 på några emottagne pertzedlar.

2. Sammalledes 5 allnar lärfft à 5 öre s.m:t. R:p. att således på bem:te obligation af Hans Nillsson annoterat ähr.

3. Åtskillnaden emellan swänsk och dansk myntt på några antagne perlzedlar bestående af 3 d. s.m:t af föregifwande att han eij niutitt norsk kiöp och måhl. R:p. Herr Päders

obligation wijsar, att han lofwat betahla efter myntt valoren i Norie, efter som han klädet, handskarne och strumporne för norsk kiöp tagit hafwer.

4. 1674 åårs tijonde af 15 skylar 6 band äre antagne à 10 öre s.m:t men h:r Päder opförer dem à18 öre. R:p. Att 1674 föll mächta swagh sädh och kunde eij meera änn 10 öre skyhlen wara wärdh, där emoth inwändes att ehuru wähl swagh åhrsväxt war så war lijkawähl öfwermåttan dyyr tijdh, huar till intet nekas kunde.

5. Sammaledes pro anno 1675 13 skyl. 5 bandh som komma i lijka consideration.

6. Smöörtijonden pro annis 1674 och 1675 af 18 koor [*fol. 166v*] om åhret à 1 m:k och een marck öfwer efter ordningen för huardera åhret facit 1*skålpund* 18 m:k smöör à 3 öre m:k. R:p. Att dee åhren hades icke mehra än 16 köör och att intet gafz 3 öre marcken föruthan enär någhon skulle köpa något marktahls.

7. Prætenderes offrett aff siu personer för bem:te 2:ne åår som är 21 öre. R:p. Så wijda dee i pastoris rächning icke finnas så kan där till eij nekas.

8. För småtionden begäres för huardera åhret 12 öre s.m:t. R:p. Att hampa och humbla växer där intet, men kåhl, rofwor etc. kan eij nekas till.

9. 1674, enär han i oföre besöchte Hans Nillsons styfmoder hustru Karin med herrans nattward lofwades honom 1 d. 16 öre s.m:tt huar till hust. Elin eij nekade.

10. Een trediedeel i een älgshudh 1677 med Larss Nillsson i Brewågh som ägde 2/3 opföres för 3 d. s.m:t, som kiöpet skall warit och af Lars Nillsson 2/3:delar gafz till kyrkian 16 öre s.m:t och Herr Päder giörs allenast gått 1 d. 22: 16 s.m:t huar med han inte nögd är. R:p. att Hans Nillsson så antächnat som besågs och befans confuse skrifwit. Herr Päder föregaff att Larss Nillson skall sitt angifwande kunna besanna.

11. 1676 åårs caplans tull 1/4 tunna á 1 d. 16 öre R:p. att dyyr spannemåhl deth ååret fuller war och gafs för sädes korn 6 d. s.m:t men i Brynie föll deth ååret intet fröökorn och dy bödz för 1/4 tunna 1 d. s.m:t, hwarmed h:r Päder gaf sigh till fredz.

12. 1677 dito à 24 öre huar till consenterades.

13. 1678 à 1 d. som samtychtes för 24 öre.

14. 1679, 1680, 1681 och 1682 à 24 öre huartill beiakades.

15. 1675 föregifwes till Hans Nillsson i Klösta af dee penningar h:r Päder af allmogen bekom för een [*fol. 167r*] häst wara lefrerat 7 d. 16 öre s.m:t. R:p. Att der om fins ingen rättelsse, begärandes att deth med qvittens eller wittnen måtte bewijsas deth h:r Päder sade sigh intett hafwa eller någonstädz antächnat, utan war allena stadd med sahl. Hans, enär han dem af sig bekom.

16. 1676 tiugundedagstijden lefrerat Hans Nillsson 6 d. s.m:t huaremoth exciperades och nekadesoch kommer i lijka consideration med bem:te 7 ½ d.

17. Dee prætenderade 7 d. 16 öre s.m:t som skohla wara per pastorum Klockovium betalt, afstodh h:r Päder omsijder sielf, emedan som han föregifwer sigh ingen wissheet därom haffwa.

18. För mycket påfört 1/2 quarteer kläde 11 ½ öre s.m:t hwilkett fins af Hans Nillsson antächnat wara.

Saken togz af nämbden i betänckande och voterade som föllier nembl.

1. Så wijda Hans Nillsson befins warit rättrådig i sin handell och ingom påfördt deth han eij lefrerat, dy pröfwas billigt att h:r Päder befaller opförde 2 alnar kläde för 4 d.16: och niuter dem intet till afföringh.

2. Sammaledes är beskaffat med 5 alnar lärfft som herr Pedher eij heller niuther af bem:te skiähl.

3. Åthskillnan emellan swänsk och dansk mynthe valor moste herr Päder efter sin obligation bestå som är 3 d.s.m:t.

4. För 1674 åårs korntijonde af 15 skyl. 6 band beståtz medelst då warande dyran tijdh à 17 öre skylen, och dy niuther h:r Päder des afkortningh som är 8: 9: 21.

5. För 1675 åårs dito 13 ½ skyhl, sammaledes emädan som marckgången war lijka och bestiger 7: 5: 12.

6. Anno 1674 och 1675 af 17 köör och 1 m:k öfwerloppz efter ordningen för huardera ååret à 6 m:k s.m:t *skålpund* [*fol. 167v*] efter gammall markegångh löper 1 *skålpund* 16 m:k för d. 2: 22: 9 3/5.

7. Åffret beståtz för 1674 och 1675 efter siu personer om åhret är 21 öre silfwermynt.

8. För småtionden beståtz och à12 öre, facit 24 öre.

9. 1674 beståtz och så 1 d. 16 öre för hans omaak att communicera Hans Nillssons styfmodher.

10. För 1/3 i een älgshudh giörs gott, 1: 22 2/3 till des han bewijser med Lars Nillsson i Brewågh köpet wara för huden 6 r.d:r.

11. 1676 åårs caplans tull för 1/4 tun:a korn 1 d. s.m:t.

12, 13 och 14, ifrå 1677 och till 1682 bäggie inclusivo à 24 öre, facit 4: 16:

15. Dee prætenderade 7 d.16 öre s.m:t som föregifwes 1675 wara till Hans Nillsson lefrerade kunna icke goda giöres, emädan som inga bewijs eller skiähl där till kan wijsas.

16. Äfwen considereras dee 6 d. s.m:t som skohla 1676 wara lefwererade.

17. Dee afförde 7 d. 16 öre cederer h:r Päder sielff.

18. 1/2 quarteer kläde för högt påfört giörs gått med 11 ½ öre silfwermyntt.

Emädan som sahl. Hans Nillsson medh egen hand, under wyrdige h:r Päders Klåckhåfs obligation på åtskillige pertzedlar af d. 31 martij 1674, annoterat h:r Päder handfångit a:o 1674 2 alnar swart kläde å 2 d. 8 öre s.m:t och des utan betygas Hans Nillsson wara richtigh, dy pröfwar rätten skiäligt att dömma herr Päder dem att betahla, och i lijka måtto 5 alnar lärft för 25 öre dito mynt som samma gångh äre antächnade.

2:do. Kan icke heller h:r Päder befrijas för opförde 3 d. s.m:t som här kommer af åtskildnan emellan swänsk och dansk mynte valor, helst emädan som han uti ofwanrörde sin obligation af d. 31 martii 1674 därtill sig förplichtar och bekänner sig nutitt norsk kiöp på antagne pertzedlar.

3. För 1674 och 1675 åhrs korntijonde beståtz medelst [*fol. 168r*] då warande dyyr tijdh à 17 öre s.m:t skyhlen. 4. Smöör tijonden pro annis 1674 och 1675 berächnas af 17 köör om året à 1 m:k och 1 m:k öfwerlopps efter ordningen för huardera åhret. 5. Åffret af 7 personer för bem:tt 2:ne åår giörs och gått. 6. För småtijonden äfven så à 12 öre s.m:t. 7. Item 1 d. 16 öre s.m:t för hafde omak att communicera Hans Nillssons styfmodher.

8. För prætention i een trediedehls elgs-hudh, beståtz allenast 1 d. 22⅔ öre s.m:t till dess bewijsas kan att kiöpet högre warit. 9. 1676 åårs caplans tull betahlas med 1 d. s.m:t. 10. Item ifrå 1677 till 1682 bäggie inclusive å 24 öre.

11. Dee prætenderade 7 d. 16 öre som föregifwes a:o 1675 till Hans Nillsson wara lefwererade kunna icke gode göras, eftersom inga bewijs eller deth ringaste skähl kan der till produceras, och i lijka consideration komma dee afförde 6 d. s.m:t anno 1676. 12. Dee införde 7 dal. 16 öre silfwermynt a:o 1669 cederar h:r Päder sielff. 13. Sidst giörs 1/2 quarteer kläde gått som för högt ähr oppfördt.

Warandes öfuer alla stridige poster een rächning opsatt som uthföhrligen wijsar att wyrdige herr Päder Klåckhåff inalles och sluteligen blifwer skyldig till sahl. Hans Nillssons arfuingar 38 d. 28 öre 17 3/5 *penningar* s.m:t som han forderl. skall betahla.

5. Oluf Påhlsson ifrå Siör opbiude första gången Päder Olssons hemman i Bringåhsen af 2 tunland för 82 d. 16 öre s.m:t nästa bördemän till lössn och deth oklandrat.

6. Comminister h:r Päder Klåckhåff opbiuder 3:die gången Stoorgården af 2 tunland på Norderåhssen uthi Häggenåhs sochn för 60 dal. s.m:t nästa bördemän till åtherlösning, som utan klander skiedde.

Ting 19 och 20 november 1684

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:10, fol. 278v–285v, ÖLA.

Anno 1684 den 19:de och 20:de novemb. höltz laga ting medh allmogen aff Lijtts tinglagh, närwarande befallningsman wälb:e Jonas Wargh och ordin. nämbden

Peder Ersson i Siöör,	Peder Nillsson i Nästgården,
Erich Persson i Böhle,	Hemming Kielsson i Högen,
Erich Pedersson i Kårstadh,	Oluff Jonsson i Ringsta,
Joon Påhlsson i Kallstad,	Peder Mårthensson i Backen,
Arffuedh Ersson i Brewåg,	Jöns Månsson i Swedie,
Erich Olsson i Swedie,	Salomon Päderssin i Nygårdh.

1. Dato, publicerades Kongl. Maij:ttz förr specificerade [*fol. 279r*] placater, iempte Kongl. ordre till landzhöfdingarne om execcutionen, de dato Stockholm den 15 octobris 1681. Item herr gouverneurens breef till befallningsman om manthals penningarne.

2. Tolffman Salomon Pedersson i Nygården sigh intett inställt, uthan berättas wara i ett gästebudh, dy saker till tree m:k ehuruwähl han efter middagen kom tilstädes.

3. Om Gräninge hemman påminthes, gifwandes Arfwedh Ersson widh handen som tillförne, att han låfwade 1681 på wåhrtingett som höltz den 8 junij deth på frijheet optagha och 1681 deth intett till bruuk antaga kunde. Hafwandes intett fått sedan beskedh der om, utan befallningsman Jonas Flodin skall låfwatt willia sjelf deth besee, huar efter frijhetz åhren skulle modereras, som intet skiedde. För 1681 haf:r han lijkaväll skattatt för 1/4 röök och 1 ½ tunlandh, widare kunde och eij heller der till göras.

4. Soldathen Erich Grelsson skuldgafz hafwa besåfwitt Elisabett Jönsdotter ifrå Bierme uti Nääs sochn, och aflatt barn med henne, som föddes Olofz mässa förleden och änu lefwer. Erich tilstår sigh henne een gångh häfdatt allhelgona tijdh 1683, wettandes ingen meera henne häfdatt, ehuruwälh han tycker barnett icke i sin rächningh aldeles wara födt. Men kåhnan påstår sigh med ingen annan beblandelsse haftt. Denne hafver besåfwitt Karin Olsdotter i Handogh under ächtenskaps låfwen, som bäggie tillstå, och berätta skiee twå månader för påsk, sidstleden och nu hafwande är. Lissbetta angafz wara oächt huar till han swarade att hennes föräldrar wore [*fol. 279v*] troolofwade och fadren Jönss Zachrisson war soldat och blef dödh i Pålandh, altså blefwo dee intett wigde huar af profwas kan, att denna af oächta säng född är.

Emädan som Erich Grelsson hafwer häfdat Elisabett Jönssdotter af oächta säng födder. Så plichtar han efter dett tredie capitlett gifftmåhla b. L.L. derföre allenast 20 m:k och kåhnan efter praxiin 20 m:k och så wijda Erich Grelsson haar besåfwitt Kahrin Olsdotter som han ächta will, så blifwer des botth efter bem:te capittell halfwa mindre som är 20 m:k och Karins 10 m:k.

5. Jöns Månsson i Söhre angafs hafwa förleden wåras fått een älgh, och des kiött uti en badstufwa widh Krooksiöön optårkatt, som majorens Charliers drängar Nillss Persson Roman och Oluff Carlsson Söderbergh blifwitt warsse och oppen baratt. Länssman Jacob Jöransson hafver låtitt alla leder och grafwar där i neijgden besee, och eij finna kunnat något diuhr wara fallit, huar till Jönss Månsson swarade, att han uti Krookssiöön fann ett elgzdiur liggiande [*lucka*] och des lilla kött satte i bastufwan, som skeddie andra stoorböndag tijden innewarande åår. Kunnandes eij tänkia att något klander på sådant odugligitt skulle giöras, och dy dett intet oppenbaratt, betygandes Nillss Persson sigh intett see kiöttett, utan der aff druppitt flått på stehnarna, och luchtatt surtt och ganska illa. Deth som af huden war behållit besågs och fans allenast af een sijda ett söndrigt styche medh några håhl på, antingen förrutten eller af odiur refne, warandes intett håår upå, utan altt afgått och kiöttet iembwähl och intygas aldeles odugligit wara.

Såssom af förgående ransakning befins, att [*fol. 280r*] ingen kunnat finna någon lijknelse, att något diur der i neijgden förh ledh eller graff fångit wara, dher till medh syhnes nogsamt af hudremssan, huar af hårett war afsurnatt, att deth war omkommit på hwariehanda händelsse, och icke aff mennisskio händer och Jöns Månsson ingen nytta heller der af haftt. Altså frijkallas han i detta måhl.

6. Johan Hansson gullsmed fordrade af Mickell Jonsson i Norderåssen 4 d. 16 öre k:r m:tt, dhem hans swåger Oluff Halffwarsson har måst gifwa Erich i Ringsta, uthom legan, för dhet hästen blef illa brutin och förderfwatt, huartill Mickell som klöfian ägde ordsaken ähr. Men Michell föregifwer sig aldrig hästen antagitt utan Oluff, som lät Siuhl i Tann rida på hästen till Wästeråsen. Kunnandes eij neka sig att klöfian något ägha, men Oluff derföre betallt, och dy finner sigh eij plichtig där till något contribuera. Johan Hansson berättar, att Siuhl sagt sigh något willa bestå der aff, om Mickell wille sig beqwämma dher till. Saken kan intett afhielpes denna gången, emädan som Siuhl i Tann icke tillstädes ähr.

7. Johan Hansson fodrade aff Joon Påhlsson i Kallstad 4 r.d:r som han war Hans Halfwarsson i Bye förr än sidstledne feijgde begyntes skyldigh, och före gifwit dhem till des broder Oluff Halfwarsson betaltt efter een zedell af den 14 Januarij 1679, dy haar Hans bem:tte 4 r.d:r krafd och tagit af sin broders swågher Johan Hansson, förmenandes Johan Hansson att qwittencet icke kan wara richtigt, emädan som han intett sielf skrifwa kunde och des boomerkie icke undersatt är, der till [*fol. 280v*] medh skall sahl. Larss Salomonsson berättat sig wetta huruledes Joon bem:tte qvittens fått, som drängen Joon Bengtson attesterat af honom hördt sägas, huar emot Joon Påhlsson exciperade och föregaf sigh berörde fyra r.d:r till Oluff Halfwarsson betaltt medh tolff daler kopp:mynt, och det öfriga med ister och fläsk, och på kyrkwallen fått sig besagde qwittens wettandes intett huem deth haar skrifwit, hwilket Hans (som rymbde 1677 enär fijenden inföll och afdrog) 1681 då han kom ifrå Norie första gången kände gått, och antogh för full betahlningh.

Johan Hansson tillfrågades om han har sin swågers Hansses fullmacht samma fyra r.d:r, aff Joon Påhlsson fodra. R:p. Att enär dee arfde Oluff, så måtte han bestå halfwa dehlen och derföre förde han enn tunna korn till Norie och honom gaff. Hanss betyges förledne sommar wara i Norie dödh blefwen, och sedan freden bleff huartt åår heri landett waritt och tijdhrum haff att yrkia på qvittens om han deth eij welatt gilla.

Befallningsman protesterade ratione officij emot Joon Påhlsson som icke oppenbarade sigh waritt den förrymbde Hanss Halfwarsson fyra r.d:r skyldigh, då Kongl. ordre och befallning publicerat bleff att sådant skulle wara cadue under chronan. Joon kunde eij neka sig höra högst bemält ordre opläsas, och sedermehra ofta af länssman efterfrågatt, och lijkwähl eij angifwitt.

Så wijda frambledne Hanss Halfwarsson hafver i betahlningh aff Joon Påhlsson sin broders Oluff Halfwarssons qwittens af den 14 januarij 1679 på fyra r.d:r antagitt, och sedermera icke derpå klandratt och yrkiatt. Så befries Joon Påhlsson för Johan Hanssons wijdare åtahl der utinnan. Men efter som Joon Påhlsson intett den skulden oppenbarade [*fol. 281r*] och angaf, enär sådant efter Kongl. publicerade ord ning skulle för cadue Kongl. Maij:tt och chronan hemfalla. Dy finnes skiäligt, att Joon Påhlsson såssom een Kongl: Maij:ttz förbudz öfwerträdare skall plichta med sina fyrttijo m:k.

8. Anders Andersson i Höllie opwiste sig läntt soldaten Erich Persson i Lungre säx r.d:r uti Stettin som leutnantt Erich Planting attesterat uthi Stettin den 15 martij 1676 och den 13 octobris 1677 ib:m obligerat sigh på säx r.d:r huilka penningar hans ombudsmän Hanss Nillsson i Brynie och Påhl Nillsson i Siör af hans ägendom skulle betahla, den regementz prästen herr Päder Gestrinius verificerat hafwer. Sökiandes sin betahlning af des broder Oluff Persson i Lunghre, som swarade sigh af hans ägendomb intett om händer hafwa, utan bem:te ombudsmän. Hoos Swän Persson på Åsen berättades ståå inne des jordepenningar femb r.d:r som honom till arfz föll 1675, och icke mehra der på fått, än fyra daler silf:mynts wärde aff Påhl Nillssons son Gunnar.

Emedan som Anders Anderssons fordran af ellofwa r.d:r finnes richtigh, så tillåthes honom af Erich Pehrssons quarlåtne ägendom, efter lämbnatt specification och opsattz hoos ombudzmännen Hanss Nillsson i Brynie och Påhl Nillsson i Siöör, att giöra sigh af hans lösa ägendomb betallt, och skulle den eij tillräckia, så taghes fyllnaden af hans innestående jorde penningar hoos Swen Persson på Åsen.

9. Erich Jacobsson kärade till Oluff Påhlsson på Österåssen för ett stoo å 3 r.d:r som han af des moder kiöpt och intett will betahla, föregifwandes att Erichz fader Jacob Botz waritt sigh skyldig för [*fol. 281v*] een tunna korn tree daler silfwermyntt som doch icke wara skall. Oluff Påhlsson föregaff, att Bootzen fick af sin fader een tunna korn för 3 dal. silfwermyntt och bekom ett stoo som uthswältett war af hans hustru Märitt Ersdotter för 3 d. 24 öre silf.m:t, och dee 24 öre gifwit henne tillbaka. Men Erich Jacobsson föregifwer sin moor aldrig wettat af korntunnan, och intett wehlat lämbnat stoett till betahlning. Item att han togh deth wåhrandz tijden och släpte deth till bettz. Oluff föregifwer att Hanss Ersson på Åsen war tilstädz, enär Bootzen togh korntunnan och stoett lefwererets, hwilken betyges wara siuker.

Såssom intett sluuth kan härutinnan skee, förr än som Botzens änkia Märitt Erssdotter kommer Oluff Påhlsson till munss och Hanss Ersson såssom wittne i saken, dy differeres här medh till nästa laga tingh.

10. Peder Olsson i Lundh och Brunflodh sochn fodrade af länsman Jacob Jöransson servitz för två månader à 2 d:r. s.m:t för regementzprästen h:r Mårten Mörtt, och een månadt för herr dominici Warghz servitz anno 1675, huar till länsman nekar, föregifwandes sig intett där aff stoort wetta, utan befallningzman gaf uth sedlar der på, och huar och een accorderade med sin bondhe. Peder Olsson sade, det länsman med h:r Mårten der om accorderat, huar til nekas. Peder i Siöör berättar sig lefrera h:r Mårtens breff till länssman der om, och befallningman skrifwit der utan på, dett länssman tillstår och sägher förkommen vara, och berättar, att Påhl Olsson i Österåhssen war h:r dominici servitz bonde.

Oluff opwiste qwittens för decembris månadt 1675 och för januarij föregaf han, deth sochneskrifvaren [*fol. 282r*] Henric Olsson qvittens af sig tagitt, blifvandes dee i hoopbundne qwittenser öfwersedde och icke fans der iblandh, och flere sade sig Henrich sig icke fått.

Peder Ersson i Fiähl, war h:r Mårten till servitz anslagen, och för decembri med qwittens bewiste war betaltt och bekänner sig twå daler silf.m:tt betaltt för två månader. Nämbden

betygar att huardera prästen skulle hafva tre månadz servitz. Pehr Olsson prætenderer betahlningh för tuenne skiutzfärder med ammunition ifrå Perigrims stahn till Frössöhn, som Lijtth bordt göra och han togs der till. Rp att så många hästar som fodrades, sändes der till.

Så wijda Oluff Påhlsson intett kan bewijssa sig betaltt mera än een månadtz servitz till herr dominicum Wargh. Så dömmes han betahla för dee twå resterande efter förordningh å een daler s.m:t, och i lijka måtto dömmes Peder Ersson i Fiähl att betahla för twå månader à 1 d:r silf.m:tt, emädan han som han gitter eij bewissa betaltt och clarerat meera än för een månadt, och Peders prætension om skiutzfärderne ophäfwes.

11. Hustru Elin Oluffsdotter i Brynie angafz hafwa förledne sommar olagligen fångit en elgh, hvar till hon beiakade, och berättade sålledes, att hennes folck gingo uth om helig torsdagsaffton att sökia efter ägg, och kommande till Malmdrohls-tiernen, blifvit warsse een högd af måssa hoopkastatt, den dee besågo, och funno een elgh der under af biörn merndeels opäthen, waran des der behn fastnade i morassett och dy kommit biörn till rofz, liggiandes älgkalfwens behn der iempte, och när hustru Elin det hörde, skall hon beditt Oluff Biörsson i Bringåssen och Oluff Persson i Lunger gåå dijth att besee des beskaffenhet. [*fol. 282v*]

Oluff Biörsson betygade sig wara i Brynie förledne helig torsdagh, och emot aftonen gått derifrå, och hustru Elin fölgdt honom uthom gården, och widh det samma kom swentienaren Anders och dränghen Jönss uhr skoghen, då Oluff af hustru Elin blef ropt tillbaka att see deth dee boro nämbl. ett stycke aff en elgs hudh som under dess buuk war som till synss nu är, då drängarne berättade sig den funnit och mera wiste han intett der om berätta.

Tolffman Peder i Siöör, Ifwar i Lunger och Gunnar i Siöör hafwa efter länsmans ordre besett ortten derest diuret war funnit, och betygar sigh ransakatt alla der omkring warande wåhnor, och eij kunnatt finna något diur fält wara, utan widh Malmdrohls tiernen syntes grantt huru biörnen hade der trampatt, och ryggkotherna lågo här och där afäthna, kunnandes see att hufwudett aff elgen nått till siöön men kråppen på landett och fram benen fastnade. Dee hafva och lagdt dragh att fånga biörnen med.

Så wijda intygatt ähr, att hustru Elins drängar hafua funnit biörns aflefwor aff ett älgdiur, och deth icke sielff låtitt döda, som nogsampt aff ransakningen befinnes. Altså frijkallas hustru Elin för wijda re åtahl i dett målett.

12. Päder Olsson i Korstad beswärade sigh öfwer gamble sochnskrifvaren Henrich Olsson, i det han pro anno 1676 intett niutitt hafwa ränthan efter huusarmslängden, utan heela räntan betaltt. Där till medh haar han waritt kallatt af nämbden till Hammerdahl at opkräfia efter Nillss Blankz sedell några penningar till tinglagettz betalning, emot betahlning och förnögning för omakett som han æstimerer för een r.d:r.

Henrich Olsson opgaf [*fol. 283r*] een rächning, huar uti han giör Peder Olsson halwa 1676 åhrs räntta godh, och föregifwer sig intett aff honom för deth åhret mehra fodratt heller fått men Peder påstår sigh heela 1676 åhrs räntha betaltt, som han med qwittens will bewisa, och nu icke för handen ähr. Nämbden berätta sig, honom för betahlning åstad skickatt till Hammerdahl.

Resolutio: Nämbden moste honom för omakett förnöja och slutha rächningh om samma medell, medh Henric Olsson och Peder Olssons prætension om 1676 halfwa åårs räntta blifwer stående till des han opwijsser påberopade quittobreef.

13. Henrich Olsson angaff att Peder Olsson war ibland dee bäste bönder, och lijkawähl förd på huussarms längden, och kan skee fleera sådanne medh, dher emoth nämbden protesterade och begärte reconvention på Henrich för sådant groftt tillmähle, som eij förwägras kan.

14. Brewågerne anklagades aff Sööre byemän för deth dee låtitt afbetha deras slått, nembl, för herr maioren Carl Gustaf Charlier fyra lass uti tuenne drohl som kallas Söhredrohle. För länsman Jacob Jöransson Aborr [*lucka*] om ett lass ängh. För ryttaren Nillss Persson och Peder Zachrisson ett halft lass höö uti een hässia låtit opätha. För Oluff Påhlsson haf:r Erich Ersson och Oluff Ersson i Brewågh slagitt fyra lass ängh på twå drohler, och sompt bärgatt och sompt intett.

Tolffmännen Hemming Kiehlsson och Erich Pederson som dijt förordnade warit betyga, att maiorens tuenne laduängh wore afbettne af hästar, och så förtrampade att ingen kunde der slå. Item att Abbor drohlett war uthbett och förtrampatt Olss mässtijden [*fol. 283v*] då dee der woro, wettandes intett huru der med må wara beskaffatt. Samma gångh sågo dee, att tuenne swartta stooer stode widh Nillss Pärssons hässia och åtho och förtärtt till ett halftt lass sedan hägnan war nedbruthen. Oluff Påhlssons besågh och så medh, och befanns, att der war till trij lass och det war illa bärgatt och höet något förderfwat, der till med war deth illa opräfssatt, der doch Oluff berättar dem kunnat medelst godh wäderlek dett wäll bärga.

Erich Ersson och Oluff Ersson förmente att de derutinnan intett hafwa öfverträdt wundne doom på wåhrtingett anno 1683 kunnandes eij neka, att Brewågz hästar efter intygandett bemälte slått afbtett, tillståendes sigh bärgatt Oluff Påhlssons eena ängh i mehning der till efter tingz dommen 1683 rätta ägande wara; warandes nodus controversiæ, att Brewågharne hålla Hårkan för twär älfwen, som gamble syhnedomen a:o 1590 omtaller och sålledes tillägna sig ofuan rörde stridige slått, och Söhre boerne förmena och hålla een annan liten åå skillia sigh ifrå Brewågherne som klarligen skall kunna wijsas, och om Hårkan skulle räcknas och hollas för opnämbde tvärälff, så blefve icke allenast all slått för Söhremän betagen, utan och all timberskogh och wedhugg, så att omöijeligit wara skulle att någon kunde i Söre boo och besuttin blifwe.

Opwisandes Söremän, att hållen besigttning aff Swen i Nässett, Carl Jonsson ib:m, och Anders i Bude aff den 23 februarij a:o 1598 lydandes, att Brewågerne hafwa stoor skada giortt på Söre-menss skogh och myhror, liggiande östan ifrå twäär älfwen som är åtta åår yngre än Brewågs brefwett, huar af præsummeres, att Söre possiderat de myhror som Brewågh nu will sig tillägna, östan ifrå tuäärälfwen, sedan domen 1590 utgafz, [*fol. 284r*] till detta ååret. Brewågarne påstå, att Hårkan måtte wara den nämbde tuärelfwen och Sööre excipera der emoth, williandes wisa tuärälfwen och dess rätta gångh till kafwellbrohn etc.

Så wijda Sööre och Brewågarne disputera och äro oense, hwilken skall wara den tuärälfwen som i domen gifven a:o 1590 nämbnes, huarutinnan dee intett kunna åthskillias, förr än laga syyn der öfwer ähr skiett och hållen. Huarföre pröfvas skiäligt, att syyn der å skall nästkommande sommar skiee och till hörsampt föllie aff 26 cap. bygningabalken L.L råda halff nämbd hwardera. Den skada som Brewågs booskap hafwa giordt på Sööreboernes häfdade slått dömes Brewågarne i anleningh och kraft af 16 cap. bygninga b. L. L efter fyra mäthismanna ordom höett betahla utan bothum. Dee moste och efter b:te capitell betahla till Nillss Persson och Peder Zachrisson ett halft lass höö, som för dem opätit ähr.

Oluff Påhlsson gifves låff och tilståndh att taga och behålla deth höö som Erich Ersson och Oluff Ersson på hans innehafda ängh hafwa slagit, och sielfwe wåldzwerckan stånde till des hufwudsaken blifwer företagen och afhulpen.

15. Peder Olsson i Koustadh krafde betahlning för ett stoo, som dragon leutnant Magnus Berghnär togh till marchen 1678 och låfwatt sända tilbaka med Fölingz bönderne Peder Mårtensson och Oluff Håkansson som förde höett, och eftersom dee widh Jerpen kastade aff höett och rymbde tilbaka, bekom Peder intett sitt stoo igen och dee andre fohrbönderne måtte föllia så långt som marchen gick. Peder Mårtensson kunde eij neka sig olofwandes wända tilbaka, Peder och Oluff föregifwa sigh affärdatt tree stycken hästar den gången efter ordre, som Oluff Jönsson [*fol. 284v*] i Ringstad uthtogh och tilstår hafva måst någott uthstå och

contribuera för deth dee olåfwandes wände tillbaka. Peder Olsson hade des utan sitt andra stoo i marchen, men detta togz honom ifrå på wägen, och han intett råkade någon sin granne, att bedia igen taga.

Nämbden dömbde sålledes, att Peder Mårtensson och Oluff Håkansson som olåfwandes wände heem ifrå marchen, skohla betahla halfwa stoettz wärde med 3 d. s.m:t, och samptl. allmogen den andre halfwa delen med tree dal. sm:t.

16. Maioren Carl Gustaf de Charlier angaf hurusom alla tree chrongårderne i neder Söörе haftt ett quarnställe i Höckbäcken, och Nillss Ersson i Höckbäckz by förledne sommar rifvitt bårtt twå trediedehlar aff quarnhussett, och bräntt uppå sitt rooflandh, huar till Nillss eij neka kunde, föregifvandes deth wara taaklöst och på een lång tijdh intett brukatt och merndeels för ruttnatt, tillbiudandes sigh willia ett huus å nyo oppbyggia. Deth befans att bem:tte quarnställe intett på några och tiugu åårs tidh warit brukatt, och hussett merndehls förruttnatt. Maioren läth och förstå sig wara nögd och tillfredz med ett nytt huus i ställe.

Ehurwähl Nillss Ersson hafwer försyndatt sig emott detth 28:de capitlett Konga balken L.L, i deth han haf:r een dehl af Söre boernes quarnhuus sig tillägnatt och tagitt. Lijkawähl emädan deth mäst onyttigt war och på några och tiugu åår intet häfdatt och brukatt, och actor inttet söker hans ruin och skada. Altså på höga öfwerheetenns nådigste behagh förskonas Nillss Ersson medh bötter, och förplichtes å nyo, ett suars gått quarnhuuss der oppbyggia. [*fol. 285r*]

17. Larss Larsson i Näskått fodrade arff efter sin faar syster hust. Anna Larssdotter i Norderåssen, emädan som hon barnlööss döder är, och sin broor Peder Larsson ärfft, huar emoth hennes man soldathen Oluff Kiehlsson opwiste hennes giorde testamente på sitt yttersta, som furiren Nillss Carllsson, Oluff Karlsson i Jonssgården och Larss Olsson i Swedie med nambdn och boomärcken betygatt den 26 maij anno 1683. Lydandes att hon sin man Oluff Kiehlsson all quarlåtenskapen gifvitt, eftersom hon \den/ sielf hade förwärfwadt, och sin sahl. broders Peder Larssons uthstående gäldh till skiänckz bekommit, begärandes Oluff blifwa der wid handhafd.

Såssom Sweriges lagh 9:de capitel ärfda balcken landslagen och 14:de cap. kyrckiobalcken, tillåther altt aflinge gifwes åth huem een hälst will, dy approberas sahl. hust. Annas giorde testamente till sin man Oluff Kiehlsson, uti deth hon sielf förwärfwatt hafwer. Men dee penningar som hon efter sin broder Peder Larsson ärft hafwer, hade hon eij macht in alles bortt testamentera, utan allenast een tridiedehl der aff, som deth 19:de capitlett rådstugubalcken biuder och dicterer. Huarföre böör Larss Larsson utaf deth öfrige niutha een tridiedehl efter sin faar syster Anna Larssdotter.

18. Jönss Persson i Slätten lagstämbd Erich Hansson i Gogzsiö och ingendera sig inställt, dy huardera saker till 3 m:k.

19. Michel Jonsson opbödh andra gången Oluff Jonssons hemman i Norderåhssen som Anders Enarsson i Klöstad på sin pupils Olufz wägnar klandrade. Emädan som Oluff och des syskon skola äga i hemmanett een tridiedel som Oluff lijkawähl försåltt.

20. Oluff Påhlsson opbödh andra gången Peder Olssons hemman i Bringåssen, näste bördemän till lösen. [*fol. 285v*]

21. Nills Larsson i Kläppe opbödh andra gången Nillss Oluffssons halfwa hemman ib:m.

22. Nillss Påhlsson opbödh andra gången Önne Stensons och Britha Larssdotters hemman i Bringåssen.

23. Widh slutett förestältes Salomon Pedersson ifrå Föling och examinerades, huruledes han wore kommen att skrifwa ryttaren Peder Persson eett sådant breef til att han wille blifwa och wara hans swentienare så längie landett ligger under Sweriges chrono, men om det kommer under Danmark, intett. R:p. Att han intett kan skrifwa, som och intygades santt wara, uthan Joon Stehnssons son Oluff uti fyllerie efter behagh deth skrifwitt och intett för sig lässitt: warandes han nu i Norie hoos sin fader i Finlijen.

Extraordinarie ting 10 januari 1685

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:11, fol. 2v–3v, ÖLA.

Anno 1685 den 10 januarij höltz extraodinarie tingh i Lijttz sochenstufwa, närwarande befallningz man wälb. Jonas Wargh och nämbden.

Peder Nillsson i Nästgård,	Peder Erichsson i Siöör,
Oluff Jonsson i Ringstad,	Jöns Månsson i Söre,
Hemming Kiehlsson i Kårstad,	Arfwed Ersson i Brewågh,
Salomon Persson i Nygårdh,	Erich Olsson i Swedie,
Erich Persson i Kårstadh,	Peder Mårtenson i Backen.

Befallningman Jonas Wargh angaf hurusom drängen Salomon Pedersson ifrå Fölingh hafwer förledne åhr skrifwit ett breef till ryttaren Peder Pedersson i Korstadh, och utlåfitt sigh willia blifwa des swäntienare, men om Jempteland kommer under dee danske wille han intet tiena. Begärandes att han för sådan sin obetänksamheet och otillbörlighet må kunna laglig correction och näfst få.

Dy förehöltz Salomon först om han kunde skrifwa. R:p. Neij, dock bekände han omsijder och tillstodh sigh kunna lijtet skrifwa det han och giorde, nekandes sigh berörde breef skrifwit: föregifwandes Joon Stenssons son Oluff efter sin begäran deth giordt, och enär brefwet iämbfördes med deth Salomon nu skreef kunde intett annat skönias än deth är allt een stijhl, men han nekar som förr, föregifwandes att bönderne ifrå Finlijen sade deth Jemptelandh skulle komma under danske regementett som fordom waritt, och huar Konungh skulle draga sitt krijgzfolck till sigh och alt sålledes skulle han komma härifrå landet och sin slächt, uti huilkett anseende och mehningh han mehr bemelte bref läth skrifwa, warandes nu till tienst hos sin gamble faarbroter Måns Larsson i Gogzsiö uti Hammerdahls sochn.

Nämbdeman Peder Mårtensson ifrå Föhlingh, berättade efter tilfrågan, att Finlijbönderen som äre Fölingboers grannar förledne åhr sade, deth Jempteland skulle komma under dee danske ighen, dåch med bäggie maijestäters Konungarnas nöije och föreningh. Sallomons fadhers [*fol. 3r*] Peder Larssons nästa granne i Nyland Peder Oluffsson berättar och, förledne åhr höra af Lijboerne, att Jempteland skulle komma med fredh och sämio under Danmark ighen, wettandes intett om Joon Steenssons son Oluff kan skrifwa, men läsa i book kunde han, och tallade mäst norsk språåk.

Peder Larsson i Tonäs, som hyssade Joon Steensson förledne winther, berättar att hans son Oluff intett kan skrifwa eller läsa breeff, utan i book kunde han läsa och tallade norska, emädan som han haar tient på Snassen i Norie. Oluff Nillsson i Jonsgård, att Sallomon kan skrifwa, men om Oluff kan weet han intett, berättar sigh intet hörtt af Lijmännen att Jempteland skulle komma under Danmark. Jönss Persson i Slåtten sägher sigh intett wetta om Oluff kan skrifwa, hafwandes hördt talett gå, att Jempteland skulle komma under Dannmarck, men icke aff Lijboerne.

Salomons fader Peder Larsson föregifwer sigh intett wetta af sin sons skrifwelsse, doch hafwer han hördt säijas, att Jempteland skulle komma under Danmarck. Salomon påstår sigh brefwet intett skrifwitt, men låtit sin då warande mehningh der i fatta uti förr omtalde anseende läggiandes der till, om han hade hafft bättre hiertelag emoth dee danska, än emoth Kongl. Maij:tt i Swerie, så hade han kunnat ofedztijden wid infallan i Norie, då han tredieman war, och både 1678 och 1679 följgde marchen kunnat som många giorde där stadna, Såssom och enär dee norske 1677 lågo här i landet, icke hoos dem bleff, som större dehlen af jempt trediemännen giorde, utan rymbde tuenne gånger ifrå dem och stälte sigh inunder compagniet, och så längie ofreden war tientte, huilkett nämbden intett kunde tillijka medh ofwannämbde Fölingzbönder vnfalla.

Nämbden påmintthes uthförligen sakzens sammanhangh [*fol. 3v*] och effter samtahl och öfwerläggiande voterade som föllier.

Såssom Sallomon Pedersson efter intygandet hafwer förledne feijgde, under trediemans knechtetiensten sigh wäll förhållit, i deth han icke anno 1677 stälte sigh under dee norskes krijgs folck, utan rymbde ifrå dem och sedan wid dee swenske trouppers åtherkombst, under sitt compagnie sigh ställtt, och 1678 och 1679 wedh infallan i Norie warit medh och continuerat i sin tienst nu till des freden blef, och Kongl: Maij:tt i nåder trediemännen dimitterade, och allenast medelst norske bönders i Finlijen uthspridde tahl och rychte förledne åhr, att Jempteland skulle som fordom waritt, läggias under Danmark låtitt skrifwa om så blifwa skulle sigh intett willia tiena för ryttarnes Pehr Perssons swäntienare, huar med Kongl: Maij:tt wår allernådigste herre och Konungh, intett kan pröfwas, wara i någon måtto huarcken till heder eller ähro efter deth 9:de capitlett Konunga balken landzlaghen angrijpen, eller efter högmåhla balken der medh något crimen læsæ Maiestatis begått, eij heller någon otienst tilfogatt. Altså hafwer rätten intett kunnat finna honom till något särdeles straff wara i deth måhlet saker och der hoos pröfwar lijkawäll skiähligt, att Sallomon som een lösker drängh är, skall ställa nöijachtig borghen för sigh, att wara tilstädes om wijdare oplyssningh och åtahl i saken skieer, och åthwarnas han tillijka med alla aff allmoghen, att dee sigh för sådan obetäncksamheet, och annat mehra som sträfwar emot deras underdånigste trooheetz plicht tagha till wahra.

Ting 2 april 1685

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:11, fol. 18r–20r, ÖLA.

Anno 1685 den 2 aprilis höltz laga ting med allmoghen aff Lijttz tinglagh, præsente prætore och nämbden.

Peder Nillsson i Nästgård.	Peder Ersson i Siöör
Hemming Kiehlsson i Högen	Erich Pedersson i Korstadh
Oluff Jonsson i Ringstadh,	Peder Mårtensson i Backen.
Arfwed Ersson i Brewågh	Jöns Månsson i Sööre
Erich Olsson i Swedie	Salomon Pedersson i Nygårdh

1. Dato, publicerades Kongl: Maij:ttz placater.

2. För rätten ställtes Margetta Jonsdotter i Österåssen som oächta barn födt annan dagh juhl sidstleden, hulckett i lijfwett ähr, och beskyller dragon Oluff Knutzon Frisk ifrå Wästergiotland wara barnfaderen och sigh besåfwit wåhrfrudagz tijden 1684, twå nätter på slagh.

Oluff Frisk nekar sig henne den tijden häfdatt utan höö andstijden förledne sommar een gångh. Kånan nekar aldeles der till, och föregifwer sigh aldrigh fleere gångher med honom oloflig beblandelsse haft, och som förr bekäntt är, nembl. twå nätter wårfrudagtijden. Oluff berättar, att dragon Isaac Ruth kallat henne hoora och sagt förledne wåhr sig henne häfdat, som Johan Fahle och Johan Ram åhörtt, huar till Isach nekar och föregifwer sigh eij mehra sagt, enär han kallades Margettas procurator och [*lucka*] henne ächta skulle, att han giffwer böfwällen den hooran, wettandes lijkawäll intett då någon oährligheet med henne. Fahle och Ram bekänna att Ruthen sagt sigh intett wara om henne allena och icke den förste, men han nekar der till, och föregifwer att Rahm icke een gångh då war tilstädes. Hafwandes lijkawäll hördt andra säije sigh medh henne beblandelsse haft, nembligen dragon Nillss Blanck och Erich Rossman, och om deth i sanningh ähr, weeth han intett, huar till kånan aldeles [*fol. 18v*] nekar.

Nillss Blanck examinerades och nekar sigh sagt henne häfdatt och fast mindre gärningen giordt. Isac berättar Rossman höra Blanckens tahl der uti, huar till Blanck enständigt nekar och berättade, att Isach berömbdt sigh för corporalen Gissle Hemmingsson henne häfdatt, deth corporalen betygade sig af honom hörtt deth hans bonde Oluff Persson på Österåsen sade sigh och af Isach hördt. Deth samma wittnade dragon Peder Lustigh sig af Isach hördt, men Isach nekar sigh sagt henne besåfwitt, men elliest waritt i gården hoos henne och arbetatt. Kunnandes intet neka sigh i sängh medh Margetta legatt men ingen otucht bedriffwit, och intet sagt sigh henne besåfwit, utan att huem som deth begärer lärer deth få, deth han merchte enär han i sängh med henne twå nätter tiugundedagz tijden 1684 lågh. Kånan nekar och så der till, och säger Frisken höö andztijden wäll liggia i sängh med sig och tilböd få sin willia som förr som doch intett skedde. Oluff Frisk föregifwer sigh aldrigh legatt uhr quarteret i Swedie der han icke waritt commenderat, förutan omtalde natt höö andz tijden som hans wärdinna Erich Olssons hustru i Swedie skall kunna bewittna. Kånans moder hustru Malin Andersdotter berättar jordegummorne hustru Sissell Olssdotter och Märitt Persdotter, enär hon i tuu dygn qualdes i barnsnödh henne frågatt om barnfaderen, och fått till swars, att Oluff Frisk är den samma, deth hustru Cissels man Joon Nillsson betygar sin hustru för sigh sagt, och att hon då sade åth kånan att hon förr icke blifwer förlåssatt, och enständigt stodh der på, och blef så förlåssatt.

Så wijda Oluff Knutsson Frisk hafwer bekäntt sig häfdatt och besåfwitt Margetta Jonsdotter, och allenast disputerer tijden, och gitter ingen annan öfwertyga med henne olåfligh beblandelsse hafft, huar till och kommer, att Margetta enär hon i barnfödzlen qualdes i sin nödh bekäntt Oluff [*fol. 19r*] wara barnafaderen. Altså pröfwar rätten skiähligt, att binda honom wid saken, och efter 3:de capitlett giftmåhla b. L.L dömer honom plichta för lönsk lägher med sina 40 m:k:r och Margetta efter praxin med sina tiugu m:k.

3. Länssman Jacob Jöransson och Jöns Månsson i Söre beswärade sig öfwer Oluff Ersson i Brewågh, för deth han skall förledne sommar aff deras slåttmyra å Qwisslan slagit tree lass staar, och dem emoth förbud heemförtt. Huar emoth han exciperade och föregaff sigh eij mehra slagitt än som sin fader och faarfader, och den samma aff Gummundzgården på Österåsen pantewijss innehafwa som pantte brefwen skola uthwijsa kunna.

Actores föregifwa sigh deth stycke i pantt hafwa aff Oluff Rolambssons hemman på Österåsen som brefwen lära uthwijsa, och å ingen dera sijdan wed handen äre, nekandes Oluff sigh wara förbuden höett afföra. Länssman sägher sigh höett förbudit och Oluff nekar. Så wijda panttebrefwen icke wid handen äre, huar aff lärer synas och wijsas huad som huar och een aff partterna sig tillpantatt hafwer och innehaft, så kan ingen skildnad dem emillan denne gången skee, utan å nästa tingh måtte bägges bref upgifwas och öfwerses, och då afwänta rättens uthslagh i saken.

4. Oluff Påhlsson i Söre angaff länssman Jacob Jöransson aff sitt hemman några äghor tillwällatt och brukatt sedan 1674 och Oluff skattatt derföre. Huar emoth länsmann exciperade och föregaff sigh intett i rättan tijdh stämbd wara, eij heller för huad saak, och dy intett till någon action beredd. Nämbdeman Peder Nillsson i Nästgårdh och Oluff Jönsson i Ringstad berättade sigh länssman tilsagdt den 22 martij att comparera om Bränngården. Deth befans att Oluffz action icke angår Brängården som hörer under [*fol. 19v*] maior Charliers gårdh. Länssman sägher sigh eij förstå hans klagan annatt angå än om några mählingar bytt åker, huar upå finns laga dommar, som och Oluff och sade. Men begärte action angår icke allenast ett nylandz stycke Swediehögen benembd, utan och tijo stycken borttagne granlöpor och fleera tilfogade iniurier som des inlaga uthwijssar. Huarföre pålades länssman till nästa tingh sigh der öfwer förklara och wäntta rättens uthslagh i saken.

5. Henrich Olsson färieman inlade några punchter emot länsman Jacob Jöransson, angående rächningh och iniurier, huar emoth han exciperade och föregaff, att Peder i Nästgården den 22 martij sade sig till om någon rächningh och förmodar niuta lagh, att tuenne män i rättan tijd må enom till ting stämbna. Peder sade, att Oluff i Ringstadh war och tilstädes, men huarken bedit eller taltt derom, och att Henrich allenast nämbde gammall rächning.

Emädan som actoris inlaga består aff sex puncter dels angående rächningar, delz grofwa förwijhtelsser och skälssordh, huar till skiähl och wittnen måtte wara. Altså differeres saken till nästa tingh, då länssman måste comparera och sigh der öfwer förklahra.

6. Oluff Påhlsson ifrå Siöör opbödh andra gången Peder Olssons hemman i Bringåssen oklandratt.

7. Henrich Biörsson i Fiähle insinuerade ett lagbudit och laghståndit gårdeköop i Fiähle aff Joon Nillsson och Mårten Mårtensson på deras hustrurs wägnar, halfwa dehlen i gården för 31 d. 16 öre silf:m:tt, och sidsta opbudet är skett den 21 novembris 1683 oklandratt, och tuenne systrar [*fol. 20r*] berättas nu aff Peder i Siöör wara ogifte och intett skola willia sällia sina partter. Och så wijda deras klander ähr seent giordt, dy bewilliades på halfwa gården fastebreeff, doch icke wijdare än som 16:de capitlett jordebalcken L.L tillåter.

8. Michell Jonsson opbiuder tredie gången Oluff Jonssons hemman i Backgården på Nårderåssen uti Häggenåhs sochn som han sig tillhandlatt och accorderat om 60 dal. silf:m:tt iembwäll och för tuenne stoo uthfästatt 13 dal. 16 öre s.m:t huilkett klandrades aff bördeman Oluff Jönsson och blef resolverat, att så wijda Michell Jonsson är obördigh och oskyld der till, så träde bördeman till gården emoth lössn.

9. Påhl Pedersson i Kallstad opbiuder tredie gången sin faders gårdh i Kallstad, att behålla efter sin dödh och tree sina systrar uthlösa, men bröderne Oluff och Gunmund der emoth bekommit Prijsgården.

10. Nillss Enarsson opbiuder första gången sin faarbroders Peder Pederssons hemman i Moo som han å sitt yttersta honom testamenterat hafwer, emädan som han war barnlöös, efter femb troowärdige mäns betygande den 24 martij a:o 1684.

Ting 27 och 28 november 1685

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:11, fol. 123v–128r, ÖLA.

Anno 1685 den 27 och 28 november höltz lagha tingh medh allmogen aff Lijttz tingelagh, wederwarande i befallningsmans ställe, häradzskrifwaren wäll:tt Carll Wargh och nämbden

Peder Nillsson i Nästgård	Peder Ersson i Siöör
Erich Pederson i Bööle	Hemming Keihlsson i Högen
Erich Pederson i Korstadh	Oluff Jönsson i Ringstadh
Peder Mårtenson i Backen	Arfwed Ersson i Brewågh
Jöns Månsson i Sööre	Erich Öndsson i Swedie
Salomon Pedersson i Nygårdh	Oluff Anderson i Kallstadh

1. Dato, aflade Oluff Anderson i Kallstad sin nämbdemans eedh.

2. Dato, publicerades Kongl. Maij:ttz placater efter förra annotation.

3. Chrestian Hansson förestältes och skuldgafs hafwa olåfligh beblandelse haft medh Karin Olssdotter i Kallstadh och aflatt barn tillsammans som tolf weckor lefwat, bäggie tilstå gärningen, och Chrestian een gångh tilförne med den synden beslaghen. Såsom Chrestian Hansson een gång tilförne begått lägersmåhl, altså efter Kongl. Maij:ttz straffordningh fördubblas straffet och blifwer åttatijo m:k, och kånan Karin Olssdotter efter praxin saker till tiugu m:k:r.

4. Oluff Roaldson angafs hafwa besåfwit Ingiehl Andersdotter ifrå Kallstadh och aflatt barn tilsammans som för sex weckor sedan blef dödt födt i Höckbäck hoos Anders Olufsson, och förr kun*n*igt henne hafwande waritt. Anders Olssons hustru Anna Jönsdotter betygar sigh wara ombedin henne då skiötha och bekänner henne eij kunna wara wållande till barnettz dödh, och i åtta dagar der medh wåndattz, tilståendes bäggie lägersmåhlet och ingendera med lönsk lägher förr betredt, williandes henne ächta, huar till hans föräldrar alldeles neka, men Oluf påstår sigh henne ächta will. Huarföre blifwer hans saak efter 3:de capitlett giftmåhla b. LL halfwa mindre och dy plichtar han 20 m:k och hon tijo m:k. [*fol. 124r*]

5. Länss och tolfmän angåfwo färieman Henrich Olsson offenteligen på lagha tingh beskylt dhem som 1675 eller 1676 woro i tiensten, hafwa fördt iblandh dee bästa böndren på huusarmslängden, anhållandes att han må deth bewijssa eller lagha plicht wndergå huar till Henrich intet kunde neka. Men eftersom femb nämbdemänn nu sittia i rätten som då och wore i tiensten, och Henrich intett swarar om han dee andra willa ährkänna för domare. Altså är eij annat till råda, än uthsochns nämbd skall kallas och saken afhielpa.

6. Länssman Jacob Jöransson anklagade Oluff Påhlsson i Söre för deth han olåfwandes täpt ighen allmänna wäghen genom Höghby slåttegodz, och lagt een nyare, huar till Oluff intet neka kunde. Dy beslöttz att wäghen skall liggia som förr, och den nya igentäppas efter 2:ra capitlett byggninga b. L.L och efter samma capitell bötha tree m:k.

7. Hanss Bengtsson i Söör-Finlijen i Norie kärade till Peder Larson i Tonäs genom Jöns Persson i Slåtten om een häst som Pedher 1684 om hösten antagit att föda till Karinmässa för een richzdaler heller sällia för 20 dal. s.m:t och huarken häst eller penningar fått. Huaröfwer Pär Larsson sigh förklarade, att han wäll antogh hästen åt hösten att föda till Karinmässa, men aldrigh för något wist prijss att försällia. Men såssom han hade ondt efter fohr och

maioren h. Charlier honom intett wille köpa, haar Siuhl Anderson i Tann bedit honom ytterligare biuda hästen åth maior Charlier och där han honom intet skulle willia behålla, sagt sigh honom antaga willia som och skiedde. Hanss Bengtsson frågade efter sin häst Gregori tijdh sidstleden och blef wist till Siuhl i Tann som honom tagit, dijt hänn han och warit, och som betyges kommo dee intet öfwereens om kiöpet, efter som Siuhl icke wille gifwa 20 dal. utan sexton daler silf:m:tt.

Allden stund Peder Larsson i Tonäs intet kan öfwertygas hafwa antagit Hanss Bengtsons häst att försällia utan till Karinmässa med fodher försöria och fast mindre för något wist prijss, där till medh hafwer Hanss Bengtsson [*fol. 124v*] såssom ähr kiäntt Siuhl Anderson i Tann för sin kööp och fångzman och gått ifrå Peder Larsson. Huarföre pröfwar rätten skäligt wara att medh saken låta beroo till dess Hanss, Peder och Siuhl kunna confronteras och komma till mundz och examen om deras aftahl och giorde sluth deruthinnan.

8. Peder Jonsson i Stafzgården kärade till sin granne ib:m ryttaren Pär Persson om ett lijtet stycke slått som ryttarens förman Nillss Ersson lämbnat åth Pär Jonsson emot deth han cederade honom så stoort landh af sin gamble gårdztompt som för några och trettijo åår sedan skall skiett wara och han satte huus på. Men enär ryttaren 1681 antogh hemmanet som war blifwit ödhe, tilägnade han sigh wederlaghet, och hafwer altså både sitt och hans. Henrich Nillsson ifrå samma byy berättar sigh tiena den tijden hoos Nills Ersson och höra honom begära låf af Pär Jonsson att sättia huus in på hans gamble tompt och låfwa så mycket igen annorstädz, sägandes sigh intett wetta om han fick wedergällningh eller intett.

Salomon Persson i Nygårdh betygade sigh wäll wetta att tompten war tillsammans och Peder flyttiat, och Nillss bygdt in på hans gambla tompt, men intett weet han huad derföre gafz. R:p. Att han intet weet af deras giorde bythe, och kan doch wäll see att lijtett är intagit aff Pehr Jonssons gamble tompt? Men förmenar honom intet fått någon wedergällningh derföre och kan lijtet importera.

Rätten fann skiäligt att conservera chronhemmanet, att gode män nästkommande wåår skola noga besee, huru mycket chrongården af Pehr Jonssons gamble tompt innehafwer, och af huad importance och dugligheet deth wara må. Imedler tijdh åligger Peder Jonsson bewijssa huad han tilförne till wedergällningh niutit hafwer.

9. Nillss Öndesson Kuuse i Åssmundzgården beswärade sigh öfwer sin granne ib:m Lars Biörnsson, som skall hafwa tree mählingar åker af sitt hemman som före warit ett [*fol. 125r*] och lijka stoora aff 3 ½ tunland, och samma tree mählingar dhen tijden länssman Jacob Jöransson bebodde Biörssgården mistatt warandes bäggie nu chronhemman, huar till Lars swaradhe att deth är lagligen skiftat och föreent. Länssman berättar sigh 1666 om hösten blifwa befalt medh half nämbd dehla ägorne dem emellan, och så wijda Månssgården som Kuusen åboor hade mehra än honom borde och intett uthrymme war för den andre att rydia. Så togz der ifrå dee tree twistige mählingar, men inga skrifter kunna wijsas derom och föregifwes genom wådeldh förkombne wara.

Så wijda bäggie Åssmunndzgårderne warit fordom ett och sedan delat mitt i tuu, och huardera draga lijka stoor skatt, och ehurwäll intygas att skifte emellan gårderne a:o 1666 är skiett som intet fins, så tillåtes Nillss Öndesson Kuusse iembföres dehlningh efter 4:de capitlett bygning b. L.L nästkommande wåhr.

10. Regementz quartermästaren wälb. Michell Plantingh fordrade aff länssman Jacob Jöransson tiugu daler silf.m:t som han efter obligation till sahl. gen. maioren wälb. Anders Plantingh den 18 martij a:o 1673 war skyldigh blefwen, huilken Jacob Jöransson ehrkänner richtigh, men der emot uppwijsar regementz quartermästarens sahl. Johan Lankuskz egenhändighe zedell aff Rijsse den 28 februarij 1674, af inneholdh, att Jacob Jöransson hafwer

betaltt bahra penningar utann enig affrächningh contant nijo dal. silf:m:tt på dee till wälb. h:r öfwersten Planttning skyldige tiugu dal. s.m:t och dem qvitterat, och under qvittens skrifwer. Her på blifwer länssman skyldigh 8 öre s.m:t forslepenningar, berättandes länssman betala honom tolf öre s.m:t i fortzell och 8 öre restera. Herr Plantting föregaf Lankusk medh obligation intet hafwa beställa, och eij heller fins af hans rächninghar 1673 och 1674 dem optagne wara, mycket mindre fordzell eller intresse.

R:p. Att allom kunnigt är deth Lankusk war om all opbördh betrodd, och att han den tijden wärfde hoos sigh een och annan karll, och spenderade på [*fol. 125v*] dem een gångh hoos länsman, så att öhlet blef altt, och corporalen Anders Höllie befalt ransaka der efter i källaren deth han tilstår sigh giöra 1673 *etc.*[?] och att Lankusk där giästade een godh tijdh.

Alldenstundh länssman Jacob Jöransson bewijser sigh dee tiugu daler s.m:t som han till sahl. gen. maioren wälb. Anders Planting warit skyldigh, medh sahl. regementz quarteer mästerens Johan Lankuskz qvittens de dato Rijhsse den 28 februarij a:o 1674 hafwa betalt, och nogsambt kunnigt är, att Lankusk af sahl. gen. maioren war betrodd om een och annan opbördh och fodran. Alt så kan rätten intet finna något fogh att gravera Jacob Jöransson wijdare der medh, helst emedan som hans obligation intet tilbiuder honom huarcken till fordzell eller annatt.

11. Peder Påhlsson i Österåssen angaf huru som ett ängies böle hafwer lydt under Nillss Anders gården som han af öde optagit, och hans grannar Jöran Hemmingsson och Pehr Persson sigh deth tillägnat, huar till swarades, att samma ängh hörer under Gidzlegården, den dee optagit, och enär dee deth giorde, så togz och ängiet. Peder Andersson föregaff att Pehr Gitzlesson aff Nillss Anderssons broder, Mårthen Andersson tagit wid Kopparberghet fyra richzdalers wärdhe att föra heem till hans syskon, och enär Mårten någon tijd der efter kom heem och befann att han sänningz godzett intett lefreratt, uthsatte Päder samma ängh.

Däremot Jöran inwände att deth war icke mehra än sex orttz wärdhe och då han cederade ängiet gafs honom een spann maltt som des moder Pähr Gisslassons änkia skall berätta. Om een swedh klagar och Peder och hans weder partter föregifwa dess landh föllia omtalde ängh, och Nillss Andersson i sinn tijdh brukade deth något upp. Bäggie berätta både gårdarne waritt ett hemman och emellan tuenne bröder bytt. [*fol. 126r*] Bäggie begära och syhn der öfwer.

Peder klaghar och, att dee slagit öfwer märkien. R:p. att dee eij widare slagit, än een gammall gärdzgårdh dhem anledning gifwit.

Item nedertrampatt hans slått. R:p. att dee slogho sina teghar förr än han, och inga lijar widh inbärgningen medt sig hade, och dy burit några bördor öf:r hans teghar, efftersom dee äga halfwa ladan som står på hans tegh.

Item wallat på hans ängh. R:p. att deth är ett gammallt stubbswedh ohägnat, och att hans och fleeras booskap der förr betatt.

Såssom partterne komma öfwerens, att ängiet i Bööle är pantewijss kommit ifrå Pehr Gisslessons gårdh till Nillss Anderssons den tijden dee woro odall och skatteiordh. Och så wijda dee bäggie genom ödesmåhl äre Kongl. Maij:tt och cronan heemfaldne så behålla huardera deth som under gården af ålder legat, och i föllie der af blifwer deth twistige ängiet i Böle under gambla bohlstan Pehr Gisslessons gårdh.

Anbelangande een swedh eller rydningh som Peder Påhlsson prætenderer och Jöran Hemmingsson och Peder Persson föregifwa folgt ofwanrörde ängh, och Nillss Andersson allenast deth, under panträttigheeten oprödt och wäll häfdatt. Så lämbnas deth undre godhe mäns besigtning och oppgifwande, då ett änteligt sluth der på föllia skall. Sammalledes remiteres till gode mänss nogha ransakan och beseende, om och huru wijda Jöran och Peder hafwa slagit in på Pehr Påhlssons slått. Och emedan som dhe intet slagit grääss undan sigh på Pehr Påhlssons teghar, uthan med sine hööbördar dess slått nedertrampatt, så plichta dee derföre efter 13 capitlett byggning balken L.L medh sine 3 m:k:r.

Sidst, huad deras booskaps wallande widkommer på een gammall swedh som ohägnad waritt, och andras booskap där och betatt, så ophäfwes Pähr Nillssons fodran deruthinnan.

12. Salomon Pedersson i Nygårdh angafs hafwa ingiort illa renssatt kyrkiotijonde. Rp. Att den war wäll gistatt [*fol. 126v*] men torde hända icke wäll som borde risslatt, och blef doch emottaghen, och allmogen skall den sielf inlössa, dy förmanas han och fleera wara oprichtig uti tijondens ingörande, så frambt dee willia slippa laga straff.

13. Peder Gelofsson ifrå Låchne Sochn hafwer stämbdt Henrich Biörnson i Fiähle för sin hustrus Segrid Olssdotters jordepartt i Fiähle som ähr 1/4 och sedermehra kommit öfwereens derom, att han skall gifwa derföre 25 d. s.m:t som skrifften detta dato som är den 28 novemb. uthwijser, rådandes altså Henrich om 3/4 i samma hemman, och een systerpartt är outhlöst, och nu opbiudes hust. Segrids 1/4 första gånghen.

14. Regementtz quateermästaren wälb. Michell Plantingh fodrade betallningh aff ryttaren Nills Persson Falck, nije daler silf.m:t för een häst han 1677 under stetiniska belägringen fått aff sahl gen. maioren wälb. Anders Plantingh, och efter heemkombsten een och annan gångh låfwat förnöijelsse, och nyligen welat derivera på leuttnantt Wagnskiärs änkia huars sväntienare han war, och lijkawäll 1681 aff cronones medell niutitt på sin löhn 17 d. s.m:t anhållandes att få betahlningh för samma häst som icke crediterades i regard och anseende till Wagnskiär, utan till swäntiänaren som låfwade betahlningh.

Huaremoth exciperades och inwändes sålledes, att han fuller aff sahl. gen. maioren genom capitenleuttnant Peder Ribbingh uti Stetin bekom een häst och för honom låfwat sex richzd. eller nije dal. silf.m:t, och eftersom capitenleutnant märckte hästen för sigh swagh wara, togh han den tilbaka, och läth ryttaren Bengt Ruuth honom fåå, och denne Nillss een annan i ställe utan betahlning af capiten leutnanten bekomma monde. Förmodandes slippa hästen betahla, emädan han swäntienare war, och allenast af cronmedlen fått 17 d. s.m:t och aff Wagnskiärs änkia i penningar och kläder till 15 dal. s.m:t. Wagnskiärs änkia hafwer 1675, 1676, 1677 och 1678 hållit femb stycken sväntiänare och aff 1677 åhrs räntor niutitt sextijo dal. silf.m:t och aff [*fol. 127r*] 1679 åhrs 76 dal. dito, huar aff Nillss Persson \ofwanrörde/ 17 dal. fått.

Ryttaren Päder Persson i Kårsta berättar, att medh hästen så tillgick som Nillss Persson angifwit, och der hoos att hans bekombne häst war wärderatt för 10 ½ d. s.m:t och den som Pär Persson bekom för 9 d. dem han haar betaltt. Nillss Persson tilstår sigh få den hästen som kåstade 10 ½ d. s.m:tt. Wagnskiärs änkia Helena Breutz tilspordes her om, och uthläth sigh willia hästen betahla, och fodra resten aff Kongl. Maij:tt och cronan, men h:r Planting håller sigh widh ryttaren som hästen på sin credit taghit hafwer, deth Nillss Persson intet wnfalla kan.

Nillss Persson uthlåfwade till nästkommande michaelis 1686 wilia hästen medh 10 d. 16 öre s.m:t betahla och sökia dem igen hoos leutnant Wandhskiärs änkia som hon och låfwar.

15. Länssman Jacob Jöransson öfwergafs gamble sochnskrifwarens Henrich Olssons rächningh på några chronones uthlaghor som han påförer länssman opburitt och sigh måst betahla, huaremoth länssman exciperer att han kan medh skiähl och qvittens bewijsa sig lefrerat dhet han opburitt, wettandes nu eij egentligen för huad han stämbder är, dy pålades honom till nästa tingh sig öfwer rächningen medh giltige skiähl förklara eller betala.

16. Maioren Carl G. de Charlier angaf sigh caverat för Joon Perssons optagne ödes hemman i Brynie, deth han förnimmer honom eij wäll bruka och häfda, begärandes dy contra bårgen, eller macht och tillstånd een annan åboo på cronhemmanet sättia, emoth nöjachtig borgen.

R:p. Att han will skaffa contraborgen, men kan i hastigheet det intett tillwäga komma. Joon Pedersson gifwes låf och dilation till att skaffa sig contraborgen till nästkommande nyåhr, och der han dijth eij gitter, hafwa h:r maioren macht sättia een annan åboo på cronhemmanett i Brynie som Joon Persson optagit, och h:r maioren gått i löfte före.

17. Regementtzskrifwaren Johan Johansson fodrade af ryttaren [*fol. 127v*] Joon Jönsson Grytha 26 d. s.m:t som han läntt att opkiöpa een skånisk häst för och icke lefreratt, efter obligation den 14 decembris 1673, huar till Joon Jönsson finner sigh skyldigh, emädan som han bem:te penningar fått, och ingen häst lefreratt. Huarföre dömmes Joon Jönsson bem:tte länte 26 d. s.m:tt forderl. betahla.

18. Hustru Elin Olssdotter Brynie, yrkiade på dee 3 r.d:r som Olof Olsson i Brewågh på 1683 åhrs höstetingh nekade aff Larss Påhlsson i Byom på hust. Elins mans Hans Nillssons i Brynie wägnar fått. Der på Larss Påhlsson opwijste Hans Nillssons zedell d 17 julij 1674 att lefrera till zedellwijsaren 4 r.d:r dem han sägher sigh till Oloff Ersson om een söndagzaffton i plåthar lefwereratt, och på zedellen annoterat sex daler s.m:t wara till Oloff Ersson betalte och tree poster till antächnat, så att summan ähr 12 d. 22 öre s.m:t, och Hans Nillsson på leutt:n Wandskiärs 1674 åhrs Thomæ-termin utan på samma zedell qvitterat. Oluff Ersson nekar som förr sigh några penningar aff Larss Påhlsson fått. Larss berättar honom bära sielf zedellen till sigh och penningar togh, huar till Oluf nekar.

Hanss Nillssons egenhändige rächningh wijsar Oluff den17 julij 1674 af Larss Påhlsson fått 3 r.d:r och samma dato är Hanss Nillssons zedell till Larss daterat på 4 r.d:r, huaraf præsummeres Hanss Nillsson i booken sigh miss skrifwitt på een r.d:r. Hanss Nillsson och Larss Påhlsson betyges warit och wara richtige i sine handteringar, och Oluff Ersson orättwijss i många måtto. Ehuruwäll af Hanss Nillssons egenhändige rächning fins, att Oloff Ersson är påfördt den 17 julij 1674 hafwa bekommit aff Larss Påhlsson 3 r.d. och Hanss Nillsson be:t dato assignerat till Larss Pålsson att lefrera till zedellwijsaren 4 r.d:r, dem Larss under zedelen tächnat wara till Olof lefrerade, huartill Olof lijkawäll nekar och föregifwer sigh huarken zedellen af Hanss Nillsson tagit heller till Larss burit och præsenteratt, och mycket mindre penningar der på fått, deröfwer han uthlåter sigh willia och kunna tryggerligen med lijfligh eedh [*fol. 128r*] bestå, huarföre finner rätten af ofwantalde skiähl rättwijst, att Oluff Ersson skall å nästa laga tingh sielf tredie befria sigh der ifrån.

19. Nills Pålsson præsenterde een lagbunden och lagstånden köpeskrift på halfwa wästra gården i Bringåssen, Britta Larssdotters rätta odall som dess förmyndare Pehr Ersson i Siöör försålt haf:r för 123 d. 24 öre kopp:m:tt, och Önde Steensson på sin och sine barns wägnar den andra halfwa dehlen af Wästergården för 123 dal. 24 öre dito, som betalte äre, förutan Öndes sons anpartt, warandes sidsta opbudet oklandratt skiett d. 20 *novem*bris 1684, och dy lagståndit, derföre gifwes der på laga fångz breeff.

20. Hemming Kielsson opbiuder första gången sin faders hemman i Kalsta af 3 tunland, inbördatt af sine syskon för 90 dal. s.m:t oklandratt.

21. Oluff Påhlssons i Sööre beswär emoth länssman Jacob Jöransson och hans deröfwer giorde förklahringh oplästes och examinerades, och stadnade der medh, att huad som angår om några mählingar åker som Oloff prætenderer, efter een doom 1668, och Jacob före gifwer sigh sedermehra 1671 på sin hafwande jordh een doomb fått, deth nämbden betygar, efter periculum in mora deruthinnan icke kan wara, och dommen icke wid handen, att dee å nästa wåår ting skola sina påberopade domar för rätten opwijssa och wäntta uthslagh.

22. Hanss Ersson ifrå Brewåg opböd första gången Stehn Öndessons hemman i Österåssen efter träffat kiöp a:o 1672 för 32 r.d:r, deth han altsedan bebodt hafwer, och nu först aff arfftagarrna tagit köpeskriften dato d. 8 novemb. 1685, warandes hans hustru med dem i skyldskap.

23. Gulsmeden Johan Bodtkiär lagstämbdt Mickell Jonsson, och han utan laga förfall eij comparerat, dy saker till sine tree m:k.

24. Joon Mickelsson i Krokum låtit stämbna h:r Peder Klåckhåf för giäldh, och intett sigh inställt, derföre saker till sina 3 m:k.

Ting 26 och 27 mars 1686

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:11, fol. 148r–152v, ÖLA.

Anno 1686 den 26 och 27 martij, höltz laga tingh medh allmoghen af Lijttz tinglagh, närwarande befall ningzman wälbet:d Jonas Wargh och desse såtho utij nämbden.

Peder Nillson i Nästgård	Peder Ersson i Siöör
Erich Pedersson i Böhle	Hemming Kielsson i Högen
Erich Peersson i Kårstad	Oluf Jönsson i Ringstadh
Peder Mårtensson i Backen	Arfwed Erichson i Brewågh
Jöns Månsson i Sööre	Erich Olufsson i Swedie
Sallomon Pedersson i Nygård	Oluf Andersson i Kallstad.

1. Dato, publicerades: 1. Barnemordzplacatet, 2. Tobaakz, 3. Stoor böndagz, 4. Herr gouverneurens till befallningz mann om Kongl. Maij:tz immediate tillhörige huus och gårdar med dess inventarier etc.

2. Her i tinglagett betyges inga chronones immediate huus och gårdar finnas mehra änn prästegården och opptagne ödeshemman, warandes mäst alla städes, bohl, bänkiar och sängiar, iembwäll och widh alla tree annexerne, kyrkiobordh.

3. Larss Pålsson i Bye angaf Nillss Ersson i Hökbäck förledne sommar utur sitt quarnhuus af sigh stullit twå halftunnor packade med kornmiöhl, dem han hemma hoos honom blifwit warse, och han sidstledne juhlafton lefwererat tilbaka, huar till Nillss Ersson beiakade. Altså blifwer Nillss Ersson efter Kongl. straffordninghen saker och plichtig betala tree gånger så mycket som tiufftan war, och efter wärdering blifwer nijo dal. silf:m:tt.

4. Anders Danielsson i Ottersgårdh föredrogh, huru som sahl. Erich Pederson i Huusåhs för tolf åår sedan blef satt till sin förmyndare öfwer dess moders arff, och allena deraf fått een halff richz dahler [*fol. 148v*] till ett paar skoor och en half richzdal. för een skiorta rächnat; huilken förlengst är döder, och ryttaren Nillss Jönsson Geting hafuer dess änkia till hustru, som all quarlåtenskapen emellan sigh och sina barn dehlat, och emottagne perttzedlar icke will lefwerera eller betahla, som efter ett opsattz, dhet Erich Peerson sielf skrifwitt befins wara, 3 ortt för korn och rågh, sin lått i een grytta och kettel 5 ortt, i booskap 2 ortt, ett rehnskinn 3 ortt. I een bössa 3 ortt. Een faathring 1 ortt. 3 m:k humbla 8 öre. Een träkanna 8 öre s.m:t. Fläsk för 1 ortt. Contant 1 ort.

R:p. Nills Geting föregaff dhet Erich Persson skaffat Anders pass ifrå kyrkioherden, och sändt dhet till Norie och deht betalt medh een half richzdal. dhet han tillstår fått, men sin broder Peder derföre betahlningh gifwitt. Oloff Jonson i Ringsta som bytesman war, berättar dhet Erich Pedersson ofwanrörde pertzedlar emottogh, men hört dhet rehnskinnet skulle wara beredd och till Anders åth Norie sändt at bruka till byxor, huar till han nekar. Oluf berättar sigh och wara på arfskiftet emellan Erichs änkia och barnen, då om inlagde arf taltes och specification igenfans, men lijkawäll ibland annan ägendomb deeltes.

Såssom frambledne Erich Pedersson i Huusåhz hafuer efter egenhändigh opsattz och Oluf Jonssons i Ringsta intygande emottagit Anders Danielssons arf och löössören efter modren warandes i wärdhe siu dal. 20 öre s.m:t. Huarpå Anders Danielsson bekänner sigh niutitt till ett paar skoor och een skiortta 1 d. 16 öre s.m:t och så wijda Erich Peersson skaffat honom testimonium, så giörs och 24 öre s.m:t honom derföre goda, och Anders söker sin broder Peder derom som han kan och gitter. Warandes altså resten 5 dal. 12 öre s.m:t som Anders Danielsson böör hafwa af Erich Pederssons arfwingar, som dee efter quotan och hafde arfzrätt mosthe betalla.

5. Joon Pedersson Smedh ifrå Trundheem anklagades af befalningzmann [*fol. 149r*] förledne juhlas hijt till orthen kommit, och ett partie tobaak hafft som han i Hammerdahl hoos een och annan uthbudit, och in synnerheet till leutt. Anders Curis drängh, huilket blef rychtbart på Kindermässo marknadt, och så wida han som andra icke hade sigh angifwit och låtit sitt tobaak antächna, är han worden visiterat och beslagen medh tijo skålp:d. Huartill han swarade sigh wara heemkommen att besökia sine gamble föräldrar \här/ i Grötom by, och allenast lijtett tobaak haft för sin mund, och att förähra åth föräldrarna och bekanta wänner och fränder, och icke något deraf försålt. Bekännandes sigh wid hijtreesan ifrå Trunheem hafwa inalles till 18 skålp. och medelst oföre och elack wäderleek måst töfwa till tree weckor under wäghen i sielfwa Norie, och tobaak för hästfohr och annan nödhtorftigheet most uthgifwa, och till sin fader allenast ett skålpund, och till sina wänner och fränder stycke och allne-tahls, men icke sålt. Frågades hwij han tobaket till marcknan förde. R:p. Att han der nedre hade sin fader och moorbroder, och wille dem och något gifwa, och alldrigh med olåfl. tobaak förr warit beträdder.

Alldenstundh Joon Pedersson Smedh ifrå Trundheem, hafwer emooth Kongl. Maij:ttz tobakplacater infördt olåfligit tobaak öfwer gräntzen hijt i landet, och deth intett angifwit, utan beslagen medh tijo skålp:d förutan dhet han under wägen har måst till sin nödhwändigheet utgifwa. Huarföre till underdånigst föllie af 1670 åhrs placat och dess 12 artickell, plichta han först så som een förbudzbrythare medh sina 40 m:k. Sedan blifwer tobaket confiscerat, och så wijda summan är under 15 skålpund, och han medh sådant icke förr beslagen, så böte han åtta dal. s.m:t.

6. Anders Danielsson beswärade sigh öfwer Peder Olsson ifrån Jonsgården för dhet han will trängia sigh ifrå prästebordet i Fölingh som han 1685 sigh till accorderade af pastore för wiss afradh, så länge han skulle kunna dhet wähl häfda och bruka och taxan betalla. Hafwandes betalt taxan och opptächt een kornlada, oppbygit een [*fol. 149v*] ny stall och höbodh iempte ett heembligit huus och medh gerdzgårdar förbättrat. Pastor herr Roald Drake förgaf sigh honom intett försäkratt om wijssa åår, och efter som han är fattigh och kunde ingen caution skaffa, förordsakades han sigh en annan skaffa. Anders Danielsson prætenderade på sitt nederlagde arbette, huar till pastor intet nekade enär dhet lagligen kan bewijsas. Altså tillåthes besichtningh på Anders Danielssons giorde melioration näst-kommande wåår.

7. Erich Nillson Rehm i Österåssen tiltaltes hafwa nedertystatt och bort förlijkt een tyfsaak som dragonerne Johan Falk och Nillss Kempe, bäggie ifrå Smålandh, förledne sommar begångit hafwa, huar öfwer han sigh förklarade sålledes, att bem:tte persohner af sigh och sin son Joon stulit efterskrefne pertzedlar, nembl. 10 ortt i silf:m:tt, 1 ½ ort i kopparmyntt, een tree dalers och een sex m:k plåth, 2 st. quinfolkzmyssor af plyss, 4 st: öfwerdelar af heemgiort lärft och slessnigh, 3 st. förkläden, ett af slessnigh och 2 st. af heemgiort lärft, 4 st. halsdukar af slesingh, 2 st. dito heemgiort, 2 st. särkiar, 2 *pund* smör och 1 ½ *pund* ost. Hafwandes igenfått myssorne och lijnkläderne, och efter h:r maiorens intallande eftergifwit sin målsägande rätt, emoth försäkringh att igen få penningarna, smöret och osten, men ingalunda Konungens rätt.

Johan Fallk och Nillss Kempe tillstå sigh der stullit, wettandes intet wähl om så många perssedlar wore. Falk berättar sigh förlijcht Erich Nillsson för smöret och osten på sin andehl, som berättas icke fullel*igen* wara giort. Kiempen föregaf penningarna woro till twå richzdal. men actor påstår sin giorde relation, huarifrå dee intet komma kunna. Pertzedlarna medh penningarna äre wärderade för 17 dal. 14 öre s.m:t och sins emellan hafwa delat.

Af föregångne ransakningh befins, att dragonerne Johan Falk och Nillss Kempe hafwa penningar och pertzedlar stullit utaf Erich Nillsson Rehm och sonen Joon i Österåsen a 17 dal. 14 öre s.m:t [*fol. 150r*] och sins emillan dehlat. Altså warde dee effter Kongl. straffordninghenn saakfälte till tree gånger så mycket som tiufnaden war, som blifwer 52 dal. 10 öre s.m:t och huad dee af sielfwa tiufften icke restituerat och betalt, moste dee fullgöra och ifrå sigh lefwerera.

8. Peder Hindersson i Gränninge anklagade sin laghstadde drängh Johan Torstensson som förlupne Kindersmäss, luppit uhr tiensten till dragon Sven Olsson Skomakare, huar till Johan swarade, att han bekom förledne höst i stadhpenningh, tijo öre s.m:t och lofwades i löön 3 dal. silf:m:tt, och bekommit ett paar skoor, ett paar wanthar och ett par strumpor, och tuå gambla båckskinn på 1685 åhrs löön, men Peder föregaf dhet wara på detta åhret, eftersom han 1685 intet stort gagn kunde göra, eftersom han war ofärdigh, och fått dhet åhret wallmarskläder. Swän Skomakare berättade sigh wara bedin af hans halfbroder Nillss Johansson taga Johan der ifrå och lära läsa i book.

Såssom Johan Torstensson bekänner sigh wara lagstadd af Peder Hindrickson i Gräninnge och förluppit sin tienst, och allareda något på lönen upburitt. Altså efter Kongl. legojons stadgan och des 5:te artickell dömmes han gå i sin laghstadde tienst igen, och der Peder Hindersson icke will honom i sin tienst behålla, så skall Johan gifwa honom igen fästepenningen och tree dal. s.m:t som honom i löön tilsagde äre, förståendes med dhet han kan på lönen opburit hafwa.

9. Oluf Ersson i Brewågh tillspordes om han efter slutett på höstetingett haar sina lagzmän att befria sigh, icke fått aff Larss Pålsson i Bye fyra r.d:r på Hans Nillssons wägnar i Brynie? Swaar, att han tuenne hafwer, nämbl. sin broder Hans Ersson i Österåssen och Joon Nilson i Österåssen uti Häggenåhz sochn, huilka framkallades och påmintes sakens sammanhangh, och efter betänkande sade, sigh icke kunna med honom säkert swära. Oluf föregaf sig icke kunna andra wäriomän skaffa. Altså dömmes han efter 34 cap. tingmåla balken att betala besagde 4 r.d:r med 6 dal. sm:t heller aderton dal. kopparmynt. [*fol. 150v*]

10. Henrich Olsson färieman fordrar af Påhl Peersson i Kallstad resten aff 1676 åhrs uthlagor 2 dal. 24 öre och för 1677 2 dal. 29 öre s.m:t. Facit 5 dal. 21 öre s.m:t, dem han lofwat till Hanss Nillsson i Brynie betala och icke efterkommit. R:p. Att han på berörde åhr war skyldigh fem dal. s.m:t och deth öfrige särskilt och med perttzedlar till Hanss Nillsson betalt, och på heela summan af Henrich qvittens fått och hafwer, som är daterat d. 1 novembris 1677,

berättades sigh emoot försäkran att göra lefwereringh till Hanss Nillsson, det fått, huilket och efterkommit blef sålledes. Een sexdalers plåth, 1 *pund* humbla och een halftunna korn, som insattes hoos Hemming i Högen, och han berättar sigh humblan och plåthen til Hans Nillson lefrerat, och een halftunna korn till Hansses swäntienare Erich Månsson, som hans änkia Ingeborgh Persdotter berättar sigh fått, wettandes intet på huars wägnar dhet war insatt och kommit ifrå.

Hans Nillssons änkia hustru Elin Olssdotter föregifwer sig intet der af wetta, och der hoos, att Påhl med sin mann hade handell och rächning och kan så wäll der på som på Henrichz wägnar wara giort. Påhl berättar sigh efter Hansses dödh betalt resten medh 17 öre s.m:t, huar emoth exciperes och föregifwes, att dee 17 öre på Påhls hustrus skulld (då hon för pijga der tiente) betalte, huartill Påhl nekar. Hustru Elins fullmechtigh Peder Ersson i Siöör berättade Henrich säga enär han kom ifrå Hanss Nillsson sigh förglöma fråga om Påhl i Kallstad hade på sina wägnar något lefwereratt, föregifwandes i sterbhusset ingen rättelsse därom finnas.

Såsom Påhl Peerson tillstår sigh warit skyldigh till Henrich Olssonn 5: 21 öre s.m:t och gitter eij fulleligen bewijsa des wärde wara till Hanss Nillsson i Brynie på Henrichz wäghnar betalte. Altså ehrkänes Påfwell som een rätt fångzman och debitor wara plichtigh att betala Henrich Olsson berörde 5 dal. 21 öre s.m:t och sökia prætension och giorde lefwerering hoos Hans Nillssons arfwa i Brynie som han bäst kan.

11. Barbroo Roaldzdotter förestältes och angafs hafwa aflat och födt [*fol. 151r*] oächta barn, dhet hon tillstodh och berättade ryttmästarens Magnus Gabriel Willenssens tienare Erich Erichsson Kållingh wara barnfaderen, och begärt henne ächta, huar till föräldrarna intet welat beiaka, och han henne lijkawäll ofwertallat och under den försäkran besåfwit, huar om fins hans bref och giorde berättelsse för troowärdigt folck och icke des mindre 1685 om wintteren hoos h:r rittmestaren tagit afskedh och förrest till Stockholm, och sidstleden d. 8 januarij ifrå Stockholm skrifwit sigh henne hedra willia, så snart han kan få någon tienst, att han henne ährligen försöria kan, begärandes deth hon wille imedler tijdh gifwa sigh tillfredz medh fleera försäkringar som sielfwa brefwet widlyftelligen innehåller och uthwijssar.

Såssom Erich Ersson Kållingh uti sitt breef af den 8 januarij innewarande åår erkänner sigh wara Barbru Roaldz dotters barns fader, och uthlåfwar frambdeles enär han bättre tienst får, willia henne hedra och sin låfwen fullborda. Altså till föllie af 3:die capitlett giftmåhla balken L.L wari hennes booth halfwa mindre och blifwer efter praxin tijo m:k.

12. Mickell Jonsson ifrå Krokum war till förledne höstetingh citerat, guldsmeden Johan Bottkiär till swaars, och utan laga förfall sig absenterade och dy saakfält. Till detta tinget är han och där om tillsagd att comparera, men lijkawäll bortrest, och sigh icke instält, dy saker till sine 3 m:k.

13. Larss Nillsson i Brewågh inlade i rätten een skrift, huar uti han begärer oqualt behålla och niuta sitt hemman i Brewåg om 4 t:d som hans rätta odall är, iembwäll och dee löössören som honom tilföllo enär han bytte barnen ifrå sigh och läth dem bekomma sitt möderne då han och emottogh sin frånwarande sons Olufz anpart, och nu är alt i arrest satt medelst sonens Swäns bortrymmande till Norie för orichtige penningar. Effter undersökiandet, bekände Larss Nillsson sigh hemmannet under ächtenskapet med sin hustru [*fol. 151v*] Gölu Jonsdotter köpt hafwa, huar af föllier efter 29 capitlett jordabalken landzlagen, att hon ägde 1/3 dehl deri, och så consequenter ähr Swän arffallen uti den 1/3 delen, warandes tree bröder och een syster derom.

Oppwijsandes Larss een specification på några saker som han på bythet för sigh reserverade, nembl. 3 stycken koor, 4 st. fåår, een kopparkättill om 10 m:k 1 ½ tunna korn och

een sängh, huilika skola wara opförde på inventatium efter Swän, förutan een koo som är i Kläppe, och kornet lämbnat till Swän på korn ighen, som eij skall skiett wara. Byteslängden berättas wara oprättat och icke igenfunnen är. Larss Nillson säger, att Swän skulle för Olufz tillfalldne löössören tijo dahl. silf:m:tt gifwa, förutan twå tunnor korn han betalt hafwer, men bytesmännen föregifwa sigh intet kunna minnas.

Pertzedlarne eller des wärde, warandes till åthskillige något skyldigh, och i synnerheet på 1685 åhrs uthlagor. Altså beslötz, att låta saken beroo, till des bytheslängden kan opfinnas och wijsas, imedler tijdh moste chronones bewijsslige uthlagor betallas af 1685 åhrs åhrs wäxst, och Larss Nillson som antager hemmannet, behåller den inventerade boskapen och åkerredskap emot samma eller jämbngått, och dhet öfrige blifwer in sequestro stående, till des man kan få kundskap om Swän ärnar sig tilbaka ighen.

14. Maior h:r Carl G. de Charlie påminte om rättens resolution på höstetinget att Joon Pedersson i Brynie skulle skaffa h:r maioren contrabårgen till nyåhret 1686 eller träda ifrån chronhemmannet. Joon Pedersson tillspordes om han löftesmän skaffat? R:p. Att han inga kan få. Maioren befruchtar honom chronhemmannet icke rättel. häfdat till huus och jordh, begärandes i dhet anseende försäkring af hans ägendomb.

Resolutio. Syhn tillåtes efter Valburghj. Imedlertijdh blifwer Joon Peersons booskap till försäkringh. Peder Månsson antager samma hemman i Brynie som är östre [*fol. 152r*] gården, och i contrabårgen gå Ifwar Pedersson i Lungre och Erich Pederson i Kohrstad h:r maioren till försäkringh som för samma hemmans optagande caverat hafwer.

15. Tohl Olsson i Bringåsen angaf dhet sin granne Oloff Biörsson i Bringåsen undan sitt hemman skall hafwa i pant ett stycke ängespartt för tree alnar wallmar, begärandes deth under sin förra bohlstad ighen. Beropandes sigh på Önde Steensson som skall wetta des sammanhang huilken berättade sin swäärmoder hustru Ingeborgh för 50 åhr sedan för sig sagt dhet hennes fader Erich Andersson i sin ungdomb satt uth samma ängesstycke för tree alnar wallmar, Ingeborgh war till 80 åhr gammall enär hon dödde som skedde för 15 eller 16 åhr sedan, berättandes Önde sigh fråga Olufs fader Biör derom, och fått till swars att femb alnar äre der på länte. Önde haar warit gift dijth i gården, och medelst inlössning rätt i gården haft, den han till Tohls antecessor Nillss Påhlsson sålt. Oluf Biörson swarade sigh eij meera possodera än hans fader och förfäder haft, wettandes intett af något wallmar eller pant meera än som berättas och begärer handhafwas widh sin gambla häfd och rätt.

Så wida Tohl Olsson intet kan medh fulla skiähl bewijsa Oluf Biörson af sitt hemman innehafwa ett stycke ängh efter Önde Steensons berättning och hermelse efter andra, skall mehra än för 100:de åhr sedan warit pantsatt för några allnar wallmar. Altså och emädan som dhet icke fulleligen kan wijsas der till lydt, och der hoos är der på kommin uhrminnes häfd så dömmes dhet oqualt under Olof Biörsons hemman att blifwa, lijkmätigt 1 capitlett jordabalken, L.L och Kongl. Maij:ttz placat om skattskyldigh jordz dehlning, a:o 1677.

16. Hanss Erichson opbinder 2:ra gången Steenzgården i Österåssen kiöpt för 48 dal. s.m:t oklandratt.

17. Emellan Oluff Påhlsson i Söre och länsman Jacob Jöransson tillåthes syhn [*fol. 152r*] efter Wallburghj, angående tree mählingar af förlandett som Oluf prætenderer och föregifwer Jacob utan laga doom sigh tillägnatt.

Ting 22 och 23 september 1686

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:11, fol. 217v–222, ÖLA.

Anno 1686 den 22 och 23 september hölltz laga tingh med allmogen aff Lijttz tinglagh, præsente prætore och nämbden.

Peder Nillson i Nästgårdh	Peder Erson i Siöör
Erich Pederson i Bööle	Hemming Kiehlson i Högenn
Erich Pederson i Korstadh	Oloff Jönson i Ringstad
Peder Mårtenson i Backen	Arfwed Erichson i Brewågh
Jöns Månsson i Söre	Erich Olofson i Swedie
Sallomon Persson i Nygård	Oloff Andersson i Kallstadh

1. Dato, publicerades Kongl: Maij:ttz placat om mynttetz wärde i tullen.

2. Hustru Elin fullmächtige i Brynie Peder Erson i Siöör krafde Joon Pålson i Kallstad efter slutten rächning d. 17 januarij 1678 med Hanss Nillsons egen hand skrifwen, 2 r.d:r 2 ortt 19 s. och sedan ett *lispund* saltt för 2 ortt 6 s. Huar till swärandes, att han haar läntt 3 r.d:r och 1 *skålpund* saltt 21 öre s.m:t, och a:o 1685 den 30 januarij till länssman Jacob Jöranson å änkians wägnar lefwereratt sex dahl. k.m:t som actor ehrkänner, föregifwandes sigh ett *lispund* humbla, och een koo låtit honom förr bekomma, huilkett sedan rächningen war slutten [*fol. 218r*] icke sades skett wara, utan tillförne giortt, och Joon kunde intett bewijsa deth sedan skett wara. Altså ehrkännes Joon Pålson plichtigh att betala resten som ähr 8 dal. 21: 12 kopp.m:tt.

3. Corporal Jonas Bäckmann kärade till Erich Olssons hustru i Skicke Gunborgh Pärssdotter, för deth hon i sommars miölkat hans koo, och hann sedan lijtet gagn af henne haft. R:p. Att koon kom med hennes booskap heem, der corporalen henne kiöpt, deth och hon ofta fölgde, och som hon hörtt säijas att creaturen intett skulle trå om de få dricka sin miölk, dy mölckade hon henne och gaf henne strax miölkan. Corporalen lämbnade deth i sitt wärde, men om hon wellat wara rättsinnigh, så hade hon kunnat skicka koon heem till hans quarteer i Handogh som är allenast ett lijtett stycke, och så wida hustru Gunborgh Pedersdotter haar miölkat corporalens Bäckmans koo, så böthe hon derföre efter 42 cap. bygninga b. L.L 3 m:k.

4. Ingiell Andersdotter angaf och påmintte, huru som Olof Roaldson Drake haar under ächtenskaps låfwen sigh besåfwitt och aflatt barn tilsammans, och på höstetingett förledne åår 1685 som hölttz d. 27 och 28 novemb. det tillstått och uthlåtitt sigh henne ächta willia, som han nu åtratt och intett fullborda will, och hon imedlertijdh stängder och hållen ifrå Gudz huus och sine sahligheetz medells brukande, der emoth han gått i kyrkian. Beklagandes hon sigh såsom een hedningh warit uthom församblingen, huar till Oloff Roaldson swarade, att han hade wäll warit sinnat henne ächta och sin låfwen fullgöra, men emädan som hans föräldrar så högt läggia sigh der emooth, så will och kan han icke emoth deras änttellige willia gå, och dy måst opsäga sin förra låfwen. Ingiehl begärte ett änttelligitt sluth i sakenna.

Så wida Oloff Roaldson på laga tingh d. 27 novembris a:o 1685 hafwer tillstått sigh häfdatt Ingiehl Andersdotter och med henne aflatt barn. Och ehuruwäll hanns föräldrar intett welat sambtyckia att han henne ächta skulle, så haar han deth oachtatt inför [*fol. 218v*] rätten påstått, och contesterat sigh willia ächtenskapett fullborda, uti huilkett anseende han, efter 3:die capitlett giftmåla balken landzlagen § 1, blef förskontt med halfwa böther, huar wid rätten stadnar och förblifwer. Remitterandes saken till forum ecclesiasticum och ven:di consistori Hernösandensis omdöme och decision.

5. Pastor wyrdig herr Roald Drake angaf efterskrefne persohner hafua 1684 om pingest hälgen warit till Fölingh der ingen gudztienst war, och således heela hälgen intett waritt i kyrkian och hördt Gudz ordh, nembl. Påhl i Kallstad med sin pijga, Joon Pålson och hans hustru ib:m, Oloff Andersson i Kallstad. Daniel i Ottersgården, Jöns Enarson i Byom, Peder Olson i Österåsen och Pehr i Stafsgårdh, huilka på probstetinghet äre hijt remitterade.

Huaröfwer dee sigh förklarade, nembl. Att såsom mässa och gudztiensten war efter wahnligheeten lyst i Fölingh, hafwa dee dijth reest, och komande dijth oppföre, wore Pehr Larsons drängiar Nillss Johanson och Pehrs son Hanss i Tonäs wid siöön och wänttade prästen som dee föra skulle och lågo efter dem quaar, beklagandes sigh eij willia försummatt gudztiensten. Pastor förmente, att ingen mässa der war lyst, men dee påstå sigh deth bewijsa kunna, och tredie daghen reest der ifrån, och mäst alla fierde dagh pingest oppwachtatt gudztiensten i Lijtth. Dy åligger dee anklagade å nästa tingh bewijsa att predijkan war då lyst i Fölingh och eij hållen, då saken skall hielpas till sluth.

6. Oluff Pederson i Lunger angaf Bengt Hemmingson hafwa af Swän Pederson kiöpt ett hemman på Österåssen, huartill han icke bördigh är utan Oluff begärandes dhet få inbörda, huartill Bengt icke neka kunde berättandes sigh hafwa uthfästatt för hemmannett 90 dahl. s.m:t och efter een oppsattz der på lefwereratt 65 dal. 30 öre s.m:t anhållan des att få sina penningar ighen, mädan som han ingen köpeskrift der på haar, utan i tuå åhr brukatt.

Såsom Oloff Pederson är bördigh till Swän Pedersons hemman i [*fol. 219r*] Österåsen och icke Bengt Hemmingson, så tillåtas honom deth inbörda efter mäthismanna ordom som dhet kan wara wärdt till och dhet tilträda enär han låter Bengt Hemmingson få igen sine uthlagda penningar.

7. Feltwebel Anders Anderson i Höllie, förlijchtes med sin broder dragon Nilss Anderson om 1674 åhrs gröda och åhrswäxt af faders hemmannett i Hölie som fältwäbel besådde och tientte för des uthlagor, och Nillss medh andra syskonen skaar och bärgade och förtärde åhrswäxsten, föruthann tree tunnor korn deraff som Anders war skyldigh, der emoth han och faarsgällen betaltt. Sålledes att Nillss skall betalla Anders 1674 åhrs uthlagor som är 13: 26: 20 *pg:r* s.m:t förståendes 1/3 dehl detta åhr, och 1/3 dehl nästkommande åår, 1/3 1688, och altså i dett måhlett åthskilde.

8. Gunnar Påhlsson i Siöör anklagade sin pijga Karin Mårtensdotter haf:r efterskrefne pertzedlar stulit af honom som han igenbekommit, och äre wärderade nembl. 2 alnar wallmar à 5 öre s.m:tt, 2 st förkläden à 4 öre, ett lijtet kläde och een hatt för 4 ½ öre. Ett handkläde och särk 5⅓ öre, een lijten spegell 2 öre, 8 al. band och lister à 1 öre; facit 1 d. 5: 20.

Bemeltte Karin och Karin Olssdotter stullit tillhopa 1 kanna maltt 2 ½ öre, 8 ka:r kornmiöhl à 2 öre, 2 ka:r spijssmiöhl à 1 ½ öre, 1 k:a dråsa à 1 ½ öre; facit 23 öre, huilka Elsa i Lunger skall fått och femb st. blaggarns påssar äre hoos dem fundne och lämbnade att gömma tyff godtzett uti, och des utan stuhlit sill och brödh, och födt Elsa i fähussett i tuu dyghn. Karin Mårtensdotter tillstår sigh först specificerade perzedlar stullit men icke mehra än een half aln wallmar, men Gunnar mistatt tuå alnar, bäggie tillstå dhet senare. Elsa Perssdotter bekänner sigh fått een sill och ett stycke brödh af Karin Mårtensdotter i fähusett och om afton dijth kommit och dädan gångitt, då Gunnars matmoder war tillstädes. Elsa beskylles hafwa fått tuå kannor spijssmiöhl. R:p. Att hon fick för åtta s., för deth hon sömmatt ett paar wantar åth henne, och hon sagt sigh deth fått af Nillss i Moo som een koo aff [*fol. 219v*] henne hafwer. Item att Elsa gaf henne een hatt för sin godhwilliogheet. R:p. Ja, een gammall, men icke derföre. Elsa säger sigh lämbnatt een påssa enär hon af Gunnar intett fick köpa miöhl och nekar till dee andra. Karin berättar att Elsa lämbnat den andra att taga saltt och gryn uti.

Karin Mårtensdotter som hafwer stuhlit aff Gunnar Pålsson igenbekomne perttzedlar för 1: 6: 8 s.m:t, plichtar derföre efter Kongl. Maij:ttz straffordningh tree gånger så myckett som är 3 dal. 19 öre. Den andra stölden som är 23 öre s.m:t hafwer Karin Olssdotter warit interesserat uti, och der af bårtta spijssmiöhlett och dråssan för 4 ½ öre. Huarföre dömmas dee halfparten huar af deth som bårtta är betahla och bäggie efter Kongl. Maij:ttz straffordningh tree gånger så myckett som tyfnaden är som blifwer 2 dal. 5 öre, förståendes halfwa delen war. Elsa Erssdotter anbelangande, så gås hon denna gånghen förbij så wida hon till tubbande och afnämande icke fulleligen kan öfwertygas.

9. G:le sochnskrifwaren Larss Pålsson fordrade af Larss Hansson i Huusåhs på 1682 och 1683 åhrs uthlagor 2 dal. 30 ½ öre s.m:t som han tilstodh och bekände sigh skyldigh wara och ärnatt gifwa honom något höö i betahlningh som pastor h:r Roald skall tillgripitt.

Resolutio. Larss Hanson dömes betalla cronones rest som är 2 dal. 30 ½ öre, och söke kyrkioherden herr Roaldh om höett som han bäst kan och gitter.

10. Emellan sochnskrifwarenn Henrich Olsson och länssmann Jacob Jöranson optogs deras hafde rächningar, och befans som föllier, nembl. Henrich fordrar sex dal. s.m:t af länssmann som befallningzman Flodin honom intett god giortt för fogell och båckskinn. Der emoot opwijses Henrichz rächning och qvittens af den 6 januarij 1680, men han föregifwer sigh dem wäll opfördt efter länssmans angifwande, och så wijda han dem eij niutitt söker han sin mann. Länssman säger sigh fogdekarlens Oloff Nillssons qvittens der på fått, och deth till Henrich lefreratt, huar till han nekar.

Öfwerlåppspenningar för Oloff Olssons hemman i Sööre 1677, 1: 9: 14. [*fol. 220r*] Länsman föregifwer sigh hemmannet a:o 1677 på frijheet haft och kan deth bewijsa med general och gouverneurens H. Carl Sparres breff som icke wid handen är. Dito för 1680 fordras 23 öre 12 [*pgr*] det emooth exciperes och föregifwes att räntan gafs dett åhrett åth corporalen Ingell Jonson, förutan ett tunl. deraff som niuthes på länsmans löönen, huar opå qvittens säijes wara, men icke tillstädes.

1676, 1677, 78, 79 och 1680 åhrs afradz taxa för Elingznäs à 24 öre s.m:t disputerer länssman sålledes, att han dee åhren dett intett brukatt emädan som ha förstodh sigh deth eij kunna oppbruka och niuta före, och dy most betahla för uthlåfwatt rustningh 90 dahl. s.m:t och a:o 1677 medelst fiendens infall intett fick bruka. Österåhzboerne tillstå sigh deth för 1680 brukatt och föregifwa taxan betaltt, huar opå Henrich fordrar bewijs och qvittens. Peder Erson i Siöör betyger Henrich qvittera länsman strax dee penningar han emottogh, och eij förr slapp bortt. Henrich föregifwer sigh lefreratt till länssman een dahl. s.m:t för 1687 åhrs stämbningzpenningar uti Joon Grythas närwaru, huar tillhan nekar.

Länssman prætenderer i rächningh siu dal. s.m:t som han låtit Peder Larson i Nyland på 1678 åhrs huusarms frijheet igenbekomma emädan som han heela räntan betaltt, och borde lijkwäll niuta som qvittens d 21 october 1681 med wittnen besannat uthwijsar.

Sammaledes på 1678 åhrs huusarms frijheet aff Peder Olsson i Nyland 10 d. 8: 12 s.m:t, som han assignerat till Henrich och han föregifwer sigh honom sielf betaltt. Item på 1678 åhrs aff Oluff Ersson i Österåsen 24 öre s.m:t efter assignation huartill Henrich nekar. Bemeltte Oluff är genom döden afgången.

Nämbden voterade till sluth som föllier. Anbelangande dee sex daler silf:m:tt för fogell och båckskinn som Henrich Olsson aff länssman Jacob Jöranson prætenderer kan rätten intett finna länssman wara skyldigh att betala, emädan som Henrich [*fol. 220v*] Olsson den 6 jan. 1680 dem qvitterat, och där han dem hoos befallningzman Jonas Flodin intett niutitt så söke han honom som han bäst kan. Huad öfwerloppspenningarne för 1677 och 1680 aff Oloff Olssons hemman i Söre widkommer så gifwas länssman dilation till nästa tingh, att oppwijsa

herr gouverneurens excell:s frijheetzbreeff pro a:o 1677 och corporalens Ingell Jonsons q:tz på 1680 åhrs.

För 1676, 1677, 1678 och 1679 åhrs afradspenningar för Elingznääs frijkallas länssman till dess landzhöfdingens wälb. Baltassar Guldenhoffs resolution på general munstringen a:o 1681 om rusthållet för Elingznäsett oppwijses, huar efter han haar måst betala 90 d. s:m:t. Men för 1680 tillstå Österåsboerne sigh deth brukatt och taxan till Henrich lefwereratt som her wid intett kommer. Länssman kan intett niuta mehra än Henrich Olsson hafuer quitterat eftersom Pehr Ersson i Siöör betyger honom strax qvittera emottaghne penningar. Beträffande een dahl. s.m:t stämbningzpenningar som Henrich föregifwer till länssman lefwereratt i Joon Grytas närwaru, oppskiutes till hans bewittnande detutinnan. Länssman tillehrklaras att niuta i rächningh 7 dal. s.m:t som han till Peder Larsson i Nylandh för 1675 åhrs huusarmsfrijheet som Henrich opburitt och bordt restituera haar betaltt efter qvittens d. 21 octob. a:o 1681. Sammaledes 10 d. 8: 12 för Peder Olsson i Nyland för 1675 åhrs och för Oloff Ersson i Ottersgården pro 1676 24 öre s.m:t och deth öfrige kommer till liquidation.

11. Herr maioren Carl G. de Charlier låtit stämbna dragon Mattes Lejmans hustru Märitt Pedersdotter föt tyfwerie och intett comparerat, eij heller wijst laga förfall, dy saker till sina 3 m:k:r.

12. Herr Maioren beswärade sigh i lijka måtto öfwer Erich Nillsson Rehm i Österåssen för deth han på sidst hålldne wåhrtingh sagt dhet herr maioren intallat sigh eftergifwa målzägande rätten [*fol. 221r*] uti tyfnaden som dragonerne Johan Falk och Nillss Kempe hoos honom begångitt, dhet han icke een gångh nämbdt utan assisterat honom giörligast att igenfå stölden och låtitt dragonerne arrestera, huar öfwer bonden sigh förklarade att herr maioren aldrigh intaltt honom att eftergifwa målzägande rätten, utan i hastigheet blef så till sin exculpation dhet säijandes, bediandes h:r maioren om förlåtelsse. H:r maioren protesterade fuller der emooth i anseende till sinn oskyldigheet, och lämbnade deth doch lijkwäll till rättens gåttfinnande, allenast han derigenom icke till sin honeur angrijpes, huilkett considererades. Och så wijda Erich Nillsson i hastigheet dee orden framfördt som h:r maioren intett sagt och mycket mindre des honeur angår, och sin hafwande prætension der uti cederer. Så förblijr rätten der widh, och alldeles håller h:r maioren dherutinnan oskyldigh.

13. Johan Niure i Handogh som haar optagitt millest gården ib:m om fem t:l. af öde, och icke mächtar den bruka allena, som i sanning är, begärer sigh till hielp och halfwa hemmannetz antagande. Dragon Swän Olson skomakare, som der till beiakar och begärer att deth måtte af gode männ dehlas och besees hurudant bruk han emottagher, huar till samtychtes, så wida Kongl. Maij:tt nådigst tillåter tuenne besittia ett hemman, och han intyges wara dertill dugligh och mächtigh, och kann länssmann adiungera sigh några nämbdemänn som nu i höst kunna hemmannet dem emellan dehla, och jorden med hängnande beser och antächna, och sedan noga tilser, att han fullgiörr sin skyldigheet.

14. Hemmingh Siuhlsson i Näsett förehöltz hurusom Kongl. Maij:tt haar i nåder resolverat, att willia des hemman, som ähr anslagitt till fendrickens booställe under capiten Magnus Ulfsparres compagnie, sigh tillbyta emoot något jämbngått chronohemman heller medh penninghar inlösa, huar öfwer han sigh förklarade, och begärtte blifwa conserverat med sitt gambla odelzrättigheet och [*fol. 221v*] nederlagdt ungdombs arbette. Bewijsades medh ett pergamentzbreef de dato 1536, feria 4:ta ante festum S. Andreæ apostoli, samma hemman wara skattehemman. Kunnandes så wida han råder intett låta sig bytha derifrå eller taga penningar derföre. Hoppandes att hans Kongl. Maij:tt af nåder förunner honom sin odall behålla, dåch underkastar sigh hanns Maij:ttz nådigste willia dherutinnan.

15. Peder Pedersson i Moo som förledne wåhr mistade genom een häfftigh wådeldh sin gårdh och ringa ägendomb som är wärderatt för 115 dahl. s.m:t till underdånigt föllie aff Sweriges lagh och Kongl. Maij:ttz husesyns ordningh, tilldömmes till oprättelsse af huar röök i tinglagett een half spann korn som är 7 kannor, och af Hammerdahls tingslagh à 4 kan:r ingen undantagandes som hemman brukar, huilken branstodh sexmännerna bööra och skohla opbära och sambla.

16. Corporal Jonas Bäckman beswärade sigh öfwer länsman Jacob Jöransson för deth han kallat den skiälm som sagt för herr maioren, att han i sochnstufwan, då han oppläsitt Kongl. Mij:ttz resolution, att huar mijhl skall betallas à 6 öre s.m:t offenttel. publicerat, att ingen häst skall uthsläppas under sex öre mijlen, om deth än wore maioren och så wijda corporalen deth giortt tager han till sig skelssordett och protesterar deremooth. Beropandes sigh på heela tolften att länssman sådan ordh sade. Huaröfwer länssman sigh förklarade, och föregaf sigh intett h:r maioren nämbna och enär herr maioren sedan der på yrkiade det samma och sagt sigh willia wara een skiälm om så wore. Wettandes intett annat medh corporalen än ähra och godt. Åtta stycken nämbdemän berätta sig waritt tillstädes enär Kongl. Maij:ttz resolution publicerades och angifne tahl sades. Derföre kan saken denna gånghen icke handteras uthan differeres till een annan tijdh att man kan få uth sochnes nämbd i den wäldugas ställe.

17. Hemming Kiehlsson i Korsta opbödh andra gånghen hemmannet \ib:m/ Höijen ben:d [*fol. 222r*] aff 3 tunl; kiöpt och inbördatt aff sine syskon för 90 dahl. s.m:tt oklandratt belöpandes på huar broderpartt 25 dahl. 23 öre och på huar systerpartt 12 d. 27 ½ öre s.m:t.

18. Hanss Erikson opbödh tredie gången fordom Steen Öndesons hemman i Österåssen aff tuå tunland, kiöpt för 48 dal. s.m:t näste bördemän till lösen.

19. Oluff Påhlsson ifrå Siöör præsenterade een lagbuden och laghånden köpeskrift på Peer Olssons hemman i Bringåssen aff 2 tunlandh för 82 ½ dahl. s.m:t de dato d. 19 februarij 1684 warandes sidsta opbudet oklandratt skett d. 2 aprilis 1685 och sålledes förlengst laghåndit, dy dömbdes derå rättens confirmation.

20. Påhl Peersson præsenterade een laghbuden och lagånden köpeskrifft på fadershemmanett i Kallstad aff 2⅓ tunl. de dato d. 26 junij 1672 af inneholld att hann dem sköta och föda skall till dödedagen och syskonens lått förnöija. Warandes sidsta opbudet oklandratt skett d. 2 aprilis 1685, dy bewilliades rättens lagha fångz breeff.

Ting 7 och 8 april 1687

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:12, fol. 10r–15v, ÖLA.

Anno 1687 d. 7 och 8 aprilis medh allmogen aff Littz tinglagh, wederwarande i befallningsmans ställe postmestar Sven Danielsson och nämbden.

Peder Nillsson i Nästgårdh
Hemming Kiehlsson i Högen
Oloff Jonson i Ringsta
Arfwedh Ersson i Brewågh
Erich Olsson i Swedhie
Oluf Anderson i Kallstadh
Peder Erichson i Siöör
Erich Pederson i Korstad
Peder Mårtenson i Backen
Jöns Månsson i Sööre
Sallomon Person i Nygårdh

1. Dato, publicerades Kongl. Maij:tts förr specificerade placater, tillijka medh dhet att ryttarhästar eij må brukas till sleeparbete. Item reglemente om inquarteringh. Sidst om wallpojkars afskaffande giörligast.

2. Påhl Person i Kallstadh itererade sin prætension emoot Hannss Nillssons änkia hustru Elin i Brynie om sex dal. kopp.m:tt [*fol. 10v*] ett *lispund* humbla och een halfftunna korn. Dess wärde han war till sochnskrifwaren Henrich Olsson på 1676 och 1677 åhrs uthlagor skyldigh, och Hanss Nillson för honom betahla skulle, och så wijda han dhet intet niutitt utan måst betalla till Henrich söker han sin fångzman: williandes bewijsa medh Hemming i Söhre bemeltte pertzedlar wara till Hanss Nillson lefwererade. Hemming betygar dhet så wara och att Hanss sex dal. och humblan på Påhls wägnar togh, doch weet han intet om humblan war ett *lispund* swenskt eller danskt och kornet begerte han att swäntienaren Erich Månsson skulle få, deth hans hustru Ingeborgh tillstår. Hemming erbödh sigh deth allt medh tid kunna besanna. Peder Erson i Siöör, hustru Elins fullmächtigh gaf honom eden efter. Berättandes intet egentelligit bewijs der om i Hanss Nillssons handlingar finnas, men söker aff Påhl allenast 2 ortt 16 sk. som hans hustru Britta, Hanss Nillson skyldigh blef då hon der tienade.

R:p. Att han sållde till honom een älgzhuudh, dherutaf kårtades bem:te 2 ortt och 16 sk., hwaremooth Peder exciperer och begärer bewijss och wittne dertill, dhet Påfwell intet kan præstera, utan föregifwer dhet ryttmester Bernfeldt klandrade först samma hudh som sedan gafs löös, eftersom han war rifwin, och att Hannss gaff ellofwa r.d:r för hudan.

Såsom edelligen intygat är att Hanss Nillson i Brynie hafwer aff Påfwell i Kallstadh tilldehs 1676 och 1677 åhrs resterande uthlagors betallande till sochnskrifwaren Henrich Olsson genom Hemming i Högen bekommit een sexdalers plåth 13 ½ m:k humbla och 1/2 tunna korn som är tillsammans 5 dal. 4 öre s.m:t och sedermera 17 öre s.m:t, huilka 5: 21 han lijkwäll haar måst till sochnskrifwaren betalla. Fördenskulld finner rätten skiäligt att Hanss Nillsons änkias sterbhuus böör honom dem restituera, doch kårtas derpå een dal. s.m:t som Påhl tillstår sin hustru warit skyldigh och eij kan bewijsa wara betallt. [*fol. 11r*]

3. Oloff Påhlson i Klöstadh kärade till Elias Köhn för 7 ½ dal. kopp.m:tt som han på 1686 åhrs uthlagor meera opburit än bonden godtgiordt, begärandes dem tilbaka. Resp. att han dem för 2:ne månader på 1686 optagitt, i meninngh att regementsfeldtskiären mäst. Jochim Kruger dem skulle bestå som eij skiedt är. Olof föregifwer gesällen Henrich Bruntz blef på samma månader inquarterat och måst honom hela åhret räntan betalla. Altså beslötz att Elias Köön skall utan oppehålldh betalla Oloff Påhlsson 7 dal. 16 öre kopp.m:t och uthföra sin prætension medh m:r Jochum som han bäst kan.

4. Tohl Olson i Bringåsen förlijchtes medh dragon Oloff Swenson Siöman om förleden åhrs sommararbette, och uthlåfwade gifwa honom 24 öre s.m:t och strächte honom hand der på.

5. Fiäle by beswärade sigh öfwer Klösta åboer, som hafwa på orätt berättelse undan deras hemman bracht 2/3 dehlar af gambla afradslandet Sansiön, på commissionen d. 3 septemb. a:o 1666 uti deras frånwaru till sigh, huar genom dee beklaga sigh lijda nödh att framfödha sin nödige boskap: hafwandes på samma afradzlandh gambla breef. Såsom först Kongl. Maij:ttz till Swerie, befallningsmanns Jonas Jönsons böxelabreef de dato Lijtt d. 9 martij a:o [15]65, lydandes att Fiähle skall bruka Mittskogz myhran half som ligger uden for Mitskogen och i Krooksiöön och Näfweråån och i Näfwerstadh, att gifwa åhrl. afradh utaf. Sedhan höffwidzmans Oloff Tyrissons breef. s. Michaelis dagh a:o domini 1560, af innehålldh att han till dem byxlar een myra som heter Edzmyra. Sammalledes Mittskogzmyran som löper i Näfwerstadh och skulle åhrl. gifwa för Mittskogzmyran 1 öre och af Edzmyra 3 öre. Sidst oppwistes sahl. landzhöfdingens welb. Hanss Strijkz böxlebreef daterat Lijth d. 11 julij 1646:

lydandes att han haar oplåtitt Fiähle man ett afradzlandh, Edzmyran ben:dh, och Mittskogzmyran för fyra öre s.m:t åhrligen, så länge dee förmå uthlagorne betahla.

Huar [*fol. 11v*] emoth Klösta opwiste befallningsmanns Daniel Bertillsons och landzskrifwarens Larss Jonssons breef d. 3 septemb. 1666, att nämbden betyghat dhet Fiähle byaman medh Fiähle afradzlandhet wara nögde, och dee tree bönderne i Klöstadh ingen skog eller uthmarck hafwa, och beslutitt att Klösta skulle få 2/3 dehlar i Sansiö afradzlandh till vnderstöd och Fiäleman 1/3 dehl, och tillhopa uthfästatt åhrligen gifwa till cronan een dal. 16 öre s.m:t, berättandes Fiäleman att dee slogo första åhret tillhopa och sedan haar Klösta mäst alt slagit och intet welat hafwa lagh. Resp. Att Fiähle tagit bårt all grönslåtten och Klösta haar allenast staaran. Fiähle föregaf sina förfäder grönslåtten oprödiat och böre den såsom apart niuta.

Twisten består förnembl. der utinnan, att Klösta haar efter 1666 åhrs breeff på 2/3 delar af Edsmyran som ligger widh heller under Sansiö afradzlandh inkrechtat dhet största och bästa af staaran och Fiäle allenast grönslåtten som dheras förfäder skola oprödt. Jönns Månson Sööre berättar att grönslåtten är aff Fjähleman af ålder oprödiat och dehlat emellan byamän förståendes att den som meera grönslått hafwer i heemskogen, haar mindre i Sansiö afradslandh et vice versa, deth nämbden betygar sant wara, och dy voterar, att Fiälemän böre den hafwa utan dehlning med Klöstad.

Ehuruwäll Fiäleby hafwer höfwidzmannens Oloff Tyrisons böxlebreef daterat sanct Michaelis dagh anno 1560 på Edzmyran och Mittskogzmyran, att åhrligen derföre gifwa fyra öre, och sal. landzhöfdingens wälb. Hanss Strijkz breef på samma myror för samma taxa att behålla så länge dee förmå skatten och uthlagorna betalla, daterat Lijth d 11 julij a:o 1646. Så hafwer lijkawäll befallningzmann Daniel Bertellson och landzskrifwaren Larss Jonson Roshemius på commissionen 1666 dhet så wijda förändratt och så modererat att Fiehle skulle allenast der af få behålla 1/3 dehl och cedera 2/3 dehlar till Klöstadh som ringa skog och uthmarck hade, oachadt afradzlandet så under danska regementett och sedan under det swenska [*fol. 12r*] alt till den tijden under Fiäle lydt och legat hafwer, huilket lembnas åklaganderne att insinuera hoos höga öffwerheeten och afwachta des nådigste resolution, och der hoos finner rätten skiäligt, att tillerklara Fiäleman a part för sigh behålla all gröön heller hästehöö slått i samma afradslandh, aff skiäl att deras förfäder pröfwas den oprydiat och delat sins emillan. Så att dhen som meera hafwer i heemskogen, haar mindre i Sansiö afradsladh et vice versa och staarrslåtten skall aff gode män, af parterne wällde, blifwa rättwijsligen delat, så att Fiäle bekommer 1/3 der af och Klösta 2/3 delar till wijdare sluth, och till Kongl. Maij:tt och cronan proportionaliter betalla nu warande afradh.

6. Nillss Enarson i Moo förekom, och beswärade sigh öfwer sin granne Oluff Henrichsson i Moo, för dhet han måst åhrligen cedera till honom tijo lass ängh, och skatta för ett tunl:d jordh, huartill hans faarbroder Peder Pederson haar så gått som nödgatz samtyckia, och nu swårt faller att afstå och skatta för ett tunlandh åth een annan. Huaremooth exciperades och inwändes, att bäggie hemman i förra tijder warit ett och delt mitt i tuu och antagit tree tunlands skatt huardera, der lijkwäll Peer Persons finnes hafwa 3/4 dehlar af slåtten och dhet andra allenast 1/4 dehl i. Dy blef resolverat på tinget den 1 julij 1661, att hemmannen skulle delas efter öre och örtugh, huartill männ uthwalldes och förordnades, och kommande dijth wore partterne förlijchte, nembl. att Peer Ersons heller Peder Pedersons skulle skrifwas 4 tunlandh och Henrichz nu warande Oluff Henrichssons för twå tunl:dh dertill medh gaf Peder, Hindrich till slått Lisslemyran, Wållswedian och Lissleängiet, och uti skogh muhlbete och fiskiewaten huardera efter nödhtorfften bruka, huilket är bekräftat medh tinglagetz signete, befallningzmans och vnderlagmans underskrift d 13 julij anno 1661, huar medh är blifwit till datum.

Huar emoth Nills Enarsson protesterade, och förgaff [*fol. 12v*] sigh inte kunna wara der medh belåthen och tillfredz, med mindre hans granne opbryther och ånyo opbrukar åker och ängh aff skog och förlandh, som hans förfäder giordt och skulle han då äntel. till iembföres dehla, kunde han intet hafwa att säija deremooth, dertill med war hans faarbroder barnlöös, och heller något cederade än wille wara i trätha och oroo, ej heller finns hanns samtyckie medh nambn och boomerkie dhertill wijdare, än gode männ dhet betyghat. Opwijsandes een förlijkningh, skiedd på Lijttz laga tingh d. 25 september a:o 1609 emellan Steen Olsson i Moo och Enar Kiehlsson ib:m, huaruti förmähles, att godtzet då allareda för åttatijo åhr sedan war dehlat och dem emillan bydt, och dy blefwo så förlijchta att Enar skulle gifwa Steen 3 m:r penningar och der medh skulle han wara frij och frelst på jorden han harwer hafft gammall tijdh oklandrat och om än skönt där på skulle åtallas, lijkwäll den behålla. Men om slåtten skulle sex männ dem emellan axla och ordiela. Steensgården åboor Oluff Henrichsson och Enar Nillss Enarssons.

Efter fulländat action blefwe partterne förlijchte sålledes, att Oloff Henrichson skall behålla efter förra contractet, daterat d. 13 julij a:o 1661 Lisslemyran, Wållswedian och Litzleängiet, och emoot ett tunlandz slott, som hans granne Nillss Enarsson een tijdh för hans hemman dragit, cederer han till Oluff 1 ½ mälingh yppen åker, öfwerst af sin åker widh Oloff Henrichs gårdh och behålla huar sin tunsädz skatt efter jordeboken, huar om dee inför rätten handsträchtes och der hoos aftallades, att dee skohla byta huar annan tillagz med åkerstycken för huar annans gårdh, åker emoot iembgods åker igen, all oreeda och ödh desto bättre att afböija och förekomma, som gode män kunna dhem emellan skiähligen läggia, der dee sins emillan intet willia eller kunna dhet göra, huar med deras strijdigheet i dhet måhlet böör och skall alldeles wara ophäfwen och dödat.

7. Oloff Roaldson och Ingiehl Andersdåtter som 1685 hafwa försedt sigh [*fol. 13r*] medh lägersmåål, och inför rätten påstodh Oluff sigh willia henne ächta, och dy bleff deras saak halfwa mindre efter lagh, men ännu det icke efterkommit, utan alldeles dhet wedersakat och opphäfwit och nyligen tillijka medh henne stått oppenbara skrifft, effter probsten m:r Zachris breef till pastoren af d. 22 martij sidstleden, emädan han henne eij ächta will. Och så wijda han sin låfwen medh ächtenskapet icke fullgiordt utan opphäfwit. Så blijr han saaker tillijka medh henne till fulla böther och betalle dy då han 20 m:k:r och hon 10 m:k:r.

8. Chronegården i Lunger som Oluff Anderson åbodt à 2 tunl. och pastor herr Roald Drake på 1681, 1682, 1683 och 1684 åhrs frijheet opptagit och twenne åhr brukat och Anders Olsson dee andra tuu frijheetsåhren, är synt och besedd d. 4 october 1686 och nu iembförd medh Kongl. husesyns ordningen och befunnit fehla som föllier, nembl.

1. Bäggie stufwu skorssteenar ofwan taaket.
2. Taket på miölbodan böör af näfwer och taakwedh förfärdigas.
3. Stolpheerberghet som rächnas för wisterhuus böör och medh gådt taak lagas.
4. Taket på wedelijlidert böör repareras och kan rächnas för portlijder.

Fäägården.

1. Dett nya fähuset böör förbättras med näfwertaak och taakwedh.
2. Een kornladu böör å nyo opbyggias efter hemmannetz stoorleek.
3. Foderhuus feelas och som måste opsättias.

Halfwa åkeren som ligger i fast lägde och består af tolff mälingar, böör opköras och bringas i bruuk utan oppehålld.

Pastor och Anders Olsson tillsades att wara sårghfelldighe att fullgöra huad som felas och der deth eij skeer i wåhr skola män i laga tijdh förordnas dijth att æstimera huad som pröfwas kan wara nödigt till dess fullgiörelsse.

9. Länss och tolfmän betygha Joon Andersons optagne cronehemman i Österåssen aff twå tunlandh, haar alldeles legat obrukadt [*fol. 13v*] för 1686 och dy inga uthlagor kastatt af sigh, eij heller tunsäd skatten för 1687.

10. Mickell Jonsson i Krokum förlijchtes medh Johan Bottkier och låfwade för gamble prætensionen om hästelegan gifwa honom 6 ½ dal. kopparm:tt.

11. Dragon Elias Köön kärade till fendrich Gustaf Gyllengrips dräng Petter Pettersson för dhet han honom in novembri sidstleden med hugg och slagh i prästgården öfwerfallit utan den ringaste ordsaak, och sedan kiöpt till hopa lijtet brännwijn aff Oloff Roaldson, och der ifrån gått till baarstufwan och Oloff Roaldson medh, då Petter medh een nyckell slagit honom tree hohl i hufwudet, huaraf han fallit till golfwet. Oloff Roaldson beskylles och honom tree slagh i huffwudet gifwit, sedan haar Petter kommit i hans cammare der han lagt sigh och tagit bårt hans råck som på sängen lågh och burit till Olufs camar. Huarigenom actor i fiorton dagar warit sängfast och siukligh. Anhållandes om refusion för sweda och wärck och laglig räfst för des öfwerwålldh.

Resp. Petter att han råkade honom på gården och blef af honom lijtet stötter, gående der medh \och/ komm huar annan i håret och blefwe åthskillde. Sedan hafwa dee kiöpt brännwijn hoos Olof Roaldson, och derifrån gått och fullfölgdt sin förra trätha, och eftersom Köön skall illa brukat mund haar han slagit honom medh flatha och bara handen så att han föll under een lafwa derest träwärck lågh och kan hända han fick der holen i hufwudhet. Petter blef och skuren på högra sijdan om mund med een knijf ett såår, men Köön föregifwer dhet skee medh een dåpskoo, och att han intet kunde fälla sigh hohl i hufwudet, utan Petter med något dem slagit. Petter förklarade sigh om råckens tagande sålledes, på dhet han skulle kunna få see i taskerne huarmedh han blef skuren och skadder, hade och sin sängh i samma cammar, som befans i sanningh.

Oloff Roaldson förklarade sigh skrifftel:n. Nembl. att Köön och Petter [*fol. 14r*] först slagitz uth på gården och sedan till hans cammar kommit och oppwächt honom och fått lijtet brännwijn och begynte sin emillan kijfwa så att han gick ifrå dem till drängstufwan och dee komme efter och trätade som förr, då Köhn togh een yxa och wille der med skada Petter som han hindrade, der med kommo dee ihop och Petter ropade att knijfwen skulle tagas af honom efter han bleff skuren, dhet han wille göra men förmådde dhet eij förr än han måtte gifwa honom tuå slängiar och då har knijfwen föllit neder på gålfuet. Om morgonen haar han besedt Köhns råck som i hanns cammare lågh och fann intet knijfwen i råckskiörtet utan på gålfwet der dee sloges och icke af någhon ondska honom slogh utan till att få knifwen bårt att aweria all skadelligh hendelsse och olycka. Bardberare gesellen Hinrich Bruntz betygade Elias Köhn hafwa tree såår i hufwudet men intet dera till hufwudskåhlan och att Petter war skurin twert öfwer långfingret på högra handen alt till beenet och blef lijtet lamt.

Saken togs i betänckiande och samptl. voterade som föllier.
Såssom Elias v. Köön genom slagzmåhl medh Petter Pettersson haf:r bekommit trenne såår i hufwudet och blånadt i ansichtett, så plichte Petter derföre, efter 10:de cap. såram. b. willie L.L, för huardera 3 m:k som är 12 m:k och Elias Köön som haar skuritt och slagit Petter Pettersson ett köttsåår wid högra sidan om mund och öfwer hans långfinger på högra handen blijr saker efter bem:te 10 capitell för huardera 6 m:k, och efter 8:de cap. i samma balck plichtar han för långfingret som är krympnat medh sine 6 öre. Beträffande Köhns prætension om hans råckz uttagande uthur cammaren, och så wida Petter äfwen till sängz i samma cammare war inlogerat, och förklaratt sigh den allenast tagit att få knifwen fast, huarmed han skadder war, och den strax lämbnat i Oloff Roaldssons cam*m*ar. Altså hålles den aff intet wärde och warder ophäfwen.

Huad sweda och wärck och läkiare löön widkommer, umgelle och stånde huarsin eftersom ingen stoor åthskillnad der emellan [*fol. 14v*] wara kan. Oloff Roaldson som haar intet i slagzmålet warit interesserat, utan styrt till goda, blijr derföre alldeles frijkänt.

12. Pastoris änkia hustru Barbru Skunck kärade ytterlligare på Hanss Persson i Kallstadh för een qwijga som han hade att födha åth henne till lego för een koo och han aff wårdlöösheet låtit skrena sönder på halkan och lijkwäll kalfwat och Hanns sedan stuckit henne i hähl, och behållit så wähl kalfwen som kohn och hudan, och föregifwit att hon aff skrenandet kastatt kalfwen, som intett större warit än een killa, deth pijgan Märett nekar, och berättar kalfwen wara fullgången och kommit fram i påskhälgen och än läfwer. Resp. Att quijgan fölgde hans andra booskap och ingen orsaak till des omkombst war, och att han omsijder måtte sticka hene neder och huden bewarat, men kiöttet odugligt. Kalfwen säger han sigh hafwa och att hans hustrusyster berättat osant derom. Hustru Barbru berättar, hans hustru näst förr än quijgan kalfwat sagt, att hon får wäll gå der öfwer sommaren men intet bekänt henne wara ij kalf. Huartill Hanss icke stoort neka kan men förmeenar sin hustru dhet måtte oppenbaratt.

Voterades

Såssom pastoris änkias qwijga pröfwas wara af Hanss Pedersons wårdlöösheet omkommen och han hembligen behållit kalfwen, och wellat förtijgha, med meera som ransakningen innehåller. Altfördenskuld pröfwas skiäligt, att han böör nu i wåhr skaffa henne een ungh koo igen, och sålledes behåller han hudan och kalfwen men att hustru Barbru mistatt henne åhret igenom, skall han såsom för een gallko som rächnas lijka emedt een som förste kalfwen fått betalla till legho, tolf öre silf.m:tt.

13. Oloff Persson i Lunger opbödh första gången sahl. Peer Olssons hemman i Österåssen à 2 tunl. som han inbördar. [*fol. 15r*]

14. Anders Kiehlsson i Korstad opbödh förste gången Daniell Nillssons odallshemman i Westerråssen, Ottersgården ben:dh om 2 tunlandh för 75 dal. silf.m:tt, doch förbehålles Kongl. Maij:tt och cronan dess lösn efter han der till obördigh är.

15. Dato, förekommo Swän Larssons creditorer i Brewågh, och anhöllo att niuta deras betahlningh af des lembnade och för arresterade ägendom emädan som han medelst sin ogärningh och flycht till Norie icke lärer igenkomma, huarföre examinerades huar och eens prætension och fodran och befans, nembl.

Peder Knuttzson i Fiähle crediterat honom eett stoo för 4 ½ d:r sm:tt och dhet tagit tilbaka.

Bengt Larsson, klåckaren i Ragunda kräfwer 3 r.d:r specie dhet nämbdeman Arfwedh Ersson i Brewågh på sin sanningh betyghar sandt wara, ähr 6: - : -

Påhl i Klösta fordrar 4 d. s.m:tt men huarken med obligation eller wittnen kan besanna.

Anders i Åskåtт 2 dal. 20 öre kopp.m:t dhet tolffman Per Nillson i Nästgårdh betyger wara richtigt, facit - :28 : -

Larss Påhlsson i Bye länt honom af kyrckians koorn een 1 tuna 1 ½ spann korn, huarom Arfwedh i Brewågh är kunnigh och betyger skullden wara richtig, dy opföres effter marckgången 4 : 4 : -

Peder Helliesson i Backen kräfwer 3 d:r s.m:tt huilka Arfwedh i Brewågh och Jönss Månsson i Söre bewittna wara richtige 3: - : -

Pijgan Britta fordrar 1 dal. s.m:tt. Länssman Jacob Jöransson berättar henne läna honom 1 d. s.m:tt och krafdt honom derföre, men icke nyligen för än han rymbde, dhet Peder i Siöör och berättade och dy osäkert om des fordran.

Creditorernes bewijste fordran aff 14 dal. s.m:tt togs i betänckiande [*fol. 15v*] och beslötz, att dee bööre effter lagh, lijkmätigt 21 och 33 cap. edzöre balken L.L niutha sin betahlningh af den förrymbdes Swän Larsons arresterade ägendomb, efftersom han deras rätt icke kan förwerckat och derföre fans skiäligt att föreskrefne creditorer skola niuta sine bewijste fordringar aff \bem:te/ Swen Larssons arresterade ägendomb, och der till uthsågz och lämbnades som föllier. Nembl.

Ett wintrungs swijn för	24: -
En rijssbijth	16: -
En gieth	12: -
4 st fåår á 18 öre	2: 8: -
En koo för	4: : -
En ij-kalf quijgha	2: 20: -
En barckat hudh	1: 16: -
En ståhlboga	2: - : -
	14: - : -

Dett öfrige aff inventariumet är behållit förutan 2:ne stoo som af sälliarena äre igentagne och skall wijdare undersökias.

Ting 22 och 23 november 1687

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:12, fol. 162v–167r, ÖLA.

Anno 1687 den 22 och 23 november i Lijtth præsente prætore och nämbden.

Peder Ersson i Siöör	Hemmingh Kiehlson i Högen
Erich Person i Korstadh	Oloff Jönson i Ringsta
Peder Mårtenson i Backen	Arfwedh Erson i Brewågh
Jöns Månsson i Söhre	Erich Olsson i Swedie
Salomon Pederson i Moo	Oloff Anderson i Kallstadh
Erich Pedersson i Mou	Hanss Hanson i Palleråsen

1. Dato, aflade nämbden effter nya edzformen sin edh, och Erich Person i Moo, och Hanss Hansson i Palleråsen första gången.

2. Dato, publicerades för specificerade Kongl. Maij:ttz placater. Item tobackz placatet.

3. Oluff Påhlsson, Tohl Olson och Oluff Biörsson i Bringåsen anklagade Larss Tohlsson i Brynie, för dhet han hafwer skiält Oluff Påhlson och Oluff Biörssons son Peder, för sådanne som skolla hafwa tagit bårt för honom en bäfwer som Pehr Månsson och Joon Person ib:m åhört och bewittna kunna, huar till Larss nekar, och föregifwer sigh hafwa een otter-ståck på sina ägor öfwer een wägh på ett nääs, der brede wid han slått hafwer, och kommande dijth sedt att ett diur warit gått vnder och opätitt, och efftersom Oluff Påhlsson och Peder sagt sigh näst förr deth warit, och des hundar warit blodighe och mätte, haar han sagt, kan skee dee hafwer det giordt, men intet tillagt dem det. Olof Biörsson föregaf det wara på Bringåhzskogen skiett och Larss nekar der till, och säger dhet wara i Brynie marck, och der till med haar han ägor i Bringåsen, och som betygas, haar det waritt een by och Brynie afflyttiat, och myren skildnad och märken skolla dem emellan finnas.

Oluff och Peder berätta, att Olufs hundh kom tilbaka, och war bukutt, wettandes intet af huad, och intet sedt och märkt honom hafwa något diur träffat. Item, att deras bäfwerhuus

blifwa en och annan gångh bruttne, och syndtz eldh waritt widh husen, och på ettdera ett håhl, och eftersom Larss wistas nogh i skogen misstänckia dee honom, och han nekar, men intet tilläggia dhee honom dhet. [*fol. 163r*] Larss Tohlsson föregifwer sigh kunnat märkia det warit en bäfwer under sin ståck efftersom floden gått så långt dijt hänn.

Såsom misstanckar finnas å bäggie sijdor, och ingendera den andra fullelijgen tillwitt, så beroor dhet der widh. Och emädan som Bringåhz och Brynie hafwa alt een wåhnskogh, så böra dee och derutinnan hafwa lagh uti älgze och bäfwerwåner, och alla förbiudas hafwa snaror och gillder på lötegången och muhlbeten wid laga straff tillgörande och allan skadan åther.

4. Anders Hinderson kärade till Larss Olsson Fölingh genom Oloff Hemmingson om twå r.d:r och en dahl. s.m:tt som hans fader Henrich Pederson för honom till Hanss Nillsson i Brynie a:o 1674 betalt, och d. 27 januarij dito åhr quitterat? Resp. att han så giordt och dem igen krafdt och tilbudit dhem med Fyråhz arfwen betalla, och dess utan betallt sin skuldh hoos Hanss Nillsson och dem icke niutitt, som quittens af hans änkia hust. Elin Olssdotter på 18 r.d d. 21 sept. 1685 uthwijser. Peder Ersson i Siör berättar sigh eij kunna finna i Hanss Nillssons book någon rättelse om be:te penningar äre på Larss förde eller icke, efftersom poste- och summwijs infört är. Hemmingson säger ordsaken hwij der efter förr icke warit krafd. Nembl. att så wijda Henrich warit skylldigh till Hanss Nillson så förmentes att bem:te penningar skulle få kårtas där uti. Men efftersom den skulden är nyligen uthtagen af hans jordepenningar hoos Pehr Mårtensson, så måtte hon sökia sitt igen.

Till dombs voterades:

Alldenstundh Larss Olsson tillstår att Henrich Pederson haar betalt för honom till Hanss Nillsson i Brynie 2 r.d. 2 ortt och 16 s. som icke wederguldne äre. Altså finnes skäligt, att han deth måste medh 4 d. s.m:t eller 12 d. k:rm:t utan oppegäld fullgöra och clarera, och sökia sin förmente rätt hoos sahl. Hanss Nillssons sterbhuus som han bäst kan och gitter.

5. Peder Halfwarsson i Röningzberg Altzen sockn kärade till Oluff Hemmingzson i Fölingh på sin hustrus wägnar, sahl. Erich Jons dotter ib:m Barbru wid nambn, om hemmannett Lägden som Erichz skatthemman warit och blifwit öde och Oluff optagit, der till medh war hans swärmoder honom 1/3 behielpeligh at dhet opbruka. Begärandes wara så när dhet at bruka som han, och will betala honom för des giorde kåstnad. Resp. att hemmannet lågh en godh tijdh obrukat och enär han 1667 det tilträdde måst betalla 1665 och 1666 åhrs wtlagor som länssman Jacob Jöranson emottagit, och sålledes blef det räknat för odall och skatte. Och enär han 1675 blef trediemans knecht blef det öde och 1679 på det åhretz och 1680 frijheet optagit: förmodandes at ingen må drifwa [*fol. 163v*] honom der ifrån. Erich Jönssons änkia Sigrid Jonsdotter berättar sigh tree åhr skatta för gården sedan mannen blef uthcommenderat, och intet wäll mins många åhr han brukades för grääsgeldh af een och annan, som Jönss i Slätten säger wara i fem åår. Hustru Sigrid haar uti dee betalte 2:ne åhrs uthlagor tillskuttit 2 r.d. och hulpit till att köra opp jorden och första åhret sådt en mälnigh, och mindre och mindre doch suttit i husen till dess hon togh op hemmannet andra gången, och war till 2 ½ mäling yppen åker, enär han det antogh. Resp. att hon hållit det oppe och sådt huart åhr. Hust. Sigrid prætenderar åth minstonne uthgifne 2 r.d. till odalls lösningen som transporterades på Oluff och han sedan förlorat. Oluff låfwade willia gifwa henne sina vtlagde twå r.d:r tilbaka.

Till dombs voterades:

Så wijda hemmannet Lägden i Fölingh sochn till odalls rätten är först transporterat på Oluff Hemmingson, huilken sedan genom ödesmåhl är förlorat och Kongl. Maij:tt och chronan heemfallit, och han sedan på frijheet optaghit. Altså kan jus possessionis och besittningz rätten intet aff Erich Jonssons änkia hustru Sigrid Pedersdotter eller des barn betagas, dåch fins skäligt, att Oloff Hemmingson böör till hustro Segrid betalla dee twå r.d:r

som hon utlagdt till samma hemmans inlösningh till Kongl. Maij:tt och chronan, huar till han och sigh uthlåtitt willia göra.

6. Peder Mårtenson i Backen prætenderer på sin moders Karin Jonsdotters jordepenningar i Kallstadh hoos Joon Påhlsson, huars faarsyster hon ähr, och hust. Segrid Jonsdotter på sin egen wägnar? Resp. Att bytett dem emillan skedde under danske regementet, och då arfde systran så mycket som brodren, och enär hennes Maij:tt dråttningh Christina efftergaf landet odallsrätten hafwa dee begärt sina jordepenningar, och stadnat där widh, att där dee dem skulle hafwa, så måtte dee gifwa tilbaka det dee fått mehra af lössöhren, än dee borde, och till öfwerflödh opmätte dee jorden: menandes den större wara än hon är och war, och der medh ophörde. Actores förmeena sigh hafwa fogh till sin fodran. Resp. Att det intet kan wara, utan Anders Olsson Kallstadh som på bytett war Segrids ombudzman skall wetta beskaffenheeten der aff, som icke tillstädes är: Begärandes dilation till wåhrtinget, som honom effterlätz medelst Anders Olsons frånwarelse dess utan synes arfwet merndels wara förtegat.

7. Oloff Anderson i Kallstad beskyltes hafwa nekat at assistera länssmanns utskickade Pehr Ersson i Siöör till chronones restz åthfodran. Resp. Att Peder [*fol. 164r*] Erson haar intet swarat änn till det han tagit, och dy kunde han intett stoort der medh sigh befatta, ehuruwäll han töfwade i Huussåhs efter honom, och han intet på förlagdan tijdh kom ifrån Fölingh. Oluff Anderson tilsades å nästa tingh bewijsa, deth Peder Ersson exequerat det han intet hade rätt till, heller för withesmåhl plickta.

8. Oluff Andersson tiltaltes och hafwa sin systerman Halfwar Larsson som war socknprophoss låtit bårtreesa till Norie, och honom hans hustrus jordepenningar giffwit, och han opburit prophoss lönen, och tiensten intet fulgiort. Han innestår och medh häradzhöfdingz penningarna, och intet det för länssman angifwit och nekat betalla för honom häradzhöfdingz penningarna. Resp. At han eij wettat af hans bårtreesa, och att han wijstades i Ringsta roten, och han fuller fått jordepenningarna. Oloff Jönsson i Ringsta berättar sigh honom tillsäija intet bårtreesa, och han swarat sigh eij längre än till Rödöön reesa. Resol. Att Oluff Andersson medelst ofwantallde orsaker skall betala Halfwars resterande häradzhöfdingzpenningar.

9. Hanss Roaldson Drake inlade en kåsträkningh för Elias Köhn, bestående först i tolff dahl. k:rm:t som han känt sigh skylldigh, och gifwit address till sahl. regementzskrifwaren Daniel Larsson af sin löön på pastoris wägnar till Petter att betalla, som intet skiett är, och bewijses aff Daniel Larssons änkias breff af den 7 septemb. sidstleden. Resp. Att han gaf wäll zedell der å effter begäran, men dee äre icke i någon kåsträkningh opp eller afförde och eij heller war han dem skylldigh, utan effter h:r Roaldz begäran giorde den addressen och bör eij graveras der medh.

1686 d. 25 septemb. effter obligation på tree månadz kåst at betalla på tree weckors tijdh som ähr 24 d. k:rm:t som ehrkännas, men göras betalt af dee medel som han lefwererat och ingen räkningh slutitt, begärandes fram dee 2:ne specificationer han ingifwit på kåsthållet.

Ifrå d. 8 novembris 1686 till d. 20 december dito äre 6 weckor à 3 d; 18 dal. Nåch ifrån den 2 feb. 1687 till den 2 junij dito anno är 17 weckor, 51 dal. Elias tillstår sigh warit så längie der till kåst, men intett intingat sigh der till, utan kallat och öfwertallat der till, att curera Barbro Roaldsdotter, som så hårdt war af frantzos siukdom infiscierat at hon kunde hwarken gå eller stå, och ansichtett opswullit. In summa, hon syntes obotelig och war sådan elack stanck, att många skydde [*fol. 164v*] för henne. Hanss Drake, att curen warade icke längre än tolff weckor. Kiöhn, att sielfwa curen warade i tolff weckor, men i dee fem weckorna brukade han små purgationer och åderslagh, till dess han bekom fullkombligh

beskedh aff sahl. kyrckioherden och medicamenter som der till tiente, och förtiente i dee weckorna åthminstonne förtähringen. Hanss Drake, at hon int*et* war rätt curerat, effter mest. Jochums attest d. 13 novembris förleden, för hwilken han fodrar 12 dahl. s.m:t. Kiöhn, att han lämbnade attesten i sitt wärde, och begärer att blifwa considererat såsom i sin egen saak. Eij kunnigt är, att Barbru war i förstonne så swagh, att hon intet kunde sköta sigh sielf och at han halp henne der ifrån och honom owetterl. practicerades hon från hans cuhr till mäst. Jochums.

Kiöhn förer sigh betallt till sahl. herr Roaldh 21 d. kopp.m:t huar å han en specification ingiffwitt, huar till nekas och sägz eij finnas och han påstår den liggia widh dhen andra på 89 d:r. Dee opförde 89 d. 16 ehrkännas effter specification, dee 9 d. på herr Peders Klochovi räkningh, will disputeras eij wara mehra än sex ortt. Men herr Peder påminte sigh wara 9 dahl. s.m:t som för honom afdrages. Dee sex dahl. till herr Roaldh föregifwes eij warit mehra än 3 dahl:r, men Kiöhn, att skräddaren Anders Persson skall kunna wittna wara 6 dahl. s.m:t.

Kiön opwiste en opsattz på 20 weckor som äre inbegrepne i dee 14 månader han sigh debiterat för kåst, och han warit dels bårt commenderat, dels andra oppwachtatt, och ingen kåstnad giordt i quarteret. Resp. att han till campering 1687 fått maath, huar till nekas och föregifwes sigh köpa hoos sin bonde i Klöstadh smöör och ett fåår och een skincka aff jungf. Jetske. Medicamentz penningar till Barbrus cur 24 d:r s.m:t haar Kiöhn fått och prætenderer 26 dahl. för sitt hafda omaak utan kåsten.

Saken öfwerlades och considererades icke kunna definitive afhielpas förr än i sahl. herr Roalds handlingar opsökes Köhns förste ingifwen förtächningh på lefwererade 21 dahl. s.m:t. Köhn bör och skaffa attest aff skräddaren Anders Persson att sex dahl. och icke tree läntes h:r Roaldh. Item bewijs huarest han dee afförde 20 weckorne waritt. Imedler tijdh öfwergifwes herr Roaldz strebhuus Kööns räkningh sigh der öfwer förklara.

10. Anders Påhlson i Huussåhz kärade till ryttaren Nillss Geting och Anders Ersson i Krogzgårdh om ett wuxit älgzdiur som förledne höst haar gått för [*fol. 165r*] hans ledh och fått hugg och många gånger der af sigh kastatt omkull och syndtz blodh effter fiätten, som Pehr Mickelson i Mellangården sedt, och sedan haar en biörn icke långt ifrå dee andras ledh kommit i hoop med diuret, och drifwit dhet genom deras ledh och fått och så hugg och ett lijtett stycke allenast gått förr än dhet föll, och biörn följdt effter och något der af ätitt och dee lijkawäll heela diuret sigh tillägnat.

Tolfmän Oloff Jönson i Ringsta och Oluff Andersson i Kallstadh som dijth waritt förordnade, betyga att biörn iagat honom sedan han första gången fått hugg och älgen offta tomat sigh, och sedan aff dee andras. Anders Pålss wdd är funnen hardt wid hullstahn där diuret fallit, och ett lijtett stycke aff skafftet der in widh som träffat på högra sijdan baak om bogen, och dee andras på den wänstra närmare intill bogen, som af hudan synthes.

Hwar emooth exciperades och inwändes sålledes, att diuret har fuller först gått för hans ledh men ingen blodh der effter syndtz, men deras wdd träffat mitt igenom, att håhl å både sijdor bleff, men hans allenast på bogen och att dhet gått sedan icke långt; hållandes förwisso att det af dheras wdd fått dödzhugget. Men Anders, at der biörn det icke iagat, haar det wäll aff dhet första dödt. Peder Mickelson som är Nills Getingz styffson berättar att ingen blod effter fiätten syntes utan några tomar där han legat. Anders Danielson bewitnat att Påhlssons vdd fans in widh der älgen war fallen och opgiorder. Nills, att hans folk icke blefwe honom warse. Skiäligt fans, att saken icke kan afhielpas förr än hudan blijr opwijst och besedt, hwarest vdderne tagit, eftersom tolfmäns intygande disputeres. Imedler tijd sattes huden i takamans handh.

11. Ryttar Crestopher Bärgh tillspordes med hwars låf och tillståndh han antagit chronhemmannet i Lunger aff 2 tunl:d, som sahl pastor h:r Roaldh Drake på frijheet optagit, och

efter twå åhrs förlopp satt dijth Anders Olsson. Resp. Att hemmannet är vnder hans ryttarehålldh, och Anders Olson låtitt wärfwa sigh till dragon, och medan han i wåras war på mötett har Anders begifwitt sigh der ifrån till sitt quarteer i Kläppe, och lämbnat gården utan åbo, och derföre fölgt länssman Jacob Jöranson och tolfman Pehr Ersson i Siöhr till h:r Roalds änkia der om och fått till swaar, som betyges, att gården ähr honom anslagen och huad som fehlas på bruket wille han efter handan fulgöra men intet kunde han den beså, och kunde illa nogh prästegården bruka och derföre nödgades Chrestopher som der allenast såth till huus hemmansbruket antaga elliest hade den legat osådd. [*fol. 165v*]

12. Ryttar Peder Årre tiltaltes och frågades på huad sätt han är kommen till chron gården i Lunger aff 2 tunl. som Oluff Persson optagit. Resp. Att den var på hans rusthålldh anslagen och ryttmestaren giffwit honom tillståndh der till och frågat Oluff Pederson på iemptmarknan der om, och han swarat, sigh måtte den afstå om han kommer. Sedan förde han dijt en skrinda höö och annat, och ifrån den tijden begynte Oluff boföra der ifrån. Oluff Person, att han begärte få så halfwa gården och Peder swarat enär iagh skall rusta för twå tunlandh så behöfwer iagh wäll bruka heela gården. Peder Ersson i Siör som hört deras tahl berättar att bäggie wille såå heela gården och at Peder en gång sade att Oluff må såå halff gården, men blef intet något wist sluth. Oluff Person haar söckt höga öfwerheeten om besittningzrätten, men intet kunnat skee, emädan som den war indelt på rytterijet, och derföre boförde Oluff Person der ifrån. Deth betygades att Peder Årre åkeren och trädet detta åhr wäll häfdat och brukat, och ärnat stängia up någon gärdzlegårdh om icke kölden så hastigt kommit. Han haar såldt sin monteringh till qwarteermästaren Henrich Eliesson, och skall till general munstringen wara hans swentienare.

Hemmanetz och gårdens huus iembfördes medh Kongl. Maij:ttz husesyns ordning och ehrkändes till nödigh byggningh till stufwor. Byggningen den wästre och östre och cammaren emellan som den 4 october äre fundne duglige medh all annan byggningh af fönster, sängiar, bohl och bänckiar. Portlofftet är färdigt och räknas för wisterhuus. Låfftet wäster på gården medh bodh under för sädes och och miölboodh. Boden ofwan för portlijdret rächnas för redskapshuus. Hembligit huus fins där. Badstufwan hörer halft denne till och halff Oluff Andersson, och är något gamall och een smedia står icke långt der ifrån, som betyges wara der till tienligh, lägges der till, hwar med badstufwan giörs dugligh. Cammaren widh sängstufwan brukas för maltehuus.

Stallen fins der dugligh. Fähuus sammalledes och der bredewidh ett swijnhuus dugligit. Quarnbodan och källarbodan till foderhuus. Fårhuus är och dugligitt. Kornladan är ny medh twå golff och een loa. Humblegårdh af 150 stänger. Åkeren i fult bruuk. Ängierne med des ladur färdige. Giärtzlegåderne sammaledes förutan 30 f*amna*r som Oluff Persson skall färdige göra och Peder Orre några som han böör oprätta.

13. Chrongården i Lunger som ryttaren Chrestopher Bergh antagit och å [*fol. 166r*] wåhrtinget blef vthsedt, huad der å kunde feela och återstå, effterfrågades och befans att byggningen och husen wore deelte emellan sahl. herr Roaldz arfwingar och Anders Olsson, och att huar skulle sina färdige göra, och haar h:r Roaldz framförtt timber till een kornlada och Anders Olsson reparerat taket på fähuset och den eena skårssteen, men icke fullkombligen. Herr Roaldz hafwa accorderat med Crestopher Bergh att han skall opköra och bruka op åkeren, nembl. tolff mäl:r à 1 dal. k.m:t, och obligerat sigh hålla dem derföre skadelöös, som contractert aff den 18 maij uthwijser, huar till han beiakar och föregifwer sigh der medh godh begynnelsse giordt. Giärdzlegårderne äre af dem bäggie giordt färdige. Herr Roaldz arfwingar tilsades, till wåårdagen att göra färdigt huad som på gården felar och genom laglige medell tillhålla Anders Olsson som han dijtsatt att præstera sin skylldigheet.

14. För detta ryttaren Jonas Skragge tiltaltes hafwa flyttiat till chrongården i Österåsen och der bärgat höö. Resp. Att han har så giorth i meningh låta sin son som är 14 åhr gammall derföre tiena och bedt fältwäbelen Jöns Bagare dhet hoos maioren anhålla, som säger sigh det giort och fått swaar, om han kan skaffa löffte, deth han honom sagt. Skraggen förmenar sigh icke mehra bärgat än till 4 lass, men hans granne Bengt Olsson säger deth wara närmare 20 lass.

Skraggen haar stämbt Bengt och Oluff Persson för det deras boskap hafwa vthbett ödesgårdens slått. R:p. Att ingen hägnad är der omkringh, och kunna wäll deras hästar der skada giordt, men intet med deras willia. Deth betygades att på eena sijdan är allenast rijsshaga, och å den andra intett. Alt så kunna dee icke finnas bråtzlige och wållande der till. Men Jonas Skrugge som olåfwandes boflyttiat till chrongården, och en dehl af des slått bärgat, lämbnas efter Kongl. cammar collegij resolution at betalla derföre des fulla åhrs uthlagor.

15. Ingeborgh Olufsdotter fodrade aff Anders Andersson i Höllie föda och kläder för hans oächta son som nu är sex åhr gammall, och hon måst med stoor möda föda och kläda. Resp. Att han wille tagat och hon intet wellat, huar till swarades, att hans hustru der till nekat, huilka kommo öfwerens sålledes, att Anders skall gifwa henne i ett för allt tilkommande höst en koo och en t:a korn och der medh wara otilltalt, och huad dem emellan i een och annan måto warit, alldeles ophäfwit och dödat. Huar på han sträckte henne handen.

16. Anna Olssdotter fodrar 1682 åhrs löön aff Nillss Pålssons hustru Märit i Bringåsen, huar å hon allenast fått sex mark k:rm:t. Hust. Märitz [*fol. 166v*] nuwarande man Tohl Olson föregifwer henne i Siör på arfskifftet fått sin löön som betygades skee för dee åhren Påhl i Siör för gården swara skulle, men 1682 åhrs angick Nillss Påhlsson och hans arfwa. Tohl föregaff att hon på bytett i Bringåsen intet der på fodrat och hon sade sigh icke wetta enär bytett höltz och alt det hon förr fått betygades wara för dee förra fem åhren hon tiente. Altså beslötz att Tohl Olson bör och skall utan oppehålld betalla resten aff lönen som ähr 2 d. 16 öre s.m:t.

17. Karin Siuhlsdotters prætension på dess faders gårdh i Brynie kunde intet företagas, emedan hust. Elin Olssdotter är nyligen dödh blefwen, och för hennes 2:ne omyndige barn inga förmyndare satte, eij heller är dheras moor begrafwen, eller bytett skiett. Icke heller barnens moorbröder der om söchte.

18. Ingeborgh Olufsdotter beswärade sigh öfwer Larss Pålson i Byen för det han henne förledne höst, enär hon skulle köra uth hans boskap uhr Höckbäckz äghorne som hon hade låf at uthbeta, med een kiäpp slagit henne öfwer högra axlen några slagh, så at axlen och armen här och der blefwen blå, och ännu lijder der aff mehn, huilket länssman sedt och bewittna kan, som betyger armen wara blå och hwijta fläckiar iblandh. Det samma wittnar Erich i Moo, Anders och Nillss i Höckbäck. Resp. Att han stötte henne allenast omkull, eftersom hon förmeente hans boskap drifwes genom leden och tächtan. Länssman påminte sigh at på armen ända uthföre war een lång blånadh och sedan twärt öfwer och på snedden, och sågh wäll noga der efter och kunde eij wäll see många dem wore och at armen war swullen. Erich i Moo föregifwer sigh see armen wara swullen och blå, men gaff intett acht på huru många blånader wore. Altså pröfwar nämbden skäligt, att Larss Påhlsson skall efter 10 och 13 cap. såramåhla balken med willia L.L, bota för tree blånad och een swullnad, à tree marck.

19. Sochnskrifwaren Peder Moander kärade till Oluff Anderson i Ottersgården för deth han honom örwerfallit förledne höst, och slagit honom med ett yxeskafft, enär han fodrade aff honom häradzhöfdingz penningarna, skrif*wa*r tullen heller lönen, och Frössö hållet, ett såår

öfwer hufwudet och tree dito på näsan. Huar emoth inwändes, att han inga häradzhöfdingz penninghar war skyldigh, utan medh Anders Påhlson sin granne, dem åtta dagar förr sändt, och då han begärte sin löön monde han säija honom wara en tresk hundh at skrifwa åth honom och han der medh slagit honom med een käpp öfwer hufwudett, att een swullna blifwit, och der med tagit ett [*fol. 167r*] gammalt yxeskafft och giffwit honom ett slagh igen, och mehra weet han icke af, som hans inlogerade dragon Jonas Nohrman skall kunna betygha.

Peder Erson i Siör som war i länssmans ställe berättar Oluff säija att sochnskrifwaren war en laathundh at skrifwa, och enär Peder frågade om han war een hundh och han swarat ja, så slogh Peder till honom med een smahl kiäpp som han hade i handan; säijandes är iag een hundh. Anders Påhlsson föregaf sigh en sex dalers plåth lefrera til Peder åtta dagar för, som skulle räknas för häradzhöfdingzpenningarna för Peder Larsson i Tonäs och bem:te Oluff Anderson, och det som öf:r sköth räknades på Påhl Håkonssons som samma gångh war till städes. Oluff Andersson beropade sigh ytterligare på Jonas Norman, och enär Peder i Siör sade sigh warna och bedia honom göra dhet han bordhe, och at han skulle taga till humblan, och gifwa sochnskrifwaren, som war sedan dee slagitz, då sade Oluff, att han intet sade sant, utan dhet skedde förr, som Norman skall wetta.

Vota föllo enlighe, att saken beroor till nästa tingh, att Jonas Nohrman kan examineras och effter som befaras edz öre wara bruttit effter Kongl. Maij:ttz placat och Oluff Andersson sitter på chronhemman, så skall han personal caution för sigh ställa.

20. Anders Kiehlson i Korsta opbördh andra gången Daniel Nilsons odellshemman i Ottersgården och Wästeråsen om 2 tunlandh för 75 dahl. s.m:t, doch förbehålles Kongl. Maij:tt och cronan dhes lösn effter han der till obördig är, der icke någon aff bördemännen intra fatalia dhet klandrar och löser.

21. Hemmingh Kiehlson insinuerade een bördalösningh på hemmannet Korsta, Högen be*nämn*d à 3 tunlandh för 90 d. s.m:t som 3:de gången opbödz

22. Oloff Persson opbödh andre gången sahl. Peer Olsons hemman i Österåsen om 2 tunlandz wtsäde, som är werderatt för 54 d. s.m:t effter håldne syhn och besichtningh d. 1 october 1686.

Ting 6 och 7 april 1688

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:12, fol. 184v–190r, ÖLA.

Anno 1688 d. 6 och 7 aprillis medh allmogen aff Lijtthz tinglagh præsente prætore och desse såto uti nämbden.

Peder Erson i Siöör	Hemming Kiehlson i Högen
Erich Persson i Kårstadh	Oluff Jönsson i Ringstadh
Peder Mårtenson i Backen	Arfwed Ersson i Brewågh
Jönss Månsson i Sööre	Erich Olufsson i Swedie
Sallomon Persson i Nygård	Oluff Anderson i Kallstadh
Erich Pederson i Moo	Hanss Hansson i Palleråsen

1. Dato, publicerades Kongl. Maij:ttz interesse placat. 2. Barnemordz. 3. Tobaczplacatet, och påmint om sollicitant placatet.

2. Dato, förestältes dragon Johan Henrichson Knop och förelästes regementz rättens ransakningh den 17 och 20 martij sidstleden, aff innehåldh, att han tillijka medh dragon Nillss Wallbergh, beggie under capiten welb. Magnus Ulfsparres compagnie, åthskillige pertzedlar ifrå Oluff Pedersson i Höllie och Ifwar Jonson i Smistadh och Lijttz sochn stullit, wärderade tillsammans för 5: 31: 6 s.m:t som regementzrättens ransakningh här bijfogat uthwijser, med tillfrågan om så befinnes och han deth giortt, huar till beiakadhe, men icke twå kannor gryhn utan en, eij heller een half barkat hudh utan een fierndehl, och der hoos allenast ett kalfskinn. Men actores påstå, dhet wara som ransakningen uthwijser, huarutinnan han remitteres till häradzrättens omdömme, emädan som han till förne för tyfwerije är dömbder till lijfwet medh begäran [*fol. 185r*] att han må straffas aff wägen, emädan ingen förhoppningh om bättringh hoos honom finnes, och andra bedrager medh sigh.

Anno 1685 är han twenne gånger beslagen med tyfwerijer och der före dömbd. Anno 1686 en gång dito, och 1687 tuå gånger dito, och derföre den 11 aprillis förledne åår 1687 dömbd at mista lijffwet, och af höga öfwerheeten der medh benådat.

Till dombs voterades:

Såsom dragon Johan Henrichson Knop förledne åhr 1687 på Brunflodz tingh är dömbder för begångit tyfwerije at mista lifwet och han aff höga öfwerheeten der med benådat och lijka wäll seder mehra siette gången der medh beträdd. Altså kan rätten icke mindre göra, än till underdånigst hörsampt föllie aff Kongl. Maij:tz straffordningh dömma honom Johan Knop för begången stöldh att mista lijfwet, doch under höglofl. Kongl. hoffrättens wijdare förklaringh och äntellige dohm ödmiukel. heemstält.

3. Hanss Hansson i Palleråsen beswärade sigh öfwer Bengt Hemmingson i Österåsen för deth hans boskap 1686 om sommaren medelst wårdlöössheet, utbett hans ängiar, som synemännen Erich Pederson i Moo och Erich Pedersson i Böhle æstimerat för tijo lass staar och fem lass grön- eller hästefoder, huilka betyga sig befunnit, fem lass staarslått wara alldeles afbett och fem dito något förtrampat, och fem lass hästehöö slått afbett, hans boskaps wägh och trådh ifrå dess tää, syntes och lopp till hans ängiar som sålledes uthbette äre. Bengt föregaf sigh läija Hällie Jonson dhet åhret sin boskap walla, och förmente dhet Hanss Hanssons egen boskap kunna och der waritt. Hällie, att han både låfwat walla hans boskap och dhet fullgiordt, enär dee dem till hans drifwit, som offta om middagarne intett skiedde och dy gått för sigh sielfwe. Men Bengt kundhe intet bewijsa dhet Hanss Hanssons boskap warit der medh, utan een gångh luppit till fäboderne och under wägen betatt på ett [*fol. 185v*] hans ängh som ohägnat war och förr warit, där om godhe män söcht förmå Bengt att förlijka Hanss och han warit der till williog men Bengt intet wellat sigh der till förstå.

Till dombs voterades att Bengt skall wedergälla 7 ½ staar och 5 lass hästehöö effter halfwa wärde i anseende till arfwoodet och plichta effter lagh.

Alldenstundh befinnes, dhet Bengt Hemmingsons boskap 1686 medelst wårdzlöössheet afbett för Hanss Hansson i Palleråsen fem lass gröön eller hästefoder slått och 7 ½ dito staar. Altså i anledningh och krafft aff 9:de capitlett byggninga balcken L.L dömmes han betalla dess halfwa wärdhe i anseende till dhet arbete Hanss Hanson skulle elliest der på anwändt, som blijr 6 ¼ lass à 16 öre s.m:t och gör tillhopa tree dahl. 4 öre s.m:t och för ättioböter effter bem:te capitells innehålldh saker till sina tree marck och söke Bengt, Hällie som som han bäst kan och gitter.

4. Peder Olsson i Gewågh och Ragundh sochn kärade genom Nillss Öndesson i Åsmund gården till Bengt Oluffsson i Österåsen för een sigh tillbytt häst af honom förledne åhr 1687, som skulle wara utan wanck och lyte, och icke war, utan oferdigh i alla fyra fötter, och förledne sommar der af stört, begärandes någon refusion der före.

Resp. Att han nödgades påsketijden 1687 sin häst, om nijo åhr bårtbyta, emedan som han war uthmager och trött och fick ett gammallt stodh igen och gaf sex öre kopp.m:t emellan, säijandes för honom, dhet han war styf på een framfoten, men intet fehl der af hade, och ingen försäkran der om giorde, och att han ingalunda der af stört, utan kan skee af uthmattheet eller annan tillslagen bräckligheet stört, som han intet kan råda före. Nillss, att han fullkombligen wålat hästen, som Bengt Ersson och Joon Andersson i Gewågh, som tillstädes wore, skulle kunna betygha, och att Peder Olson sagt, (om eij annat gälla skulle) sigh willia sielff stå honom till rätta och medh wittnen till saken bindha. Men Bengt [*fol. 186r*] påstår hästen wara frij och feluger, som sagt är, och will dhet bewijsa medh sine någrannar, och den han, åhret tillförne hästen köpte aff. Altså beslötz dhet saken skall beroo till dess Pedher Olsson med sine wittnen öfwer bytett kommer och Bengt medh sine och deth å näste tingh.

5. Peder Wellamsson i Fyråhs och Hammerdahls sochn fodrade sin moders jordepenningar i Kårstadh hemmannet af 2 ½ t. aff Peder Ersson, och wore dee tree bröder och twå systrar som dhet arfwe skulle, och altså berättigat till 1/8 dehl der aff och intet mehra bekommit än 1/4 dels tunna sill och fyra kannor hampfröö, och att syskonen aftallt sin emillan att hemmanet skulle lösas och inbördas för och medh sextijo r.d:r à 6 m:r. Swaar, att han nekar icke till resterande betahlningh, men i denna swåra tijden mächtar dhet eij fullgöra, williandes gifwa effter landzsens bruuk, syskonen emellan, lösn, och icke sextijo r.d:r. Wettandes intet af omtalde afftahl och satte prijs på gården och att hans styfbarn der till äre bördige.

Till dombs voterades enhälleligen:

Så wijda tuisten består om wärde på uthlöshningen, så finnes skälligt, i kraft och förmåga aff 3:die capittlett jordabalcken landslagen, att lössn skall gifwas, så högh och stoor som tree gode män å huarderas wägnar säija, och hålla jorden wärdh wara, och der effter niuther Peder Wellamson sin moders 1/8 dehl i Korstad hemmannet, som Peder Erson åboor, dåck skall der å kårtas, huad han der på pröfwas hafwa opburitt.

6. Hustru Anna, sahl. pastoris herr Roaldi, fodrade resten aff lijkstohl för Gölu Andersdotter i Moo som är tree marck, och tree m:k s.m:t förr bekommit af hennes arfwa Nillss Öndeson i Åsmundzgården, och Peder Person [*fol. 186v*] i Moo, som swarade sigh gifwit tree m:k s.m:t och wetta intet wara mehra skylldigh at gifwa, huar emoth inwändes, att gammall praxis waritt för en pijga som arfiordh hafwer som Gölu war, niuta i lijkstodh sex m:k s.m:t huilcket och befans i sanningh wara, och som 1681 åhrs Kongl. Maij:tz ordningh intet är kommen till praxin, och af Kongl. Maij:tz nådigst modererat och lämnat till een kommande taxa och ordningh. Altså är pröfwat skälligt att Gölus arfwa som andra betalla berörde återstående tree m:k s.m:t.

7. Hemmingh Pedersson i Sijkåhs och Hammedahls sochn, fodrade sin hustrus Märitt Jönsdotters arf och jordepenningar effter sin moder Britta Hemmingsdotter i Huse, af Larss Funck och Larss Pederson i Huse, som består af des halfwa gårdh om 1 ½ tunl; tuå bröder och twå systrar till arfs falldne och altså söker han först een systers lått dher af, som är 1/6 partt, och sedan prætenderer han sin andehl af sin swärmoders syster Karin Hemmingsdotter som dödde ogifft 1675 och intet war uthlöst. Swar att hans fadher Peder Persson hafwer köpt halfwa hemmanet i Huse för fyrattijo r.d:r aff Jönss Olson sadellmakare, Peder Bengtson i Marsätt, Hanss Pederson i Löste och Erich Gunnarsson i Ringstadh, och der på strax betallt tiugu r.d. och tiugu r.d. låfwat till jemptmarcknaden, som köpezedellen af den 28 februarij 1648 uth wijser. Sedhan hafwer Larss Pedersson köpt siu mälingar utaf den andra half gården som nu tuistas om för fembton r.d. aff Peder Hemmingson (som räknas för 1/3 dehl af halfwa hemmannett) effter köpeskriftten den 29 februarij 1660, och altså är behållit 2/3 delar som Larss Persson intet inlöst, berättandes ännu intet aftalt wara, om han eller någon af hans [*fol.*

187r] syskon Huse besittia skall. Larss Hemmingsson Funck är affallen till 1/3 dehl där aff, och förgifwer sigh gamble syskonen uthlöst medh fyra r.d:r, som han förmenar skee 1648 eller 1649, och lärer medh wittnen kunna bewijsa, huar emoth Hemmingh protesterade och föregaf honom tagit legha så wäll för sin tredipartt som för hans swärmoders eller hustrus 1/6 part af Larss Pedersson.

Aff föregående ransakningh befinnes att Larss Hemmingsson och Peder Hemmingsson tillijka medh systrarne Karin och Brita Hemmingsdöttrar äre arffaldne till halfwa hemmannet i Huse som är 1 ½ tunland, och Peder Hemmingson sin andehl och broderslått af siu mälingar heller 1/3 dehl sålt till Larss Pederson för 15 r.d:r effter köpezedellen d 29 februarij 1660 och dee öfrige 14 mälingar eller 2/3 af 1 ½ tunland osållde, huar af Larss Hemmingsson Funck äger 1/3 part och Hemming Pederson på sin swärmoders och hustrus wägnar 1/6 och 1/6-dehl som tillhörde Karin Hemmingsdotter som ogifft genom döden afgången är, tillfaller effter 2 cap. erfdabalcken landzlagen syskonen och dheras barn, broder broders låt, och syster systers låt, och komma dee icke öfwereens om wärdet så läggie godhe män dem emellan.

8. Jönss Pedersson i Slätten tilltalltes för een älgshudh som han hafft och warit skutten. Resp. Att han den köpt af lappen Anders Jacobsson som dhet tillstår, och föregifwer sigh den på sin styffaders Joon Skierbens fiäll skuttit widh nambn Steen fiället uti Offerdahl, 1686 helgomässtijdh, och hans låf intet der till hafft, utan gående i skoghen älgen blifwit warsse, och twå gånger påskuttit och dödat, som på hudan syntes, föregifwandes sigh intett wetta något förbudh der på wara. Länssman, att Pehr i Tonäs sagt dhet Salomon i Nyland under een träta med Jönss i Slätten sagt, om han mehra tallar der om, så skulle han säija huru han arresterade älgshuden fått. [*fol. 187v*] Peder sadhe sigh wäll något hördt och sagt för länssman, men håller dhet af intet wärdhe, och afladhe sin wittnes edh och bekändhe.

Att Sallomon och Jönss dehlat om en reenshudh som Sallomon tagit i betallningh aff lappen Jon Skieerbehn, och Jöns wellat förswara lappen då Salomon sagt till Jöns, om han mehra der om tallar så skulle han oppenbara och säija huarest han hudan fått, och nämbde intet huad dhet war för en, huilket hans sönner berättat sigh hördt, dhet som Sallomon förehöltz och han föregifwer sigh intett minnas så tallat wara, eij heller har han någon wettenskap der om, antingen Jöns eller lappen den fångit. Item att Anders Månson i Prijssgården och ryttaren Samson Erlandson i Prijsgården wore samma gångh tillstädes. Anders Månsson betygar sigh på wägen höra dem talla om een reenshudh och intet meera. Samsson sammaledes, och säger sigh tryggelligen kunna betygha sigh intet höra tallas om någon älgshudh.

Lappen är ständigh att han älgen skuttit och låtit Jöns få huden, och förmenar sigh finna igen samma ort och ställe, huar aff sees kan, om deth på fiällen eller huarest diuret fält är.

Resolutio. Att saken hwijlar, till dess Peder Larssons söner i Tonäs, som berättat för sin fadher, sigh hördt Sallomon i Nylandh sagt, att där Jöns Pederson mehra tallar om reens hudan, så skulle han säija om dhen arresterade elgshudan, blifwa å nästa tingh förhöörde. Imedler tijdh skall lappen uthwijsa orten, där han fält diuret, och uthskickade observera om deth är skedt på fiället eller näst under heller på något afradzlandz skogh.

9. Peder Mårtensson och Larss Olsson Fluur i Backen och Peder Olsson Fluur i Nylandh uti Fölingh sochn angofwos hafwa gifwit lappen Stamp Oluff i Offerdahls fiälldh [*fol. 188r*] på Moses Andersons afradzlandh låf och tillståndh på sin skatteskogh, icke långt ifrå deras fiskiewatn, ofwan wattnet skiuta älgzdiur, dhet han giort och bekommit 1/3 dehl af köttet och hudan, och lappen 2/3 delar af köttet, huar till dee beiakade och tillstodho sigh gifwit lappen låff at skiuta älgh, som war åtta dagar effter Bartholomei förledne åhr, och delt som ofwanbemält ähr. Huden wäger 1 ½ *lispund*, men lappen icke tillstädhes som dee eij kunnat igenfå och hafwa med sigh hijt till tinget.

Nämbden voterade enhälleligen, att både lappen som dem gifwit anslagh, och dee som honom låf gifwit att skiutha älgzdiuret och dellat sin emellan, skohla för förbudet plichta med huar sina 40 marck, dåch innehålles medh lappens till dess han kan komma till tings. Men bönderne plichta för sielfwa diuret som huden behålla skulle.

Emädan som Peder Mårtenson och Larss Olsson i Backen och Peder Olsson i Nylandh uti Fölingh sochn, hafwa gifwit lappen Stamp Oluff låf och tillståndh att skiutha älgzdiur, åtta dagar effter Bartholomei förledne höst, och han ett skuttit huar aff dee 1/3 dehl af kiöttet bekommit och heela huden skulle och dem tillhöra, huilket sträfwar emoth Kongl. Maij:tz resolution aff den 16 martij anno 1681. Altså dömmes Pedher Mårtensson, Larss och Peder Oluffsöner till underdånigst föllie aff Kongl. Maij:ttz placat om iacht och diurfångh, och hans Kongl. Maij:ttz förklaringh der öfwer d. 10 martij an:o 1685, att plichta derföre medh sina fembtijo dahl. s.m:t, och såsom förbudzbrythare effter Kongl. resolution a:o 1673 plichta med huar sina fyrattijo marck, och hudan effter praxin, som är werderatt för sex dahl. s.m:t, Kongl. Maij:tt och chronan confiscerat och heemfallen, och lappen Stamp Oluff skall å nästa tingh för sitt förseende lagföras. [*fol. 188v*]

10. Compagnie quarteermestaren Henrich Elieson beswäradhe sigh öfwer Oluff Pedersson på Österåsen, som åbodt chrongården i Lunger, och intet fullgioordt sin skyldigheet, utan åthskillige dråpp äre i stufwan, taakweden gammall och gerdzlegårdarne merndels uthfaldne.

Resp. Att inga dråpp wore där för ett åhr sedhan, enär han boförde der ifrån, och huadh som felas på gerdzlagårderne will han effter wåårandan fullgöra. På förledne höstetingh är der om ransakat och hålldne husesyn iembfördh medh Kongl. Maij:tz husesyns ordningh och befunnit icke meera återstå och fehla än 30 famnar gerdzlegård som Oluff Pederson böör oprätta, och några Peder Orre. Quarteermästaren föregaf, dhet synemän skrifwit för färdigtt, som intet war, och Oluff låfwatt göra färdigt, som han intet fullgiordt. Huar till dee nekhade och påstodho sigh rätt synt tillijka medh corpralen Chrestopher Pijhlfält som med dem synen underskrifwit, och snart kan ett dråpp komma, och Peder Årre som dhet 1687 brukadhe, böör examineras, som är bofördher till Åhs sochn och icke tillstädes.

Altså beslötz att Oluff Pedersson skall strax effter wåhrandan opsättia dee åtherstående 30 famnar gerdzlegårdh, och Peder Årre tilhålles att oprätta nederblåst gerdzlegårdar förledne åår, och skolla nämbdemän Jönss Månsson, Hemming i Högen och Erich Pedersson i Kårstad, strax effter Wallburgi nästkommande, i quarteermästarens, förra åboens Oluff Perssons och Peder Årres närwaru iempte förre synemännens, besee och antäckna husens beskaffenheet, förståendes dee som effter Kongl. husesyns ordningen böre conserveras och hållas widh macht och huad fehl i annor måtto kan wara.

11. Kyrkiowärderne Erich Kiehlson i Korsta och Jöran Ersson i Klöstadh fodradhe 1 ¼ tunna korn, som länssman Jacob Jöranson [*fol. 189r*] 1685 uthtagit å tree dahl. s.m:t och låtwat betalla till Johannis samma åhr, och ännu icke skedt. Resp. Att han bem:te korn uthtogh, och ryttaren Chrestopher Bärgh låfwat dhet betalla till kyrkian på deras räkningh som eij skedt skall wara.

Resolutio. Länssman Jacob Jöransson som är kyrkians fångzman betallar 1 ¼ tunna korn à 3 dahl. s.m:t och söke Chrestopher Bärgh som han bäst kan.

12. Peder Pedersson i Moo kärade till sin swågher Nillss Öndeson i Åssmundzgården om een häst han skall tagit olåfwandes huar till han nekar, och föregifwer sigh hästen af hans hustru länt till Ragundh för lega, och af Jon Bengtson legdt tilbaka medh spanmåhl, dhet tolfman Erich Person i Moo betygar sigh höra af henne blifwa samtycht, och hon siuk är, och intett kan komma. Då actor föregaf sigh intet wara ärnat honom stämbna, utan på sochnstämbna

begärt blij hulpen till betallningh, och nu haar han honom låfwat sex m:r s.m:t huar medh dee äre förlijchte och dy dhet där medh beroor.

13. Mårthen Larsson förra hemman 2 ½ tunland i Kläppe som sonen Peder Mårtensson på 1679, 1680 och 1681 åhrs frijheet optagit, och brukat till 1687 exclusive heelt och 1687 halfft, och ryttaren Johan Hålländar som dhet anslagit är halfft, ähr synt den 4 october 1686, huilken nu är iembfördh med Kongl. Maij:ttz husesyns ordningh, och är befunnit till dess fulla bygnad fehla, som föllier, nembl.

På den östre stufwan äre syllarne på tree sijdor något förderfwade och på nårra sijdhan tuå stycken långhwäggstockar af dråpp ifrå källartaket utan på rottnat, och en dito på östra befinner nämbden kunna repareras med inhuggande ståckar och god wärpo kringh om syllarne wäll med näfwer kringlagdh [*fol. 189v*] heller nya syllar insättia för tree dahl. s.m:t och halfwa taket som bör optäckias och medh taakwedh förbättras för en dahl. s.m:t huar under förstufwan och cammaren förståtz.

Sängstufwan färdigh föruthan twå syllor under, och 1/3 af taakweden kan göras ferdigh medh twå dahl. s.m:t. Der under begripes huad som felar i cammaren och förstufwan.

Ett låfft wäster på gården 13 alnar långt och 6 alnar bredt med twå bodhar öfwer och under, allt färdigt med wäggiar och taak. Öfra rummen räknas för wisterhuus, och dee nedra för foderbodar. Ett nårr om gården, 6 alnar långt och bredt färdigt för sädes och miöhlbodh. Ett dito nårr om gården, 5 alnar bredt och långt ferdigt medh lååss och dörr räknas för redskapshuus, och gången emillan gårderne hålles för portlijder.

Badstufwan är gammall och hörer denne gården half till och half till grannen, som brukar och 2 ½ tunl. och förr waritt ett, och pröfwas så wäll her effter som förr göra fyllest åth 2:ne; och kan dess halffpart repareras och förbettras medh en dahl. 16 öre s.m:t.

Till mältehuus brukas sängstufwu cammaren. Kornladan färdigh både till wäggiar, taak, dörr och låås. Stallen aff Peer Mårtenson opsatt à 6 al. långh och bredh medh twå spilltor och höörum, heel färdigh. Ett fähuus 10 alnar långt och 7 ½ aln bredh med tolf båsar alt ferdigt, både wäggiar och taak af Pehr Mårtson opsatt. Swijnhuus dugligt.

Åkeren öppen och ferdigh, men 140 famnar odugellig gerdzle gårdh som göres ferdigh medh 24 öre s.m:t. Ett heembligit huus opphugges och bygges medh 24 öre s.m:t.

Och mehra kan nämbden intet finna honom wara plichtig och skyldigh att præstera, emedan som han icke får der blij sittiande och tiena för gården som låfwat war. Pedher Mårtenson wille detta åhr gården eij häfda och bruka, utan lämbnas [*fol. 190r*] ryttaren Johan Holländare som den tillslagen är, och 1687 brukat dess halfpart och finner sigh eij skyldigh hålla honom gården tillhandha, hade han fått för honom tiena hade han gärna giordt. Peder Mårtenson tilsades åthminstonne detta åhr måtte bruka dess halfpartt, som han intet lagligen sagt ifrå sigh och imedler tijdh fullgöra huad som på husen fehla heller betalla dess uthsatte wärdhe. Blifwer altså Peder Mårtenson plichtigh at fullgöra med byggningh som specificerat är heller betala 9 d:r s.m:t.

14. Länss- och tolfmän tilsades, at tillhålla herr Roaldz änkia, hust. Anna Hanssdotter, att fullgöra bruket och byggningen på chronhemmannet i Lunger utan oppehåldh, skeer dhet eij så skall wärderas huru mycket det kan kåsta, och uthsökia betallningen.

15. Oloff Persson opbödh tredie gången sahl. Peer Olssons hemman i Österåsen om 2 tunl:dh uthsädhe som är werderatt för 54 d. s.m:t effter hållen besichtningh den 1 october 1686.

16. Comminister herr Peder Klåckhåf insinuerade sin moders hust. Barbra Olofsdotters Skånckes sythnings skrifft daterat Klösta den 23 november 1687, aff innehåld att han sin moder till dödedagar försöria, och der emooth niuta hennes dehl i hemmannet Klösta som är

halfwa hemmannet iempte löössörerna, att få effter des dödedagar, af sölf:r, kåppar, tähn etz. och honom det alt oklandrat bebrefwat, som opbödz förste gången.

17. Anders Kiehlson opbödh tredie gången Daniell Nillsons odellshemman i Ottersgården och Wästeråsen i Lijttz sochn om 2 tunl. för 75 dahl. s.m:t som effter Kongl. resolution reserveres Kongl. Maij:tt och crohnan till lösn der dhet i nådher skulle behaga, så frambt icke någon af börden innom lagens förskrefne tijdh dhet klandrar och inbördar.

Ting 29 november och 1 december 1688

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:12, fol. 339v–342v, ÖLA.

Anno 1688 d 29 novemb. och 1 december höltz laga ting medh allmogen aff Lijttz tinglagh præsente prætore och nämbden.

Peder Erson i Siöör	Hemming Kielson i Högen
Erich Persson i Kårsta	Oluff Jönson i Ringstad
Arfwed Ersson i Brewågh	Jöns Månsson i Sööre
Erich Olson i Swedie	Salomon Person i Nygårdh
Oloff Anderson i Kallsta	Erich Pedersson i Moo
Hanss Hansson i Palleråsen	Peder Pederson i Tonäs

1. Dato, aflade Peer Person i Tonäs sin nämbdemanns edh.

2. Item publicerades Kongl. Maij:ttz förr specificerade placater.

3. Fiähle. Jon Ersson 4 tunland, ränthar 19: 13: 12, som een tijdh aff Jon Ersson brukades och 1672 eller 1673 opdrog han Peder Ersson dess halfpart. 1675 blef Joon Erson tredieman och dödde samma åår, då hans halfwa dehl aff hemmanet lades öde till och med 1678. Anno 1679 optogh ofwan nämbdhe Peder Erson dhet på 1679 och 1680 åhrs frijheet och ryttaren Hanss Pålack 1687 och 1688 brukat ett tunland deraff på ränthan.

4. Chronhemmannet i Lunger som Oluff Pederson åbodt af 2 t. som är anslagit till rustningz hemman och compagnie quartermestaren Henrich Eliesson antagit till bruuk och häfd, iembfördes med Kongl. Maij:tz 1681 åhrs husesyns ordningh.

På wester stufwan är een wäggbanståck och twå syllar förderfwade, taket merndells odugligit, skorsteen öfwer taket oferdigt med odugelig spielld, kan eij göras ferdigh med mindre taket tages aff,

och pröfwas intet kunna göras ferdig under		6: - : -
Östre stufwan bör optäckias och med ny taakwed bewaras för		1: 19: 8
Låffte taket wäster på gården förbättras med		: 8: -
Stoplherberghet söör på gården för sädes och miölbodh alt ferdigt.		
Wedlijdret räknas för redskappshuus, bredtaket repareras tillijka med hemblige huset, dito		: 16: -
Portlijder söör på gården.		
Badstufwan giöres ferdig aff smidian för och med		2: - : -
Stalltaket förbettras medh		: 5: -
Fähuset nytt och dugligt.	Transp.	10: 16: 8.

[*fol. 340r*]

	Transport	10: 16: 8
Foderbordh söör på gården laghgill enär taket med näfwer förbettras	: 8: -	
Nytt swijnhuus.		
Kornladan duglig och taket repareras med	: 2: 16	
Ogill gerdzlegård. 246 famnar à 6 mäl.	Facit	2: 11: -
Ängiesladurne ferdige.		
Oluff Persson åligger huad som felas med byggningh ehrsättia, eller med penningar		13: 6: -

5. Oluff Anders gården i Lunger som sahl. herr Roald Drakes änkia hust. Anna Klåckhåf beboor, berättas wara merndels effter förra resolutioner reparerat, dy tillsades änkian och Anders Olson, att dee till wårtinget göra allt ferdigt, widher laga botum.

6. Uttersgården Oluff Ersson 2 tunl. r*änta*r 12: 19: 12. Öde 1677 och 1678, förra åhret kastatt aff sigh 8 skyhlar korn för 2 dahl. s.m:t och det senare i korn och höö 14 dal. 20 öre s.m:t. Anno 1679 optagit på frijheet aff Oluff Erss. mågh Oluff Andersson.

7. Oluff Jonsson i Ringsta anklagades hafwa fått een älgkalff uti een sin graf 11 dagar effter wårfrudagen som af odiur war opäten.

Resp. Att han ombedit drängen Peder Mårtenson, att han skulle taga grahnrijset af grafwan, deth han intet förmenes hafwa giordt, och dy är ett diur dijt kommit, men om dhet skedde förr eller effter midfastan är okunnigt, emedan allenast hufwudet och benen woro quaar. Drängen Peer Mårtenson bekänner sig warit till wägs weckan för wårfrudagen, och eij orckat för oföre fram, och eij tordz dhet för dem oppenbara.

Sammalledes angafs Oluff Jönson[?], Hemming Person och Påhl Håkonson i Ringsta ett älgdiur dee fått uti een graff tree weckor effter midfastosöndagen. Resp. Att drängen Peer Mårtenson war åstad skickat i rättan tijdh taga rijset och täckelset af, det han intet giort. Fåendes sedan kunskap aff dragon Anders Hassellbergh i wåhrandans begynnelsse att ett diur war i grafwan och dy det derifrån afhemptat. Hassellbergh, att han i wåårandan tillijka med dragon Larss Buur gått till Lunsiöön och blefwe warse een älgh liggia i een graf wid wäghen, den dee besågo och funno att ögona woro långt infaldne i hufwudet och håren dels låsnade, som luchtade någhot; deth dee för Ringsta byamän oppenbarade, och dee det heem förtt. [*fol. 340v*]

Länssman Jacob Jöranson påminte, att Hassellberg och Larss Buur annorledes berättat än nu, och der ibland att Oluff afrådt dem gå den wägen åth deras grafwar, såsom wettandes sigh hafwa ferdige grafwar. Hassellbergh, att Oluff afrådde dhem, men till huad ända weet han intet. Länssman, att Larss Buur lärer bättre relation och oplyssning kunna göra som är i Helsingland, och dess utan är een ransakningh der öfwer hållen som icke widh handen är.

Resolutio. Saken måtte beroo till näste tingh, då Larss Buhr skall examineras och påberopande förhöör öfwersees, och sedan doom der öfwer föllia.

8. Maior Carl G. de Charlier angaf skrifftelligen hurusom hans 2:ne pijgor Maria Jöransdotter och Kerstin Olsdotter hafwa uti een och annan måtto 1687 hoos sigh stullit, och der till aff Jöns Månsons hustru i Söre Karin Hermansdotter tubbade och låckade, som dee sielfwa bekänt uthförligen, i det hon skall först af dem begärt mäsk och sedan af henne fått een påssa och ett träfath om ett stoop att taga ett faat aff huar 1/4 tunna sädh som i badstufwan skulle tårkas, på det intaknnigen altijdh skulle wara lijka stoor, och att hust. Karin war altijd tillstedz och togh emooth dhet som sålledes afhändt blef, men intet gifwit något derföre, utan een bijth maat stuckit i munnen som de eij behöfde.

Maria påstår, dhet hustru Karin henne der till tubbat, och som ofwan bemelt är, tillgått. Huar till hust. Karin alldeles nekar: berättandes deth hon af sin swärmoder stullit een halssduuk och tuå hattar aff lärfft. Maria tillstår sig stullit halssduken och een gammall hatt, den hon igenfått enär stölden och tyfbölan uppenbarades: betättandes Kerstin intet wettat af dhet hust. Karin fått malt, rogh och korn. Kerstin nekar sig wara af hust. Karin till något tubbat utan Maria intallt henne der till, och dy stullit hoos Oluff Påhlson i Sööre ett slessnigh kläde af 1/2 aln och pass en aln tobak af Jonas Dahn som dee fått igen, huar till Maria nekar och föregifwer henne wara lijka godh med sigh. Maria bekänner sigh stullit hafwa af hust. Britta i Söre ett paar ullstrumpor. Maria bekänner sig midsommartijdn begynna stiäla aff badstufwu tårkningar, och hållit der medh fort till tree weckor för Michaelis, och sombl. weckor tårkades 1/2 tunna och somblige 1 tunna, och altijdh fick hust. Karin ett faat [*fol. 341r*] eller stoop aff huar 1/4 tunna, förståendes hwar wecka en tunna ellet 1/2 och ena weckan en tunna och andra 1/2 t:a som beräcknas 12 weckor, och belöper 15 kannor à 4 öre. Ett paar ullstrumpor för 8 öre s.m:t. En halsduuk aff heemgiort lijnlärfft af en aln för 4 öre s.m:t, och en uthgammall hatt en öre, som giör tillhopa 73 öre s.m:t.

Ändoch Maria Jöransdotter hafwa söckt bewijsa och öfwertyga Jöns Månsons hustru i Söre Karin Hermansdotter sig hafwa tubbat at stiäla hoos h. maioren welb. Carl G. de Charlier och bekommit 2 kannor aff huarie tunna sädh, råg, korn och mallt hon i badstufwan tårckat ifrå midsommarstijden 1687 till tree weckor för Michells mässo samma åhr. Så hafwer hon det lijkawäll eij göra kunnat. Altså till föllie aff Sweriges lagh och domare reglan dömmes Maria derföre effter 20 cap. tingmålabalcken at plichta med sina 40 marck, der till medh wara effter egen bekännelse sielff tyfwer, till 15 kannor spannmåhl som är 1 d. 28 öre s.m:t, och effter Kongl. Maij:tz straffordning plichta tree gånger så mycket till förutan tiufften. Sammalledes för ett paar ullstrwmpor af hust. Britta Olsdotter i Söre igenfådde äre, och funnitz wärde 8 öre s.m:t effter Kongl. Maij:tz straffordning så mycket till, som är 24 öre s.m:t. Thesslijkes för een igenfådd halsduuk och g:l quinfolckz hatt af lärfft 5 öre som i lijka måtto tree gånger fördubblas.

Kerstin Olsdotter som stullit een halsduuk aff slessingh hoos Oluff Påhlson för 8 öre s.m:t och een aln tobaak aff Jonas Dahn för 4 öre som restituerat är, saakfelles i lijka måtto effter högstb:te straffordningh at böta tree gånger så mycket som tiufften warit wärdh som är en dahl. 4 öre s.m:t.

9. Hanss Nillssons och hustro Elins barns förmyndare i Brönie, Larss Påhlson i Bye, Gunnar Påhlson i Siör och Peder Erson ib:m, tilltaltes hwij dee hafwa understått sig skillia Siuhl Michellsons hemman af 2 tunland, ifrå rusthållet och hufwudhhemmannet ib:m som består af 1 5/6 tunland, som sträfwer emoth indehlningzwercket 1685, som beggie hemmannen förmedlat under een röök. Hwartill swarades, att Hanss Nillson hade effter klaar obligation at fordra aff Siuhl Michelson i Brönie [*fol. 341v*] 20 r.d. specie förlänte penningar till knechtelegors betallning och låfwat i interesse, åhrligen at såå twå mälingar medellmåttig åker, som obligation af d. 13 aprillis 1658 uthwijser, och så som Siul dödde 1662 (som kan synas af det inventario som på hans quarlåtene egendomb d. 12 *septem*bris 1662 oprättades: warandes den werderat för 8 ¼ r.d; huilcka Jon Siuhlson den dödes swåger, till barnens föda och beklädnat emottaghit) måtte Hans Nillsson hemmannet antaga till bruuk och häfd, elliest hade det blifwit obrukat och kommit i skattewraak.

Karin Siulsdotter tillspordes, hwij hon uti een så långan tijdh intet hördt effter sitt hemman och betallt bem:t 20 r.d:r. Resp. Att hon een och annan gång der om med hust. Elin talt, bekommit eij annat swaar, Gudh gifwe du kunde deth bruka, och efftersom hon dhet eij förmådde bleff eij meera af, men effter bäggies dödh måtte hon äntel. yrckia sin rättmätige fodran. Karins inlaga förmäler, att Hanss Nillson fått een hoop crettur effter Siul på sin fodran aff 20 r.d. som hennes ombudzman Jon Pederson i Brönie will betyga: berättandes sig

då tilstädes wara, och sedt och hört så skett wara, i länssmans sahl. Påhl Iwarsons närwaru i Bye. Förmyndaren Peder Erson berättar sig wäll hördt föreskrefne prætension och at hust. Elin sagt sig willie hafwa penningar och släppa gården och att dee få wäll räkna ihoop.

Sedan war ordsaken att hust. Elins barn eij wore mechtige i den swåra tijden begge hemmannen förestå, och altså lämbnade dee Karin sin gårdh igen och der hon icke först räckt Oluff Larson sädeskorn der till, så sade han legat osådt, ty barnen wore der till intet mächtige, och dy d. 29 novemb. 1687 på arfzskiffte den cederade: förklarandes Peder Erson sig eij förstå giort till meen derutinnan, icke heller rusthållet till præiuditze, efftersom ryttmestaren Magnus Gab. Willenssens giffwit låf genom landbonde dhet bruka, och ehuru wäll dee cederade Karin sitt hemman igen, och oprättade deth skrifftel:n, så gafs skrifften eij uth, och eij skulle extraderas förr än på tinget skulle der om wijdare information sökias.

Larss Påhlsson och Gunnar föregifwa sigh inga förmyndare warit eller wara, utan interim bytett effter begäran bijwistat, och dy allenast underskrifwitt cession såsom wittnen, som och befinnes: Itererandes tillhopa, att dee giorde deth i god mening at salvera bäggie hemmannen. [*fol. 342r*]

Saken discurerades till dombs enhälleligen, nembl. Så som aff ransakningen befinnes, att Hanss Nillssons omyndige barn intet medelst den swåra tijden kunnat wara mechtige at behålla och beså sitt egit, och der till lagde Siull Michellsons hemman, uti huilket anseende på arfsskiftet d. 29 novemb. anno 1687 är lämnat Karin Siullsdotter dess faders hemman igen, som hon med ryttmästarens web. Mag. Gab. Willenssens låf skall bruka låtit och fulla uthlagor betallt, huarigenom rusthållet pröfwes mera nytta än ogagn wara tillskyndat, och effter deth i nödfall sålledes är giort, kan rätten intet see dhet wara straffwärdigt, doch böör rusthållet ingalunda rubbas effter någens tyckio, utan hållas till hopa, med mindre höga öfwerheeten dhet nådigt effterlåter. Och hwad Karin Siusdotters prætension der på kan wara, stånde henne fritt lagligen uthföra.

10. Pastoris sahl. herr Roalds änkia hustru Anna Klåckhåf prætenderer een testaments koo aff Jöns Månssons moder hust. Agnes Biörsdotter som dödde i martii sidstleden. Resp. Att han strax der effter betallt henne med 6 m:k s.m:t såsom för een huuskäring, efftersom hon war mycket gammall, och hade ingen koo, utan för 15 à 16 åhr sedan störtatt; Nekandes intet sig willia henne ställa tillfredz och budit sex mark kopp.m:t till, men hon wellat äntelligen hafwa kohn, och han mistatt sina penningar altsedan. Ländzman Jacob Jöranson, att på bytet effter hennes man togs åth henne testmentzkohn så wäll som för mannen.

Resolutio. Effter intygat är, att testamentzkoon på bytett är aftagen och hon ingen huusquinna waritt, utan hoos sin son, så hålles skälligt att Jöns Månson skall in alles betalla till sahl. pastoris änkia tree dahl. s.m:t.

11. Bengt Hemmingson ifrå Stugun och Ragundz geldh opböd första gången Oluf Olufsons och Erich Grelsons hustrus odellsjordh i Handogh om 2 ½ tunl. för 75 d. s.m:t effter skrifftens innehåld daterat d. 2 novemb. 1687.

12. Jon Bengtson ifrå Ragundz tinglagh opbödh första gången hemmannet Moo i Lijtt sochn om 2 ½ tunl. köpt aff effterskrefne bördemän, nembl. Peer Person för sin broders part bekommit 21 d. s.m:t, Nillss i Åsmundzgården på sin hustrus wäg:r till 10 d. 16 öre s.m:t, Lars Jonson ifrå Onsalla för sin hustrus jordepart 10 d. 16 öre s.m:t. Erich Olson i Träthgiähl på sin hustrus systers part 10 d. 16 öre s.m:t, belöper summan 52 dal. 16 öre s.m:t som skrifften aff d. 9 julij 1688 uthwijser. [*fol. 342v*]

13. Larss Persson i Nylandh opbödh första gången Peer Olson Fluurs hemman och odellsjordh i Nylandh och Föling sockn, à 1 tunlandh för 24 d. s.m:t, dock bör köparen bewijsa der till wara bördigh.

14. Håkan Påhlsson i Kallstad insinuerade Oluff Jonsons gifne skrifft, dat. Norderåsen och Backen d. 1 decemb. 1686 aff innehåld att niuta hans hemman i Backen om 2 ½ tunlandz uthsäde som på hans andehl löper 1/3 part af 21 dahl. s.m:t för 7 åhrs opföde à 3 d. s.m:t om åhret, dee andra twå dehlerne komma barnabarnen till, som bestijga till 42 d. s.m:t dock förbehållet Oloff Jonsson som än omyndig är till förlegzören tree åhrs föda, huilket opbödz första gången.

15. Hemming Kiehlson insinuerade een lagbuden och lagstånden köpeskrifft och bördalössningh på hemmannet i Korsta, Högen ben:d, aff 3 tunlandz uthsäde för 90 dahl. s.m:t, afskedat d. 27 novemb 1685 huar med han lagligen procederat, och sidsta opbudet skedt d. 23 novemb. 1687 utan klander, och sålledes effter lagh laghståndit utan inspråk, dy resolverades, at han der på sig och dee sina till säkerheet bör niuta laga confirmation.

16. Ang. magasijnz spannmålen, att den uthläntes till atthskillige anno 1673 som genom missvexst kunde icke betallas samma åår, utan aff 1674 åhrs, och at Jöns i Böhle, Jon i Smistadh och Peder Jonson i Fiähle woro soldather, och anno 1674 medh regementet uthcommenderade och döde bleffne, och intet hafft at betalla medh, uthlänte spannemåål eller interesse som witterlijgit är. Erich Olsson i Handogh är uthfattigh och huusman hoos sin son dragonen Hemming Ersson.

Ting 5 och 6 april 1689

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:13, fol. 53v–59r, ÖLA.
Textförlust kompletterad från: Svea hovrätts arkiv, vol E XIe:3477, RA.

Anno 1689 den 5 och 6 april höltz laga ting med allmogen aff Lijttz tinglagh, wederwarande häradzskrijffwaren Larss Sundberg och desse åttho i nämbden.

Peder Ersson i Siöör	Hemming Kiehlsson i Högen
Erich Persson i Kårstadh	Oluff Jönsson i Ringstadh
Arfwed Ersson i Brewåg	Jöns Månsson i Sööre
Erich Olsson i Swedie	Sallomon Persson i Nygårdh
Oluff Andersson i Kallsta	Erich Persson i Moo
Hanss Hansson i Palleråsen	Peder Persson i Tonääs.

1. Dato, oplästes förr specificerade Kongl. placater.

2. Effterskrefne finnes alldeles oförmögne att betalla innestående 1688 åhrs contribution

Lijtt sockn	t:d	t:d	
Ringsta hust. Segrid änkia	3	Österåsen Anders Oluffson	2 ½
Söre Bengt Olsson	4	Hindrich Nillsson	4
Brewågh Nillss Larsson	4	Lassgård Oluff Peersson	3
Skickia Erich Olsson	2	Gungård Knuth Oluffson	3
Handug Hemming Anderson	2 ½	Häggestad Nillss Olsson	3
Åhsen Hellie Jonsson	2	Kougstad Erich Persson	4

Smistadh Ifwar Jonson	3	*Kyrckåss sockn*	
Åsmundzgård Nills Öndeson	3 ½	Kläppe Peer Hällieson	2 ½
Häggenås s:n		Peer Mårtensson	2 ½
Österåsen Jöran Hemingsson	2	*Fölingh sockn*	
Peer Påhlsson	2	Lägden Oloff Hemmingson	1 ½
Peer Olson	2	dito för 1 pijgha	

3. Effterfölliande befinnes wara för denne tijden intet mechtige at betalla inestående 1688 åhrs rijckzdags bewillningh utan förmodeligen nästkommande höst.

Lijttz sockn			
Näset hust. Kerstin änkia	3	Moo Nillss Enarson	3
Huusåsh rytt. Nills Geting	2 ½	*Häggenåhs s:n*	
Prijsgård Anders Månson	3	Backen Håkan Påhlsson	2 ½
Korsta Erich Persson	6	Gungård Joon Grytha	2
Fiäle Peer Erichson	4	Österåsen Oloff Peersson	2 ½

[*fol. 54r*]

4. Maior welb. Carl Gustaf d Charlier, angaff hurusom Jöran Persson i Kougstadh är löös karll och icke lagstadder, begärandhes deth kunde tagas i consideration? Resp. att han hemma hoos sin fader warit och enär hans broder Jönss Pedersson i Slätten medio novembri 1688 blef dödh, dijt gått at hielpa änckian, och warit hoos henne till juhl. I medler tijdh bleff hans swåger Oluff Påhlsson i Söre dödh, och måtte altså dijth at hielpa sin syster, på huilckens wägnar han och warit effter magazijns spanmåll, och medelst knapp och swåhr tijdh, allenast åtta dagar der effter warit hemma i Kougstad och för tree weckur sedan begifwit sig till henne, där han än är.

Ryttar corporalen Petter Jonsson berättar dhet Jöran Pedersson strax effter juhl warit hoos ryttmestaren, tillijka med sin syster, änkian i Sööre, och han lofwat at blifwa hoos henne till tienst och hielp detta åhret. Dher hoos betyges, Jöran förledne höst dels låfwat sin swåger dragon Peder Påhlsson i Österåsen at hielpa honom bruka halfwa hemmannet, som hade skedt om icke dödzfallet händt. Pär Påhlsson berättar sig låfwat honom halfwa hemmannet, om tillåthas skulle. Dhessutan betyghes Jöran intet landzköp drijffwit och reest gårdh emellan, utan förledne sommar aff sin fader fiorton dagars låf at bärga något höö hoos sin swåger på Österåsen, och i höstas tagit sin arffboskap och lämnat hoos Peder Påhlsson, dijth han sigh ärnat, om dödzfallet icke händt.

Resolutio. Han kan aff ofwantallde skähl eij räknas för löös karll.

5. Andragne saak på 1688 åhrs wåhrtingh, om een älghud som frambledne Jöns Persson i Slätten misstänckes före, som å höstetinget intet kunde företagas, emädan Jöns Persson då nyligen war dödh blefwen, fullfölgdes ytterligare. Peder Persson i Konäs betygade sig, aff Salomon höra, att han önskade sig hafwa wiss kunskap om den elgzhuden, Jöns Persson aff lappen fått, som är sequestrerat, huar till han godt hiertelagh [*fol. 54v*] sade sig hafwa, emädan Jöns altijdh will förswara lapparne och der som han ingen större nytta aff dem hade, än een af dhem, så giorde han deth intet.

Hanss Pedersson i Tonäs medh samma formalier och ordh. Sallomon, att han ingen kundskap der om hafwer, utan enär han hörde Jöns med lappen hade medhåldh, och wijste een älgshudh som skutten wart, wara honom förbuden, sagt och önskat sig wetta deth Jöns den skuttit och aff lappen hördt, det han och icke Jöns älgen skuttit. Förordnade besichtning om orten der lappen diuret skall skuttit, är icke effterkommen, emädan som lappen eij warit tillstädes enär lendzman dijth till byen warit, och altså ogiort. Lappen Anders Jacobsson ähr nu icke tillstädes.

Till dombs voterades som föllier:

Såsom Salomon Pedersson ingen kundskap hafwer huar medh Jöns Persson i Slätten kunde bewijsas hafwa diuret skuttit och lappen Anders Jacobsson tillstått sigh deth fällt. Altså fins Jöns Persson derutinnan icke straffwerdigh. Men så wijda orten och hullstahn icke besedt är, så blifwer hudan under förbudh till dhess lappen blijr lagfördh och hullstahn besedd.

6. Allmogen förehöltz, hurusom tinglagetz tillslagne magazijns spannmåhl för anno 1687 aff 35 tunnor, af dem icke äre delte till dee fattigste, utan effter behag disponerade, som sträfwer emoth Kongl. Maij:tz allernådigste intention och förordning derutinnan, och dy är befallt, att deth med laga räfst skall corrigeras, och dee förmögnare som intet bordt aff samma Kongl. rådh wara dehlachtige, måtte till dee fattigste restituera i sielfwa naturen. Huar till swarades, att alle wore fattige och trängde på sädes- och fröökorn och dy deltes anordnade spannmåhl effter huar och ens trångmåhl [*fol. 55r*] så att dhen som fattigst war, till deeltes meer än någon annan och dee fattigste som inga penningar hade, heller förmådde spanmålen effter köra och lösa, tillbödz widh återkombsten dhet göra, och intet orckade, är der med ingom förnär skedt, och ingen klagan förordsakat och icke hafwa dee annorledes förstått ordrerne och benådninghen än som deelt är, huaruti dee lijka dehlachtige äre, och kunna sielfwa sig dheruth-innan icke finna, och dy anhålla at wijdare blifwa der om tiltalte.

7. Drängen Rolamb Tohmsson i Fölingh, beswärade sigh öfwer dragonerne Johan Falck och Erich Quick som för några weckor sedan hafwa komit till honom i quarnan, och begärt köpa toback för een slant, och enär han uthur sin säck dhet optagit hafwa dee deth som war 2 ½ skålp:d bårttagit, och sagt sig skolla honom derföre bringa till böter, och frågat om han wille sig förlijka, då han dem ett paar röda lapphandskar giffwitt och låfwat dem få behålla tobaket: föregifwandes sig deth fått ifrån sin fader Tohmas Bengtson i Söörlijen i Nårie, at bårtbytha i lijn eller lerfft, då dee honom till 1/4 ahln igengifwit at bruka wid quarnen.

Resp. Att dee körde effter höö hardt widh quarnan och begärte för huar sin slant aff Rolamb köpa toback, deth dee fingo, som war ståcktobaak. Sägandes om deth blefwe oppenbarat, fore han illa och der med gått sin wägh och Rolamb kommit effter löpande och giffwit dem pass en aln toback, för deth dee skulle tijga der medh, och meera wetta dee intet aff. Nekandes aldeles till handskarna, föregifvandes att Joon Ersson i Österåsen sam*m*a dagh till honom widh quarnan kommit, och han intet der om tallat dhet han wisserligen giort, om så skulle wara händt.

Joon Ersson, att han begärte köpa aff Rålamb toback, och han nekade och sade sigh intet hafwa, och icke nämbde sigh någhot toback mistatt. Rålamb, att så war, och kunde snart nogh blifwa skrämbder deth att oppenbara. Erich Quick, att dee wore intet i quarnhuset, utan Rålamb dijth gått effter tobaak och såldt för 6 öre, då Johan sade det wara norskt [*fol. 55v*] godz och borde plichta derföre, fast än han icke wille deth angifwa och der med gått sina färde, och han effter och gifwit dem en aln tobaak till deth högsta, och begärte eij blifwa rögder. Nekandes aldeles sigh see några handskar och mycket mindre dem fått eller tagit. Kunnandes wäll med edh betygha, dhet han osanningh på sig och Johan derutinnan sagt. Johan Falck, att han gaff dem en alln på deth dee skulle tijga och eij angifwa, deth dee och giort, och eij wettat aff förr än stembningen kom.

Till dombs voterades som föllier:

Ehuruwäll Rolamb Tohmsson intet kan öfuerbewijsa dragonerne Johan Falck och Erich Quick aff sigh 2 ½ skålpund norskt tobaak tagit, och fått ett paar rödha lapphandskar, att tijga der med och eij angifwa, så tillstå dee lijkawäll sig fått pass en ahln af honom för deth dee intet skulle honom röija, dhet dee eij heller giort utan förteghat, och altfördenskuldh effter 13 § i 1670 åhrs tobackz placat falldne till så stoora böther som förbrytharen, nembl. 40 m:r och

8 d:r s.m:t. Men Rålamb som sielff bekänt sigh ifrå Nårie fått 2 ½ skålp:d at förbyta i lijn eller lärfft, huilcket alldeles sträfwar emoot Kongl. Maij:tz tobackz placater; Altså warda effter 12 och 13 § i 1670 åhrs placat, bem:te 2 ½ skålpundh confiscerade och effter 18 öre s.m:t beräknade. Sedhan som een Kongl. Maij:tz förbudzbrytare plichtar han medh sina 40 m:r, och emädhan som summan under 15 skålpundh är, så blijr han effter ofwanbem:te 12 artickell förskonther medh 8 d:r s.m:t, görandes tillhopa 19 d:r 13 öre s.m:t.

8. Oloff Jönssons saak i Ringsta tillijka medh des grannars, angående hafde älgwåhner om wååren 1688, företogz och Lars Jönsson Buhr edeligen betygade , dhet Oluff Jönson allenast sagt wåårandz tijden förledne wåår, att å den wägen till fäboderne war meera watn och wärre at gå än dhen andra. Men så widha han hörde i Huusåhs bäckiarne wara fulla än den andra, dy hafwer han gått åth boderne, och blifwit warse een älg liggia uthi een [*fol. 56r*] graff och kommande tillbaka ifrå Tunsiön några dagar effter, låg den quaar, och luchtade mycket illa, och ögona wore infalldne; och dhet för Oluff Jönsson och dee andra berättat, som sagt, deth dee genom een dräng långt förr låtit taga rijset af grafwarne, och blefwe illa till modz, att drängen intet giordt som befallt war. Länssman Jacob Jöransson, att dee intet den tijden skylte på drängen, utan beklagat dhet rijset intet bleff aftagit. Drängen som är hoos sin moder hustru Ingridh, som i grafwarne är interesserat, och fått sin dehl af älgen, berättar sigh eij förmå gå och förderfwa alla grafwar, och lijkawäll sagt sig dhet förrättat.

Saken öfwerlades till fölliande sluth, att så wijda dee icke sedt effter wånerne, utan älgen der legat till dess han surnat, och dee fått aff dragon kundskap der om, så præsumeres, att de eij annat wettat än drängen hade tagit aff grafwarne, elliest hade dee wäll sedt der effter. Sedhan är owist om diuret förr eller effter midfastan i grafwen kommit, emädan som somblige diur strax brinna och somblige tåhla långa tijden, der till med war förledne wåår mycket kallt och sniö kårssmesstijden der uppe i grafwarne, så at diuret icke kunnat snart surna, huar till kommer att ögonen warit infalldne som icke snart på sådanne diur skee plägar, och dy lijkare at deth är skedt förr midfasto än sedhan.

Resolutio.

Alldenstundh owist är, antingen diuret är kommit i grafwen i laga eller olaga tijdh, att interessenterne lijkawäll intet rättelijgen wårdat sigh at opslå grafwarne, så är skälligt funnit att hudan heemfaller Kongl. Maij:tt och chronan och dee medelst sin försummelsse den måste ombära, och wara för wijdare straff aff ofwannämbde skähl och motiver befrijade. I lijka consideration kommer älgkalfwen som i Oloff Jönssons graff gått och af odiur opäthen. [*fol. 56v*]

9. Hustro Märitt Olssdotter fordrar jordepenninghar aff wästerste gården i Moo, effter 1/3 som henne förlengst till arfs fallit ähr och hon eij kunnat blifwa mächtigh, huar emoth Peder Pederson i Moo inwänder och föregifwer att hon för 60 åhr sedan är uthlöst huaropå full bewijs och quittens war, som för tree åhr sedhan tillijka medh gården opbrann, huar om Märittz syster Karin Olssdotter skall kundskap hafwa, som berättar sin syster Märett blifwa uthlöst för sin jordepart med 6 ½ r.d:rs wärde, der iblandh war ett tämmingzstodh den tijden hennes man Oloff Larsson i Handogh läfde, som dödde för 31 åhr sedan, och Märitt för 20 åhr sedan boflytt till Ragund, och altijdh warit mycket fattigh och om något resterande wäll uthfodrat. Peder Pedersson föregifwer, att ägorne ifrån hemmannet woro den tijden bårtpantade, som hans fader måtte inlösa och sålledes icke mycket wärdt. Tolffman Erich Pedersson i Moo berättar, dhet Peders fader Peder Persson offta sade sig intet slippa Oluff Larsson och sin syster Märitt, förr än han måste dhes jordepenningar betalla.

Såsom intet kan bewijsas dhet Märett Olsdotter hafwer några jordepenningar aff westerste gården i Moo at fodra utan aff des syster Karin intygat, deth hon i sin mans Oloff Larssons lijfstijdh derföre bekommit 6 ½ r.d:rs wärde, som är skett för 30 åhr sedan och intet

sedan någon fordran giort; altså fins hennes fordran deruthinnan af intet wärde, utan der någon warit, förtegat blefwen.

10. Peder Ersson i Kårstad beswärade sigh öfwer Anders Olsson i Höökbäck, för deth han skall beskylt sigh widh Sundzwaldh stullit aff honom höö. Resp. Att han hade nattläger i Walla by, och sedan han lagt sigh, haar Peder kommit dijth och förr än han opstijgit kört derifrån och han mistat höö [*fol. 57r*] och Peder intet höö dijt ha[fft, och dy sedan sagt] till honom, sigh få behålla sitt höö, enär han [är i sällskap med ähr]ligit folck, men dhen gången intet. Jöran Pede[rsson i Kougstad be]rättar sig läggia lijtet höö uthur sin släda widh m[agazins boda]n i Sundzwalldh, och medan han war lijtet bårta stodh Pähr Erss[ons h]äst och åth der aff, och mädhan han förde bårt sin häst blef quarblefne höö bårttagit och enär han der effter fråghat togh Peder deth uthur sin skrinda och gaff tillbaka.

Peder, att han frågade huem som höet ägde, och ingen swarat, och dy deth lagt i sin slädha och enär der effter frågades, låtit honom dhet strax få tillbaka. Anders Olsson, att han kan wäll ifrån Walla skaffa bättre beskedh der om till nästa ting. Dragon Gissle Hemminghson \i Österåsen/ berättar, dhet bondhustrun i Walla dagen effter för sig sagt, dhet Anders Olsson Hökbäck stält sig der wäll, och mistat om nattan sitt höö, och att een war där och näsalöös tillijka medh een lijten dragon som stälte sig icke wäll, och hon mistat några skeder och Anders höö. Anders, att bondhustrun sagt Peder willia köpa höö och intet fått och ingen annan hans bårttagit, huar på han will skaffa bewijs, och förbrår Peder intet biuda farwäll i gården som ährligt folck icke plägar försumma. Men Peder säger sigh hälsat uth sigh.

Resolutio. Så wijda Anders Olson will bewijsa med hustru Gertrud i Walla deth Peder Ersson sitt mistade höö tagit, så gifs der med dilation till näste tingh.

11. Kyrckioherden herr Elias Oldberg beklagade sigh öfwer Fölingz boerne, som ingen tijonde lada på Föling giort, och eij heller wellat föra tijenden till prästgården, och dy hafwer han måst leija för 10 lass skafft tijende derifrån, och gifwa 24 öre s.m:t för lasset: begärandes betallningh derföre.

Respondebat. Att dee hafft een tijendelada som förfallen ähr och somblige fördt fram timber till een ny, som kyrckby man tagit, och dels der aff satt opp een lada och låfwade opsättia een tijondelada [*fol. 57v*] emädan som d[heras contract med] sahl. pastoren opphörer, och för herr pastoris [hafde omaak och kostna]dh detta åhr, uthlåfwade dee willia nästkom[mande ähr, ersättia] medh fördzslor uthföre åth kyrckioherden, huar [medh pastor w]ar tillfredz.

12. Siuhl Persson i Boda angaff sin swärfader Mårten Nillsson i Bodha hafwer såsom twungen måst uthlåfwa till sin brodher Oloff Nillsson och swågrarne för dheras dehl i Boda hemannet aff 2 tunlandh – 135 d. s.m:t som är allt för mycket, och kan eij wara rätt nögd der medh. Oloff Nillssons son Bengt, håller sig med deres träffat kööp, och oplyser Siuhl Pederssons obligation aff d. 11 martij 1672 på 26 r.d:r specie som restera på hemmansköpet i Budha, och att han ingen annan derföre skulle kräfia, huilken Nillss Persson Swahnfelt och Frantz Henrich Proiss besannat och verificerat såsom wittnen. Huaremoth Siuhl Persson exciperer och föregifwer sig sluttit räkningh med Oluff Nillsson d. 20 april 1686 i gode mäns närwaru då han tillstått sig i penningar och pertzedlar fått 35 r.d:r 3 ½ ort, och borde å sine wegnar icke mehra hafwa än 30 r.d:r på jorden, och 5 r.d:r för annan skulldh, skulle altså wara öfwerbetallt 3 ½ ort, huar till Bengt Olsson nekar och säger sin sahl. fader alldrig der till beiakat, dhet hans moder skulle wetta berätta.

Uti berörde 35 r.d:rs summa begrijpes 10 r.d:r, som Oloff aff Siull 1673 bekommit, der till Bengt nekar, och föregifwer sin fader så siuuk då wara att han intet stoort der till swara

kunnat utan lämnat till laga tingh. Munsterskrijfwaren Jonas Dahn som räkningen underskrijfwit, berättar sig så skrijfwa som samtycht war, och weeth intet meera der aff. Siuhl Persson, att Bengts moder lärer wetta huruledes dee 10 r.d:r äre lefwererade. Bengt, att han då icke war hemma, utan broderen Larss som döder är, som sedan sade, att Siull sagt sig betallt Oloff Nillsson, och han swarat du skall deth få [*fol. 58r*] see enär wij komma till tingz, och din obligation kommer fram.

Resolutio: Saken kan intet afhielpas, förr än Oloff Nillssons änkia hustru Britta Bengtzdotter blifwer förhördh. Imedler tijdh kan Siuhl skaffa sigh bättre bewijs på sin opförde betahlningh.

13. Maioren welb. Carl Gustaf de Charlier angaff hurusom sahl. kyrckioherden herr Roald Drake hafwer caverat för chronhemmannet i Sööre som ryttaren Nillss Pedersson Falck på frijheet optagit, och 1688 lämmat osådt och derifrån sig begifwit, och altså des inquarterade dragon ingen räntha fått, utan aff besparingen för 1688, och på innewarande intet. Anhållandes at sterbhuset må obligeras at skaffa åbo der på och bringa hemmannet i bruuk.

Sammaledes haf:r herr Roaldh caverat för Larss Hansson som optogh af öde ett chronehemman i Huusåhs aff 2 ½ tunland, och effter frijheetz åhrens förlåpp och några der effter, begifwit sig der ifrån och bleff dragon, och sedhan rymbdt till Nårie. Effter honom kom Anders Påhlsson dijth och brukat dhet i tree åhr, och 1688 om wåren begaff han sigh derifrån och bleff swentienare hoos Mickell i Månstadh uti Nääs sockn, och hemmannet altså osådt 1688 och dragon för innewarende ingen ränta fått.

Sahl herr Roaldz änkia hust. Anna Klåckhåf beklagar, att sin man för dem gått i löffte, och at hon, dy werre, inga medell hafwer at ehrsättia, huad som der på kan fela, och den ringa ägendom som kan finnas, är reserverat för halfwa rustningen hon för chronhemmannet i Lunger antagit dhet sahl. herr Roaldh på frijheet optagit, och ännu icke alldeles är i full häfd och bebyggnad, huilket quarteermestaren Henrich Elieson betyger wara inför herr öfwersten och ryttmestaren giordt, dy måste der med till wijdare beroo.

14 Ödesgården i Handogh aff 3 tunland som Peer Jonson åbodt hafwer Johan Niure på frijheet optagit och 1688 alldeles lembnadt obrukat, och måst taga räntan på sin dragone löön. Erich Olsson i Handogh är anskrifwen för des löfftesman [*fol. 58v*] som då war och än är huusman hoos sin mågh, som ib:m besitter ett chronehemman, som berättar sig blifwa bedin der om, och giordt sin endskyllan, och befallningzman Flodin sagt, der med ingen fara må wara, och hans nambn infört. Warandes Erich Olsson uthgammall och uthfattigh, det nämbden betygade.

15. Erich Olssons gårdh i Skicku aff 2 tunlandh, är optagen aff Enar Olson som der såth 2:ne frijheetz åhr, huars cautionister wore Påhl i Siör och Joon Nillsson i Fiähle. Påhl är dödh och sonen Gunnar tillstår sin fader caverat för ena tunlandet i Handog och att Erich Olson uthträngde Enar Olsson och altså intet bunden för honom löffta. Hade Enar fått där sittia så hade ingen änskyllan warit. Joon Nillson haar sålt sitt hemman och går både her i landet och neder i Swerie, och tigger sig födan. Dragon Erich Olson berättar deth Enar sielf kräfiandes gått der ifrån, och han den antagit, så wijda han läth sigh inskrijfwa at tiena för gården och intett löffte hafwer och den för 1688, som skee kunde brukat. Sedan berättar han, att Påhl gifwit sigh een skrifft och förmeenar den lyda om löfftet, huar emooth Gunnar protesterer och nekar. Altså kunde der till denne gången intet meera göras.

16. Gamble ländzman Jacob Jöransson tillsades, att icke allenast bruka Oloff Olssons gård i Söre aff 3 tunlandh, som han på frijheet optagit, utan och effter möijeligheeten den bebyggia och skall der å i sommar, will Gudh, hållas syn.

17. Joon Bengtson ifrån Ragundz gälldh, opbödh andra gången hemmannet i Moo om 2 ½ tunlandh, som han på sin hustrus wegnar inbördat för 52 d. 16 öre s.m:t aff rätta odells männen.

18. Bengt Hemmingson ifrå Stugu sockn opbödh andra gången Oloff Olssons och Erich Grehlsons odellshemman [*fol. 59r*] i Handog och Lijtt sockn om 2 ½ tunlandh för 75 dahl. s.m:t warandes Bengt på sin hustrues wägnar der till bördigh.

19. Erich Swensson ifrå Gewågh och Ragundz gälldh opbödh första gången Bengt Olssons hemman i Österåsen i Häggenås sockn om 2 ½ tunland för 67 d. 16 öre s.m:t och bebrefwat honom alla hemmanetz adpertinentier, som brefwet effter 3 aprilis 1689 uthwijser, warandes köparen der till obördigh, som effter Kongl. Maij:tz resolution reserveres Kongl. Maij:tt och chronan till lösn, der icke någon aff börden innom lagssens förskrefne tijd det inbörder och löser.

20. Nillss Persson insinuerade sin faders uthgifne skrifft, daterat Bude d. 28 december 1688, aff innehåld at han a:o 1681 sammankallat sine barn uti gode mäns närwaru, och giordt bythe och gifwit huart barn som i bytheslängden eij opfört är 16 dahl. s.m:t och behållit 5:te delen sig och sin hustru till underhåldh, som han oppdragit sin son Nillss till sythningslöön effter des dödedaghar at behålla, och tillträda hemmannet med meera som finnes kan som bytheslängden uthwijser, och deth oqualt niutha för alle effter kommande arfwinghar. Warandes till större wiss- och säkerheet ingångne contract verificerat aff comministro h. Peder Klåckhoff som opbördz första gången och protocollerades utan klander.

Ting 18 och 19 november 1689

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:13, fol. 145r–152v, ÖLA.

Anno 1689 den 18 och 19 novembris höltz laga tingh medh allmogen att Lijttz tinglagh, närwarande befallningzman Jacob Graan och desse såtho i nämbden.

Peder Ersson i Siöör	Hemming Kiehlson i Högen
Erich Pedersson i Kårstadh	Oluff Jonsson i Ringstad
Arfwedh Ersson i Breewågh	Jöns Månsson i Sööre
Erich Olson i Swedie	Sallomon Person i Nygårdh
Oluff Anderson i Kallstad	Erich Pederson i Moo
Hanss Hansson i Palleråsen	Peder Pedersson i Tonäs

1. Dato, publicerades förr nämbde Kongl. Maij:ttz placater.

2. Oluff Hemmingson i Handugh angaff, hurusom rustmestaren under maior Charliers compagnie, Gabriell Holm, näst för sidstleden Michaelis hafwer honom och klåckaren i Ragund Bengt Erson och Joon Hemmingson i stufwan öfwerfallit hoos maiorens landbonde Erich Påhlson Ringh, som hölt slått- och skiördeööl, med onda ordh och dee dy begifwit sig derifrån neder till länssmansgården, och han kommit effter tillijka med dragon Måns Klööf och Magnus Green, och rustmestaren gifwit actori een öörfijhl utan samtahl, och bem:te dragoner honom strax pårusat och hafft omkull, och wijdh deth samma kom feltwäbel Charlier och dem åthskillde, så att Oluff kom uth tillijka med Joon Hemmingson som aff rustmestaren bleeff slagen, men Bengt war icke inne. Begifwandes sig sedan till sin båth

widh åstranden och enär han hörde rustmestaren och dee andra komma effter, tillijka medh Joon begifwit sig till skogs och hörde Bengt Erson aff dem få hugg och feltwäbell Charlier warit medh och styrt till goda. Hafwandes Joon och Bengt fått budh nu å tinget wara tillstädes, och hålles före, att dee för oföre af elack och swagh ijs eij kunnat komma, huar om swentienaren Johan Trafware wettenskap hafwer, som dem bedit gifwa sig till skogs, elliest blefwe ett stoort slagsmåhl aff.

Rustmestaren föregaff sig komma till Erich Påhlson at talla med feltwäbellen som der war, och blef bedin at sittia, och så wijda Oluff Hemmingson warit hans bonde klappat honom på kinbeenet och han sagt, slår tu migh, och mera taltes intet derom. Sedan hafwer han gått till länsmansgården [*fol. 145v*] ett ärende, därest dee andra wore uthpå gården och inkommit, då Oluff uhrsächtat sigh: sägandes, om något missförståndh warit att dhet måtte ophöra, huar om dee handsloges. Widh dhet samma kom een kanna öhl in, då Joon Hemmingson sade dhet rustmestaren slagit Oluff hoos Erich Påhlson, och Oluff swarat att han slogh sigh som een hunswått och der med fick han een öhrfijl. Oluff Hemmingson tillstår deth förra, men nekar till dhet andra. Berättandes deth ländzmans hustru war i indre camaren och hörde wäll deras tahl tillijka med maiorens drängh Peder Hager som i stufwan war. Rustmestaren, att Måns Klöff och Magnus Green skulla kunna wittna dherutinnan.

Responsio, att dee wore lijka [d]ehlachtige med honom i slagsmålet. \Rustmestaren, at Måns är på wacht och Magnus håller til i Aspåhs sochn./ Rustmestaren föregaff sig höra kommande uth att dee ropade hundzwåttar och hafwa brutitt sig hagastörar, och Måns gått neder till dem och rustmestaren befruchtat det dee skulle honom som allena war, illa handtera, och dy gått medh. Seendes allenest en båth men intet folk. Oluff Hemmingson, att Erich Olson i Handogh och dragon Johan Söörman tillijka med een hans lilla son, hustru och legopijghan wore i båthen: warendes alle om söndagen kombne ifrå kyrkian och skulle roo heem. Feltwebell Charlier haar och kommit neder till stranden effter dem, wettandes rustmestaren intet till huad ända.

Feltwebell Charlier berättar deth dragon Peder Hagell kommit och sagt dhet rustmestaren war i slagsmåhl med Stuguböndren i ländzmansgården, och der med gått dijth, och kommande i stufwan höllo rustmestaren och Joon Hemmingson huar annan i håret, dem han skillde åth, och måtte gifwa dem några slängiar, huar med böndren gått uth och tasslat i förstufwan, och enär han redh hemåth hördt brytas hagastörar och ropat hunswåttar neder åth siöön, dijth rustmestaren månde gå, och så wijda Charlier fruchtade något slagsmåhl dem emillan skulle företagas, rijdit dijth utföre men såg ingen menniska meer än Oluff Hemmingsons hustru gifwandes [*fol. 146r*] intet acht i synnerheet på någon, warandes icke heller alt neder till älfwan och strandan.

Resolutio. Såsom Joon Hemmingson och Bengt Ersson såsom actores icke äre tillstädes och eij kunnat för suag ijhs och mehnföre sig infinna. Der till medh äre dragounerne Måns Klööf och Magnus Green som warit i slagzmålet interesserade; å huilka rustmestaren Holm sijg beropar, frånwarande, tillijka med fleera som warit tillstädes. Huarföre kan saken denne gången eij afhielpas, utan måtte beroo till nästa tingh då alla nämbde och flera angifne skolle wara tillstädes.

3. Bengt Olsson i Österåsen kärade till sin granne ib:m Oluff Pedersson om ett ängh som skall hört under hans hemman i forna tijder och kommit derifrån sålledes, att den ena broderen besuttit fadershemmannet (som nu är actoris) och den andra Oluff Pederssons: warandes den tijden bäggie skatte och nu chrone och den som trädde aff, bekommit någon åker och slått ifrå fadersgården. Åkeren är sedan kommen tillbaka men ängiet intet, huilket sahl. Hemming Gissleson berättat wara i sitt barnaminne skedt, som förledne åhr dödde in emoth 80 ååra gammall, begärandes deth under förra bohlstadh igen.

Resp. att Hemmingh som bem:t ähr merndels berättat, och deth tuistige warit een rydning som efterletz honom at nyttia höst och wåår, emädan som der ondt är effter heemslått, och den andra hade des utan ett ängh till sitt subsistence, huilcken rödningh sedan är man effter man (som Oluff räknar sijg wara den 5:te) uthwidgat och förbättrat å bägges löth och förlandh. Warandes ingen som mins dess sammanhangh. Oluff Pedersons chronehemman är 2 1/6 t:d och Bengtz dito 2 tunl:d. Parterne tilfrågades om dee icke hafwa fått omhänder gamble gårdzbrefwen at man kunde deraff få någon oplyssningh af deres giordhe bythe. Bäggie swarade sig intet der effter frågat.

4. Oluff Pedersson tilltalte Bengt Olson för deth han förledne sommar slagit een hans myra, ben:d Hölliemyran, den han bårtlåfwat till Sallomon i Nygården. Resp at dhet [*fol. 146v*] emoth hans willia är skedt, och att hans drängh Påhl Erson i sin frånwaru dhet giort. Oluff, att han genom tolffman Erich Olson i Swedie förbudit honom föra höet derifrån förr än laga sluth blefwe och han deth lijkawäll giordt, som dragon Erich Quick skall kunna betyga. Erich berättar höet stått der för tree weckur sedan och nu står allenast ett halfft gålff quaar. Bengt säger sig intet något dädan fördt och att drängen Påhl slogh allenast der till et halfft gålff som der quart står.

Resolutio. Rätten finner skälligt intet definiera om deth tuistige ängie förr än beggie gårdzbrefwen blifwe effterfrågade och oppsöchte, och om någon underrättelse öfwer påberopade giorde cession deraff kan finnas. Finnas inga breeff derom, skall å nästa tingh lijkwäll der i dömmas. I lijka måtto opskiuthes om Hölliemyran emädan som Bengtz drängh Påhl Erson som myran skall slagit utom hans wettskap icke tillstädes är. Jämbwäll och skall besees och noga effterfråghas, om Bengt Olson hafwer sedan förbudet skedde dädanfördt höet.

5. Bengt Hemmingson i Handugh tilltalltes för deth han förledne wåras bekom en tunna koorn aff magazijnet till lösn för sigh, och warnades icke någon handell och undersleef der med bruka, och han lijkawäll den inlöst med dragon Johan Falckz penningar.

Resp. Att han deth intet bättre förstodh och att feltwebel Charlier och rustmestar Holm sig der till öfwertallt, der till med sades, att Falcken skulle blifwa hoos honom inquarterat och han låfwat honom hielp der aff som han intet hölt. Charlier, at han sågh Falcken hafwa penningar och talla medh Bengt, men intet inrådt honom der till, som Falcken skall kunna betyga: liggiandes nu till quarteer i Hammardahl. Rustmestaren föregifwer sig intet warit då tillstädes och fast mindre dertill någon ordsaak.

Resol. Saken måste beroo till näste tingh då Johan Falck skall wara till förhöör.

6. Jöns Månsson i Sööre beswärade sigh öfwer Henrich Olson i Färiesundet, som 1681 optagit Erich Jonsons ödeshemman i Brönie aff 1 ½ tunl:d för huilket han tillijka med Oluff [*fol. 147r*] Hennrickes son i Moo caverat, och för 1689 måst derföre skatta, fastän åkerjorden ligger i linn och lägde, och icke ett korn warit sådd.

Resp. Att han deth på 1681, 1682 och 1683 åhrs frijheet optagit, och 1685 dijth satt Oluff Larsson som deth häfdat 1685, 1686 och 1687 och så gått som intet bygdt och jorden igenlagdt och bastufwan opbrändt? Swaar, att han deth bem:te 3 åhr wäll brukat och låtit deth syhna så till sig som ifrån, dem länssman emottagit, och att Jöns Månssons broder Peder Månsson opbrändt bastufwan och bekom till swaar at huar söker sin man. Huar emoth intygades att Östregården som Joon Persson åbodt egdt halfwa bastufwan med Erich Jonson, som och dee ett hemman warit, huar aff Henrich säger sig intet wetta, utan meent den höra Erich Jonsons gårdh til, warandes dee beggie chronegårder. Ländzman Jacob Jöransson förmenar synerne finnas i sochneskrijnet, men Peder i Siöör berättar sig med flijth söckt der effter och dem eij funnit, som dee och där eij kunna wara.

Till dombs voterades enhälleligen:

Så som Henrich Olson hafwer aff öde optagit Erich Jonsons ödeshemman i Brynie och niuttit der på tree åhrs frijheet, altså dömmes han wara obligerat skaffa besagde hemman till full häfd och bruuk som Kongl. Maij:tz 1681 åhrs publicerade husesyhns ordningh biuder, och skall derå näst kommande wåår i laga tijdh hållas syn, och pröfwas huad till des oprättelsse kan betarfwas, huilket Henrich åligger betalla och præstera. I medler tijdh förbiudes all hans befindtlige ägendom, ehuarest den finnas kan, widh laga botum och Henrich söka Oluff Larsson deth bästa han kan och gitter.

7. Nillss Oluffson i Hahlåsen prætenderade aff sin sahl. faars systerman Oluff Erson i Höllie som föllier.

1. Att faar systern dödde sidst in aprili, och bytet höltz sidst in maio, och då wore 5 d. s.m:t på 1688 åhrs uthlagor betallte, huilka han förmenar böra komma till dehlning. Resp. Att han bem:te 5 d. s.m:t på Kindersmäss termin betallt, då hans hustro läfde, och kan eij annat förstå än det wara rättmätigt, emedan som all gälldh böro aff oskipto gälldas. [*fol. 147v*]

2:do. Sedan hafwe dee under ächtenskapet inbördat jordh för tolff dahl. s.m:t och dy söker sin och sina medarfwas dehl deruthi, Swaar, at så skedt är.

3. Att han aff oskipto tagit undan 1678 åhrs uthlagor. Resp. att han då war tredieman, och tillijka med många fleera der med återstår, som ännu i befallningmans Jonas Flodins ballance och räkningh stå, och derföre afsattes på bytet några pertzedlar för 12 d. s.m:t som sees och fins aff bytheslängden af den 26 maij anno 1688.

Till dombs voterades:

Alldenstundh all gäldh böör effter lagh 22 cap. erfdabalken L.L aff oskipto betallas, och Oluff Ersson betallt till dragonen Kindersmäss termin för 1688, och hans hustru läfwat till sidst in aprili berörde åhr 1688. Altså haar Nillss Oluffson intet fogh deth at åtalla eller med sina medarfwa der aff något med rätt att fodra. Sedan, anbelangandes den jorde och bördalösningh under deras ächtenskap som är skedt med tolff dahl. s.m:t; så pröfwar rätten skälligt lijkmätigt 29 cap. jordabalken L.L att Nillss Oluffson tillijka med sina medarfwa böör der aff niuta 1/3 som är 4 d. s.m:t. Men afsatte pertzedlar till 1678 åhrs resterande uthlagor måtte wara orörde till des att äntelligit sluth och liquidation kan blifwa öfwer deth befallningzman Flodin å chronones wegnar för anno 1688 och elliest fordrar och prætenderer.

8. Häradzskriffvaren Lars Sundbergh kärade till gamble länssman Jacob Jöranson på befallningzmans Jonas Wargz weghnar effter fullmacht aff d. 18 huius för fölliande restantier å chronones wegnar, nembl. effter sluth in majo 1689. Nembl. chronones dehl aff saakören 9: 29: 8; 1688 åhrs contribution för lenssmans hemman 2 d:r; 1688 åhrs öfwerlåpps penningar aff beggie Wagnskärs hemman, sedan ordinarie länssmans löönen afdragen är 5: 12. 23; Dito för 1687 5: 12: 13. På herr maiorens zedell rester 9 dahl. s.m:t. Tijonde penningar aff 1688 åhrs länssmans löön 2: 19: 16; 1687 åhrs contribution för länssmans hemmannett 2 d:r; görandes tillhopa 36 d. 10: 22 s.m:t. Huar till suarades [*fol. 148r*] att han effter befallningzmans räkningh aff d. 11 maij 1689 finner sig skyldigh 31: 23: 6 s.m:t, som aff särdeles påster bestå, förmodandes der med få förblifwa.

Resp. Att 1687 åhrs contribution aff länssmans hemmannet uthfodrades intet som och bleff godhgiordh i befallningsmans rächningh, men sedan effter Kongl. estatz contoiretz resolution icke blifwit bestått, dy måste han sökia sin man. Befallningsman Jacob Graan berättar sådan resolution wara ankommen som är 2 dahl. Jacob Jöranson finner sig och beswäradh öfwer deth han för 1687 och 1688 allenast niuttit 20 d. s.m:t i löön och andhra länssmän 26 d. som kommer deraff, at Vagnskärs 2:ne hafde hemman som ansloges till länsmans hemman icke wore till röök förmedlade, ångrandes sig deth emottaga som ingen uhrsächtan är, att betalla tijonde penningen aff ordinarie löhnen, och enär dee 2:ne poster läggias

till dee förr ährkände, så blijr Jacob Jöranson debet 36 d. 10: 22 s.m:t, huar till han föregifwer sigh hafwa dels penningar och dels panther som han eij fått eller kunnat förythra i denne swåra penninge tijden. Opwijsandes een specification på några panther som äre wärderede för 20 d. 16 öre s.m:t. Blijr altså pro resto 15 d. 26: 22 *p:r* s.m:t som Jacob Jöranson måste utan oppehåld betalla.

9. Häradzskrifwaren inlade theslijkes een rächningh på 93 d. 26: 16 härflythande aff 1688 åhrs contribution hoos allmogehen aff 140 tunland, iembwäll och för legohion skatten aff sönner, döttrar, sonahustrur och pijgor, huar opå föres i 3:ne poster wara betallt 32 d. 26: 16 och fodrar nu resten som är 61 d:r s.m:t. Resp. Att på resten fins längder så på dem som fått dilation på contribution som folckskatten.

Resolutio. Länssman åligger i denne månad uthdrifwa resten som är 61 d. s.m:t. Huar till nämbdemännen i huar sin rotha contribuera, att dee kunna blifwa richtige emädan som ingen längre dilation kan der å gifwas eller förmodhas.

10. Peder Wällamson i Brynie beswärade sigh öfwer Tohl Oluffson i Bringåsen för deth hans hästar 1688 om sommaren uthbett [*fol. 148v*] een hans lägda uti Bringåsen, och där till 2 lass höö förtärt som synnemännen skadan æstimerat före. Peder Erson i Siöör hafwer tillijka med Oluff Larsson i Lunger warit dijth nämbde, och funnit Tohls 3:ne hästar i lägdan, den ena warit häfftat och dee twå intet. Warandes hagan tämmelig hög men aff hästar kullhafft.

Resp. Att där omkringh är ingen haga utan rijsshagh och ändåch den blijr påhuggen och förbättrat, så kan den inga hästar hålla ute, huar till swarades, att enär cretturen dijth wänias om wåhren, och intet blij häfftat och ståckat, så kan föga någon haga hålla dem ute. Partherne förlijktes sålledes, at Tohl Olson skall i ett för allt gifwa Peder Wällamson 3 dahl. k.m:t för ledhne skadha.

11. Bringåserne tilltalltes för deth deras boskap och hästar utbett halffwa Guniöttböhle som kommer Måns Jönson i Odensalla till, huar å syhn är hållen och skadan æstimerat för 18 *lispund* höö, och enär deth behålldne skulle slåes war allt consummerat och uthbett. Partherne förlijktes sålledes, at Bringåserne skolle gifwa 11 ½ gilling gådt hästehöö eller gröönfoder.

12. Oluff Andersson i Ottersgårdh fodrade aff Oluff Jönsson i Ringsta een quarn som han skall tagit ifrå hans nu åboende hemman. Resp. Att han der till är berättigat, och sin hustrus arfsrätt i deth lösa cederat till Oluff Anderssons swäärfadher, huilka warit syskon, och icke meera undantagit än åå och beckquarnen, som der några åhr låg quar och bleff så i ländzmans Jacob Jöransons och Arfwedh Erson i Huusåhs närwaru afftallt, att Oluff Anderson skulle få lösa quarnen för 1 d:r 16 öre s.m:t, heller den afstå som och skedde, huilket å een sochnstembna blifwit itererat, deth ländzman och Arfwedh medh nämbden betygha sant wara. Arfwedh, att Daniel Nillson Ottersgården som war bythesman icke så berättat, utan at quarnan skulle föllia gården. Oluff Jönson beropar och så sig på honom. Actor berättar sig icke wara kunigh om saken, enär han förlijchtes och dy den icke will bestå.

Resolutio. Så wijda parterne beropa sig på Daniel Nillson [*fol. 149r*] Ottersgårdh som warit bytesman, och förmenes hafwa närmare wettenskap där om, så beroor saken i deth anseende till nästa tingh.

13 Peder Mårtenson i Kläppe kärade till sin granne Oluff Pederson ib:m för deth han beskyllt honom halfwa stullit rofwor och erter aff 1/3 mähling åker, huaruthinnan han finner sigh oskylldigh. Resp. Att han blef säijande enär Peder beskylte honom för een haga, att han nedertrampat 1/2 mähling erter och tagit rofwor, och enär Peder der till nekat, sagt, deth hans hustru deth giordt, som Peder Ersson i Siöör åhörde och bewittna kan, som berättar dem wara

oenige om slått och råsteenar i åkererne, och widh deth han der war, att göra sig der om ad interim kunnigh, tilltallade Peder Oluf om een haga, då Oluff swarade, att han tagit aff sigh rofwor uti gärdet aff 1/2 mählingh och nedertrampat hans erther, huar öfwer Peder wredgades, sägandes skyller du mig för tyff, och Oluff swarat at din hustru deth giordt. Oluff, at Peders hustru bleff funnen i roofgiählet och tilltallt der om, som sedan burit tillbaka rofwor och kastatt in på gålfwet.

Peder i Siör berättar deth actoris hustru Britta Jonsdotter förledne sommar tillstått sig tagit några rofwor och hölt deth för möijelig saak. Actor wille eij wara nögd med Peders giorde relation, beropandes sigh på swentienaren Nillss Johansson Hålländare, som haar sitt tillhåld hoos sin fader ryttaren Johan Hålländar, som logerar hoos Peder Mårtensson. Huaremoth Oluff Person exciperer emedan som han och hans fader slagit olåfwandhes bårt för honom tree lass ängh. Nillss föregaff at deth warit een g:l rödningh och ingen slagit på många åhr, doch uthan låf. Resp. Att hans lada för någon tijdh sedan opbrann och han sedan enär tillfelle warit deth bärgat och ophässiat och i höstas opsatt een lada och måst huart åhr leija slått.

Resol. Så wijda Oluff Pedersson beskyller Peder Mårtensons hustru Britta Jönsdotter aff sigh stullit roffwor, och han i Peder Ersons i Siöör närwaru deth tillstått, så skall han å nästa ting derför lagföras.

14. Johan Holländars slagne höö olåfwandes på Oluff Pedersons ägor förbiudes och sattes i quarstad till näste tingh. [*fol. 149v*]

15. Jacob Jöranson tillsades at lefwerera ifrån sigh 5 d. s.m:t som opburne äre till Räffsundz tinglagz betallningh, huar till han beiakade: sökiandes han sedan liquidera med tinglaget som han bäst gitter.

16. Comminister herr Päder Klåckhåf som besitter Mårten Kiehlsons hemman i Klösta och Oluff Påhlsson som åbor Oluff Mårtsons ib:m, kärade till Hemming Kiehlsson och Erich Kiehlson i Korstad för någon åker och ängh som dee uthi deras by innehafwa och bruka, och dee lijkwäll skolla skatta före, som dee willia bewijsa med ett köpebreeff aff den 16 feb. anno 1666, lydandes, att Nills Kiehlson sålt till sin broder Mårten Kiehlsson sin jordepart i Klöstad för 5 d. och för större säkerheet, haar Mårten giffwit Nills besagdhe 5 d. Item, hafwer Nillss Kiehlson opburitt aff Mårten Kiehlsson 5 d. för tree mällingar jordh i Klöstad på Hemmingz wägnar i Högen (uti huilket breef är infört Hemming Persson länsman i Lijtth till wittnes som öfwerstruckit ähr).

Sedan oppwijstes een dohm gifwen den 26 feb. anno 1618 aff innehåld i sluthet, att Hemming i Korstadh böör mista een spann säde i Klösta, och Mårten Kiehlson den bruka och uthgifwa landzskyldh effter jordeboken, som den och honom påfört ähr: begärandes under hemmannen deth som aff ållder der till lydt.

Huar emoth exciperades och inwändes, att dee nu hafwande jordh i Klöstad är aff deras förfäder för uhrminnes tijder brukat worden, så att ingen weeth rätteligen på huad sätt, utan effter härmellse skall derifrån ärfft wara. Hemming Kiehlson insinuerade ett böxlebreeff aff den 25 aug. 1641 att Kiehl Hemmingson böxlat 2 ½ tunl:d i Korstad och 1/2 tl:d i Klöstadh för 12 r.d:r som Segridh Enarsdotter honom opdragit. Warandes den tijden alla chronohemman som i feijgden anno 1611 hållit sigh till dee svänske och dy måst böxla, till des hennes Maij:t Dråttning Christina deth ophäfde, och läth huar och een niuta sin skatträttigheet. Bemelte Sigrid berättar Hemmingh warit sin faders moder.

Erich Kiehlsson opwijste een doom aff d 11 julij an:o 1646 lydandes, att Kiehl Person igenwunnit sin faders gårdh i Korstadh aff 2 ½ tunl:d. [*fol. 150r*] aff Aron Hansson som der till war oskyldh och obördigh, och lijkawäll den till sig böxlat. Föregifwandes sigh hafwa i

Korstad 2 tunlandh och 1/2 tunl. är i Klöstad. Gifwandes der iempte widh handen att herr Peders fader herr Hanss, klandrat der å så wäll på laga tingh som på landztingh och intet wunnit, och at jordemåhl i Klöstad warit för några och 20 åhr sedan, som lenssman Jacob Jöransson kan betygha, och han berättar samma saak warit i under lagmans Peder Claessons och befallningsmans Daniell Bertillssons tijdh på tinget, och lemnat till reffningh: vettandes intet sig påmina huru afluppit bleff, men Korstaderne behölt deth dee hafft.

Hemming beklaghar sig eij sin fylldnat hafwa i Klösta, utan tree mäl:r ringare, som han hörer nu skolla wara sållde till Mårten Kiehlson i Klöstadh af hans broder Nillss på Hemmings weghnar i Högen, som war nu warande Hemmings faderfader. Den spann sädh effter domen 1618 som lyder, att der med blifwa skulle om öffwerheeten och öffwerdomaren icke annorledes sluta, höres intet wara effterläfwat, och som actor berättar, af ordsaak, at böndren å den tijden i Klöstad dödde. Svaranderne påstå sine förfäders laghäfdade ägendomb. Hemming begärer få inlösa dee 3 mälingar i Klösta som Nills Kiehlson anno 1606 på hans fadersfaders wegnar försålt till Mårten Kiehlsson, huar till herr Peder nekar: förmodandes få niuta deth som till gården för gammallt är köpt.

Ändoch Hemming och Erich Kiehlsönner i Korstadh uti rohlig possession aff sine jordparther i Klöstad een långh tijdh suttit, så att icke lättelligen kan bewijsas quo iure och titulo dee där till kommit och brukat, som rörer uhrminnes häfd, och ingen bör quällia och bewijsat. Så är lijkawäll skäligt och säkrast funnit, så wijda intygat är, at samma tuist förr å tinget warit och uthur minnet fallit, hurudant sluth är derutinnan skiedt, att intet dheruthinnan definiera, förrän som g:le protocollen kunna blifwa öfwersedde, och deraf någon närmare oplyssning i saken kan gifwas, och sedan skall å näste laga ting der öfwer föllia rättens uthslagh och doom. [*fol. 150v*]

17. Till föllie aff herr gouverneurens excell:s breef aff d. 26 octobris sidstleden, undersöchtes beskaffenheeten aff fölliande hemman, opförde aff regementz skrijfwaren Nills Molin warit öde 1689 och inga uthlagor betallt.

Herr maiorens compagnie

Lijth sochn. Handugh. Peder Jonsson 5 tunl. optagit aff g:l leutnanten Johan Niure 1681 på tree åhrs frijheet, och sedan derföre satt ryttare montering, som warade några åhr. Sedan sållde han bårt rustningen och gaff sigh till dragon och tient derföre. Och ehuruwäll han 1688 intet deth besådde, utan något hööslagh hafft, så haar han måst taga ränthan på sin löön och tienst. Men 1689 är der huarken sådt eller slagit, och skall fått räntan och sin löön aff besparingen. Ödesmålet är förordsakat aff framfarne swåre åhr och misswexst, och intet förmått längre der med utstå, och till understödh brachte maioren dragonen Swen Skomakare at taga 1/2 hemmannet med honom, som 1687 och 1688 deth dels brukat, och förledne wåresse måst begifwa sigh derifrån. Johan Niure betyges wara alldeles uthfattigh, och intet crettur äga, ja kläderne aff kråppen måst försällia. 1686 supplicerade han hoos Kongl. Maij:t at blij aff med hemmanet, men fick den resolution, at deth kunde intet tillåtas. 1685 är deth indelt på Johan Niure.

2. Huusåhs. Oluff Larssons 2 ½ t.l, vide vårtinget § 13. Lars Reggertsson bleff 1685 deth tilldeelt, och 1688 på camperingen transporterat till capiten Ulfsparres compagnie, och i des stelle Nillss Bunt, som logerades hoos sin swäärfader Larss Nillsson i Brewågh, och Peder Wåghalss giffwit sigh till dragon och niuter aff besparningen sin löön. Wettandes nämbden ingen wijdare relation der om göra.

3. Sööre. Lorentz Wangnskär 4 tunl:d som ryttaren Nillss Pederson Falck optagit, vide wårtinget § 13, huilket han på sin rustning behållit till 1685, och på indehlningen berättas han kommit derifrån, och fått annorstädes sin rustnings ränta, och lijkawäll deth brukat till 1687

inclusive, och aff fattigdom medelst uthgifne both för tyfverijee det lämnat öde och är inne hoos sin bonde i Nästgården, och skall intet ägha. [*fol. 151r*]

Häggenås s:n. Österåsen, Joon Blanck 2 tunl. som ryttar prophossen Joon Andersson optagit, och effter honom änckian och Joon Nillsson ett åhr, nembl. [*lucka*]. Jonas Skragge utan låf der slagit och dömbd at betalla 1687 åhrs uthlagor, men 1688 och 1689 men huarken i åker eller äng brukat, vide 68 åhrs protokoll om des cautionist. För 1686 står Johan Matthson Drijstigh där opfördh.

Capitein Ulfsparres

Kyrckåås s:n. Kläppe, Joon Olsson 2 ½ tunland, dödt 1676 och änckian först deth några åhr brukat, och sedan genom Nillss Larsson i Brewågh 5 eller 6 åhr. Sedan togh änkian dhet emoth och brukat 1686 och 1687, och bleff så uthskylldigh, at hon måst lämnat, och nu tienar hoos Oluff Påhlsson i Österåsen. Hemmanet är intet brukat 1688 och 1689 och dy intet kastatt aff sigh.

18. Om smedens Peder Olssons fodran för giordt arbete till militien anno 1676 undersöchtes effter herr gouverneurens commission aff den 27 april 1689 och befans nembl.

Att sadlar och klöfmeserne uthgiordes så her i tinglaget som i andra effter samptlige allmogens bewillningh, men stegh böglor och spårar betingades för betallning. Quittencet haf:r sahl. landzskrijf:n Daniell Oluffson Hällman skrijfwet, emädan som stallmästaren Erich Larsson Wässman intet kunde skrijffwa, och icke warit på större papper skriwit. Dhet hafwer och warit förlagdt hoos länsman Jacob Jöransson som lefwereringen giordt, som quittens förmår. Peder Olson haar och söckt offta sin betallningh, och fått deth swaar, att lefwereringen måtte först bewijses, som eij kunnat skee emädan som den som deth tagit och quitterat, icke warit i landet, och ingen kunnat effter så litet sökia längre fram och uthom landet, och wijdare kunde der till intet göras.

19. Gissle och Jöran Hemmingssönner tilltalltes för een älgh dee förledne höst skolle funnit och sigh tillägnat. Resp. att dee gått at see effter sina wåner och blifwit warse een älg liggia [*fol. 151v*] döder, och sedt och förmerckt at 2:ne oxar hafwa stungitz, kastat och oprijffwit jorden, och hafft omkull åthskillige träen, och deth för sin granne Oluff Pedersson oppenbarat, som dijth warit och diuret sedt. Orten hafwer länsman låtit besee och befunnit orten wara mycket trampat. På hudan syntes intet skått, utan ett litet håhl widh hans skallp[?]. Och såsom sådant plägar hända hålles deth och nu dermed wara så tillgångit, dy æstimerades hudan som wäger 2 *lispund* wara allenast wärdh à 16 öre m*arke*n, emädan som hon pröfwes wara aff stångande illa rispader, och des utan aff jerffwen å baakdelen något skadder, facit 20 d:r k.m:t och köttet allenast för 4 d. k.m:t.

Saken öfwerlades till fölliande sluth. Och såsom alla högdiur äre under Kongl. Maij:tz särdelles hägn och wårdnat, så är skälligt funnit at Kongl. Maij:tt räknas och hålles wara alla högdiurs herre och ägare, och alt för den skuldh tillfaller Gissle och Jöran Hemmingzsönner så wijda dee deth intet fördolt hafwa, i anledning aff 33 cap. tyffmålabalken L.L, 1/3 aff hudans wärde, och 1/3 aff köttet som är 8 d:r k.m:t och 2/3 heemfaller Kongl. Maij:tt och chronan.

20. Peder Erssons och Gunnar Påhlssons i Siöör wallbarn funnit uti maio sidstleden een suur älgh, at köttet effter tillförordnade mäns betygande warit af ganska ringa wärde och föga nyttigt, och der hoos, at deth i kalfningen stört är och hudan allenast wärdh 6 dahl. k:r m:t. Altså kommer den i lijka consideration som deth förra, at hittaren niuter 1/3 aff hudan och Kongl. Maij:t 2/3 der aff.

21. Föllingsboernes supplique till högwälborne h:r gouverneuren att niuta wedergällningh för tree dragoners ehrtappande aff maiorens compagnie, och een dito aff lijffcompagniet, huaropå herr gouverneurens resolution aff den 23 aug. sidstleden är, att undersökias skulle, huad flijth och omaak dee till deras ertappande anwänt. Huilket företogs och ingen wijdare kundskap der om kunde bekommias, än dee sielfwa berätta.

Nembl. att uti Peder Oloffsons gårdh inkommo [*fol. 152r*] 2:ne och den 3:ie hoos Peder Mårtenson, huar om dee kundskap fingo, enär dee om een söndag kommo uthur kyrckian och följtz alla åth, och dem grijpit, som 2:ne bössor skolla hafft. Liggiandes dee 2:ne i sin sombn, och skolle berättat sig warit in emoth Finlijan i Nårie och gått wildse och att mathen blifwen all och dy gått tillbakars och sedan fördt och ledsagat dem till Wästeråsen som är 3 mijhler, derest andra bönder dem emottagit och brackt till maiorens quarteer i Lijtth sockn.

22. Oluff Nillssons son Bengt Olsson fodrade att Siuhl Pederson i Bude effter hans handskrift den 11 martij anno 1672 26 r.d:r in specie, härflutne aff hemmans köpet hoos Mårten Nillsson i Bude, huar emoth inwändes, deth allt war clarerat mädan Oluff Nillsson läfde, som en under skrijfwin specification den 20 aprillis anno 1686 uthwijser, som Oluff Nillsson samtycht tillijka med sonen Larss Olson med begges nambn och boomercken, huilka sedan döde äre. Munsterskrijfwaren Jonas Dahn hafwer skrifften skrijfwit och der under attesterat, huar till Oluff Nillssons änckia nekar och säger dem wäll dijth wara, men intet till något sluth kommit och hennes man hållit sigh widh handskriften och gått ifrån dem: förmenandes Jonas Dahn sin attest icke kunna bestå.

Resol. Så wijda Jonas Dahns attest misstroos och han icke tillstädes är, så måtte saken beroo till nästa tingh, då Dahn skall deruthinnan lagligen afgöras och sedan skall dom i saken föllia.

23. Dato, insinuerade Anders Kiehlsson een lagbuden och lagstånden köpeskrifft, gifwen aff Daniel Nillsson i Ottersgården på dhes odellshemman ib:m à 2 tunl. för 75 d. s.m:t, warandes köpet lagligen å trenne laga tingh opbudit Kong. Maij:tt och chronan till lösn, effter deth uthom bördan såldt är, och sidsta opbudet skedt d. 7 aprillis 1688 med förskrefne förbehåld, och der Kongl. Maij:t och cronan icke i nåder behagar låta inlösa bem:te hemman, niuther Andes Kiehlson sitt giorde köp till goda och bekommer laga confirmation, dåch åligger honom bewijss med g:l. breeff at hemmannet warit odell. [*fol. 152v*]

24. Oluff Persson i Lunger incaminerade i rätten een lagbuden syneskrifft på sahl. Peer Olssons hemman i Österåsen de dato d. 1 october anno 1686, som han inbördat för 54 d. s.m:t och å tree laga ting låtit opbiuda, och sidsta opbudet skedt d. 7 aprilis anno 1688, dy bewillies derå laga fasta, dåch bör bewijsas med gl. breef at hemmannet warit odell.

25. Bengt Hemmingsson ifrå Stugu sochn opbödh 3:die gången Oluff Olsons och Erich Grehlssons odellshemman i Handogh och Lijtt s:n om 2 ½ t.l:d för 75 d. s.m:t, som på sin hustrus wegnar der till bördigh är.

26. Erich Swänson ifrå Gewågh opbödh andra gången Bengt Oluffsons hemman i Österåsen à 2 ½ tunl:d för 77 d. 16 öre s.m:t som dertill obördig är, och effter Kongl. resolution heembiudes Kongl. Maij:tt och chronan till lösn, der deth i nåder skulle behagha.

27. Nills Persson insinuerade sin faders Peer Siuhlssons sythningsskrifft på des hemman Boda, at få behålla till sythningslöön effter des och des hustrus dödedagar, oklandrat för alle andra syskonen, och nu opbödz andra gången.

28. Larss Persson i Nylandh opbödh andra gången Peer Oluffson Fluurs hemman ib:m à 1 tunl:d för 24 d. s.m:t, som utom börden såldt är, dåch berättar köparen sig dertill wara bördigh som bör bewijsas.

29. Befallningsman opbödh Jöns Månssons hemman i Söre aff tunl:d som han såldt till Kongl. Maij:t och chronan för 75 d. s.m:t, at underläggias maiorens bostelle ib:m, första gången, och tillsades widh rätte fahrdagh träda der ifrån, och swarat at han kunde få sin betallningh at skaffa sig annat hemman, som honom låfwades.

30. Joon Bengtson opbödh tredie gången hemmannet i Moo aff 2 ½ t.l:d aff Peer Persson och Nills Öndeson, men Erich Olsson i Träthgiähl och Lars Jonson i Onsalla, klandra deth, så wijda dee sin part intet sålt och fast mindre någon betallning fått.

Ting 21, 22, 28 och 29 mars 1690

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:13, fol. 205r–214v, ÖLA.

Anno 1690 d. 21, 22, 28 och 29 martij medh allmogen aff Lijtts tingelagh och desse såtho i nämbden.

Peder Ersson i Siöör	Hemmingh Kiehlsson i Högen
Erich Persson i Korsta	Oloff Jonson i Ringstadh
Arffwedh Ersson i Brewåg	Erich Olsson i Swedie
Oluff Andersson i Kallstad	Erich Persson i Moo
Hanss Hanson i Palleråsen	Peder Persson i Tonäs
Jöns Månsson i Brynie	Sallomon Person i Nygårdh

1. Dato, oplästes befallningsmans och häradzskrifwarens instruktioner.

2. Rustmestar Gabriel Holm ifrån Räfle [*dvs. Reval*] skuldgafs hafft olåfligh beblandelsse med Märitt Andersdotter Bergh ifrån Söörköpingh och afflat barn tillsammans som för een månadh sedan föddes och i lijffwet är, huilcka tillstå gerningen och Märit föregifwer det wara skiett under ächtenskaps låffwen, med handslag dem [*fol. 205v*] emellan, huar till han nekar, sägandes sig allenast skämptat medh henne och frågat om hon wille gifta sigh, och hon swarat, sådan må han wara och han sagt och frågat om hon will hafwa honom, och hon swarat, det han skulle få godt swaar som skedde i hennes cammar, och samma affton och natt henne besåffwit, men Märitt at han henne nyåhrstijden tilltallat, och sammanlaget skedde påsktijden huar till han nekar, och hon påstår, men intet wåårtechn och gåfwa aff honom fått. Rustmestaren förehöltz huru som talet gått, att han några åhr hafft sammanlag med Märitt, huar till han omsijder swarade sig eij annat minnas, än deth skedde första gången påsktijden 1688, men Märitt, at det skedde strax effter påska 1687. Märitt tillspordes om hon äntel. söker få honom medelst ächteskaps låfwen till man, och hon swarade sig intet stå der effter, emedan som han håller sig för godh der till, och Gud warder honom lönandes som han emot henne handlat. Rustmestaren försäkrade henne effter rådh och ämbne willie hielpa och nu strax giffwa twå dahl. s.m:t.

Alldenstund rustmestar Gabriel Holm hafuer belägrat Märitt Andersdotter Bergh och afflat barn tillsammans; alt för den skuldh plichtar Gabriel Holm effter 3:die cap. gifter-målabalk L.L med sina 40 mark och Märett effter praxin medh sina 20 mark, och så wijda hon cederat sin förmente ächtenskapsrätt, så haf:r rustmestaren försäkrat henne effter rådh

och ämbne wara medh understödh och hielp bevågen och uthan oppehåldh låta till oppehälle få twå dahl. s.m:t.

3. Tårsten Nillsson i Skicke kärade till Bengt Hemmingson i Handogh för een liustre som han mistat för 5 åhr sedan då han bodde i Höökbeck, och förledne höst igenkändt henne i Bengts båth? Resp. att han samma liustre för twå åhr sedan köpt aff Nillss Erichsson i Hökbeck för een orts werde i fisk och Nillss sagt sig den köpt aff frambledne Enar Olsson. Nillss Ersson är rusthållare under ryttare compagniet och effter stembningh på compag:e mötet stadder i Röden. [*fol. 206r*]

Tårsten, att han kan känna liustren wara sin, aff deth at tinnarne wore och äre alla ihop och fast lödde, och ingen weet som henne kan känna och wittna liustren hans warit.

Resol. Så wijda Tårsten Nillsson intet efter 32 cap. tyffmålabalken L.L. sworit sielff tredie den tuistige liustren wara hans och Bengt Hemmingson föregifwer sig samma liuster köpt aff Nillss Ersson i Höökbeck som icke tillstädes är. Altså fins skähligt att Tårsten skall å näste tingh swäria, liustren wara sin, och der Bengt icke kan wijsa sin fångman, wänta laglijkmätigt straff och näfst derföre.

4. Erich Pedersson i Mo beswärade sig öfwer sina grannar ib:m, Oluff Hindrichsson, Jon Bengtsson och Nillss Enarson, för det dee uthi affradslandet Grannemyran ben:d mehra slått sig tillängnadt än på huarderas 1/4 part löper och han sålledes minst på sin 1/4 dehl niuter, och lijkawäll skatta alla lijka, nembl. huar sina 16 öre s.m:t åhrligen.

Resp. att dee eij mehra innehafua än deras förmän hafft. Oloff Henrichson sade sig willia byta medh actore, och han swarade, sig, Oluff och Jon kunna mäst haffva lijka staarslått och något när grönfodret eller hästehööslått, allenast Oluff sig icke tillwällar gl:e hästebeten widh Skaffwesmarken som han een tijd giort. Oloff föregaff honom haffwa åhsen på sin part och slåttstycken der till, och actor, att der kan finnas litet plåckewijs långt ifrå huart annat och icke som i Skafwesmarken. Oluff kan icke neka deth Skafwesmarken warit brukat till alla grannarnas hästebeth och ingen deth förwägrar, men Nillss Enarsson innehaffwer alt för mycken grönslått, och kan ingallunda längre tåhlas. Resp. att hans förmän kunna något oprydiat.

Effter något samtahl cederade Nillss Enarson till Erich Person Öfwernymyr ängiet som är hästehööslått med dhess lada, huar om dee handsloges och dertill medh samtyckte Oloff Henrichson och Nillss Enarson, att gl:e hästebetesmarken widh Skafwesmarken skall dehlas till mans åth alla 4 grannarne, dåch förbehålles Skafwesmyran Oloff Henrichson à part emedan som den af ållder hört hans hemman till och warit hängnat, huar om der alla handsträcktes. [*fol. 206v*]

5. Dragon Peder Pedersson i Moo käradhe till Peder Erson i Siöör för ett stodh som aff honom pantat är, till Michell Jonson i Krokum 3 dahl. s.m:t och Peder Påhlsson i Halfwarsgierde 2 dahl. 8 öre och sochnskrifwaren Peder Moander twå åhrs löhn à 6 öre, emedhan som han Michells och Peders fullmechtig war, och stoet sålldes till Henrich Biörsson i Fiähle för 7 d. 16 öre s.m:t, och han icke kan blifwa mächtigh deth som öfwer skullden war.

Resp. att länsman Jacob Jöranson war äfwen wäll derom bedin tillijka medh sochnskrifwaren Moander och der på drifwit, och blef stoet dertill arresterat, och omsijder aff sochnskrif:n försåldh till Henrich Biörsson, och icke sedan sig der medh befattat. Henrich Biörson berättar, sig köpt aff sochnskrifwaren stoet för 7 d. 16 öre s.m:t, och penningarna lefwererdt till honom i Erich Pedersons närvaru uthi Korstadh. Jembwäll och, at actor wiste aff den handellen och sielff lefwererat stoet. Mickell Jonson har fått sina 3 d:r s.m:t aff sochnskrif:n genom Sallomon i Nygården. Erich Pederson, att Henrich lefwererte till sochnskrifwaren penningar för stoet: wettandes intet huru mycket.

Actor, att han wäll weeth at Henrich stoet betallt och Peder i Siör måtte wetta huart penningarne äre kombna och at Peer Påhlson skall ännu wara obetallt. Respondebat, att han bekymbrade sig eij derom, sedhan execution war gången och sedan hört det actor skall honom hoos befallningman Jonas Wargh illa angifwit. Larss Påhlson i Byom berättar sig hört Peder Erson der om wara krafd och han swaradt sig willia honom derföre stå till rätta. Actor, att sochnskrifwaren eij wellat betalla honom öfuerskåttet, utan wijst till Peder i Siör som penningerne tagit, det Larss i Bye berättar sig hördt aff sochnskrif:n säijas. Peder Påhlson fodrar sina 6 dahl. 24 öre k.m:t ännu af Peder i Moo. Actor, at han skrifwit sochnskrifwaren der om till på Stockholm, och wäntar swaar.

Resolutio. Såsom pröfwes och befinnes, det sochnskrifwaren Peder Moander hafwer försåldt det arresterade stoet hoos Peder Pederson i Moo till Henrich Biörson Fiähle för 7 d. 16 öre s.m:t och han der aff betallt actoris skuldh hoos Michell Jonson i Krokum till Salomon i Nygården [*fol. 207r*] medh tree dahl. s.m:t. Huarför kan rätten intet påläggia Pedher Ersson i Siöör at betalla öfwerskåttet som är en dahl. 28 öre s.m:t till Peder Pederson, medh mindre sochnskrifwaren Moander icke genom breff kan öfwertyga honom aff sin handh något aff bem:te 7 dahl. 16 öre emottagit och fått at lefwerera. Och efftersom Peder Pederson medelst samma execution betallt sin skuldh aff 2 dahl. 8 öre s.m:t till Peder Påhlson, så kännes han frij för wijdare åtahl deruthinnan och Peder Påhlson söker sin ombudzman och fullmechtig som han bäst kan och gitter.

6. Saken emellan Oloff Hemmingson, Jon Hemmingson och Bengt Erichson och rustmestaren Gabriell Holm, angående deras hafda slagzmåhl, som å sidsta höstetingh angafs, och icke till ända kom, företogs då Bengt Erson beswäradhe sigh öfwer rustmestaren för det han neder widh båthen sig slagit tree slagh med wärian öfwer ryggen, aff ingen annan ordsaak, än för det han sagt, enär han sedt honom kunna effter åth älfwen, Gudh gifwe, at någon officerare wore tillstädz och höllo freden, då rustmestaren sadhe sig willia giffwa honom freden, och der medh slagit till, huar om Oloff Hemmingsons hustru Karin Larsdotter som stodh på stranden och Erich Olson i Handogh som såth i båten tillijka medh pigan Kerstin Swensdotter, som skall warit litet effter dee andra, kunna betyga.

Hustru Karin berättar sig föllia sin man Oloff Hemmingson, Jon Hemmingson och Bengt Erson neder till älfwen, och kommande åth skogen, kom swentienaren Johan Trafware löpande, och bedit dem gå undan till skogs, emedan som rustmestaren och Måns Klöff kommer effter, elliest blir det manslag aff, då Oloff och Jon togo flychtan till skogs, och Bengt sade, Gudi skee låff, wij äre inga skällmar, iag går eij undan och har eij illa giort, och satte sig så neder på en roth och widh deth samma kom rustmestaren med naken wäria i handen, och Bengt badh honom hålla fredh, och rustmestaren sadhe sig skulle gifwa honom fridh, och der medh gaff honom tree slagh öfuer ryggen med flatan, då feltwebell Charlier kom rijdande och togh [*fol. 207v*] rustmestaren ifrå honom, spöriandes rustmestaren huar Oloff och Jon hålla till och hustru Karin sagt sig det eij wetta och gått neder till båthen, derest g:le mannen Erich Olson och hennes barn om tree åhr wore, och rustmestaren folgt medh at see effter Oluff och Jon och som han dem intet fann, lagt blåtta werian under sig på fiärun, och sagt sig willia föllia dem till Brewågh, och widh det samma opstigit och satt sig på hästen baakom feltwebellen och rijdit sina färde. Bengt och Jon gått sedan skogledes till Söre och Bengtz gårdh, att töfwa öfuer natten och kommande dijth war rustmestaren där och begynte tala om deth förra, då dragon Elias Köhn badh honom låta blij böndren i fredh och rustmestaren frågat om han will dem taga i förswahr och fått honom i håret och slagit till gålffwet.

Erich Olsson, att han gått för åth neder till älfwen och hörde ropas, töfwa hundswåttar, der med haffwa Oluff, Jon och Bengt i stillheet gått till skogs, seendes intet rustmestaren förr än han kommit till båthen och frågat effter Oluff Hemmingson, minnandes intet om han hade

uthe sin wäria eller widh sijdan och sedan han war der ifrån gången, kommo alla tree till båthen. Dragonerne Måns Klöff och Mag. Green föregifwa sig eij folgt rustmestaren till ländzmansgården utan beggie elliest dijth kommit och köpt een kanna öhl. Magnus Green, at han hörde Oluff säija, enär Jon sagdt rustmestaren tagit sig i skägget och at han togh som een hundzwått huar till nekades. Rustmestaren, at swentienaren Johan Trafware och Måns Klöf hördt dhem kalla sigh hunds wått och derföre gått effter dem men nekar sig hafft wärian uthe och slagit Bengt, iembwäll \och/ sigh eij minnas at wara till båten och fråga effter Oloff Hemmingson. Måns Klöff (som warit dömbd för rymmande och liverietz stiälande utur Brunflodz kyrckia, till lijfwett) berättar sig höra uth på lensmansgården, och widh Oluff, Jon och Bengt gått der ifrån, ropas hundzwått och skielm, och rustmestaren bedit honom föllia sigh effter dem, at förnimma, huru dee äre kombne till sådan beskyllningh och i så måtto folgdt honom, och sedt honom talla medh Bengt men intet slagit heller hafft verian baar och at han war till båthen, men intet hördt eller sedt honom talla medh någon och fast mindre frågat effter Oloff Hemmingson. [*fol. 208r*]

Item, att ryttaren Jon Grytha hört böndren skälla rustmestaren för skälm och hundzwått, och derhoos, at pigan war eij widh älfuen utan enär dee gått der ifrån mötat henne widh bäcken, men hustru Karin, att hon war och så på fiärun och stranden tillijka med dee andra, och intet sedan kommit effter. Rustmestaren att Johan Traffware weeth attestera, det böndren skält honom och är nu på möthet stadd, der emoth exciperades at rustmestaren wellat haffwa honom till hielp at slå böndren, det han eij wellat utan sprungit rustmestaren förbij och dee andra warnat, och aff rustmestaren fått een stöör der till och han sagt sig willia bruka wärian. Skrifwarens wärdh Henrich Biörson berättar Traffwaren så sagt för honom. Hustru Karin, at hon stodh widh stranden och bleff aff rustmestaren frågat effter Oloff Hemmingson och hon sagt sig eij wetta huarest han är.

Till dombs voterades eenhälleligen:

Såsom partherne beropa sigh på swentienaren Johan Trafware som skall höört och sedt beggies åthforor. Altså måste saken beroo till des han kan å nästa tingh lagligen examineras, då pigan Kerstin Swänsdotter i lijka måtto skall koma till förhöör.

7. Gamble lensman Jacob Jöransson tilltalltes aff befallningsman Jacob Graan för det han skall medelst olaga execution förordsakat bonden Peder Oluffson i Fölingh at begifwa sigh ifrå chrone hemmannet och rymma till Nårie.

Resp. att han deth eij giort hafuer, utan effter laga doom 1688 in aprili för saaköhren aff 26 dahl. s.m:t låtit arrestera hans boskap några weckor effter, och allenast ett hans stodh effter hans egen begäran (som Oloff i Ringstadh betygar) pingesttijden 1689 emottagit, och Peder Olson torssdagz morghon för andra stoorböndagen 1689, begiffwit sig öfuer till Nårie och sedhan afhemptat quarlembnadhe twå köör och een gieth, och förledne höstas sedan sniön kom, skickades till honom een ungh otambdh lijten fålsunge, och 1688 om wåren bekommit aff honom 9 dahl. s.m:t som han merndels fått för och på [*fol. 208v*] sitt hemman.

Saken heemsköt nembden uthförl. som kunna intet see Jacob Jöranson wara ordsaken till Peder Oloffsons rymmande till Nårie, aff skähl att han allenast för andhra creditorers skuldh, låtit hans boskap antechna och förbiuda, Kongl. Maij:tt och chronan till säkerheet för saakören. Warandes han tillförene mycket fattigh och aff sig kommen, och icke förr än han afdragit bodskapen tagit.

Såsom Jacob Jöranson effter sin ämbettes skyldigheet låtit antechna och förbiudha Peder Olsons boskap för saakören 1688 till större säkerheet för andra creditorer, och han des utan mycket aff sig kommen war, och, effter egit tillbudh 1689 om wåren tagit på affrächning ett stodh och sedan han förrymbd war den öfrige boskapen till fyllnadt. Altfördenskuldh kan rätten intet finna Jacob Jöranson wara ordsaken och wållande till hans rymmande, och dy derföre frijkallar at swara för chronehemmannetz lämbnande i deth fallet.

8. Peder Oloffsson ifrån Norderåsen antogh chronehemmannet i Nylandh och Föhling sochn aff ett tunl:d som Peder Olsson Flur brukat och lembnat 1689 öde och osådt och begiffwit sig till Nårie och ingen ägendom meera lembnat än till hans saakören tagne äre.

9. Dato, aflade Hemming Siuhlson i Näset sin kyrckiowerds eedh.

10. Item Joon Erichson i Österåsen i Häggenås sin kyrckiowerds eedh.

11. Dito Oloff Påhlson i Bringåsen i Kyrckås sin kyrckiowerds eedh.

12. Item Oloff Håkanson i Backen och Föhling sochn sin eedh.

13. Effterskrefne sexmän i Pastoratet aflade sin sexmans eedh: Jöns Enarson i Bye, Oloff Påhlson i Klöstadh, Oloff Hemmingson i Handogh, Oloff Hindrichson i Moo, Nillss Oloffson i Hahlåsen i Lijtt sochn. Peder Jonson i Stafsgården, [*fol. 209r*] Jöran Hemmingson i Österåsen, Peder Pederson i Kougsta i Heggenås sochn. Oloff Persson i Kläppe i Kyrckåås sochn. Larss Persson i Nyhlandh i Föling sochn, sin sexmans eedh.

14. Dragon Anders Andersson Falck angafs hafwa för tijo weckor sedan stuhlit aff Hellie i Lunsjön uti Aspåhs sochn i Rödens tingellagh en carolin, som skall skedt wara i Falckens quarteer hoos Jöns Larssons änckia hustru Kerstin Olufsdotter i Näset her i Lijtt sochn, der han legat i sängh med honom Anders Falck, huilken han förwarat i sänghalmen, och enär bonden den sacknadt och effterfrågat, nekat der till och Hällie altså söckt officerarnes assistence at låta taga honom i arrest och under den tijden hafwer Falkens hustru och werdinnan igen funnit carolin i sänghalmen?

Anders Falck tillstår sig stullit een carolin aff Hellie och gömt i sängen, och at 2:ne 4-öres stycken fallit uthur pungen, enär han tagit carolinen som å bålstret igen funnes, och at bonden fått den samma igen. Corporalen Johan Storm berättar at så wijda Falck tillstått stöllden och bonden intet kunde för sina tarfwer skuldh, mista och umbära carolin, haf:r han den igenfått. Her widh noteres, att denne hans stöldh och arrest icke förr än under tingztijman warit angifwen och kunnig giordh.

Saken öfwerlades till fölliande domb:

Såsom dragon Anders Andersson Falck är på extraordin*arie* tinget i Brunflodh d. 7 julij anno 1688 för begångit tyfwerije, dömbder at mista lijffwet effter Kongl. Maij:tz straffordningh, och höglofl. Kongl. Hoffrätten honom der medh benådat, och han lijkawäll sigh sedermeera medh tyffwerije försedt. Altså kan rätten lijkmätigt högst bem:te Kongl. Maij:tz straffordningh och des 3 § icke annars göra, än dömma honom Anders Falck ifrån lijffwet, dåch under höglofl. Kongl. Swea hoffrättz äntellighe resolution ödmiukeligast heemställt. [*fol. 209v*]

15. Om ödeshemman:

Lijtt sochn, Handogh. Peder Jonsons chrone 5 t:l.; vide 1689 åhrs [*protokoll*]. 1685 tilldelt dragon Swen Oloffson Skomakare som 1686 der aff niuttit räntan och sin löhn, och efftersom g:le. leutnanten Johan Niure nödgatz giffwa sig till dragon och tiena för gården, bleff saken transporterat derifrån. Dhet intyges at Johan Niure icke warit mechtig at opköra och häfda hela åkeren, utan till 2/3, och 1/3 stadigt legat i fast linn och lägde.

16. Huusås. Oloff Larssons 2 ½ t:l.; vide 1689 åhrs. 1685 betyges warit yppen åker allenast till 1/2 tl:d och sedan aff Andhers Påhlson förbettradt och bracht i förswarligt bruk till halffwa hemmannet. Men 1688 och 1689 legat alldeles obrukat och ehuruwell lendz- och

tolffmän berätta sigh effter bekombne ordres aff befallningzman medh all flijth sökt at kunna skaffa åbo, så på detta som dee andra, så har det lijka wäll icke skedt medelst manfall på folk och manskap, iempte een och annans fattigdom, och för huar och een nogh swårt fallit, at förswara sina egne hemman. Wettandes intet, at herrar officerarne sig der om giort bekymbradhe.

17. Söre. Lorentz Wagnskiehr 4 tunnl:d chrone; vide 1689 åhrs. 1685 war jorden och åkeren well hefdat och brukat, föruthan 4 mählingar heller 2/3 tunl:d i ena sädet i fast linn och lägde. Om åboes skaffande som näst till förenar i Huusåhs ähr förmält.

18. Häggenåhs sochn, Österåsen. Jon Blanck 2 t:l. chrone; vide 1689 åhrs. 1685 betyges deth warit allenast till 1/3 opbrukat och 1688 och 1689 ingen kunnat dijth skaffas.

19. Kyrckås sochn, Kläppe. Jon Olson skatte 2 ½ t:l; vide 1689 åhrs. 1685 hafuer det warit i fult bruk och barnssens förmyndare beklagat sigh intet kunnat få någon åbo der på i framfarne swåhra tijdh. [*fol. 210r*]

20. Effterskrefne husesyner på några hemman under ryttare compagniet håldne in junio a:o 1688, och icke förr än nu handfångne (ehuru well der om på tinget är påminnelsse giordh) öffwersåges och iembfördes medh Kongl. Maij:ts 1681 åhrs husesynes ordningh och beslötz, nembl.:

Lijtt s:n. Fiehle. Peder Erichson, 4 t:l. halfft skatte och halfft chrone och serdelles huus på synen kieste till chroneparten och fin*n*es sålledes, huar af ryttaren Hanss Pålack brukat ett tunland 1686, 1687, 1688 och 1689.

En stuffwa wäster på gården opsatt 1688 aff bonden, 9 ahl. långh innom knutar och 9 ½ ahln bredh dito, men eij alldeles ferdigh, såsom muren ofwan taket. Sedan felar något i gålfwet och på förstugutaket, ett speildh, ett fönster som æstimeras kunna förferdigas medh och för 2: 16: - \s:r m:t/

En cammar i förstuffwan utan spijsell 3 ahl. lång och bredh, gålffwet måtte repareras, dörren och fönstrett dito, pröfwes kunna göras medh och för 24: -

Her widh ihugkommes och observeres, att till skattetunl:den äre delte 2:ne stufwor och een cammar, och tillförne är hela hemmannet bebodt aff 2:ne slächtingar, och 1/2:ten blifwit öde men icke afhyst eller delat husen, utan bodt i een gårdh.

Ett låfft söder på gården aff ett rum under och 2:ne öfuer, räknas för wisterhuus, sädes och miöhlbodh, och är ehrkänt för dugelligit. Ett portlijder öster på gården widh wedhgården berättar ryttaren Pålck wara färdigt och komma till chroneparten. Ett heembligit huus ferdigt. En ny badstuffwa in alles ferdigh.

Stallen 9 ahl. lång och bredh, ferdig förutan taakweden, emedan nedsunckne syllorne intet skolle skadha, och stallen des utan nog hög är. Taakweden lägges ny för 1 : - : -

Fähuset 9 ahl. långt och 8 ahl. bredt, af ryttaren Hanss Pålak opsatt i anseende till dee fem åhr han ett tunl:d af gården brukat, och betyges nu wara ferdigt. [*fol. 210v*]

En foderbodh är godh och gill kändh. Ett swijnhuus dito. En kornlada med een loge och twå gålff 14 ahl. långh och 10 ahl. bredh, ferdigh och dugligh. Ett herberge norr om gården 5 ahl. långt och 4 ahl. bredt, hafwer bonden lembnat på synen till chroneparten, men i synnerheet icke bör wara effter Kongl. husesyhns ordningh, och i lijka måtto een källare öster för gården och dy åligger ryttaren dem reparera och hålla widh macht om han dem niutha will emedan som skattebonden des utan skall hafua nödige huus.

Humblegården hörer halft huardera parten till. Hagan i åkeren berättar ryttaren wara oprättat. Ängierne något skogwuxne och bör affrydies effter handen. Åkeren i fult bruuk, och

i stellet för igenlagd onyttig åker måhl, till 1 ¼ mählingh, opgiort så mycket å nyo som ryttaren Hanss Pålack betygar.

Återstår altså som dömmes detta åhr at fullgöras wider laga botum och lijkawell fullgörat: 4: 8: -

21. Fiähle. Peder Nillsson, chrone 4 tunl:d. Optagit aff samma Peder Nillsson på frijheet, och sedan hafwer ryttaren Swen Hästsko brukat at der af 1/3, 1683, 1684, 1685, 1686 och 1687, men 1688 brukat des halffpart, och 1689 hela hemmannet effter som Peder Nillsson bleff så af sig kommen at han deth eij förmådde brukat, och dy har ryttaren hela hemmannet antagit och brukat 1689. Föregifwandes h:r ryttmestaren det wähl wetta, men ingen zedell der på fått. Men der han eij antagitt, har hemmannet legat obrukat.

Peder Nillssons ägendom ähr den 10 maij 1689 antechnat och sequstrerat, som belöper 19 d:r 22 öre s.m:t, huar aff Hästsko hafuer ett stodh för 6 dahl, ett litet dito för 2 d:r och en koo för 3 d:r s.m:t. Summa sölf m:t 11 d. s.m:t, och dee andra pertzedlarna äre innom låås i gården förwaradhe. Peder Nillssons löfftesmän Arfwedh i Brewågh och Jon Nillsson affsäija sigh ifrån caution för giordh löffte. [*fol. 211r*]

Wästre stufwan innom knuthar 10 ahl. lång och bredh är synter dugligh. Cammaren bredwidh stufwan 3 ahl. lång och bredh dito En framstufwa i samma knytningh 5 ahl. lång och 10 ahl. bredh dugelig. Men näfwetaket och taakweden bör förbettras som pröfwes kunna skee öfwer hela byggningen medh och för 2: 16: -

Wisterhuus felas emedhan som stora låfftet är odugel., men der af kan fåes yrkie och timber, och astimeres kunna opsättias med 4: - : -

Miöhlboden söder på gården 6 ahl lång och bredh ferdig förutan een sylla som bör insättias och halfwa näf:rtaaket som repareras medh 1: - : -

Badstufwan förfallen och odugl. och måtte een ånyo opsättias för 4: 16: -

En stall 10 ahl. lång och 8 ahl. bredh af 3 hästerum med hööbodh framföre, duglig och af bonden opsatt, men näfwertaaket måtte derå göras och kan skee medh - : 24: -

Fähuset är dugel. och färdigt giort af beggie åboerne. En gl. kornlada de räknat för foderbodh dugeligh, men dhes gl. näfwertaak bör förbettras och kan skee medh 1: - : -

Swijnhuset dugl. Kornladan söder på gården 14 ahl. långh och 10 ahl. bredh, ferdigh och dugeligh. En bodh med brädtaak till redskapshuus som ryttaren säger der till wara dugligh. Humblegården till 80 stänger. Ryttaren berättar gerdzlegårderne äre och ferdighe, förutan 3 ½ mählingh som lutha, huar till gertzell af ryttaren är heemfördt. Ängiarne äre wäll häfdade med des 16 st. höladur som kunna passera. Åkeren är i fullt bruk, förutan 4 mählingar som rothige äre och icke wähl häfdade, huilcka ofehlbart måste bringas i fult och godt bruuk.

Så widha ryttaren Swän Hästskoo hafwer brukat i 4 åhr 1/3 af hemmannet, och i twå åhr des halfwa dehl, och 1689 hela hemmanet, och der till medh aff Peder Nillssons ägendomb bekommit 11 d:r s.m:ts wärde. Altså fins skähligt, dhet han måste ehrsättia huad som i byggnaden fehlas och är astimerat för 13 d. 24 öre s.m:t och Peder Nillsson bekommer altså den öfrige arresterade ägendomb löös och frij. [*fol. 211v*]

22. Fiähle. Jönss Carllsson, chrone 2 ½ t:d och aff samma Jönss optagit på friheet, och ryttaren Tårsten Jonsson Duffwa pass 4 åhr skall brukat des halffpart, och så wijda Jöns dödde 1689 om wintren, hafwer Tårsten hela hemmannet 1689 brukat och är af des quarlåtenskap reparations medell afsatt till Tårstens nöije, som berättas, huar å spcification skall finnas som icke wid handen är, eij heller Tårsten hemma stadder.

Wästre stufwan 10 ahl. lång och bredh, ferdig in alles förutan alla fyra syllarne merndels förruttnade, och efftersom hon är hög och står iämpt, så kan hon med mullbänk af näfwer wäll bewaradt, göras ferdig medh och för 1: 16: -

Cammaren der brede widh ferdigh, förutan syllorne och nårre wäggbanståcken dels förderfwad, kan repareras medh - : 16: -

Öster stufwan 11 ½ ahl. lång 10 ahl. bredh, ferdig föruthan skorsstehn ofuan taket, som bör och kan repareras medh - : 24: -

Härberget wäster på gården räknas för wisterhuus, \ferdigt/ och näfwertaket som 1688 war dels ofärdigt, betyges wara reparerat aff Tårsten.

Låfftet öster på gården för sädes och miöhlbodh, af een bod under och een dito öfuer, innuti portlijdret ferdigt allenast näfwertaket förbettras, som kan skee medh - : 24: -

Heembligit huus fins dugel.

Badstufwan alldeles obrukel. och bör een af nyo opsättias för 4: 16: -

Stallen af 3 hästrum, höörum och hööskulla ferdigh. Fähuset aff ryttaren opsatt 12 ahl. långt och 11 ahl. bredt, färdigt förutan 1/2 taket som med näf:r bliwit i höstas belagt, om icke snö i hastigheet kommit. -: 8: -

En foderbodh söder om gården ferdigh, swijnhuset ferdigt. Kornladan gill och färdig, allenast taket förbettras medh 1: - : -

9: 8 :

Boden öfwer källaren är dugl. och ferdig och räknas för redskaps huus.

Gärdzlegården kring åkeren färdig och swers godh förutan 40 famb:r som luthar, och betyges i höstas med störandhe wara påbegynt. Åkeren i fult bruk och häfd. Humblegårdh till 100 störar. Ängiarne något skogwuxne och ladurne förswarlige, och åligger åboen effter handen dem förbettra. Åligger derföre ryttaren, om han accorderat der om, resten fullgöra utan oppehåldh. [*fol. 212r*]

23. Fiähle. Oloff Andersson, chrone 3 tunl:d, optagit aff samma Oloff Andersson, och ryttaren Bengt Ersson 1/3 der af brukat 1682, 1683, 1684, 1685, 1686 och 1687, och dess änkia 1688 och 1689: warandes hemmannet rusthållarens Jon Bråddessons i Handogh tilldehlningz hemman.

Wästre stufwan 10 ahl. lång och bredh, färdig medh allt innanredhe, och fehlar reparation på halfwa näfwertaket som bör skiee, och Oluff berättar sig hafwa dhess tillbehör, och kan skee medh 1: - : -

Cammaren der bredewidh färdigh.

Östre stufwan med dess cammar färdigh, allenast näfwertaaket och takweden å cammaren dels odugel. Ryttaren Anders Höök, som Bengtz effterläfwerska till hustru haf:r, berättar sig hafwa fördt heem taakwedh och köpt näfwer dertill interim 1: 16: -

Herberge nordan gården färdigt och är wisterhuus. Låfftet wäster å gården 7 ahl. långt och bredt, en bodh under och 2 st. ofwan på med portlijdret, räknas för sädes och miöhlbodh ferdigt men långsyllorne nedsiunkne, doch iembt till jorden, 2/3 af taket och taakweden odugel. som måste och kan förbettras med och för 2: - : -

Heembligt huus, fins dugl. Källarboden ferdigh och räknas för redskapshuus.

Ingen badstufwa och den förra gambla opbrändh aff Bengts hustru för 4 åhr sedan. En bör ånyo opsättias 5: - : -

Stallen aff twå spillter och hörum äre färdigh.

Fähuset 14 ahl. långt och 13 ahl. bredt huaraf een åås och een sylla är förderfwat, och näfwertaket dels odugel. Pröfwes eij wara wärd någon reparation. uthan bonden som fattig är obligeres ett ånyo opsättia.

En foderbodh utom wäster stufwan som betyges wara ferdigh.

Swijnhuset ferdigt. Kornladan med een loa och 2 gålf ferdigh, allenast något fattas på brädtaket som bör repareras med - : 24: -

10 : 8 :

Humblegårdh aff 30 st*änge*r ånyo anlagd af Oloff Andersson. Åkeren i fult bruuk och häfd. Hagarne mäst dugl. och måst åhrl. och effter handen repareras och förbettras, det åboen effter hållen syhn betygas hafwa giordt.Ängiarne dugl. och wäll häfdade men höladurne dels odugellige, huilka måtte göres ferdighe uthan drögzmåhl.

Altså böör [*fol. 212v*] Bengt Erssons änkia effter lagh först swara till halfwa badstufwan medh 2 d. 16 öre s.m:t, och der hoos ersättia 1/3 af återståenhe byggnadh eller betalla des wärde, med 1: 13: 8 s.m:t, förståendes utom fähuset, som hon moste och hielpa at opbyggia.

24. Österåsen. Hällie Jonsson, chrone 2 tunl:d på frijheet optagit af bem:te Hellie och först hafft rusthållaren Peder Höök, som halfua hemmannet 2:ne åhr brukadt, och sedan ryttaren Oloff Kiehlson dito 1686, 1687, 1688 och 1689.

Wästre stufwan och des cammare med allt innanrede och tilbehör, ferdigt.
Östre stufwan ofärdig till skorssteen ofuan taket och gl. jordetaket som aftages och pröfwes kunna göres ferdigt med 2: 16: -

Härberget utom gården är wisterhuus och måste taket och taakweden förbettras medh - : 24 : -

Låfftet öster på gården med tree rum för sädes och miöhlbodh. Ena syllan och halffwa näf:rtaket måste repareras och göras ferdigt för 1: - : -

Redskapshuus betyges wara emillan wästre stuffwan och grannens Hanss Erssons stuffwa. Hembligt huus fins. En bastufwa bör opsättias med och för 4: - : -

Stallen af 3 spillter, hörum och skulla ferdig, allenast syllorne äre förruttnadhe och måste tagas neder och undertimbras, huar till örkie är heemfördt och skall göras ferdig medh 2: - : -

Ett nytt fähuus 11 ahl. långt och 12 ahl. bredt, och betyghes taket sedan synen höltz, wara ferdigt giordt. Källaren reparerat, och een bodh af nyo opsatt sedhan syn war och räknat för foderbodh. Nytt swijnhus.

Kornladhan färdigh, föruthan ena syllan som af jorden något skadat är icke alldeles till mehn (det som 1688 feltes på taket är optäckt) - : 8: -

Åkeren i godt bruk, förutan een mählingh som i höstas opkördes, och half dito ligger än i linne, och bör bringas i bruuk. -: 18: -

Bristen dömmes ryttaren och bonden ofelbart ersättia, och är werderat till 11: 2: - [*fol. 213r*]

25. Smistadh. Larss Jönsson, chrone 3 tunlandh, optagit af be:rde Larss som derföre rustar och rijder.

Wäster stufwan ny och färdigh med alt innanrede, och det som på synen 1689 fehlades på taket, betyges wara reparerat. Cammaren dito, men nederste syllan, näfwertaket och takweden odugelligh, som bör förbettras medh 2: - : -

Östre stufwan dito, förutan nedersta syllorne, och wäggbanståcken å nårre sijdan, med taket och taakweden, måste göras färdigt med och för 2: 16: -

Låfftet wäster på gården är wisterhuus, med een underbodh och twå öfwer med portlijder ferdigt. Gamble miöhlboden färdigh, och räknas för redskapshuus.

Herberge söder på gården hålles för sädes och miöhlbodh ferdigt förutan taket som repareras medh - : 16: -

Här förutan är ett stolpherberge wäster om gården som intet är annoterat och opfördh, och berättes wara nytt och dugel. Hembligit huus dugligt och färdigt. Badstufwan färdigh och dugelligh.

Stallen 7 ahl. långh och 5 ahl. bredh, med dugel. wäggiar, men syllorne och taket förderfwat, bör och kan göras dugl. medh 2: - : -

Fähuset nytt och in alles ferdigt. Foderboden wäster för gården dito.

Ett swijnhus felas, och skall opsättias medh 1: - : -
Kornladan med een loa och ett gålff ferdig till wäggiar
och taket förbettres medh 1: 16: -
Twå st. humblegårdar à 30 och 20 stänger.
Åkeren i godt bruk. Hagarne dugl. förutan 66 f*amna*r som luta - : 24: -
10: 8: -
Ängiarne wähl häfdade medh des 11 st. ladur. Quarnstället fins, men intet huus opsatt.
Blijr altså som tillstundande wåår och sommar bör ersättias
wider laga botum, och är in alles werderat för 10: 8: -

26. Kyrckås sochn. Lunger. Peder Oluffsson, chrone 2 tunlandh optagit aff Oluff Persson, och måst cedera till rusthållaren Henrich Eliæson, och hafuer effter förr hållen syhn och doom [*fol. 213v*] dels gärdzlegårder opbygdt, och resten ersatt med 11 d:r 20 öre s.m:t, huilcka quartermestaren Henrich Eliesson emoth taghit och quitterat den 22 november 1689.

27. Heggenås sochn. Stafsgården eller Högen, Oloff Rolamsson chrone 3 tunlandh, optagit aff rusthållaren Peder Pederson.

Manngården.

Huardags stufwan 10 ahl. lång och bredh, huaruti een ståck nordan på och alla 4 syllorne och taket och taakweden dels förderfwade och det öfrige färdigt, pröfwes kunna göras dugligit med mullbänk etc; för 2: 16: -
Camartaket der hoos bör repareras och kan göras med 1: - : -
Sängstufwan ferdigh enär fönstren bygges, taket och taakweden
förbettres med 1: - : -
Stålpherberget 6 ahl. långt 4 ahl. bredt till wisterhuus, huars syllor äre merndels förderfwade, och taket fehlachtigt, kan repareras medh 2: - : -
Låfftet öster på gården, räknas för sädes och miöhlbodh med ett rum under 2:ne dito ofwanpå, ferdigt förutan syllorne som som förbettras medh 1: 16: -
En bodh widh wästre porten med öfwerbodh och skulla öfwer. Porten räknas för redskapshuus och portlijder, ferdigt. Heembligit huus dugligit.

Uthom gård.

Badstufwan färdig, förutan taket som repareras med : 12: -

Fäägården.

Stallen med höskulla ny och färdigh. Fähuset betygas wara förledne åhr af nyo opsatt
och ferdig giordt. Twå st. foderbodar med rum öfwer, wäggiarne duglige och taket
repareras medh 1: 16: -
9: 28: -
Swijnhusett dugelligit. Kornladan 11 ahl. lång och 9 ahl. bredh, taket är förbettradt och giort färdigt med tählningar, och hålles före, at wäggiarne måtte wara dugl:e och kunna passeras som lembnas denne gången.
Humblegården aff 150 st:r. Åkeren i fullt bruuk. Gerdzlegårderne ferdige. Ängiarne well häfdade och med ladur well försedde.
Kommer altså som dömmes at fullgöras detta åhr widh bötter tillgörande,
och belöper 9: 28: - [*fol. 214r*]

28. Gunngården. Erich Mårtensson, chrone 2 tunlandh, som ryttaren Jon Gryta optagit och rijder före.

Mangården.

Stufwan 10 ahl. lång och bredh, är funnen g:l och odugellig, tillijka medh cammaren i förstufwan, och står intet at reparera till gangns, utan måste utan längre drögzmåhl byggias

een stufwa och fram cammar å nyo som eij ringare kan kåsta med den nyttningh som af den g:le kan hafwas än 18: - : - :

Wisterhuus felas och måtte opsättias, och pröfwes af gamble låfftett kunna skee medh och för 4: - : -:

Sädes och miöhlbodh sammaledes af stålpherberget 4: - : -:

Intet redskapshuus, dy af nyo för 3: - : -:

Hembligit huus, dito 1: - : - :

Ingen badstufwa, derföre 4: - : - :

Stallen är dugl. och brukel. funnen, allenast taket repareras med 1: 8 : - :

Fähuset dugligt till wäggiar och taket måtte göras ferdigt med näfwer medh 2: 16 : - :

37: 24 : -

Gammalt fähus är räknat för foderbodh. Humblegården af 150 st:r. Åkeren öppen men befruchtas wara illa häftat, och måtte åthwarnas bättre den bruka. Ängiarne förswarligen häfdade.

Blijr altså Jon Grytha skylldig till reparation som han dömmes utan längre opskåff och försummelse at ersättia, eller befara at mista rustningen, och lijkwäl ersättia bristen: 37: 24: -

29. Effterskrefne chronohemman betyges warit 1688 osådde och äfwen 1689, och dy intet betallt tunsädz skatten.

Huusåhs,	Oloff Larsson	2 ½ tunl:d
Sööre,	Lorentz Wangskehr	2 ½ tunl:d
Österåsen,	Jon Blanck	2 tunl:d

30. Larss Persson i Nylandh och Föling sochn, opbödh tredie gången Peer Oloffsson Flurs hemman ibm à 2 t:l. för 24 d. s.m:t, som föregif:s wara i frändskap och der till bördigh, som bör bewijsas. [*fol. 214v*]

31. Nillss Persson opbödh tredie gången sin faders Peer Siuhlssons hemman i Bude i Lijtz sockn till sythningslöön, at få behålla effter des dödedagar, oklandrat för alle andra syskonen.

32. Erich Swänsson ifrå Gewågh opbödh tredie gången Bengt Oloffsons hemman i Österåsen à 2 ½ t:l. för 77 d:r 16 öre s.m:t som dher till obördigt är, och reserveres Kongl. Maij:t och chronan des lösn, etz.

33. Hanss Erichsson opwijste een lagbuden och lagstånden köpeskrifft på Steen Öndessons hemman i Österåsen i Lijt sochn à 2 tunl:d uthsäde, köpt aff rätta bördemännen för 32 r.d:r eller 48 dahl. s.m:t, giort och affskedat i Lijtt d. 8 november 1685. Warandes sidsta opbudet skedt den 23 september 1686, och sålledes lagståndet utan klander, warandes köparen på sin hustrus wegnar der till bördigh, och des utan bewijst medh gl:a breeff, hemmannet wara odell, dy bewilliades honom laga fasta- och dombreeff.

34. Anders Kiehlsson i Korsta och Lijth sochn præsenterade Daniel Nillssons lagbudne och lagståndne köpeskrifft d. 28 martij a:o 1687 på des hemman Ottersgården ben:d i Lijtt sochn beläget, köpt för 75 dahl. s.m:t. Warandes köparen dhertill obördigh, och sidsta opbudet skedt den 7 aprillis 1688, Kongl. Maij:tt och chronan till lösn, der deth i nåder skulle behaga, och är om hemmannetz adpertinentier och beskaffenheet skrifftelligen inlefwereradt, som skolle communiceras h:r gouverneuren. I medlertijdh beroor medh dombrefwetz extraderande.

35. Jöns Månssons hemman i Söre af tunl:d, huars skatt rättigheet Kongl. Maij:t och chronan haf:r låtit sigh tillhandla för 15 dahl. s.m:t och underlagdt maiors boostelle, ibidem. Opbödz andra gången, näste bördemän till lösn, oklandrat.

Ting 5, 6 och 12 december 1690

Källa: Jämtlands domsagas häradsrätts arkiv, vol. A I:13, fol. 320v–328v, ÖLA.

Anno 1690 d. 5, 6 och 12 decembris medh allmogen aff Lijttz tingellagh, præsente prætore och nämbden.

Peder Ersson i Siöör	Erich Persson i Kårstadh
Oloff Jönsson i Ringsta	Arfwedh Ersson i Brewågh
Oloff Andersson i Kallstad	Erich Pedersson i Moo
Hanss Hansson i Palleråsen	Peder Pedersson i Tonäs
Salomon Persson i Nygårdh	Siuhl Pedersson i Boda
Hemmingh Kiehlsson i Högen	Erich Olsson i Swedie

1. Dato, uplästes Kongl. Maij:z renoverade Wadstena krijgsmans huus placat om dess intradier, och h:r gouverneurens breeff at allmogen warnas och tillhålles effter 1681 åhrs husesyns ordning upbyggia rijer, at conservera sädan, helst enär wåta åår infalla, sigh sielfwe till gagn och nytta.

2. Inga förmedlade hemman betyges wara så excolerade at dee kunna swara till 2:ne rökar.

3. Oloff Andersson i Fiähle tilltalltes för een suur älgh han funnit strax effter sidsledne pingest, och deth några dagar effter för lensman berättat, som dijth warit tillijka medh nämbde man Hanss Hansson i Palleråsen, och befunnit köttet wara aldelles förruttnadt och odugel. och det lilla som af hudan war behållit, aff odiur förderfwadt så att intet dugelligit är behållit; huarförr kan intet därtill göras.

4. Hanss Erichsson på Österåsen anklagades hafua undandölt 4 skyler korn för tijonde rächnarne och allenast widh tillfrågan angiffwit en wara uthtröskat, men dee sedhan giordt förslagh på hallmen i lijdret och pröfwat wara effter 4 skylar, för utan den angifne.

Resp. Att han bekänt för tolfman Hanss Hansson, en skyhl wara tröskadt och dess afkombst stå i en säck och enär der på klandrades [*fol. 321r*] frågat sin hustru, och hon sagt sigh uthtröskat in alles 4 skylar, deth han intet wiste och kunde tänckia at mehra skulle wara giordt än afftallat war. Hafwandes icke heller hafft tijdh förr så noga der effter frågha emedan som han hela weckan warit bårta och widh heemkombsten war caplan h:r Peder Klåckhåff och tijonde räcknarne hemma hoos honom, föregifwandes sigh tillförener angifwit för herr pastoren sig skolla gifwa 6 skylar tijonde, dhet han säger sig giort hafwa.

Tijondlängden öfuersågz, och befans warit 5 skyhlar 8 bandh à 8 k*anno*r prob. Tolfman Hanss Hansson och sexman Oloff Henrichson berätta honom wäll wetta mehra än en skyhl wara tröskat, och då han bekände en skyhl wara allenast tröskat, war hans hustru inne och tillstädhes, och det åhörde, och wäll kunnat och bordt bekänna sanningen. Hustru Märit Knutzdotter förehöltz om hon för sin man bekändt sigh mehra än en skyhl tröskat?

Resp. At hon det eij giordt, heller hade tijdh der till, efftersom prästen der war enär han heem kom. Sedan, om hon icke hörde enär hennes man bleff tillfrågat, huru mycket måtte vara tröskat, och han swarat allenast een skyhl och dråssen står i säcken? Swar, at hon icke

gaf acht på deras tahl. Sedan, om hon i fall kan deth med sielff sin edhe tillstå? Swaar, at hon intet kan deth swäria, men at ingen orätt är med tijonden skedt, kan hon betygha som sant är sedan deth bleff oppenbarat.

Resol.: Såsom hoos Hanss Ersson på Österåsen är 4 skyhlar korn för tijond räknarne undandölt, som klarligen aff ransakningen finnes, altså dömmes han effter Kongl. Maij:tz stadga om kyrckiotijonden 1638 och des 9 §, böta tree gånger så mycket han försnillat haf:r som är à 8 k:r, en tunna 40 kannor korn, och det så wijda det första gången är, huaraff Kongl. Maij:t och chronan tillfaller 1/2:ten, och den andhra dehlas emellan häradz- eller tijonde fougden, kyrckioherden och sexman till tree skiptes. [*fol. 321v*]

5. Carll Swensson i Böhle kärade till Hanss Ersson på Österåsen för att ängh Brännemyra ben:d, som är belägit under hans bowall Bränna widh nambn, huilcket hans antecessores aff öde mark optagit och i sin tijd orubbat brukat och Hanss Ersson, deth oachtadt, honom ifråntagit och deth bärgat i tu åhr och 1688 åhrs höö äfwen sig tillägnat. Swaar, at besagde Brännemyra aff uhrminnes tijder hördt under sitt hemman som deth och ligger uthi Österåsskogen, men actoris fader Swen Jönsson begärt låf der een sommar sittia som honom effterlefz. Effter honom kom Jöns Andersson på hemmannet och begynt utan låff på bowallen byggia och der suttit pass tuå åhr, men intet slagit Brännemyran. Och enär Hanss Ersson hemmannet köpt, honom uthsagt och han begynte byggia på Palleråsskogen brede widh Jon Hemmingssons bowall, med hans låff och minne, effter som han där allena såth, där han 1673 om sommaren war och giorde sig en miölckbodh, och instängde en lijten gärda, däraff han hade sin boskap och dertill medh opsatt ett förlorat steger- och eldhuus, a:o 1674 folgde han regementet uth. Effter honom kom Carll Swensson som tychte bettre wara i Bränna boowall der Jöns Andersson opsatt fähuset, ehuruwell Jöns Andersson war ärnat fähuset dädan flyttia. Test:r Hanss Hansson i Palleråsen, Jon Hemmingssons styffson.

Nembden påminner sigh dem derom för fyra åhr pass warit stridige och då warit syhn deröf:r, kunnandes sig icke egentel. påminna sammanhanget, men ingen skillnadh fans emellan Hanss Erssons klandrede laduängh på Brännemyran och den slått Carll innehafft på österändan af bem:te myran utan på allt een slätta. Hanss berättar sig fått ett åhrs höö som Carll ib:m slagit med rättens doom och låff, men mins eij åhrtalet. Actor, at een gamall haga och hase fins emellan bem:te laduängh och slåtten på östre ändan. Der till Hanss Ersson nekar och synemännen hålla otroligt, at någon der warit, actor, [*fol. 322r*] att han då icke war kunnigh och icke märkia kunnat förr än han bleff aff Hellie Jönsson på Österåsen och Jon Person ifrå Böhle underrättadt. Hanss Ersson, at Jöns Andersson fått låff aff Nills Stehnsson, Hanns Erssons förman, slå på ändan af myran och icke wijdare. Hanss Ersson begärte at dee edeligen må afgöras, som dee och sin wittnesedh aflade och berättade, nembl.

Jon Pedersson om sina 70 åhr, att Brännmyran warit för 50 åhr sedhan oinhängnat, och Österåsens, Palleråsens och Böles hästebeth och lötegångh då Stehn Öndesson i Österåhsen (på det hemman Hanss åboer) deth inhängnat: Warandes bem:te 3:ne byars skogh östan för Quarnåhn, heller emellan Quarnåhn och affradslandet Sämsiöland ben:d, och at ingen nånsin slagit å Brännans östra ända förrän Jöns Andersson, enär han hade sin boskap på Bränna bowall. Warandes okunnigt hoo och huilcken samma bowall först opbygt. Item, at Stehn Öndesson stängt haga kring om ängiet, men intet kring den dehlen som nu tuistas om.

Hellie Jonsson, at han tient hoos Jöns Andersson några åår förr än han uth commenderades, och folgdt medh första gången han slogh deth som nu tuistas om, som och aldrig förr warit slagdt. Wettandes intet huars låff han der till hade. Item, att han opsatt een miölckbodh, ett fähuus och een hölada på en g:l boowall, därest allenast war behållit ett steger- eller eldhuus. Wettandes intet huem samma bowaldh tillhördt, antingen Carls eller Hanss Erssons förman.

Dragon Anders Oloffsson Oförwäghen, som är födder på Hans Erssons hemman om sina 40 åhr gamall, berättar at Bränna bowall hördt under sitt faders hemman och af honom i sin tijdh warit häfdat, och effter hans dödh tient annorstädz, och weeth dy intet huru Jöns Andersson dijth kommit, och enär han wallat boskapen, låg det tuistighe under fätrådh, men om laduängiet war hängnat, mins han eij wäll.

Hanss Erson påstår, medelst laga domb fått ett åhrs höö af dhet tuistighe som actor bergat, och så widha 1688 åhrs [*fol. 322v*] protokoll icke widh handen är, kan rätten saken eij widhare handtera, förr än der öfuer påberopade sluth blijr effter- och öf:rsedt, som å nästa tingh skall skee.

6. Peder Erssons i Korsta incaminerade action emoth Anders Olsson i Hökbäck om obewijssligh beskyllningh företogz, och Anders Olsson föregaff sigh eij warit mechtigh, heller hafft tillfelle at skaffa sigh påberopade attest aff hustru Gertru i Walla widh Sundzwaldh. Begärandes dilation till nästa tingh som honom effterlets, i anseende till hans hafde olägenheet der till och at ingendera, dess medelst är hindrat at bruka sin sahligheetz medell med helige sacramentz begående.

7. Dato, företogs för detta ryttare corporalens Ingell Jonssons suppliquè till herr gen. maioren och gouverneuren h:r Otto Vellingz den 14 feb. innewarande åhr och hans excell:s resolution der på den 16 dito, att ransakas skulle på ordin. häradstingh om wådelden eller skadan är timat af wangömmo eller rättan wåda, och effter lagh der medh förfara. Sedan har han till K. Maij:t om samma ährende supplicerat, och fått hans Kongl. Maij:ts nådigste resolution af d. 11 martij sidstleden, at han remitteres till h:r landshöfdingen, at niuta branstodh effter branstods contractet.

Till underdånigst föllie der aff, effterfrågades hurulunda elden war löös kommen och swarade corporalen, at pijgorne Ingeborgh Gunmundzdotter och Gunborgh Olssdoter om afftonen hafft eldh i fähuset enär dee stillat boskapen, och tuifwells utan spilt eldh å gålffwet, och sedan gått der ifrån och warit i byen med hans låff inpå nattan och när dee kommit heem at läggia sigh i fähuset war deth fullt med röök och all boskapen ihählquafd, men fähuset icke opbrunnit, och några aff gietterne dels brände, och han altså låtit taga hudan af boskapen, och köttet förytrat tillijka med hudarne som bäst skee kunde, och gick någorlunda till, efftersom creaturen war well födde.

Huilcket iembfördes med lagh och 35 cap. byggninga balken L.L, och såsom elden [*fol. 323r*] är löös kommen, och skadan timat aff försummelse och wahngömmo der man bättre kunnat wachta och gömma. Altså finner rätten skähligt, i krafft aff bem:te 35 cap. at Ingell Jonsson intet kan derföre branstodh niuta, utan sielff måste lijdne skada omgälla. Och så wijda deth hans skattehemman är slippe han effter samma kapitels innehåldh § 1 böta sina tree mark, sökiandes sina pijgor Ingeborgh och Gunborgh som der till ordsaken warit, det bästa han kan och gitter.

8. Henrich Oloffsson i Färiestahn, kärade till Oloff Larsson i Kläppe för deth han 1685 antagit chronehemmanet i Brynie som Erich Jonsson åbodt, huilket Henrich på friheet optagit och ett åhr effter frijheetens expirerande derföre skattat och stijgit der ifrån 1688 och actor måst betalla det åhrets uthlagor fastän det legat obrukat, och Oloff derföre litet eller intet i sina tree åhr der bygdt, och derföre sökes af honom wedergällning för deth som deri kan fela, emedan som han måtte wara responsabell till hemmannetz bebyggnadh och rätta häfd.

Resp. att han häfdat hemmannet i tree åhr, och ena sädet legat så gått som i fast lin och lägde, det han opbrukat. Sedan påbegynte stall optimbrat och färdig giort. Huar emoth inwändes, at stallen war timbrat till wäggbanståckn, och timber i förrådh till det som felades,

huaraff Oluff den förferdigat, Nekandes, at ena sädet war i twå lägde, och at han opbränt ett herberge så när som gålffwet, och stolparne som quaar stå?

Swaar, att taket och röstet afblåstes och wäggiarne woro förruttnade som opbrändhes, och röstet förwarades under gålffwet. Actor, at wäggiarne wore duglige. Oluff, att syhn war widh hans tillträde bewilliat och hållen, den han förmenar gamble länsman Jacob Jöransson hafua, och han swarat sigh icke wetta, huart den må wara kommen. Actor föregif:r sig intet wetta af någon der hålldne syhn.

Saken discurerades till fölliande sluth, att gode män skolla i laga tijdh uthi parthernes närwaru, wärdera Oloff Larssons giorde arbete och kåstnadh på stallen, och det å [*fol. 323v*] nästa tingh opwijsa, då rättens uthslag skall föllia, huad Oloff Larsson kan effter lagh och Kongl. Maij:tz husesyhns ordning på tree åhrs byggnadh blifwa skyldigh, iembwell och noga aff grannarne sökia underrättelse hurudant stolpherberget warit, den tijden Oloff Larsson dijth kommit och giörligast pröfua om deth stått at repareras och förbettras och huad det kunnat warit wärdt.

9. Oloff Larsson ifrå Kläppe prætenderade lösn på sin hustrus Karin Siuhlsdotters wegnar på des faders Siuhl Michellsons odellshemman i Brynie aff 2 tunl:d, aff Peder Wellamson i Brynie som har Hanss Nillssons dotter i Brynie till hustru, och bem:te hemman under een röök häfdar och brukar, huar till swaras, at hans swärfader Hanss Nillsson länt sahl. Siuhl Michellsson 20 r.d:r specie effter obligation af d. 13 aprill 1658, och derföre i interesse åhrligen skulle niuta at så twå mählingar åker, och effter Siuhls dödh 1662 måst taga hemmannet till brukz och häfd, elliest hade deth kommit till skattwraak, och 1685 bleff deth förmedlat till een röök undher hans skattehemman. Der till medh wore bästa ängiarne aff Siuhl till åthskillige för stora penningar uthsatte till pant, och der iblandh halffua Bringåhs legden som Hanss Nillsson igenlöst för 12 ½ r.d:r huar å skrifftelligh beskedh betyges skolla finnas, och des utan skolla Peer Ersson och Gunnar i Siöör och Erich Persson i Moo, hafua i pant 20 staargålff heller lass på Bringåhs myran, huar å dee föregifua sig pantzedlar haffua. Sammalledes hafuer Oloff Helliesson i Kläppe och Önde Larsson i Känåsen till 30 lass staarängh på Stoorfloan som och till dem förpantade äre, huartill actor eij neka kan och Peder Wellamson förmenar behålldne ägor icke meera wara wärdha än der på uthgifne penningar.

Resol.: Saken kan intet definieras och afdömmas förr än opwijst blif:r, huru och på huad tijdh sahl. Hanss Nillsson inlöst halffwa Bringåhs legden, och om den hördt och lydt under Siull Michellssons hemman. Sedan skola Peder [*fol. 324r*] Ersson och Gunnar i Siöör tillijka medh Erich Pedersson i Moo å nästa laga tingh bewijsa, på huad sätt dee innehafwa och bruka staarslåtten på Bringåhs myran. Iemwäll och Oloff Helliesson i Kläppe och Önde Larsson i Kiänåsen, huru dee må wara kombne till dess staarslått på Stoorfloan, och enär det effterkommes skall, som sagt är, dom emellan partherne falla.

10. Rusthållaren Bengt Ersson Trålle beswärade sigh öfwer rusthållaren Jon Grytha, för deth han honom kallat tyf och skälm, och uthropat för den som så illa har handterat emottagne medell för sina cammeraters g:le fodringar hoos Kongl. Maij:t och chronan, som ryttar corporalen Clas Pijhlfeldt, ryttaren Chrestopher Bergh och ryttaren Håkan Nillsson Grahn hört och wittna kunna, huar till Jon swaradhe sig icke mehra sagt, än Gudh nåde Bengt Trålle, om han förhållit Jöns Månsson 10 dahl. s.m:t och Johan Hålländare äfuen 10 d. s.m:t effter undfångne assignation, och skulle hans nembde wittnen kunna med edh hålla, deth han honom för tyff och skälm uthropat och kallat, finner han sig skyldigh at derföre plichta effter lagh.

Der på aflade dee sin wittnesedh och bekände huar för sig. Nembl. Corporal Pijhlfelt, at han om en lögerdag näst för Michelsmässa sidstleden, warit hoos ryttaren Håkan Nillsson Graan i Röste uti Åhs sochn, där Jon Grytha war stadd, och taltes om gamble ryttarnes

restantiers infodran hoos Kongl. Maij:t och chronan förledne winter, då Jon Grytha uthbrast med desse ordh, at förr än han släpper Bengt Trålle, skall han göra honom till tyf och skälm, då corporalen Petter Jönsson honom åthwarnadt och budit honom icke säija mehr än han kan bestå, och ware bäst at dee förlijchtes och Jon Gryta sade, sig wäll kunna bestå sina ordh.

Christopher Bergh, at Jon Grytha, under sin heemresa kommit till honom på Kyrckåhs kyrckbordh, och frågat om han hade något ährende till Brynie, och enär han der till nekat bedit sig gå dijth och bedia Jöns Månsson söndagen näst effter komma till Lijttz kyrckia, så wille han säija honom huru medh [*fol. 324v*] hans fodran är beskaffat, och förr än han släpper Bengt Trålle, wille han göra honom till en annan karll.

Håkan Nillsson, att Jon Grytha war hoos sigh Michellsmäss tijhden sidstleden, tillijka medh corporalerne Petter Jönsson och Clas Pijhlfelt, och kom till tahls om gamble fodringar, och nembde Johan Holländare och en änkia, och sade der hoos, Gudh nåde Bengt Trålle, om han icke sådanne skriffter och bewijs hafuer som han, emedan som medh sådant är laggrant, och meera hade han der uti intet at wittna.

Jon Grytha gafs widh handen, huad wittnen intygat hafwa med tillfrågan, om han hade några wittnen, huar med han förmenar sigh kunna förläggia actoris wittnen? Swaar, att corporalen Petter Jönsson war samma gångh hoos Håkan Nillsson och wäll hörde huad som tallades, och eij meera sagt än, Gudh nåde Bengt, om han har bårta penningarne för Johan Hålländare, och Jöns Månssons hustrus förre man Gunmundh Jonson och corporalen Hanss Jönsson, efftersom dee icke skolla fått sin richtigheet, och där af fått misstankar till honom.

Item, att alla uthbekomme assignationer wore ställte effter liquidationerne förutan Bengt Trålle som skall wara ringare, och dy förhåller han sompt för Hålländaren, Hanss Jönsson och Gunmundz, och der något warit försedt, hade han bordt som een rätt fullmechtigh supplicera det at kunna blij rättat, och af sådant haar han honom misstencht hafft, och omtallde ordh framfört och elliest intet.

Bengt Trålle förklaradhe Jon Grytas inwänningh sålledes, att assignationen är 20 d:r s.m:t ringare än liquidation, och enär han der om påmint i statz contoiret fått till swars, at sedermera är nogare efftersedt och befunnit, at Gummund Jonson till förenne niuttit 10 dahl. s.m:t som honom eij warit berächnadhe, och äfuen så 10 dahl. s.m:t af Johan Hålländare huar å han begärt attest, men intet fått, och låfwar skaffat. Uthi liquidation fins Johan Hålländare wara bestått 61: 2: 16 och på assignation till rentmestaren h:r Niels Schonberg opfördh för 20: 17: 8, och till inspectoren [*fol. 325r*] Oloff Edner för 30: 17: 8 huar aff synes at 10 d. äre för honom indragne. Item Gunmundh Jonsson crediterat i liquidation för 10: 28: -, och i assignation till rentemestaren allenast opfördh för 28 öre s.m:t och till inspectoren uthsluten, och dy 20 dahler afkårtatt.

Saken öfuerlades omständelligen och stadnede enhälleligen till fölliande interlocutorie doom:

Alldenstundh åklagarens rusthållarens Bengt Trålles wittnen corporalen Claes Pijhlfelt och ryttaren Håkan Nillsson Graan hafua alt een gångh åhört rusthållaren Jon Grytas hafde tahl om Bengt Trålle hoos Håkan Graan, och deras redelige intygande icke är enigh utan different, och Chrestopher Bergh icke heller medh någonderes fullkombligen öfuereens stembner. Altså finner rätten säkrast och skiälligt wara at låta saken beroo till näste laga tingh, då corporalen Petter Jönsson som samma gång enär Jon Gryta tallt om Bengt Trålle hoos Håkan Nillsson warit tillstädes och hördt hans tahl, skall blifua der om lagligen afhörder, och sedan skall falla dom i saken.

11. Regementz quarteermest:n h:r Carll Hammarskiöldh genom sin fullmechtigh feltwebell Daniel Grijp insinuerade een skrifft emot comministrum herr Peder Klåckhåff af fölliande innehåldh:

1:mo Huru såsom borgaren i Trundheem Oloff Chrestiersson blifuit skyldigh till munsterskrijffwaren Johan Lorenz Careel på spijk och pannor 56 r.d. 3 ort 14 skil; effter hans underskreffne rächningh daterat Öhn d. 29 december 1687, då han med honom på landzhöfdingens h:r Åke Ulfsparres wegnar liquiderat, huar å han sedan intet betallt, och dy föranlåthen sökia hans gäldenärer här i landet, huar ibland h:r Peder Klåckhåff een är, effter sin obligation d. 1 martij 1682 på 16 r.d:r, 3 ort 3 skillingh för kramwarur, at betalla till Löfångers [=*Levangers*] marknadh 1683, och sedhan effter obligation d. 8 martij 1687 uthi Trundheem för kruth och andra små wahrur af 3 r.d:r. Nembnandes h:r Peders uhrsächt wara samma penningar intet betalla, emedan som han till Oloff Chrestiersson intet är skyldigh, heller någon handell [*fol. 325v*] medh honom hafft, utan med Swen Höijer, till huilka han bem:te obligationer giffwit, williandhes actor wara responsabel till allt efftertahl i deth målet, och begärer, at h:r Peder kunde påläggias honorera sina obligationer?

Responderat, at han icke lagligen i rättan tijdh är stembder worden, utan förledne måndagh som war den 1 huius, och altså icke kunnat huxa sig om. Icke heller är han worden communicerat huar uthi prætensionen i synnerheet bestått, och dy fast mindre kunnat göra sig ferdigh till action. Exciperandes lijkavell interim, at så som huar bör sökia sin fångzman, så bör h:r Hammarskiöldh på h:r landshöfdingens wegnar sökia Oloff Chrestiersson in suo foro, och icke een annans, som der till icke skyldigh är. Icke heller haar Höijer obligationerne transporterat till Oloff Chrestiersson fastän han dem kan hafua honom lembnat under sin hijtreesa at göra der om påminnelsse, och Oloff Chrestiersson dem sedan förtrodt h:r maioren Carl Gustaf de Charliere, och han dem reverserat, antingen skaffa fulla penninghar eller originalerne, och ehuruwell han den förra obligation kännes widh, så föregifues lijkawell något wara der på betallt som skall kunna bewijsas. Påminnandes sigh intet om den senare, som är daterat Trundheem d. 8 martij 1687, efftersom han det åhret icke war i Trundheem, och skulle han komma dijth så wore han wiss på intet slippa der ifrån förrän han betalte Swen Höijer, fastän han dess fodran her hade clareradt, huar med feltwebellen lät sig nöja.

Peder Ersson i Siöör berättar sig för twå åhr sedan hafua breeff till Swen Höijer ifrå h:r Peder om dilation, det han lefuereradt uti Löfånger, och han swarat sig willia honom än een tijdh betroo och giffwa dilation med sin fodran, emedan som han hörde honom wara bofaster man och icke en gång nembde sig samma fodran på Oloff Chrestiersson transporterat.

Til dombs voterades eenhälleligen:

Såsom comminister h:r Peder Klåckhåff befinnes icke wara effter lagzsens tenor och förskrijffningh i laga tijdh stembder så har han der emoth exciperat, dåch haf:r han så interim [*fol. 326r*] deducerat sakens sammanhangh huad widh är funnit, at han intet något är skyldigh till Oloff Chrestiersson på huars skuldh sökes förnöijellsse, utan till Swen Höijer som sin fodran icke till Oloff Chrestiersson skrifftelligen öfwerdragdt, utan 1688 på Löfångers marknadt, effter intygandet giffwit h:r Peder wijdare dilation med sin fodran, huartill sedan kommer, at icke heller någon address fins der till aff Oloff Chrestierson.

Altfördenskuldh pröfwar rätten skälligt at endtlediga och ehrkänna h:r Peder Klåckhåff för samma skuldfordrans betallningh frij, till dess hans creditor Swen Höijer sin fodran till någon wederbörl. transporterer och öfuerdragher.

12. Effterskrefne hemman betyges 1690 intet warit besådde, heller något deraff warit häfdat, och fast mindre något kastat aff sigh.

Lijtt s:n	Handogh, Peer Jonsson	1 röök	3 tunl.
	Sööre, Nillss Persson	1	4
	Oloff Oloffsson	1 röök	3 tunl.
	Huusåhs, Oloff Larsson	1 röök	2 tunl.
Häggenås s:n	Österåsen, Joon Blank	1	2
Kyrckåhs s:n	Kläppe, Joon Olsson	1	2 ½ tunl.

13. Dato, företogs hålldne hussesyner d. 1 october sidstleden på Oloff Oloffssons hemman i Söre aff 3 tunl:d som för detta lensman Jacob Jöransson a:o 1676 af öde optagit, at niuta ett tunlandh till fyllnadh på sin lendzmans löhn och på 2 tunlandh twenne åhrs frijheet och sedermehra swara för hemmannetz häfdande, som han ifrån 1677 till 1699 beggie inclusive brukat. Beklagandes Jacob Jöransson sig ingen nytta af första frijheetsåhret 1677 medelst fijendens infall haft, medh meera som intet kan tagas i consideration i detta anseende, derföre öfuersågz husesynen och befans och beslötz som föllier, nembl.

En stugubyggningh opsatt 1685 aff Jacob Jöransson, warandes stufwan 7 7/8 ahl. långh 12 ahl. bredh innom knuthar. Framcammaren 3¾ ahl. långh och 12 ahl. bredh. Förstugucammaren 5 ¼ ahl. långh och 6 ahl. bredh, och förstufwan äf:n [*fol. 326v*] så långh och bredh, huilka rum considererades göra fyllest och swara till halfua hemmanets stugubyggnadh, lijkmätigt Kongl. Maij:tz 1681 åhrs husesyns ordningh och dess 4 § och pröfuas kunna göras ferdigh och dugelligh effter een särdelles s.m:t.
specification och opsattz med och för 20 : 16 : -

Ett stålpherberge 7 ½ ahln långt 6 ½ aln bredt, räknas för wisterhuus sädes och miöhlbodh, efftersom ståckar till öf:r botn i behålldh äre, och astimeres kunna göras ferdigh medh 2 : 16 : -

En badstugu å nyo medh och för 4 : 16 : -

En stall pröfues kunna well göras af der stående gl:e stugu af 9 ahl. längd och bredd, med innanrede, dörr och taketz förbettrandhe för 3 : - : -

Ett fähuus 12 ahl. långt och 10 ahl bredt sättes aff nyo för och medh 12 : - : -

En kornlada 12 ¼ ahl. långh 10 ½ ahl. bredh besågz interim å nyo till wäggiarne, efftersom nämbdemännen som på ordin. synen warit. Berättat den 10 el. 12 åhr kunna brukas, enär loan görs ferdigh, och befans, at hon måtte hafuas neder och till 1/3 aff nyo ersättias, som kan göras tillijka med dörn för 4 : 16 : -

Ett redskapshuus och en foderbodh bygges aff nyo med brädhtak för 4 : - : -

Ett hembligit huus för : 24 : -

Ett swijnhuus : 24 : -

Åkeren består af 19 ½ mählingh som förledne höst är opkördh och kåstat effter ingifven specification och mätning med werdet 7 : 29 : -

Åtta mählingar i fast lin och lägde som af g:le åboen och skatteman Oloff Oloffsson berättas icke warit uppe, och bör cultiveras och kan opköres à 12 öre 3 : - : -

Nembden öfuerlade och beslöth at helfftena så mycket lägges till åkerens opkörande å nyo och andra gången, och der medh slippa som är 5 : 14 : 12 :

Aff 295 fam:r gerdzlegårdh är beräknadt med stöör och 1/3 ny gerdzell, och blijr då æstimerat för halff dugligh med grahnbandh à 12 öre mel. 6 : 30 : -

160 f:r aldeles odugl. dito à 3 öre eller 12 öre mellingen 3 : 24 : -

[*fol. 327r*]

Höladun öster om Hårkängie till ett lass, repareras medh : 8 : -

En förlagd lithen humblegårdh af 9 eller 10 stöör sammaledes ruinerat är och bör åth minstonne repareras och göras så stoor som förr warit, medh 1 : 16 : -

81 : 9. : 12

Dragon Elias v. Köhn är der inquarterat och af Jacob Jöranssons ägendom niuttit midsommars termin 3: 24: -. För Bartholomei 3: 24: - och för Thomæ rester ännu 3 d. 24 öre, giör 11 : 8 : -

Öfwer ränthan står och inne : 20: 12

Jacob Jöransson opwijste herr gen. maiorens och gouverneurens Otto Vellingks resolution af den 23 aug. 1689 lydandhes, at enär han lagligen afsäger sigh hemmannet så kan han komma der ifrån, etz.

Sedan som hålldne syhn den 1 october sidstleden på chronehemmannet i Söre som Oloff Oloffsson åbodt, och gl:e lenssman Jacob Jöransson på frijheet optagit, war öfuersedt och determinerat till wiss quantum och summa, huar med bristen skall ehrsättias, heemsköth nembden at betänkia och votera, om en landbonde som lagligen opsagt hemmannet, kan obligeras swara för föllianhe åhretz uthlagor, fastän han sin skyldigheet med huusbyggnad och hängnat icke fullgiordt, som effter noga öf:rläggiande eenhälleligen voterade, att dee intet kunna finna honom der till skylldigh huar af föllier, at Jacob Jöransson intet bör betalla 1690 åhrs räntha för Oloff Olssons gårdh i Söre effter som han deth 1689 om hösten widh tingetz sluth opsagt och deth itererat på sidsthålldne tingh in martio, huilket kommer öfuereens med 1 cap. jordabalken L.L. och hans excell:s h:r gouverneurens Otto Vellingks resolution af d. 23 aug. 1689 och till föllie aff 25 cap. ib:m, är hans ägendom och boskap till bristens ersättiandhe sequestrerat och altså kan Jacob Jöranson effter 26 cap. sammastädes § 1 intet längre der hållas heller obligeras swara för 1690 åhrs uthlagor.

Altderföre dömmes Jacob Jöransson at betalla effter een serdeles förtechningh för huusröta, ohängnat och åkerjordens wagnbruk af der nu [*fol. 327v*] i arrest satte och tagne ägendom 81 d. 9: 12 s.m:t; wellförståendes at åkerens opkörandhe som Jacob Jöransson intet haf:r betallt och ersatt, är i bem:te summa inbegijpet, och deth dragon Elias v. Köhn för innewarande åhr 1690 aff ränthan niutitt uthesluttit.

14. Jöns Månsson i Brynie kärade till Henrich Olsson Feriestahn för deth han illa och oförswahrligen häfdat optagne chronegårdh i Brynie som Erich Jonsson åbodt, och han tillijka medh Oloff Henrichsson i Moo caverat före. Opwijsandes een der öf:r hållen syhn d. 22 junij 1690, huar af finnes at husen äre illa häfdade och dels oduglige. Åkeren merndels opbrukat, men sedan igenlagd, så at Jöns Månsson måst förledne wåår hemmannet taga til bruukz, och medelst ingångne löffte, måst tillijka med Oloff Hindrichsson betalla 1689 åhrs uthlagor, och dy fått tillståndh at förbiuda Hindrichs ägendom till sin säkerheet, som och skiedt är och Henrich giffuit en förtechningh der på d. 12 septemb. 1689 med egen handz underskrifft. Nembl. opå tree st. köör. En bränwinspanna som är pantsatt för 3 d. 28 öre s.m:t. Ett duhnbålster och 15 d:r s.m:t hoos Oloff Hindrichsson i Moo.

Huar till swarades, at han well gården häfdat, besynnerl. jorden, men hans landbonde Oloff Larsson eller Lars Tohlson lembnat det wårdzlöst, och dy måst betalla 1688 åhrs uthlagor, oansedt han der intet sådde, och haf:r nu å tinget honom derföre söckt, som blifuit lämbnat till gode mäns ompröf:de och görande relation å näste tingh. Hafwandes ingen annan ägendom at sättia i wadet för bristen och skadan som hans löfftesmän der igenom måst tagha, än den arresterat och förbuden är, den han der till lembnar och godwilligt cederer.

Huar med Jöns Månson effter någon discurs om sammanhanget läth sig nöija, dåch med deth willkor och förordh, om hans medh cautionist Oloff Hindrichsson der till bejakar, och obligeras der effter swara, huar medh Oloff war tillfredz och läth sig nöija. Altfördenskuldh förblif:r och rätten der medh, och i föllie af deras ingångne afftahl och [*fol. 328r*] förlijkningh, tillehrklarer Jöns Månsson och Oloff Hindrichson, Hendrich Olssons förbudne och sequestrerade ägendom bestående aff 3 st. köör. Sedan, deth brenwijnspannan kan meera wara wärdh än 3 d. 28 öre s.m:t. För det 3:de, ett duhnbålster och 15 dahl. s.m:t. innestående hoos Oloff Hindrichsson: förståendes om något wore af besagde arresterade pertzedler skingrat eller såldt, at deth tages genom wederbörandens assistence tillbakars, utan lössen, dåch bör synemännen förledne sommar för hafde omaak, niuta skäligh förnöjellsse. Warandhes altså Jöns Månsson och Oloff Hindrichsson så hereffter som her till såsom rätta löfftes- och

swarsmän för chronehemmannetz fulkomblige häfd och bruuk, och Hindrich Olsson för wijdare tilltahl deruthinnan endtledigat och otilltallt.

15. Hustru Anna Klåckhåff, sahl. h:r Roald Drakes, prætenderade aff Anders Olsson Oförwägen, refusion, för deth som återstår widh hans häfd på chronehemmannet i Lunger.

Resp. at han bygdt och täckt så mycket honom böör, huilket icke kan wara henne till lagz. Hafuer och bedit henne laga skorsteen emoth betahlningh, på deth han en gång skulle henne slippa, men intet deth giort. Nembden påminner sigh dem emellan å tinget ungefehr 1687 wara dömbdt, och deth till föllie haf:r Peer Ersson i Siöör och Erich Persson i Moo dijt warit och dee förlijchts derom som skrifftelligen fattades, och Peer Ersson lefwereradt till löfftesman Larss Påhlsson i Byom, alt så kan saken intet wijdare handteras, förr än 1687 åhrs protocoll blijr öf:rsedt och ingångne förlijkningh framwijses.

16. Erich Pedersson i Moo, besuärade sigh öfver dragon Peder Person Maior, för det han olåfwandes rödiat swedielandh, och farit i skogh med gillder och bössa. R:p. at han litet rydiat icke till een kanna uthsädhe, och allenast oplagat 7 st. flakar som under hans försållde hemman lydt. Swaar, at på deth hemmannet är tuå bönder, och taga well uth sin [*fol. 328v*] rätt, och at skogen oskiptat är, huilket wijstes dragon, olåfl. wara utom bondens minne göra, och till wahrningh och rättellsse, oplästes 7 § i Kongl. Maij:tz jägerie placat etc. då han föll till bönen, och begärte blifua förskont denne gången, och actor gaff så wijda sin rätt effter som han behåller deth Peder rydiat, med deth förbehåldh, at der han offtare med sådant kommer, skall hans prætension stå öppen, det dragon samtychte. [*fol. 328r*]

17. Jöns Månssons hemman i Söre försålt till Kongl. Maij:t och chronan för 75 d. s.m:t. Opbudes tredie gången.

18. Oloff Jonssons hemman i Kläppe 2 ½ tunl:d, legat obrukat 1688, 1689 och 1690, och intet kastat af sigh, dy heemfallit Kongl. Maij:tt och chronan till skattwraak, der tree åhrs uthlagor icke betalles.

19. På pastoris herr Eliæ Oldbergz begäran tillfrågades Jacob Jöransson om han tillstår sin skuldh till Lijttz kyrkia. Respondebat, at han förlengst warit till kyrkian skyldigh 11 d. s.m:t, dem han föregif:r sig uthlagt till conterfeijaren m:r Petter Ersson i Fårssa, och der på hans quittens hafuer, det han sahl. probsten m:r Zachris Plantin opwijst, och han intet skall kunnat ogilla.

20. Jacob Jöransson tillspordes huru han betallt förrige åhrens saaköhren och huar medh han täncker betalla resten? R:p. att han chronones dehl betallt, och om deth öfrige sluttit med häradzhöfdingen, och haar intet mera der uthi säija, än dhet han icke kunnat uthfå häradzdehlen aff pijgans Maria Jöransdotters saaköhren, och enär måhlsägarerätt i Fölingh för älgzdiuret (den han för lengst åthniutitt) blijr aff fördh, efftersom han intet kan påminna sigh om deth i rächningen är observerat. Hafwandes inghen annan ägendom till all sin gäldz betallningh, än deth som sequestrerat är.

Förteckning över återgivna protokoll

Nedan förtecknas alla protokoll som ingår i denna utgåva. Protokollen gäller ordinarie ting i Lits tingslag om inte annat anges. Siffror hänvisar till sidor i utgåvan.

1649 30/11 11
1650 5–6/7 12
30/11 14
1651 20/6 16
5/7 19
18/11 20
1652 24/11 21
1653 20/5 22
nov. 24
1654 30/11 25
1655 8/10 26
22/11 27
1656 29/11 28
(1657 saknas protokoll)
1658 7/6 28
(1659 saknas protokoll)
1660 1/12 31
1661 1/7 32
27/11 33
1662 19/4 34
28/11 35
1663 1/6 37
29/11 38
1664 2/12 40
1665 30/11 41
1666 9/5 extraordinarie ting 42
1/12 45
1667 8/1 extraordinarie ting 49
10/8 50
29/11 51
1668 20/1 extraordinarie ting 55
1668 27–28/11 58
1669 29/11 61
1670 22–23/11 65
1671 30–31/10 68
(1672 saknas protokoll)
Utdrag ur hovrättens exekutorial i dråpsmål och attest om exekution, 1672 1/3–4/4 75
1673 21/3 76
1–2/12 extraordinarie ting 77
3–4/12 extraordinarie ting 79
4/12 81
1674 24/1 84
14/5 extraordinarie ting 85
1–2/12 88
1675 19/11 89
1676 28/4 90
21/11 91
(1677 saknas protokoll)
1678 3/1 92
19/11 95
1679 30/5 97
27/11 99
1680 17/6 102
10/7 extraordinarie ting 104
22/11 106
1681 7–8/6 108
21–22/10 110
1682 10–12/4 115
20/11 extraordinarie ting 118
21/11 120
1683 19–20/4 121
11/6 extraordinarie ting 125
20–21/11 127
1684 12/3 132
19–20/11 135
1685 10/1 extraordinarie ting 141
2/4 142
27–28/11 145
1686 26–27/3 150
22–23/9 155
1687 7–8/4 159
22–23/11 165
1688 6–7/4 171
29/11–1/12 177
1689 5–6/4 181
18–19/11 187
1690 21–22 och 28–29/3 196
5–6 och 12/12 207

I serien *Källor till Jämtlands och Härjedalens historia* har Landsarkivet i Östersund och Jämtlands läns fornskriftsällskap hittills publicerat följande elektroniska utgåvor:

2009: *Härjedalsbrev 1531–1645.* Red. av Christer Kalin.
2010: *Fale Burmans dagböcker över resor genom Jämtland 1793–1802.*
2011: *Hammerdals tingslags domboksprotokoll 1649–1690.* Red. av Georg Hansson.
— *Revsunds tingslags domboksprotokoll 1649–1700.* Red. av Ingegerd Richardsson.
2012: *Jämtlands avradsland 1649 och 1666.*
2013: *Undersåkers tingslags domboksprotokoll 1649–1690.* Red. av Karin Bark.
2014: *Offerdals tingslags domboksprotokoll 1649–1690.* Red. av Curt Malting.
2015: *Skogsavvittringen i Jämtland. Protokoll från Ragunda tingslag 1755–1758.* Andra, utökade utgåvan 2017. Red. av Anders Sjöberg.
— *Svegs tingslags domboksprotokoll 1649–1690*. Red. av Marianne Andersson.
2016: *Hammerdals tingslags domboksprotokoll 1691–1700.* Red. av Georg Hansson.
— *Offerdals tingslags domboksprotokoll 1691–1700.* Red. av Curt Malting.
2017: *Alsens tingslags domboksprotokoll 1649–1679.* Red. av Curt Malting.
— *Lits tingslags domboksprotokoll 1649–1690.* Red. av Sonja Olausson Hestner och Monica Kämpe.

Serieredaktörer: 2009–10: Olof Holm; 2011–: Olof Holm och Georg Hansson.
<www.fornskrift.se>